

Commentarium in Dionysii periegetae orbis descriptionem

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ.

[ΕΠΙΣΤΟΛΗ.] Πρὸς τὸν πανσέβαστον δοῦκα κύριον Ἰωάννην, τὸν υἱὸν τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ μεγάλου δρουγγαρίου, κυρίου Ἀνδρονίκου τοῦ Καματηροῦ, Εὐσταθίου, διακόνου ἐπὶ τῶν δεήσεων καὶ μαΐστορος τῶν ῥητόρων, ἐπιστολὴ ἐπὶ ταῖς Διονυσίου τοῦ περιηγητοῦ παρεκβολαῖς.

Πινδάρῳ μὲν τῷ σοφῷ πρὸς λύραν εἰπεῖν, ὥδης ὀφειλέτη γενομένῳ καὶ τὴν ὀφειλὴν ἐπὶ μακρὸν ἀναβαλλομένῳ, ἠρесе γραφὴν λήθης ἐνστήσασθαι καθ' ἑαυτοῦ, καὶ τοίνυν οἱ τε γλυκὺ μέλος ὀφείλων ἐπιλέλαθεν, ἐκεῖνος λέγει, καὶ τὴν καρδίαν ἀναπτύσσειν ἐθέλει, ὡς ἀ ν ε χ η ἀναγνῶναι πῆ τῆς ἐκείνου φρενὸς ὁ ἀ νθρωπος γέγραπται, ὡ τὰ τῆς ὀφειλῆς ὑπερέθετο. Ἐμοὶ δέ, ὡ πανσέβαστε, κάλλιστε καὶ σοφώτατε, εἰ καὶ ὀφείλιν ἐπήλθε τὸν ἐν ὑποσχέσει λόγον, καὶ εἰς ἱκανὸν ἀναβάλλεσθαι τὰ τοῦ ὀφειλήματος, ἀλλ' οὐ τι κατὰ πάθος λήθης· οὐχ οὐ τως ἐγὼ κάρων πάσχω, οὐδ' ἀπονυστάζω πρὸς ἀ περ ε χ ε ι ν ἐχρῆν πολὺ τὸ νηφάλιον. Ἡ τίνος ἀ ν ἐπιστραφεῖν εἰ τι, τὴν σὴν ἐν οὐδενὶ θέμενος βούλησιν, ο ς ο λην ἐκτέθεικάς μοι τὴν ψυχὴν, ὡς μηδὲν εἰ ναι ο περ ἀ ν ἐμοὶ βουλητὸν, ο μὴ καὶ σοὶ θελητὸν; οὐ τοίνυν ε παθον λήθην ἐφ' οἱ σπερ κατένευσα, οὐδὲ τὸ τῆς Λητοῦς χρῆμα καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς ε σχεν' Ἐρμουῦ τούτου κατακαυχῆσθαι, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ μάχην κρατῆσαι, καὶ τρόπαιον στήσασθαι, πάθος δέ τι κατασκήπτων ε τερον ε ζω τῶν ὑπεσχημένων ε ρριπτέ με, καὶ τὴν κατάνευσιν ἀνεσκεύαζεν. Ἐλογιζόμεν γὰρ ὡς ἐν μικρῷ κείσεται σοὶ τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ ἀ ν ἐμμερίμνως διατεθείης, ἐφ' οἱ ς ὁ λόγος ἦ ν ἡμῖν. Ἐνενόουν τὴν σὴν ἐν λόγοις ἐπίδοσιν, ἐλογιζόμεν τὸ μεγαλοφυνὲς, τὰς τῆς καρδίας ἀναβάσεις εἰς νοῦν ἀνήγον. Καὶ τοίνυν τὴν οὐ τως ἐπὶ τὰ μείζω ἐπέκτασιν συννοούμενος οὐκ εἰ χον ἑμαυτὸν πείθειν, ὡς ἀ ρα μέλον εἰ τι σοὶ εἰσται τοῦ λαληθέντος· οὐδὲ σὲ τὸν ἐν λόγοις ἠδη μάλα πλουτεῖν ἀπαρξάμενον καὶ χρέως ἐνόμιζον τούτου [τοῦ] σμικροτάτου μεμνήσθαι. Σὺ δὲ οὐ τω λιχνεύεσθαι τὰ εἰς λόγους μεμάθηκας, ὡς μηδὲ τὰ βραχύτατα περιορᾶν κάτω που πίπτοντα, καὶ οὐ τω σοὶ τοῦ τῆς σοφίας πλούτου ε πεισι γλίχεσθαι, ὡς μηδὲ τὰ ἐν λόγοις οἱ ον ψήγματα παρατρέχειν, ο σα μὴ πάνυ τιμᾶται πολλοῦ. Ἀμέλει καὶ ἡμῖν οὐ θέλεις ἀφιέναι, εἰ μὴ τὸ ὀφειλόμενον ἀποδώσομεν, οὐδὲ χρεωκοπίαν ἡμῖν ψηφίζῃ, ἀνελίξας δέ σου τὸ τῆς ψυχῆς λογοθέσιον, καὶ ἡμᾶς ἐγγράπτους ὀφειλέτας ἐφευρηκῶς βαρὺς ἐμπίπτεις, καὶ μικροῦ καὶ ἀ γχεις, καὶ οὐκ ἀνήσειν φῆς, εἰ μὴ τὸ δέον ἀποτίσομεν, καίτοι βραχὺ ἐκεῖνο καὶ μικροῦ τίνος τιμώμενον, καὶ ο περ ἀ ν ἀφεθὲν οὐ πάνυ τι τὸν μὴ λαβόντα λελύπηκε. Σὺ δὲ που καὶ τόκου ζήτησιν ἡμῖν ἐπιγράφεις, καὶ οὐ τω γίνῃ τοῦ πλείονος. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὁ γλυκὺς ἐκεῖνος λυρικός εἰ χε ποιεῖν, ο ς ἐν λόγοις παμπλούσιος ὡ ν, εἰ τα δὴ καὶ ὀφειλέτης εἰ ναι μαθῶν, ἐπὶ τῷ ἀρχαίῳ καὶ τόκον ἠδέως προσκατετίθετο, καὶ τὸν ὀφειλόμενον λόγον ἀποδιδούς προσαπεδίδου καὶ τινα ἐπιθήκην, καὶ ταύτην τόκον ὠνόμαζεν. Ἡμῖν δὲ οὐ πάνυ ἐν εὐχερεῖ τὸ τοιοῦτον εἰσται, οὐ γὰρ κατ' ἐκεῖνον ἢ τοῦ λόγου χρυσίτις καὶ ἡμῖν τὰς φλέβας εἰς δαψίλειαν ὑπήνοιξε μεταλλείας ῥητορικῆς, ἀλλὰ πάνυ τι τὰ ἐς λόγους πενόμεθα. Ἀγαπητὸν οὐ ν, εἰ καὶ τὸ ἀρχαῖον τῆς ὀφειλῆς ἀποτίσαι ἡμῖν ἐγγενήσεται. Τοίνυν ε χεις ἰδοῦ, σοφωτάτη καὶ σεβασμία μοι κεφαλῇ, εἰ μὲν τό σοὶ ποθοῦμενον οὐχ ε χω εἰπεῖν (οἱ τι μηδὲ περιαυτολογεῖν δεῖ), τὸ χρέος δ' οὐ ν, ο περ αὐτὸς μὲν ἠδη πολλάκις ἀπήτησας, ἡμεῖς δὲ ἀ ρτι καταβαλλόμεθα. Καὶ οἱ δα μὲν οἱ πολλοῖς τισὶ τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ μὴ μεγαλεῖον εἰ ναι τι, οὐ πάντη δόξει εὐέντευκτον. Οὐκ ὀλίγοι γὰρ οἱ τὰ τοιαῦτα γαῦροι καὶ στρυφνοὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς, ἀλλ' ἐμοὶ τὰ τῆς ψήφου ἐτέρως πίπτουσι. Κρίνω γὰρ εἰ ναι δέον ε καστον ἐπιταχθέντα πρᾶγμα τι καλῶς ἐκεῖνο διαχειρίζεσθαι,

καὶ ὡς οὐκ ἀνεχοί ραδίως ψέγεσθαι, καὶ μέγα τι τυγχάνη, καὶ μικρὸν ἢ καὶ τὸν
τυχόντα τοῦ τοιοῦτου καλοῦ καὶ τὸ ταχθὲν δεόντως ἐπιτελέσαντα, τοῦτον ἐγὼ τὸν
ἀνδρα καὶ δεινὸν ἀνεχοί σπουδαῖον καὶ δεξιὸν καλέσαιμι, παίζων τε, ὀφασί, καὶ
σπουδάζων. Οἱ δὲ οὐνεκ αὐτὸς ὁπῶς ἐπιτάξας ἐσχες τὰ κάλλιστα τῆς τοῦ
Διονυσίου περιγηγῆσεως ἀπανθίσαι σοί, ὅσα συντελεῖν ἐχει πρὸς τε ἀλλήν γνῶσιν,
καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν δέουσαν, καὶ πρὸς ῥητορείαν γραφῆς, καὶ πρὸς ἐμπειρίας
συναγωγῆν, προσερανίσασθαι δὲ τοῖς ἐκείνου καὶ εἰ τι που ἄλλο προσεπιτεθῆναι
χρεῶν, διὰ τὸ τοῦ Διονυσίου πάνυ ἐπελευστικὸν καὶ ἐν στενῷ περιγηγῆσεως
κείμενον. Τοῦτο δὴ καὶ πεποιήκαμεν κατὰ τό σοι θυμῆρες, πᾶν μὲν ὅσον οὐκ
αὐτόθεν χρηστὸν προχειρίζεσθαι ἀφέντες παρὰ τῷ τοῦ Διονυσίου βιβλίῳ κείσθαι
ἀργὸν καὶ ἀπόθετον, ἀπαν δὲ οἰον ἀγαθὸν εἰς χρήσιν εἶναι τοῖς καταλογάδην
ἐπιβάλλουσι τῇ γραφῇ καὶ ἄλλως τοῖς τοῦ Διονυσίου ζηλωταῖς, ἀνακινήσαντες
καὶ φιλοκάλως ἐπιλεξάμενοι καὶ οὐτω σοφίας ἐκεῖθεν σοὶ κρατῆρα κερασάμενοι,
κατηρτισμένον οἰνω γυμνῷ στεμφύλων τε καλύμματος καὶ γιγάρτων τραχύτητος.
Ἡδὴ δὲ καὶ μυελὸν ὠσπερ σοφιστικὸν σοὶ τοῦτον παρατιθέαμεν, ὁστῶδες ἀπαν
ποιητικῆς σκληρότητος ὀστρακίσαντες, ὡς ἀνευ τοῦτον γε τὸν τρόπον τῷ ποιητικῷ
ἐνάμιλλοι φαίνοίμεθα Χείρωνι, ὁ μυελοῖς ἐξέτρεφε τὸν τῆς Θέτιδος μᾶλλον μὲν
οὐνεκ καὶ πολλῷ βέλτιον ἐκείνου πράττομεν ἀνευ, οὐτε θηρίων ἀναλεγόμενοι
μυελούς καὶ οὐδὲ Ἀχιλλεῖ παρατιθέντες αὐτούς, μειρακίῳ θετταλῷ, πολλῷ τὴν
ὠκύτητα τῶν ποδῶν, ὁ δὴ καὶ ὁ τυχὼν καὶ πολὺς ἐχοί ἀνθρωπος, ἀνδρὶ δὲ τὰ
πάντα καλῷ καὶ ὡς ὀντως ὀλβίῳ, βασιλικῷ τὴν τοῦ γένους φύην, μεγαλοφυεῖ τὴν
ψυχὴν, λογίῳ τὴν ἐπιτήδευσιν, λαμπρῷ τὴν σωματικὴν ἀναδρομῆν, καὶ ἰδεῖν μὲν
Χαρίτων ἀγάλματι, τὰ δ' ἐντὸς ὁποῖον ἀνευ τις τὸν ἀληθῆ καταγράψειεν ἀνθρωπον.
Τοῦτο τοίνυν οὐτω ποιοῦντες, καθάπερ ἐστὶ βουλομένῳ σοί, πᾶν εἰ τι νόστιμον τῆς
τοῦ Διονυσίου ποιήσεως, εἰς φιλοτήσιον βρῶμα συσκευάζομεν, προσεπιτιθέαμεν δέ
τι καὶ ἡδυσμα ἐτέρωθεν διακονησάμενοι, καὶ εἰς ὅσον ἡνεκὸν ἐπιλεξάμενοι πρὸς
τε συμμετρίαν καὶ ὡς ἡνευ καιρον. Καὶ οὐτω τὴν βρῶσιν ταύτην ἐπιπλέον
ἀγλαίζομεν, ἀρτύοντες καὶ ταῖς πολλαχόθεν καρκεῖαις ἐπικοσμοῦντες, ὡς ἀνευ μὴ
πάντη γλίσχρον ἡμῖν εἶη τὸ τῆς δεξιώσεως, οὐδὲν προστιθέντες ἀπρητημένον, καὶ
οἰον μὴ τῆς τοῦ Διονυσίου περιγηγῆσεως ἐχέσθαι· ἡ γὰρ ἀνευ ἡνεκὸν τὸ πρᾶγμα
περίεργον καὶ φιλοτιμία κενὴ καὶ φαύλη δοξοσοφία καὶ μακρᾶς τινος γεωγραφίας
ὑπόκρισις τε καὶ νόθευσις· αὐτοῖς δὲ τοῖς τοῦ Διονυσίου ἐμμένοντες, καὶ τὰ μὲν ὡς
ἐν παραφράσεως λόγῳ μεταποιοῦντες, καὶ οὐτως ἀναπτύσσοντες, τὰ δὲ καὶ αὐτοῖς
ἐπεσιν ἐξαγγέλλοντες, εἶ που δέ τι καὶ προσεπιτεθεῖσθαι χρή, ἐπιτιθέντες καὶ αὐτὸ,
καὶ οὐτω τὸ λεπτὸν τῆς ἱστορίας ὡς οἰον εἶπεῖν συμμέτρως παχύνοντες καὶ τὸ
μικρὸν ὑποκείμενον ἡρέμα μεγεθύνοντες. Οὐκ οὐν περιφρονητέον πάντη τὸ
καταπραχθὲν, εἶπερ ἐντελῶς τὸ ἐπιταχθὲν πεπεράτῳ. Διὰ τοι τοῦτο θαρρεῖν
ἐπεισὶ μοι, ὡς οὐκ ἀνευ ἀποφώλιον τῷ πανσεβάστῳ σου ὑψεῖ τοῦτὶ τὸ πρᾶγμα
πεσεῖται, ὅτι τε κατὰ τὸ ποθοῦμένον σοὶ τετέλεσται, καὶ ὅτι ὁ τὸν Διονύσιον φιλῶν
ἐχοί ἀνευ ὁμοίως καὶ περὶ αὐτὸ διατίθεσθαι. Καλὸς μὲν γὰρ ὁ Διονύσιος καὶ γλυκὺς
ἀδειν, καὶ φράζειν γοργὸς, καὶ παντοῖος τὴν ἱστορίαν, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδῶν
ἀστεα, καὶ νόον γνοὺς ὀφθαλμῷ καὶ διδασκαλίᾳ Μουσῶν. Οὐτος δὲ ὁ καθ' ἡμᾶς
ὑπομνηματισμὸς τῷ τοιοῦτῳ Διονυσίῳ συμπράττει πρὸς ἀπερ ἀκροατῆς φιλόλογος
ἀκούειν γλίχεται. Εἶτε γὰρ τελεωτέροις ὁ Διονύσιος ὁμιληταῖς ἐπιτροχάδην ἐλάλησέ
ποτε, πρὸς ἀνάμνησιν ὁ λόγος οὐτος ἐπεξεργάζεται πλατύνων τὰ καίρια, διὰ τὴν
ἀρτι τῶν εἰσαγομένων ἀπλότητα· εἶτε καὶ ἄλλως ἐκεῖνος πρὸς εἰσαγομένους λέγει·
ἀλλὰ τὸ παρὸν ὑπόμνημα διὰ τοὺς φιλακροάμονας πλείω λαλεῖ· καὶ οὐκ ἀναπληροῖ
μὲν ὡς ἀτελεῖ εἰπόντα τὸν Διονύσιον, οἱς δὲ ἐκεῖνος ἐχρήσατο, πλατυκώτερον
ἐπεξέρχεται, ὡς πρέπει λόγῳ πεζῷ, καὶ ὡς οἰον εἶπεῖν ἐκμυζῶν τῆς ἐκείνου ἱστορίας

α παν ει τι νόστιμον προσεπιλιπαίνει α λλωσ αὐτήν, καὶ τὸ λεχθὲν ἰσχνῶς ἐξάγει περιττότερον, καὶ τὸ τοῦ ἀκροατοῦ λίχνον ἐκθεραπεύει, καὶ τὸ πολὺ δὲ τοῦ πόνου παραιρεῖται, ὡς α ν α περ ἐτέρωθέν ποθεν ε μελλεν ἀναλέγεσθαι ὁ ἀκροώμενος ἀπονητὶ ἐντεῦθεν ε χοι κτᾶσθαι κατὰ τινὰ ὑπομνηματισμόν, ο σα γε η κει πρὸς τὸ μέτριον, ἡ δη δέ που καὶ εἰς τὸ ἀναγκαῖον τοῦ πράγματος. Διονυσίῳ μὲν γὰρ ἐμέλησεν ὀλικῆς τινος περιηγήσεως γῆς καὶ ἐθνῶν ἐπελεύσεως· πόθεν δὲ ἡ τοῖς τόποις αἰ κλήσεις ἡ τοῖς ε θνεσιν, ἡ τίνα τὰ ἐπ' αὐτοῖς συμπτώματα, οὐ πάνυ τι ἑκασταχοῦ ἐκεῖνος ἐν λόγῳ θέσθαι ἠθέλησεν· ἡμῖν δὲ εἰς ο σον ἐπιβάλλει συγγενῶς τοῖς τοῦ Διονυσίου τὸ τοιοῦτον φυλαχθήσεται. Καὶ τοῦτο πραγματευόμενοι οὐ διορθούμεθα τὸν περιηγητὴν, ου τε τι τῶν δῆθεν οὐ δεόντως ἔλλειφθέντων ἀναπληροῦμεν, ὡς καὶ ἀνόπιν ε φαμεν, ἀλλὰ τὴν τῆς μετρικῆς ἐπελεύσεως ἀνάγκην παραμυθούμεθα διὰ τὸ λίχνον τῆς ἀκροάσεως. Ἡ γάρ τις α ν φιλομαθεῖν εἰδῶς, εἰ τα δὴ ἀκούσας τοῦ Διονυσίου γῆς Βοιωτῶν καὶ Λοκρῶν καὶ Θεσσαλῶν καὶ Μακεδόνων ἐν δυσὶν ε πεσι μνησαμένου πρὸς μόνον ο νομα, καὶ μηδὲν τι πλέον ἐξιστορήσαντος περὶ αὐτῶν, οὐκ α ν εἰς δέον λιχνεύσεται πλατύτερον μαθεῖν τι περὶ αὐτῶν; ποθήσει δ' α ν ὁ φιλοπευθῆς, οἱ μαι, καὶ τι περὶ Μυσῶν ἀκοῦσαι, ὡς δ' αυ τως καὶ περὶ Βεβρύκων. Ου κ ἀναπαύσει δ' αὐτὸν οὐδὲ τὸ τῆς Λιβύης, οὐδὲ μὴν τὸ τῆς Ἀσίας, ου τ' ου ν Εὐρώπης ο νομα ψιλόν, εἰ μὴ τι καὶ περὶ τούτων αἰτιολογούμενον γινώσεται. Τὸ δ' ο μοιον καὶ ἐπὶ α λλων ζητήσῃ χωρῶν, καὶ μέντοι καὶ περὶ πόλεων. Τοῦτον δὲ τὸν πόθον τοῦ ἀκροατοῦ ἀναπιμπλάντες ἡμεῖς, βραχύ τι περὶ ἐκάστου ο πη δέον εἰπόντες ἀπαλλαγισόμεθα, οὐχ ο σον εἰς φιλοτιμίαν, ἀλλ' εἰς τὸ καίριον. Καὶ Διονύσιος μὲν δρακὶ τῆς ο λης ω σπερ ἐπιλαμβάνεται γῆς, ὡς ἐντεῦθεν αὐτὴν στενοῦσθαι, καὶ μηδὲ ἀμφιλαφῶς τὰ πολλὰ ε χειν· τὸ δὲ γράμμα τοῦτο εὐρυτέραν αὐτὴν ὑπανοίγει, καὶ οἱ αν ἀμφοτέραις ε χειν τινὰ λαβέσθαι αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ε χει τάχα πλέον τι γλαφυρότητος. Καὶ ε στιν ου τω διπλοῦν οἱ ον ἡμῖν τὸ καλόν. Πᾶν τε γὰρ ἡμῖν ἐντεῦθεν ἠράνισται, εἰ τι τῶν τοῦ Διονυσίου κάλλιστον καὶ ὀπωσοῦν ἀγαθὸν εἰς χρήσιν εἰ τε καὶ γινῶσιν· προσεπεξείργασται δὲ μετρίως καὶ εἰ τι τούτοις ἐτέρωθέν ποθεν σύμφωνον ἡ κατὰ συγγένειαν σύντροφον. Εἰ τοίνυν τὰ τοῦ ὑπομνήματος τούτου συμπράττει τῷ Διονυσίῳ, εἰκότως α ν ε χοι καὶ τὸ τῆς εὐνοίας κοινόν. Ου τω γὰρ σοφὸς μὲν Ομηρος, ἀγαθὸς δὲ καὶ ὁ τὰ εἰς ἐκεῖνον λαλῶν· καὶ ἀμφοῖν κοινὸν τὸ τοῦ κέρδους ἡ τοῦ τέλους καλόν. Τὸ δὲ ο μοιον καὶ ἐπὶ τοῦ Διονυσίου καὶ τῶν α λλων σοφῶν. Εἰ η α ν ου ν ἡμῖν τὸ δῶρον, ω δεξιούμεθα τὴν σὴν ἀξιοσέβαστον κορυφήν, Διονύσιος οὐκέτι ποιητῆς, ἀλλὰ λύσας τὸ μέτρον, καὶ σοι καταλογάδην τὰ πλειῶ λαλῶν, οὐ στενολεσχῶν, ἀλλὰ πλατύτερον ἑαυτὸν ἐκτιθεὶς καὶ ἀνακαλύπτων, οἱ ὅς ἐστι καὶ ἐκ μετρικῆς συνθήκης εἰς πεζολογίαν ἀναλυόμενος τὰ πολλὰ, οὐ μόνον α δων, ἀλλὰ καὶ λέγων, ο που τὰ τῆς ῥῥδῆς ἡμῖν οὐκ ε χει καιρὸν, καὶ ου τως ἀντὶ ἀπλοῦ γινόμενος οἱ ον δίγλωσσος, οὐ πάντη μετέωρος, οὐδ' ἐκ μετρικοῦ τὰ πάντα λαλῶν ὀχήματος, ἀλλ' ε στιν ο πη καὶ βάδην τῷ λόγῳ προῖων, οὐδ' ἀπὸ σκηνῆς μετρικῆς τὸ σύμπαν φθεγγόμενος, ἀλλὰ πολλὰ καὶ προσωπεῖου δίχα ποιητικοῦ ὀμιλῶν, οὐκ 20»εἰς τὸ πᾶν ἐρμηνέων χατίζων,»20 εἰ ποι α ν ἡ Ἰθηβαία λύρα, ε χων δὲ ἡ δη αὐτόθεν ἐν τοῖς καιρίοις τὸ σαφές, ὑποβολέως ἀνευδεδές· καὶ σοι ὡς ἐξ ἀγαθοῦ λειμῶνος α νθη κομίζεται ταῦτα καλὰ, ἡ καὶ ὡς ἐκ φυταλιᾶς ποικίλης τε καὶ καλῆς καρπὸς ἡ δη τρόφιμος εὐγενῆς. Καὶ τοῖς μὲν α λλοισι ὡς ἐπὶ τινος μεταλλείας τὴν παρ' ἑαυτῷ χρυσῆτιν χύδην ὁ Διονύσιος παραβάλλεται εἰς κατεργασίαν ἐπίπονον, σοὶ δὲ αὐτὸν χορηγεῖ τὸν χρυσὸν ἀκίβδηλον, καὶ χοδὸς μὲν μηδὲν ἐπισυρόμενον, ἐπικεκοσμημένον δὲ α λλωσ καὶ περιττότερον ε χοντα. Ὁ γοῦν φιλῶν τὰ Διονυσίου φιλοίη α ν καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα καὶ τὴν τῶν ἐν αὐτῷ ἀπομνημονευμάτων σωρείαν, καὶ εἰς κεστὸν α ν ἐγγράφοιτο αὐτό, καὶ τι καλὸν λογιζοῖτο πολυσύνθετον. Εἰ περ ου ν καὶ σὺ φιλεῖς μὲν τὸν Διονύσιον, οὐκ

ἀποστέργεις δὲ οὐδὲ τὴν ἡμετέραν λαλιάν, ἀμφοτέρως α ν ε ι η σοι τὸ δῶρον φιλητόν, διὰ τε τὸν Διονύσιον, διὰ τε τὸν Εὐστάθιον, ἡ δὲ καὶ ο τι τὸ ἐπιταχθὲν πεποιήται. Καὶ τοιαῦτα μὲν ἡμῖν τὰ ἐν ἐργῳ. Πρὸ δέ γε τοῦ ἐργου ὀλίγα σοι προθετέον τινὰ, δι' ὧν τὴν τε τοῦ Διονυσίου διάθεσιν παραδείξομέν σοι, καὶ τὸ τῆς περιηγήσεως πρᾶγμα σεμνυνοῦμεν καὶ γνώριμον σαφηνιοῦμεν, καὶ τί μὲν αὐτὴ δύναται παραστησόμεθα, τίς δὲ ἡ τῆς γεωγραφίας πρόθεσις, τίς δὲ αὐ ἡ τῆς χωρογραφίας βούλησις, καὶ ε ι τι δὲ ἄλλο πρὸ τοῦ ἐργου καίριον. Σοφίσαιτο δ' α ν τις τὰ σεμνὰ τῆς περιηγήσεως ὡς ἐν λόγῳ βραχεῖ ῥητορικώτερον ο νυχι τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐμπεριγράφειν, [ο] τοῖς μὲν ἐν παροιμίαις λαλήσασιν ὡς ἀδύνατον καταπραχθῆναι πέπαικται, τοῖς δέ γε σοφιστευσαμένοις τὴν περιήγησιν εἰς πρᾶγμα τετόλμηται, καὶ ὡς οὐκ ἀδύνατον ἀπελήλεγκται, βιασαμένοις τὴν παροιμίαν, καὶ τεχνασαμένοις τῷ ἀδυνάτῳ δύναμιν. Ἡ γὰρ οὐ τῷ μικροῦ πεποιήκασιν, ο σοι τὴν τῆς οἰκουμένης πινακογραφίαν μεμελετήκασιν, ὄνυχιάϊω που τάχα τινὶ διαστήματι τὴν ἀπείρονα περικλείσαντες, καὶ τὸ τοῦ κατὰ γῆν πληρώματος ἀπερίληπτον ἐπιπέδῳ βραχυτάτῳ καὶ οὐ τῷ μικροδιαστάτῳ ἐμπεριγράψαντες. Οὐ δὲ τολμήματος κατάρξαι μὲν ἰστόρηται Ἀναξίμανδρος μαθητευσάμενος Θάλητι, Ἐκαταῖος δὲ μετ' αὐτὸν τῇ αὐτῇ τόλμῃ ἐπιβαλεῖν, μετὰ δὲ Δημόκριτος, καὶ τέταρτος Εὐδοξος. Εἰ δὲ Καρχηδόνα ὑπὸ βοῆ μετρηθεῖσαν διὰ θαύματος ὁ Διονύσιος α γει, ὡς καινόν τι δήπουθεν ο ν, εἰ πόλεως τηλικαύτης διάστημα καταμετρηθεῖ περιγραφὲν ὑπὸ βύρσης τμήματι, τὸ τὴν ἀμέτρητον οἰκουμένην τομαρίῳ βραχυτάτῳ στενοχωρεῖν ἡλικού α ν ε σω πίπτοι θαύματος; οὐ τῶς ἐν δέοντι τολμηρὸν ἢ φιλοσοφία, οὐ τῷ μικροῖς ἐμφαντάζει τὰ μέγιστα, ἡ τις οὐ τῆς γῆς μόνον τὴν συναλοιφὴν κατανεανιεύεται ταύτην ε ι τε συναίρεσιν εἰς βραχὺ κομιδῇ συμπιέσασθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν συναγαγοῦσα κατασμικρύνει, καὶ ὡς ο ι ο ν εἶπειν κέγχρῳ παραβύει τὸν τηλικούτον. Ἀλλη τις αὐτῆ παροιμία κατὰ τὴν ἀνω τεθεῖσαν, ἀδυναμίαν ἐμφαίνουσα πράγματος, προαχθεῖσα δ' ο μως εἰς δύναμιν καὶ αὐτὴ τεχνικῶς. Καὶ τῷ ο ντι τοιοῦτόν τι ποιοῦσιν, ο ι τὸν τοσοῦτον οὐρανὸν, τὴν ἀπλανῆ σφαῖραν, τὴν ε σω τὰ πάντα σφίγγουσαν, εἰς σμικρὸν σφαιρικὸν ο γκον καὶ, ὡς α ν ε ι ποι τις, κεχρησῖον συστρέφουσι, καὶ εἰς δίσκου στροφὴν γογγυλίσαντες καὶ συστειλαντες τοῖς βουλομένοις ἀνά χεῖρα τιθέασιν· καὶ ο περ ὁ μῦθος τὰς Θετταλὰς γυναικὰς φησι μαγγανεύειν, ἐπιβουλεύουσας τῇ σελήνῃ καὶ ἀνωθεν κατασπώσας εἰς γῆν, ταῦτόν τε κατεπιχειροῦσιν αὐτοῖ, οὐχ ἑνὸς ἢ δευτέρου τῶν ἀνω πλανήτων, ἀλλ' αὐτοῦ ο λου τοῦ κατ' οὐρανὸν ἀπειρίτου σφαιρώματος; αὐτοῖς α στροισ, αὐταῖς ζώναις καὶ πᾶσι τοῖς οὐρανίοις κύκλοις καὶ τμήμασιν ἡμῖν ἐκεῖνον καθέλκοντες. Καὶ Ζεὺς μὲν ὁ παρ' Ὀμήρῳ, τοῖς περὶ Ὀλυμπον θώκοις ἐμπρέπων αἰθέριος αὐτῇ γαίῃ, αὐτῇ τε θαλάσῃ τὰ κάτω μεταστοιχειῶσαι βρενθύεται, αὐτὸς δὲ μὴ ἀν ἐλκυσθῆναι κάτω ἀλαζονεύεται· ὁ μὲντοι φιλόσοφος βριαρώτερον ἀντιπαλαμάται, καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἐλέγχει σεμνὸν, καὶ αὐτῷ οὐρανῷ καθελκύσας ἐκεῖνον οὐχ ὑποταρτάριον τὸν αἰθέριον τίθησιν, ὡς ἐκεῖνος τὸν πατέρα, Κρόνον, κάτω βαλὼν, ἀλλ' ἐπὶ χεῖρα τίθησιν τοῖς ἀστροθεάμοσι καὶ ἄλλως τὰ τοιαῦτα σοφοῖς, καὶ [τὸν] οὐρανὸν τοῦτον τεχνασάμενος ὡς εἶπειν ὑπουράνιον, ἐν αὐτῷ ο ι ἄ τινι κατόπτρῳ φαντάζει τοῖς βουλομένοις τὰ τῶν ἀνωτάτῳ κινήσεων, καὶ ἐπὶ μὴ ἔξδον ἐκ τῶν κάτω ἀνω πτερύσσεσθαι τὸν φιλοσοφεῖν τὰ οὐράνια θέλοντα, βιάζεται πως τέχνη τὸν οὐρανὸν, καὶ κατασπᾶσας καὶ ταπεινώσας οὐ τῷ περαίνει τὰ τῆς προθέσεως, ἡ καὶ ἄλλως μὴ ε χων ἐν οὐρανῷ θέσθαι τὸν ἀνθρωπον, οὐράνιον μὲν φυτὸν ο ντα τε καὶ λεγόμενον, περὶ γῆν δὲ ο μως εἰλούμενον, κατάγει τὸν οὐρανὸν καὶ περίγειον τίθησιν, ὡς α ν ὁ περὶ γῆν ἐκεῖνος οὐ τῷ τὰ οὐράνια ε χοι καλλιτεχνεῖν. Καὶ γίνεται τις κἀνταῦθα ο ι ο ν κάθοδος οὐρανοῦ πρὸς τοὺς κάτω προσφυέστερον ἢ περ ὁ τοῦ Ἡσιόδου μῦθος αὐτὸν κατάγει πρὸς φιλότητα γῆς, ναὶ μὴν καὶ σεμνότερον, τὰ τε

αλλα και οτι εκεινον μεν νυκτα επαγειν' Ησιόδος λέγει, επειδαν κατέλθη, ο δε ουρανός ουτος, ο ν ή τής μαθήσεως θεωρία προς τή γή ποιεί, ου σκοτός επαγειν οιδεν, αλλά γνώσιν τεχνικήν φωσφορεί. Ουδ' αν ειποι τις ένταυθα, «όρώρει δ' ουρανόθεν νύξ,» τó 'Ομηρικόν, άλλ' εκεινο και μάλιστα, «ώς αρα ουρανóθεν ύπερράγη ασπετος αίθήρ.» λαμπρόν γάρ έντεϋθεν άπαιθριάζει μαθήσεως φώς. Ούρανόν μεν ουν τοιόνδε Αρατος αν εχει περιφέρειν, και ο σοι κατ' εκεινον ποιητικώς η και άλλως καταλογάδην τούς τοιούτους κυλίουσιν ουρανούς, Μοϋσαίτινες οιον κατα τās άδομένας προσκαθήμενοι, και προς έναρμόνιον ρυθμίζοντες κίνησιν. Διονύσιος δε ό νυν ήμιν όμιλών τά περι τήν γήν κατεργάζεται, και περι ταύτην ως μέτρω πρόπον εχει πονούμενος, πτερῶ λόγου κοϋφος αίρόμενος, και τάχιον σύμπασαν τήν οίκουμένην περιών, η περ οί θρυλούμενοι άετοί, δι' ων ό τοϋ μύθου Ζεύς τήν ύφ' ηλιον κατεμέτρησε, και τόν άκροατήν έαυτῶ συμμετάγων, και ποιών συμπετερύσσεσθαι, Δαίδαλος οια συμπεριπτάμενον Ικαρον' πλήν οσον ένταυθα τά τής πτήσεως άσφαλή, και πάντη πάντως άμοφοίν άκίνδυνα, και ήλίω άνεπιβούλευτα. Μήτι δε αρα και ή τοϋ χθονίου Έρμου πορεία, και ή χρυσή ράβδος, ην καθ' Ομηρον εχων εκείνος πτεροίς περικνεΐται τήν τε τραφεράν τήν τε ύγράν, ή τής περιηγήσεως αυτη έστιν όδός τε και μέθοδος, και ή ανά χειρα τῶ τεχνίτη γραφίς, ή διατυπούσα τόν περιγειον πίνακα' ύφ' ων ό μανθάνων ποδηγεΐται ωσπερ και χειραγωγεΐται, και πāsαν άμογητι τήν οίκουμένην, ως τάχος πτεροϋ, περιοδεύσας, πρόεισι τῶ νῶ ταύτην περιδραμών και λόγω χειραγωγούντι καταμαθών. Και ουτω μεν ένταυθα τόν χθόνιον αν τις Έρμήν φαντάσεται. Οτε μέντοι τών κάτω άπαναστάς ό περιηγούμενος τόν ουρανόν περιοδεύει, και γραμμάς αγει, και πόλους στρέφει, και άστέρας μετρεΐ, μονονουχι ψαύων τών ανω χειρι, και δακτύλω καθυποδεικνύς τά εκει, και ουτω γής μεν ύπερανιπτάμενος, τά δε ουράνια περιηγούμενος, τότε δη ου χθόνιος ουτος Έρμής, αλλά κατα τόν ποιητήν ειπείν τήν αύτην έν χειρσί ράβδον εχων «πέτεται κρατύς' Αργειφόντης, χρυσόρραπις.» Καί τις αν ειποι δια ταύτα κομψότερον τήν τής περιηγητικής μεθόδου δύναμιν, οικειότερον η περ επί τής καθ' Ομηρον Εριδος, τά μεν πρώτα όλίγην κορύσσεσθαι, περιαθροϋσαν πάντως τά κάτω που και περι γήν, αύτάρ επειτα επί χθονί βαίνουσαν ουρανῶ κάρη στηρίζειν, όπηνίκα τά κατ' ουρανόν επιβάλλει θεωρεΐν ό περιηγούμενος. Και ουτω μεν αν ως έν επιτόμω σεμνολογήσειέ τις τó τής περιηγήσεως άγαθόν, δίχα γε τών μετ' όλίγα ρηθησομένων' α δε και εισέτι χρη τῶ λόγω προλαβεΐν ταυτά εισιν, οτι ουρανοβάμονος μεν Έρμου Αρατος έντελής ύποφήτης ως έν μέτρω τοίς εισαγομένοις έμπεριλέλειπται, καλλιγραφών τά έν ουρανῶ φαινόμενα' τοϋ δε περι γήν ταχὺ τó πτερόν λύοντος Έρμου ύποδρηστήρ προς γε τó παρόν Διονύσιος, ον ό νοϋς τών Μουσών αγων, ως αύτός κομπάσει προΐων, πāsαν τήν γήν ποιεί περιπολεΐν άπλανώς. Ειληχε δε τήν περιηγητοϋ κλήσιν, παρὰ τó περιηγεΐσθαι, ο περ τήν κατά λεπτόν δηλοϋν άφήγησιν βούλεται' καθό και τών τινες ρήτόρων ό μεν, 20περιήγησαί μοι, 20 φησί, 20τά έν α δου, 20 ο εστιν, εκθου προς λεπτόν άφηγούμενος' ό δε 20περιήγησιν υβρεως 20 τήν όμοίαν λέγει άφήγησιν. Τό δε περιηγεΐσθαι και περιοδεύειν λέγεται, ως οτε τις περιοδεϋσαι λέγει τήν Πελοπόννησον, τó δ' αύτό εστιν ειπείν και καταγράφεσθαι και μετρεΐσθαι. Ουτω γάρ που αύτός ό Διονύσιος θάλασσαν τινα έρεΐ καταγράψασθαι και άναμετρήσασθαι. Δει δε ειδέναι και οτι πολλά τών παλαιών περι τήν άληθή γεωγραφίαν και χωρογραφίαν έσπουδακότων, ην μάλιστα τών άλλων' Αλέξανδρος εκ τής τών έμπειροτάτων, ως λέγεται, γραφής ήκριβώσατο, δοθείσης αυτῶ υπό Ξενοκλέους τοϋ γαζοφύλακος, πάντοθεν ό Διονύσιος τó καλόν ήρανίσατο, και τά μακρά τών άλλων αύτός έπιτεμών συντομωτάτην ταύτην και ακριβεστάτην γεωγραφίαν έξεθετο εις έχειρίδιον τοίς βουλομένοις εύσύνοπτον, ουδέν τι τών τοίς

γεωγράφοις ὀφειλομένων καταλιπών. Ἱστορίας τε γὰρ παραρτῦει τὸ ποίημα, φράζει δέ που καὶ τόπων ἢ ἔθνων ἰδιότητος, χειραγωγεῖ δὲ καὶ τῷ τῆς ἱστορίας ἀληθεί, ὁ περ ἔστι γεωγραφίας ἀρετῆ, παρενσπεῖρει δέ που καὶ τινὰ μαθηματικώτερον· καὶ ὁ λως οὐδὲν τι τῶν γεωγραφικῶν ἀγαθῶν ἀφῆκεν, οὐ μὴ γεῦμά τι τῆ αὐτοῦ ποιήσει ταύτη ἐντέθεικεν, ὀλιγόστιχον μὲν τὸ ποίημα ἐκτεθειμένος, ἀκροθιγῶς δὲ πάντων ἀψάμενος τῶν καλῶν, καὶ σπερματικῶς πᾶν ἐν αὐτῷ τὸ τῆς γεωγραφίας καλὸν ἐνθέμενος. Τοιοῦτος δὲ ὦν οὐκ ἐνστερνίζεται τὴν τοῦ γεωγράφου πρόσησιν, οὐ μόνον διὰ τὴν σμικρότητα τοῦ βιβλίου, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐργα τινὰ καὶ ἄλλα γεωγράφου εἰσιν, ὦν οὐ πάνυ τι θιγγάνει αὐτός. Πρὸς τοίνυν τὸ καθολικώτερον τῆς κλήσεως καὶ γενικώτερον ἀνάγει ἑαυτὸν, ὁ περ ἔστιν ἢ περιήγησις. Ἰστέον γὰρ ὅτι περίοδος γῆς καὶ περιήγησις ταῦτὸν νοοῦσι καὶ εἰς μίαν ἐννοίαν ἐρχονται. Διὸ καὶ ὁ Ἀμασεὺς γεωγράφος συχνὰ περὶ τὰς τοιαύτας λέξεις εἰλεῖται, οὐ μόνον γεωγραφίαν τὴν ἑαυτοῦ ἐπιστήμην ἀξιῶν καλεῖσθαι, ἀλλ' οὐδὲ περιήγησιν καὶ περίοδον λέγεσθαι ἀπαξιῶν. Καὶ οὐ τῷ μὲν περίοδος γῆς καὶ περιήγησις εἰς ἐνα κατὰ πολυωνυμίαν συνάγονται νοῦν, καὶ εἰσιν ὀνόματα γενικὰ, ἐρχοντα ὑφ' ἑαυτὰ τὴν τε γεωγραφίαν καὶ τὴν χωρογραφίαν ἢ τοι τοπογραφίαν, ὦν ἢ μὲν γεωγραφία τῆς καθόλου θεωρίας ἐχεται, καθὰ φασιν οἱ παλαιοὶ, ὡς ἔάν τις ὀλον τι ἀναγράφηται σῶμα, καὶ ἐστὶν γεωγραφία κατ' ἐκείνους μίμησις διαγραφῆς τοῦ κατελιημένου ὀλου μέρους τῆς γῆς μετὰ τῶν ὡς ἐπίπαν συνημμένων αὐτῷ. Ἴδιον δὲ φασιν αὐτῆς, τὸ μίαν καὶ συνεχῆ δεικνύειν τὴν ἐγνωσμένην γῆν, ὡς ἐχει φύσεώς τε καὶ θέσεως, μέχρι μόνων τῶν ἐν ὀλαις περιγραφαῖς αὐτῇ συνημμένων. Καὶ τοιαύτη μὲν ἢ γεωγραφία, ἐρχον ἐχουσα περὶ τὴν τῆς γῆς ἀπάσης ὀλότητα καταγίνεσθαι ὀλοσχερέστερον, καὶ οὐ πρὸς λεπτήν διεξόδευσιν. Ἡ μὲντοι χωρογραφία περιήγησις μὲν ἔστι καὶ αὐτῆ καὶ περίοδος γῆς, καθὰ καὶ ἢ γεωγραφία, πλὴν οὐχὶ τῆς ὀλης, ἀλλὰ μέρους τινὸς αὐτῆς, καὶ ὡς εἰπεῖν χώρας ἢ χωρῶν ἢ χωρίων τινῶν. Διόπερ οὐδὲ γεωγραφία λέγεται, ἢ τοι τῆς γῆς ἀπάσης καταγραφῆ, ἀλλὰ χωρογραφία, τουτέστι διαγραφῆ χώρας τινός. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς χωρογραφίας, καὶ ὅτι τὸ χωρογραφικὸν τέλος τῆς ἐπὶ μέρους ἐχεται προσβολῆς, τουτέστι τοῖς μερικοῖς ἐπιβάλλει, ἀπεναντίας τῇ γεωγραφίᾳ. Ἡ μὲν γὰρ ὡσπερ ὀλότητι σώματος τῇ ὀλη γῆ ἐπιβάλλει, ἢ δὲ χωρογραφία μέρει τινὶ τῆς γῆς ἐπιχειρεῖ, ὡς εἰ τις ἐξ ὀλου σώματος ἀποτεμόμενος ὠτίον μόνον ἢ ὀφθαλμὸν, διαγράφει αὐτό· οὐ τῷ γὰρ ἢ μὲν γεωγραφία ὀλον τὸ τῆς γῆς ἐκτίθεται σῶμα, οὐ καταγινόμενῃ περὶ τὰ σμικρότατα, χωρογραφία δὲ τῶν λεπτῶν γινομένη συναπογράφει καὶ τὰ βραχύτατα, οἰον λιμένας, κώμας ἀπάσας, δήμους, κρήνας, πόλιν πᾶσαν, ποταμὸν ἅπαντα, ὀδῶν ἐκτροπὰς καὶ τοιαῦτα πολλά· οὐχ ὅτι οὐ καταγίνεται περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἢ τῆς γεωγραφίας τέχνη, ἀλλ' ὅτι σπανίως καὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης, οἰα τέλος ἐχουσα τὸ καθόλου εἰπεῖν ἐν ὀλικαῖς περιγραφαῖς· χωρογραφία δὲ, μὴ καὶ τοῖς βραχυτάτοις ἐπεξιοῦσα, οὐκ ἂν οὐδὲ χωρογραφία λέγοιτο. Τῆς τοίνυν γεωγραφίας καὶ χωρογραφίας τοιαύτας διαφορὰς ἔχουσῶν, ὁ Διονύσιος χωρογράφῳ μὲν οὐδὲν ἐχει κοινόν, ἐγγίζει δὲ τῷ γεωγράφῳ, ὀλοσχερῶς τὰ περὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκτιθέμενος, καὶ περιῶν ἐπελευστικῶς κατὰ τινὰ περιγραφὴν ὀλικὴν, καὶ ὡς εἰπεῖν γεωγράφος ὦν συναλειπτικός, οὐ χώραν ἢ χώρας περιηγῆσθαι προθέμενος, ἀλλ' ἐν ἐπαγγελίᾳ γεωγραφίας τὸ ποιημάτιον ἐπιτόμως τὸ ἀνὰ χεῖρας ἐκθέμενος, καθὰπερ ἐκ προοιμίων αὐτὸς ἀνεκρούσατο, σκοπὸν προγράψας μέγαν τῆς αὐτοῦ εὐσυνόπτου ποιήσεως, ὡς ἐπος εἰπεῖν, τὸ «γαῖαν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν» καὶ οὐ τῷ «γαῖαν ὀμοῦ καὶ πόντον ἐνὶ ξυνώσας ἀγοστῶ», τοῦτο δὴ τὸ περὶ Τυφῶνος τεραστῶς λογοποιηθέν. Ἔστι δὲ ὁ Διονύσιος οὐτος κατὰ τὴν τῶν παλαιῶν θεωρίαν τοῖς πλάσμασι γλαφυρὸς, μεταδιώκων τὸ ἀνθηρὸν, οἰα τις γραφεὺς ἄριστος, καὶ ἀναλεγόμενος ἀντὶ μὲν συμμετρίας, φασὶ, γραφικῆς τὰ τῶν ὀνομάτων εὐσύνθετα· ἀντὶ δὲ χρωμάτων τὰς ἀνθηροτέρας τῶν λέξεων. Πυκνὸς δὲ

ἔστι καὶ τὴν συμπλήρωσιν καὶ τὴν ἐπανάληψιν, συχνὰ καὶ τοῖς τοιούτοις διὰ σαφήνειαν ἐναγλαϊζόμενος σχήμασι. Καὶ δριμείαις δὲ, ὡς φανήσεται, πολλαχοῦ χρήται λέξεις, ναὶ μὴν καὶ ἀναπτύξεσιν ἐτυμολογικαῖς. Ἔστι δὲ οὐ καὶ ἐνδιάθετα λαλεῖ, ὁ δὴ ποιεῖν δυσχερὲς ἐν περιηγήσει. Παρεν σπεῖρει δὲ που καὶ βασιλικά εὐφυῶς ἐγκώμια. Καὶ γνωμολογικῇ δὲ φιλοσοφίᾳ σπανίως μὲν, διὰ τὴν τῆς περιηγήσεως ἀνάγκην, εὐρίσκεται δ' οὐ ν ο μως χρώμενος, καὶ ὁ λως διὰ πάντων ἠ κει καλῶν, πρὸς μέτρον τε α δων καὶ διαλέκτοις ποικιλλόμενος, καὶ μύθῳ χρῆσθαι συμμέτρως οὐ κατοκνῶν, καὶ πλασμάτων χρώμενος πιθανότητι, ὁ πη τε παρείκει ἐμπλατυνόμενος καὶ ἐκφράσεσιν, ἐπιπλέκων δὲ γε καὶ ἱστορίας, καὶ, ὡς προγέγραπται, χειραγωγῶν οὐ τω νόμῳ γεωγραφικῶ πρὸς ἀλήθειαν, φιλοσοφῶν δὲ καὶ πρὸς μάθημα, ἐν οἷς περὶ τοῦ Κρονίου ὠκεανοῦ διαλαμβάνει, καὶ τῆς ὕμνουμένης νήσου τῆς Θούλης, καὶ τοῦ ὑπὸ τὸν καρκίνον κλίματος, καὶ που καὶ εἰς φύσιν προκύπτων, ὡς ὁ τε τῆς τῶν Τρωγλοδυτῶν γῆς τὸ λυπρόχωρον αἰτιολογεῖ, ἠ δὴ δὲ που καὶ εἰς θεολογίαν ἀναβαίνων πρὸς αὐτῶ τῶ τέλει τοῦ βιβλίου, ὀπηνίκα τὰς τῶν περὶ γῆν διαφορὰς θεωρεῖ. Μούσας δὲ καλεῖ μὲν, ὡς ποιηταῖς ε θος, οἱ α δὲ φιλόσοφον σύγγραμμα μετιῶν, τάχα δὲ καὶ διὰ τὸ καινοπρεπέστερον, οὐ πρώταις αὐταῖς Ὀμηρικῶς ἐντυγχάνει, οὐδ' εἰς αὐτὰς αὐτίκα τρέχει, ἀναρρήξας τὴν βαλβίδα τοῦ λόγου, ἀλλ' ὁ τε πρὸς ταῖς ἀκμαῖς τῆς περιηγήσεως γίνεται, τότε δὴ αὐτὰς προσφωνεῖ. Ἐπαινετέος δὲ καὶ τῆς ἐν καταρχῇ εὐκρινείας ἐστί. Τὸν γὰρ σκοπὸν ἐξ αὐτῆς ἀρχῆς ἐκτίθεται τοῦ συγγράμματος ἐν ὀλίγοις ε πεσι· μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τῆς περιηγήσεως ἐκτίθεται, γινώσιν αὐτὸ εἰ ναι λέγων τοῦ ἀκροατοῦ, καὶ διδασκαλίαν αὐθις ἐκ τοῦ μαθόντος εἰς α λλους οὐκ εἰδότας, καὶ τιμὴν ἠ τις ἐντεῦθεν τῶ διδάσκοντι περιγίνεται. Ὅτι δὲ καὶ εἰς α λλα πλείω καὶ ἀναγκαιότατα χρήσιμα τὰ τῶν περιηγήσεων, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, λέγοντες ὁ τι τε βιωφελῆς ἢ περιήγησις, καὶ ὁ τι νοῦν συνάγει τῶ ταύτης ἐμπείρῳ, καὶ ὁ τι στρατηγοῖς μάλιστα καὶ βασιλεῦσι σύμφορός ἐστι, καὶ α λλα τοιαῦτα. Ἱστοροῦσι δὲ καὶ ὁ τι διὰ τὸ ταύτης χρήσιμον Ἡρακλῆς τε καὶ Διόνυσος ἐξετόπιζον ἑαυτοὺς, τὴν τῶν κλιμάτων γινώσιν σπουδάζοντες. Καὶ ὁ τι καὶ Ἀλέξανδρος διὰ τοῦτο ἐφιλοτιμήσατο τὸν ἠῶν ἱστορῆσαι ὠκεανόν. Καὶ Σέσωστρις δὲ, φασίν, ὁ Αἰγύπτιος πολλὴν περιεληλυθὼς γῆν πίναξί τε δέδωκε τὴν περίοδον, καὶ τῆς τῶν πινάκων ἀναγραφῆς οὐκ Αἰγυπτίοις μόνον, ἀλλὰ καὶ Σκύθαις εἰς θαῦμα μεταδοῦναι ἠξίωσε. Καὶ Πλάτων δὲ, φασί, τοῦ πράγματος ἐρῶν, οὐ μόνον ἐπὶ Σικελίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Αἰγυπτον ἀπεδήμησε. Σεμνύνει δὲ καὶ τὸν Ὀμηρικὸν Ὀδυσσεῆα οὐχ ἠττον τῶν α λλων τὸ πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν α στεα καὶ νόον γινῶναι. Καὶ οὐ τω συνάγουσιν οἱ παλαιοὶ ἐκ πολλῶν τὴν περιήγησιν φιλόσοφον εἰ ναὶ τι χρῆμα καὶ βασιλικόν. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ χρηστὰ τῆς περιηγήσεως. Ὁ δὲ Διονύσιος Λίβυς μὲν ἱστορεῖται τὸ γένος· συγγράψαι δὲ καὶ α λλα βιβλία λέγεται, Λιθιακὰ τε καὶ Ὀρνιθιακὰ καὶ Βασσαρικά, ὡ ν τὰ μὲν Λιθιακὰ ἐνεκρίθησαν καὶ αὐτὰ, διὰ τὴν τοῦ χαρακτήρος ὁμοιότητα, τὰ δὲ Βασσαρικά διὰ τὴν τραχύτητα οὐκ α ξια τούτου κριθέντα εἰς τὸν Σάμιον ἀνηνέχθησαν Διονύσιον, τὰ δὲ Ὀρνιθιακὰ εἰς α λλον τινὰ Φιλαδελφέα Διονύσιον, ὁ ν διὰ λέξεως ἀκυρολογίαν ἀπεκάλουν ὑπόκενον. Τὸ δὲ παρὸν ποίημα ἱστορικὸν καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, συγκείμενον ἐκ τοπικοῦ καὶ πραγματικοῦ καὶ χρονικοῦ καὶ γενεαλογικοῦ, εἰς α διαιρεῖσθαι τὴν ἱστορίαν φασίν· ἐκ μὲν τοπικοῦ, ὁ τι καὶ ὁ πᾶς ἐνταῦθα τοῦ βιβλίου σκοπὸς τόπων γῆς ἐστί περιήγησις· πραγματικοῦ δὲ, ἐν οἷς α λλα τέ τινα ἱστορεῖ καὶ ἐθνῶν ε θη ἐκτίθεται· χρονικοῦ δὲ, ὡς ὁ τε καιροῦ μέμνηται, καθ' ὁ ν αὐτὸς περιῆν, ὁ τι δηλαδὴ οὐκ ἐπὶ τῶν ὑπάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀνάκτων· γενεαλογικοῦ δὲ, οἱ ον ὁ τε τοὺς Σαυρομάτας ἐξ Ἀμαζόνων εἰ πε κατάγεσθαι, καὶ ἐκ δούλων τοὺς Ἐπιζεφυρίους Λοκρούς. Οἱ δ' αὐτοὶ παλαιοὶ ἐπαινοῦσι καὶ τὸ προοίμιον τοῦ παρόντος βιβλίου, ὡς τὰς ἐπιβαλλούσας ε χον ἀρετάς. Φασὶ γὰρ ὁ τι ἀρεταὶ

προοιμίωv περιοχῆ, προσοχῆ καὶ συμπάθεια· ω ν ἡ μὲν περιοχῆ τέλος ε χει τὸ προεκθέσθαι τὸν τοῦ ἐξῆς λόγου σκοπὸν, ἡ δὲ προσοχῆ ἐπιστρέφει τὸν ἀκροατὴν καὶ ο λον ε ι ναι τοῦ λόγου ποιεῖ, ἡ δὲ συμπάθεια καὶ πρὸς ἐπιείκειαν καὶ πρὸς συγγνώμην τοῦ λέγοντος προκαλεῖται τοὺς ἀκροατάς. Καὶ Διονύσιος ο υ ν, φασί, σκοπὸν τοῦ βιβλίου ἐν προοιμίῳ εἰπὼν τὸ μέλλειν γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον αἰδεῖν, προσοχὴν τε ἐποίησε, κινήσας τὸν τοῦ ἀκροατοῦ νοῦν ὡς ἐπὶ μεγάλη τῇ ὑποσχέσει, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ περιοχὴν κεφαλαιώδη τοῦ ο λου βιβλίου τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξέθετο. Ἐν δὲ τῷ «ἀνδρῶν α κριτα φῦλα» συμπάθειαν ἐξεκαλέσατο καὶ ἐφειλκύσατο, ο ι α συγγνώμης τευξόμενος, ε ι που φανείη ἀσθενῆς περὶ τὴν τῶν ο υ τω πολλῶν καὶ ἀκρίτων ὑφήγησιν. Πολὺ δὲ τὸ σαφές ἢ παροῦσα ποίησις ε χει, καὶ μάλιστα τὸ εὐκρινές, ὡς προεῖρηται, οὐ μόνον διὰ τῶν ἐπαναλήψεων, καθάπερ ε φαμεν, καὶ τῶν συχνῶν συμπληρώσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πυκνῶν προεκθέσεων, ο που γε καὶ τρόπους διδασκαλίας ὁ Διονύσιος ἐν πολλοῖς ἐκτίθεται δι' εὐκρίνειαν, προλέγων ο τι τοιῶσδε τὸ διδασκάλιον προχειρίζεται. Πολλαχοῦ δὲ καὶ προσέχειν προκαλεῖται τὸν ἀκροατὴν, ὡς α ν μὴ ἐξυπτιάζων αὐτὸς νομίζοι περιηγεῖσθαι τοῦτον ἀδιευκρίνητα. Πολὺ δὲ καὶ τὸ κάλλος ε χει τὸ συγγραμμάτιον τοῦτο, καὶ ο λως οὐδενὸς ἀμοιρεῖ τῶν πολλῶν ποιητικῶν καλῶν τὸ μικρὸν τῆς ποιήσεως τοῦτο σωματίον. Εἰ δὲ τινὰς ε χει καὶ κῆρας βραχυτάτας, καθά που σῶμα καλὸν δοθιῆνάς τινὰς οὐ προφανεῖς τοῖς πολλοῖς ἢ λειχήνας παρεμπεφυκότητας οὐκ ἐν καιρίῳ, ἀφ' ω ν η κιστα τὸ πολὺ τοῦ κάλλους ἀχρειοῦται, σκεπτέσθωσαν οἱ περίεργοι καὶ οὐ πάνυ φιλόκαλοι. Ἡμεῖς γὰρ οὐ μυῖαι τοῖς ε λκεσιν ἐφιζάνουσαι, μέλισσαι δὲ τοῦ τῶν Μουσῶν λειμῶνος τὸ κάλλιστον ἀπανθίζουσαι. 1 Οτι τὸ τοῦ περιηγητοῦ ἐνταῦθα προοίμιον ἐκ Πινδαρικῆς ὥδης παρέξεται. Πίνδαρος μὲν γὰρ ἐν τῷ ἐπαινεῖν ἀεθλοφόρον τινὰ Κορίνθιον προοιμιάζεται, ο τι « Ὀλυμπιονίκην ἐπαινῶν ο ι κον γνῶσομαι ὀλβίαν «Κόρινθον» ὑφ' ης δηλαδὴ ὁ ο ι κος περιέχεται, ὡς μέρος αὐτῆς. Ὁ Διονύσιος δὲ μιμησάμενος ἐκεῖνον ἐνταῦθά φησιν· « Ἀρχόμενος γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον αἰδεῖν, καὶ ποταμοὺς πόλιας τε καὶ ἀνδρῶν α κριτα φῦλα, μνήσομαι ὠκεανοῖο βαθυρρόου», τοῦ τὴν γῆν δηλονότι καὶ τὰ ἐν αὐτῇ περιεληφότος, καὶ ἐν ω πᾶσά ἐστιν ἡ γῆ. Ὁμοίως ο υ ν α μφω ἐσχημάτισται τὰ προοίμια. Τὸ δὲ ἐν τῷ ὠκεανῷ τὴν χθόνα πᾶσαν ε ι ναι παρακατιῶν α λλως φράζει λέγων· «Πάντη «δ' ἀκαμάτου φέρεται σθένος ὠκεανοῖο», καί· «ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν α πασαν.» Τοῦτο δὲ σύμφωνόν ἐστι τῷ Ὀμηρικῷ «τῷ ἀψορρόου ὠκεανοῖο.» Πάντως γὰρ ὠκεανὸς ἀψόρροος ὁ εἰς ἑαυτὸν ὀρούων, ἡ γουν ἐπανιῶν καὶ εἰς κύκλου σχῆμα περιηγόμενος, καὶ ο υ τως ἐναποκλείων ἑαυτῷ τὴν γῆν· καθὰ καὶ Ὀρφεὺς ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Ἡρας φησὶ λέγων, κύκλον δ' ἀκαμάτου καλλιρρόου ὠκεανοῖο, ος γαῖαν δίνησι περίξ ε χει ἀμφιελίζας· ὡς τοῦ ὠκεανοῦ περιεληφότος τὴν γῆν, καθὰ καὶ Ἐρατοσθένης δοξάζει, ο υ ζηλωτῆς ἐστὶν ἐν πολλοῖς ὁ τὸ οἰκουμενικὸν τουτὶ συνταγμάτιον ποιησάμενος. Διὸ καὶ ἐστεφανῶσθαι τὴν γῆν φησιν, ἡ τοι κύκλω περιεληφθαι τῷ ὠκεανῷ, α τε νῆσον. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἐστεφανῶσθαι ὑπεμφαίνει τὸ κατὰ κύκλου περιαγωγὴν ἀκριβῆ καὶ περιφέρειαν ἰσοδιάστατον τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ περιέχεσθαι (ο περ οὐκ ἀληθές ἐστι, καθὰ καὶ Ἡροδότῳ δοκεῖ, λέγοντι μὴ ἀποδέχεσθαι τοὺς λέγοντας κυκλοτερέα τὴν γῆν ὡς ἀπὸ τόνου), ἐπάγει πρὸς διόρθωσιν τὸ «οὐ μὴν πᾶσα διαπρό» (ἡ τοι διόλου) «περίδρομος», ἀλλὰ δηλαδὴ προμήκης, ὡς ῥηθήσεται, δίκην σφενδόνης. Τοιαύτη γὰρ τὸ σχῆμα ἢ οἰκουμένη γῆ, καθὰ καὶ Ποσειδωνίῳ δοκεῖ. Διὸ καὶ εἰς δύο κώνους τέμνεται ἢ οἰκουμένη, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ ὁ Διονύσιος· ω ν ε ις μὲν ὁ ἀποτελῶν τὴν Ἀσίαν, ε ις δὲ ὁ ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης ἀπαρτιζόμενος. Τῆς δὲ τοιαύτης οἰκουμενικῆς σφενδόνης τὰ ὀξύτερα μὲν πρὸς τε τῇ ἀνατολῇ εἰσι καὶ πρὸς τῇ δύσει, α δὴ κελεύθους ἡελίου καλεῖ, τὰ εὐρύτερα δὲ πρὸς τε τῷ ἀρκτώω κεῖται μέρει καὶ τῷ νοτίῳ· ω στε τῶν δύο

κόνων ὁμοῦ κατὰ τὰς βάσεις ο ντων, τὸ μὲν κατὰ τὰς κορυφὰς ὀξὺ πρὸς ε ω κεῖσθαι καὶ δυσμὰς, τὸ δὲ κατὰ τὰς βάσεις εὐρὺ πρὸς νότον καὶ βορρᾶν. 4 Ὁρα δὲ ο τι νῆσον εἰπὼν τὴν ἀπείρονα γῆν εὐτελῶς καὶ σμικροπρεπέστερον ἀνέστησεν ἄλλως τὸ τῆς κλήσεως ταπεινὸν διὰ προσθήκης ἐπιθέτου σεμνοῦ καὶ ἐπῆρεν εἰς υ ψος τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἀπλῶς νῆσον αὐτὴν εἰπὼν, ἀλλὰ προσονομάσας ἀπείριτον, ο περ ταῦτόν ἐστι τῷ ἀπείρονα, καὶ οὐ τως ἀντιδιαστείλας αὐτὴν πρὸς τὰς ἄλλας νήσους, αἱ τινες διὰ τὸ μὴ α πειρον εὐδείλοιο λέγονται, τουτέστιν εὐ δηλοιο, εὐπεριόριστοι. Φησὶ γὰρ ο τι ἐν ἐκείνῳ πᾶσα χθὼν α τε νῆσος ἀπείριτος ἐστεφάνωται. Δεῖ δὲ εἶδέναι ο τι κα ν εὐρύτερα τὰ τῆς οἰκουμένης βόρεια καὶ τὰ νότια, καθάπερ εἰ ρηται, ἀλλ' οἱ παλαιοὶ πινακογράφοι τῆς Εὐρώπης μὲν τὴν καταγραφὴν εὐρύνειν λέγονται πλεον πρὸς βορρᾶν, ὡς α ν ε χοιεν ἐγγράφειν εὐκρινῶς τὰ ἐν αὐτῇ πολλὰ ε θνη, τὴν δὲ Λιβύην ἀπεστένουν, ὡς ὑπερβάλλουσιν τῷ μεγέθει τὰ ἐντὸς αὐτῆς ε θνη, διὰ τὸ πολὺ τῆς ἐκεῖ ἀοικήτου, ἵνα μὴ ἐγκέηται, φασὶ, τῷ πίνακι χωρίον διάκενον. 7 Σφενδόνη δὲ τὴν οἰκουμένην εἰκάζει ὁ Διονύσιος ἡ τῷ λιθοβόλῳ ὄργανῳ ἡ καὶ αὐτῇ τῇ σφενδόνη τοῦ δακτυλίου. Εἰ δὲ τις ὀκνεῖ τοῦτο παραδέχεσθαι, ἀφαιρείσθω καὶ τῆς τοῦ δακτυλίου σφενδόνης καὶ τὸ ο νομα. Εοικε γὰρ καὶ αὐτῇ τοιαύτη πάλαι ποτὲ οὐ σα κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐφ' ἑκάτερα μὲν εὐρύνεσθαι, ἐπὶ θάτερα δὲ καθ' ὁμοιότητα τῆς ὁμωνύμου πετροβόλου σφενδόνης συνάγεσθαι εἰς ὀξύτερον. Οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ κόσμον τινὰ γυναικεῖον σφενδόνην καλεῖσθαι, ὁμοιον τῇ τηλεβόλῳ σφενδόνη ο ντα, πλατὺν μὲν καὶ αὐτὸν τὰ μέσα καὶ πρὸς τῷ μετώπῳ πίπτοντα, ἐκ λεπτοτέρων δὲ καὶ ὀξυτέρων τῶν α κρων ὀπίσω δεσμούμενον. Ἦν δὲ, φασὶ, καὶ ὀπισθοσφενδόνη παρὰ τοῖς κωμικοῖς ἐκ τοῦ ἐναντίου τῇ τοιαύτῃ σφενδόνη, διὰ τὸ γελοιότερον περιτιθεμένη τῇ κεφαλῇ, καὶ ὀπίσω μὲν ε χουσα τὰ πλατύτερα, τὰ δὲ ὀξύτερα καὶ τὸν δεσμὸν περὶ τὸ ε μπροσθεν. Οτι τὴν ο λην γῆν, καίπερ μίαν οὐ σαν φύσει καὶ συνεχῇ, οἱ ἀνθρωποὶ τρισσαῖς ἐπ' ἡπίροις ἐδάσαντο. Τοῦτο δὲ ἐκ τῶν Ἡροδότου παραπέφρασαι, εἰπόντος ο τι τῇ γῆ μιᾶ ο ση τριφάσια κεῖνται ὀνόματα, ἐπωνυμίας ε χοντα γυναικῶν. Εἰ τα ὁ Διονύσιος φιλοτιμούμενος ἐνὶ ε πει περιλαβεῖν τὰ τοιαῦτα τρία τῆς γῆς τμήματα φησὶ· «πρώτην μὲν Λιβύην, μετὰ δ' Εὐρώ πην Ἀσίην τε.» Ἰστέον δὲ ο τι προτάττει τῶν ἄλλων τὴν Λιβύην καὶ νῦν καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, οὐ κατὰ τινὰ περιηγητικὴν ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ οἱ α Λίβυς φιλῶν τὰ οἰκεῖα, καὶ οὐ τω τὸ ἑαυτοῦ ε θνος τῶν λοιπῶν προτιθέμενος. Ὁ τοίνυν Ἀμασεὺς γεωγράφος οὐχ οὐ τω προσπαθῶς ε χων ἄλλως μετεχειρίσατο τὴν περιήγησιν, καὶ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀρξάμενος εἰς τὴν Λιβύην κατέληξεν. 11 Οτι πέρατα Λιβύης ἐσπέριον μὲν τὰ Γάδειρα, περὶ ω ν ἐν οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται, ἐῶν δὲ τὸ Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου, περὶ οὐ μικρὸν ο σον εἰρήσεται. Οτι μετὰ Φρόντιδος θάνατον (κυβερνήτης δὲ ἄριστος Μενελάου ὁ Φρόντις, υἱὸς Ὀνήτορος) ἐξωσθέντες ἀνέμῳ βορρᾶ οἱ περὶ τὸν Μενέλαον προσίσχουσι τῇ Ῥόδῳ ὑπὸ κυβερνήτη ο ντες τῷ Ἀμυκλαίῳ Κανώβῳ. Τῶν δὲ Ῥοδίων τῆς Ἑλένης καταδραμόντων, περιήλθε γὰρ αὐτοὺς μνήμη ω ν ἐν τῇ Τροίᾳ κακῶν ε παθον δι' αὐτὴν, φεύγουσι μὲν ἐκ τῆς Ῥόδου οἱ ἀμφὶ τὸν Μενέλαον, κατάγονται δὲ εἰς Φοινίκην, ο θεν εἰς Αἰ γυπτον. Οὐ δὴ ἀκεσάμενοι τὰ σκάφη καμόντα τῇ δυσχερείᾳ τοῦ πλοῦ διέτριβον χρόνον τινὰ, ἐν ω Κάνωβος ἀποθνήσκει· ο ν θάψας ἐντίμως ὁ Μενέλαος συνοικίζει πόλιν ἐπὶ τῷ μνήματι, τοὺς ἀχρειοτάτους τοῦ στόλου ἀφείκει μένειν ἐκεῖ, καὶ τὴν πόλιν ἐπ' αὐτῷ Κάνωβον ὀνομάζει· ε νθα που καὶ νῆσος τὸ Ἑλένιον, τῇ Ἑλένη παρώνυμον. Φασὶ δὲ τὴν Κάνωβον ταύτην Ἀλεξανδρείας ἀπέχειν στάδια ἑκατὸν καὶ εἰ κοσι πεζῇ ὀδεύουσιν. Ἐκ δὲ τοῦ Κανώβου ἐκείνου τοῦ κυβερνήτου καὶ ἀστήρ ἐκεῖ που φαινόμενος Κάνωβος ἐπωνόμασαι, ἀφανὴς μὲν τοῖς ἐν τῷ Ἑλλαδικῷ κλίματι, ἀπὸ δὲ Ῥόδου ἀρχόμενος φαίνεσθαι, ο ς ἐν τῷ μεσουρανεῖν τρίτον λέγεται ζωδίου μέρος ἐπέχειν. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησὶν, ο τι ε δει μὲν Κάνωπον γράφειν τὴν πόλιν διὰ τοῦ π, γράφεται δὲ ο μως διὰ τοῦ β.

Ἐκ δὲ τοῦ Κανώβου ἀνδρὸς ἡ τῆς Κανώβου πόλεως καὶ τὸ στόμα Νείλου, ὡς εἰκὸς, Κανωβικὸν ἐπωνόμασται, ὁ ποταμὸς, κατὰ τὸν Διονύσιον, ὁ βορειότατός ἐστι τῆς Αἰγύπτου μυχὸς, ὡς πρὸς τῇ ἐκεῖ θαλάσῃ περατουμένων τῶν τῆς Αἰγύπτου βορείων μερῶν. Τοῦτο δὲ τινες τὸ Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου καὶ Ἡράκλειον καλεῖσθαι φασί, λέγοντες ὅτι Ἡρακλῆς φέρων ἐξ ἐπιταγῆς Εὐρυσθέως τὰ χρύσεια μῆλα, καὶ θέλων Λιβύην πᾶσαν ἐξιστορήσαι, ἠλθε καὶ εἰς τὰ τοῦ Νείλου στόματα, καὶ δὴ καλεῖται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῶν στομάτων Ἡράκλειον, τὸ Κανωβικόν. Ἠλευθέρωσε δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἀπάσης βίας, διαβὰς δὲ καὶ εἰς Ἀμμωνος εἰσελθὼν μεγαλοπρεπῶς. Καὶ οὐ τῶ μὲν τινες ὁ δὲ Γεωγράφος διιστᾷ, τὸ μὲν Ἡράκλειον στόμα ἱστορῶν καὶ Ἡρακλέους εἰς ἱερὸν, τὸ δὲ Κανωβικὸν ἀρχὴν εἰς τὴν λέγων τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Δέλτα. Ἐμφαίνει δὲ ἐκεῖνος καὶ τρυφᾶν τοὺς Κανωβίτας, ἐν οἷς λέγει τὸν Κανωβισμὸν καὶ τὴν ἐκεῖ λαμυρίαν. Ἐστὶ δὲ, ὡς ἱστοροῦσιν τινες, καὶ νῆσός τις Κανώβος. Περὶ δὲ τοῦ κυβερνήτου Κανώβου καὶ τοιοῦτος φέρεται λόγος, ὅτι κοιμώμενος ὁ Κανώβος κατὰ τὸν αἰγιαλὸν περιπέπτωκεν αἰμορροΐδῃ· ὁ φερός δὲ εἰδος ἡ αἰμορροΐς, οὐκ εἰς χουσα ἰθυτενὴ τὴν τὸν ὄλκον συνέχουσαν ὁστῶδες ἀκανθὰν· ἡ τις αἰμορροΐς τῇ ἐπιπτώσει, φασί, τοῦ Κανώβου θλιβεῖσα τὸν ἀχένα δάκνει ἐκεῖνον. Ὡς δὲ ἡν τοῦ λοιποῦ ἀφυκτα τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐθνησκεν ἐκ τοῦ δήγματος, ἢ Ἐλένη περιπαθῶς σχοῦσα καὶ τὸ θηρίον τὴν αἰμορροΐδα συσχοῦσα ἐθλασε τὴν αὐτῆς ἀκανθὰν, ἰθυτενῶς εἰσελθὼν εἰς τὴν τότε, καὶ ἐξέβαλε τοὺς περὶ τὴν ῥάχιν σπονδύλους, ἀμυνομένη οὐ τῶ τὸ θηρίον· καὶ τὸ ἐντεῦθεν κεκλασμένα τὰς ῥάχεις αἰ αἰμορροΐδες εἰσὶ. Καὶ οὐ τῶ μὲν ὁ μῦθος αἰτιολογεῖ τὸ περὶ τὴν αἰμορροΐδα φυσικὸν σύμπτωμα. Ὁ δὲ λόγος πέσοι ἀν ποτε καὶ εἰς ἀνθρώπου σκῶμμα, ἐάν τις ὀφείδῃς ὡς τὴν κακίαν εἰς τὴν καὶ περὶ τὰ κατὰ τὴν ῥάχιν κακόν. 13 Ὅτι τὴν Κανώβον πόλιν περιφράζων οὐ τῶ φησὶ «τέμενος περίπυστον Ἀμυκλαίοιο Κανώβου», τουτέστιν αὐτὴ ἡ πόλις ἢ Κανώβος. Οὐ τῶ καὶ κατωτέρω θέλων εἰπεῖν ἐν μιᾷ λέξει ὠκεανός, φησὶ περιφραστικῶς «ἀκαμάτου ῥόος ὠκεανοῖο», ἡ γουν αὐτὸς ὁ ὠκεανός. Τέμενος δὲ Κανώβου οἶονεῖ ἱερὸν ἢ τόπος τῷ Κανώβῳ ιδιόκτητος. 14 Ὅτι Ἀσίας καὶ Εὐρώπης νότιον μὲν μεσόριον ὁ Ἑλλήσποντος, νοτιώτατον δὲ ὁ Νεῖλος. Πρὸς βορρᾶν δὲ τὴν Εὐρώπην ὀρίζει τῆς Ἀσίας ὁ Τανάϊς, ὁ ἐλισσόμενος διὰ τῆς τῶν Σαυροματῶν καὶ Σκυθῶν γῆς εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην κατασύρεται. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐχ ἀπλῶς τὰ πρὸς βορρᾶν τοῦ Τανάϊδος τῇ Εὐρώπῃ προσνέμεται, ἀλλὰ μόνον ὁσα πρὸς δύσιν ἀπ' αὐτοῦ ἀφορίζονται· τὰ δὲ γὰρ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τανάϊδος τῇ Ἀσίᾳ προσλογίζονται. Φησὶ γοῦν αὐτὸς προῖων ὅτι ὁ Τανάϊς ἀποτεμένεται εἰς δύσιν Εὐρώπην, εἰς δ' ἀνατολὰς Ἀσίαν. Οὐ μὴν λέγει ὅτι ἀποτεμένεται εἰς βορρᾶν μὲν τὴν Εὐρώπην, εἰς δὲ νότον τὴν Ἀσίαν· ὅθεν καὶ αὐτοὺς τοὺς Μαιώτας καὶ τοὺς Σαυρομάτας Ἀσιανούς ἱστορεῖ, διότι οὐ πρὸς δύσιν αὐτοὺς ἀφορίζει ὁ Τανάϊς. Ἐτι δὲ, ὡς ἐνταῦθα λέγει, ὁ Τανάϊς εἰς Σκυθίαν σύρεται βορείαν οὐσαν· καὶ ἀλλαχοῦ δὲ φησὶ «Σκυθικοῖς ἐπιτρέχει πεδίοις.» Οἱ δὲ Σκύθαι Ἀσιανοὶ εἰσι κατὰ τὸν Διονύσιον· οὐκ ἀπλῶς Εὐρωπαϊὰ πάντα τὰ βόρεια τοῦ Τανάϊδος, ἀλλ' ὁσα πρὸς δύσιν ἀπ' αὐτοῦ ὀρίζονται. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ποταμὸς οὐ τῶς διὰ τὸ τεταμένως ῥεῖν Τανάϊς Ἑλληνιστὶ καλούμενος, Σίλις, ὡς φασὶ τινες, παρὰ τοῖς παροικοῦσι βαρβάροις ὠνόμασται. Ὅτι δὲ καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ἐν βαρβάροις ῥέοντες ὁμοῦς ἐξελληνίζονται τῇ κλήσει δῆλον. Τοιοῦτος γὰρ καὶ ὁ Νεῖλος καὶ ὁ Θερμῶδων καὶ ὁ Ἀράξης καὶ ἄλλοι πολλοί· καὶ ὁ Ἡριδανός δὲ οὐ βάρβαρον ὀνομαζόμενος, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, ἀλλὰ Ἑλληνικόν, ποιηθὲν, φησὶν, ὑπὸ τινος ποιητοῦ. Τοῦ δὲ Τανάϊδος ἄλλοι μὲν φασὶ μὴ γνωρίζεσθαι τὰς πηγὰς, Ἡρόδοτος δὲ ἐκ λίμνης μεγάλης αὐτὸν λέγει εἰς λίμνην ἐπιμείζονα τὴν Μαιῶτιν εἰσβάλλειν, λέγων καὶ ὅτι ἡ Μαιῶτις οὐ πολὺ ἐλάττων τοῦ Πόντου ἐστὶ, λεγομένη, φησὶ, καὶ μήτηρ τοῦ Πόντου. Κάκεῖνο δὲ εἰδέναι χρή, ὅτι Ἀρριανός καὶ ἄλλοι Τανάϊν ἱστορεῖ Σκυθικόν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπικινδύνως διεπέρασεν. 16 Ὅτι τὸ «σύρεται ὁ Τανάϊς ἐς

Σκυθίην καὶ ἐς Μαιώτιδα λίμνην», καὶ τὸ «συρόμενος Λιβύηθεν» καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς ἐπὶ ο φεων εἰρηται τροπικῶς, οἱ α τῶν ποταμῶν ὄφρωδῶς πως ἔλισσομένων. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ «πόντος ὄλκον ἔλίσσων»· κυρίως γὰρ ὄλκος τὸ σῶμα τοῦ ο φεως. 19 Οτι ὁ Διονύσιος μὲν τὰς τρεῖς ἡπείρους, τὴν Λιβύην, τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν, τὰ μέγιστα τῆς οἰκουμένης τμήματα, ὑ δασιν ἀλλήλων νοσφίζει, τουτέστι χωρίζει καὶ διαιρεῖ, καὶ τοὺς αὐτῶν ο ρους ἐξ ὑδάτων μεσολαβούντων γνωρίμους ποιεῖ, διὰ τὸ ση μειωδέστερόν τε καὶ εὐκρινέστερον. Ἄλλοι δὲ, οἱ ς οὐκ ἀρέσκεσθαι αὐτὸς φαίνεται, διὰ τὸ δυσόριστον καὶ οὐκ εὐκρινές, τὰς τοιαύτας τρεῖς μεγίστας ἡπείρους ἀπ' ἀλλήλων ἡπείροις ἐτέραις σμικροτέραις διαχωρίζουσι, λέγοντες Ἀσίας μὲν καὶ Εὐρώπης ο ρον εἰ ναι τὸν μέγιστον καὶ πλατύτατον ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ Κασπίας καὶ Εὐξείνου, περὶ ο ν ἰσθμὸν σὺν πολλοῖς α λλοῖς τόποις καὶ ὁ θρυλούμενός ἐστι τοῦ Προμηθέως Καύκασος καὶ ἡ ἔφα γῆ τῶν Ἰβήρων, ἡ μεταξὺ Κόλχων καὶ Ἀλβανίας. Ἄλλον δὲ καὶ α υ θις ἰσθμὸν μέγαν τὸν μεταξὺ Ἀραβίου κόλπου καὶ Αἰγύπτου ο ρον εἰ ναι φασὶ Λιβύης καὶ Ἀσίας. Καὶ ο ρα ο πως ἰσθμοῦ λεγομένου συνήθως καὶ κοινότερον τοῦ μεταξὺ δύο θαλασσῶν στενοῦ τόπου, αὐτὸς τῆ λέξει παραχρησάμενος ἰσθμούς ἐνταῦθα ἐτόλμησεν εἰπεῖν τὰς ο υ τω πλατυτάτας καὶ πολυτενεῖς ἡπείρους, ὡς δηλοῖ τὸ «ἰσθμὸς τέταταί τις», καὶ τὸ «μακρὸς καὶ ἀθέσφατος ἐς νότον ε ρπει». Καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ ἡπείρου πλατὺν ἰσθμὸν λέγει τὸν μεταξὺ τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ Ἰσσοῦ κόλπου, ο υ ἐντὸς «α σπετά,» φησι, «φῦλα τιταίνεται.» Ἐν τούτοις δὲ ἐκθεραπεύει τὴν τόλμαν, καὶ δοκεῖ ἀνθομολογεῖσθαι διὰ τοῦ τέταται, καὶ διὰ τοῦ μακρὸς καὶ ἀθέσφατος καὶ πλατὺς, ὡς οἱ δε μὲν τὸν κυρίως ἰσθμὸν, τίθησι δὲ ο μως γενικώτερον τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ πάσης ἡπείρου ἀπλῶς, ἡ ν μέσην ἀπέιληφεν ἡ ἐκατέρωθεν θάλασσα. 27 Οτι ἀκάματον τὸ τοῦ ὠκεανοῦ σθένος λέγει διὰ τὸ τοῦ στοιχείου ἀνέκλειπτον. Ο υ τω δὲ καὶ πῦρ ἀκάματον τὸ αἰ ἐνεργοῦν καὶ α σβεστον λέγεται. 28 Οτι ω σπερ ἡ γῆ μία ο υ σα εἰς τρισσὰς ἡπείρους μερίζεται, ο υ τω καὶ ὁ ὠκεανὸς εἰ ς ω ν πολλαῖς ἐπωνυμίαις ἡ ρμοσταῖ· κύκλω γὰρ περιειληφῶς τὴν γῆν τετραχῶς τέμνεται ὄλοσχερῶς κατὰ τὰ τέσσαρα κέντρα τοῦ κόσμου. Καὶ ὁ μὲν πρὸς ζέφυρον ὠκεανὸς Ἀτλας ἐσπέριος λέγεται, ἡ γουν ἐσπέριον πέλαγος καὶ Ἀτλαντικόν· ὁ δὲ πρὸς βορρᾶν πεπηγῶς λέγεται πόντος καὶ Κρόνιος καὶ νεκρὸς, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται· ὁ δὲ τῆς ἀνατολῆς ἡῶς καλεῖται καὶ Ἰνδικὸς, ὁ δὲ πρὸς νότον Ἐρυθραῖός τε ὀνομάζεται καὶ Αἰθιοπίος. Σημειωτέον δὲ ο τι ἐν οἱ ς μέρος τι λέγει τοῦ ὠκεανοῦ, πόντον Κρόνιον καὶ α υ θις Ἰνδικὸν κῦμα θαλάσσης, καὶ ἐν τῷ «οἱ εἰσιν ἀπὸ νοτίας ἀλός», καὶ «σκιδνάμενος ἐκ Κρονίας ἀλός», οὐ ποταμὸν νοεῖ τὸν ὠκεανὸν κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ποιητῶν· τὸ γὰρ πόντος καὶ τὸ κῦμα θαλάσσης καὶ τὸ α λς οὐδὲν προσήκουσι ποταμοῖς. Ἀκόλουθα ο υ ν ὁ Διονύσιος νοεῖ τοῖς σοφοῖς, οἱ ε ξω θάλασσαν καλοῦσι τὸν ὠκεανόν. 29 Οτι ἐν οἱ ς παρὰ τῷ Διονυσίῳ ζέφυρος καλεῖται Λοκρὸς, καὶ α υ θις Λοκροῖ Ἐπιζεφύριοι, ἀντίδοσις γίνεται κλήσεων, τοῦ μὲν ἔθνικοῦ ὀνόματος διαβαίνοντος πρὸς τὸν ζέφυρον α νεμον, τοῦ δὲ ζεφύρου α υ πάλιν ἐπιτιθεμένου τῷ τῶν Λοκρῶν ε θνει. Λοκρὸς μὲν γὰρ διὰ τοὺς Λοκροὺς καλεῖται ὁ ζέφυρος, ο ε στι Λοκρικός· καθάπερ καὶ Ἰσμαρικὸς ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ βορρᾶς, ἀπὸ Ἰσμάρου πόλεως Θρακικῆς, ε νθα μάλιστα βορρᾶς καταρρήγνυται. Λοκροῖ δ' α υ θις Ἐπιζεφύριοι λέγονται, ὡς πρὸς ἀνέμῳ ζεφύρῳ κείμενοι, ο ς πνέει δι' αὐτῶν. Οτι δὲ καὶ α λλω λόγῳ Ἐπιζεφυρίους καλοῦσιν τινες τοὺς τοιοῦτους Λοκροὺς, ἐν δέοντι τῷ ῥηθήσεται. 31 Οτι ε θνος Σκυθικὸν οἱ Ἄριμασποί, καὶ τούτους ο υ τος μὲν ἀρειμανέας ἡ ἀρειμανίους λέγει, Αἰσχύλος δὲ μονῶπα στρατὸν ὀνομάζει, διότι τοξικώτατοι ο ντες ἐπιμύουσι τὸν ε τερον ὀφθαλμὸν, διὰ τὸ πρὸς τὴν βολὴν ε υ στοχον. Καὶ τάχα διὰ τὴν α γαν ἐκ παίδων εἰς τοῦτο συνάσκησιν, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ λέγουσιν, εἰς βραχύτερον αὐτοῖς συνέσταλται ὁ ε τερος τῶν ὀφθαλμῶν. Ετι δὲ καὶ τοιοῦτοι, ὡς εἰκὸς, ἐκ προῦπαρξάντων ὁμοίων

γεννῶνται πατέρων, καὶ τούτου γινομένου εἰσαεὶ, περιέστη τὸ πάθος εἰς ἔθνικὴν ἰδιότητα· οὐ γὰρ δήπου, φασὶν, ἀλλως ἢ φύσις οὐ τω τερατώδες γένος ἔθνους ἐξήνευκε. Καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο Ἀριμασποί, καθὰ καὶ Ἡροδότῳ δοκεῖ, ἐκ τοῦ τοιούτου πάθους καλοῦνται, ὡς οἱ οὖν εἶπεν μονόφθαλμοι· ἀρί μὲν γὰρ τὸ ἐν Σκυθιστῇ, μασπὸς δὲ ὁ ὀφθαλμός. Ἱστορεῖ δὲ Ἡρόδοτος καὶ τοὺς χρυσοφύλακας γρύπας ἀνωτέρω αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν, λέγων καὶ ὅτι ὡσπερ εἰσὶ τινες Ὑπερβόρειοι, οὐ τω καὶ ὑπερνότιοι· καὶ ὅτι ὁ Ἀβαρις ὁ ὑμνούμενος Ὑπερβόρειος ἦν, ὁς οὐδέν τε σιτεῖσθαι λέγεται καὶ τὸν οἶστον περιφέρειν κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν. 32 Ὅτι ὁ πρὸς Ἀριμασποῖς ὠκεανὸς πεπηγὼς τε καλεῖται καὶ Κρόνιος καὶ νεκρός. Καὶ ἡ τούτου αἰτιολογία ἐνεκα φησὶν ἀφαυροῦ ἡλίου, μὴ δυναμένου λεπτῦναι καὶ λῦσαι καὶ ἐξαερῶσαι τὸ ἀναγόμενον ὑγρόν. Βράδιον γὰρ, φησὶν, ὑπὲρ ἀλα τήνδε φαίνειν, ἀεὶ δὲ σκιεραῖς παχύνεται νεφέλαις ὁ ἡλιος, διὰ τὴν τῶν νεφῶν πύκνωσιν. Ψυχρὸς οὖν ὡς ἀληθῶς ὁ τόπος, καὶ διὰ τοῦτο κλήσει αὐχεὶ συγγενεῖ τῆ ἀγαν ψυχρότητι. Κρόνιος δὲ καλεῖται διὰ τὸ λέγεσθαι τῶν ἐκεῖ τόπων ἀρχεῖν τὸν ἀστέρα Κρόνον, ὁς εἰς ψύξιν τίθεται ψυχρὸς ὑπὸ τῶν ἀποτελεσματικῶν ἐκλαμβανόμενος, διὸ καὶ τὸ ψυχρὸν αὐτῷ ἀνάκειται. Ὁ δὲ μῦθος καὶ, τὰ τοῦ Κρόνου ἐκτεμῶν αἰδοῖα ἐκεῖ ῥίπτει. Παρὰ δὲ γέ Ἀπολλωνίῳ τῷ ποιητῇ εὐρηται Κρονία λεγομένη θάλασσα καὶ ὁ μυχὸς τοῦ Ἰονίου κόλπου, ἀπὸ νήσου τινὸς Κρονίας καλουμένης τὴν τοιαύτην κλήσιν λαχῶν, ὡς καὶ ἀπὸ Ἰκάρου τινὸς νήσου κατὰ τινὰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος. Ὅτι δὲ οἱ τοιοῦτοι παρωκεάνιοι τόποι πολὺ τὸ ψύχος εχουσι, δηλοῖ καὶ τὰ ἀνω τῶν Ἀριμασπῶν Ριπαῖα ὀρη, ἐξ ὧν ὁ ψυχρὸς βορρᾶς πνεῖ, ἐνθα χιῶν οὐδέποτε ἐπιλείπει. 36 Ὅτι τὴν ἀνατολὴν οὐ τω περιφράζει, ὁ πρῶτιστα φαίνεται ἀνθρώποις ἡλιος, ἡ τοῖο πρῶτος ἡ ἀνατολή, ἐνθα καὶ τὸν ἡῶν καὶ Ἰνδικὸν εἰναί φησιν ὠκεανόν· ἡῶν μὲν λεγόμενον, διὰ τὸ ἐκεῖθεν ἀνατέλλοντος ἡλίου τὴν ἡμέραν γίνεσθαι, ἡ καὶ, ὡς ἐν ἀνθ' ἐνὸς εἶπειν, ἡῶν ἀντὶ τοῦ ἀνατολικόν, ἡὼς γὰρ πολλακίς καὶ ἡ ἀνατολή· Ἰνδικὸν δὲ διὰ τοὺς παροικοῦντας Ἰνδούς. Ἰστέον γὰρ ὅτι πολλοὶ κόλποι φανήσονται ἀπὸ ἔθνων ἡ πόλεων καὶ ὁλως ἐκ τῶν παροικούντων ἐπονομαζόμενοι, ὡς ὁ Ὑρκάνιος, ὡς ὁ Ἰσικὸς, ὡς ὁ Αἰθιοπικὸς, καὶ ἄλλοι πολλοί. 38 Ὅτι ὁ Ἐρυθραῖος πόντος ὁ καὶ Αἰθιόπιος ἐτερός ἐστι τοῦ Ἀραβίου κόλπου, ὁς τῆς νοτίας θαλάσσης ἐστὶν ἀποχέτευμα, καθὰ καὶ ὁ Περσικὸς, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν κατὰ τὸν Διονύσιον. Ἐτεροὶ δὲ τὸν Ἀράβιον κόλπον καὶ τὸν Ἐρυθραῖον ταυτίζοντες ἱστοροῦσιν, ὅτι ὁ Ἐρυθραῖος κόλπος ποταμοῦ δίκην στενός ἐστι καὶ μακρὸς ἐπὶ πολλοὺς πάνυ σταδίους, μέχρι τοῦ στόματος στενοῦ καὶ αὐτοῦ παντάπασις ὀντος. Καλεῖται δὲ Ἐρυθραῖος ἡ ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης τῷ ὑδατι μιλωδους [καὶ] ἐρυθρᾶς γῆς, ἡ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων τοιουτοχρόων ὀρέων, οἱς ἐωθεν προσβάλλων ὁ ἡλιος ἐρυθρὰν φαντάζει τῇ θαλάσῃ τὴν ἐπιφάνειαν, ἀνακλωμένης τῆς ὀψεως. Φησὶν οὖν ὁ παρὰ τῷ γράψαντι τὰ Ἐθνικὰ Οὐράνιος οὐ τως ὀνομαζόμενος, ὅτι τὰ παρακείμενα ὀρη δεινῶς ἐρυθρὰ εἰσι καὶ πορφυρᾶ, καὶ ἐπὶν βάλλῃ εἰς αὐτὰ ὁ ἡλιος, καὶ ταπέμπει εἰς τὴν θάλασσαν ἡ αὐγὴ σκιὰν ἐρυθρὰν· καὶ ὁ μβρω δὲ κατακλυσθέντων τῶν ὀρέων εἰς θάλασσαν συρρέοντι τοιαύτη, φησὶ, γίνεται ἡ θάλασσα τὴν χροιάν.» Τινὲς δὲ ἐρυθρὰν εἰπον διὰ τὸ πυροῦσθαι μάλιστα τῷ ἡλίῳ τὸ ἐκεῖ κλίμα· διὸ, φασὶ, καὶ Αἰθίοπες οἱ κατοικοῦντες λέγονται, ὡς κεκαυμένοι τὴν ὀψιν. Ὁ δὲ Γεωγράφος τὰ τῶν πολλῶν ἐπιτέμνων ταῦτα γράφει περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς· « Ἐρυθρὰ θάλασσα λέγεται ἀπὸ χροιάς ἐμφαινομένης κατ' ἀνάκλασιν, εἰ τε ἀπὸ ἡλίου κατὰ κορυφὴν ὀντος, εἰ τε ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἐρυθραῖοι μὲν ὑπὸ τῆς καύσεως. Οἱ δὲ ἀπὸ πηγῆς τινος ὑδωρ εἰς τὴν θάλασσαν εἰσαγωγῆς ἐρευθῆς καὶ μιλωδους, οἱ δὲ ἀπὸ Ἐρυθρᾶ τινὸς, πρῶτου περαιωθέντος ἐπὶ σχεδίας εἰς τινὰ ἐκεῖ νῆσον, διὰ ἵποφόρβιον οἰστρηθὲν ὑπὸ λεαίνης, καὶ οἰκήσαντος ἐκεῖ καὶ ἡγησαμένου τῶν τόπων. Τινὲς δὲ καὶ Περσέως εἰπον υἷον εἰναί τοῦτον τὸν Ἐρυθρᾶν.» Διονύσιος

μέντοι προΐων ἐμφαίνει ἀπὸ Ἐρυθραίου τινὸς βασιλέως τὸν τόπον κληθῆναι, οὐ καὶ τάφον ἐκεῖ εἶναι λέγει. Ὅτι δὲ τὸ μιλτῶδες χρῶμα ἔρευθές ἐστιν, ὡς ἀνωτέρω γέγραπται, δῆλον τῇ αἰσθήσει· ὁ θεὸς καὶ ὁ ποιητὴς ἐμβάπτων ταῖς ναυσὶ τὰ πρόσωπα μιλτοπαρήους αὐτὰς καλεῖ. 39 Ὅτι πρὸς νότον πολὺς ἀοικήτου χθονὸς αὐλῶν ἡ ἀγκῶν ἐκτέταται, θερμοῖς κεκαυμένος ἡλίους, ὁ δὲ καλεῖται διακεκαυμένη ζώνη, ἐρημος οἰκούντων οὐσα, διὰ τὴν ἐκεῖ ἄγαν θερμότητα. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ τὴν νοητέον καὶ πρὸς τῷ βορείῳ ὠκεανῷ ἀοικήτον ὁμοίως εἶναι τόπον, διὰ τὴν λίαν ψυχρότητα· διὸ καὶ προμήκης ἢ οἰκουμένη, ὡς εἰρηται, παρατέταται δίκην σφενδόνης, καὶ οὐκ ἀκριβῶς ἐσφαίρωται, ὡς ὑπεξαιρουμένων τῶν ἐκατέρωθεν ἀοικήτων. Ὅτι δὲ καὶ πρὸς βορρᾶν πολλή ἐστι γῆ νομάδων ἀοικήτος, ὡς εἰρηται, διὰ ψυχρότητα, δῆλον ἐστὶ ἐν τοῖς ἐξῆς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὰ τῆς οἰκουμένης ἀκρατὰ παρακείμενα τῇ διὰ καῦμα ἢ διὰ ψυχὸς δυσκράτῳ καὶ ἀοικήτῳ δοκεῖ τοῖς σοφοῖς ἀποτεύγματα, ἡ γουν ἀποτυχίας, εἶναι τῆς εὐκράτου, καὶ ἐκπτώσεις τινὰς καὶ ἐλαττώματα· καὶ δῆλόν φασι τοῦτο καὶ ἐκ τῶν βίων· Κακόβιοι γάρ εἰσιν οἱ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀκροὺς οἰκούντες καὶ γυμνήτες τὰ πολλὰ καὶ νομάδες, καὶ τὰ βοσκήματα δὲ αὐτοῖς μικρὰ καὶ οἱ κύνες. Τάχα δέ, φασι, καὶ οἱ νοτιώτατοι Πυγμαῖοι ἀπὸ τῆς τούτων μικροφυΐας ὑπενοήθησαν καὶ ἀνεπλάσθησαν. Οὐδεὶς γὰρ ἔωρακὼς ἐξηγεῖται πίστεως ἀξίος. Σημειῶσαι δὲ ὅτι οὐ παρὰ Λιβανίῳ μόνον καὶ Αἰλιανῷ πληθυντικῶς οἱ ἡλιοὶ· ἴδου γὰρ καὶ παρὰ Διονυσίῳ ἐνταῦθα ἐν τῷ «μαλεροῖς κεκαυμένος ἡλίους.» Ἄλλ' ὁ μὲν Λιβάνιος ἐπὶ ἡμερῶν τοὺς ἡλίους τίθησιν, ὁ τε που λέγει τὴν μῆνιν ἐπὶ πολλοῖς ἡλίους διαφυλαχθῆναι· οἱ δὲ ἄλλοι τὰς ὁσημέραι τοῦ ἡλίου λάμπειν ἡλίου φασίν. Ἄλλως γὰρ μοναδικός ἐστιν ὁ ἡλιος, καὶ διὰ τοῦτο οὐ θέλει ἐν τῷ κλίνεσθαι πληθύνεσθαι, ὡς περ οὐτε ἡ γῆ, καὶ ν αἱ χώραι γαῖαι λέγωνται, ὡς μετὰ ταῦτα φανήσεται· οὐτε ἡ ἄλας, καὶ ν τὰ πελάγη θαλάσσης ὁμοίως λεγομένης ἀκούωμεν. 41 Ὅτι εἰπὼν τέσσαρα τὰ πελάγη τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ἐσπέριον Ἀτλαντικόν, καὶ τὸ ἀρκτῶον Κρόνιον, καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐὼ Ἰνδικόν, καὶ τὸ νότιον Αἰθιοπικόν, καὶ οὐ τὴν τοῖς τοῦ κόσμου τέσσαρσι κέντροις ἐπεξεληθὼν, ἐπάγει συμπληρωματικῶς ἄμα καὶ ἐπιφωνηματικῶς, ὅτι «Οὐ τὼς ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἄπασαν»· ὡς ἡδη δεῖξας ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν στεφανοῖ, ὡς προείρηται· εἰ καὶ τινες τῶν παλαιῶν ἀντιλέγειν ἐβούλοντο, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος, ὁ δὲ οὐκ ἀποδέχεται τοὺς γράφοντας τὸν ὠκεανὸν ῥέειν περίξ τῆς γῆς. 45 Ὅτι τὸν ὠκεανὸν εἰς τέσσαρα διελὼν, ὡς προείρηται, ἱστορεῖ καὶ τέσσαρας αὐτοῦ κόλπους μεγίστους εἰς τὴν γῆν ἐσω εἰρεῦσθαι, ἐνα μὲν τὸν ἐσπερίαν θάλασσαν τίκτοντα, τὴν ἀπὸ Γαδείρων διήκουσαν ἐως καὶ εἰς Παμφυλίαν, ὁ που καὶ ἡ Κύπρος· ἐτερον δὲ τὴν ἐκ τοῦ βορρᾶ Κασπίαν θάλασσαν, τὴν καὶ Ὑρκανίαν· τρίτον δὲ ἀπὸ νοτίας θαλάσσης, ἡ τοι νοτίου ὠκεανοῦ, τὸν Περσικὸν κόλπον ἀντικρὺ κείμενον τῆς Κασπίας· καὶ τέταρτον τὸν Ἀραβικόν, ἀντικείμενον τῷ Εὐξείνῳ ἐκ νότου καὶ αὐτὸν, καλούμενον Ἀραβικόν, διὰ τοὺς αὐτόθι Ἀραβας, ὡς καὶ ἡ Περσίς θάλασσα τοῖς Πέρσiais παρονομάζεται, καὶ τοῖς Ὑρκανίοις καὶ Κασπίοις ἢ αὐτῶν παρώνυμος θάλασσα. Τὸν δὲ Ὑρκάνιον κόλπον τὸν καὶ Κάσπιον ὀλίγον μὲν λέγει, ὡς πρὸς τὴν ἐσπερίαν θάλασσαν τὴν συρομένην ἀπὸ Γαδείρων ἐως καὶ εἰς Παμφυλίαν, τῶν ἄλλων δὲ προφερέστερον ἱστορεῖ, τοῦ Περσικοῦ τε δηλαδὴ καὶ τοῦ Ἐρυθραίου. Λέγει δὲ καὶ ὅτι μικροὺς μὲν κόλπους ὁ ὠκεανὸς πλέονας, ὡς δὲ προΐων ἐρεῖ, καὶ ἀπειρεσίους ἐνθα καὶ ἐνθ' ἀπερεύγεται εἰς ἄλα ἐνδοθὶ βάλλων, ἡ γουν θαλάσσης ἐσω τῆς οἰκουμένης ἀποτελῶν· μεγίστους δὲ τέσσαρας, οὐς καὶ πρὸς ὁ νομα ἐξέθετο, καθάπερ εἰρηται. 48 Ὅτι τὴν Κασπίαν θάλασσαν Πτολεμαῖος μὲν λιμνοειδῶς περιγράφων περιοδεύεσθαι λέγει πεζῇ βαδίζουσι· συμφωνεῖ δὲ αὐτῷ καὶ Ἡρόδοτος, ἐν οἷς λέγει ὅτι ἡ Κασπία ἐστὶν ἐφ' ἑαυτῆς, οὐ συμμίσγουσα τῇ ἑτέρα θαλάσσει. Διονυσίῳ μὲντοι δοκεῖ τῆς Κρονίας ἀλὸς αὐτὴν ἀποσκίδνασθαι ἐκ βορέου. Λέγει γὰρ ἐν τοῖς ἐξῆς, ὅτι ὄξυ ἐπ' ἀρκτους ἐλκομένη προχοαῖς ἐπιμίγεται

ώκεανοιο. Καὶ οὐ τῷ μὲν διαφωνοῦσιν αὐτοί. Οἱ δὲ παλαιοὶ συμφωνίαν τῇ τοιαύτῃ τῶν περιηγητῶν διαφωνία τεχνώμενοί φασιν ὅτι τάχα διὰ τόπων ἀδήλων ὁ Κρόνιος ὠκεανὸς ἑαυτὸν ἐκπέμπων ἀναδίδωσι τὸν Ὑρκάνιον κόλπον. Καὶ οὐ τῷ σωθήσεται καὶ ὁ λόγος ὁ λέγων τὴν Κασπίαν κύκλῳ πεζεύεσθαι, καὶ ὁ εἰπὼν ἐκ τῆς Κρονίας θαλάσσης γεννᾶσθαι αὐτήν. 58 Ὅτι ἡ ἔσπερία θάλασσα οὐ τῶς ἐστὶ μεγάλη, καὶ, ὡς αὐτὸς που ἔρει, ἀπείριτος, ὥστε ἐπὶ τὰς τρεῖς ἡπείρους τῆς οἰκουμένης λοξοῖς ἐπιστρέφεται πελάγεσιν, ἀλλοτε μὲν νήσοις περιδρομος, ἀλλοτε δὲ ἡ ὀρέων πέζαν ὑποξύουσα ἡ πόλεων. Καὶ ὁ ῥα τὸ ὑποξύουσα, ὡς ἂν εἴπη τις ὑποτρίβουσα ἐν τῷ παραρρεῖν· καὶ ἐστὶν ἀστεία ἢ τῆς λέξεως τροπή, ὡς ἐπὶ ξυομένων ποδῶν. 62 Ὅτι τὰς μὲν ἀρχὰς εἰς τὸν τῆς περιηγήσεως σκοπὸν ἐπειγόμενος ὁ Διονύσιος, ὡς προεῖρηται, καὶ ἀμαρτὰ καὶ φιλοσοφώτερος δόξῃ, καὶ τὸ κοινὸν ποιητικὸν ἐκκλίνῃ εἶδος, καινοπρεπέστερον παρήκε τὰς Μούσας, ὡς ποιητῇ πρέπον, ἐπικαλέσασθαι· καὶ οὐ τῷ τὰς μὲν ἀρχὰς τῆς περιηγήσεως, πρὸς μὲντοι αὐτῷ τῷ ἐργῷ γενόμενος, καὶ ὅτι ποιητὴς ἐστὶν αἰσθόμενος, καὶ ὡς οὐκ ἀνευ Μουσῶν, ἡ τοι γνώσεως μυθωδικῆς, περιοδευτέα τὰ τῆς γῆς αὐτῷ ἐννοησάμενος, προφανῶς αὐτὰς τῆς περιηγήσεως ἡγεμόνας καλεῖ, ὡς ἀνὰ ἀρξάμενοι, φησὶ, στοιχηδὸν ἐνέποιεν τὰς σκολιάς κελεύθους. Καὶ σημειῶσαι ὅτι εἰ καὶ ἐν ἀλλοῖς τὸ ἐννέπειν διπλασιάζει τὸ ν, ἀλλ' ἐνταῦθα κατὰ φύσιν δι' ἐνὸς ἐκφέρεται ν, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς. 64 Ὅτι περὶ τὰ Γάδειρα Ἡρακλῆος ἐστᾶσι στήλαι πρὸς τοῖς τέρμασι τῆς γῆς, μέγα θαῦμα. Φασὶ δὲ αὐτὰς ἡ ἀνδριάντας εἶναι Ἡρακλῆος, ἡ πόλεις ἐπωνύμους ἐκείνῳ, ἡ καὶ λόφους ἐπονομαζομένους αὐτῷ. Ἐστὶ δὲ αὐτῶν ἡ μὲν Εὐρωπαϊά, Κάλπη καλουμένη βαρβαρικῶς, Ἀλύβη δὲ καθ' Ἑλληνᾶς· ἡ δὲ Λιβυκή, κατὰ βαρβάρους μὲν Ἀβεννα καλουμένη, Ἑλληνικῶς δὲ Κυνηγετική. Μέγα δὲ θαῦμα ὁ Διονύσιός φησιν αὐτὰς ἡ διὰ τὸ ὑψηλόν· ὁ ῥη γάρ εἰσιν, ὡς τὸ ὑψος οὐ μεῖον ἑκατὸν, ὡς φασιν, ὄργυιων· ἡ διὰ τὸ θαυμαστὸν τῆς ἀχρὶς ἐκεῖ τοῦ Ἡρακλῆος ἐλεύσεως. Ἐκαλοῦντο δὲ ποτε καὶ Κρόνου στήλαι, εἰτα καὶ στήλαι Βριάρεω, διὰ τὸ μέχρι τῶν τῆδε ὀρων διήκειν τὰ κατ' ἐκείνους. Τὰ Γάδειρα δὲ νῆσος πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ περιμήκης κατὰ τοὺς παλαιούς, ὡς οἱ αἰταινία, τουτέστι καθάπερ ὑφάσματος τμήμα στενὸν καὶ μεμηκυμένον, ὁ περ ἡμεῖς φασκίαν φαμέν. Λέγεται δὲ καὶ ἡ Γάδειρα θηλυκῶς. Καλεῖται δὲ οὐ τῶς οἰονεὶ γῆς δειρὰ, ὅστις τράχηλος, διὰ τὸ τῆς ἡπείρου στενὸν, τῆς ἐκατέρωθεν σφιγγοῦσης τὸν ἐκεῖ ὀλιγοστάδιον πορθμὸν. Ἐστὶ δὲ καὶ πόλις ἐκεῖ Γάδειρα. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι τὰς Ἰταλικὰς παρ' Ὀμήρῳ Πλαγκτὰς πέτρας καὶ τὰς Ποντικὰς Συμπληγάδας τινὲς τῆς μυθικῆς αὐτονομίας μετέγαγον εἰς τὸν ἐν Γαδεῖροις πορθμὸν, καὶ ταύτας εἶναι στήλας ἐνόμισαν, ἀς ὁ Πίνδαρος καλεῖ πύλας Γαδειρίδας διὰ τὴν τοῦ πορθμοῦ στενότητα, εἰς ταύτας ὑστάτας ἐλθεῖν φάσκων τὸν Ἡρακλέα. Ἄλλοι δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς Γεωγράφος λέγει, στήλας Ἡρακλῆος φασὶ λέγεσθαι τὰς ἐν τῷ κατὰ Γάδειραν Ἡρακλείῳ, τουτέστι τὰς ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλῆος τεμένει ὀκταπήχεις στήλας, ἐν αἷς ἀναγράφονται τὸ ἀνάλωμα τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐκεῖ ἱεροῦ· ἐφ' ἀς ἐλθόντες οἱ πλείοντες ἐποίησαν διαβοηθῆναι ἐνταῦθα εἶναι τὸ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης πέρας. Ἐτεροι δὲ στήλας, φησὶν, ὑπέλαβον τὴν Εὐρωπαϊάν Κάλπην καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῇ ὀρος ἐκ τῆς Λιβύης, τὴν Ἀβίλην ἢ Ἀβίλκα. Ἄλλοι δὲ στήλας ἐνόμισαν τὰς πλησίον ἐκεῖ ἐκατέρωθεν νησίδας, ὡς τὴν ἑτέραν Ἡρας ὀνομάζουσι νῆσον· καὶ οὐ φαύλως, φησὶ, τὰ τοιαῦτα νησίδια διὰ τὸ εὐπερίγραπτον καὶ σημειῶδες καὶ εὐόριστον στήλαις εἰκάζονται. Ἐξοχὴν γάρ τινα ἐμφαίνουσι καὶ αὐτὰ οἱ ἀνὰ στήλαι καὶ αἱ στυλίδες· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα στήλαι ἀνὰ λέγοιντο. 66 Ὅτι ὁ Ἄτλας ὁ κατὰ βαρβάρους Δύρις μέγιστον ὀρος περὶ τὰ τῆς Λιβύης πρὸς δύσιν ἐσχατὰ, ἀφ' οὗ καὶ πέλαγος ὠκεάνιον Ἀτλαντικόν. Διὰ δὲ τὸ πολὺ τοῦ ὀρους μέγεθος Ἀτλαντὰς αὐτὸ πολυσπερέας ὁ Διονύσιος καλεῖ, ποιητικῶς τρόπῳ· ὡς καὶ ὁ Ποιητὴς Μάλειαν καὶ Μαλείας φησὶ, καὶ Κρήτην καὶ Κρήτας, καὶ Ἀθήνην καὶ Ἀθήνας, καὶ τὸ πρόσωπον δέ

που πληθύνει δι' εμφασιν, πρόσωπα λέγων, καὶ τὸ τόξον τόξα, καὶ τὸ α ρμα ὁμοίως α ρματα. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας εθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἀτλαντας. Καὶ Ριανὸς δὲ, ὡς φασιν, Ἀτάραντάς τινας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους κείσθαι τοὺς α τλαντας, οἱ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὄνειρους. Ὠνόμασται δὲ τὸ ο ρος ἀπ' ἄνδρὸς ἐγχωρίου Ἀτλαντος, περὶ οὗ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν κάλλιον γέγραπται. Ἐνταῦθα δὲ, ὡς φησιν ὁ Διονύσιος, καὶ χάλκεος εἰς οὐρανὸν εδραμε κίων, ἠλίβατος, πυκνοῖς καλυπτόμενος νεφέεσσι. Καὶ τάχα ὁ Διονύσιος ἐν τούτοις ἱστορικὴν τινα θεραπείαν παρακαλεῖ τῆς μυθικῆς κionoφορίας τοῦ Ἀτλαντος. Ὁ γάρ τοι κίων οὐτος, οὐ περ, ὡς αὐτὸς λέγει, κορυφὴν οὐκ εστιν ἰδεῖν διὰ τὰ καλύπτοντα νέφη, δόξοι α ν τῷ πολλῷ τοῦ υ ψους εως εἰς τὸν αἰθέρα ἀνήκειν, καὶ οὐτως λέγοιτ' α ν ἀνέχειν τὸν οὐρανὸν, ὡς εἰ ναι τούτῳ τῷ τρόπῳ τὸν Ἀτλαντα τὸ ο ρος οἰόν τινα κionoφόρον, εἰ τε καὶ αὐτόχρομα κίονα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον. Τινὲς δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χάλκεος κίων «χάλκεος α ξων» γράφουσιν· ὡς ἐκεῖ που τάχα διήκοντος τοῦ κοσμικοῦ α ξονος, ὡς καὶ τοῦτο ἐν τῷ α λφα τῆς Ὀδυσσεΐας γέγραπται. Ἡρόδοτος δὲ τοιαῦτα περὶ τούτων λέγει· «Μετὰ τοὺς Γαράμαντας εθνος διὰ δέκα ἡμερῶν ὁδοῦ Ἀτλαντες, α νθρωποὶ ἀνώνυμοι, τουτέστι κοινῶς μὲν λεγόμενοι Ἀτλαντες, ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ μὴ εχοντες κείμενον ο νομα. Λέγει δὲ καὶ ο τι καταρῶνται ὑπερβαλλόντως τῷ ἠλίῳ οἱ Ἀτλαντες, διότι κατακαίων ἐπιτρίβει αὐτούς, καὶ ο τι στενὸν καὶ κυκλοτερές τὸ τοιοῦτον ο ρος ὁ Ἄτλας καὶ ὑψηλότατον, ὡς μὴ εἰ ναι δυνατὸν ἰδεῖν τὰς αὐτοῦ κορυφὰς, καὶ μηδὲ νέφη αὐτάς ποτε ἐπιλείπειν· ο θεν καὶ κίονα οὐρανοῦ φασιν αὐτὸ οἱ ἐπιχώριοι, καὶ ο τι ἐπώνυμον αὐτοῦ τὸ εθνος οἱ Ἀτλαντες, οὐ τε ε μψυχον οὐδὲν σιτούμενοι, οὐ τε ἐνύπνια ὀρῶντες.» Ἰστέον δὲ ο τι ὡσπερ τὸν Ἀτλαντα κίονα εἰπομεν οὐρανοῦ λέγεσθαι, οὐτω καὶ τὴν Αἰτνην οὐρανίαν κίονα εἰπεν ὁ Πίνδαρος. 69 Ὅτι ὁ Ἰβηρικὸς κόλπος Εὐρώπης ἐστὶν ἀρχὴ καὶ Λιβύης· μέσος γάρ, φησιν, ἐλίσσεται ἀμφοτέρων, οὐ παρὰ πλευραῖς καὶ αἰ τοῦ Ἡρακλέος κείνται στήλαι. Τὸν δὲ μετεκδέχεται Γαλάτης ῥοῦς, ἡ τοι τὸ Γαλατικὸν πέλαγος· ἀντὶ κτητικοῦ γὰρ εἰρηται, ὡσπερ καὶ Αἰσχύλος Σκύθην οἰμον λέγει τὸν Σκυθικόν. Ὁρα δὲ ὅπως ἐν ὀλω τῷ παρόντι χωρίῳ εὐφυῶς καὶ ἐπικαίρως τοῖς παρίσοις ἡ τοι τοῖς ἰσοκαταλήκτοις ῥήμασι συχνῶς χρῆται ὁ Διονύσιος, τὴν ὑπιότητα καὶ ἀνάπτωσιν τῆς περιηγητικῆς ἀφηγήσεως ἀνιστῶν τῷ κάλλει καὶ τῇ γοργότητι ἐν τῷ λέγειν «πόντος Ἰβηρικὸς ἐγκέχεται» καὶ «μέσος ἐλίσσεται» καὶ «Λιγυστίας ε λκεται α λμη» καὶ «ἐπὶ Κύρνον ἐρεύγεται ἄλμυρον υ δωρ» καὶ «Σαρδόνιος μορμύρεται πόντος «καὶ» ὠρύεται Τυρσηνὴς θάλασσα» καὶ «κυρτὸς ἐπιστρέφεται Σικελὸς ῥόος» καὶ α λλα τοιαῦτα. Σκόπει δὲ καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἐπίχυσιν καὶ ποριμότητα τοῦ ποιητοῦ, ἐν τῷ «πόντος Ἰβηρικὸς» καὶ «Γαλάτης ῥόος» καὶ «Λιγυστίας α λμη» καὶ «Κύρνον ἄλμυρον υ δωρ» καὶ «Τυρσηνίδος οἰ δμα θαλάσσης.» Ἰστέον δὲ ο τι τὸν ἀπὸ τῶν Γαλατῶν ὀνομαζόμενον Γαλάτην ῥοῦν, ἡ τοι τὴν Γαλατικὴν θάλασσαν, Κελτογαλάται παροικοῦσι, καὶ ο τι λέγονται ἡττονες ἀκράτου οἱ Γαλάται εἰ ναι. Λέγεται δὲ οὐτω καλεῖσθαι ἀπὸ Γαλάτου τινὸς υἱοῦ Ἀπόλλωνος. 75 Ὅτι καὶ ἡ Μασσαλία Γαλατικὴ ἐστὶ, Φωκεῖς δὲ ὤκησαν αὐτήν, οἱ ἐκ τῆς ε ω φυγόντες τὴν τοῦ Κύρου δουλείαν. Καὶ ο τι ο ρμον ἡ Μασσαλία εχει ἐπὶ στροφον, ο εστι περιφερῆ, περίδρομον καὶ καμπύλον, ἡ οὐ ἐπιστρέφονται οἱ ναυτιλλόμενοι. Ἀγαθὸς γὰρ τοῖς Μασσαλιώταις λιμὴν ὁ Λακύδων. Τὸ δὲ ἐπίστροφος καὶ παρ' Ὀμήρῳ κείται, ὁ που λέγει ο τι καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων. Φασὶ δὲ τοὺς Μασσαλιεῖς εὐδοκιμῆσαι ποτε περὶ τε ὀργανοποιΐαν καὶ ναυτικὴν παρασκευὴν. Ἔστι δὲ οὐ μόνον χώρα Μασσαλία, ἀλλὰ καὶ πόλις Λιγύων περὶ που τὴν Κελτικὴν, ἐτυμολογουμένη ἀπὸ τοῦ μάσσαι, ο εστιν ἐκδήσαι, Αἰολικῶς, καὶ ἀπὸ τινος ἀλιέως. Προσπλέων γάρ, φασιν, ὁ τῶν ἀποίκων Φωκαέων κυβερνήτης καὶ ἰδὼν ἐκεῖ ἀλιέα, ἐκέλευσε μάσσαι, ἡ τοι δῆσαι, τὸ ἀπόγαιον πείσμα· ο θεν καὶ ἡ πόλις Μασσαλία, παρὰ τὸ μάσσειν καὶ

τὸν ἀλιέα. 76 Ὅτι μετὰ τοὺς Μασσαλιώτας οἱ Λίγυες, οὗς Λιγυστίνοισι ὁ Λυκόφρων καλεῖ. Ὀνομάζονται δὲ οὕτως ἀπὸ Λίγυος ἀνδρός, ὁ δὲ τὸν Ἡρακλέα ἐκώλυεν εἰς τὰς Γηρυόνας βουῖς ἀπιόντα· ὁ δὲ καὶ φασὶν οἱ μῦθοι ὡς ἐπέλιπε μὲν τὸν Ἡρακλέα πᾶν ἀμυντήριον βέλος, ὁ δὲ ηὐξάτο τῷ Διὶ ἐπαμῦναι· κάκεῖνος ἀναγαγὼν νεφέλην λίθους ἀνωθεν οὐρανόθεν, ἐξ ὧν καὶ τὸ λίθινον πέδον μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Ρηγίνης, μεστὸν χειροπληθῶν λίθων, οὗς ὑπὸ κεραυνῶν συνεχῶν ἢ τυφωτικῶν ἀναθυμιάσεων διαρραγῆναι φασὶν οἱ σοφοί, καὶ ἐκ πλακῶδους συνεχείας κατακερματισθῆναι εἰς μικρὰ, τὸν μῦθον ἀφέντες ληρεῖν αὐτὴ θέλει. Ζῶσι δὲ ἀπὸ θρεμμάτων οἱ Λίγυες τὸ πλέον καὶ γάλακτος καὶ κριθίνων πομάτων. Οὕτω δὲ σφενδονῶσιν, ὡς ἡ ἱστορία λέγει, ὡστε ὄρνέων ἐπιφανέντων διορίζονται εἰς ποῖον ἐκαστος βαλεῖ, ὡς πάντες τευξόμενοι. Οἱ μὲντοι παρὰ Τυρσηνοῖς Λίγυρες ἀπὸ Λίγυρος ποταμοῦ ὀνομάζονται. Ἰστέον δ' ὅτι εἰκόσασσι καὶ Κολχικοῖς τινες Λίγυες εἰναὶ ἀποικοὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν, καὶ δηλοῖ ὁ Λυκόφρων, ἱστορῶν ἐν τοῖς Κόλχοις Κύταιαν Λιγυστικὴν πόλιν. Ἀριστοτέλης δὲ ἱστορεῖ τῶν τινῶν Λιγύων ἐπταπλευρούς πρὸς τινῶν λέγεσθαι, οὐ πιστεύων αὐτὸς τῷ τοιοῦτῳ λόγῳ, διὰ τὸ τοῖς ἀνθρώποις ἀνά ὀκτὼ ἐκατέρωθεν εἰναὶ πλευράς. 78 Ὅτι τοὺς Ἰταλοὺς, ὡς τότε μοναρχοῦντας, μέγα κοιρανέειν λέγει, καὶ Αὐσονῆας, ἢ τοὺς Αὐσονοὺς, ὀνομάζει. Καὶ σημειῶσαι ὅτι τοὺς αὐτοὺς εἰναὶ λέγει Αὐσονοὺς καὶ Ἰταλοὺς. Λέγονται δὲ Αὐσονοὶ ἀπὸ Αὐσονοῦ, ὁ δὲ πρῶτος τῶν κατὰ Ρώμην βασιλευσάντων πρὸς τινῶν ἱστορεῖται, Ὀδυσσεῖ γεγονῶς ἐκ τῆς Κίρκης, ἢ, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα, ἐκ Καλυψοῦς γεννηθεὶς τῷ Ἀτλαντῇ, ἀφ' οὗ καὶ τὸ Σικελικὸν πέλαγος Αὐσονίον ἐκλήθη ποτὲ. Λέγει δὲ αὐτοὺς παρὰ τὸν Λιγυστικὸν εἰναὶ κόλπον, ἀρξαμένους ἀπὸ βορέου, καὶ διήκοντας ἕως τῆς Λευκῆς Πέτρας, ἢ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς μεμνήσεται. Ἀκρὰ δὲ αὐτῆ ἐστὶ, περὶ ἧς οὕτως ἱστορεῖται· ἀκρὰ Λευκὴ Πέτρα καλουμένη ἀπὸ χροῶς, εἰς ἣν τελευτᾷ τὸ Ἀπέννιον ὄρος. Ἀπὸ Ἰταλοῦ δὲ τινος ὀνομάζονται Ἰταλοί, ὡς καὶ ἀπὸ Αὐσονοῦ Αὐσονοὶ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ Αὐσονοῦ παράγωγον Αὐσονεύς, ὡς Αἰθιοπεύς, ἡγεμονεύς, καὶ πλεονασμῶ τῷ ι, διὰ δακτύλου συγκρότησιν, Αὐσονιεύς· ἐξ οὗ τὸ Αὐσονιῆς. 80 Ὅτι τὸν Σικελικὸν πορθμὸν καθ' ὑποκορισμὸν ἢ παρωνυμίαν πορθμίδα καλεῖ, λέγων ὅτι ἡ Λευκὴ Πέτρα Σικελικῆς ἐπὶ πορθμίδος ἐρρίζωται. Ἄλλως δὲ γε πορθμίδα φασὶν οἱ παλαιοὶ τὴν ἀλιάδα, ὅ ἐστι τὸ ἀλιευτικὸν πλοιάριον, ἢ καὶ τὸ ἀπλῶς μικρὸν πλοῖον, ὡς δηλοῖ Εὐριπίδης, ἐνθα Κρησίαν πορθμίδα φησὶν, ἢ γουν πλοῖον Κρητικόν. Καὶ τὴν Ἀσίαν δὲ Ἀσιάδα παρωνυμίως καλέσει ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Διονύσιος, εὐτελέστερον μὲν οὕτω ποιῶν διὰ τὸ ὑποκοριστικὸν σχῆμα, τὴν δὲ τοῦ μέτρου ἀνάγκην οὕτως ἀποπληρῶν. 82 Ὅτι οὐ μόνον Σαρδῶ ἢ νῆσος, ὡς τὸ Σαπφῶ, ἀλλὰ καὶ Σαρδῶν Σαρδόνος, ὡς τρυγόνος, ἐξ ἧς ὁ Σαρδόνιος κόλπος, ὁ μετὰ τὴν Κύρνον. Περὶ δὲ Σαρδόνος καὶ Κύρνου ἐν ἰδίῳ τόπῳ ῥηθήσεται. Φαίνεται δὲ μετὰ τὸ Λιγυστικὸν εἰναὶ καὶ Κύρνον πέλαγος, τὸ περὶ τὴν Κύρνον νῆσον· ἐνδοτέρω δὲ τούτου τὸ Σαρδόνιον. 83 Ὅτι μετὰ τὸν Σαρδόνιον κόλπον θάλασσα πρὸς νότον ἢ Τυρρηνίς, καλουμένη οὕτως, διότι παράκεινται αὐτῇ πρὸς βορρᾶν οἱ Τυρρηνοί, καθάπερ οἱ Γαλάται τῇ Γαλατικῇ, καὶ οἱ Λίγυες τῇ Λιγυστικῇ, καὶ διὰ τὸ τοὺς Τυρρηνοὺς πειράτας ποτὲ γενομένους αὐτόθι συνιστᾶν τὰ ληστήρια· ἐκεῖθεν δὲ πρὸς ἡλίου, φησὶν, αὐγὰς κυρτὸς ἐπιστρέφεται ὁ Σικελικὸς ῥόος, μέχρι τοῦ τε Παχύνου, ἀνατολικοῦ ἀκρωτηρίου Σικελικοῦ, καὶ τοῦ κατὰ Κρήτην Κριοῦ μετώπου. Εξήπλωται δὲ, φησὶ, καὶ μέχρι τοῦ Ἰονίου κόλπου ἐπιστροφόμενος καὶ κυρτούμενος ἕως καὶ ἐκεῖ· διὸ καὶ κυρτὸν αὐτὸν ὠνόμασεν, ὡς μὴ κατ' εὐθυωρίαν προϊόντα μέχρι τῆς Κρήτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ἰόνιον παρεκνεύοντα. Σημειῶσαι δὲ ὅτι νῦν μὲν ἕως τοῦ Κρητικοῦ μετώπου τοῦ Κριοῦ περαίνει τὸ Σικελικὸν πέλαγος, προϊὼν δὲ ἀκριὰ καὶ Σαλμωνίδος αὐτὸ τῆς Κρητικῆς ἐώας ἀκρὰς προάγει. Ἐνθα τις ἐπιστατικώτερον τῷ λόγῳ διδούς ἑαυτὸν εὐροῖαν διώνυμον τὸ Σικελικὸν πέλαγος, αὐτὸ τε τοῦτο

Σικελικὸν καλούμενον, ἀλλὰ δῆτα καὶ Κρητικόν. Φησὶ γὰρ ἐκεῖ ὁ Διονύσιος ἐν σχήματι ἔπανα λήψεως, ὁ τι «ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν Κρήτης ἀναπέπταται οἱ δμα μακρὸν, Σαλμωνίδος α χρι καρήνου» οὐ λέγων ὁ τι ἐκ τοῦ μετώπου τοῦ Κριοῦ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ἀλλ' ἐκ τῶν ὀρέων τῶν Σικελικῶν πέπταται, καὶ ἰσως δυοῖν ὀντων περάτων τῷ πελάγει τούτῳ, ἐνὸς μὲν Σικελικοῦ, ἐνὸς δὲ Κρητικοῦ, ποτὲ μὲν Σικελικὸν ἐκ τοῦδε καλεῖται, ποτὲ δὲ ἐκ τοῦ ἑτέρου Κρητικόν. Εἰ δέ τις ἰσως τὸ «ἐκ δ' ὀρέων Σικελῶν» νοήσει ἀντὶ τοῦ μετὰ τὰ ὀρητὰ Σικελικὰ, τότε δύνανται δύο εἰναι πελάγη, ἰδίᾳ μὲν τὸ Σικελικὸν εἰς τὸ μετώπου τοῦ Κριοῦ, ἰδίᾳ δὲ ἐκεῖθεν τὸ Κρητικὸν εἰς Σαλμωνίδος. 87 Ὅτι ἡ τῆς Κρήτης ἀκρα ἡ τις εἰς ἀλα πολὺ νένευκεν, ἡ περὶ τὴν Γόρτυνα, παραυγάζει, τουτέστι παρεκφαίνει καὶ φαντάζει, μέτωπον κριοῦ τοῖς πόρρωθεν βλέπουσι, καὶ ἐντεῦθεν εχει τὴν κλήσιν, ὀνομαζομένη Κριοῦ μέτωπον. Δεῖ δὲ εἰδέναι ὁ τι ἐστὶ καὶ περὶ τὸν Ευξεινον πόντον ἑτερον μέτωπον Κριοῦ, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ῥηθήσεται, ἀρκτικὸν ὀρος, διὰ τὴν αὐτὴν κάκεῖνο αἰτίαν οὐτω καλούμενον. Ἰστέον δὲ ὁ τι πολλακίς ἐκ τινων τόπων πόρρωθεν ὀρωμένων ζωική τις φαντασία πέμπεται καθ' ὁμοιότητα δι' ἀπάτην ὀψεως· καὶ ὁ τι τοιοῦτόν τι πάσχων ὀφθαλμὸς καὶ περὶ τὸν Ευξεινον καὶ περὶ τὴν Κρήτην μέτωπα φαντάζεται Κριοῦ. Καὶ ὁ κατὰ τὴν Νιόβην δὲ μῦθος οὐτω πως θεραπεύεται, φαιμένων τινῶν ἀκρωτήριον εἰναι Φρύγιον ἑοικὸς γυναικείῳ προσώπῳ τοῖς πόρρω ἀφεστηκόσιν, ἐξ οὐ ὕδωρ ἀένναον καταρρεῖ, ὁ περὶ ὁ μῦθος εἰς δάκρυον αὐτοματίζει τῆ Νιόβη. Ὁρῶμεν δὲ καὶ τοὺς τὴν γραφικὴν τέχνην δεινοὺς εἰς λεόντων μιμήματα ἡ τοιοῦτων τινῶν θηρίων προτομὰς τὰς τῶν ὀρέων ἐκτυποῦντας κορυφάς, ὡς τῆς ὀψεως τοιαῦτά τινα φανταζομένης πόρρωθεν. 88 Ὅτι ἡ Γόρτυν καὶ Γόρτυνα λέγεται τρισυλλάβως, καὶ τὸ μὲν κλίνεται Γόρτυνος, ὡς Φόρκυος, τὸ δὲ Γορτύνης, ὡς λέαινα λεαίνης. Ἱερὰν δὲ αὐτὴν λέγει ἡ ἀπλῶς διὰ τὸ ἐνδοξον, ἡ Ὀμηρικῶ ζήλω, ὡς καὶ Ὀμήρου τὰς πόλεις οὐτω καλοῦντος διὰ τὸ φυλακτικὸν τῶν ἐν αὐταῖς. Κτίσμα δὲ ἡ Γόρτυν Ταύρου ἐκείνου τοῦ τὴν Φοίνισσαν Εὐρώπην ἀρπάσαντος, ὁ ς Κρήτης ἡ ν βασιλεύς. Μεγάλη δὲ αὐτὴ ἡ πόλις κατὰ τὸν Γεωγράφον, εἰπόντα· «πόλις Κρήτης μέγισται, Γόρτυνα, Κυδωνία καὶ Κνωσσός.» Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὁ τι Γόρτυνα δευτερεύει μετὰ Κνωσσὸν κατὰ δύναμιν, καὶ ὁ τι συμπράττουσαί ποτε ἀλλήλαις πάντας εἰχον ὑπηκόους τοὺς ἐκεῖ. Ὅτι ἡ Φαιστός, ἡ ν ὁ Διονύσιος ἡπειρώτιδα λέγει, διεῖχε θαλάσσης μὲν σταδίους εἰκοσι, Γόρτυνος δὲ ἐξήκοντα. Κατεσκάφη δὲ ὑπὸ Γορτυνίων. Ἐξ αὐτῆς ἡ ν' Επιμενίδης ὁ ποιήσας δι' ἐπῶν Καθαρμοῦς. 92 Ὅτι ὁ Ἰόνιος κόλπος μετὰ τὸν Σικελικὸν εὐρύνεται πρὸς βορρᾶν, αὐθις δὲ κάμπτων πρὸς ἐσπέριον μυχὸν ερπει, ἀφορῶν πρὸς τὸν τὴν ἐσπερίαν θάλασσαν προβαλλόμενον ὠκεανόν. Ἰστέον δὲ ὁ τι οὐ μόνον Ἰόνιος κόλπος καλεῖται, ἀλλὰ καὶ Ἀδρίας ὁ αὐτὸς λέγεται καὶ Ἀδριανὴ θάλασσα. Οἱ δὲ ἀκριβέστεροι τὸν Ἰόνιον μέρος τοῦ Ἀδρίου φασί. Λέγεται δὲ Ἰόνιος, ὡς καὶ τῷ Λυκόφρονι δοκεῖ καὶ τῷ Αἰσχύλῳ, ἀπὸ τῆς Ἰοῦς. Διενήξατο γὰρ ἐκεῖνη βοῦς γενομένη κάνταῦθα. Οἱ δὲ φασιν ἀπὸ Ἰάονος, ἀνδρὸς Ἰταλοῦ, ἡ ἀπὸ Ἰονίου, ἀνδρὸς Ἰλλυριοῦ. Λέγουσι δὲ τινες καὶ τὸ ἀπὸ Γάζης μέχρις Αἰγύπτου πέλαγος Ἰόνιον λέγεσθαι ὁμοίως ἀπὸ τῆς Ἰοῦς. Καὶ τὴν ἐκεῖ δὲ Γάζαν Ἰώνην καλοῦσί τινες, εἰνθα βοῦς ἡ ν ἐν ἀγάλματι τῆς Ἰοῦς, ἡ τοι τῆς σελήνης. Ἰὼ γὰρ ἡ σελήνη κατὰ τὴν τῶν Ἀργείων διάλεκτον. Τοῦ δὲ ἀνωτέρω ῥηθέντος Ἰάονος υἱὸς Ἀδρίας ἰστόρηται, ἀφ' οὐ τὸ αὐτὸ πέλαγος καὶ Ἀδριατικὸν λέγεται. Ἄλλοι δὲ οὐτω φασίν· εἰστιν Ἀδρία πόλις ἐπιφανής, καὶ παρ' αὐτὴν κόλπος Ἀδρίας, καὶ ποταμὸς ὁμοίως· ἀγαθὴ δὲ, φασί, βοσκήμασιν ἡ ἐκεῖ γῆ, ὡστε καὶ δις τίκτειν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ διδυμοτοκεῖν. 95 Ὅτι εἰσιόντι τὴν Ἰονίαν θάλασσαν κατὰ μὲν τὰ σκαῖα ἡ τῶν Αὐσόνων κεῖται χώρα, δεξιτερὴν δὲ κατὰ χεῖρα ἡ Ἰλλυρίς ἐστὶ γῆ, οὐτω καλουμένη ἀπὸ Ἰλλυριοῦ υἱοῦ Κάδμου. Δαλματία δ' ἐφύπερθεν, ἡ ν καὶ λέγει ἐνναλίῳν πέδον ἀνδρῶν, διὰ τὸ μαχίμους εἰναι τοὺς ἐκεῖ. Φασί δὲ τοὺς Δαλματεῖς δι' ὀκταετηρίδος

ποιεῖσθαι τῆς χώρας ἀναδασμὸν κατὰ τινα ἀναγραφὴν, καὶ οὐδὲ νομίμασι χρᾶσθαι, πολλὴν ταύτην ἀφελομένους τοῦ βίου κιβδηλίαν. Διχῶς δὲ τὸ εὖρος λέγεται, καὶ Δαλμάται καὶ Δαλματεῖς. Ἡ δὲ πόλις αὐτῶν Δάλμιον ἢ Δελμίνιον ἢ Δέλμινον. 98 Ὅτι καὶ ἐνταῦθα οὐ κατὰ κοινὴν κυριολεξίαν ἰσθμὸν εἶπε τὸν περὶ τοὺς Αὐσονας τὸν πλατύτατον· οὐ γὰρ ἐστένωται οὐδὲ ὁ τοιοῦτος ἰσθμὸς· διὸ ἐπάγει ὡς καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτου θεραπείαν, λέγων ὅτι παραπέπταται ἀσπετος, πούλυτενης, τρισσαῖς θαλάσσαις περιδρομος. Καὶ εὐθύς ἐπάγει ποίαις θαλάσσαις περιείληπται ὁ τοιοῦτος ἰσθμὸς, λέγων πάνυ γοργῶς ὅτι Τυρσηνῆ Σικελῆ τε καὶ Ἀδριαδί πληθούση. Εἰ τα εἰπὼν ὅτι ἐκάστη τῶν τοιούτων τριῶν θαλασσῶν πρὸς τινα ἀνεμον τεκμαίρεται τὸν ὅλκον, σχηματίζει πάλιν κατὰ γοργότητα οὕτω «Τυρσηνὴ ζέφυρον, Σικελὴ νότον, Ἀδριαδὴ εὐρον» φιλοτιμησάμενος ἐνὶ στίχῳ ἐνθεῖναι τὰς τε τρεῖς θαλάσσας καὶ τοὺς τρεῖς ἀνέμους, εἰς οὓς ἐκάστη τὸ ἑαυτῆς παρασύρεται ρεῦμα. Ὅποιόν τι πεποίηκε πρὸ τούτου, ὡς προεγράπται, καὶ ἐν τῷ «πρῶτα μὲν Λιβύην, μετὰ δ' Εὐρώπην Ἀσίην τε» τὰς τρεῖς ἡπείρους ἐκεῖ ἐνὶ ἐπισημπεριλαβῶν. Σημείωσαι δ' ὅτι ἐνταῦθα μὲν Τυρσηνὴν ἀμφιτρίτην, ἀνωτέρω δὲ Τυρρηνίδα θάλασσαν εἶπεν, ἐν διαφόροις καταλήξεσιν. 103 Ὅτι πρὸς τὰ νότια τῆς Σικελικῆς χθονὸς ἐλκεται κόλπος ἐσω Λιβύης, νοτίαν Σύρτιν ἐλίσσω, τὴν ἑτέραν τὴν εὐρυτέραν· ἐνδοτέρω δὲ ταύτης δυτικωτέρα ἐστὶν ἢ ἑτέρα Σύρτις, ἀφανρὸν ἐχουσα πόρον, ὅ ἐστι μικροτέρα οὖσα, ἠτις, φησὶ, τηλόθεν ἐρχομένην δέχεται πλημμυρίδα πόντου. Περὶ δὲ τῆς τοιαύτης πλημμυρίδος ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα ὁ περιηγητὴς τῇ ὑπὲρ προθέσει ἐπὶ τῶν νοτίων ἐχρήσατο, εἰπὼν ὑπὲρ Σικελικῆς χθονὸς τὴν νοτίαν Σύρτιν ἐλίσσεσθαι. Ποιήσει δὲ τοῦτο πλειστάκις καὶ ἐν τοῖς εἰσέπειτα· ὥστε οὐκ ἐπὶ βορείων μόνον ἢ ὑπὲρ πρόθεσις τίθεται, διὰ τὸ ἐξαρμα τὸ ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν νοτίων. Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνα ἐστέρηται τοῦ εἰς ὑψος ἐξῆρθαι, εἰ καὶ ἡμῖν δοκεῖ ταπεινά. Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ βορείων τίθησι τὴν ὑπὲρ, ἐκδηλότατόν ἐστιν. Ἐρεῖ γοῦν ἐν τοῖς ἐξῆς «βορειότερη γαίης ὑπὲρ Εὐρωπείης», τουτέστι πρὸς τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης. 108 Ὅτι μέλλων ἀπὸ τῶν δύο Σύρτεων μεταβῆναι εἰς τὴν ἐξῆς περιήγησιν σχήματι τοιοῦτῳ χρᾶται συμπληρωτικῶ, γοργῶ τε καὶ σεμνῶ· «Ὡς οἱ μὲν βοώωσιν ἐλίσσομενοι δύο κόλποι. Καὶ μετὰ ταῦτα δὲ πολλαχοῦ διὰ σαφήνειαν χρᾶται συχνὰ ταῖς συμπληρώσεσιν ἢ τοι ἀποθέσεσιν. 110 Ὅτι ἢ Σαλμωνὶς ἐῶα ἐστὶν ἀκρα τῆς Κρήτης, ὡς περ αὐτὸς φησὶ, κάρηνον, ἢ τοι ἀκρωτήριον, ἀναπέπταται τὸ Κρητικὸν πέλαγος, μάλλον δὲ ἀκρι καὶ αὐτοῦ περαίνεται τὸ εἰς τὴν Σικελικὸν εἰς τε καὶ Κρητικὸν, καθὰ πρὸ μικροῦ εἰρηται, πέλαγος· οὐ καθεξῆς ἢ Φαρία θάλασσα, μεθ' ἣν ἢ Σιδωνία· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τελευταῖος ὁ περὶ Κύπρον κόλπος, ἢ γοῦν ὁ Ἰσικός. Περὶ ὧν καὶ μετ' ὀλίγα λελέξεται. 112 Ὅτι τὸ φρίσσειν κυρίως ἐπὶ θαλάσσης λέγεται. Φησὶν οὖν ὅτι φρίσσουν ἢ τε Φαρία καὶ ἢ Σιδωνία θάλασσα, ἐλαυνόμεναι πνοαῖς Ἰσμαρικῶν βορρᾶ ὀρθὸν φυσιόωντος, ἐπεὶ κατ' ἐναντία κείνται τοῦ βορρᾶ. Εἰπε δὲ τὸ φρίσσουν ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦνται, καὶ εἰς ὑψος αἰρονται τοῖς κύμασιν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἢ φρίξ, ὡς καὶ ὁ Ποιητὴς· «μελαίνῃ φρικὴ καλυφθεῖς,» ἢ τοι τῇ ἐπαναστάσει τοῦ κύματος. Ὅτι δὲ θαλασσία λέξις τὸ φρίσσειν, ἐν τοῖς τοῦ Ὀμήρου κάλλιον γέγραπται. Τὸν δὲ βορρᾶν Ἰσμαρικὸν εἶπεν ἀντὶ τοῦ Θρακικῶν, ἀπὸ Ἰσμάρου πόλεως Θράκης. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν Φαρίαν ταύτην θάλασσαν, ἢ τις μετὰ τὸ Κρητικὸν ἐστὶν, ὡς εἰρηται, πέλαγος, καὶ Παρθένιον κόλπον ἐκάλουν οἱ παλαιοί· καὶ ὅτι ὡς περ Σιδωνία καὶ Ἰσικὸς ἀπὸ Ἰσοῦ πόλεως καὶ Σιδῶνος, οὕτω καὶ Φαρία διὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Φάρον, ἢ τις ἐστὶ νῆσος ἐν δεξιᾷ κειμένη Ἀλεξανδρείας, πύργον ἀνέχουσα μέγιστον, ἐκπυρσεύοντα τοῖς καταπλέουσι. Περὶ δὲ ταύτης τῆς Φάρου εἰρηται μὲν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν, ῥηθήσεται δὲ καὶ ὅτε τῷ λόγῳ εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐλθωμεν. 117 Ὅτι ὁ Διονύσιος τὴν Σιδῶνα κλίνων ἀκολουθῶς Ὀμήρω

ἐν τῷ «Σιδωνία θάλασσα», ἐκτείνει μὲν τὸ τῆς ἀρχούσης δίχρονον, συστέλλει δὲ τὸ οὐκ ἐν τῷ μετὰ τὴν ἀρχουσαν. Ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, «Βύβλον τ' ἀγχίαλον καὶ Σιδόνα ἀνθεμόεσσαν.» Οἱ δὲ ὑστερον τὰς ὅλας πλαγίας τῆς Σιδῶνος τῷ ὠ μεγάλῳ παραληγομένας ἐκφέρουσιν. 119 Ὅτι ἡ περὶ τὴν Παμφυλίαν χώραν θάλασσα, περὶ ἣν ἡ Κύπρος, οὐ μόνον Παμφύλιος κόλπος λέγεται κατὰ ἐθνικὴν [ἡ] τοπικὴν κλησίν, ἀπὸ τοῦ τῶν Παμφύλων ἐθνους, ἀλλὰ καὶ Ἰσικὸς ἀπὸ Ἰσοῦ πόλεως κειμένης μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας. Φησὶ γοῦν καὶ ὁ Διονύσιος, ὅτι ὁ Ἰσικὸς κόλπος ἐλκεται ἐπὶ βορρᾶν Ἰσοῦ ἀχρι πόλεως, Κιλικίων χώραν παραμείβων. Ταύτην δὲ τὴν πόλιν Ἀλέξανδρος ὀνομαστὴν ποιήσας, ὡς τὸν Δαρεῖον ἐκεῖ νικήσας, ἐκάλεσε Νικόπολιν. Οὐτος ὁ κόλπος, ὡς ὁ Διονύσιος λέγει, ἀγχι τῆς τῶν Κιλικίων γῆς ἐλθὼν εὐθύτερος, κατὰ ἰσοδρομίαν τινὰ, κάκει ἀποπαυσάμενος, ἐκεῖθεν ὡς ἐν ὑσπληγγίᾳ δνοφερῇ, τουτέστιν ὡς ἐν καμπτήρῳ, στρεπτὴν ἐπὶ ζέφυρον ἐπερεύεται ἀλμυρὰν, ἡρέμα ἐπὶ δύσιν κάμπτων καὶ στρεφόμενος καὶ ἀφορῶν εἰς τὸν ζέφυρον. Σημεῖωσαι δὲ ὅτι ὑσπληγξ οὐ μόνον, ὡς ἐνταῦθα, ἐπὶ καμπτήρος λέγεται, ἀλλ' ἐστὶν ὅτι καὶ ἐπὶ ἀφετηρίας, ὅτι ἐστὶ καγκέλου. Ὀνομάζεται δὲ οὕτω καὶ ἡ ὑστριχίς, οὐ τὸ ζῶον, ἀλλὰ τὸ πληκτικὸν ὄργανον, λεγόμενον οὕτω διὰ τὸ ἐκ τριχῶν ὑείων εἰς πληγὴν συγκροτεῖσθαι. Δέρμα γὰρ ὑδὸς στενὸν καὶ ἐπίμηκες ἀποτεμόμενοι τινες αὐταῖς θριξὶ καὶ τοῦ μήκους τῶν τριχῶν κείραντες, ὡς ἀνεχοίεν αὐταὶ οὕτω κεντεῖν σταθηρότερον, ἐτυπτον τοὺς μαστιγίας, καὶ ἐκαλεῖτο ὑσπληγξ τὸ τοιοῦτο τῆς μαστιγῆς ἐργαλεῖον. Καὶ ἄλλως δὲ ἡ τοιαύτη ὑσπληγξ πλέγμα ἡν ἀπὸ ὑείων τριχῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ Θεοκρίτῳ ἡ ὑσπληγξ εἰρηται καὶ ἐπὶ παγίδος ὀρνέου τεθειμένη, διὰ τὸ συγκεκοτηθεῖν ὡς εἰκὸς ἀπὸ ὑστριχίδος πλέγματος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πρῶτως μὲν ὑστριχίς ἐλέχθη τὸ τῆς πληγῆς ὄργανον, ὁποῖον καὶ ἡν, ἐκεῖθεν δὲ καὶ ὁ καμπτήρ τοῦ ἀγῶνος ὑσπληγξ ὠνόμασται, διὰ τὸ τοὺς ἰππους ἐκεῖ προσεκτικώτερον νύσσεσθαι καὶ πλησσεσθαι ὅθεν καὶ νύσσα ὁ τοιοῦτος τόπος λέγεται. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκ πρώτου δρόμου οἱ ἰπποὶ ταῦτα πάσχουσι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀφετηρία ὑσπληγξ, ἐστὶ δὲ καὶ νύσσα ἐλέγετο. 123 Ὅτι εἰ καὶ εὐτελῶς καὶ μικροπρεπῶς, ὁ μὲν, ὡς ἐξὸν ἡν ἐν παραβολῇ, δράκοντι τὸν τοσοῦτον Ἰσικὸν εἰκάζει κόλπον, λέγων ὅτι ἐκεῖνος ἐν ἀλὶ κόλπος ἐλίσσεται, ὡς δράκων βλοσυρωπὸς ἐλίσσεται ἀγκύλος ἐρπων, νωθῆς, ὑφ' ὧ πᾶσα βαρύνεται ὁ ρεὸς ἀκρα ἐρχομένῳ. Τοῦτο δὲ λέγει, διὰ τὸ καὶ τὸν Ἰσικὸν κόλπον ἐνθα καὶ ἐνθα βαρυνόμενον ταῖς προχοαῖς ἐλίσσεσθαι, δυσπόμενον κεχυμένον καὶ πολὺ τὸ κεκλασμένον καὶ κατὰ τοὺς ὀφεις καμπύλον ἐχοντα. Σημεῖωσαι οὖν ὅτι διὰ μόνας τὰς καμπὰς τοῦ Ἰσικοῦ ἡ τοῦ ὀφειως εἰληπταὶ παραβολή, καὶ διὰ τοῦτο ἐχει ἀσφαλῶς. Ἄλλως γὰρ πολὺ ἐχει τὸ ταπεινὸν, εἰ ὁ τοσοῦτος κόλπος ὀλκῶ παραβέβληται ὀφειως. Δράκοντι μὲν γὰρ προσαρμόσαι παραβολὴν ἐκ πελάγους ὑψοποιόν ἐστι, πέλαγος δὲ τηλικούτον παραβαλεῖν ἀπλῶς δράκοντι, καταβάλλει τὸ τοῦ κόλπου μέγεθος. Ὁρα δὲ ὅτι φανερώς ἐνταῦθα τὸ βλοσυρωπὸς δι' ἑνὸς σ' ἐκφέρεται, δηλοῦν τὸ ἀγριὸν καὶ ὑποσευρμένον τοῦ βλέμματος. 126 Ὅτι ὡσπερ τὸ ἀποτὲ μὲν στερεῖ, ποτὲ δὲ ἐπιτείνει, οὕτω τὸ νη. Τὸ μὲν γὰρ νηλεὲς ἐλέου δηλοῖ στερῆσιν, τὸ δὲ νήχυτος κόλπος δαψίλειαν χύματος. 129 Ὅτι ὁ Ἰσικὸς κόλπος ὁ κατὰ Κύπρον, ὡς εἰρηται, διὰ τῆς γῆς τῶν Παμφυλίων ἐρχεται, διὸ καὶ Παμφύλιος λέγεται. Διήκει δὲ καὶ μέχρι τῶν Χελιδονίων νήσων, περὶ ὧν μετὰ ταῦτα εἰρήσεται. ἐχει δὲ τελευταῖον σῆμα πρὸς ζέφυρον τὴν τῶν Πατάρων ἀκραν, ἣ τις διορίζει Λυκίαν τε καὶ Καρίαν. Σῆμα δὲ τὸ σημεῖον ἡ τοι τὸ πέρας λέγει κατὰ λόγον φιλόσοφον· τὸ γὰρ σημεῖον τουτέστιν ἡ στιγμή, πέρας ἐστὶ γραμμῆς, ὡς καὶ ἐνταῦθα τῆς περιόδου τοῦ πελάγους τούτου δυτικὸν σῆμά ἐστι τὰ Πάταρα. Ἰστέον δὲ ὅτι Πάταρα καλεῖται ὁ ῥηθεις τόπος, ἡ ἀπὸ Πατάρου υἱοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Λυκίας τῆς Ξάνθου, ἡ ἀπὸ τῆς πατάρας, ὁ δηλοῖ Ἑλληνιστὶ τὴν κίστην, ἡ τοι τὴν κιβωτόν. Φασὶ γὰρ ὅτι πατάραν ἀθύρματα τῷ

Ἐκείνη ἡμερὰ περιέχουσαν, πέμματα τινὰ ἐν σχήματι λύρας καὶ τόξου καὶ βελῶν, ἀνεμὸς ἀρπάσας ἀπὸ τίνος παιδίσκης καὶ ὑπολαβὼν εἰς θάλασσαν ἐβαλε τὴν Λυκιάκην, καὶ τῇ ἐκεῖ χερρονήσῳ προσήγαγεν· ὁ θέν καὶ ἡ χερρόνησος ἱερά τε ἀνεῖται τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ τὴν κλήσιν ἀπὸ τῆς τοιαύτης πατάρας, ἡ τοὶ κιβωτοῦ, ἐκέρδανε. Κρατεῖ δὲ περὶ τούτου καὶ τοιαύτη τις ἱστορία· Πάταρος καὶ Ξάνθος λησταί, παῖδες Λαπαιῶνος, βίον ἐκ τοῦ πειρατεύειν ἀποχρῶντα πορισάμενοι κατέλυσαν τὴν τοῦ ληστεύειν πλάνην, καὶ τῇ Λυκίων γῆ προσσχόντες ὤκησαν βεβαίως ἐκεῖ. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ πρεσβυτέρου Ξάνθου ποταμὸς ἐκεῖ Ξάνθος ἐκλήθη καὶ πόλις ὁμώνυμος, ἀπὸ δὲ τοῦ λοιποῦ ἐκλήθη τὰ Πάταρα. 132 Ὅτι αἱ Σποράδες νῆσοι περὶ τὸ Αἰγαῖον κεῖνται πέλαγος, ὧ οὐδεὶς ἐτερὸς, φησὶ, κόλπος ὑψόθι μορμύρων ἐναλίγκια κύματ' ὀφέλλει. Αἰτιῶν δὲ τούτου φασὶ τὸ πλῆθος τῶν αὐτόθι νήσων, αἷς προσρήσοντα συχνὰ τὰ κύματα ἐπαναστρέφει, καὶ τῇ συνδρομῇ βιαιότερον κορυφούμενα πολὺν ἐγείρει τὸν κλύδωνα. Διὸ καὶ ὁ Διονυσίος φησὶν «ἐνθα κῦμα ῥησόμενον νήσοις περιβρέμεται Σποράδεσι» περὶ ὧν ἐρεῖ ἐν τοῖς ἐξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον πέλαγος Αἰγαῖον, ἀλλὰ καὶ πεδίον τι περὶ τὴν Φωκίδα γῆν ἱστορεῖται καλούμενον Αἰγαῖον ἐκεῖνο παρὰ τὸν ἐκεῖ ῥέοντα Αἰγᾶν ποταμόν. 135 Ὅτι ὁ τοῦ Αἰγαίου πόντου πλατὺς πόρος ἀπὸ Πατάρων ἀρχόμενος εἰς Τένεδον καὶ Ἰμβρον περαίνεται. Ἐκεῖθεν δὲ στενὸς ἐρχεται αὐλῶν συρόμενος πρὸς βορρᾶν ἕως εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ταύτην τὴν πρὸ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου· ἀφ' οὗ καὶ ὀνομάζεται Προποντίς. Καλῶς δὲ εἰπε τὸ αὐλῶν στενός, ὡς πρὸς διαστολὴν τοῦ Αἰγαίου πλατυτάτου ὀντος. Στενὴ γάρ ἐστι καὶ οἶονεὶ αὐλωνοειδῆς ἐκτασις ὁ Ἑλλήσποντος. Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ Προποντίς καὶ στόμα ἀπλῶς λέγεται, καὶ μετὰ προσθήκης δὲ στόμα πόντου, δηλαδὴ τοῦ Εὐξείνου, ὅς καὶ καθ' ἐξοχὴν Πόντος λέγεται, ὡς μετ' ὀλίγον εἰρήσεται. Αἰγαῖον δὲ πέλαγος, ὡς τισὶ δοκεῖ, λέγεται παρὰ τὰς ἐν Εὐβοίᾳ Αἰγᾶς, τόπον οὕτω καλούμενον, ἐνθα τοὺς τοῦ Ποσειδῶνος ἱπποὺς ἀναπαύει ὁ Ποιητής. Οἱ δὲ παρὰ τὸν Αἰγαίωνα τὸν Ὀμηρικόν, ὡς ἐν τῇ Ἰλιάδι γέγραπται. 138 Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἰσθμὸν τινὰ πλατὺν ἱστορεῖ περιεχόμενον ὑπὸ τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ὅς ἐῶς μὲν κείμενος πρὸς νότον δὲ καθελκόμενος ἀσπετα φῦλα τῆς Ἀσιάδος γῆς ἀγκαλιζέται, ἐν οἷς εἰσὶ καὶ Αἰολεῖς καὶ Ἴωνες. Ὅτι τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν νοτίων τίθησιν, εἰπὼν «τῆς δ' ὑπερ ἀσπετα φῦλα τιταίνεται πρὸς νότον.» Καὶ ἡ αἰτία προεῖρηται. 140 Ὅτι μετὰ τὴν Προποντίδα τὸ τοῦ Θρακικοῦ Βόσπορου στόμα ἐστίν, ἡ γουν ὁ Θρακικὸς Βόσπορος, ὁ καὶ Μύσιος, ὁ ν ζεύξας ὁ Δαρεῖος περὶ ποῦ τὸ Ἱερὸν στόμα εἰς Θράκην διέβη, μεθ' οὗ καὶ εἰς Σκύθας ἐπέρασε, γεφυρώσας καὶ τὸν Ἰστρον. Τὸν δὲ Θρακικὸν τοῦτον Βόσπορον οἱ μὲν φασὶ εἶναι τὰ κατὰ Χαλκηδὸνα καὶ Βυζάντιον στενά. Φησὶ γοῦν περὶ τίνος ὁ Ἀρριανός, ὅτι «ἐλαύνει ἐπὶ Χρυσόπολιν, ἐνθα ὑπὸ νύκτα περάσας τὸν Βόσπορον» καὶ τὰ ἐξῆς. Οἱ δὲ μάλιστα τὰ ἀνω ποῦ τοῦ καλουμένου Ἀνάπλου. Τοῦτον δὲ τὸν Βόσπορον ἐνήξατο, φησὶ, ποτὲ ἡ Ἰὼ βουλαῖς Ἡρας δάμαλις οὐσα. Διὸ καὶ Βόσπορος λέγεται, οἶονεὶ βοδὸς πόρος τῆς ἐκείνης οἰστροπλήγος, περὶ ἧς Ἀρριανὸς οὕτω φησὶ· «Πορθμὸς ὁ κατὰ Χαλκηδὸνα καὶ Βυζάντιον, ὁ ποτε Μύσιος, διότι Μυσοὶ ἀντιπέραν ὤκουν ποτὲ τῆς Θράκης· ὑστερον δὲ Βόσπορος, ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τῆς Ἰοῦς, ἡ ν κατὰ μῆνιν Ἡρας οἰστροηθεῖσαν εἰς τοὺς χώρους τούτους ἀφικέσθαι καὶ ταύτη διαπεραιώσασθαι οἱ μῦθοι ἐποίησαν.» Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι κατὰ τινὰ οὐκ ἀπὸ τῆς ῥηθείσης βοδὸς ὁ τοιοῦτος Βόσπορος, ἀλλ' ἀπὸ τίνος ἐτέρας ὠνόμασται, ἡ τις, φησὶ, Φρυγῶν ἐπικειμένων, ἐμβάλλει ἀδεῶς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ περαιοῦται ἀβλαβῶς τὸν κατὰ Χαλκηδὸνα καὶ Βυζάντιον Βόσπορον· καὶ οὕτω καθηγεμῶν ἐκείνοις γίνεται κατὰ τινὰ θεοφορίαν (ἡ γουν μαντεῖαν), ἡ τις διεκελεύετο βοῦν ἡγεμόνα καταστήσαι τῆς ὁδοῦ. Ὁ καὶ ποιήσαντες ἐκεῖνοι διεπεραιώσαντο ἀσφαλῶς· καὶ μνημα, φησὶ, τοῦ πόρου τούτου ἐστήκε βοῦς χαλκῆ, ὑστέρῳ ποτὲ χρόνῳ ὑπὸ Χαλκηδονίων ἰδρυθεῖσα· καὶ τάχα ἐκ ταύτης καὶ τις

ἐκεῖ τόπος καλεῖται Δάμαλις εως καὶ νῦν. Θράκιος δὲ ὁ Βόσπορος καλεῖται ἀπὸ τῶν πρὸς δύοσιν αὐτοῦ οἰκούντων Θρακῶν, ὡς περ ἀπὸ τῶν ἀντιπέραν ποτὲ Μυσῶν ἐκλήθη, ὡς εἰρηται Μύσιος. 142 Ὁ δὲ Διονύσιος περὶ τούτου λέγει καὶ ὅτι στενώτατος δὴ ἐκεῖνος ἀπάντων ἐστὶ πορθμὸς τῶν ἀλλων, οἱ θαλάσσης εἰσὶ πολυκλύστου. Τετραστάδιον γάρ τοι τοῦ τοιούτου Βυζαντικῆς στόματος εἰναί φασι, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος, ὅτι τὸ Βυζαντικὸν στόμα Θράκιον Βόσπορον καλοῦσιν, ἐστὶ δὲ τετραστάδιον. Τοῦ μέντοι Ἑλλησπόντου τὸ στενότατον ἑπταστάδιον ἐστὶ, περὶ ποῦ τὴν Θρακίαν χερρόνησον κατὰ Σηστόν· ἑπταστάδιον δὲ κατὰ τὸν Γεωγράφον ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Σικελικῆς πορθμοῦ στενώτατον. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐκκέκοπται κατὰ τινα διαφορὰν τοπικὴν ὁ Θράκιος Βόσπορος τῆς Προποντίδος, καὶ ἐστὶ βορειότερος μὲν αὐτὸς, νοτιωτέρα δὲ ἡ Προποντίς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀκριβέστερόν φασιν οἱ λέγοντες ὑπὲρ Χαλκηδὸνα εἰναὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου, ἐνθα καὶ τὸ μάλιστα στενὸν, καὶ οὐ ἐγγὺς κατὰ τὸν Διονύσιον αἱ Κυάνας πέτραι, καὶ ὁθεν, ὡς αὐτὸς φησιν, οἰγόμενος παραπέπταται ὁ Πόντος. Δεῖ δὲ σκοπῆσαι εἰτε τὸν Ἑλλησποντον καὶ τὴν Προποντίδα εἰς ἐν τι συναλειπτέον, ἢ μᾶλλον μετὰ τὸν πλατὺν Αἰγαῖον τρία ταῦτα βορειότερα ῥητέον· πρῶτον μὲν τὸν στενὸν ἀυλῶνα τοῦ Ἑλλησπόντου· μετὰ δὲ τὴν Προποντίδα· εἰτα βορειότερον τὸ στόμα τοῦ Πόντου. Ἐχει γὰρ ἀμφιβόλως ταῦτα διὰ τοὺς παλαιούς, ὡς οἱ μὲν μόνον τὰ κατὰ Σηστόν καὶ Ἀβυδὸν Ἑλλησποντον εἰπον, οἱ δὲ καὶ ὁλην τὴν Προποντίδα, οἱ δὲ μέρος τι αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου ἢ τοῖς Ἡρακλείας, τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀπένειμαν. Οἱ δὲ καὶ τι τοῦ Αἰγαίου πελάγους τῷ Ἑλλησπόντῳ προσέθεντο· καθὰ ποῦ τάχα καὶ Ὀμηρος, ὡς περ καὶ πλατὺν ἐκεῖνος λέγει Ἑλλησποντον. Τούτοις δὲ μὴ φαινόμενος ἀκολουθεῖν ὁ Διονύσιος εἰς τρία διαιρεῖ τὸ μετὰ τὸν Αἰγαίου καὶ Εὐξείνου ὑδωρ, εἰς τε τὸν Ἑλλησπόντιον στενὸν ἀυλῶνα τὸν εως Προποντίδος, καὶ ἀνωτέρω εἰς αὐτὴν τὴν Προποντίδα, καὶ εἰς τὸν μετ' αὐτὴν Θράκιον Βόσπορον. Οὐ τῷ δὲ νοεῖ καὶ Ἡρόδοτος λέγων τὸν μὲν Βόσπορον τείνειν εἰς τὴν Προποντίδα, αὐτὴν δὲ καταδιδόναι εἰς τὸν Ἑλλησποντον· μεθ' οὗ τὸ χάσμα τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Ὁρα δὲ καὶ ὅτι καλῶς προσέθηκεν ὁ Διονύσιος ἀνωτέρω ἐπὶ τῶν πορθμῶν τὸ «οἱ θαλάσσης εἰσί», διὰ τοὺς ἰσως νομίζοντας δύνασθαι πορθμοὺς λέγεσθαι καὶ τοὺς ποταμούς. Κατὰ γὰρ τὴν συνήθη χρῆσιν οὐ τι πῶ πορθμὸς καὶ ὁ ποταμὸς, καὶ ταῦτα στενὸς ὡς πὸς μεταξὺ δύο γαιῶν· ἀλλ' αὐτὸς μὲν κεκλήρωται τὸ ποταμὸς λέγεσθαι, ὁ δὲ πορθμὸς ὀρίζεται θαλάσσης εἰναὶ πὸς στενὸς, ἐκατέρωθεν γῆ μεσολαβούμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐστὶ καὶ Κιμμέριος Βόσπορος ὁ περὶ Χερσῶνα, ὁ καὶ Μαιωτικὸς, οὗ τὸ στενότατον εἰκοσι στάδια ἢ καὶ ὀλίγον τι πλέον. Λέγεται δὲ Βόσπορος μὲν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ ἐκεῖνος, ἐκ τῆς Ἰοῦς τῆς βοδός, Κιμμέριος δὲ διὰ τὸ παροικοῦν ὁμώνυμον εθνος, οὗ πολὺς λόγος, ὡς τὴν Ἀσίαν ἢ ὅτε καταδραμόντος εως καὶ εἰς αὐτὴν Βιθυνίαν. Ἐστὶ δὲ καὶ Βόσπορος Ἰνδικός. Καὶ ὁ περὶ τὸ Βυζάντιον δὲ λιμὴν οὐ τῶς ὑστερον ἐκλήθη κατὰ παραγραμματισμὸν ἢ μᾶλλον κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ῥήτορσι λεγομένην παραφθορὰν, Φωσφόριον ὀφείλων καλεῖσθαι, ὡς φασιν οἱ παλαιοί. Φιλίππου γὰρ ἐν πολιορκίᾳ διορύξαντος εἰσοδὸν κρυπτήν, ὁθεν οἱ ὀρύσσοντες ἐμελλον ἀφανῶς ἐξαναδῦναι τοῦ ὀρύγματος, ἢ Ἐκάτη φωσφόρος οὐσα δᾶδας ἐκεῖθεν ἐφηνε τοῖς πολίταις. Καὶ τὴν πολιορκίαν οὐ τῷ φυγόντες Φωσφόριον οἱ ἐγχώριοι τὸν τόπον ἐκάλεσαν. 144 Ὅτι περὶ τὸν Θράκιον Βόσπορον αἱ Κυάνας πέτραι εἰσὶ, κατὰ κυριωνυμίαν οὐ τῷ καλούμεναι· ἐξ ὧν ἀνοιγόμενος ὁ Εὐξείνος παραπέπταται πολὺς ὡς καὶ πολὺν ἐπ' ἀνατολῆς μυχὸν ἐρῶν. Καὶ ὅρα τὸ ἀνοιγόμενος· προσφυῶς γὰρ εἰρηται ὡς πρὸς τὸ στόμα τοῦ Πόντου. Τὰς δὲ πέτρας ταύτας καὶ ἀναιδέας λέγει Ὀμηρικῶς ζήλω, ὡς εἰπερ ἐμψυχοῖσαν, ἐξ Ὀμήρου λαβὼν τὸ ἐπίθετον. Καὶ μῦθον εἰναὶ φησὶ, πλαζομένας ποτὲ αὐτάς, ἢ τοῖς κινουμένας ἀτάκτως, καναχηδὸν ἐπ' ἀλλήλαις φέρεσθαι· εἰ καὶ ὑστερον, ἐπειδὴ

ἢ Ἀργῶ παρέπλευσεν αὐτάς, εστησαν ἔφ' ἑνός. Φησὶ δὲ ὁ Γεωγράφος αὐτάς ἐκεῖ που εσω τοῦ Πόντου εἶναι δύο νησίδια, τὰ μὲν τῆ Εὐρώπῃ προσεχές, τὸ δὲ τῆ Ἀσίᾳ. Πίνδαρος δὲ διὰ τὴν μυθικὴν κίνησιν καὶ ζῆν ταύτας τὰς πέτρας τολμᾷ λέγειν, καὶ ἐπιμένων τῆ σκληρᾷ ταύτῃ τροπῇ, τεθνάναι φησὶν αὐτάς, ὀπηνίκα διεξέδου αὐτῶν ἢ Ἀργῶ. Γέγραπται δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, ἐν τῷ περὶ Πλαγκτῶν λόγῳ. Τὸ μέντοι πλαζομένας, ὁ περὶ ὁ Διονύσιος ἐνταυθὰ φησι, δίδωσι νοεῖν ὅτι δύνανται καὶ αὐταὶ κατὰ τὰς Ὀμηρικὰς Πλαγκταὶ λέγεσθαι, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, λέγων ὅτι Πλαγκτὰς προτέρον οἱ Ἕλληνας ελεγον εἶναι αὐτάς· εἰ καὶ ἐκκληρώσαντο ἰδίως τὸ τοιοῦτον ὀνομασίᾳ παρ' Ὀμήρῳ Σικελικαὶ Πλαγκταί. 146 Ὅτι τὸν Εὐξείνου, ἀπλοῦν τε ὀνομασίᾳ καὶ Ἀξείνου θάλασσαν ποτε καλούμενον, Εὐξείνου οἱ ὑστερον κατὰ σχῆμα εὐφημισμοῦ μετεκάλεσαν. Ἀξείνος δὲ ἐλέγετο (ταῦτόν δὲ εἰπεῖν ἀπόξινος κατὰ τὸν Σοφοκλῆν) ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι νήσων καταγωγὰς, ἢ διὰ τοὺς περιοικοῦντας Σκύθας, ἀνεπιμίκτους βαρβάρους, οἱ καὶ ἐξενοθύτουν καὶ ἐσαρκοφάγουν, καὶ ἀνθρώπων κρανίοις ἐχρῶντο ἐκπώμασιν. Ἐτεροὶ δὲ φασὶν Ἡρακλέα κεκαθαρκέναι τὰ τῆδε, καὶ εἰς Εὐξείνου μετασκευάσαι τὸν Ἀξείνου. Ἄλλοι δὲ εἰς Ἴωνας ἀνάγουσι τὸ τοιοῦτον ἀρίστευμα, οἱ πόλεις πολλὰς ἐν τῇ παραλίᾳ ὤκισαν. 147 Ἰστέον δὲ ὅτι τοῖς παλαιοῖς ὁ Εὐξείνος πόντος μέγιστος τῶν καθ' ἡμᾶς δι' ἀπειρίαν ἐδόκει, καὶ οἱ πλείοντες ἐκεῖ ἐκτοπίζεον ἐνομίζοντο, καθὰ καὶ οἱ Ἑξω Σηθῶν, καὶ ἄλλοις τῶν περὶ ὠκεανὸς τοῖς τότε ὑπελαμβάνετο, καὶ τὸ εἰς αὐτὸν πλέειν ἐξωκεανίζεον ἐνομίζετο. Διὸ καθὰ προερέθη καὶ κατ' ἐξοχὴν ἰδίως Πόντος ἐλέγετο· καθὰ καὶ οὐτος ὁ ποιητὴς αὐτὸν καλεῖ ἐν τῷ «δεξιὰ Πόντου», καὶ «καλέουσι δὲ μητέρα Πόντου», καὶ «Πόντου τὸ μυρίον ὑδωρ». Διὰ δὲ τὸ κακόξενον καὶ δύσπλοον αὐτοῦ καὶ τὸ εἰς Πόντον ἀπελθεῖν ὁμοίον ἢ ἐν τῷ εἰς μέγα κακὸν, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ φασὶν· ὁ περὶ μέχρι καὶ εἰς ἀρτικρατεῖ. Καὶ τοῦτο δηλοῖ μὲν καὶ ὁ Γεωγράφος, λέγει δὲ καὶ ὁ Δειπνοσοφιστὴς τὸ ἐκ πολλοῦ Πόντου ταῦτόν εἶναι ὡς ἐὰν εἴη τις ἐκ πολλοῦ ὀλέθρου. Ἡρόδοτος δὲ ἀξιόθεατον Πόντον τὸν Εὐξείνου λέγει καὶ πελαγέων ἀπάντων θαυμασιώτατον, ἱστορῶν καὶ τὸ μῆκος αὐτοῦ καὶ τὸ πλάτος πόσων σταδίων ἐστίν. 148 Ὅτι αἱ τοῦ Εὐξείνου πόντου κέλευθοι λοξαὶ ἐπιτρέχουσιν ἀεὶ πρὸς βορρῆν τε καὶ ἀντολίην ὀρόωσαι, καὶ ὅτι περὶ αὐτὸν δύο κολῶναι, ἡ τοιακραι καὶ ἐξοχαί, ἐνθα καὶ ἐνθα, ἢ μὲν νοτιωτέρα ἢ Κάραμβις περὶ τὴν Παφλαγόνων γῆν, φυλάττουσα μέχρι καὶ νῦν τὴν ἀρχαιογονίαν τῆς κλήσεως, ἢ δὲ βορειότερα, ἡ τις ἐστὶ τὸ τοῦ Κριοῦ μέτωπον τὸ ἠδη καὶ ἀνωτέρω ῥηθὲν, τὸ περὶ που τὰ Κιμμέρια. Αἱ δὲ δύο αὐταὶ ἀρτικρατεῖς ἀλλήλαις ἀντικείμεναι ὑψοῦ τε ἀνέχουσι καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης εἰσέχουσι, καὶ διέχουσι μὲν ἀλλήλων ὀσον ἀνὸς πλοῦν ἐπὶ τρίτον ἡμαρ ἀνύση, ὁ μὲν δὲ ἀμφὸς συνιᾶσιν ἐναντία καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ αὐταὶ τῶν Πλαγκτῶν πετρῶν· ὡς ἐκ τούτου οἶονεὶ διθάλασσον τοῖς ἐκατέρωθεν πλέουσι δοκεῖν τὸν Εὐξείνου, κολουομένης ὡς ἐν τινὶ διατειχίσματι ταῖς δυσὶ ταύταις μακραῖς κολῶναις τῆς ὀράσεως· ὡστε καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἐῶν πρὸς τὰ ἐσπέρια πλέοντας καὶ τοὺς ἐκ τῆς ἐσπέρας ἐπὶ τὰ ἐῶα δοκεῖν εἰς αὐτάς συντελεῖσθαι τὴν θάλασσαν, οἱ μὴ διῆκνουμένης τῆς ὀράσεως αὐτοῖς ὑπερέκεινα, ὀπηνίκα δὲ περὶ τὸ μέσον τῶν ἀκρωτηρίων γένοιτο οὐ τοῖ τε καὶ ἐκεῖνοι, τότε δὴ τὴν λοιπὴν αὐτοῖς διαφαίνεσθαι θάλασσαν, ὡς περὶ ἑτέραν δευτέραν ὑπανοιχθεῖσαν, μὴ βλεπομένην προτοῦ. Διὰ γὰρ τὴν τῶν ἀκρωτηρίων τοιαύτην ἀντίθεσιν διαιρεῖσθαι πῶς ὁ Εὐξείνος τοῖς πόρρωθεν βλέπουσιν εἰς πελάγη δύο δοκεῖ, τῷ ἐκατέρωθεν γινομένῳ σφιγγόμενος πορθμῶ, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ φαίνεται διδύμη θάλασσα, καθὰ που λέγει ὁ Σοφοκλῆς. Καὶ ταῦτα μὲν οὐτως. Οἱ δὲ παλαιοὶ περὶ τούτων οὐτως φράζουσιν ἐπιτομώτερον καὶ γοργότερον· «Ὁ Ἑλλήσποντος ἐκδίδωσι πρὸς ἀρκτον εἰς τὴν Προποντίδα, ἢ δὲ εἰς τὸν Εὐξείνου, ὁ δὲ διθάλασσός ἐστι τῶν τινά· κατὰ μέσον γὰρ ἀρκραι δύο προπίπτουσι, διέχουσαι ἀλλήλων περὶ δισχιλίους πεντακοσίους σταδίους, καὶ

συνάγουσι τὸν μεταξὺ πόρον, καὶ ποιούσι δύο πελάγη μεγάλα.» 152 Οτι ὡ σπερ Ὑψιπύλη Ὑψιπύλεια, Ἀπάμ Ἀπάμεια, Πηνελόπη Πηνελόπεια, Λαοδίκη Λαοδίκηια, ἔρήμη ἔρήμεια, κολώνη κολώνεια· ου τω καὶ Εὐρώπη Εὐρώπεια. Καὶ τὴν Εἰδοθέαν δὲ Εἰδοθέειαν αὐτὸς μετ' ὀλίγα ἔρει. Ὁ δὲ σχηματισμὸς Ἰώνων ἰδιος. 157 Οτι τὸν Εὐ ξεινον, ου λοξὰς εφθασεν εἰπὼν τὰς κελεύθους, τόξω ἀπεικάζει τεταμένω Σκυθικῶ. Σκυθικὰ δὲ τόξα τὰ ἐκ κεράτων συγκείμενα. Καὶ νευρᾶς μὲν εἰ ναι σημεῖα τίθησι τὰ τοῖς εἰσπλέουσι δεξιὰ τοῦ Πόντου, ἠτοι τὰ νότια, εὐθὺ διαγραφέντα, τουτέστι ταθέντα κατ' εὐθείαν γραμμὴν, καὶ ὑπερβάντα τὴν Κάραμβιν, ἐκτὸς πεσοῦσαν τῆς γραμμῆς, πλὴν οὐ πρὸς νότον, ἀλλ' εἰς βορέαν ὀρώσαν· ἵνα μὴ σκολιὰ γένηται ἢ τοῦ τόξου νευρὰ, προσλογιζομένης καὶ τῆς καμπῆς τῆς Καράμβεως. Τὰ δὲ τοῦ Πόντου βόρεια τὰ τοῖς ἐκ τῆς Προποντίδος εἰσπλέουσι σκαιὰ, ἠ γουν ἀριστερὰ, σχῆμα ε χειν φησὶ τῶν τοῦ τόξου δύο κεράτων, διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ὁμοίως τοῖς τοῦ τόξου κέρασιν ἐπὶ δισσὴν κυρτοῦσθαι στροφάλιγγα ἐκατέρωθεν τοῦ Μετώπου τοῦ κριοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡ σπερ ὁ Εὐ ξεινος πρὸς τόξον εἰ κασταί, ου τω καὶ αλλοὶ τόποι πολλοὶ διαφόρως εἰκάζονται πρὸς τινὰς ὁμοιότητας. Ου τω γὰρ τὴν Αἰ γυπτον δελτωτὸν τρίγωνον ἢ ἱστορία φησὶν. [Ἐντεῦθεν τὰ δύο κριοῦ ἐτυπώθησαν μέτωπα, τό τε Κρητικὸν καὶ τὸ Ποντικόν.] Ου τω τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰκάζουσι χλαμῦδι στρατιωτικῇ, τὴν Ἰταλίαν κισσῶ, τὴν Ἰβηρίαν βύρση βοδὸς, τὴν Νάξον ἀμπέλου φύλλω, τὴν τοῦ Πέλοπος πλατάνου πετάλω, τὴν Σαρδῶ ἰχνεὶ ἀνθρώπου, τὴν Κύπρον δορᾶ προβάτου, τὴν Λιβύην τραπεζίω σχήματι, καὶ αλλα δὲ αλλως εἰκάζουσιν οἱ παλαιοί. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ εἰκέναι τόξω τὸν Εὐ ξεινον περιφράζων ου τω φησὶ «τόρνω εἰδόμενον περιηγέος αμματι τόξου». Λέγει δὲ τόρνον μὲν τὸ τορνοειδές· ὡ σπερ ὁ Λυκόφρων στρόβιλον τὸ στροβιλοειδές· αμμα δὲ τόξου τὸν σύνδεσμον τοῦ Σκυθικοῦ τόξου· περιηγές δὲ τὸ περιηγμένον ἠτοι καμπύλον, τοιοῦτο δὲ τὸ ἐντεταμένον τόξον, ἵνα λέγη εἰκέναι τὸ τοῦ Εὐξείνου πέλαγος τόξω οὐ σκολιῶ, ἀλλὰ στρογγύλω γενομένω διὰ τὴν τάσιν τῆς νευρᾶς. Περιάγει γὰρ ἢ τάσις τὰ κέρατα εἰς καμπὴν, καὶ ου τως ἀπὸ σκολιοῦ γίνεται περιφερὲς κατὰ τὰς ἀψίδας τὸ τόξον. Οτε δὲ καὶ εἰς βολὴν ἐπιταθῆ, τότε κυκλοτερὲς τὸ τόξον γίνεται κατὰ τὸν Ποιητὴν. Τὸ δὲ περιηγές καὶ ἐπὶ ἀγκίστρου λέγεται. 163 Οτι πρὸς βορρᾶν Εὐξείνου ἢ Μαιῶτις λίμνη, καὶ ὅτι Σκύθαι αὐτὴν ἀμφιφέρονται καὶ εἰς αὐτὴν τερματοῦνται. Φησὶν οὐ ν ὁ Ἡρόδοτος «Τάναϊν διαβάντι οὐκέτι Σκυθίη.» Ἔθνος δὲ καὶ οἱ Μαιῶται Σκυθικόν, πολυανθρωπότατόν τε καὶ αλκιμον, α νδρες γεωργοὶ καὶ πολεμισταί. Τὴν δὲ τοιαύτην Μαιῶτιν μητέρα τοῦ Πόντου καλοῦσιν· ὅθεν καὶ τούτου τινὲς φασὶ λαχεῖν αὐτὴν τοῦ ὀνόματος· μαῖα γὰρ ἢ τροφός. Διὸ καὶ ὁ Περιηγητὴς φησιν «ἔξ αὐτῆς Πόντου τὸ μυρίον ελκεται ὑδωρ, ὀρθὸν Κιμμερίου διὰ Βοσπόρου, παρ' ὡ πολλοὶ Κιμμέριοι ναίουσιν ὑπὸ ψυχρῶ ποδὶ Ταύρου.» Φασὶ δὲ τινες καὶ μὴ πολὺ ἐλάττονα εἰ ναι τοῦ Πόντου τὴν αὐτοῦ μητέρα ταύτην τὴν Μαιῶτιδα. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Μαιῶτις λέγεται διὰ τοῦ ὡ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς ἀπὸ τοῦ μαιῶ, μαιῶσω, καὶ Μαιῆτις διὰ τοῦ ἠ, ὡς ἀπὸ τοῦ μαῖα. Ταῦρον δὲ λέγει ὁ ρος αλλο παρὰ τὸν μετὰ ταῦτα ῥηθησόμενον ἔων Ταῦρον, ἠ βόρειόν τι τμήμα ἐκείνου τοῦ Ταύρου, ὑφ' ὡ κεῖνται οἱ Κιμμέριοι, τὸ Σκυθικὸν ἔθνος. Ἐνθα καὶ ἡ Ταυρικὴ χερρόνησος, μεγάλη ου σα, καὶ ὡς φασὶ τινες τῆ Πελοποννήσῳ εἰκοῦα καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, παρακειμένη δυσμικῇ τῶ στόματι τῆς Μαιῶτιδος. Οἱ δὲ ἐνταῦθα Σκύθαι Ταυροσκύθαι λέγονται ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ Ταύρου ὀρους, ὀπερ οἱ δε καὶ Ἡρόδοτος, ἱστορῶν καὶ αὐτὸς ὀρη Ταυρικὰ, Σκυθικὰ. Περὶ δὲ Κιμμερίων ζῆται ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν. Τὸ δὲ ὑπὸ ψυχρῶ ποδὶ Ταύρου ε χει τι ἀστεῖον καὶ αἰνιγματῶδες κατὰ τὴν ὁμωνυμίαν τῶν λέξεων. 170 Οτι τὸ τῆς περιηγέσεως ἐνταῦθα χρήσιμον ἐκτιθέμενος λέγει· «Ἐρῶ σοι τὸ τῆς γῆς ἀπάσης εἰδος, ὀφρα καὶ οὐκ εἰσὶδὼν ε χοις εὐ φραστον ὀπωπὴν (ἠ γουν θεωρίαν), ἐκ δὲ τοῦδε γεραρός τε καὶ αἰδοιέστερος εἰ ης,

τοῖς ἀγνοοῦσι τάδε πάντα περιηγούμενος» ὡς εἶναι τὸ τῆς περιηγήσεως τέλος τὴν τοῦ μαθητοῦ γνῶσιν, εἶτα καὶ τὴν πρὸς ἄλλους ἀγνοοῦντας ἀπ' αὐτοῦ διδασκαλίαν, τούτων δὲ τέλος αὐθις τὴν ἐκ τῶν διδασκομένων τιμὴν. 172 Ὁρα δὲ τὸ αἰδιόεστερος, ποιητικώτερον οὐ καὶ τῷ μέτρῳ χρήσιμον. Κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ Πινδάρῳ· ἐκεῖνος δὲ καὶ ἀφθονέστερον λέγει καὶ ἄλλα τοιαῦτα. 175 Ὅτι τὸ τῆς Λιβύης εἰδος ἄλλοι μὲν εἰς ὀρθογώνιον τι καταγράφουσι τρίγωνον, ὁ δὲ Διονύσιος φησὶν αὐτὸ τραπεζίῳ εἰκέναι, σχήματι γεωμετρικῷ τετραπλεύρῳ, ἔχοντι τὴν ἀνω πλευρὰν ἐλάττονα τῆς ὑποτείνουσης, ὡς ὑπόκειται· ἔῴα ἑσπέρια. Καὶ γὰρ τῆς Λιβύης στενοῦται μὲν ὀξυνόμενα τὰ πρὸς τοῖς Γαδεῖροις, τουτέστι τὰ ἑσπέρια, εὐρύνεται δὲ τὰ πρὸς Ἑλλάδα καὶ Αἰγύπτου. Καὶ οὕτω μὲν οἱ τῶν παλαιῶν ἀκριβέστεροι, οἱ καὶ συντρέχουσι τῷ τοῦ Διονυσίου σκοπῷ, λέγοντος, ὅτι ἡ Λιβύη ἐς μυχὸν μὲν ὀξύνεται ὠκεανοῦ τὸν πρὸς τοῖς Γαδεῖροις, τὸν οὐρανὸν δὲ αὐτῆς τὸν εὐρύτερον Ἀραβίης τεκμαίρεται ἀγχι θαλάσσης· ἄλλοι δὲ τισὶ δοκεῖ πλατεῖαν μὲν εἶναι ὑποτείνουσαν γραμμὴν τὴν βορείαν παραιγιαλίτιν, ἀπ' ἐναντίας δὲ αὐτῆς στενοτέραν ὑπερτείνουσαν, τὴν πρὸς τῇ Αἰθιοπία νοτίαν ὠκεανῆτιν πλευρὰν, ὡς εἶναι τὸ σχῆμα τοιοῦτον· ἔῴα ἑσπέρια. Οἱ οὐ πάνυ ἀντιθέτως ἀρέσκοιτο, τῷ Διονυσίῳ προσέχειν θέλων καὶ τῇ φύσει τοῦ πράγματος. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι τὸ τραπέζιον σχῆμα κατὰ μετρικὴν ἀνάγκην ἐνταῦθα ἔχει ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ δίχρονον· ἄλλως γὰρ διὰ διφθόγγου, φασὶν, ἐκφέρεται. Οὐ γὰρ ὑποκορίζεται ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τραπεζεύς γίνεται, ὡς τάχα τῶν πάλαι τραπεζέων τοιουτοσχήμοσι χρωμένων τραπέζαις διὰ τὸ στερρόν τῆς βάσεως. Λιβύη δὲ ἡ χώρα λέγεται, ἡ ἀπὸ γυναικὸς ὀμωνύμου, Λιβύης δηλαδὴ τῆς Ἐπάφου, ἡ διὰ τὸ τοῦ τόπου ἀύχμηρόν, κατὰ παραγραμματισμὸν τινα, οἶονεὶ λιφύη τις οὐσα, ὡς ἑλλιπὴς ἕτεροῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὸν ἀνεμόν τὸν λίβρα, ὡς ἐκεῖθεν πνέοντα. Ὅπερ δοκεῖ εἰσὶ καὶ τῷ Διονυσίῳ, καθάπερ ἐστὶ τεκμήρασθαι ἀπὸ τῆς παρηγήσεως αὐτοῦ τῆς τοιαύτης «ἐς λίβρα μὲν Λιβύην, ἐς δ' αὐγάς Ἀσίην.» Νικίας δὲ τὶς φησὶ τὰς τρεῖς ἡπείρους ἀπὸ τινῶν κληθῆναι ἀνδρῶν, Εὐρώπου, Ἀσίου καὶ Λίβυος, ὡς περ καὶ ἄλλοι μυρίοι τόποι ἀπὸ τινῶν προσώπων ἀξίων λόγου ἐκλήθησαν· οἱ οὐκ ἀπὸ Περσέως ἢ Περσῆς, καὶ Κρήτης ἀπὸ Κρητὸς, καὶ Ἀφρικῆς ἀπὸ Ἀφρατίνος συνεκδημήσαντος τῷ Ἡρακλεῖ ἐπὶ τὰς Γηρυόνας βοῦς, καὶ ἄλλοι ἀπ' ἄλλων. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ μέρος τι τῆς Λιβύης τῆς χώρας ἐστὶν ἰδίως οὕτω καλούμενον Λιβύη· παρὰ γοῦν τοῖς παλαιοῖς εὐρίσκομεν τὸ «ἀμφοτέρας Λιβύας» τοῦτο δὲ τάχα ἐμφαίνει καὶ τριχῶς τὴν Λιβύην λέγεσθαι, τὴν τε ὀλιγὴν χώραν καὶ μέρος τι αὐτῆς εἰς δύο Λιβύας ὑποδιαιρούμενον, ὡς περ καὶ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Καππαδοκίαν εἰς πολλὰς Καππαδοκίας καὶ Ἀρμενίας οἱ παλαιοὶ κατατέμνουσι. Τοιοῦτον δὲ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Ἐπὶ μὲντοι τῆς Εὐρώπης ἐμπαλιν γέγονεν· ἐκείνης γὰρ μέρος τι ἐξηρέθη τοῦ λέγεσθαι Εὐρώπη, ὡς ἐν τοῖς περὶ Εὐρώπης λεχθήσεται. Θηροτρόφον δὲ τὴν Λιβύην ἱστοροῦσι καὶ ἐρημον τὴν πολλήν. Ελαφος δὲ καὶ ὕψις ἄγριος ἐν αὐτῇ οὐκ ἐστίν, ὡς οἱ παλαιοὶ λέγουσι. Δοκεῖ δὲ καὶ ἡ τοῦ τετρώρου χρῆσις ἐκεῖθεν εὐρεθῆναι. Φησὶν οὐ γὰρ Ἡρόδοτος, ὅτι τέσσαρας ἵππους ζευγνύουσι παρὰ Λιβύων Ἕλληνας ἐμαθόν. Τοσοῦτον δὲ, φασὶν, ἡ Λιβύη ἀπολείπεται τοῦ τρίτον ἀκριβῶς εἶναι μέρος οἰκουμένης κατὰ τὴν εἰς τρία ἰσοτομήν, ὡς τε καὶ συντεθεῖσα μετὰ τῆς Εὐρώπης οὐκ ἀνέξισάζειν δόξοι τῇ Ἀσίᾳ· πῶς ἀνὸς οὐκ εἶναι τὸ τρίτον τῆς ὀλιγῆς οἰκουμένης, ἡ τις οὐδὲ εἰς τεταρτημόριον προσλογίζεται; οὐ καὶ ὁ Διονύσιος ἐμφαίνει ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀσίας λόγῳ. Ὅτι πρώτη ἐνταῦθα ἐπαναλήψει χρῆται ἐν τῷ «Λιβύη ἐς νότον ἐρπει, ἐς νότον ἀντολίην τε» ἐπαναλαβὼν διὰ κάλλος καὶ διὰ σαφήνειαν καὶ δις εἰπὼν τὸ ἐς νότον. 179 Ὅτι περὶ τὴν Ἀραβίαν ἢ γῆ τῶν ἐτέρων κελαινῶν Αἰθιοπῶν, ἡ γοῦν τῶν ἀνατολικωτέρων, ἀντιδιαστελλομένων τοῖς ἑσπερίοις Αἰθίοψι. Καὶ γὰρ καθ' Ὁμηρον οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος εἰσιν, οἱ δὲ ἀνιόντος· ὡς ἐν τοῖς εἰς τὸ ἀ' τῆς Ὀδυσσεΐας

γέγραπται. 180 Οτι α γχι τῶν ἑώων Αἰθίοπων οἱ Ἐρεμβοὶ, οἱ κατὰ σαφεστέραν μετάληψιν (ἠ γουν μεθερμήνευσιν) λέγονται καὶ Τρωγλοδύται, ου τω καλούμενοι διὰ τὸ ὑπὸ τὴν ε ραν βαίνειν καὶ τρώγλας ὑποδεδυκέναι· λέγονται καὶ Σαρακηνοὶ οἱ αὐτοί. Τούτων τῶν Ἐρεμβῶν ἡ γῆ παραδαλή ὁμοία ἐστὶ, τουτέστι δορᾶ παρδάλεως, ὡς διψηρὰ, φησὶν, ου σα καὶ αὐχμήεσσα, καὶ ω δε καὶ ω δε κυανείαις κατάστικτος φολίδεσσιν καὶ ου τω ποικίλη κατὰ παρδαλῆν. Διάφορος γὰρ ἀληθῶς ἡ τοιαύτη γῆ τοῖς χρώμασι διὰ τὴν τοῦ ἡλίου ε κκαυσιν. Εἰσὶ δὲ Τρωγλοδύται καὶ ἐν Εὐρώπῃ περὶ που τὴν Τριβαλλῶν γῆν καὶ περὶ Καύκασον δὲ τὸν βόρειον ὁμοίως· ου τοι δὲ διὰ τὴν α γαν ψυχρότητα δύνονται ὑπὸ γῆν. Καὶ οἱ Παρνάσιοι δὲ αὐτόχθονες τοιοῦτοί τινές εἰσι. Περὶ δὲ Τρωγλοδυτῶν καὶ Ἐρεμβῶν γέγραπται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν. Οτι δὲ οἱ παρὰ τῷ Διονυσίῳ Ἐρεμβοὶ καὶ Τρωγλοδύται λέγονται, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν ῥήτωρ· «Τρωγλοδύται, μοῖρα Αἰθιοπική, νομαδική καὶ Ἀράβων ο μορος. Λέγονται δὲ καὶ ὀξύτητα δρόμου εὐτυχεῖν καὶ ἀπὸ σφενδόνης ἀκροβολίζεσθαι α ριστα.» Ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐτυμολογῶν τὴν τοῦ ε θνους κλήσιν φησιν ο τι ο τε τοὺς ἀνθισταμένους διαδιδράσκουσιν, ἐπτερωμένοι τῇ ποδωκείᾳ εἰς ὅπας τινὰς βραχυστόμους καὶ χηραμοὺς κρυφίους πετρῶν καταδύνονται. Ἡρόδοτος δὲ καὶ τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας εἰ ναι ἱστορῶν φησιν ο τι «οἱ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες τάχιστοι ἀνθρώπων εἰσὶ πάντων, σιτοῦνται δὲ καὶ ο φεις καὶ σαύρας. Τῇ δὲ διαλέκτῳ τετρίγασι, καθάπερ αἱ νυκτερίδες.» 185 Οτι περὶ τὴν α κραν γλωχίνα, ο ε στι γωνίαν, τοῦ ῥηθέντος Λιβυκοῦ τραπεζίου σχήματος, ἀγχοῦ τῶν Στηλῶν οἰκοῦσιν οἱ Μαυρούσιοι, ου ς καὶ Μαύρους οἱ Ῥωμαῖοι ε λεγον. Εὐδαίμονα δὲ γῆν ε χουσιν ου τοι καὶ μεγαλόδενδρον καὶ πολὺδενδρον, ἐξ ω ν καὶ μέγισται μονόξυλοι τράπεζαι. Καίτοι δὲ νομαδικῶς ζῶντες οἱ Μαυρούσιοι καλλωπίζεσθαι ἱσθόρηνται κόμης τε ἐμπλοκῇ καὶ χρυσοφορίᾳ καὶ σμήξει ὀδόντων καὶ ὄνουχισμῶ. Ἐπὶ δὲ τοῖς Μαυρουσίοις, φησὶ, τὰ τῶν νομάδων παραπέπταται α σπετα φῦλα, ου ς φησὶν Ἡρόδοτος Ἡλίῳ καὶ Σελήνῃ θύειν μόνοις ἐκ τῶν α λλων θεῶν. Καὶ ο ρα ο τι καὶ ἐνταῦθα νομαδικὰ εἰσιν ε θνη νότια, καθὰ καὶ ἀρκτῶα ἐν Σκύθαις, ου ς καὶ διὰ τὸ νομαδικὸν καὶ ου τω βοσκηματῶδες βόσκεισθαι φησι σὺν παισὶν ἀνά η πειρόν τε καὶ υ λας πλανωμένους καὶ θήραν βίου ζητοῦντας κακὴν. Οὐ γὰρ ε μαθον, φησὶ, γῆς τομὴν δι' ἀρότρου, οὐδὲ βοῶν αὐτοῖς ἀκούεται ἀυλιζομένων μυκηθμῶς, οὐδὲ τερπνὸς ὄλκός ἀμάξης, ἀλλ' οἱ α θῆρες ἀνά τὰς υ λας βουκολοῦνται, νήϊδες ἀσταχύων καὶ ἀπευθέες ἀμήτιοι. Καὶ ο ρα τὸ βουκολοῦνται, ληφθὲν εἰς ἐτυμολογικὴν ἀνάπτυξιν τῆς κλήσεως τῶν νομάδων, καθὰ καὶ τὸ βόσκεσθαι. Νομάδες γὰρ πάντως ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι, τὸ δὲ νέμεσθαι καὶ τὸ βουκολεῖσθαι καὶ τὸ βόσκεσθαι ταῦτόν τι σημαίνουσιν. Ἔστι δὲ τὸ μὲν νήϊδες ἀνεπιστήμονες παρὰ τὸ νη στερητικὸν καὶ τὸ εἰδέναι, τὸ δὲ ἀπευθέες ἀντὶ τοῦ ἀμαθεῖς, μὴ ἀκούσαντες. Ομηρὸς δὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀκουσθέντος τὴν λέξιν τίθησιν, ἐν οἱ ς ἀπευθέα λέγει τὸν ἀνήκουστον καὶ α γνωστον ο λεθρον. Τερπνὸν δὲ τὸν τῆς ἀμάξης λέγει ὄλκον, ὡς τὴν γεωργίαν καὶ τὸν η μερον βίον ἀποδεχόμενος· α λλωσ γὰρ δύσηχος καὶ οὐχ ἡδύς ὁ τῆς ἀμάξης ὄλκός. 187 Οτι τὸ ἀγρόνομοι Μασυλῆες προπαροξύνεται ὁμοίως τῷ πρωτότοκοι παῖδες, ἐπεὶ οὐκ ἐνέργειαν ἀλλὰ πάθος σημαίνει. Τοὺς γὰρ ἐν ἀγροῖς νεμομένους η τοὺς κατὰ τὰ α γρια νεμομένους ἡ λέξις δηλοῖ. Πολύβιος δὲ Μασουλεῖς γράφει αὐτούς. 195 Οτι Καρχηδῶν μητρόπολις Λιβύης, Φοινίκων ἀποικίαν σχοῦσά ποτε, μετὰ τοὺς Νομάδας ου σα. Λέγει δὲ αὐτὴν εϋορμον· λιμένα γὰρ ε χει εὐκατάγωγον, ἰδρυμένη ἐπὶ χερρονήσου. Πολλὴ δὲ ἐστὶ παρὰ ταῖς ἱστορίαις ἡ πόλις, καὶ πλοῦτον ε σχε βαθὺν καὶ δύναμιν πολλήν· διὸ καὶ ὁ Διονύσιος ἐπὶ θαύματι ἐπαναλαμβάνει καὶ αὐτὴν λέγων «Καρχηδῶν Λιβύων, ἀτὰρ πρότερον Φοινίκων, Καρχηδῶν, η ν μῦθος ὑπὸ βοῖ (τουτέστι βύρση) μετρηθῆναι.» Καὶ ε στιν αυ τη δευτέρα παρὰ τούτῳ ἐπανάληψις. Τρις γὰρ εἰ πεν ἐνταῦθα τὸ Καρχηδῶν. Φασὶ δὲ ο τι ἐρημωθεῖσα ἡ Καρχηδῶν, καθ' ο ν καιρὸν καὶ ἡ Κόρινθος,

ἀνελήφθη πάλιν, τουτέστιν ἀνωρθώθη, ὑπὸ Καίσαρος τοῦ ἐπιλεγομένου Θεοῦ, οὐ υἱὸς ὁ Σεβαστὸς, πέμψαντος ἐκεῖ ἐποίκους Ῥωμαίους. Ἰστορήται δὲ καὶ ὁ τι Ταρσεῖς ἢ θεία γραφή οὐ τὴν Ταρσὸν κατὰ τινος, ἀλλὰ τὴν Καρχηδόνα ταύτην καλεῖ προκαθημένην τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ δὲ περὶ τῆς ῥηθείσης βοῦς ἱστορία τοιαύτη ἐστὶ. Διδῶ ἢ τοῦ Πυγμαλίωνος ἀδελφῆ, θυγάτηρ Ἀγήνορος ἢ Βήλου βασιλέως Τυρίων, ἢ καὶ Ἐλισσα καλουμένη, καὶ Ἀννα. Συχαίω γενομένη γυνὴ ἀνδρὶ Φοίνικι, Τύρον ὡς κει τοῦτον δὴ τὸν ἀνδρα ὁ Πυγμαλίων σὺν αὐτῷ ἀποδημοῦντά που δολοφονεῖ ἐρωτικῶν χρημάτων. Ὁ δὲ δι' ὄνειρων σημάνας τὸ πάθος τῆς γυναικὸς κελεύει φεῦγειν· οὐκέτι γὰρ εἰ ναι πιστὰ τῷ Πυγμαλίῳ, ἐν δευτέρῳ χρημάτων τὰ φυσικὰ τιθεμένων θεσμά. Ἡ δὲ προσλαβομένη τινὰς τῶν Τυρίων, συναραμένη δὲ καὶ τὰ χρήματα ἐρχεται ἐπὶ Λιβύην. Τοῦ δὲ Νομάδων καὶ Μαζίκων βασιλέως Ἰάρβαντος ἐκβάλλοντος αὐτήν, ἠξίου ἢ γυνὴ χῶρον αὐτῆς τιμῆς ἀποδόσθαι ὁσον ἀνρίνδος, ἠγουν βύρσα, ἐπιλάβοι βοῦς. Τυχοῦσα δὲ τοῦ ἀξιώματος διὰ τὸ δόξαι μικρὰ αἰτῆσαι, λαμβάνει βύρσαν, καὶ κατατεμοῦσα εἰς λεπτὰ καὶ τὸν λεπτοτομηθέντα ἱμάντα ἐπεκτεῖνασα ἐσχε τὴν κύκλω ἐμπεριληφθεῖσαν γῆν τῷ ἱμάντι, εἰς μῆκος τε καὶ εἰς πλάτος πολλὸν ὁρον τῆς πόλει τῷ τοιούτῳ σοφίσματι περιγράψασα. Καὶ οὕτως ἢ Καρχηδῶν Φοινίκων ἀνέκαθεν οὕτως τῶν μετὰ τῆς Διδουῦς νῦν Λιβύων ἐστὶ. Διδῶ δὲ ἐκάλεσαν οἱ πλεονεκτεθέντες τὴν τοιαύτην γυναῖκα ἐπιχωρίῳ φωνῇ, ὡς ἀνεπιποτικῶν ἀνδροφόνον, διαβάλλοντες ἐκείνην ὡς δῆθεν αἰτίαν ἐχουσάν τοῦ ἀνδροφονῆσαι διὰ τὸν ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ φόνον. Ἡ δὲ τῆς πόλεως ἀκρόπολις διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἱστορίαν τῆς βοῦς Βύρσα ἐκλήθη τὸ παλαιόν. Φασὶ δὲ καὶ ὁ τι ὁ ῥηθεῖς Ἰάρβας τὴν πόλιν μετὰ τὴν κτίσιν καθάρας ἐκάλεσε τῆς Λιβύων φωνῇ Καινὴν πόλιν, ὑστερον δὲ ἐκλήθη Καρχηδῶν. Ἄλλοι δὲ οὕτως ἱστοροῦσι· «Καρχηδῶν ἢ πόλις ἀπὸ Καρχηδόνοιο τινός, ἀνδρὸς Φοινίκος. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Καινὴ πόλις καὶ Καδμεία καὶ Κακκάβη, ὁ περὶ τῆς ἐγχωρίῳ διαλέκτῳ ἱπποκλεῖ κεφαλῆν. Ἐξ αὐτῆς φασὶ Κλειτόμαχον εἰ ναι τὸν Ἀκαδημαϊκὸν φιλόσοφον, τὸν καὶ Ἀσδρούβαν καλούμενον, ὁ ἠκροάσατο τοῦ σοφοῦ Καρνεάδου κῆ ἐτῶν ἀνθρωπος ἐλθὼν Ἀθήναζε ἀμοιρος, φασὶ, καὶ τῶν πρώτων στοιχείων, καὶ ὁ μὴ ὀξύτητι φύσεως καὶ ἀκράμελῆτι εἰς πολὺ σοφίας ἐληλακῶς.» Οἱ δὲ καὶ τοῦτο περὶ Καρχηδόνοιο φασὶν, ὡς ἀρα οἱ περὶ τὴν Ἐλισσαν, ἠγουν οἱ μετὰ τῆς Διδουῦς, ὀρύσσοντες εἰς πόλεως κτίσιν, καὶ βοῦς εὐρόντες κεφαλῆν, ἀπέσχοντο τοῦ ὀρύσσειν, οἱ ἀπτευσάμενοι μόχθους καὶ δουλείαν συνεχῆ, ὁ καὶ οἱ βόες πάσχουσιν. Ὀρύξαντες δὲ περὶ τοῦ φοίνικα πεφυτευμένον εὐρον κεφαλῆν ἱπποκλεῖ, καὶ συμβαλόντες σημαίνεσθαι σχολὴν αὐτοῖς καὶ παρ' ἄλλων δόσιν τροφῆς, καθὰ καὶ τοῖς ἱπποκλεῖ, ἐκτίσαν ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ τὴν Καρχηδόνα, καὶ ταῦτα πότιμον ὑδωρ μὴ ἐχοντι· καὶ τάχα διὰ τοῦτο καὶ Κακκάβη ἐκλήθη, ὡς ἀνωτέρω ἐκκεῖται.

198 Ὅτι μετὰ τὴν Καρχηδόνα Σύρτις ἢ μικροτέρα, ἢ καὶ Λωτοφαγίτις, μεθ' ἠν πρὸς αὐγὰς ἡλίου ἢ ἑτέρα ἐρχεται ἀσπετος, εὐρυτέραις βαρυνομένη προχοαῖς. Πολλὴ δὲ ἢ τῶν Σύρτεων χαλεπότης, ὡς φασὶν οἱ παλαιοὶ, διὰ τὸ τεναγῶδες τοῦ βυθοῦ, καὶ ὁ τι κατὰ τὰς ἐκεῖ ἀμπώτεάς τε καὶ πλημμυρίδας συμβαίνει, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐμπίπτειν τοὺς παρατυχόντας εἰς τὰ βραχεὰ καὶ καθίζειν καὶ εἰ ναι σπάνιον τὸ σωζόμενον σκάφος. Τοῦτο δὲ καὶ ὁ Διονύσιος ἐμφαίνων φησὶν «ἐνθα ἀλλοτε μὲν κορυσσομένης Τυρσηνίδος θαλάσσης πλημμυρὶς ἐγείρεται, ἀλλοτε δὲ ἀμπωτικῶν ξηραῖς ἐπιτρέχει ψαμάθοις» εἰρηνοῦντος δηλονότι τοῦ πόντου, καὶ μὴ κορυσσομένου τοῖς κύμασι. Καὶ ἀνωτέρω δὲ ὁ αὐτὸς ἐφη περὶ τῆς μικρᾶς, ὁ τι τηλόθεν ἐρχομένην δέχεται πλημμυρίδα πόντου. Τεναγῶδης δὲ ὁ τόπος, ὡς ἐρρέθη, καὶ οὐκ ἀεὶ βαθεῖα θάλασσα, ἀλλὰ κατὰ καιροὺς τινος πολὺ τοῦ ὑδατος ἐπισυρομένη· ὁθεν καὶ Σύρτις καλεῖται. Ἐστὶ δὲ ἢ μὲν ἐλάττων Σύρτις χιλίων ἑξακοσίων σταδίων, ὡς οἱ παλαιοὶ φασὶ, τὴν περίμετρον, τῆς δὲ μεγάλης ὁ κύκλος πεντακισχιλίων σταδίων. Τὸ δὲ πρὸς αὐτῶν πέλαγος Λιβυκὸν καλεῖται ἀποτελεστικῶν

εἰς τὴν Αἰγυπτὸν. Ἀμωτις δὲ ἐστὶ ξηρασία καὶ ἀνάποσις υδατος περιοδική, ἀνάπωτις οὐ σάτις, καὶ ἐν συγκοπῇ αμωτις. Πάθος δὲ ἐστὶ γινόμενον πολλαχού, οἱ αὐτοὶ ἐπιπολάζοντες υδατος ἀπονοστοῦντες, καὶ ἐν τῷ οἴον ἀναπίνεσθαι ὑπὸ γῆν δυομένου κατὰ χρονικὰς περιόδους τινάς. Αἰτιὸν δὲ φασι τοῦ πάθους τοῦ του πνεῦμα ὑπόγειον, ποτὲ μὲν ἐπιόν, ποτὲ δὲ ἀπιόν καὶ ὑπονοστοῦν, ὅτε τὸ ὑδωρ ἀνωθούμενον, εἰτα συγκαταδύνον ποιεῖ τὴν αμωτιν, ἡτις, ὡς ἔρρέθη, ἐκ τῆς ἀναπόσεως κέκληται, ὡσπερ αὖ πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου ἢ πλημμύρα ὠνόμασται, ὡς ἀπὸ τοῦ πλῶ πλησῶ τὸ ἀναπληρῶ, ἔξου καὶ ἡ πλήμη παρὰ τῷ Γεωγράφῳ, ἀφ' ἧς ἡ πλημμύρα παρήχθαι δοκεῖ κατὰ παρωνυμίαν τινά. Τάχα δὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης πλήμης καὶ τὸ πλημμελεῖν ἐπὶ τε πλαδῶντος στομάχου λέγεται καὶ ἐτέρων σημασιῶν μεταφορικῶς. 205 Ὅτι μέση τῶν Σύρτεων ἢ Νέα πόλις, ἢ καὶ μικρὰ Λέπτισ, ἡς ὑπὲρ αἰαν Λωτοφάγοι ναίουσι, φιλόξενοι ὄντες, περὶ ὧν ἐν Ὀδυσσεΐα γέγραπται· ἐνθα ποτὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἦλθε πλανώμενος. Ἔστι δὲ καὶ περὶ Καμπανίαν Νέα πόλις διάσημος, ὡς ῥηθήσεται. 209 Ὅτι οἱ Νασαμῶνες, τὸ Λιβυκὸν ἔθνος, ἐκ τίνος βασιλεύσαντος τὴν ὁμωνυμίαν ἐσχον, ὁ δὲ Νασάμων βαρυτόνως ἐλέγετο, εἰ καὶ τὸ ἔθνικόν τὸ ἀπ' αὐτοῦ ὀξύνεται, πρὸς ἀντιδιαστολήν ἰσως τοῦ κυρίου ὀνόματος. Τούτους, φησὶ, Διὸς οὐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Ἀύσονις αἰχμῇ, ἀδίκων χειρῶν κατάραντες. Ἀνεῖλον γὰρ δόλω Λέντουλον στρατηγόν τινα Ῥωμαίων, ἐκεῖ ἀφιγμένον. Διὸ καὶ ἠνδραποδίσθησαν ὑπὸ Ῥωμαίων. Οἱ δὲ φασὶν αὐτοὺς καταπολεμηθῆναι, ὅτε ὁ λεγόμενος ἐμφύλιος ἀνήπτο πόλεμος, συναγωνιζομένους τῷ Κάτωνι κατὰ τοῦ Καίσαρος. Τὸν δὲ Νασάμωνα, οὐ τὸ ἔθνος ἐπώνυμον, Γαράμαντός τινος γενεαλογοῦσι, τοῦ καὶ Ἀμφιθέμιδος λεγομένου, ἀφ' οὗ καὶ τὸ Λιβυκὸν ἔθνος οἱ Γαράμαντες ἐκλήθησαν. Οἱ δὲ Νασαμῶνες ὅτε ἀποδημοῦσι, πτερὰ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ὀρθὰ ἐχουσιν, ὡς ὁ Δίων φησὶν. Ἄλλοι δὲ καὶ πολυγύναικας τούτους ἱστοροῦσι, καὶ τὴν μίξιν τῶν γυναικῶν ποιούμενους ἐπίκοινον. Μαντεύονται δὲ, φασὶν, ἀπὸ ἐνυπνίων, ἀβλέπουσι φοιτῶντες εἰς τὰ τῶν προγόνων μνήματα. Τιμῶσι δὲ τοὺς ἐν αὐτοῖς δικαιωτάτους εἰς τοσοῦτον, ὥστε καὶ τεθνεώτας ὀμνύουσιν αὐτοὺς τῶν τύμβων ἀπτόμενοι. Καθημένους δὲ, φασὶ, θάπτουσι τοὺς νεκρούς. Ἐσθίουσι δὲ ἀττελάβους, πρὸς ἡλίον ξηράναντες· εἰδος δὲ ἀκρίδος ὁ ἀττελάβος. 211 Ὅτι μεσήπειροι κατὰ Λιβύην οἱ Ἀσβύσται τὸ ἔθνος, ἐνθα καὶ τὸ ὑμνούμενον Ἀμμωνος τοῦ Λιβυκοῦ θεοῦ τέμενος ψαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ. Καὶ τούτου τοῦ τόπου τὸ ἔθνικόν Ἀμμώνιοι, παρ' οἷς λέγεται ἢ τοῦ ἡλίου εἰναὶ κρήνη, ἡτις ἐν ἐκάστῳ νυχθημέρῳ πολλὰς δέχεται τροπὰς, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, κατὰ τὸ ψύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι περιοδικῶς. Ἱστορεῖται δὲ τὰς μαντείας διὰ συμβόλων ἐν Ἀμμωνος γίνεσθαι, ἡτοι διὰ σχημάτων τινῶν καὶ κατανεύσεων καὶ ἀνανεύσεων. Τὸ δὲ ψαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ ἐτυμολογίας ἐστὶν ἀφορμή, ὡς παρὰ τὴν ἀμμον ἐτυμολογουμένου τοῦ Ἀμμωνος, ἡν πάνυ πολλὴν ὁ νότος τοῖς ἐκεῖ ἐπιφορεῖ. Οἱ δὲ φασι τὸν ἐκεῖ Δία Ἀμμωνα κληθῆναι ἀπὸ τίνος ὁμωνύμου ποιμένος, προκατάρξαντος τῆς τοῦ ἱεροῦ ἰδρύσεως. Εἰρηται δὲ τι περὶ Ἀμμωνος καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου. Ἡρόδοτος δὲ, ταῦτόν οἰόμενος εἰπεῖν Ἀμμωνα καὶ Δία, λέγει ὅτι κριοπρόσωπον τὸ τοῦ Διὸς ἡν αὐτόθι ἀγαλμα, ἔξου καὶ τὸ ἔθνος Ἀμμώνιοι. Ἀμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι τὸν Δία καλοῦσι. Τῶν τις δὲ μεγάλων φιλοσόφων ἀμοῦν καὶ πατέρα εἰπεῖν ταῦτόν εἰναὶ ἱστορεῖ. Τὸ δὲ μαντεῖον λέγουσι Θηβαίαν γυναῖκα συστήσασθαι, ἰέρειαν τοῦ Θηβαίου Διός. Ἱστόρηται δὲ καὶ ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν ἀκούσας Περσέα καὶ Ἡρακλέα εἰς Ἀμμωνος ἀναβῆναι ἐφιλοδόξησεν ἀνελθεῖν καὶ αὐτὸς, καὶ ἐποίησεν οὕτω, κοράκων προηγησαμένων αὐτῷ εὐτυχῶς τῆς ὁδοῦ, καίτοι ἄλλως ἠφανισμένης τὰ σημεῖα τῇ ἐπιχύσει τῆς ἀμμον· ὅτε, φασι, καὶ ὁ τοῦ Ἀμμωνος ἱερεὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν παιδίον παιδίος καλέσας βαρβαρικῶς τὸν Ἀλέξανδρον, ἐδοξεν, ὡς ἐν χρησμοῦ λοξότητι, ὡ παῖ Διὸς αὐτὸν προσειπεῖν, οὕτω τῶν ἐπιτρίπτων κολάκων

έκλαβομένων τὸ βάρβαρον τῆς φωνῆς. 213 Οτι τὴν Κυρήνην εὐιππον λέγει, ἡ εὐπυργον κατὰ ἑτέραν γραφὴν, καὶ Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν, ἡ τοι Λακῶνων, ὡς ἀπὸ μέρους. Μερὶ γὰρ Λακῶνων αἱ Ἀμύκλαι. Ἀποικία δέ ἐστὶν ἡ Κυρήνη νησιωτῶν Θηραίων τῶν ἐκ Λακεδαιμόνος ἀνεκαθεν μετοικησάντων. Ὁ Θήρας γὰρ ἐκεῖνος ὁ στεῖλας εἰς αὐτὴν ἀποικίαν Λάκων ἀνωθεν ἦν, ὡς καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ, ὁ καὶ εὐιππον εἰναὶ τὴν Κυρήνην μαρτυρῶν καὶ πολλαχοῦ ἐγκωμιάζων αὐτήν. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Πεντάπολις ἡ Κυρήνη, ἐξ ἧς καὶ ὁ ῥήτωρ Συνέσιος. Λέγεται δὲ ὅτι καὶ αὐτῆ, καθαιρεθείσης τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀνεκτίσθη. Ἐκλήθη δὲ Κυρήνη ἡ ἀπὸ Κυρήνης τῆς Ὑψέως θυγατρὸς κατὰ Πίνδαρον, ἡ ἀπὸ Κυρῆς πηγῆς ἐγχωρίου. Λέγονται δὲ ποτε οἱ Κυρηναῖοι καὶ περὶ ἰατρικὴν εὐτυχήσαι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Οὐ τῶ δὲ εὐφορωτάτη ἐστὶν ἡ Κυρήνη, ὡς ἐπὶ ὀκτῶ μηνῶν εἰσὶ τοὺς Κυρηναίους ἡ ὥρα. Ἔστι δὲ καὶ κρήνη τις αὐτόθι λεγομένη Ἀπόλλωνος, καὶ τόπος αὐτόθι οὐ τῶς εὐδαίμων, ὡς λόγον εἰναὶ ὅτι ἐνταῦθα οὐρανὸς τέτρηται. 214 Οτι τὸ ἔθνος οἱ Μαρμαρίδαι προνευέκασιν Αἰγύπτου, ἡ τοι πρὸ τῆς Αἰγύπτου τέτανται. Καλοῦνται δὲ οὐ τῶς ἀπὸ Μαρμαρίδου τινὸς υἱοῦ Ἀραβος, καὶ ἡ χώρα αὐτῶν Μαρμαρική. 215 Οτι Γαιτοῦλοι ἔθνος μέγιστον Λιβυκόν. Τούτους Ἀρτεμίδωρος Γαιτουλίους λέγει. Ἡρωδιανὸς δὲ προπαροξύνει, λέγων ὅτι τὰ εἰς ἕλος παραληγόμενα διφθόγγῳ τῇ διὰ τοῦ οὐ προπαροξύνεται. Ἱστορεῖται δὲ μεγίστους ἀσπαράγους φύεσθαι παρ' αὐτοῖς. 217 Οτι οἱ Γαράμαντες ἐπώνυμοί εἰσιν ὡς προεῖρηται Γαράμαντός τινος. Οὐ τοι πάντα ἀνθρώπων καὶ παντὸς ὁμιλίαν φεύγειν λέγονται, καὶ οὐτε ὁπλα εἰσὶ πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὐτε ἀμύνασθαι οἱ δασιν. Οἰκοῦσι δὲ ἐν γῆ θηριώδει μετὰ τοὺς Νασαμῶνας πρὸς νότον ἀνεμον. 218 Οτι ἐν μυχοῖς τῆς Λιβύης ἠπείρου πρὸς νότον βόσκονται πανύστατοι Αἰθίοπες, αὐτῶ ἐπ' ὠκεανῶ, ἐνθα τέμπεα, τουτέστι δάση καὶ ἐλη, πυμάτης Κέρνης. Ταύτην δὲ τὴν Κέρνην οἱ μὲν νῆσον φασιν ἐν τῶ ὠκεανῶ, οἱ δὲ τοῦτο οὐ δέχονται. Καὶ ἡ θέσις δὲ αὐτῆς διαφωνεῖται. Οἱ μὲν γὰρ ἀνατολικὴν αὐτὴν ὑποτίθενται, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐμφαίνει, οἱ δὲ δυτικὴν. Διονύσιος δὲ καὶ ἀλλοι νοτίαν, ὡς τέμπεα Κέρνης εἰπὼν καὶ λιμνάδα αὐτὴν παραδηλοῖ. Ἐλῶδη γὰρ τὰ τέμπεα, ὡς καὶ τὰ Θετταλικά Τέμπεα δηλοῖ, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ Μηδικά. Ὁ δὲ Γεωγράφος παραδηλῶν ψεύδεσθαι τοὺς λέγοντας τὴν Κέρνην σώζεσθαι οὐ τῶ φησὶ: «Κέρνην Ἐρατοσθένους ὀνομάζει καὶ ἀλλοὺς τόπους τοὺς μηδαμοῦ γινωσκομένους.» Ὁ δὲ Λυκόφρων καὶ δυτικὴν τινὰ Κέρνην παραδηλοῖ ὑπὲρ Τυρσηνίαν, ἐνθα Κερνεῖτιν ἱστορεῖ νῆσον, δοκοῦσαν ἀπὸ Κέρνης παρονομάζεσθαι. Τῶν δὲ Αἰθιόπων Ἡρόδοτος τοὺς μακροβίους ἱστορεῖ μεγίστους καὶ καλλίστους εἰναὶ πάντων ἀνθρώπων, σιτεῖσθαι δὲ κρέα ἐφθὰ καὶ πίνειν γάλα, καὶ ζῆν ἐτη εἰκοσι καὶ ἑκατόν· τινὲς δὲ, φασίν, ὑπερβάλλουσι καὶ ταῦτα. Σπανιώτατος δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ τιμιώτατος ὁ χαλκός· πολὺς δὲ ὁ χρυσοῦς, καὶ οἱ δεσμῶται παρ' αὐτοῖς χρυσέαις πέδαις δέδενται. Φέρει δὲ, φησὶν, αὐτοῖς ἡ χώρα καὶ ἑλέφαντας ἀμφιλαφεῖς καὶ ἐβενον. Εἰσὶ δὲ κατ' αὐτὸν καὶ ἀλλοι Αἰθίοπες, οὐκ εἰς τὰ ἐσχατὰ τῆς γῆς, ἀλλὰ πρὸς τῇ Αἰγύπτῳ, ὡς Καμβύσης κατεστρέψατο, δι' οὗ καὶ Αἰθιοπία ἐκλήθη ποτὲ ἡ Αἰγύπτος, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. 220 Οτι Βλεμμύων κολῶνας, ἡ γουν ἐξοχὰς, λέγει τοὺς δύο καταρράκτας, ἡ τοι καταδούπους καὶ κρημνοῦς, δι' ὧν ἡ πιωτάτου κατέρχεται, φησὶν, ὕδατα Νείλου, τουτέστι τοῦ παιίνοντος τὴν ἐκεῖ γῆν. Αἰθιόπων δὲ ὑπακούουσιν οἱ Βλέμμυες, οὐ τῶ καλούμενοι ἀπὸ Βλέμμυός τινος, ὡς ὑποστρατηγῶν τῶ βασιλεῖ Δηριάδῃ κατὰ Διονύσου συνεπολέμησε. Καὶ εἰσὶ καὶ οἱ Βλέμμυες ἔθνος Αἰθιοπικόν· διὸ καὶ αἰθαλέους αὐτοὺς καλεῖ ὁ Διονύσιος, ἐκ τοῦ αἰθῶ, ἐξ οὗ καὶ οἱ Αἰθίοπες. Λέγει δὲ καὶ ἐγγὺς τῆς Κέρνης εἰναὶ αὐτοὺς, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἰρηται. Καταρράκται δὲ ἐν τῶ καθόλου λέγονται οἱ πετρώδεις τόποι, ὡς ἐν τῶ καθ' ὁδὸν βαίνειν οἱ ποταμοὶ ἀναχαιτίζοντας τὸν ῥοῦν εὐρόντες ὑπερβαίνουσι, πολὺ συναγαγόντες τὸ ῥεῦμα καὶ τῇ πλημμύρα

καταρράσσοντες, ητοιανωθεν βιαίως κατιόντες· έξου και ουρανοῦ καταρράκτας φαμέν. Καίτιορνεον αετώδες καταρράκτης καλεῖται, ως ανωθεν καταρράσσον εν τῷ θηρεύειν τὰορνεα. 222 Οτιό Νείλος Λιβύθην επ' ανατολήν πολυς ερπωνεως καιεις τήνκαλουμένην πόλιν Συήνην Σίρις υπό Αιθιοπών κικλήσκειται, αφ'ων καιαρχεται ρέειν. Οιδεπερι Συήνην στρεφθέντι, τουτέστιν επι τὰβόρεια κάμψαντι, Νείλον τὸνομα μετέθεντο. Πολλήδε εν ταῖς ιστορίαις ή Συήνη, από Συήνου τινός ουτω κληθεῖσα. Εν η και φρέαρει ναί φασι τὰς θερινὰς τοῖς ἐκεῖ διασημαῖνον τοῦ ήλιου τροπὰς· οπου και ασκιοι κατα μεσημβρίαν εισιν οι ωρολογικοι γνώμονες, δια τὸυποκειῖσθαι τοῦς τόπους τούτους τῷ τροπικῷ. Τὸδε Σίρις οι μεν βάρβαρόν φασιν ει ναι ονομα, ητοι Αιθιοπικόν κατά τὸν Διονύσιον· διὸ οὐδὲ χρῆναι λέγουσι ζητεῖν Ἑλληνικὴν ἐτυμολογίαν αὐτοῦ, οὐδὲ τῆς Ἰταλικῆς Σίριδος· πόλις δὲ ή Σίρις ἐκείνη. Οιδε ἐπιχειροῦσιν από τοῦ Σειρίου ἀστέρος ἀποδοῦναι τὸ τῆς λέξεως ετυμον. Ὑπό Κύνα γάρ, φασιν, ου μέρος ὁ Σείριος ἀστήρ, πλημμύρει ὁ Νείλος, εν ἐπιτολῇ Κυνὸς ἀναβαίνων, οτε ἀποτελοῦνται τὰ παρ' ημῖν κατά τήν καθωμιλημένην γλωτταν λεγόμενα κυνοκαύματα. Οιδε από τοῦ ειρω ἐτυμολογοῦσι τὸ Σίρις, ο δηλοῖ τὸ συμπλέκω, συναρμόττω, ἐπειδὴ εἰρμῶ τινι και τάξει φέρεται, και ου παραπροθεσμεῖ τήν ἀνάβασιν· διὸ και τῇ αὐτοῦ ὑπερβάσει φασι μετρεῖσθαι παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις τὸν ἐνιαυτόν. Καί τὸν Νείλον δε ὀφείλοντα δια διχρόνου μόνου τοῦ ἰῶτα γράφεσθαι, ως από τῆς ἰλύος, ομως δια τοῦτο φασι τήν δια διφθόγγου γραφήν ἀποφέρεισθαι, ως ανεχη πληροῦν και τῇ ποσότητι τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τῶν εν αὐτῷ γραμμάτων τὸν ἐνιαύσιον καιρόν. Τὸ γάρ Νείλος κατά τήν δύναμιν τῶν εν αὐτῷ στοιχείων ποσοῦμενον τὸν τξέ ἀριθμὸν συντελεῖ, ὁπόσαι εισι και αι κατ' ἐνιαυτόν ἡμέραι. Καί ουτω δείκνυται οτι ὁ Νείλος κατά εἰρμόν τινα φέρεται. Καίτοι και αλλω τρόπῳ τὸ Νείλος ἠτυμολόγηται, παρὰ τὸ νέαν, ητοι ἐνιαυσιαίαν, αγειν ἰλὺν, νέιλός τιςων. Λέγει ουν και ὁ Ποιητῆς ουτος, οτι ου τις ποταμῶν ομοιος τῷ Νείλῳ, ουτε ἰλὺν βαλεῖν, ουτε χθονὸς ὀλβον ἀέξειν. Διὸ και ἐργατικὸν ποταμὸν αὐτόν φησιν ὁ Ἡρόδοτος. Οτι δε πολλήν ὁ Νείλος ἰλὺν βάλλει, δηλοῖ και ὁ λόγος ὁ λέγων ἐπίκτητον ει ναι τήν Αιγυπτον και δῶρον τοῦ ποταμοῦ, δια τήν ἐκ τῆς τοιαύτης ἰλύος πρόσχωσιν. Ην γάρ οτε, φασι, πᾶσα ή Αιγυπτος ελος ην. Τινες δε Νείλόν φασιν ὠνομάσθαι από Νείλου τινός ἀπογόνου Ατλαντος, βασιλεύσαντος τῶν ἐκεῖ. Ἄλλοι δε, οτι Μέλας πρότερον καλούμενος μετεκλήθη Νείλος από τινος Νείλου βασιλικῶ παιδὸς ἐκεῖ ρίψαντος ἑαυτόν. Τινὰς μέντοι από τινος Νειλασίου κεκλήσθαι ουτως αὐτόν εἰπόντας, οὐκ ευ λέγοντας ἀπελέγχει ὁ Ἀρριανός. 226 Οτι ἐπτά δια στομάτων ἐλισσόμενος ὁ Νείλος εις αλα βάλλει, υδατι πιαίνων λιπαρόν πέδον Αιγύπτου. Διὸ και πιότατον αὐτόν φθάσας ὠνόμασεν. Ὁ δε Γεωγράφος λέγει δίχα τῶν ἐπτά τούτων στομάτων και αλλα ει ναι ασημα ψευδοστόματα. Ἡρόδοτος δε πεντάστομον ει ναι λέγει τὸν Νείλον, δηλαδὴ κατά τὰ φυσικὰ στόματα, ως δύο τινῶν ὀρυκτῶν οντων. Φησι γάρ οτι ὁ Νείλος από τῶν καταδούπων ἀρξάμενος ρέει μέσην Αιγυπτον σχίζων εις θάλασσαν, σχιζομένου δε εις τρία, τὸ μεν ἔζων σχίσμα ποιεῖ τὸ Πηλούσιον στόμα, τὸ δε ἐσπέριον Κανωβικὸν καλεῖται, τὸ δε μέσον Σεβεννυτικὸν, έξου ἀποσχίζονται τὸ Σαῖτικὸν και τὸ Μενδήσιον. Καί ουτω πέντε συναγαγὼν τὰ γνήσια στόματα, τὸ λοιπὰ δύο, τὸ Βολβίτινον και τὸ Βουκολικὸν, οὐκ ἰθαγενῆ λέγει στόματα ει ναι, ἀλλὰ ὀρυκτά. Καί ταῦτα μεν ουτως. Εἰς τοσοῦτον δε κλύζεται υδασιν ή Αιγυπτος, ωστε και ποταμία νῆσος πρὸς τινων λέγεται. Ἰστέον δε οτι Ἡρόδοτος μεν λέγει τοῦ Νείλου τὰς πηγὰς μη γινώσκεσθαι· διὸ οὐδὲ αὐτὸς εχει φράσαι τούτου τὰς πηγὰς· «δοκῶ δε, φησιν, οὐδὲ οὐδεὶς Ἑλλήνων»· ετεροι δε φασι τὸν Νείλον ἐκ τῶν τῆς σελήνης ητοι ἐκ τῶν Σεληναίων ὀρῶν αρχεσθαι και από τῆς κινναμοφόρου γῆς ἐκ τῶν Αιθιοπικῶν τερμόνων, και διεξιέναι πᾶσαν επ' εὐθειαν τήν Αιγυπτον κάμψαντα, και από τοῦ μικροῦ καταρράκτου ὑπὲρ Συήνης και

Ἐλεφαντίνης πόλεως ἀρξάμενον τῆς καμπῆς, ἐμβάλλειν τε εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῆς εὐδύο ποταμούς περιλαμβάνοντας νῆσον εὐμεγέθη καὶ ὀνομαστήν, τὴν Μερόην, ὡς ὁ μὲν Ἀσταβόρας, ὁ δὲ Ἀστάπους καλεῖται. Καίτοι γε ὁ Ἡρόδοτος φύσει μέγαν καὶ αὐτάρκη ἑαυτῷ τὸν Νεῖλον εἰναὶ βούλεται, λέγων ὅτι οὐτε κρήνη οὐτε ποταμός τις εἰς αὐτὸν ἔσδιδωσιν. Ὁ δὲ ῥηθεὶς μικρὸς καταρράκτης ὀρύς ἐστι, φασὶ, πετρῶδης, ἐπίπεδος αὐτῶ, τουτέστι πλατεῖα. Δέχεται δὲ τὸν ποταμὸν τελευτῶντα εἰς τινὰ κρημνὸν, καθ' οὗ τὸ ὑδωρ καταρρήγνυται. Πληροῦσθαι δὲ ὑπὸ θερινῶν ὀμβρῶν τὸν Νεῖλόν φασι, καὶ ὑποκαταβαίνειν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας, δι' ὧν καὶ ἠυξήσεται. Πελαγίζει δὲ τὴν Αἰγυπτὸν ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ, ὡς τε τὰς ἐπὶ λόφων ἠχωμάτων οἰκίσεις νησίζειν οἰκιστοῖς πόρρωθεν βλέπουσιν. Ἰστορεῖται δὲ καὶ ὅτι ἀπὸ θερινῆς τροπῆς ὁ Νεῖλος ἀρξάμενος πληθύνει, τουτέστι πλημμύρει ἐπὶ ἡμέρας ἑκατόν· εἰτα ἐκλιπὼν τὸ ῥεῖθρον καὶ ὀπίσω ἀπελθὼν διατελεῖ βραχὺς τὸν ὀλιγονόχον χεῖμῶνα· καὶ ὅτι λίθος ἐν τῷ Νεῖλῳ γεννᾶται κυάμῳ παρόμοιος, ὃν ἔαν ἰδῶσι κύνες οὐχ ὑλακτοῦσι. Τροφιμώτατον δὲ φασὶ τὸ τοῦ Νεῖλου ὑδωρ εἰναὶ, διὰ τὴν ἐκεῖ τῶν ἡλίων μετρίαν ἐψησιν, καὶ μεγαλοφυῶν δὲ καὶ γόνιμον καὶ πολύγονον εἰναὶ. Διὸ καὶ τὰς γυναῖκας ἐσθ' ὅτε τετράδυμα τίκτειν, ἡδη δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀριστοτέλους ἱστορίαν ἐπτάδυμα. 229 Ὅτι τὸν Νεῖλον καὶ πάνυ πολλὴν ἰλὺν λέγει βάλλειν, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπται, καὶ ὀλιγονόχον εἰναὶ αὐξητικόν. Λέγει δὲ αὐτὸν καὶ τῆς Ἀσίας τὴν Λιβύην ἀποτέμνεσθαι, ἀφιέντα κείσθαι ἐς λίβα μὲν τὴν Λιβύην, ἐς δ' αὐγὰς τὴν Ἀσίαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δέ που τὴν Ἀσίαν Ἀσίδα φησὶ, κατὰ παρωνυμίαν, οὐ μὴν κατὰ ὑποκορισμόν. Οὐ γὰρ εἰκὸς ὑποκορίσαι αὐτὸν τὴν τοσαύτην ἠπειρον. Οὐτω δὲ καὶ αἱ Ἀμαζόνες παρωνύμως λέγονται Ἀμαζονίδες, καὶ παρὰ Εὐριπίδῃ Μαιᾶς ἢ τοῦ Ἑρμοῦ μήτηρ Μαῖα, καὶ τὴν Τυρρηνὴν δὲ θάλασσαν οὐτω Τυρρηνίδα εἰπὼν ὁ Διονύσιος. 232 Ὅτι τοὺς Αἰγυπτίους ἐγκωμιάζων ὁ Διονύσιος γένος αὐτοῦ ἀριπρεπέων λέγει ἀνδρῶν, οἱ πρῶτοι, φησὶ, βίου κελεύθους, ὅς ἐστι τέχνας, ἐξευρόντες διεστήσαντο, ἠτοιμασάντων, εἰς γεωργίαν, τυχὸν καὶ στρατείαν καὶ ἱερωσύνην καὶ εἰς τοιαῦτά τινα. Πρῶτοι δὲ ἡμερόεντος, φησὶν, ἐπειράθησαν ἀρότρου, καὶ σπόρον ἰθυτάτης ὑπὲρ αὐλακος ἠπλώσαντο· πρῶτοι δὲ γραμμαῖς πόλον διεμετρήσαντο, τὰς τοῦ ἡλίου δηλαδὴ ἐξευρόντες τροπὰς, καὶ θυμῷ, τουτέστιν οἰκοθεν ἐκ ψυχῆς καὶ ἀδιδάκτως, φρασάμενοι λοξὸν δρόμον ἡλίου, ὡς αὐτόχρομα θυμόσοφοι. Καὶ ὁ μὲν περιηγητὴς οὐτω σεμολογεῖ αὐτούς. Λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος πρῶτους ἀνθρώπων Αἰγυπτίους ἐξευρεῖν τὸν ἐνιαυτὸν, καὶ ὅτι τῶν Αἰγυπτίων οἱ Ἡλιουπολίται λογιώτατοι. Ἄλλη δὲ ἱστορία καὶ πανούργους οἰδεν αὐτούς, ὡς καὶ Θεόκριτος ὑπεμφαίνει. Ὅθεν καὶ Αἰγυπτιάζειν λέγεται τὸ ὑπουλα πρᾶττειν, καὶ παροιμία κεῖται λέγουσα «Δεινοὶ πλέκειν τοὶ μηχανὰς Αἰγύπτιοι.» Ἰστοροῦνται δὲ καὶ δουλωθῆναι ὑπὸ Περσῶν. Ὁμώνυμος δὲ ἢ Αἰγυπτὸς Αἰγύπτῳ τῷ Βήλῳ, τῷ Δαναοῦ ἀδελφῷ. Λέγονται δὲ καὶ ξυρᾶσθαι τὰς κεφαλὰς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ πρὸς ἡλίον παχύνεσθαι τὸ ὄστούν, διὸ καὶ ἐλάχιστοι, φασὶν, εἰσὶν ἐν Αἰγύπτῳ φαλακροί. 239 Ὅτι καὶ ταῦτα Αἰγύπτου ἐγκώμια κατὰ τὸν Διονύσιον, οὐκ ὀλίγης, φησὶν, ἐτυχε τιμῆς· οὐδὲ μὴν οὐδ' ὀλίγη μέγεθος πέλει, ἀλλ' ὑπὲρ τὰς ἀλλὰς εὐβοτοῦς εὐλείμων τε καὶ ἀγλαὰ πάντα φέρουσα· ἀλλοὶ δὲ καὶ φυσικῶς ὠχυρῶσθαι ἱστοροῦντες αὐτὴν φασὶ κατὰ γῆν τε δυσέμβολον εἰναὶ καὶ κατὰ τὰ πρὸς θάλασσαν ἀλίμενον, καὶ τὸ «δολιχὴν δὲ ὁδὸν καὶ ἀργαλήν» ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου διὰ τὸ ἀξείνῳ τοῦ τόπου καὶ τὸ ἀλίμενον εἰρησθαι λέγουσιν. Ἐκλήθη δὲ ποτε κατὰ τὴν ἱστορίαν ἢ τοιαύτη χώρα καὶ Αερία καὶ Ποταμία καὶ Αἰθιοπία διὰ τοὺς ἐκεῖ Αἰθίοπας, περὶ ὧν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἱστοροῦσι· ναὶ μὴν καὶ Αετία ἐκ τίνος Ἰνδοῦ Αετοῦ καλουμένου, καὶ Ὠγυγία δὲ καὶ Μελάμβωλος καὶ Ἡφαιστία. 242 Ὅτι τὸ τῆς ὀλιγονόχου Αἰγύπτου σχῆμα τρισσαῖς ἐπὶ πλευραῖς βέβηκε. Τρίγωνος γὰρ ἐστι, προσεοικυῖα τῷ δέλτα στοιχείῳ. Καὶ δὴ καὶ οὐτω καλεῖται Δέλτα τὸ κατ' Αἰγυπτὸν.

Φασί γάρ ἐν τῷ νοτίῳ τῆς Αἰγύπτου μέρει δύο εἶναι ὀρη, ὧν ἐν τῷ δεξιῷ ἀνατολικὴν κεῖσθαι τὴν προειρημένην Συήνην· οὐτω δὲ ἐγγὺς ἀλλήλων εἶναι ταῦτα τὰ ὀρη, ὡς μηδὲ ἑπταστάδιον εἶναι τὸ μέσον αὐτῶν· κάκ τούτου τοῦ στενοῦ ἀρχομένην τὴν ἐκεῖσε γῆν πλατύνεσθαι πρὸς τὰ κατὰ θάλασσαν βόρεια ὡς δέλτα, ἠτοι τριγωνοειδῶς. Ἔστι δὲ τὸ ῥηθὲν ἑπταστάδιον τὸ ὄξυ τοῦ Δέλτα, ἐξ οὗ ὁ Νεῖλος καταρρήγνυται, ὡς φησι καὶ Ἡρόδοτος· φασὶ δὲ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αἰγύπτου ἕτερον τρίγωνον ἐξ αὐτοῦ τοῦ Νεῖλου ἀποτελεῖσθαι σχῆμα, Δέλτα λεγόμενον καὶ αὐτό· οὐ ἢ μὲν βάσις μεταξὺ τοῦ Πηλουσίου καὶ τοῦ Ἡρακλείου στόματος τοῦ Νεῖλου, πλευραὶ δὲ ἡ δεξιὰ μὲν κατὰ Πηλούσιον, ἡ ἀριστερὰ δὲ κατὰ Κάνωβον καὶ Ἡράκλειον. Καλεῖται δὲ, φασί, Δέλτα καὶ τι χωρίον καὶ κώμη τις ἐπὶ τῇ τοῦ Δέλτα κορυφῇ. Σημείωσαι δὲ ὅτι εἰσὶν ἐκ τῶν ῥηθέντων τὸ δέλτα γράμμα τριγωνοειδῶς σχηματίζεσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὅθεν καὶ δέλτοι κυρίως μὲν οἱ τόμοι οἱ σὺν τριγωνοειδῶς ἐσχηματίζοντο ἐν τῷ πτύσσεσθαι, καθὰ καὶ νῦν ποιουσί τινες, ἕτερον δὲ ἀπλῶς αἱ βίβλοι δέλτοι λέγονται ἀπὸ τῆς παλαιᾶς χρήσεως· καθὰ καὶ πυξία, διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς ταῖς τῶν πύξων πινακίσι τὰ γράμματα ἐντυποῦν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ξενοφῶν ἱστορεῖ καὶ τῆς Θράκης τόπον εἶναι τινὰ Δέλτα καλούμενον. 243 Ὅτι τοῦ κατ' Αἰγυπτὸν τριγώνου τὸ μὲν πλατὺ τὸ τῆς βάσεως πρὸς ἀκτὰς κεῖται βορειήτιδας, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπται, τὸ δὲ ὄξυ ἐπὶ ἡῶ ἐλκεται μέχρι πολυκρήμνου Συήνης, ἐρυμνὸν ὁρεσιν ἀμφοτέροις, τοῖς καταρράκταις λεγομένοις, ὧν μέσα, ὡς προεγράφη, καλλιρροῦ κατέρχεται ἡ δατὰ Νεῖλου. Τὸ δὲ ἐπ' ἡῶ φασὶν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ μὴ δηλοῦν τὴν ἀνατολήν, καλῶς λέγοντες. Νότιον γὰρ πάντως καὶ μεσημβρινὸν, οὐ μὴν ἀνατολικὸν τὸ τοῦ Δέλτα ὄξυ. Διὰ τοῦτο τοίνυν ἡῶ σωματικώτερον τὴν τοῦ Μέμνονος νοοῦσι μητέρα, τὴν Ἡμέραν τὴν θεὰν τὴν πρὸς τοῖς Αἰθίοψιν, εἰς οὐρανὸν καὶ ἡ τοῦ Δέλτα ὄξύτης ἀφορᾷ· ἡ δὲ Ἡμέρας ἐν ταῖς νοτίαις Θήβαις ἀνέστηκεν ἀγαλμα, ὡς ῥηθήσεται. 248 Ὅτι τὰς Αἰγυπτίας Θήβας ἐνικῶς ἐκφέρει, καὶ ἐρικυδέα λέγει πόλιν τὴν τοιαύτην Θήβην, καὶ ὠγγυῖν καὶ ἑκατόμυλον· ἐνθα γεγωνῶς, φησὶν, ὁ Μέμνων ἀνατέλλουσαν τὴν ἑαυτοῦ Ἡῶ, τουτέστι τὴν μητέρα Ἡμέραν, ἀσπάζεται· ἀνδριάς μὲν ὧν, διὰ τινος δὲ μηχανῆς ἀμα καὶ ἡμέρα λαμπούση φωνῶν, καὶ οὐτω πως ἐξ αὐτομάτου προσλαλῶν οἶον καὶ ἀσπαζόμενος τὴν Ἡμέραν, ἡ δὲ ἐλέγετο υἱὸς εἶναι διὰ τὸ ἐν Αἰθίοψι τάχα κάλλιστος εἶναι, καὶ μόνος ὑπερλελευκάνθαι τὴν χροιάν, πατρὸς ὧν Τιθωνοῦ, ἀδελφοῦ Λαομέδοντος, ὧν πρὸς τῇ Κέρνῃ ἀφορίζει ὁ Λυκόφρων, περὶ ἡ δὲ ἀνωτέρω γέγραπται. Φασὶ δὲ τὰς Θήβας καὶ Διὸς πόλιν ποτὲ κληθῆναι. Ἐξαίρει δὲ αὐτὰς τῷ λόγῳ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ Ἰλιάδι. Ἐννέα δὲ ἱστοροῦνται Θῆβαι, ὧν μία καὶ αὐτὴ ἡ περὶ Αἰγυπτὸν, μεγίστη μὲν ποτε οὐσα, ὡς καὶ εἰς ἑκατὸν πύλας ἀνοίγεσθαι, καὶ εἰς σταδίους εἰκοσι καὶ τετρακοσίους ἐκτείνεσθαι, νῦν δὲ ἐν ὀνόματι μόνον κειμένη, διὰ τὸ κατεσκάφθαι καὶ ἀνεστατῶσθαι τέλεον. Φασὶ γὰρ ὅτι Καμβύσης αὐτὰς ὁ Περσῶν βασιλεὺς εἰς εὐδαφος κατέστρεψεν. Ὅτι δὲ περὶ τοὺς τοιοῦτους τόπους ὑετὸς οὐ καταρρήγνυται, δηλοῖ ὁ θαυμάζων ὅτι ἐπὶ Ψαμμηνίτου τοῦ υἱοῦ Ἀμάσιος ὑσθησαν αἱ Θῆβαι ψεκάδι. Ὅτι πολλοὶ καὶ ὀλβιοὶ ἀνδρες τὴν τῆς Αἰγύπτου ἕχουσι γῆν, οἶον οἱ ῥηθέντες Θηβαῖοι καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς καὶ οἱ μεσήπειροί· ἑπταπολίται καὶ οἱ περὶ πού τὴν παραλίαν τὴν πρὸς τῇ Σερβωνίδι· λίμνη δὲ αὐτῆ καὶ χώρα, περὶ ἡν φασὶ τὸν Τυφῶνα κεκρῦφθαι, πλησίον οὐσαν τοῦ πρὸς τῷ Πηλουσίῳ Κασίου ὀρους. Οἱ μὲντοι Πηλουσιῶται ἐκτὸς τούτων εἰσὶ τῶν κατ' Αἰγυπτὸν, τὸ γὰρ Πηλούσιον ἡδη τῆς Ἀσίας ἐστίν. 251 Ὅτι ἡ κατ' Αἰγυπτὸν ἑπτάπολις καὶ Ἀρκαδία, ὡς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου, ἕτερον ἐκλήθη, πρὸ δὲ τούτου καὶ ἑπτάνομος ἡ ἑπτανομία ὠνομάσθη. Καὶ τοῦτο μὲν ἐκαλεῖτο διὰ τὸ ἑπτὰ ἕχειν νομοὺς, ὁποίους τοὺς Λιβυκοὺς ἢ συνήθης φράσις εἶναι βούλεται, ὡς αὐτὴς εἰποι ἑνορίας. ἑπτάπολις δὲ ἐλέγετο ἀπὸ πόλεων παρακειμένων τῷ Νεῖλῳ, ἐξ μὲν ἐξ ἀριστερῶν, ἡ γουν Μέμφεως, Διὸς

πόλεως, Μεμνονίας, μικροῦ Καταρράκτου καὶ μεγάλου, καὶ Συήνης, μιᾶς δὲ ἐκ δεξιῶν, τῆς Βαβυλῶνος. Οἱ δὲ ἄλλως καταριθμοῦσι τὰς τοιαύτας ἑπτὰ πόλεις, τέσσαρας μὲν τῆς Θηβαΐδος, αἱ εἰσιν ἡ τοῦ Πανδός, ἡ τοῦ Αντινόου, ἡ τῶν Λύκων καὶ ἡ Ἑρμοῦ πόλις, τρεῖς δὲ τῆς Ἀρκαδίας, τὴν Ἑρακλέους, τὴν Ὀξύρυγχον καὶ τὴν Μέμφιν. 254 Ὅτι Αἰγύπτου πρὸς ζέφυρον οὐ πάνυ πόρρω τοῦ. Κανωβικοῦ Νειλίου στόματος τὸ Μακηδόνιον πτολίεθρον, ὃ ἐστὶν ἡ τοῦ Μακεδόνοιο Ἀλεξάνδρου ὁμώνυμος πόλις, ἐν ἣ καὶ ἐτάφη, Πτολεμαίου κομίσαντος, τεθεὶς ἐν πυέλῳ χρυσοῦ, ἣν συλήσας ὑστερον Κόκκης ὁ ἐπικληθεὶς παρείσακτος Πτολεμαῖος ἐν ὑαλίῳ πυέλῳ τὸν νεκρὸν ἐθετο. Ἀριθμοῦνται δὲ ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἀλεξάνδρεια ὑπὲρ τὰς δεκαοκτώ. Τούτων μία καὶ αὐτὴ, πόλις Λίβυσσα ἡ τοῖς Αἰγυπτίοις. Ταύτην δὲ καὶ ἄλλοις μὲν ὀνόμασι διαφόροις κληθῆναι φασὶ ποτε, ὀνομασθῆναι δὲ καὶ Λεοντόπολιν, διὰ τὸν τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τοῦτο Ἀλέξανδρον, ἣς ἡ γαστήρ ἐσφραγίσθαι λέοντος εἰκόνι λέγεται. Λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὴν ἀρχὴν ἡ πόλις ἐμελετᾶτο κτισθῆναι καὶ διεγράφετο, γῆν μὲν μὴ εἶναι πρόχειρον λευκὴν, ἣς χρῆται ἣν τῆ διαγραφῆ κατὰ τὸ σῆμα, ἀλφίτοις δὲ διαγραφῆναι αὐτὴν, καὶ ὀρνίθας καταπτάντας ἀφαρπάζειν τὰ ἀλφίτα· ὁ σύμβολον δόξαι τῆνικαῦτα αἰσιον τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι δηλαδὴ πολλῶν ἡ πόλις τροφὸς γενήσεται. Λέγεται δὲ καὶ πόλις ποτὲ κληθῆναι κατ' ἐξοχὴν, ὡς νῦν ἡ Κωνσταντίνου πόλις, καὶ ὡς αἰ Ἀθηναῖοι ποτε ἄστυ. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ Μακεδῶνος ἐκτείναντος τὴν παραλήγουσαν Μακεδῶνος εἰς πέντε ἐν τῷ Μακηδόνιον πτολίεθρον, οὐκ ἐξ ἀναλογίας λέγων. Οὐ τῷ γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν κυρίων εἰς δὴν ὄξυτόνων ὀνομάτων τῷ ἣ παραλήγεται, ὡς καὶ ὁ Σαρπηδῶν. Ἦν δὲ καὶ ὁ Μακεδῶν ἡγεμῶν ποτε τῆς ὁμωνύμου χώρας, ἣ τις καὶ Ἡμαθία πρότερον ἐκαλεῖτο. Ὅρα δὲ ὅτι παρέφρασε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, οὐκ αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν ὁ περὶ καλεῖται, ἀλλὰ Μακεδόνα ὀνομάσας πτολίεθρον, ὡς ἂν εἰς μνήμην ἱστορίας ἀγάγη τὸν ἀκροατὴν. Οὐ τῷ καὶ τὸ Πηλοῦσιον κατωτέρω Πηλέως ὁμώνυμον πόλιν ἐρεῖ. Ἐκεῖνο δὲ καὶ τρόπον ἐχει ποιητικὸν ἄλλον, τὴν ἐτυμολογίαν συνήθη καὶ αὐτὴν οὖσαν τῷ Διονυσίῳ, οἰα ποιητῆ. Λέγει δὲ καὶ ὅτι περὶ Ἀλεξάνδρειαν Σινωπίτου Διὸς μέλαθρον χρυσοῦ τιμήντι κεκασμένον· ὁ καὶ ἐξαιρῶν τῷ λόγῳ φησὶν· «οὐκ ἂν ἐκείνου ναὸν ἐν ἀνθρώποις θεώτερον ἄλλον ἰδοίς, ὅ ἐστι θεϊότερον, οὐδὲ ἀφνειὰν πόλιν ἕτεραν.» Τῷ ὅντι γὰρ πλουσιωτάτη πόλις ἡ Ἀλεξάνδρεια, ὡς ἱστέον. Περὶ ἣς καὶ τοιάδε τινὰ λέγεται· Ἀλεξάνδρεια πόλις πολυάνθρωπος, ἣς ὁ λιμὴν ναυσὶ δυσπρόσιτος. Στενὸς τε γὰρ ἐπ' αὐτὸν εἰσπλοῦς, καὶ πέτραις ὑφάλοις τὸν ἐπ' εὐθὺ διακόπτεται δρόμον, καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν αὐτοῦ πέφρακται χειροκμήτοις σκέλεσιν, ἐν δεξιᾷ δὲ νησὶς ἡ Φάρος πρόκειται, πυρσεύουσα τοῖς πλέουσι πρὸς τὴν δυσχέρειαν τοῦ κατάπλου. Περὶ δὲ τὴν νῆσον μέγιστα καταβέβληνται χειροποίητα τεῖχη, οἷς καὶ προσαρασόμενα τὰ κύματα καὶ ἀμφαγνύμενα ἐκτραχύνουσι τὸν πόρον καὶ σφαλερὰν διὰ στενοῦ τὴν εἰσοδὸν ἀπεργάζονται. Ὁ μὲντοι λιμὴν ἐντὸς ἀσφαλῆς, καὶ τριάκοντα σταδίους ἐνδοῦ ἐχει τὸ μέγεθος. Ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ Φάρου φησὶν οὕτως· «ἡ Φάρος νησίον περίμηκες προσεχέστατον τῆ ἡπείρου.» Ἀπὸ δὲ τοῦ Κανωβικοῦ εἰς αὐτὴν στάδια ρν'. Σινωπίτης δὲ Ζεὺς ἡ ὁ Μεμφίτης· Σινωπίον γὰρ ὁ ἄλλος Μέμφιδος· ἡ ἀπὸ Σινώπης τῆς Ποντικῆς. Φέρεται γὰρ λόγος, ὅτι βασιλεῖ τῆς Ἀλεξανδρείας Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου δαίμων τις ἐπιφανεὶς ἐκέλευσε πέμψαντα ναῦν κομίσαι αὐτὸν, μὴ προσδηλώσας καὶ τόπον ὅθεν αὐτὸν ἀνακομίσεται. Ὁ δὲ πέμπει φέρεσθαι τῆν ἄλλως τὴν ναῦν ὀπιτύχη. Καὶ ὡς προσέβαλεν ἡ ναῦς τῆ Φωκίδι, λαβόντες χρησμὸν οἱ ἐμπλέοντες ἀπελθεῖν εἰς Σινώπην καὶ ἐνέγκαι τὸ προσταχθὲν, ἣνεγκαν ἐκεῖθεν τὸ τοῦ Σαράπιδος Διὸς ἀγαλμα. Κάντεῦθεν Σινωπίτης Ζεὺς, ἡ τοῖς Σάραπιδος, οὐ φασὶ τὸ ἀγαλμα τοῖς ὄρωσιν ἀδηλον εἶναι οἰας φύσεως ἣν. Οἱ δὲ ἀπὸ Σίνωπος ποταμοῦ Σινωπίτην τοῦτον Δία παρήγαγον. 259 Ὅτι σκοπιάς τῆς Εἰδοθέας λέγει τὴν κατ' Ἀλεξάνδρειαν Φάρον, περὶ

η ς ει ρηται, η τὸν Ἀντίφαρον, ὑψηλὸν ο ντα καὶ αὐτὸν, ο ς λέγεται τάφος Ὀσίριδος καὶ Εἰδοθέας τῆς τοῦ Πρωτέως, ο στις Πρωτεύς τῶν ξενοκτόνων παίδων ἐν τῇ Θρακικῇ Παλλήνῃ ἀπαλλαγείς, ὡς ἱστορεῖ Λυκόφρων, ἀποκατέστη εἰς Φάρον μετὰ τῆς θυγατρὸς Εἰδοθέας, καὶ δαίμων ἐνομίσθη θαλάσσιος. Περὶ οὐ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. 260 Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς Αἰγύπτου περὶ τὴν Κασιώτιδα πέτραν, η τοι περὶ τὸ Κάσιον ο ρος, ἡ πόλις τὸ Πηλούσιον κείται, πρὸς τῷ ἔξ αὐτοῦ παρωνύμῳ Πηλουσιακῷ τοῦ Νείλου στόματι ἀνατολικῷ ο ντι. Καὶ οὐτος μὲν τὸ Πηλούσιον πτολίεθρον ἐπώνυμον τοῦ Πηλέως φησὶν, ὡς στρατιωτῶν Φθιωτῶν ὑπὸ τῷ Πηλεΐ τεταγμένων οἰκησάντων αὐτὸ, ἀλλοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν ἐκεῖ ἐλῶν καὶ τελεμάτων καλοῦσιν αὐτό. Ναυτικωτάτους δὲ τοὺς Πηλουσιώτας καλεῖ ἐν τῷ λέγειν αὐτοὺς ἐξοχα ναυτιλίας δεδαμημένους. Τοιούτους δὲ καὶ Ὀμηρος οἰδε τοὺς Φοίνικας. Ἰστέον δὲ ο τι τὸ Κάσιον Ἡρόδοτος ὀρίζει φησὶ τὴν Αἰγυπτον καὶ τὴν Συρίαν· καὶ ο τι τὰ νῦν ἰδιωτικῶς Κασιανὰ ὑφάσματα λεγόμενα ἐκ τῶν περὶ τὸ ῥηθὲν Κάσιον ο ρος τὴν ἀρχὴν τῆς κλήσεως εὐόκασι λαβεῖν, ὡς ὑπεμφαίνει ὁ γράψας τὰ Ἐθνικά, ἐν λόγῳ τιθεὶς τὰ Κασιωτικὰ ἱμάτια. 262 Ὅτι οἱ Πηλουσιῶται οὐκ εἰσὶν ἀνδράσι Λιβύεσσι ἐναρίθμιοι. Καὶ γὰρ ἀστὺ ελαχον, φησὶν, ἐς αὐγὰς Νείλου νενασμένον, η τοι κατοικούμενον. Οἱ δὲ ἀστεϊότερον λελασμένον γράφουσιν, ο εστιν ἐπιλελησμένον τοῦ Νείλου, ὡς ἐξω τοῦ Δέλτα καὶ πόρρω αὐτοῦ κείμενον. Καὶ ἡ Σερβωνὶς τοίνυν λίμνη τούτῳ τῷ λόγῳ κεχώριται τῆς Λιβύης, ὡς ἀνατολικωτέρα τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος, ο περ, ὡς λέλεκται, τῆς Ἀσίας ἐστί. Σημείωσαι δὲ ο τι εστιν ἐνταῦθα ζητῆσαι τοιοῦτόν τι· ἐὰν τὸ μὲν Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου πέρας τῆς Λιβύης ἦ, ὡς προείρηται, τὸ δὲ ἐπώνυμον τῷ Πηλουσίῳ Πηλουσιακὸν στόμα τῆς ἐώας ἐστί καὶ οὐ Λιβυκὸν, τὴν ἐν μέσῳ τῶν ἀκρῶν δύο τούτων Αἰγυπτίαν γῆν ὁποτέρᾳ προσνέμειν χρῆ, ἀρὰ γε τῇ Λιβύῃ ἢ τῇ Ἀσίᾳ; πρὸς δὲ τὴν τοιαύτην ζήτησιν εστιν ἐπαγωνίσασθαι, ο τι ὡς μεθόριον οὐδετέρᾳ τῶν δύο ἡπίρων ἀκριβῶς ἢ διὰ μέσου γῆ προσενέμηται. Ἡρόδοτος δὲ φανερώς διαστέλλει τῶν Λιβύων τοὺς Αἰγυπτίους, ἐν τε ἀλλοῖς τόποις καὶ ἐνθα λέγει ο τι Αἰγύπτιοι μετὰ Λίβυας ὑγιέστεροι πάντων ἀνδρῶν διὰ τὸ τὰς ὤρας οὐ μεταλλάσσειν. Ἡ δὲ λέγουσα ἱστορία ο τι αἰβεις ἐν Πηλουσίῳ οὐ γίνονται, ἐν δὲ τῇ ἀλλῇ Αἰγύπτῳ εἰσὶν, Αἰγυπτίαν εἰναὶ πόλιν ἐμφαίνει τὸ Πηλούσιον. 265 Ὅτι παχυμερῶς ὁ Διονύσιος περιγηεῖσθαι ὁμολογεῖ, ἐν οἷς περὶ Λιβύης φησὶν· «ἀλλοὶ δὲ πλεῖστοι τήνδε χθόνα ναιετάουσιν, οἱ μὲν ἐπ' ὤκεανῶ, οἱ δὲ ἀνὰ μέσας ἡπίρους, καὶ τὰ ἐξῆς. Τοῦτο δὲ ποιήσει καὶ ἐν τοῖς εἰσέπειτα πολλαχοῦ. Τὰ δὲ τοιαῦτα νοήματα καὶ σαφήνεια ἐργάζονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐννοιῶν. Εἰρηται γὰρ ἐξ ἀρχῆς ο τι πάνυ στοχαζόμενος σαφηνείας ὁ Διονύσιος πολλαῖς χρῆται καὶ συμπληρώσει καὶ προεκθέσει καὶ τοῖς ἀλλοῖς, δι' ὧν σαφῆς ὁ λόγος γίνεται. 267 Ὅτι ἡ Τριτωνὶς, εὐρεῖα λίμνη, μέση Λιβύης ἐλκεται· περὶ ἣν καὶ τὴν νησίδιον ἱστοροῦσιν εἰναὶ. Ἀπὸ ταύτης ὁ μῦθος τὴν Τριτογενεῖαν Ἀθηναίων παρωνομάσθαι βούλεται, ὡς γεννηθεῖσαν περὶ αὐτήν. Διὸ καὶ οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην τῇ Ἀθηναίᾳ μάλιστα θύουσιν, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, ο ς καὶ ποταμὸν μέγαν Τρίτωνα καλούμενον φησὶν ἐκδιδόναι εἰς τὴν λίμνην ταύτην μεγάλην οὐσαν. Λέγει δὲ καὶ ο τι ταύτης τῆς Τριτωνίδος λίμνης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος θυγατέρα φασὶν οἱ ἐκεῖ τὴν Ἀθηναίαν, καὶ ο τι μεμφθεῖσα ἡ Ἀθηναίᾳ τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα, τουτέστι θετὴ θυγάτηρ ἐγένετο τῷ Διί. 270 Ὅτι Εὐρώπη ἢ χώρα ἐξ Εὐρώπης λέγεται καθὰ καὶ ὁ Λυκόφρων φησὶν· ἀφ' ἧς ὁ Σαρπηδῶν, ὡς ἱστορεῖ Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ. Ἀγήνορος δὲ αὐτῆς θυγάτηρ, ἣν Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς ἐληΐσατο, ναυμαχίᾳ τὴν Τύρον ἐλῶν. Σημείωσαι δὲ ο τι ἀλλος ἐστὶν οὐτος παρὰ τὸν Λύκιον Σαρπηδῶνα. Σαρπηδῶν μὲν γὰρ οὐτος ὁ τῆς ῥηθείσης Εὐρώπης ἀδελφός ἐστί Μίνωος καὶ Αἰακοῦ κατὰ τὸν Ἀρριανόν, ὁ δὲ ἐκ Λυκίας Σαρπηδῶν ὁ Ὀμηρικὸς οὐκ ἀνεῖη τούτοις σύγχρονος. Ἰππίας δὲ ἀπὸ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης τῶν

Ἰωκεανίδων τὰς ἠπείρους καλεῖ. Τισὶ δὲ οὐκ ἀρέσκει ἐκ γυναικῶν ταῖς ἠπείροις τὰ ὀνόματα κεῖσθαι. Ἡρόδοτος δὲ φησὶ τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας εἰναι γυναικῶν, λέγων ὅτι Λιβύη μὲν ἀπὸ Λιβύης λέγεται γυναικὸς αὐτόχθονος, ἡ δὲ Ἀσία ἀπὸ τῆς Προμηθέως μητρὸς ἐπωνομάζεται, Λυδοὶ δὲ οὐχ οὐτως, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀσίω τοῦ Ἀτυοῦ καλεῖσθαι φασὶν αὐτήν, ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σάρδεσι φυλὴ τις καλεῖται Ἀσίας. Ἡ δὲ Εὐρώπη δοκεῖ ἀπὸ τῆς Τυρίας Εὐρώπης λαβεῖν τὸ ὄνομα. Ὅτι δὲ βούλονται τινες τὴν Εὐρώπην καὶ ἀπὸ τινος Εὐρώπου ἀνδρὸς ὀνομάσθαι προεῖρηται. Διὸ καὶ βαρύνεται· βαρεῖαν γὰρ εἰναι τὰς καὶ ὁ Εὐρωπὸς τὸ κύριον, πρὸς ἀντιδιαστολήν τοῦ Εὐρωποῦ, ὁ περὶ δηλοῖ τὸν πλατὺν ἠσκοτεινὸν, ἐξ οὗ καὶ σπήλαιον παρὰ τῷ Ὀππιανῷ Εὐρωπὸν. Δεῖ δὲ εἶδέναι καὶ ὅτι τὴν Εὐρώπην οἱ παλαιοὶ φασὶν διαφέρειν τῆς Ἀσίας οὐ μόνον ἀνδρῶν ἀρετῇ καὶ πλούτῳ καὶ καρποῖς, ἀλλὰ καὶ σπάνει θηρίων. Πολυσημονεστάτη δὲ ἠπείρων ἡ Εὐρώπη, ἀπλουστάτη δὲ τὸναντίον ἡ Λιβύη, ἡ δὲ Ἀσία μέση ἀμφοῖν εἰναι διάθεσιν. Κάκεῖνο δὲ γνωστόν, ὅτι Εὐρώπη μὲν πάντα τὰ κατὰ δύσιν ἀρξαμένοις ἀπὸ Ἑλλησπόντου· οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶν ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θράκην ἀπ' αὐτῆς. 271 Ὅτι τὸν αὐτὸν εἰναι ῥυσμὸν φησὶ τῆς Εὐρώπης, οἱ ὅς ἐστι καὶ ὁ τῆς Λιβύης. Ῥυσμὸν δὲ τὴν ἐκτασιν λέγει, τὴν θέσιν, τὴν διάστασιν ἠ, ὡς αὐτὸς εἶπε, τὸν τύπον. Ταῦτον γὰρ εἶπειν, Εὐρώπης τύπον καὶ Λιβύης ῥυσμὸν. Καὶ προῖων δὲ τὴν τοιαύτην λέξιν ἐρεῖ ἐν τε ἀλλοῖς καὶ ἐν τῷ «σχῆμα δὲ Ἀσίας ῥυσμὸς πέλει ἀμφοτέρων.» Ἔστι δὲ καὶ ἐκεῖ ῥυσμὸς τὸ σχῆμα, ὁ τύπος, ἡ θέσις. Γίνεται δὲ ὁ ῥυσμὸς ἐκ τοῦ ῥύω, τὸ ἐλκύω· ἐξ οὗ καὶ τόξου ῥυτήρ ὁ τοξότης, καὶ ῥυτήρ δὲ ὁ χαλινός. Διὸ καὶ ὁ Διονύσιος ἐν τοῖς ἐξῆς εἰπὼν ῥυσμὸν, εἰτα οἰον ἐτυμολογῶν τὴν λέξιν ἐρεῖ «ἐλκόμενον κατὰ βαιόν» ὡς ταῦτον ὁ εἶπειν ῥυσμὸν καὶ ἐλκυσμὸν. 274 Ὅτι Εὐρώπη καὶ Λιβύη τὸ νεῖατον ἰχνος, ἡ γουν τὴν βάσιν καὶ τὸ ἔωον πλατὺ τέρμα ἑαυτῶν, ἰσον ἐπὶ τὴν Ἀσίαν εἰχουσιν· ὑπόκειται γὰρ ἡ Ἀσία ὡσπερ βάσις αὐταῖς. Καὶ νθησίν, ἀμφοτέρας ταύτας γαῖαν μίαν μὴ μεσολαβουμένην ὑπὸ τῆς ἐσπερίας θαλάσσης, κώνου αὐν γένοιτο σχῆμα πλευραῖς ἰσον ἀμφοτέραις, οὐ ὄξυ μὲν τὸ ἐσπέριον, πλατὺ δὲ τὸ ἀνατολικὸν τὸ πρὸς τῆς Ἀσίας. Καὶ ὁ ῥα ὅτι καὶ ἐπὶ κώνου πλευραὶ λέγονται. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡσπερ ἡ Λιβύη καὶ ἡ Εὐρώπη ὁμοῦ συντεθεῖσαι κώνῳ εἰκάζονται τῷ γεωμετρικῷ, οὕτω καὶ ἄλλα μέρη τῆς γῆς γεωμετρικοῖς εἰκάζονται σχήμασι παρὰ τῷ Διονυσίῳ. ὡσπερ ἡ Λιβύη μὲν τραπεζίῳ, τριγώνῳ δὲ ἡ Αἰγυπτος καὶ ἡ Σικελία, καὶ ῥόμβῳ δὲ μέρος τι τῆς Ἀσίας, ὡς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. 281 Ὅτι ὑπὸ τὴν ἐσχάτην γλωχίνα, ὁ ἐστι γωνίαν, τῆς Εὐρώπης, ἀγχοῦ τῶν στηλῶν τῶν περὶ τὰ Γάδειρα, οἱ Ἰβηρὲς εἰσι τεταμένοι, ἀχρὶ καὶ τοῦ βορείου ψυχροῦ ὠκεανοῦ. Τούτους μεγαθύμους φησὶ δι' ἠν εἰχον ἀνδρείαν. Ἀποικοὶ δὲ τούτων οἱ ἔωοι Ἰβηρὲς, ὡς καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν Γαλατῶν οἱ Ἀσιανοὶ οἱ περὶ τὴν Αἰγυπτον. Καλοῦνται δὲ ἀπὸ Ἰβηρος ποταμοῦ, οὐ ἰδιον λέγεται τὸ πλημμύρειν καὶ δίχα χιόνων, ὅτε τὰ βόρεια πνεύματα πλεονάσει. Αἰτία δὲ τοῦ τοιοῦτου πάθους, φασὶν, ἡ λίμνη, δι' ἣς ὁ τοιοῦτος ποταμὸς ῥέει. Συνεκβάλλουσι γὰρ τὸ λιμναῖον οἱ ἀνεμοὶ, καὶ οὕτω ποιοῦσι πλεονασμὸν τοῦ ὕδατος. Κατὰ δὲ τινὰς ἀπὸ βασιλέως ὁμωνύμου οἱ Ἰβηρὲς εἰλαχον τὸ οὕτω καλεῖσθαι. Κελτοὶ γὰρ καὶ Ἰβηρ, παῖδες Ἡρακλέος ἀπὸ βαρβάρου γυναικὸς, ἐξ ὧν τὰ ἔθνη οἱ Κελτοὶ καὶ οἱ Ἰβηρὲς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Ἰβηρία, οὐ πᾶσα μέντοι, ἀλλὰ μόνη ἡ ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος Ἰβηρος ποταμοῦ, καὶ Ἰσπανία συνωνύμως ἡ πολυωνύμως ἐλέγετο. Ῥωμαῖοι δὲ καὶ τὴν πᾶσαν οὐτως ἐκάλεσαν ὕστερον, ὡς εἰναι διώνυμον, Ἰβηρίαν τε καὶ Ἰσπανίαν. Λέγονται δὲ πλείους ἡ χίλια πόλεις Ἰβήρων εἰναι. Οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες καὶ τὰς μεγάλας κώμας πόλεις ὀνόμαζον. Φασὶ δὲ ἐν Ἰβηρίᾳ καὶ πόλιν εἰναι Ὀδύσειαν καὶ ἄλλα πολλὰ ἰχνη τῆς Ὀδυσσεύως πλάνης. Ὑδροποτεῖν δὲ λέγονται οἱ Ἰβηρὲς καὶ μονοσιτεῖν καὶ πολυτελεῖ ἐσθῆτι χρῆσθαι. 284 Ὅτι Βρεττανοὶ διὰ δύο ττ ὡς ἐπιπολύ· ἐνταῦθα δὲ ἐν τῷ «ἐνθα Βρεττανοί», τοῦ μέτρου ἐπιτάξαντος ἀπεχώρισε τὸ ἐν ττ

ου τω καὶ Σαρματῶν τινῶν λεγομένων μετὰ τοῦ ρ, ὁ μως ἐν τοῖς ἐξῆς, ἐν τῷ «Γερμανοὶ Σαρμάται τε,» ἢ τοῦ μέτρου βία ἐξώθησε τὸ ρ· Σαρμάται γὰρ εἶπειν εἶδει καὶ οὐ Σαμάται. Τῶν δὲ Βρεττανῶν τούτων παρώνυμοι αἱ ἀντιπέραν Βρεττανίδες νῆσοι, περὶ ὧν ῥηθήσεται. 285 Ὅτι τοὺς Γερμανοὺς, οἱ σ οἱ Ἀλαμανοὶ πρόσχωροι, λευκὰ λέγει φῦλα. Τοιοῦτοι γὰρ τὴν χρόαν εἰσὶν, ἀπεναντίας τοῖς νοτιωτάτοις Αἰθίοψιν· ἐκεῖνοι γὰρ μελάντατοι. Καλεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ ἀρειμανίους ἢ ἐρισθενέας. Λέγει δὲ καὶ ὅτι παραθρώσκουσι τοὺς τοῦ Ἐρκυνίου δρυμοῦ ὀρόγκους, ἢ γουν παράκεινται τοῖς Ἐρκυνίοις δρυμοῖς, πρὸς αὐτῷ τῷ Κρονίῳ ὠκεανῷ. Ἱστορεῖ δὲ καὶ τὴν ἐκεῖ που Ἰβηρικὴν ἢ πειρον ὁμοίαν εἶναι βύρση, οὐ τῷ χρώματι οὐδὲ τῇ λειότητι, ἀλλὰ τῷ σχήματι. Βύρση γὰρ τεταμένη εἰσὶν ἢ Ἰβηρία, ἢ σ φασὶ τὰ οἰον τραχηλιμαῖα μέρη εἰς τὴν συνεχῆ Κελτικὴν πρὸς τὴν εὐ ὑπερεκπίπτουσι. Γνήσιοι δὲ κατὰ Ῥωμαίων γλῶσσαν οἱ Γερμανοὶ ἐρμηνεύονται, ὡς α ν γνήσιοι Γαλάταις, οἱ σ εοίκασιν ἐν μορφαῖς καὶ βίοις καὶ ἠθεσι, πλεονάζοντες μόνον ἀγριότητι μεγέθει τε καὶ ξανθότητι, πέραν τοῦ Ῥήνου κείμενοι πρὸς εὐ μετὰ τοὺς Κελτοὺς. Τινὲς δὲ τὸ Γερμανοὶ εἰς τὸ ἀδελφοὶ μεταλαμβάνουσιν, ὁ περ τὸν τρόπον τινὰ ταυτὸν ἐστὶ τῷ γνήσιοι. Πλούταρχος δὲ λέγει ὅτι οἱ Γερμανοὶ εὐμεγέθεις τοῖς σώμασι καὶ χαροποὶ τοῖς ὀμμασιν. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Ἐρκύνιος δρυμὸς μέγας τέ ἐστὶ καὶ πολὺ δένδρος. Τὸ δὲ ὀρογκος ἰδιάζουσα λέξις ἐστίν, ὅποια πολλὰ τοῖς ποιηταῖς ἐπιτηδεύονται διὰ τὸ καινότηρον· δηλοῖ δὲ τὴν τοῦ ὀρους ἐξόγκωσιν καὶ ἀνάτασιν. 288 Ὅτι περὶ τὴν Πυρήνην, ἢ τοι τὸ Πυρηναιὸν ὀρος, οἱ Κελτοὶ κατοικοῦσιν, ἀγχοῦ πηγῆς καλλιρροῦ Ἐριδανοῦ, ὁ ν τινες εἰναί φασὶ τὸν νῦν λεγόμενον Πάδον. Ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ αὐτοῦ οὕτω φησὶν· «Ἐριδανὸν τὸν μηδαμοῦ γῆς ὀντα, πλησίον δὲ τοῦ Πάδου λεγόμενον.» Ὁν Πάδον καὶ μέγιστον ἐκεῖνός φησι τῶν Εὐρωπαϊῶν ποταμῶν μετὰ τὸν Ἰστρον, καὶ εἰς τὴν Ἀδριατικὴν αὐτὸν λέγει ἐκπίπτειν θάλασσαν. Οὐ Πάδου πέραν καὶ τὸ Μεδιολάνιον εἰναί λέγει, πόλιν ἀξιόλογον, συνάπτουσάν πως ταῖς Ἀλπεσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Ἀρατος ἐν οἱς λέγει λείψανον Ἐριδανοῦ τὸ κατ' οὐρανὸν φαινόμενον αὐτοῦ ἀστροθέτημα, ἐμφαίνει ἐκλελεῖφθαι τὸν κάτω ποταμὸν Ἐριδανόν. Ὁ μέντοι Διονύσιος, ὡς εἰτι ὀντος τοῦ Ἐριδανοῦ, ἐκτίθεται καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ μυθεύμενα, δηλαδὴ τὰ κατὰ τὸν Φαέθοντα, ὁ ν ἐκπεσόντα τοῦ πατρῶου ἡλιακοῦ ἀρματος καὶ τῷ Ἐριδανῷ ἐμπεσόντα ἐκεῖ αἱ ἀδελφαὶ Ἠλιάδες νυκτὸς ἐκώκυσαν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέσταξαν δάκρυον ἢ λεκτρον. Εἰτα αἱ γειροὶ γενόμεναι ἀποστάζουσι, φησὶ, καὶ εἰσέτι τοιοῦτον δάκρυον. Κελτῶν δὲ παῖδες ὑφήμενοι ταῖς αἰγείροις ἀμέλγονται δάκρυα χρυσαυγέος ἠλέκτρον, ὁ εἰστι δρέπονται τὸν τοιοῦτον ἢ λεκτρον. Οἱ δὲ ἀμέργονται γράφουσι διὰ τοῦ ρ. Ἠλεκτρος δὲ νῦν οὐχὶ τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κρᾶμα, λίθος δέ τις χρυσοειδής, ἐξ οὗ καὶ λαβαὶ μαχαίραις γίνονται, ἀχύρων ἐφελκυστικά, ὡς ἢ μαγνητικὸν σιδήρου. Ὅτι δὲ οὐκ ἀντικρυς λίθος ἐστὶν ὁ τοιοῦτος ἢ λεκτρος, ἀλλὰ δένδρου δάκρυον, πεπηγὸς εἰς σῶμα λιθοειδές, δεικνύουσί τινες τῶν παλαιῶν. Δῆλον δὲ ὅτι καὶ ὡς χρυσαυγῆς ὁ ῥηθεὶς ἢ λεκτρος λέγεται τῶν Ἠλιάδων εἰναί δάκρυον· τὸ γὰρ μέταλλον τοῦ χρυσοῦ τῷ ἡλίῳ ἀνάκειται. Σημείωσαι δὲ ὅτι προῖων ὁ Διονύσιος λίθον παραποτάμιον λέγει τὸν ἢ λεκτρον. Πυρήνη δὲ ὀρος μέγιστον διαχωρίζον τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Κελτικὴν. Τὸ δὲ Κελτοὶ ὁ Γεωγράφος Κέλται φησὶν, ὡς οἱ Χρῦσαι. Διήκειν δὲ λέγονται ἀχρι τοῦ Ῥήνου οἱ Κελτοί. Ἀπὸ δὲ αὐτῶν οἱ σύμπαντες Εὐρωπαϊοὶ Γαλάται Κελτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκλήθησαν. 294 Ὅτι μετὰ τὸν Ἐριδανὸν οἱ Τυρρηνοὶ, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται· ὧν πρὸς ἀνατολὴν ἢ τῆς Ἀλπίος ἀρχῆ, δι' ἢς μέσης κατασύρεται ὁ Κελτικὸς Ῥήνος, δίστομος εἰς τὸν βόρειον ἐκβάλλον ὠκεανὸν, ὄξυς καὶ δυσγεφύρωτος καὶ σκολιός. Οὐτός ἐστὶν ὁ λεγόμενος τὰ νόθα τῶν γνησίων διορίζειν γεννήματα, οἱ α τὰ μὲν ὑπανέχων, τὰ γνήσια, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα διδοὺς βυθῷ λήθησιν καὶ ὑδατος. Ἡ δὲ Ἀλπις μέγιστον ὀρος, διὸ καὶ πληθυντικῶς λέγονται

αί Αλπεις. Φασί δὲ τὴν ταύτην λέξιν κατὰ τὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετάληψιν ταύτων δύνασθαι τῇ κλεισούρα. Οὐ τω δὲ ὑψηλὸν ἱστορεῖται τὸ ὄρος, ὡστε οὐδ' ἂν πεμπταῖός τις ἀναβαίῃ αὐτό. Ἀρχεται δὲ ἀπὸ τῶν αὐτῶν χωρίων, ἀφ' ὧν καὶ τὰ ῥηθησόμενα ἐν τοῖς ἐξῆς Ἀπέννια ὀρητὰ κατὰ τὴν Γένουαν, ἣ τις ἐστὶ Λιγύων ἐμπόριον. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κατὰ γένος οὐδέτερον τὰ Ἀλπια, καὶ Ἀλβια δὲ μετὰ τοῦ β. 298 ὅτι τῷ Ῥήνω ἐξῆς ὁ Ἴστρος ἐπιτέλλεται, ἠγουν ἀνατέλλει κάτωθεν ποθεν· ὁ καὶ ἱερὸν φησιν, καὶ σεμνύνει διὰ συνήθους ἐπαναλήψεως, λέγων καὶ ὅτι εἰς τὸν Εὐξείνου πᾶσαν ἐρεύγεται ὑδατοσχητὴν, πενταπόροις προχοαῖς, ὅστις πέντε στόμασιν, ἐλισσόμενος περὶ Πεύκην. Νῆσος δὲ ἡ Πεύκη τρίγωνος, μεταξὺ κειμένη τῶν τοῦ Ἴστρος στομάτων. Ὁ μέντοι Πτολεμαῖος ἐπτάστομον καὶ τὸν Ἴστρον λέγει, καθὰ καὶ τὸν Νεῖλον. Ὡσαύτως καὶ ὁ Γεωγράφος, ὁ δὲ λέγει καὶ ὅτι μέγιστός ἐστι τῶν Εὐρωπαϊῶν ποταμῶν, διέχων τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ χιλίους σταδίους, καὶ ὅτι ἀρχόμενος ἀπὸ Γερμανῶν ῥέει πρὸς νότον, εἰτα ἐπιστρέφει πρὸς ἀνατολὰς εὖς εἰς τὸν Πόντον. Ἐχει δὲ μέγιστον στόμα τὸ λεγόμενον ἱερὸν, ὅπερ ἐζευξέποτε Δαρειῖος, ὡς ὁ Ξέρξης τὰ τοῦ Ἑλλησπόντου στενά. Περιέχει δὲ καὶ ἀλλα νησιδία ὁ Ἴστρος τοῖς στόμασι δίχα τῆς Πεύκης. Ἡρόδοτος δὲ Κελτικὸν ποταμὸν οἰδε τὸν Ἴστρον, ἐν οἷς λέγει πληθύνεσθαι μὲν αὐτὸν ὑπὸ πολλῶν ποταμῶν, ἀρχεσθαι δὲ ἐκ Κελτῶν, ῥέειν δὲ διὰ πάσης Εὐρώπης. Καὶ αὐτὸς δὲ πεντάστομον τοῦτον ἱστορεῖ, καὶ ἴσον αἰσχεδὸν αὐτὸν ἑαυτῷ ῥέειν φησὶ, προστιθεὶς καὶ αἰτίαν τὴν δοκοῦσαν αὐτῷ. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ ἄλλον Ἴστρον ἐκ τούτου τὰς ἀρχὰς ἔχοντα ἐμβάλλειν εἰς τὸν Ἀδριανὸν κόλπον κατὰ τινὰς διόλου καὶ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς ἢ Ἀργῶ ἐκ τοῦ Εὐξείνου πόντου διεκπεσεῖν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, ὅτε τὸ χρυσοῦν κῶας οἱ Ἀργοναῦται κλέψαντες ἐκ Κολχίδος ἐφευγον. Τοῦτο δὲ καὶ Ἀριστοτέλης οἰδε, ἐν οἷς λέγει ὅτι οἱ τριχίαί μόνον ἀναπλέουσιν ἐκ τοῦ Πόντου εἰς τὸν Ἴστρον, εἰτα ὅπου σχίζεται, καταπλέουσιν εἰς τὸν Ἀδριανόν. Καὶ αὐτὸς γὰρ ἐν τούτοις ὑπεμφαίνει τὸν παρὰ τῷ Γεωγράφῳ ἑτερον Ἴστρον. Φησὶ δὲ ὁ αὐτὸς Γεωγράφος καὶ ὅτι ὁ Ἴστρος ποτὲ Ματόας ἐλέγετο, ὅστις κατὰ Ἑλληνας ἁσῖος· καὶ ὅτι πολλάκις μὲν οἱ Σκύθαι δι' αὐτοῦ περαιούμενοι οὐδὲν ἐπασχον, συμφορᾶς δὲ ποτε αὐτοῖς ἐπιπεσοῦσης ἠρμηνεύθη Δάνουβις ἢ Δάνουσις, ὡς περ τοῦ ἁμαρτεῖν ἐκείνους αἰτίαν ἔχων, τουτέστιν αἰτιώμενος διὰ τοῦ τοιοῦτου ὀνόματος ὑπ' ἐκείνων κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν, ὡς αἰτιὸς αὐτοῖς δυστυχίας γενόμενος. Λέγει δὲ ἐκεῖνος καὶ ὅτι τῷ Ἴστρον παράλληλά εἰσιν ὀρητὰ ἀπὸ Ἀδρίου μέχρι Εὐξείνου πόντου, πρῶτον τὰ Ἰλλυρικὰ, εἰτα τὰ Παιονικὰ, μεθ' ἃ τὰ Θράκια, ὧν καὶ ὁ Αἰμός ἐστι, πρὸς τῷ Πόντῳ τῷ Εὐξείνῳ δηλαδὴ κείμενος. Μέση οὖν τούτων ἢ Παιονία, ὑψηλὴ πᾶσα, ἣς πρὸς Θράκην καὶ ἢ Ῥοδόπη κεῖται, ὅπου ἢ νῦν ὀνομαζομένη Κλοκοτινίτζα. Τινὲς δὲ οὐ τω συντομώτατα περὶ τοῦ Ἴστρος φασίν· Ἴστρος ὁ τοὺς Παίονας παραμείβων ἐκ τῶν Ἐρκυνίων ὄρων ναυσίπορος ἐκ πηγῆς αἰρεται, καὶ σχιζόμενος τῇ μὲν εἰς τὸν Πόντον ῥέει, τῇ δὲ εἰς τὸν Ἀδριανόν. 302 ὅτι πρὸς βορῆαν τῷ Ἴστρον ἑθνη κεῖται ταῦτα, Γερμανοὶ, Σαρμάται, ἠτοι Σαρμάται, κατὰ ἐλλειψιν τοῦ ῥα μεταβόλου, ὡς προγέγραπται, καὶ Γέται καὶ Βαστάρναι, Δακῶν τε ἀσπετος γῆ, καὶ Ἀλανοὶ καὶ Ταῦροι οἱ καὶ Ῥῶσοι, οἱ περὶ τὸν Ἀχιλλέως δρόμον, καὶ Μελάγχλαινοι καὶ Ἰππημολγοὶ, περὶ ὧν ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα γέγραπται, καὶ Νευροὶ καὶ Ἰππόποδες οἱ κατὰ τινὰς Χάζαροι, καὶ Γελωνοὶ καὶ Ἀγάθουροι· καὶ οὐ τοὶ μὲν βόρειοι. Πρὸς νότον δὲ τῷ Ἴστρον Γέρραι, καὶ Ὠρίκια ἐρυμνάσ τεα, καὶ Παννόνιοι οἱ κατὰ τινὰς Βούλγαροι, καὶ Μυσοὶ Θρακῶν βορειότεροι, καὶ Θρακῆς αὐτοὶ ἀπίρονα γαῖαν ἔχοντες. Τούτων δὲ τῶν ἔθνων περὶ μὲν Γερμανῶν ἐρρέθη τὸ ἄρκοῦν, περὶ δὲ τῶν ἐφεξῆς εἰρήσεται, εἰ τι λόγου ἁξίον τῷ ἐπιτέμνοντι. 304 ὅτι τὰ διὰ τοῦ ἁνοσ ἔθνη ὀνόματα ἐκτείνει παρὰ τῷ Διονυσίῳ τὴν παραλήγουσαν, οἰον Βρεττανός, Γερμανός, Ἀλανός, Καρμανός, Λευκανός. Τὸ [δὲ] Ἡριδανός οὐκ ἔθνος ὀνομα, ποταμὸς γάρ· διὸ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν,

ὡς καὶ τὸ ὠκεανός. Οτι τοὺς Γέτας Διονύσιος μὲν πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰστρου οἱ δὲν, ὡς ἄνωτέρω εἰρηται· καθὰ καὶ τοὺς Σαρμάτας, οἱ ἔθνος εἰσὶ Σκυθικόν. Ἡρόδοτος δὲ μέρος οἰεται εἶναι τῶν Θρακῶν τοὺς Γέτας, ὁ δὲ Γεωγράφος ἔφ' ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ αὐτοὺς οἰκεῖν ἱστορεῖ, ὡς καὶ τοὺς Μυσοὺς καὶ τοὺς Θρακᾶς. Φιλογύναιοι δὲ, φησὶν, εἰσὶ, καὶ περὶ τὸ θεῖον σπουδάζοντες. Παρ' οἷς ἦν καὶ ὁ Ζάμολξις Πυθαγόρα φοιτήσας καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ πολλὰ προειπῶν, καὶ θεὸς διὰ τοῦτο κληθεὶς, καὶ κοινωνῶν βασιλεῖ τῶν πραγμάτων. Εγένοντο δὲ ποτε οἱ Γέται, φησὶ, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις φοβεροὶ, διαβαίνοντες τὸν Ἰστρον, καὶ λεηλατοῦντες τοὺς τε Ἰλλυριοὺς καὶ τοὺς Θρακᾶς καὶ τοὺς Μακεδόνας. Νόμος δὲ Γετικὸς ἐπισφάζεσθαι τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ θανόντι, καὶ καθαρίζειν οὐρανὸν ἐπικηρυκεύονται. Ἡρόδοτος δὲ καὶ τοξεύειν φησὶν αὐτοὺς ἀνω πρὸς τὴν βροντὴν καὶ τὴν ἀστραπὴν, ἀπειλοῦντας τῷ θεῷ. Ετι φησὶν ὁ Γεωγράφος διαβῆναι μὲν ποτε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τοὺς πέραν Ἰστρου Γέτας, διὰ ταχέων δὲ ἀναστρέψαι λαβόντα δῶρα. Λέγει δὲ καὶ ὡς εἰς τοσοῦτον αὐτοῖ τε καὶ οἱ Δάκαι ἠϋξήθησάν ποτε, ὥστε καὶ εἰκοσι μυριάδας ἐκπέμπειν στρατοῦ· ὑστερον δὲ συσταλέντες ἐγγὺς ἦλθον τοῦ ὑπακούειν Ῥωμαίοις. Ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ἐν τινὶ τῶν αὐτοῦ λόγων γράφει, ὅτι τὸ τῶν Γετῶν ἔθνος τῶν πρότερον μαχιμωτάτων, διὰ τὴν ἀνδρίαν καὶ διὰ τὸν Ζάμολξιν οὐ τιμῶσιν· οὐ γὰρ ἀποθνήσκουσιν ἀλλὰ μετοικίζεσθαι νομίζοντες ἐτοιμότερον θνήσκουσιν ἢ τὰς ἀποδημίας ὑπομένουσι. Καὶ Ἡρόδοτος δὲ ἀπαθανατίζοντας αὐτοὺς καλεῖ, διὰ τὸν ῥηθέντα γόητα Ζάμολξιν, ὃν καὶ δουλεῦσαι αὐτὸς τῷ Πυθαγόρᾳ φησὶν. Ἱστορεῖ δὲ καὶ ἀνδρειοτάτους Θρακῶν τοὺς Γέτας καὶ δικαιοτάτους. Λέγει δὲ καὶ ὅτι εἰλεν αὐτοὺς ὁ Δαρεῖος, ὅτε σχεδία διαβάς ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπορεύετο διὰ τῆς Θράκης. 305 Οτι τοὺς Δάκας Δάους ἐκάλουσαν τινές. Φησὶν οὐ γὰρ καὶ ὁ Γεωγράφος, ὅτι οἱ Δάκαι Δάοι ποτὲ ὠνομάζοντο. Ὁ δὲ Ἡρόδοτος νομαδικὸν Περσικὸν γένος τοὺς Δάους λέγει, καθὰ καὶ τοὺς Μάρδους καὶ ἄλλους τινάς. Ὁ δὲ τὰ ἔθνη γράψας καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Βορυσθένους φησὶ τὴν Δακίαν διήκειν, περὶ οὗ Βορυσθένους κατωτέρω ῥηθήσεται. Λέγει δὲ καὶ ὅτι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὡς ἐπὶ πολὺ τὰ τῶν οἰκετῶν ὀνόματα Δάοι καὶ Γέται. Φέρεται δὲ ἱστορία, καὶ νοτιωτέρους τοῦ Ἰστρου Δάκας εἶναι· φασὶ γὰρ ὅτι Αὐρηλιανὸς τοὺς περὶ τὴν Δακίαν ἀπωκισμένους Ῥωμαίους ἐκεῖθεν ἐξαγαγὼν διὰ τοὺς ἐν τῇ περαιᾷ τοῦ Ἰστρου κινδύνους ἐν μέσῃ τῇ Μυσίᾳ καθίδρυσεν, τὴν χώραν ὀνομάσας Δακίαν. Οτι Ἀλανὸς ὁ ῥος Σαρματίας, ἀφ' οὗ τὸ ἔθνος οἱ Ἄλανοι εἰσὶ ὀνομάζεσθαι, οὐ γὰρ καὶ ἀλκήντας ὁ Διονύσιος καὶ πολυῖππους καλεῖ. 306 Οτι ὁ Ἀχιλλέως δρόμος, ὃν οἱ Ταῦροι τὸ ἔθνος ναίουσιν, αὐλὸν τίς ἐστι στενὸς ὁμοῦ καὶ δολιχὸς, καὶ κατὰ τὸν Γεωγράφον χερρόνησος ἀλιτενῆς, οἷον τις ταινία (ἡ τοι φασκία), μήκος οὖσον χιλίων σταδίων ἐπὶ τὴν ἐσω, ἀμμώδης, πλάτος δὲ δύο σταδίων τὸ μέγιστον. Τοῦτον τὸν δρόμον ὁ Ἑλληνικὸς Ἀχιλλεύς περιῆλθε, μεταδιώκων τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος Ἰφιγένειαν, ἐξ Αὐλίδος ἀναρπασθεῖσαν εἰς Σκυθίαν, ὀπηνίκα ἐλαφον ἢ Ἀρτεμις εἰς θυσίαν ἀντέδωκεν· ἐνθα καὶ μείνας πολὺν χρόνον ὁ Ἀχιλλεύς, καθὰ δοκεῖ καὶ τῷ Λυκόφρονι, ἀφῆκε τῷ τόπῳ τὴν ἐξ αὐτοῦ κλῆσιν. Οτι δὲ προκατηγγυημένη ἦν τῷ Ἀχιλλεῖ ἢ Ἰφιγένεια καθωμίληται. Ἄλλοι δὲ φασὶν εἶναι τοῦτον Ἀχιλλέα, παρὰ Σκύθαις βασιλέα τῶν τόπων, ὃς ἠράσθη τε τῆς Ἰφιγενείας πεμφθείσης ἐκεῖ καὶ ἐμεινεν ἐπιδιώκων, ἐξ οὗ ὁ τόπος Ἀχιλλεῖος. Οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες παραφέρουσι μάρτυρα τὸν Ἀλκαῖον λέγοντα· « Ἀχιλλεύς ὃς τὰς Σκυθικᾶς μεδέεις.» Ἀπὸ δὲ Ἀχιλλέως καὶ ἡ Λευκὴ νῆσος ἢ μετὰ ταῦτα ῥηθησομένη Ἀχιλλεῖος ἐλέγετο νῆσος περὶ τὸν Εὐξείνιον, ἐνθα φασὶν οἱ Σκύθαι τὴν Ἀχιλλέως ψυχὴν διαβαίνουσαν τὰ ἑαυτῆς ἀθύρειν. Οἱ δὲ Ταῦροι τὸ ἔθνος ἀπὸ τοῦ ταύρου τοῦ ζώου, φασὶ, καλοῦνται, διὰ τὸ ἐκεῖ τὸν Ὄσιριν ζεύξαντα βουὴν ἀρόσαι γῆν. Περὶ τούτους νῆσος ἢ Ταυρικὴ ἢ καὶ Μαιωτικὴ, μεγάλη καὶ ἐπίσημος, ἢ παράκειται καὶ ἡ Φαναγόρεια καὶ ἡ Ἐρμώνασσα, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα

ρήθησεται. Καί ἡ Ἀρτεμις δὲ Ταυροπόλος ἀπὸ τούτων δοκεῖ τῶν Ταύρων λέγεσθαι, οἱ εἰς χαίρεν ὡς ξενοκτονοῦσιν ἐπ' αὐτῇ. Οἱ μέντοι παρὰ τῷ Γεωγράφῳ Νωρικοῦ Ταυρίσκοι εἰσὶν ἕθνος παρὰ τούτους τοὺς Ταύρους. 309 Οἱ Μελάγχλαινοι λέγονται διὰ τὸ ἐν εἶναι μέλαν καὶ ζοφερὸν τοῦ ἐνδύματος, ὡς καὶ Ἡροδότῳ δοκεῖ, οἱ καὶ ἀνθρωποφαγεῖν αὐτοὺς εἰπὼν λέγει καὶ ὅτι Μελαγχλαίων τὸ καθύπερθεν λίμναι καὶ γῆ ἐρημος ἀνθρώπων. 310 Οἱ Νευροὶ λέγονται ἐκλιπεῖν ποτε τὴν ἑαυτῶν χώραν ὑπὸ οφειών, καὶ ὅτι γόητες ἐλέγοντο εἶναι. Εἰς τοῖνυν ἑκάστου, φησὶν, ἀπαξ ἐκαστος τῶν Νευρῶν λύκος γίνεται ὀλίγας ἡμέρας, καὶ αὐθις εἰς ἀνθρώπων ἀποκαθίσταται. Σημειῶσαι δὲ ὅτι νεβρός μὲν τὸ γέννημα τῆς ἐλάφου διὰ τοῦ β γράφεται, Νευροὶ δὲ τὸ ἔθνικόν, οἱ καὶ Νευρίται, διὰ τῆς εὐδιφθόγγου. Οἱ Ἡρακλέος υἱοὶ Γελωνὸς καὶ Ἀγαθύρσος, ἐξ ὧν ἐθνη βορειότερα τοῦ Ἰστροῦ οἱ Γελωνοὶ τε καὶ οἱ Ἀγαθύρσοι. Ὑπὸ μὲν οὖν ψυχροῖς Ἀγαθύρσοις, ὡς ὁ Διονυσίος φησὶν, ἀδάμας ἐστὶ παμφανόν. Οἱ Γελωνοὶ δὲ, ὡς ἄλλοι φασὶν, γῆν τε ἐργάζονται καὶ σιτοφαγοῦσι καὶ κήπους ἐχουσιν. Ὁ δὲ τὰ ἔθνη γράψας οὕτως φησὶ «Γελωνοί, πόλις Σαρματίας, ἀπὸ Γελωνοῦ, ὁ Ἀγαθύρσου μὲν ἡν ἀδελφός, υἱὸς δὲ Ἡρακλέος. Ἔστι δὲ περὶ αὐτοὺς πόλις ξυλίνη μεγάλη κατὰ Ἡρόδοτον, κειμένη ἐν Βουδίνοις, ἐθνεὶ μεγάλῳ. Παρὰ τούτοις ζῶν λέγεται θαυμάσιον γίνεσθαι, τὸ μέγεθος ὁσον βοῦς, ἔοικὸς τὸν τοῦ προσώπου τύπον ἐλάφῳ, καλούμενον τάρανδος, δυσθήρατον διὰ τὴν μεταβολήν. Μεταβάλλει γὰρ τὰς χροῶν τῶν τριχῶν καθ' ὅσον αὐτὸν ἡμερῶν, καὶ ἀλλοιοῦται, καθὰ καὶ ὁ χαμαιλέων καὶ ὁ πολύπους.» Περὶ δὲ τῶν Ἀγαθύρσων ὁ αὐτὸς λέγει, ὅτι ἡ ἀπὸ Ἀγαθύρσου υἱοῦ Ἡρακλέος οὕτως λέγονται, ἡ ἀπὸ τῶν θύρσων τοῦ Διονύσου· κλάδοι δὲ εἰσὶν οἱ θύρσοι, οὗς ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου τελεταῖς φέρουσιν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ μόνον Γελωνὸν καὶ Ἀγαθύρσον υἱοὺς Ἡρακλέος λέγει, ἀλλὰ καὶ Σκυθὴν νεώτατον καὶ γενναιότατον, οὗς ἐγέννησεν Ἡρακλῆς ἐλθὼν εἰς τὴν τῶν Σκυθῶν γῆν, ὅτε τὰς Γηρυόνη βοῦς ἐλαυνε, μιγείς, φησὶν, Ἐχίδνη μιξοπαρθένῳ, γυναικὸς μὲν τὰ ἀνω ἀπὸ γλουτῶν ἐχούσῃ, τὰ δὲ κάτω οφειῶς. Λέγει δὲ τοὺς Ἀγαθύρσους ὁ αὐτὸς ἀνδρῶν ἀβροτάτους καὶ χρυσοφόρους, καὶ ἐπικοινωνοῦν τὴν μίξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους. Τοὺς δὲ Γελωνοὺς Ἕλληνας τὸ ἀρχαῖον εἰναί φησι γῆς ἐργάτας. 311 Οἱ Βορυσθένης ὁ ἐν ποταμοῖς ἀδόμενος Εὐξείνῳ τὸ ὑδωρ μίσηται κατὰ τὸ ἐκεῖ Μέτωπον τοῦ κριοῦ, περὶ οὗ εἰρηται, ὀρθὸν οἶον ἐπὶ γραμμῇ, κατεναντία (ἡ γουν ἀντικρὺ) τῶν Κυανέων πετρῶν. Ἐκεῖ δὲ ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὁρεσὶ Σκυθικοῖς, καὶ ὁ Ἀλδησκός, φησὶ, καὶ ὁ Παντικᾶπης οἱ ποταμοὶ μορμύρουσιν· ὡν παρὰ προχοαῖς ἡδυφαῖς ἡλεκτρος μῆνης ἀρχομένης αὐξεται, οἱ ἅτις αὐγῆ. Καὶ ὁ ῥα ὁ πῶς συμπαθῶς ἐχει περὶ τὴν σελήνην ὁ τοιοῦτος ἡλεκτρος, καὶ ὅτι τὸν ἡλεκτρον ἐνταῦθα λίθον τινὰ νοητέον, καὶ οὐ καθὰ τὸ λεγόμενον τῶν αἰγείρων δάκρυον, ὡς ἀνωτέρω εἰρηται. Οἱ δὲ ἐν τοῖς Ῥιπαίοις ὁρεσὶν οὐδέποτε χιῶν ἐπιλείπει προγέγραπται. Ὑπὲρ δὲ ταῦτα τὰ ὀρη οἱ λεγόμενοι Ὑπερβόρειοι καθήκειν εἰς τὴν θάλασσαν λέγονται. Ἀπὸ δὲ Παντικᾶπου τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ ἐκεῖ ὀνομάζεται Παντικᾶπαιον, πόλις μεγάλη, κτίσμα παιδὸς Αἰήτου, λόφος κύκλω περιουκούμενος, σταδίων εἰκοσι, μητρόπολις τῶν ἐκεῖ Βοσπορανῶν. Ἡρόδοτος δὲ περὶ τούτων τῶν ποταμῶν φησὶν, ὅτι ὁ μὲν Βορυσθένης μέγιστος καὶ πολυαρκέστατος τῶν Σκυθικῶν ποταμῶν, καὶ πίνεσθαι ἡ διστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς. Πηγνυνται δὲ καὶ ἀλες παρὰ τῷ στόματι αὐτοῦ αὐτόματοι, καὶ κήτη ἀνάκανθα μεγάλα ταριχεύειν παρέχει, ἀκαλοῦσιν ἀντακαίους. Ὁ δὲ Παντικᾶπης ἀπὸ βορρᾶ ῥέων ἐν τῷ τέλει συμμίσχεται τῷ Βορυσθένει. Τὸ δὲ μεταξὺ τούτων τῶν ποταμῶν νέμονται οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι. Δέκα δὲ, φησὶν, ἡμερῶν ὁδὸς ἀπὸ Ἰστροῦ ἐπὶ Βορυσθένην· ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ Βορυσθένου ἐπὶ τὴν Μαιῶτιν. 321 Οἱ τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα ὀρίκια ἀστεα ἐρυμνάτινες δίχα τοῦ κατ' ἀρχὰς ν γράφουσι. Τάχα δὲ ἀπὸ τούτων καὶ Ὀρικός λιμὴν. Φησὶ γοῦν Ἐκαταῖος· Μετὰ δὲ Βουθρωτὸς πόλις, μετὰ δὲ Ὀρικός λιμὴν. Καὶ Ἀπολλώνιος·

Ωρικον είσαφικέσθαι. Καί Πολύβιος έν έβδόμω· Οί δέ τόν Ωρικον κατοικοῦντες, οί καί πρῶτοι κείνται περι τήν είσβολήν τήν πρὸς τόν Ἀδρίαν έκ δεξιῶν είσπλέοντι. Τινές δέ καί Νωρίκια γράφουσι μετά τοῦ ν. Τὸ δέ έρυμνά τινές έρεμνά γράφουσι, ο ε στι σύμφυτα καί δασέα καί κάταλα, ο θεν καί φαίνονται μέλανα διὰ τὸ πολὺ τῆς σκιᾶς. Διὸ καί παρ' Ομήρω έν τῷ «μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας» μέλαν δρυὸς τινές τήν τῶν φύλλων ει πον δασύτητα, διὰ τήν έξ αὐτῶν ἀποτελουμένην μελανίαν τῆς σκιᾶς. Καί ταῦτα μὲν περι' Ωρικών ἀστέων. Ὁ δέ Γεωγράφος εθνος τι συνάπτον τοῖς περι' Ἀκυληϊαν χωρίοις Νωρικούς γράφει μετά τοῦ ν, αλλα τε λέγων καί ο τι έγγὺς τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ καί τῶν κατὰ Ἀκυληϊαν τόπων οἰκοῦσι Νωρικῶν τινες, καί ο τι κατὰ Ἀκυληϊαν έν Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικοῖς χρυσεῖον εύφυές, ω στε επί δύο πόδας ἀποσύραντα τήν έπιπολῆς γῆν εύθύς ὀρυκτὸν χρυσίον εύρίσκεσθαι. Εχεις ου ν τάχα Νωρικῶν τε καί Ὁρικών διαφορὰν, ὡς Ὁρικών μὲν ο ντων κατὰ Πολύβιον τῶν περι που τήν τοῦ Ἀδρίου είσβολήν, ο που καί ὁ Ωρικός λιμῆν καί ἡ Βουθρωτὸς, Νωρικῶν δέ τῶν πρὸς τῷ μυχῷ τοῦ αὐτοῦ κόλπου κατὰ τε τόν Γεωγράφον καί κατὰ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων τοῦ Διονυσίου. Εοικε δέ ο τι καί ὁ Διονύσιος Ὁρικούς οί δεν, ου ς καί ὁ Πολύβιος· έν γοῦν τοῖς έξῆς έρεῖ περι τήν Ὁρικήν γῆν ει ναι τήν τῆς Ελλάδος ἀρχήν, ζωννυμένην τῇ τε Σικελικῇ θαλάσση καί τῇ Αἰγαίῃ. Καί ου τω μὲν ταῦτα. Τινές δέ ίστοροῦσι καί ο τι Νώρικον οί Φρύγες τόν ἀσκὸν καλοῦσι τῇ σφετέρᾳ διαλέκτῳ, καί ο τι, ὀπηνίκα Μαρσύας έκείνος ὁ μουσικὸς ἀπεδάρη τὸ σῶμα ὑπ' Ἀπόλλωνος, ὁ ἀσκὸς κρεμασθεὶς καί τῷ χρόνῳ κατενεχθεὶς ε πεσεν εις τήν Μίδου λεγομένην κρήνην, καί αὐτὴ μὲν μετεκλήθη Μαρσύας, ὁ δέ ἀσκὸς καταφερόμενος ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀλιεῖ προσηνέχθη· καί Πεισίστρατος ὁ Λακεδαιμόνιος κατὰ χρῆσμον ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος πόλιν κτίσας Νώρικον προσηγόρευσεν, ὡς α ν ει ποι τις ἀσκόν. Ἐάν δέ Φρυγία ου σα ἡ τοῦ Πεισιστράτου πόλις αυ τη οὐδέν ε χη κοινὸν πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ρηθέντας Νωρικούς, ἀλλ' ου ν ἡ ίστορία πρὸς πολυπειρίαν οὐκ α χαρις. 322 Οτι οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι Μυσοί, ἀλλὰ καί Ἀσιανοί. Ὁ δέ Ἀρριανὸς τῶν Εὐρωπαϊῶν Μυσῶν ἀποίκους λέγει τοὺς έν τῇ Ἀσίᾳ Ὀλυμπηνοὺς Μυσοὺς, οί τινες Μυσοί ὀνομάζονται η ἀπὸ Μυσοῦ τοῦ Διὸς η ἀπὸ έτέρου Μυσοῦ υἱοῦ Ἀργανθῶνης τῆς γενναίας, τῆς ὀρεσιβίου, η ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τῆς μυσῆς η τοῦ μυσοῦ, ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται, ο περ τήν ὀξύην δηλοῖ κατὰ τήν γλῶσσαν τῶν Λυδῶν, ὡς καί ὁ Γεωγράφος φησίν. Ἡρόδοτος δέ τοὺς έν τῇ Ἀσίᾳ Μυσοὺς Λυδῶν ἀποίκους λέγει, Ὀλυμπηνοὺς καλουμένους, ἀπὸ ο ρουζ' Ὀλύμπου τοῦ Ἀσιανοῦ. Οτι Θραῖκες οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι, ἀλλὰ καί Ἀσιανοί, κατὰ τήν Ἀρριανοῦ ίστορίαν, λέγοντος, ω σπερ Φρύγας καί Μυσοὺς, ου τω δη καί Θραῖκας έξ Εὐρώπης διαβῆναι εις Ἀσίαν μετά Πατάρου τινὸ ἡγεμόνος, ο τε οί Κιμμέριοι τήν Ἀσίαν κατέτρεχον, ου ς έκβαλόντες έκ Βιθυνίας οί Θραῖκες ω κησαν αὐτοί· καί τάχα έκ τῶν τοιούτων Θρακῶν πλατυνθέντων καί τὸ νῦν λεγόμενον Θρακῆσιον τήν κλῆσιν ευ ρηκεν. Ὁ δ' αὐτὸς Ἀρριανὸς καί Θρακῆν τινὰ ίστορεῖ νύμφην σοφὴν ἀμφὶ έπωδάς τε καί φάρμακα, καί οί αν τὰ μὲν έκλῦσαι τῶν παθημάτων φαρμάκοις, τὰ δέ έργάσασθαι· ὀποία τις καί ἡ Μήδεια ίστόρηται καί ἡ Ἀγαμήδη καί ἡ θρυλουμένη Κροκοδίκη. Καί ἀπὸ ταύτης τῆς Θρακῆς δοκεῖ ὀνομάσθαι ἡ χώρα, Πέρκη ποτὲ καλουμένη. Ὁ αὐτὸς λέγει καί ο τι ε θος η ν Θραξί πολλὰς ε χειν γυναῖκας, ὡς α ν έκ πολλῶν πολλοὺς ε χοιεν παῖδας, καί τὸ ε θος αὐτοῖς γενέσθαι φησίν ἀπὸ βασιλέως αὐτῶν Δολόγκου, ω παῖδες πολλοὶ έκ πολλῶν γυναικῶν έγέγοντο. Ἡρόδοτος δέ ίστορεῖ καί ὑπὸ τῷ Κροῖσῳ Θραῖκας ει ναί τινας, λέγων ο τι Κροῖσος κατεστρέψατο Χάλυβας, Παφλαγόνας, Θραῖκας Θυνοὺς καί Βιθυνοὺς, καί τὰ έξῆς. Καί Ξενοφῶν δέ οί δεν Ἀσιανὴν τινὰ Θρακῆν ἀρξαμένην ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Πόντου μέχρι Ἡρακλείας, επί δεξιά είσπλέοντι. Ἱστορία δέ τις ίερά καί περι τὰ τῆς Λιβύης που νότια ὑπὲρ Ἀλεξάνδρειαν Θρακῆν τινὰ ὀρεινὴν φησιν, έν η καί ἀσκητὴν ίστορεῖ γενέσθαι περίπυστον. Λέγεται δέ ο τι οί

Εὐρωπαῖοι Θραῖκες στίζονται, κρίνοντες εὐγενές μὲν τὸ ἐστίχθαι, ἀγεννές δὲ τὸ α στικτον· καὶ καλὸν μὲν τὸ ἀργεῖν, ἀτιμότατον δὲ τὸ ἐργάζεσθαι τὴν γῆν· κάλλιστον δὲ τὸ ληστεύειν καὶ ἀπὸ πολέμου ζῆν. Οτι δὲ τὸ Θραῖξ περισπᾶται καὶ οτι ὡς συναιρεθὲν ε χει τὴν τοῦ τόνου περίκλασιν, προδηλότατόν ἐστι. Δηλοῖ δὲ τὴν τῆς λέξεως συναίρεσιν τό τε Θρήϊκες καὶ τὸ Θρηῖκιον στόμα καὶ ο σα τοιαῦτα· ὡστε συναιρεῖσθαι τὸ Θραῖξ ἀπὸ τοῦ Θραῖξ βαρυτόνου ὀνόματος. 323 Οτι τοὺς Θραῖκας γαῖαν εἰπὼν ε χειν ἀπείρονα ἐφερμηνεύει σαφῶς, πῶς ἀπείρονα, καὶ φησιν· οἱ μὲν ἐπὶ πλευραῖς Προποντίδος εἰσὶ θαλάσσης, οἱ δ' ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀγάρροον, οἱ δὲ περὶ τὸ βαθὺν χεῦμα τῆς Αἰγαίας θαλάσσης. Διὸ καὶ Ἡρόδοτος λέγει τοὺς Θραῖκας ἔθνῶν μέγιστον μετὰ τοὺς Ἰνδοὺς. Ἦν δὲ α ν, φησὶ, καὶ α μαχον καὶ κράτιστον, ἔαν ὑπὸ ἐνὶ ἐτάττετο α ρχοντι η ἐφρόνει κατὰ τὸ αὐτό. Καὶ τάχα διὰ τὸ ου τω πολυτενές τῆς χώρας καὶ περιφανές ἴδιασεν αὐτὴν τῆς Εὐρώπης Οὐεσπασιανός, ὡς προείρηται. Καλούμενοι δὲ ποτε Βρίγες, εἰ τα μεταβάντες εἰς Ἀσίαν, μετέπεσον εἰς τὸ τῶν Φρυγῶν ο νομα. Ἀγάρροον δὲ τὸν Ἑλλήσποντον λέγει διὰ τὸ κατάρρουν εἶναι σφόδρα. Διὸ καὶ ποταμὸν αὐτὸν ἀλμυρὸν ὁ Ξέρξης ἐξυβρίζων ὠνόμασεν. 327 Οτι Παλλήνη καὶ ο ρος ἐστὶ καὶ πόλις Θρακική. Ταύτην μελισσόβοτον ὁ Διονύσιος ἱστορεῖ, ἠτοι πολλὰς μελίσσας τρέφουσεν. Περὶ ἠ ν φύεται, φησὶν, ἀστέριος καλὸς λίθος, μαρμαίρων οἱ ἄ τις ἀστήρ, καὶ λυχνὶς πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοία, διὸ καὶ λυχνίτης ὁ λίθος λέγεται. Οἱ δὲ καὶ σεληνίτην καλοῦσι τὸν τοιοῦτον λίθον, ἐπειδὴ συμπαθῶς, φασὶν, ε χει τῆ σελήνη, ὡς καὶ ὁ Βορυσθενίτης η λεκτρος, καθὰ καὶ προϊστόρηται, καὶ συμφθίνει τε αὐτῇ καὶ συναύξει. Τὸ δὲ λυχνίς τινες καὶ βαρύνουσι καὶ ἀρσενικὸν εἶναι λέγουσιν ο νομα, γράφοντες· λύχνις πυρὸς φλογὶ πάμπαν ὁμοῖος. Ἄλλοι δὲ περὶ Παλλήνης ου τω φασὶ· Παλλήνη πόλις Θρακῆς, ἀπὸ Παλλήνης θυγατρὸς Σίθωνος. Ἔστι δὲ Παλλήνη καὶ χερρόνησος τρίγωνος, οἰκουμένη ποτὲ ὑπὸ γιγάντων ου ζ Ἡρακλῆς μισανθρώπους ἐφευρηκῶς κατεπολέμησεν, ο τε καὶ βρονταί τινες καὶ πρηστήρες συνέπεσον. Διὸ καὶ θεοὶ ε δοξαν τῆς μάχης ταύτης τῷ Ἡρακλεῖ συναράσθαι καὶ καταφλέξει τοὺς κακοὺς, καὶ ἡ χώρα διὰ τοῦτο Φλέγρα ἐκλήθη. Ἀπὸ τούτων τῶν τόπων Παλληνίδα τὴν τοῦ Πρωτέως θυγατέρα ἐκάλεσεν ὁ Διονύσιος, ε νθα περὶ Ἀλεξανδρείας ε λεγεν. Οἰονται δὲ τινες Παλλήνην λέγεσθαι τὴν τῆς Κασσανδρείας χερρόνησον, τῷ Αἰγαίῳ καὶ αὐτὴν παρακειμένην. Ἐνθα που καὶ τόπος τις κατὰ παραφθορὰν Τορώνη λεγόμενος, ὁμωνύμως, ὡς ε οικε, Τορώνη τῆ τοῦ Θρακικοῦ Πρωτέως θυγατρὶ κατὰ Λυκόφρονα. 331 Οτι τὰ κυρτότερα τῆς Εὐρώπης περιηγησάμενος, ἠγουν τοὺς ε ως καὶ εἰς τὸν βόρειον ὠκεανὸν διήκοντας Ἰβήρας καὶ τοὺς Πυρρηνοὺς καὶ τοὺς Βρεττανοὺς καὶ τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς ἐκατέρωθεν τοῦ Ἰστρου καὶ αὐτοὺς τοὺς Θραῖκας, ἀφῆκεν ἡμᾶς νοεῖν τὴν ἐπίλοιπον Εὐρώπην καταγεγραμμένην τριγωνοειδῶς, πλευραῖς τρισὶ, μιᾶ μὲν δυτικῇ τῆ τῶν Ἰβήρων, ἑτέρα δὲ ἀπ' ἐναντίας τῆ τῶν Ἑλλήνων, τρίτη δὲ τῆ τῶν Αὐσόνων, ἀπὸ τριῶν ἔθνῶν ἐνδοξοτάτων χαρακτηρίσας καὶ ὀνομάσας τὰς τοιαύτας πλευράς. Καὶ ο ρα ο πως εὐμεθόδως καὶ εὐπεριορίστως περιηγεῖται καὶ σαφῶς, καὶ οὐκ ἀφήσι συγχέεσθαι τὸν ἀκροατὴν πλανώμενον περὶ τὴν ἀπείρονα. 334 Οτι ἡ ἑσπερία κρηπὶς τῆς γῆς τῶν Ἰβήρων γείτων ἐστὶ τοῦ ὠκεανοῦ, ε νθα καὶ μία τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ἢ Ἀλύβη, ὡς καὶ ἄλλαχοῦ εἰρηται. Περὶ δὲ τῶν Ἰβήρων προγέγραπται ο σα ε δεῖ. Σημεῖωσαι δὲ ο τι καὶ ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ κρηπίδας ε φη τὰς προρρηθείσας τριγωνικὰς πλευράς, ὡς εἰ τις εἰποι βάσεις, διὰ τὸ ἐκάστην τῶν τριῶν εἰς βάσιν δύνασθαι λογισθῆναι. Κρηπὶς γὰρ κυρίως μὲν ἐπὶ ὑποδήματος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἡ βάσις, ἐπὶ τε θεμελίου καὶ ἑτέρων τινῶν. Προῖων δὲ καὶ πέζαν ἐρεῖ τὴν τοῦ τριγώνου πλευρὰν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. 337 Οτι κάτωθεν τῆς ῥηθείσης Ἀλύβης πόλις ὀλβία Ἰβηρικὴ ἢ Ταρτησός, ἠ ν καὶ χαρίεσσαν λέγει καὶ ῥυηφενέων πέδον ἀνδρῶν, ἠ γουν πλουσίων. Φασὶ δὲ Βαῖτιν εἶναι ποταμὸν Ἰβηρίας, δύο ἐκβολὰς ε χοντα, ὡ ν μέσην ἰδρῦσθαι ὡς ἐπὶ νήσου τὴν

τοιαύτην Ταρτη σόν, ου τω κληθεῖσαν διὰ τὸ καὶ τὸν Βαῖτιν Ταρτησὸν καλεῖσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ταύτης καὶ ὁ Κωμικὸς μέμνηται ἐν Βατράχοις, ο τε λέγει Ταρτησίαν μύραιναι, παίζων καὶ ἐκφοβῶν τὸν ἀκροατὴν τῷ ἐκτοπισμῷ. Τὸν δὲ Ταρτησὸν κασσίτερον τοῖς ἐκεῖ καταφέρειν ἰστόρηται. 338 Οτι Πυρήνη μέγιστον ὁ ρος, ου ὑπὸ πόδα οἱ Κεμφοῖ τὸ εθνος. Εχει δὲ ἡ Πυρήνη τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τοῦ βορείου ὠκεανοῦ, καὶ διήκει εως εἰς τὴν ἑσπερίαν θάλασσαν, καὶ διορίζει Κελτούς τε καὶ Ἰβήρας. Ἡ δ' αὐτὴ οὐ μόνον Πυρηναῖον, ὡς προείρηται, ὁ ρος, ἀλλὰ καὶ πληθυντικῶς ὁ ρη Πυρηναῖα λέγεται. Ου τω δὲ καὶ αἱ Ἀλπεις καὶ τὸ Ἐρκύνιον διαφορεῖται τῷ ἀριθμῷ. 340 Οτι τὴν Αὐσονίδα πολυτενῆ γῆν μέσην τέμνει τὸ Ἀπέννιον ἢ Ἀπέννιον ὁ ρος ἐξ Ἀλπεως ἀρχόμενον, καὶ τελευτῶν εἰς τὴν Σικελικὴν πορθμίδα, ὁ εστιν εἰς τὸν Σικελικὸν πορθμὸν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἰρηται, περὶ τὴν Λευκοπέτραν τὴν ἐν τῇ Ρηγίνῃ χώρα. Ορθιον δὲ, φησὶν, ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὁ ρος, οἱ ἀπου ἐκ στάθμης ἰθυμμένον, ἡ γουν τεταμένον εἰς εὐθύτητα ὡσπερ διὰ στάθμης, ἡ τις ἐστὶ σχοῖνος τεκτονικὴ ἀπορθοῦσα τὰ ξύλα. Εἰ τα ἐπιτείνει ποιητικῶς εἰς ὑπερβολὴν τὸ νόημα, καὶ φησιν ου τως ἰθυτενὲς εἰναι τὸ ὁ ρος, ὡς οὐκ ἀν οὐδὲ τέκτων μωμήσαιτο σοφῆς ὑποεργὸς Ἀθήνης. Δῆλον δὲ πάντως ὅτι Ἀθηνᾶς, ἡ γουν φρονήσεως, ὑπουργοὺς ἢ ποιήσεις οἱ δε τοὺς τέκτονας. Ἡ δὲ ῥηθεῖσα Ῥηγίνῃ χώρα ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ Ρηγίου τῆς πόλεως λέγεται, κτίσματος Χαλκιδικοῦ. Αὐτὸ δὲ τὸ Ῥήγιον ου τω καλεῖται ἡ παρὰ τὴν ῥῆξιν, ὡς ἀποραγαίσης τῆς Σικελίας ἐκ τῆς ἐκεῖσε ἡπείρου ὑπὸ σεισμοῦ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς ῥηθήσεται· καθὰ καὶ ἡ Προχύτη νῆσος καὶ αἱ Πιθηκοῦσαι καὶ αἱ λεγόμεναι Σειρήνες νῆσοι τρεῖς ἡπείρων ἀποσπάσματα λέγονται· ἡ Ῥήγιον εἰρηται ὡς ἀν εἰποι τις βασιλείον, ῥῆγες γὰρ καὶ ῥέγες οἱ βασιλεῖς, τῶν Σαυνιτῶν ου τω καλεσάντων αὐτὸ δι' ἐπιφάνειαν τῆς πόλεως. Τούτου πρὸς εωακρα τις Λευκοπέτρα, ὡς εἰρηται, λεγομένη ἀπὸ τῆς χροᾶς, ἐν πεντήκοντα σταδίοις, ὁ που λήγει τὸ Ἀπέννιον ὁ ρος, ὡς ἐρρέθη. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡσπερ ἡ Ἀλπις πληθύνεται, ου τω καὶ τὸ Ἀπέννιον Ἀπέννια ὁ ρη πληθυντικῶς λέγεται. 347 Οτι Τυρρηνοὶ οἱ καὶ Ἐτροῦσκοι λεγόμενοι καὶ Τοῦσκοι παρὰ Ῥωμαίοις, εθνος ληστρικὸν καὶ ὠμὸν, βόρειοι κεῖνται ἐκ τῆς ζεφυριτίδος τοῦ Ἀπεννίου ὁ ρους πλευρᾶς, καλοῦνται δὲ Τυρρηνοὶ ἀπὸ Τυρρηνοῦ Λυδοῦ, υἱοῦ Ἀτυος, ὡ πολὺν λαὸν ὁ πατὴρ συστήσας ἐν καιρῷ λιμοῦ ἐξέστειλεν, ἀφ' ου ἡ χώρα Τυρρηνία ἐκλήθη, ἰβ' πόλεις κτίσαντος, αἰς οἰκιστὴν ἐπέστησε Τάρκωνα, ου καὶ Λυκόφρων μέμνηται· ὁ ν διὰ τὴν ἐκ παίδων σύνεσιν πολίων γεγενῆσθαι φασιν, ἀφ' ου καὶ πόλις Ταρκυνία. Καὶ τὸν Τρωικὸν δὲ Κύκνον διὰ τοιοῦτον λόγον τινὰ ἐκ γενετῆς οἱ παλαιοὶ πολίων γενέσθαι φασὶ, καὶ οὐ μόνον διὰ λευκότητα σαρκῶν καὶ τριχῶν. Οτι ἐπὶ Τυρρηνοῖς εἰσι Πελασγοὶ, οἱ διὰ πενίαν σποράδες μετοικοῦντες ἡλθόν ποτε καὶ ἐκεῖ, μακρὰν ἀπὸ τῆς κατὰ Ἀρκαδίαν Κυλλήνης, καὶ ὡκησαν Εὐάνδρου τινὸς ἡγησαμένου τῆς ἀποικίας αὐτοῖς, ὁ ρς ἐπὶ ἀρχοντος Ἀρκαδίας Ἀγαμήδους τοῦ Στυμφαλοῦ θεοφορήτω μητρί φασὶ πεισθῆς καὶ λαὸν ἀγείρας καὶ ἔλθων ἐκεῖ κατέπαυσε, τῷ Πανὶ νεῶν ἰδρύσας καὶ λόφον ὄχυρωσάμενος, ὁ ν Παλλάντιον ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ υἱοῦ Πάλλαντος, τοῦ καὶ ἐπ' ἀκρῶ τοῦ λόφου θάψαντος αὐτὸν θανόντα, καὶ τὸν Ἡρακλέα ξενίσαντος ἀπὸ τῶν τοῦ Γηρυόνου ἐπανιόντα βοῶν· ὁθεν καὶ νῦν οἱ Λατῖνοι τοὺς βασιλεῖς πρέποντας τόπους ου τω καλοῦσι παλάτια, καθ' ἀφαίρεσιν ἀμεταβόλων τοῦ τε λ καὶ τοῦ ν. Οτι, ὡς εἰρηται, σποράδες εἰσὶν οἱ Πελασγοὶ τεθρύληται, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐν Τρωάδι Κίλικες, κατὰ τὸν Ποιητὴν, ὁμόρους εχουσι Πελασγούς. Ἐρρέθη δὲ καὶ ἡ Λέσβος ποτὲ Πελασγία, καὶ Δωδωναῖος δὲ εστι Ζεὺς Πελασγικὸς παρὰ τῷ Ποιητῇ. Γεγόνασι δὲ καὶ Κρήτης εποικοὶ Πελασγοὶ, ὡς Ὀδυσσεὺς ἐν τοῖς πρὸς Πηνελόπην λόγοις ἐμφαίνει. Καὶ ἡ Λῆμος δὲ ποτε ὠκεῖτο ὑπὸ Πελασγῶν, ἐξ ὧν Λήμνια παροιμιάζονται κακὰ, διὰ τοὺς φόνους οὐ ρς ἐποίησαν, γυναϊκάς τε κτείναντες αἰχμαλώτους ἀδίκως καὶ παῖδας οὐ ρς ἐξ αὐτῶν

έτεκνοποίησαντο. Καί περὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ δὲ Ἀχαΐαν ἡσαν Πελασγοὶ, καὶ Αἰολικοὶ περὶ τὴν Ἀσίαν, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, Εὐριπίδης δὲ καὶ τοὺς Ἀργεῖους Πελασγοὺς οἱ δὲν εἰπὼν· «Πάλαι Πελασγοὶ, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον.» Ἡρόδοτος δὲ οὐ μόνον περὶ τὴν Λῆμνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἰμβρον οἰκῆσαι λέγει Πελασγοὺς. Ἔστι δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις τεῖχος Πελαργικὸν, ἡ τοι Πελασγικὸν, ὡς ὁ Κωμικὸς δηλοῖ ἐν τοῖς Ὀρνεῖσιν, οἱ αὐτῶν Πελασγῶν, φασὶ, καλουμένων παρ' Ἀττικοῖς Πελαργῶν διὰ τὸ πλανητικόν· πλάνητες γὰρ ἡσαν διὰ πενίαν, καὶ δίκην ὀρνέων οἱ τοὶ τύχοι ἐπεφοίτων. Καὶ ἡ περὶ Πηνειὸν δὲ καὶ Θερμοπύλας Θετταλία Πελασγικὸν Ἀργος ἐλέχθη ἀπ' αὐτῶν, ὡς ἐκεῖ ἐπαρξάντων. Φασὶ δὲ ἀνέκαθεν Ἀρκάδας γενέσθαι τοὺς Πελασγοὺς, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρήθη, στρατιωτικὸν ἐλομένους βίον, κάντευθεν ἐπιφανεῖς γενομένους. Λέγονται δὲ τινες τῶν Πελασγῶν καὶ θαλασσοκρατῆσαι γενναίως ἐτη περὶ 350. Ὅτι μετὰ Τυρρηνοὺς καὶ Πελασγοὺς τὸ τῶν ἀγαυῶν Λατίνων μέμερον ἔθνος, ὅ ἐστι φροντιστικόν, συνετὸν, μεριμνητικόν, ἡ τοῦ πολλὰ μερμερίζειν, ἡ τοι φροντίζειν, τοῖς ὑπεναντίοις αἰτιῶν, δι' ἡν ἐχει ἀνδρίαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Λατίνων ἔθνος περιφραστικῶς εἰρηται, ἀντὶ τοῦ οἱ Λατῖνοι· διὸ καὶ ἐπάγει κατὰ σχῆμα καινοπρεπὲς πληθυντικὴν σύνταξιν λέγων· γαῖαν ναιετάντες ἐπήρατον, δι' ἡς μέσης Θύμβρις ποταμὸς, ὁ καὶ Τίβερις, ἐλισσόμενος καθαρὸν ῥόον εἰς ἀλάβαλλει· ἐφ' οἷς ἐπαναλαβὼν συνήθως καὶ εἰπὼν· Θύμβρις ποταμῶν βασιλεύτατος ἀλλων, ὡς διὰ τῆς βασιλίδος ῥέων Ῥώμης, Θύμβρις ὅς ἱμερτὴν ἀποτέμενται ἀνδιχα Ῥώμην· διὰ μέσης γὰρ τῆς Ῥώμης ῥέει ὁ Θύμβρις, ὡς καὶ ὁ Κύνδος διὰ τῆς Ταρσοῦ, καὶ διὰ Βαβυλῶνος ὁ Εὐφράτης· ἐπισυνάπτει καὶ ἑτέραν ἐπανάληψιν τὴν τῆς Ῥώμης, ἐπιμένων καὶ ἐναγλαϊζόμενος διὰ τοὺς Ῥωμαίους τῶ ἐπαναληπτικῶ σχήματι, καὶ μετὰ τὸ ἱμερτὴν Ῥώμην φησὶ, Ῥώμην τιμήεσαν, ἐμῶν μέγαν οἰκὸν ἀνάκτων, μητέρα πασῶν πόλεων, ἀγλαὸν ἡ ἀφνειὸν ἐδεθλον, ἡ τοι ἐδαφος. Ἀνάκτων δὲ εἰπὼν ἐδειξε, φασὶν, ἐναργῶς ὅτι οὐκ ἐπὶ τῶν ὑπάτων αὐτὸς ἡν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἡ κμαζε, Νέρωνος ἡ καὶ Αὐγούστου κατὰ τινας· οὐ μεμνήσθαι λέγεται καὶ ἐν τῶ· «Αὐσονίου βασιλῆος ἐπεπράυνεν ἀκωκῆ.» Τοὺς γὰρ ὑπάτους οὐκ ἐκάλουν ἀνακτας. Καὶ σημείωσαι ὅτι κατὰ τὸν Διονύσιον ἰδίως Λατῖνοι οἱ μετὰ τοὺς Τυρρηνοὺς καὶ τοὺς Πελασγοὺς ἐλέγοντο, ἐν οἷς καὶ οἱ περὶ τὴν Ῥώμην. Ὅτι δὲ ἡ Ῥώμη τῆς Λατίνης χώρας ἐστὶ, καὶ ὅτι Λατίνου ὁμώνυμοὶ εἰσὶν οἱ Λατῖνοι, ὅς Ὀδυσσεὺς καὶ Κίρκης λέγεται, καὶ ὅτι ὁ Τίβερις Ἀλβούλας ποτὲ καλούμενος οὐτω μετεκλήθη, ὡς βασιλέως Τιβερίου ἐν αὐτῷ θανόντος, ἀλλὰ τε ἱστορία βωῶσι καὶ ἡ τοῦ Δίωνος. Τιβέριον δὲ ἐνταῦθα ἡ ἱστορία φησὶν οὐ τὸν μετὰ τὸν Αὐγούστου, ἀλλ' ἑτερον ἀρχαιότερον, ὅς, φασὶν, ἐν μάχῃ τελευτήσας καὶ ὑπὸ τοῦ ῥεύματος κατενεχθεὶς ἐπώνυμον ἑαυτῷ τὸν ποταμὸν ἀφήκε. Σημείωσαι δὲ ὅτι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ φαίνεται ἐν τινὶ ἀμφιβαλλομένη γραφῇ καὶ Σικελικὸς τις εἰναι Θύμβρις ποταμὸς. 357 Ὅτι οἱ Καμπανοὶ, ὡν τὸ πέδον λιπαρὸν διὰ τὴν εὐκαρπίαν λέγει, ἀπὸ τῶν ὑποκαθημένων ἐκεῖ κάμπων ὠνομάσθησαν, ἡ ἀπὸ Κάμπου πόλεως. Ζηλωτὴ δὲ ἡ τοιαύτη γῆ δι' ἀρετὴν, καὶ διὰ τοῦτο περιμάχητος, ὡστε καὶ Φλεγραῖον ἱστορεῖται εἰναι πεδίον καὶ ἐκεῖ, καθὰ καὶ ἐν Θράκῃ εἰρηται, καὶ τὰ περὶ τὴν Γιγαντομαχίαν δὲ οὐ μόνον περὶ τὴν Θράκην, ἀλλὰ καὶ αὐτόθι διὰ τὸ ἐπίμαχον τῆς χώρας μυθεύεται συμπεσεῖν. Λέγεται δὲ καὶ ἡ Σικελικὴ Κύμη Φλεγραία, οὐ διὰ ὁμοίαν αἰτίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὰ ἐκεῖ πλήρη πυρὸς καὶ θερμῶν ὑδάτων εἰναι. Ἰβ' δὲ τοῖς Καμπανοῖς οὐσῶν πόλεων, ἐν μεσογειῷ ἐστὶν ἡ Καπύη, κεφαλὴ τῶν οὐντι, ὡς φησὶν ὁ Γεωγράφος, κατὰ τὴν ἐτυμότητα τοῦ ὀνόματος γλώττη Λατίνων, καίτοι τινὲς ἀπὸ Κάπυος τοῦ Τρωὸς αὐτὴν καλεῖσθαι ἠθέλησαν. Ἱστοροῦνται δὲ τρυφῆσαι πολλὰ καὶ οἱ Καμπανοί. 358 Ὅτι κατὰ μὲν Ὀμηρον αἱ Σειρήνες δύο καὶ ἀνώνυμοι, κατὰ δὲ τοὺς ἀλλοὺς ποιητὰς τρεῖς, καὶ ὀνόματα αὐταῖς Παρθενόπη, Λίγεια καὶ Λευκωσία, αἱ παραπλεύσαντος αὐτὰς τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ μὴ θελχθέντος οἱς

ήμελώδουν, νικηθεῖσαι τῇ ἀθυμίᾳ κατέρριψαν ἑαυτὰς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποπνιγεῖσαι ἀλλή ἀλλαχοῦ ἐξεβράσθησαν. Ὡς ἡ Παρθενόπη πρὸς τῇ Νεαπόλει τέθαιπται, πόλει Καμπανῶν εὐδαίμονι, καὶ ἐκεῖ τετίμηται. Ταύτην γὰρ πέτραν Σειρηνίδα καλεῖ καὶ Παρθενόπης ἀγνῆς μέλαθρον, σταχῶν βεβριθὸς ἀμάλλαις· ἡ ν καὶ ἐπαναλαβῶν φησι· Παρθενόπης, ἡ ν πόντος ὑπεδέξατο κόλποις, ἀποπνιγεῖσαν δηλαδὴ. Λέγει δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα πρὸς νότιον ὁ Σίλαρος ῥέει ποταμὸς. Τοῦτον ὁ Γεωγράφος Σίλαριν γράφων λέγει ἰδιον τοῦ Σιλάριδος, ὅτι τοῦ υδατος ὄντος ποτίμου, τὸ καθιέμενον φυτὸν ἀπολιθοῦται, φυλάττον τὴν μορφὴν. Μετὰ δὲ τὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου στόμα, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶν, ἐν ᾧ σταδίοις ἡ Ποσειδωνιάς ἀκρα, ὁθεν ἐκπλέοντι νῆσος Λευκωσία ἐστίν, ἡπίρου καὶ αὐτὴ ἀπόσπασμα, ἐπώνυμος μιᾶς τῶν Σειρήνων. Ἄλλοι δὲ περὶ Παρθενόπης οὕτω λέγουσι· Παρθενόπη πολλοῖς ἀνδράσιν ἐπιβουλευθεῖσα, καὶ τὴν παρθενίαν φυλάξασα, εἰτα Μητιόχου Φρυγὸς ἐρασθεῖσα, τὰς τε τρίχας ετεμεν ἀκοσμίαν ἑαυτῆς καταψηφιζομένη, καὶ εἰς Καμπανοὺς ἐλθοῦσα ὤκησε· καὶ τάχα διὰ τὴν τοιαύτην σωφροσύνην ἀγνήν ὁ Διονύσιος τὴν Παρθενόπην ὠνόμασεν. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐτελῶς εἰπεῖν δοκεῖ τὴν Νεάπολιν μέλαθρον Παρθενόπης· τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ τὴν Κύπρον ἀστὺ Ἀφροδίτης ῥηθῆναι. Τὸ δὲ σταχῶν βεβριθὸς ἀμάλλαις ἀντὶ τοῦ ευσταχῦ καὶ πολυφόρον. Τίνες δὲ αἱ ἀμάλλαι, ἀλλαχοῦ εἰρηται, ὅπου καὶ περὶ ἀμαλλοδετήρων. Τὸν δὲ Σίλαριν ὁ Διονύσιος Πευκεντῖνον ποταμὸν λέγει, τουτέστι περὶ τοὺς λεγομένους Πευκεντῖνους ῥέοντα. Ὅθεν καὶ σημείωσαι, ὅτι εἰσὶ Πευκέντιον δεῖν αὐτὸν λεχθῆναι, πλεονάσαι δὲ τὸν ἐν τῇ παραληγούσῃ διὰ μέτρου ἀνάγκην. 362 Ὅτι Λευκανοὶ καὶ Βρέντιοι, διὰ τοῦ ν, ἡ Βρέττιοι, διὰ τῶν δύο ττ, εως ἐπὶ τὴν Λευκὴν Πέτραν διήκουσι, περὶ ἧς ἡδη γέγραπται. Φασὶ δὲ ὅτι ἡ περὶ τοὺς Λευκανοὺς τούτους χώρα καὶ ἡ Σικελία Μεγάλῃ ποτὲ Ἑλλάς ὠνομάσθη, διὰ τὰς τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖ συχνὰς μετοικίας. Ἡ δὲ τῶν Λευκανῶν πόλις Λευκάνη βαρυτόνως ἐλέγετο ἀπὸ Λευκίου τινός. Βρέττιοι δὲ καλοῦνται ἀπὸ Βρέττου υἱοῦ Ἡρακλέος. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι Λευκανοὶ Βρεττίους τοὺς ἀποστάτας καλοῦσιν· ὅποιοι, φησὶ, καὶ οὐ τοιοῖ τὰ πρῶτα ποιμαίνοντες ὑστερον ὑπὸ ἀνέσεως ἐλευθεριάσαντες ἀπέστησαν. 364 Ὅτι ὁρος Ζεφύριον τετρασυλλάβως τμημὰ τί ἐστι βορειότερον τῆς Λευκοπέτρας πρὸς αὐγὰς τοῦ Ἀπεννίου. Τοῦτο δὲ Ζεφύρου ἀκρα φησὶ περιφραστικῶς ὁ Διονύσιος, ὡς τοῦ τοιοῦτου ὁρους καὶ Ζεφύρου τρισυλλάβως καλουμένου, ἀφ' οὗ οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ δοκοῦσι κληθῆναι, ὡς περὶ αὐτὸ κείμενοι. Ἄλλοι δὲ οὕτω φασὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς πρὸς διαστολὴν ἄλλων Λοκρῶν, διὰ τὸ ἐκείνους μὲν ἀλλαχοῦ κεῖσθαι, τούτους δὲ πρὸς ζέφυρον ἀνεμον, καθάπου προγέγραπται. Ὁ δὲ Γεωγράφος οὕτω φησὶν· « Ἀκρα Λοκρίδος τὸ Ζεφύριον, ἐχουσα ἐσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοῦ νομα τῆς ἀκρας. Πρῶτοι δὲ οἱ ἐκεῖ νόμοις γραπτοῖς πιστεύονται χρῆσασθαι, καὶ πολὺν χρόνον εὐνομηθῆναι.» Ἰστέον δὲ ὅτι διαβολὴ τοῦ γένους τῶν τοιούτων ἐνταῦθα κεῖται Λοκρῶν ἔθνος ὅλου, ὡς ἐκ δούλων καταγομένου. Δούλοι γὰρ, φησὶν, ὄντες προτέροις ετεσι, παρὰ τοῖς Ὀζόλαις δηλαδὴ Λοκροῖς τοῖς πρὸς τῷ Κρυσσαίῳ κόλπῳ τῷ κατὰ τὴν Εὐβοίαν, εἰτα τῶν δεσποτῶν ἀπιόντων εἰς πόλεμον ἐμίγησαν ταῖς σφετέραις ἀνάσσαις, ἐπανελθόντας δὲ τοὺς δεσπότης ὑποπεύσαντες ἐπὶ κολάσει ταῖς δεσποίναις συνέφυγον, καὶ ὤκησαν ἐν Τυρρηνίᾳ, ὡς γένος εἰσὶν οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ, δούλοι ὄντες τὸ ἀνέκαθεν. Ἄλλοι δὲ γράφουσι· σφετέρῃ ἀνάσσει μιχθέντες, ἡπεισθέντες, ἀνασσαν τὴν Ῥώμην νοοῦντες, ὑφ' ἡν οἱ τοιοῦτοι Λοκροὶ, περὶ οὗς ποταμὸς ὁ Ἀληξ διορίζων τὴν Ῥηγίνην ἀπὸ τῆς Λοκρίδος. Ἴδιον δὲ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ τῶν Λοκρῶν τούτων περαίᾳ τέττιγες φθέγγονται, οἱ δὲ ἄλλοι ἀφωνοὶ εἰσιν. Αἰτιον δὲ τοῦ συμπτώματος λέγεται, ὅτι ἐπὶ θάτερα μὲν ὀλόσκιον, φασὶ, τὸ χωρίον ἐστίν, ὡστε ψυχροὺς καὶ ἐνδρόσους ὄντας τοὺς τέττιγας μὴ εχειν διαστέλλειν τοὺς ὑμένας καὶ ἡχον ποιεῖν, τοῖς δὲ ἐν τῇ περαίᾳ τέττιξι διὰ

τὸ ἠλιάζεσθαι ξηρὸς καὶ κερατώδεις εἶναι τοὺς ὑμένας, ὡστε εὐφυῶς ἐκπέμπεσθαι τὸν φθόγγον. Ἐν τούτοις τοῖς Λοκροῖς ἀνδρίας ἐστάθη ποτὲ τοῦ ὑμνουμένου κιθαρωδοῦ Εὐνόμου, τέττιγα ἐπὶ τῇ κιθάρα καθήμενον ἔχων, διότι τέττιξ, ἐν Πυθίοις ἀγωνιζόμενος τοῦ Εὐνόμου, καὶ μιᾶς τῶν χορδῶν ῥαγείσης, ἐπιστὰς ἀνεπλήρωσε τὸν φθόγγον, ταῖς ὤδαῖς τὸν μίτον ὑποκρινάμενος, καὶ οὐ τῷ τῆς νίκης τῷ Εὐνόμῳ συνεπελάβετο. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον οἱ Λοκροὶ οὐ τοὶ δούλοι πράγματα τοῖς δεσπότης παρέσχον, ἀλλὰ καὶ οἱ Σκύθαι ποτὲ, ὡς ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, δούλων πονηρῶν ἐπειράθησαν, ὅτε οἱ πλοῖς μὴ πειθομένους αὐτοὺς μάλιστα ὑπηγάγοντο. Καὶ τὸ Ἄργος δὲ ποτε χηρωθὲν ἀνδρῶν τοὺς δούλους ἐσχέ δεσπότης τῶν πραγμάτων, καὶ μόλις οἱ παῖδες τῶν τεθνεώτων περιγενέσθαι τούτων ἰσχυσαν. 368 Ὅτι μετὰ τοὺς Λοκροὺς ἔθνος οἱ Μεταπόντιοι, ὡς πόλις τὸ Μεταπόντιον, ἡ ποτε λεγομένη Σῆρις. Κληθῆναι δὲ οὐ τῷ λέγεται ἀπὸ Μεταπόντου υἱοῦ Σισύφου, ὁ γὰρ οἱ βάρβαροι Μέταβον ἐλεγον· κτίσμα δὲ Πυλίων τὸ Μεταπόντιον. Λέγονται δὲ πάνυ εὐτυχῆσαι ποτε ἀπὸ γεωργίας, διὸ καὶ ἐν Δελφοῖς ἀναθεῖναι τὸ θρυλούμενον χρυσοῦν θέρος. 369 Ὅτι μετὰ τοὺς Μεταποντίους οἱ Κροτωνιάται, καὶ ὅτι τὸν περὶ Κρότωνα ποταμὸν τὸν Αἰσαρον χαρίεντα λέγει, καὶ αὐτὴν τὴν Κρότωνα ἰμερτὸν πτολίεθρον, ἀλλὰ καὶ εὐστέφανον διὰ τὸ πολλοὺς Κροτωνιάτας ἐν τοῖς καθ' Ἑλλάδα ἱεροῖς ἀγῶσι νικῶντας στεφανοῦσθαι, καὶ οὐ τῷ τὴν πατρίδα τιμᾶν καὶ ποιεῖν εὐστέφανον. Ἰστορεῖται γοῦν ὅτι ἐν τινὶ Ὀλυμπιάδι οἱ τῶν ἁλλων προτερήσαντες σταδίῳ ἑπτὰ ἄνδρες Κροτωνιάται ἦσαν· ὁ θέν καὶ εἰκότως, φασίν, εἰρηται ὅτι Κροτωνιατῶν ὁ ἐσχατος τῶν ἁλλων Ἑλλήνων πρῶτος ἦν, δηλαδὴ κατὰ τὴν ῥωμαλεότητα. Ἐκεῖθεν καὶ Μίλων ὁ ἐπιφανέστατος καὶ ῥωμαλεώτατος ἀθλητῆς, ὁ γὰρ καὶ βουῖν ἄρας ἐν μέσῳ θεάτρῳ ποτὲ ὑστερον τὸν αὐτὸν ἐθοιμήσατο, κατὰ τὸν βουθοῖαν Ἡρακλέα τοῦτό γε ἀνδρῖσάμενος. Οὐ Μίλωνος τὰ μὲν τῆς ζωῆς εὐκλεῆ, τὰ δὲ περὶ θάνατον οἰκτιστὰ· ἀποσφηνωθεὶς γὰρ δένδρῳ τὰς χεῖρας, ἐν τῷ τῆς οἰκειᾶς ῥώμῃς πειρᾶσθαι, σφιγκτῷ θανάτῳ τὸν βίον μετήλλαξε. Μύσκελλον δὲ φασὶν τινὰ οἰκιστὴν γενέσθαι τῆς Κρότωνος, ὁ γὰρ ἐν Δελφοῖς συγχρηστηριαζόμενος τῷ Ἄρχιᾳ τῷ τὰς Συρακούσας κτίσαντι, καὶ συνερωτηθεὶς πότερον αἰρεῖται, πλοῦτον ἢ ὑγίειαν, εἰλετο ὑγίειαν, Ἄρχιου ἐλομένου πλοῦτον· ὁ θέν, φασὶν, Κροτωνιάται μὲν ὑγιεινότεροι, Συρακούσιοι δὲ παμπλοῦσοι. Ἄφ' ὧν καὶ ἡ τῶν Συρακουσίων δεκάτη παροιμιάζεται, ὡς πάνυ πολλὴ περιγινόμενη τῷ ταμιεῖῳ τῆς πόλεως. Καὶ τὸ «Κρότωνος δὲ ὑγιέστερος,» ὡς ὁ αὐτὸς λέγει Γεωγράφος, ἐντεῦθεν εἰληπται, ὡς τῶν Κροτωνιατῶν εὐρώστων ὄντων· ὡστε οἱ ἀπὸ τοῦ Κρότωνος τοῦ ζωῦφίου, ὁ γὰρ κυνοραῖσθην λέγει ὁ Ὀμηρος, εἰπόντες ταύτην εἰληφθαι τὴν παροιμίαν, οὐκ εὐλέγουσιν, ἀλλὰ παίζουσιν, ὡς καὶ εἰ τις εἰποι τινὰ κώνωπος ἀδικώτερον. Ὁ δὲ περὶ Κρότωνα ποταμὸς Αἰσαρος ἐπὶ κυνηγῷ Αἰσάρῳ καλεῖται, ὁ γὰρ ἐλάφῳ διωκομένη αὐτόθι συνεισπεσὼν ἀφῆκεν οὐ τῷ καλεῖσθαι τὸν ποταμόν. Ἰστορεῖται δὲ καὶ ὅτι Κροτωνιάται ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ ἐβοήθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, στείλαντες νῆα μίαν, ἡ γὰρ ἤρχεν ἀνὴρ τρὶς νικήσας τὰ Πύθια, καλούμενος Φάυλος. Λέγονται δὲ Ἀχαιοὶ εἶναι ἀνέκαθεν. Ἐδοξαν δὲ ποτε καὶ περὶ ἰατρικὴν εὐδοκιμῆσαι, διὰ τινὰ Δημοκίδην Κροτωνιάτην ἐνδοξον ἰατρόν. 371 Ὅτι Λακίνιον ἱερὸν ἦν Ἡρας, πλοῦσιον ὑπάρξαν ποτέ. Ὁρος δὲ Κρότωνος ἦν Λακίνιον, ἐξ οὗ καὶ ἱερὸν Λακίνιον καὶ Ἡρα Λακινιάς. 373 Ὅτι Σύβαρις Ἀχαιῶν κτίσμα, μεταξὺ δύο ποταμῶν, τοῦ τε Κράθιδος καὶ τοῦ Συβάριδος, πέντε καὶ εἰκοσι πόλεις ποτὲ ὑπηκόους ἔχουσα, κατὰ τὸν Γεωγράφον, καὶ τριάκοντα μυριάσιν ἀνδρῶν ἐπὶ Κροτωνιάτας στρατεύσασα. Ἀφῆρη δὲ, φασὶν, τὴν εὐδαιμονίαν ὑπὸ τρυφῆς ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα. Ἐλόντες γὰρ τὴν πόλιν οἱ Κροτωνιάται ἐπήγαγον τὸν ποταμὸν καὶ κατέκλυσαν αὐτήν. Ὑστερον δὲ τῆς πόλεως μετατεθείσης καὶ συνοικισθείσης ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ ἁλλων Ἑλλήνων, Θούριοι προσηγορεύθησαν ἀπὸ κρήνης τινὸς

ὁμωνύμου. Ἰστορεῖται δὲ καὶ ὁ τι τῶν μνημονευθέντων ποταμῶν ὁ Σύβαρις μὲν τῶν ἰππων τοὺς πίνοντας ἀπ' αὐτοῦ πτυρτικούς ποιεῖ, ὁ Κραῆθις δὲ τοὺς ἐν αὐτῷ λουομένους ξανθοτριχεῖν ποιεῖ καὶ λευκοτριχεῖν· ὁ καὶ περὶ τοῦ Ὀμηρικοῦ Ξάνθου ὁ Ἄριστοτέλης ἰστόρησεν. 374 Ὅτι Συβαρίται τὰ τοῦ Ἀλφειοῦ ἀναθήματα συλήσαντες αἰσχρῶς ἀπεχρήσαντο, διὸ θεομηνίαν ἐπεσπίασαντο, καὶ ἐπεὶ πρὸς εἰς σαχάτον τρυφῆς ἐλάσαντες ἠσκήσαν καὶ τοὺς ἰππους εἰς εὐρυθμίαν, καὶ ἐδίδαξαν καταλουμένους ὀρχεῖσθαι τε καὶ ὀρθοῦσθαι, γέγονεν αὐτοῖς τοῦτο πανωλεθρίας αἰτιον. Ἐχρῆν δὲ τοὺς Συβαρίτας μὴ οὐ τω ποιεῖν, ἀλλὰ πολεμιστὰς τοὺς ἰππους γυμνάζειν, καθάπερ Ἄρτύβιος Πέρσης ἀνὴρ στρατηγὸς ἰππον ἐδίδαξεν ὀρθὸν ἀνίστασθαι πρὸς ὀπλίτην, ὡς Ἡρόδοτος ἰστορεῖ, καὶ τὸν προσενεχθέντα κατεργάζεσθαι, ποσὶ τε πλήττοντα καὶ στόματι δάκνοντα. Ἐκεῖνοι δὲ παιγνιήμονας τοὺς ἰππους ἀσκήσαντες ἀπεσφαιρίσθησαν εἰς πῶμα θανάσιμον. Πολέμου γὰρ κροτηθέντος αὐτοῖς τε καὶ τοῖς Κροτωνιάταις, ῥίπτουσι μὲν τὰ ὀπλοὶ τῆς Κρότωνος, τύμπανα δὲ ἀράσσουσι καὶ κύμβαλα καὶ αὐλοὺς μεταχειρίζονται καὶ κρόταλα, καὶ ὁσα ἐκμαίνειν οἱ δε πρὸς ὀρχησιν. Καὶ οἱ ἰπποὶ τοῦ φίλου βόμβου ἀκούσαντες βακχεύονται πρὸς ὀρχησιν, καὶ ἀκράτεις ἑαυτῶν γενόμενοι ἀποσεύονται τοὺς ἐπιβάτας, καὶ προχείρους ἐκτίθενται τοῖς πολεμίοις εἰς ὀλεθρον· καὶ οὕτως ἐρημοῦται Σύβαρις τρυφῆς γενομένη πάρεργον, διὰ ποινήν, φασίν, ἱεροσυλίας, ἣν ἐν τῷ κατὰ Πελοπόννησον βωμῷ τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ ἐπλημμέλησαν. Ὄθεν καὶ ὁ Διονύσιος οἰκτιζόμενος αὐτὴν φησὶ «δειλαία Σύβαρις τοὺς ναέτας στενάχουσα πεσόντας, ἐπεὶ οὐ κατὰ αἰσαν τοῖς Ἀλφειοῦ γεράεσσιν ἐπεμήναντο», τουτέστιν ἐπεμάνησαν, μανίαν ὀνομάσας τὸν τῆς φιλοχρηματίας ἔρωτα. Ἦτις μανία καλῶς ἐπιλέγεται παντὶ πράγματι παρὰ τὸ δέον πλεονάζοντι· οὐ τω γὰρ καὶ ἐρωτομανία καλεῖται καὶ ὀψομανία καὶ οἰνομανῆς ἀνθρωπος καὶ τοιαῦτα πολλά. Σημεῖωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀνάθημα καὶ θεῖον γέρας λέγεται; ἴδου γὰρ ὁ Διονύσιος Ἀλφειοῦ γέρα εἴρη τὰ ἐν τῷ ναῷ κειμήλια. Ἄλλοι δὲ φασὶ τοὺς Συβαρίτας ἀπολωλέναι κατὰ χρησμὸν παλαιόν, διότι πρὸ θεοῦ ἐτίμησαν ἀνθρωπον, ὅτε τῶν τριῶν Συβαριτῶν οἰκέτην μαστίζων φυγόντα μὲν εἰς θεοῦ ἐπέμενε τύπτων, εἰς μνήμα δὲ πατρικὸν καταφυγόντα ἠδέσθη· ὅτε καὶ ἀποστραφῆναί φασὶ τὸ τῆς Ἡρας ἀγαλμα, βαρυνθὲν ἐπὶ τῷ γενομένῳ. Διὸ καὶ ἐξετρίβη, φασὶ, κατὰ τὸν χρησμὸν ἢ πόλις γενομένη ἀνάστατος. Ἐλεγε δὲ ὁ ῥηθεὶς χρησμὸς, τότε τοὺς Συβαρίτας ἐξολέσθαι, ὅτε πρὸ θεοῦ ἀνδρα σεβίσονται. Ὑστέρῳ μὲντοι χρόνῳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποικίαν στείλαντες τὴν πόλιν συνώκισαν, καὶ Θούριον, ὡς εἰρηται, μετωνόμασαν. Καὶ ἐστὶν ἢ εἰς τὸ Θούριον ἀποικία πολλὴ ἐν ταῖς ἱστορίαις. Καὶ τινὰς Θουριομάντις ὁ Κωμικὸς λέγει, ὡς εἰς αὐτὴν ὀδηγήσαντας. Ἰστορεῖται δὲ χλιδανὸς ἀνὴρ καὶ πάνυ τρυφῶν Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης. 375 Ὅτι μετὰ τοὺς Συβαρίτας μέσην χθόνα οἰκοῦσιν οἱ Σαυνῖται, οὗς διὰ τοῦ μ Σαυνῖτας οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσιν, ὡς καὶ ἡ γραφὴ τοῦ Διοδώρου δηλοῖ. 376 Ὅτι Μαρσῶν θοὰ φύλα εἰπὼν ὠκύποδας εἶναι παρεμφαίνει τοὺς Μαρσοὺς. Ἀπὸ τούτων ὁ ἀδόμμενος Μαρσικὸς (Ῥωμαϊκὸς) ὀνομάζεται πόλεμος, ἀρξάντων τῆς ἀποστάσεως. Ἐκ τούτων οἱ Ῥωμαῖοι τάσσουσιν ἐχιδνολογεῖν τινὰς εἰς κατασκευὴν θηριακῆς, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ἐν Ῥώμῃ τὰς ἐχίδνας θηρεύουσιν, οὗς ὀνομάζουσι Μαρσοὺς. Ὅτι ἡ Τάρας, ἢ καὶ Ταρεντὸς, ἐγγὺς κείται ἀλὸς, ὅθεν Ἰκκος ἣν ὁ Ταραντῖνος ἰατρός, ὁς ἐπὶ βίου εὐτελεία εἰς παροιμίαν κείται τὴν λέγουσαν « Ἰκκου δεῖπνον» ἐπὶ τῶν ἀπερίττως δειπνούντων. Ἐκεῖθεν δὲ καὶ Ρίνθων ἣν ὁ ἐπικαλούμενος φλύαξ, ἣ γουν φλύαρος, ὑποκοριστικῶς, ὡς τὰ τραγικὰ εἰς γελοῖα μεταρρυθμίζων καὶ παίζων ἐν οὐ παικτοῖς, ἀλλὰ φλυαρῶν ἀντικρυς. Ἐλέγετο δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ Τάρας ἐξ ἀναλογίας· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν εἰς ῥας βαρύτερον θηλυκόν. Ἐπεχωρίασε δὲ ποτε αὐτόθι ἢ ἐνόπλιος ἰππηλασία, ὅθεν ταραντινίζειν ἐλέγετο τὸ τὴν ἐνόπλιον καὶ εἰς μάχας χρήσιμον ἰππασίαν ποιεῖσθαι. Ὀνόμασται δὲ ἢ πόλις ἀπὸ τινος ἣ ῥως Τάραντος. Ἐσχε δὲ καὶ

Λακεδαιμονίων ἀποικίαν· διὸ καὶ λέγει ὁ Διονύσιος, ὅτι Ἀμυκλαίων αὐτὴν ἐπολίσατο καρτερός Ἀρης, τουτέστι Λακώνων, ὡς μέρος αἰὲς Ἀμύκλαι. Λακεδαιμόνιοι γὰρ συνεχῶς ἀφισταμένοι τοῖς ὑπὸ αὐτοῦ Μεσσηνίοις ἐπιστρατεύσαντες ὠρκωμότησαν μὴ μὴν ὑποστρέψειν πρὶν ἂν ἐκείνους κατὰ κράτος δουλώσωνται· ὅτε καὶ οἱ μὴ μετασχόντες τῆς στρατείας δοῦλοι ἐκρίθησαν, καὶ ἐκλήθησαν καὶ αὐτοὶ Εἰλωτες. Ἐπεκτεινομένου δὲ πολλοῦ καιροῦ τῷ πολέμῳ, πέμπουσιν αἱ πρεσβύτιδες διδάσκουσαι ὡς ἀτεκνοὶ τελευτῶσιν αἱ γυναῖκες, καὶ κίνδυνός ἐστι λειπανδρῆσαι τὴν πατρίδα, εἰ μὴ ποιήσονται πρόνοιαν τῆς τῶν γυναικῶν ἐπιγονῆς. Οἱ δὲ ἐπιλεξάμενοι πενήκοντα εὐρωστοτάτους καὶ νεωτάτους καὶ οἰοῦντο παιδοποιεῖν, ὅσοι δηλαδὴ παῖδες συνεξελθόντες τοῖς ἐν ἡλικίᾳ, ἡ γοῦν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οὐ μετέσχον ἐκείνων τῶν ὠρκωμάτων, ἐπέταξαν συγγίνεσθαι ταῖς παρθένοις ἀπάσαις ἀπαντας, ὡς ἀνὸς πολυτεκνήσωσι. Καὶ ἀπὸ αὐτῶν ἐκείναι συλλαβοῦσαι ἀπέτεκον. Οἱ δὲ τεχθέντες, οἱ ἀμὴ τραφέντες γνησίως καὶ εὐγενῶς κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου, ἀλλως καὶ οὐχ ὡς εἰδοὶ ἐπολιτεύοντο, ἕως οὐ μετὰ ἔνεακαίδεκα ἐτη Μεσσηνίας ἀλούσης ἐπανελθόντες οἱ ἐκ τοῦ πολέμου καὶ μοχθηρὰν εὐρόντες τὴν πολιτείαν ἐξήλασαν αὐτούς. Οὐς Φάλανθός τις ἀνὴρ ἐγχώριος λαβὼν καὶ εἰς ἀποικίαν σταλὴς ὤκισε τὸν Τάραντα. Ἐκαλοῦντο δὲ Παρθενῖαι οἱ ἐκ τῶν παρθένων ἐκείνων γενόμενοι. Ἄλλοι δὲ φασὶ τοὺς τοιοῦτους παῖδας ὡς νόθους ὑπὸ τῶν Λακώνων ὄνειδιζομένους μελετᾶν ἐπαναστῆναι αὐτοῖς, τὴν ὑβριν μὴ φέροντας, διὸ καὶ ἐκπεμθῆναι εἰς ἀποικίαν. Ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν ὅτι ἀτιμοὶ κριθέντες οἱ Παρθενῖαι, ὡς ἀπὸ πορνείας φύντες, καὶ μὴ ἀνασχόμενοι τῆς ἀτιμίας ἐπεβούλευσαν ὁμόφρονες ὄντες πάντες, ὡς ἀνὰ ἀλλήλων ἀδελφοὶ νομιζόμενοι· ὑστερον δὲ συμπεισθέντες ἐξήλθον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀποικίαν. Ἰσχυσαν δὲ ποτε καθ' ὑπερβολὴν οἱ Ταραντῖνοι. Ἐπέτριψε δὲ καὶ αὐτοὺς ἡ τρυφή, παρ' οἷς πανδήμους ἑορτὰς κατ' ἑτοσ πλείους ἡ τὰς ἀλλας ἡμέρας συνέβαινε ἀγεσθαι, ὡς ἡ ἱστορία φησὶ, σοφισαμένοι διὰ τρυφῆν καὶ ἀργίαν τὰς συνεχεῖς ἑορτὰς, ὡς καὶ ἡ παροιμία φησὶν, «ἀργοῖς αἰὲν ἑορτή.» Τάχα δὲ καὶ τὸ λεπτὸν γυναικεῖον περίβλημα τὸ Ταραντινίδιον παρ' αὐτοῖς διὰ τρυφῆν πρώτοις εὐρηται. Κεῖται δὲ, φασὶν, ὁ Τάρας, ἡ κατὰ Διονύσιον θηλυκῶς ἡ Τάρας, ἐπὶ χερρονήσῳ, ὡς καὶ τὰ πλοῖα ὑπερνεωλκεῖσθαι ῥαδίως ἐκατέρωθεν, ταπεινοῦ ὄντος τοῦ ἀνχένος τῆς χερρονήσου. 378 Ὅτι Καλαβροὶ καὶ Ἰάπυγες ἀρχονται μὲν ἀπὸ Τάραντος, καὶ τοῦ τῶν Μαρσῶν ἔθνος, τέτανται δὲ μέχρι τῆς παραλίου Ὑρίου, ὅπου σύρεται, φησὶν, ἡ Ἀδριακὴ αἰθρὴ εἰς τὸν Ἀκυληῖον κόλπον, ἡ τοι τὸν περὶ Ἐνετίαν, τὸν τῆς Ἀδριαδος μυχόν, ὅς λέγεται καὶ Ἀκυλεῖος, κατὰ σχηματισμὸν τύπου Ἰταλικοῦ ἀπὸ Ἀκυληίας. Πόλις δὲ ἡ Ἀκυληία μεγίστη, λεγομένη καὶ Ἀκυλία τετρασυλλάβως, παρονομαζομένη ἀπὸ ἀετοῦ, ὅς ἀκύλας πρὸς τῶν ἐκεῖ ἐλέγετο, πλησιάζουσα μὲν μάλιστα τῷ ἐνδοτάτῳ μυχῷ τοῦ Ἀδριακοῦ κόλπου, ἐξωθεν δὲ οὐσα τῶν Ἐνετικῶν ὀρων, καὶ, ὡς τινὲς φασὶ, ἀπὸ θαλάσσης ῥν' ἰμῖα κειμένη, Ῥωμαίων κτίσμα. Ἀναπλέεται δὲ ὀλκάσι κατὰ τινὰ ποταμὸν, καὶ ἀνεῖται εἰς ἐμπόριον τοῖς περὶ τὸν Ἰστρον Ἰλλυριοῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐτος μὲν τὴν Ὑριον εἰπε θηλυκῶς, ἡ δὲ καὶ ἐπανέλαβε συνήθως, οἱ ἀλόγου ἀξίαν. Οἱ δὲ ἄλλοι οὐδετέρως τὸ Ὑριον λέγουσι. Κρητῶν δὲ κτίσμα ἡ πόλις ἡ Ὑρία κατὰ Ἡρόδοτον, κτισθεῖσα ὅτε οἱ Κρήτες εἰς Σικελίαν ἀφικόμενοι ἐπὶ πολιορκίᾳ καὶ μηδὲν ἰσχύσαντες ἐξεβλήθησαν εἰς τὴν γῆν χειμῶνι μεγάλῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν Γεωγράφον οἱ Ἰάπυγες καὶ Μεσάπιοι λέγονται· καὶ ὅτι ἀπὸ τινος Ἰάπυγος οὐτως ὀνομάζονται, ὅς ἐκ γυναικὸς Κρήσης τῷ Δαιδάλῳ ἐγένετο. Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Ἐνετίαν, εἰ χρή τι παρεκβατικώτερον εἰπεῖν, νῦν μὲν Βενετίαν φασὶν, καθότι καὶ Ἀρριανὸς φησὶν, ὅτι «Ἐνετοὶ πονήσαντες ἐν μάχῃ κατὰ Ἀσσυρίους καὶ ἀποπεράσαντες εἰς Εὐρώπην ὠκίσθησαν πρὸς Πάδῳ τῷ ποταμῷ, καὶ τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ Βενετοὶ ἐς τοῦτο ἐτι ἀντὶ Ἐνετῶν κληῖζονται, καὶ Βενετία ἡ γῆ ἡ ντινα

νέμονται.» Οί δὲ παλαιοὶ Οὐνετιάν τὴν χώραν πεντασυλλάβως ἐκάλουν κατὰ γλῶσσαν οἰκείαν, ὡς καὶ τὸν Ὀκτάβιον Ὀκταοῦιον, καὶ τὸν Φλαβιανὸν Φλαουιανόν, καὶ ὁσα τοιαῦτα. Φασὶ δὲ αὐτοὺς ἔξ Ἐνετῶν τινῶν ἀνδρῶν Ἀσιανῶν κατάγεσθαι, οἱ πονήσαντες, ὡς ἔρρεθη, ἐν τινὶ πολέμῳ ἔς τὴν Εὐρώπην ἐφυγον. Ἄλλοι δὲ ἐκ τῶν κατὰ Παφλαγονίαν Ἐνετῶν αὐτοὺς τὴν τοῦ γένους ῥίζαν ελκεῖν φασί, φύλου ἀξιολόγου πλανηθέντος μετὰ τὴν τῆς Τροίας αλωσιν, ὅτε τὸν ἡγεμόνα Πυλαιμένην ἀποβαλόντες ἤλθον εἰς Θράκην, καὶ πλανώμενοι ἀφίκοντο εἰς τὴν νῦν Ἐνετικὴν περὶ τὸν τοῦ Ἀδρίου μυχόν. Τῆς τοιαύτης δὲ τῶν Ἐνετῶν ῥίζης τῆς Παφλαγονικῆς μέμνηται καὶ ὁ Ποιητὴς λέγων· «Ἐξ Ἐνετῶν, ὁθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.» Καὶ γέγραπται εἰς τοῦτο ἐκεῖ τὰ καίρια. Πολλοὶ δὲ τινες τοὺς Ἐνετοὺς τούτους τοὺς περὶ Ἀκυληϊάν ἀποίκους φασὶν ὁμωνύμων παρωκεανιτῶν, οὐ μόνον Ἐνετῶν καλουμένων, ἀλλὰ καὶ Βελγῶν· ἔθνος δὲ Κελτικὸν οἱ Βέλγαι. Καὶ φησὶν ὁ Γεωγράφος τοὺς τοιοῦτους Οὐνετοὺς, δηλαδὴ τοὺς παρωκεανίτας, οἰκιστὰς εἶναι τῶν κατὰ τὸν Ἀδριανὸν Οὐνετῶν, καὶ ἐκείνους ναυμαχεῖσαι πρὸς Καίσαρα, κωλύοντας αὐτὸν τοῦ εἰς τὴν Βρεττανίαν πλοῦ. Ἄλλοι δὲ εἰπόντες καὶ αὐτοὶ Ἐνετοὺς Παφλαγονικοὺς ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου σωθῆναι αὐτόθι μετὰ τοῦ Ἀντήνορος τοῦ Τρωϊκοῦ, φασὶν ὅτι μαρτύριον τούτου ἢ περὶ τὴν ἵπποτροφίαν σπουδῆ, ἢ εἰς τὸν καὶ οἱ Παφλαγονικοὶ Ἐνετοὶ καθ' Ὀμηρον· ὁ νομα γὰρ ἢ Ἐνετικὴ πωλεία εἰς χεῖρας ἐν Ἑλλησπόντοις. Ἐθῆτο δὲ παρ' αὐτῶν λευκὸς ἵππος τῷ Διομήδει. Ὁμοιοπαθεῖ δὲ, φασὶν, τῷ ὠκεανῷ ἢ κατ' αὐτοὺς θάλασσα, ἀμπώτεις ὁμοίως ἐκείνῳ ποιοῦσα καὶ πλημμυρίδας, ὑφ' ὧν τὸ πεδίον λιμνοθαλάσσης μεστὸν γινόμενον, κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν, διώρυξι καὶ παραχώμασιν ὡς τὰ τῆς Αἰγύπτου διοχετεύεται. Κάκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι τινὲς πᾶσαν τὴν μετὰ τοὺς Καλαβροὺς Ἀπουλίαν ἐκάλουν καὶ τὸ ἔθνος Ἀπούλους· καὶ ὅτι Καλαβρία οὐ διὰ τῆς αὐτῆς διφθόγγου ἀλλὰ διὰ τοῦ β γράφουσι οἱ ἀκριβεῖς. Σημεῖωσαι δὲ καὶ ὅτι, ὡς περὶ Θρηήκιος ἀνεμὸς λέγεται ὁ διὰ τῆς Θράκης πνέων, καὶ Λοκρὸς ὁ διὰ τῆς Λοκρίδος, οὕτως καὶ Ἰάπυξ ὁ διὰ τῆς γῆς τῶν Ἰαπύγων. 382 Ὅτι τὸ Τεγεστραῖον Ἰλλυρικὸν ἀστὺ, τουτέστι τὸ Τέγεστρον, παρὰ τοῖς μυχάτοις πέρασι τῆς Ἀδριάδος ἀλμυρῆς ἐστὶ. Τοῦτο καὶ Τέργεστρον λέγεται ἀπὸ Τεργέστρου τινός, ὡς ἐν τῇ καταγραφῇ δηλοῦται τῶν ἐθνικῶν. 384 Ὅτι περὶ τὰ ἔωπα τῆς Ἀδριάδος νῆσοι Λιβυρναὶ ἢ Λιβυρνίδες, αἱ τινες, ὡς προῖων ἔρει, μετὰ τὰς Ἀψύρτου νήσους ἐρρίζωνται, ἐνθα ἔς αὐγὰς στρεπτή παρασύρεται ἀλμυρὰ, τουτέστιν ὅπου πρὸς ἑωκυρτοῦται ὁ κόλπος. Τοῦτο δὲ ἐδήλου καὶ ὅτι εἰς πενὶ ὡς ἢ Ἀδριάς εἰς ἑυρον ἀνεμὸν τεκμαίρεται τὸν ὄλκον. Ἐκεῖ δὲ, φησὶ, καὶ ἡ τῶν Ἑλλήνων, ἢ γουνὶ Ἑλλέων, ἐρυμνὴ γῆ ὁση παρακείται τῷ ἰσθμῷ. Χερρόνησον γὰρ φασὶν οἰκεῖν τοὺς Ἑλλεῖς, περὶ ὧν καὶ ταῦτα ἱστορεῖται· Ἑλλεῖς ἔθνος Ἰλλυρικὸν, ἀπὸ Ἑλλου τοῦ Ἡρακλέος, ὡς φησὶν Ἀπολώνιος. Ἔστι δὲ καὶ πόλις Ἑλλῆ. Ἀπολλόδωρος δὲ Ἑλλοὺς τούτους γράφει λέγων, «μετὰ τοὺς Ἑλλοὺς Λιβυρνοὶ καὶ τινες Ἰστροὶ λεγόμενοι Θραῖκες. Τούτων δὲ πρόκειται χερρόνησος Ἑλλίς, ἡλικὴ μάλιστα Πελοπόννησος, πεντεκαίδεκα πόλεις οἰκουμένης ἐχούσα παμμεγέθεις.» Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Τὸ δὲ Ἑλλήων τὸ παρὰ τῷ Διονυσίῳ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων διὰ διφθόγγου γράφουσι, πλεονασμῷ τοῦ ἰῶτα. Ἰστέον γὰρ ὅτι τὰ εἰς εὐς πενταχῶς εἰς τὴν κλίσιν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, διὰ τοῦ εὐρος κοινῶς, διὰ τοῦ εὐρος Ἀττικῶς, διὰ τοῦ ἠος κατὰ τὴν νέαν Ἰάδα, κατὰ δὲ τὴν παλαιὰν καὶ διὰ τοῦ εἰος κατὰ παράλυσιν τῆς εἰ διφθόγγου, καὶ διὰ τοῦ ἰος ἐκτεταμένου τοῦ ἰῶτα, ὡς καὶ Σωφρόνιος λέγει. Ἐκεῖ δὲ φησὶ καὶ οἱ Βουλιμεῖς, οὗς τινες διὰ τοῦ ν γράφουσι Βουλινεῖς ἢ Βουλίνους. Τὰς δὲ Λιβυρνίδας νήσους ἱστόρηται περὶ μῆριναι τὸν ἀριθμὸν· παρονομάζονται δὲ ἀπὸ Λιβυρνῶν· ἔθνος δὲ οἱ Λιβυρνοὶ ἐν τοῖς ἐνδοτέροις τοῦ Ἀδρίου, ἀπὸ τινος Λιβυρνοῦ ἀνδρὸς εὐρόντος τὰ Λιβυρνικὰ λεγόμενα σκάφη. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν Λατινικῷ λεξικῷ εὐρηται ὅτι Λιβυρνίδες νῆες αἰμακραι. 389 Ὅτι τῆς Ἰλλυρικῆς χώρας πέρασιν αἱ ἡλίβατοι κολῶναι, τὰ Κεραύνια ὀρη, οὕτως

καλούμενα διὰ τὸ συχνοὺς ἐκεῖ πίπτειν κεραυνούς. Περὶ α κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἡπειροῦ μητρόπολις, ἡ ποτε καλουμένη Ἐπίδαμνος, ἡ τοι τὸ Δυρράχιον, δηλοῦν ἐκ τῆς τοιαύτης κλήσεως τὴν τοῦ τόπου τραχύτητα· δυσράχιον γὰρ ἔστιν, ὁ ἐστι δυσέξοχον· τρέψαν δὲ τὸ σ εἰς ρ εὐφωνότερον λαλεῖται Δυρράχιον, καθὰ καὶ τὸ Τυρσηνὸς Τυρρηνός, ταρσός ταρρός ὁ καλαθίσκος, πυρσός πυρρός, καὶ α λλα. Ἀρχὴ δὲ τὰ Κεραύνια ὀρη τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους, ὡν εἰ καὶ τὸ στόμα κοινόν, ἀλλ' αὐτὰ διαφέρει τῆ θέσει. Ἰόνιος μὲν γὰρ κόλπος ὁ μετὰ τὸ στόμα εὐθύς, ἀπὸ τινος ἡγησαμένου τῶν τόπων εχων τὴν κλήσιν, ἡ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰοῦς Ἀδρίας δὲ ὁ ἐντὸς μέχρι τοῦ μυχοῦ, ἀπὸ Ἀδρίας, ὡς προερρέθη, πόλεως ἐπιφανοῦς, ἡ ἐξ ὁμωνύμου ποταμοῦ. Ἐκεῖ δὲ ὡσπερ τρίτον τι τμήμα ὁ Ἀκυλήϊος κόλπος, ὡς ἀνωτέρω εφη ὁ Διονύσιος. Εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς α ρκτον τοῦ βορείου Καυκάσου ὀρη Κεραύνια. Ἰλλυριοὺς δὲ φασὶ τὸ εθνος κληθῆναι ἀπὸ Ἰλλυριοῦ, παιδὸς Κάδμου καὶ Ἀρμονίας. 391 Ὅτι περὶ τὸν κόλπον τὸν κατὰ τὰ Κεραύνια ὀρη ἰδοῖς α ν τὸν τοῦ Κάδμου καὶ τῆς γυναικὸς Ἀρμονίας τύμβον, ὡν καὶ ἀναδιπλοῖ δι' ἐπαναλήψεως, καὶ ἐρικυδέα καλεῖ. Περὶ ὡν μῦθός ἐστι, φησὶν, ὡς α ρα μετὰ λιπαρὸν γῆρας Θήβηθεν ἐκεῖ ἐλθόντες εἰς ὀφρων σκολιὸν γένος ἠλλάξαντο, ἐπεὶ Κάδμος τὸν Ἀρεὸς ἀνεῖλέ ποτε ἐν Θήβαις δράκοντα, τὸν τῆς Δίρκης φύλακα. Δηλοῖ δὲ ὁ λόγος, ὡς ἐξ Ἑλλάδος αὐτόθι ἐλθόντες ἐκεῖνοι μετέθεντο τὴν Ἑλληνικὴν χρηστοθήειαν, καὶ μετέπεσον ἐξ ἐπιεικείας πρεπούσης Ἑλλησιν εἰς σκολιὰ ἠθη καὶ οἰον ὀφρώδη καὶ βάρβαρα, παρὰ τὸ γῆρας δυσπραγήσαντες εἰς ἠθους μεταβολὴν. Καὶ ἐστιν ἐναλλαγῆναι αὐτοὺς εἰς ὀφεις, ὡς επος εἰπεῖν, τὸ εἰς θηριωδίαν μεταμειφθῆναι. Τὸν μέντοι Κέκροπά φασιν οἱ μῦθοι τούναντιον ἀπὸ ὀφews εἰς α νθρωπον ἐλθεῖν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα καὶ τὸν βάρβαρον Αἰγυπτία σμὸν ἀφεις χρηστοὺς ἀνελάβετο τρόπους πολιτικούς. Λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὁ τι περὶ τὴν τοιαύτην γῆν δύο πέτραι ἀντικείμεναι ἀμφοτέρωθεν ἐρηρέδαται, καὶ αὐται, ὀπηνίκα τις ἀρχὴ γένηται τοῖς ἐκεῖ κυλινδομένου κακοῦ, συνίασι καὶ πρὸς ἑαυτὰς δονούμεναι προσάρασονται, κατὰ τὰς μυθευόμενας Πλαγκτὰς, καὶ τοῦτό ἐστι τοῖς ἐγχωρίοις σημεῖον ἐσομένου πολέμου. Τὸ δὲ ἐρηρέδαται δηλοῖ μὲν τὸ ἐρηρουμενῶν εἰσὶ καὶ ἐδραίως ἐρρίζωνται, ἐστι δὲ Ἰωνικόν, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τοῦ ἐρήρειαται, ἀποβολῆ τοῦ σ καὶ προσθέσει τῆς δα συλλαβῆς· ὅποιον καὶ τὸ ὠνόμασται ὠνομάδαται, πέφρασται πεφράδαται καὶ ὀσα τοιαῦτα. Ἰστέον δὲ ὁ τι ὁ μὲν μῦθος τὴν τῶ Κάδμῳ συνοικήσασαν Ἀρμονίαν Ἀρεὸς καὶ Ἀφροδίτης γενεαλογεῖ. Ἀρριανὸς δὲ Ἀσιανὴν τε αὐτὴν οἰδε καὶ Δαρδάνου ἀδελφὴν. Φησὶ γὰρ ὁ τι Κάδμος ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατὰ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς Εὐρώπης σταλεῖς καὶ πλανώμενος περιπετὴς γέγονεν Ἀρμονίᾳ τῆ τοῦ Δαρδάνου ἀδελφῆ, ἀρπάσας δὲ καὶ εἰς τὰς νῆας ἐνθήμενος προσέσχε τῆ Βοιωτῶν γῆ, ἐνθα Θηβαίων ἐγένετο ἀρχηγός, πλούτῳ τε εὐδοκιμῶν καὶ τῆ ἀλλήσοφία. 398 Ὅτι πρὸς νότον, μάλα πολὺ ὑπὸ τε Θράκην καὶ περὶ Ὀρικήν ἐρείδεται ἡ τῆς Ἑλλάδος ἀρχή. Καὶ σημείωσαι ὁ τι Ὀρικήν λέγει τὴν κατὰ Μολοττοὺς καὶ Θεσπρωτοὺς ἡπειρον, περὶ ἡν καὶ πόλις Ὀρικός, ὡς προέγραπται, καὶ λιμὴν Ὀρικός κατὰ Ἡρόδοτον Θεσπρωτικὸς ἡ Ἡπειρωτικός. Ὡς πέρατα δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐλαβε τὴν Θράκην καὶ τὴν Ὀρικήν, τὸ μὲν ἔωρον τὴν Θράκην, τὸ δὲ ἐσπέριον τὴν Ὀρικήν δηλαδὴ. 400 Ὅτι ἡ Ἑλλὰς δισσηθάλασση ἐζωσται, τῆ Αἰγαίῃ τε καὶ τῆ Σικελικῇ, ὡν ἐκάστη ἀνεμον ἐλαχεν, εἰς ὡν ἀφορᾷ, τὸν ἐσπέριον μὲν ἡ Σικελικὴ, ἡ Αἰγαίῃ δὲ τὸν εὐρον. Τὸν δὲ ἐσπέριον ἀνεμον καὶ ζέφυρον καλεῖσθαι φησιν, ἐρεθίζων οἰον ἡμᾶς εἰς ἐτυμολογίας ἀνεύρεσιν. Ζέφυρος γὰρ τρόπον τινὰ ταυτόν ἐστι τῶ ἐσπέριος ἀνεμος, ὡς ἀπὸ ζόφου, ὁ ἐστι τῆς ἐσπέρας, οὐρος, ἡ γουν ἀνεμος. 401 Ὅρα δὲ ὁ τι ὀφείλων ἐκατέρα εἰπεῖν, διὰ τὴν Αἰγαίαν καὶ τὴν Σικελίην· ἐπὶ δύο γὰρ συλληπτικῶς λέγεται τὸ ἐκάτερος· ὁ δὲ ἐκάστη εἰπεν, ὁ περ ἐπὶ πλήθους εἰωθε λέγεσθαι. Ποιήσει δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, καὶ ἐστι τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τῶ Ἐρμογένει. 403 Ὅτι ἡ τοῦ

Πέλοπος νῆσος εστι μὲν κυρίως χερρόνησος, ο μως δὲ νῆσος μὲν λέγεται, ὡς παρὰ βραχὺ τοιαύτη οὐσα παρὰ τὸν ἰσθμὸν δηλαδὴ, τουτέστι τὸν ὀλιγοστάδιον αὐχένα, καὶ ὡς θαλασσίους κατὰ τὸν Διονύσιον ἔστεμμένη κόλποις ἐνθα καὶ ἐνθα· ο περ ταύτῳ ἐστὶ τῷ ἀμφιάλος. Καὶ ο ρα τὸ ἔστεμμένη ἀντὶ τοῦ κυκλουμένη. Καὶ ἐστὶν ἐνταῦθα κάλλιον οὐτως εἶπειν, παρόπερ ἄνωτέρω ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐφη, ἐζῶσθαι αὐτὴν δισσαῖς θαλάσσαις εἰπών. Καὶ διὰ τοῦτο μὲν ὀνομάζεται νῆσος. Πέλοπος δὲ λέγεται διὰ τὸν Φρύγα ἢ Λυδὸν Πέλοπα κυριεῦσαι ποτε αὐτόθι, ἐπιγαμβρεύσαντα Οἰνομάω. Λέγεται δὲ οὐ μόνον συνθέτως Πελοπόννησος διὰ τῶν δύο νν, ὡς Ἐκατόννησοι, αἱ τοῦ Ἐκάτου, ἡ γουν Ἀπόλλωνος, νῆσοι, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς, ἡ τοι ἄσυνθέτως, ποτὲ μὲν Πελοπία γῆ, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ εὐρηται, ποτὲ δὲ νῆσος, ὡς αὐτὸς ὁ Διονύσιος ποιεῖ ἐν τῷ περὶ Ἀρκάδων λόγῳ, ὡς περ καὶ τὸ πρὸ τοῦ Εὐξείνου ὑδωρ στόμα τε ἀπλῶς λέγει καὶ στόμα Πόντου συνθέτως· οὐτω δὲ καὶ τὰς Θερμοπύλας Πύλας ἀπλῶς λεγομένας εὐρίσκομεν. Ἔστι δὲ κατὰ τὸν ἰσθμὸν ἢ Πελοπόννησος συνεχῆς τῇ τῆς Ἑλλάδος πέζῃ. Συνάπτει γὰρ ὁ τόπος ἐκεῖνος τῇ Ἑλλάδι, καὶ εἰσὶ πλατάνου πετάλω μμουρίζοντι, τουτέστι κατὰ μὲν οὐρανὸν στενουμένῳ καὶ λεπτυνομένῳ, κατὰ τὸν ἀκρον μίσχον, ἡ τοι κατὰ τὸν καυλὸν, οὐ τὸ φύλλον ἐξήρηται. Καὶ ὁ μὲν ἰσθμὸς, φησὶ, τῆς Πελοποννήσου ὁ τεσσαρακονταστάδιος, εἰργόμενος στενός, εἰσὶ τῷ ἀκρῷ μίσχῳ τοῦ φύλλου, βόρειος ὡς καὶ κοινὸν ἐφ' Ἑλλάδος ἰχνος ἐρείδων, ὡς τῆς Ἑλλάδος κατὰ συνέχειαν εὐθύς κειμένης, ὡς εἰρηται, μετὰ τὸν ἰσθμὸν. Ἡ δὲ τῆς ἐσω ἡπείρου περίμετρος τῷ πολυδινήτῳ φύλλῳ παρέοικεν, ὡς πολλὰς ἐπικλάσεις εχουσα καὶ καμπὰς καὶ ἐγκολπώματα, καθ' ὁμοιότητα τοῦ τῆς πλατάνου φύλλου. Διὸ καὶ ὁ Πίνδαρος πολὺνναμπτον μυχὸν λέγει τὴν Πελοπόννησον· ἀκρόπολιν δὲ τῆς Ἑλλάδος οἱ παλαιοὶ φασὶ τὴν Πελοπόννησον. 406 Ὁρα δὲ τὸ ἰχνος ἐρείδων ῥηθὲν ὡς ἐπὶ βάσεως ποδός. Εἰρηται δὲ ὡς πρὸς τὸ Πέλοπος νῆσος ὀπηδεῖ· ἀκόλουθα γὰρ ἀλλήλοις τὸ ὀπηδεῖν καὶ τὸ ἰχνος ἐρεῖσαι. Λέγεται δὲ καὶ οτι ἰση σχεδὸν ἐστὶ κατὰ τε μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, ὁσον χιλίων τετρακοσίων σταδίων, καὶ οτι κύκλῳ περίμετρος αὐτῆς μὴ κατακολπίζοντι μὲν τετρακισχιλίων σταδίων ἢ καὶ πλείοντι, κατακολπίζοντι δὲ ὑπὲρ τὰ πεντακισχίλια ἑξακόσια. 409 Ὅτι πρὸς ζέφυρον τῆς Πελοποννήσου ἢ Τριφυλὸς γῆ, μερὶς τῆς Ἡλίδος, ἐνθα ἐρατεινότετος ποταμῶν Ἀλφειὸς ὀδεύει, σχιζόμενος ἐκ τοῦ Μεσσηνίου Εὐρώτα. Ἀμφω δὲ ἐκ μιᾶς πηγῆς ἀναβλύζοντες σχίζονται, τῆς καλουμένης Ἀσέας. Διὸ καὶ γράφουσι τὰ τῶν ἀντιγράφων ὀρθότερα· «οι τ' ἀμφω Ἀσέθηεν ἀναβλύζουσι ῥέεθρα», καὶ ὁ μὲν Ἡλείων, ὁ Ἀλφειὸς, ὁ δὲ Ἀμυκλαίων χθὼνα τέμνει, ὁ Εὐρώτας. Καὶ ὁ Γεωγράφος δέ φησιν οτι Ἀσέα κώμη τῆς Μεγάλης πόλεως, εχουσα δύο πηγὰς, ἐξ ὧν ῥέουσιν Εὐρώτας καὶ Ἀλφειὸς, οὐ δύντες ὑπὸ γῆν ἀνατέλλουσι μετὰ συχνὰ στάδια, καὶ τὸ ῥεῖθρον ἀναδείξαντες ὁ μὲν γίνεται Λακωνικὸς, ὁ δὲ εἰς τὴν Πισᾶτιν κατάγεται γῆν, ἡ τοι εἰς τὴν ὑμνουμένην Πίσαν, ἡ τις δι' ἑνὸς γράφεται σίγμα, καὶ ἀπὸ κρήνης εχει Πίσης τὸ ὀνομα. Αὐτῆ δὲ ἢ κρήνη οὐτω λέγεται, οἶονεὶ πίστρα τις οὐσα, ὅστις ποτίστρα, παρὰ τὸν πίσω μέλλοντα, οὐ ἢ χρῆσις παρὰ Πινδάρῳ. Μεταξὺ δὲ ἢ τοιαύτη Πίσα Ὀσσης καὶ Ὀλύμπου ὀρέων Πελοποννησιακῶν ὀμωνύμων τοῖς παρ' Ὀμήρῳ Μακεδονικοῖς ἢ Θετταλικοῖς. Ὑδωρ δὲ φασὶ περὶ τοῦ Ἀλφειὸν εἰναι, ὁ περ ἄλφους ἰᾶται, ὁ θεν τάχα καὶ ὁ ποταμὸς ἐκλήθη, πλεονασμῷ τῆς εἰ διφθόγγου, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀδελφειὸς καὶ τῶν ὀμοίων. Ἀγαθὸν δὲ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὑδωρ καὶ εἰς λεύκας καὶ λειχήνας, Μελάμποδος χρῆσαμένου, φασὶ, τούτοις τοῖς ὑδασιν εἰς καθαρμὸν τῶν τοῦ Προΐτου θυγατέρων, ὅτε ἐμάνησαν. Ἐρατεινὸν δὲ ὁ Διονύσιος τὸν Ἀλφειὸν καλεῖ, διὰ τὸν μυθευόμενον τῆς Σικελικῆς Ἀρεθούσης ἐρωτα, ἡς φασὶν ἐρῶν εως εἰς ἐκείνην ἐκ Πελοποννήσου ἀναδίδωσι γλυκὺς ἐραστής ἀμιγῆς ἀλμη θαλάσσης φυλάσσων τὸ ῥεῖθρον. Ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ τὸν ἀδην ἰκανῶς αὐτόθι ἐκτετιμησθαί φησιν.

Ἱστορεῖται δὲ κατὰ ζῆλον τινα καὶ παρὰ Νικαεῦσι ποταμόν τινα Ἀλφειὸν ὠνομάσθαι, καὶ ὁ ρη τινα Ὀλύμπια, καὶ ἀγῶνα δὲ Ὀλυμπιακὸν αἰεθῆσαι, κατὰ μίμησιν τῶν ἐν Ἡλίδι. Τριφυλία δὲ καὶ Τριφυλὶς γῆ λέγεται ἢ κατὰ Ἡλιν διὰ τὸ ὑπὸ τριῶν τινῶν οἰκεῖσθαι φύλων, ἐν οἷς καὶ Πύλιοι ἰθαγενεῖς, καὶ ἐπήλυδες Μινυοί· ἢ ἀπὸ Τριφύλου τινὸς ἀνδρός. Μεσσηνία δὲ αὐτῆς χώρα ἐστὶ Λακωνικῆ, ἢ αἰακοῦ ἢ Σικελικῆ Μεσσηνίας, Ζάγκλη μὲν ποτε λεγομένη ἐκείνη, μεταβαλοῦσα δὲ τὸ ὄνομα εἰς Μεσσηνίαν, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Γράφεται δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς διὰ δύο ῥα, καὶ διὰ ταύτην λέγεται ὁ Εὐρώτας Μεσσηνίος. Ἡ δὲ Ἡλὶς, ἀφ' ἧς οἱ Ἡλεῖοι, διαφορεῖται κατὰ τὸ πνεῦμα· καὶ δασύνεται γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀλίζω, τὸ συναθροίζω, διὰ τὸ πολλοὺς ἐκεῖ ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων ἀθροίζεσθαι· καὶ ψιλοῦται μάλιστα διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα τὸ ἦ πρὸ τοῦ λ ψιλοῦσθαι. Φασὶ δὲ περὶ τὴν τοιαύτην Ἡλιν μὴ ἡμίονους γίνεσθαι, δι' οὐδὲν φανερόν· αἰτιῶν, ἀλλ' ἐκ τίνος κατάρας, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος. 414

Ὅτι Ἀρκάδες περὶ μέσην τὴν Πελοπόννησον κοίλην χθόνα ναίουσιν ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἐρύμανθον, ἐν ᾧ κάπροι πολλοὶ, ὁθεν καὶ ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος, ὁ νεκτανεὶν Ἡρακλῆς· ἐνθα Μέλας καὶ Κραῖθις καὶ Λάδων ῥέουσιν. Ἔστι δὲ καὶ Σικελικὸς ποταμὸς Κραῖθις, καὶ περὶ Σύβαριν δὲ, ὡς προέγραπται, ἢ τοι περὶ τὸ Θούριον, ὡς ξανθίζει τοὺς λουομένους. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Μέλας ποταμὸς οὐ μόνος οὗτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ Θρακικὸς, ἐξ οὗ Μέλας κόλπος ὀνομάζεται ὁ περὶ τὴν Αἰώνον, καὶ Ἀσιανὸς δὲ ποταμὸς Μέλας ἐστὶ, καὶ περὶ τὴν Τραχίνα δὲ, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Τοὺς δὲ Ἀρκάδας Διονύσιος μὲν Ἀπιδανῆας καλεῖ, οἱ νεώτεροι δὲ Ἀπιδόνας κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἀπὸ τίνος Ἀπιδος, οὗ ἡ γενικὴ καὶ Ἀπεως, ὡς ὀφεισὸς φεως, Ἀμαστρίς Ἀμαστρεως, Ζάμολξις Ζαμόλξεως. Οἱ δὲ φασὶν ὅτι Ἀπιδὸς ὁ Φορωνέως ἐκ τῆς Ἠλείου ἐλθὼν ἀπήλλαξε τὴν Πελοπόννησον ὀφεισῶν ὀφεισῶν, καὶ ὀφεισῶν περὶ Ἀρκαδίαν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ Πελοπόννησος ὀφεισῶν Ἀπιδὸς ἐκλήθη ποτὲ· καὶ δι' αὐτὸν Ἀπιδανῆας ἐξαιρέτως οἱ Ἀρκάδες, παρ' οἷς ὁ Ἀπιδὸς ὀφεισῶν, οὗ καὶ Αἰσχύλος μέμνηται εἰπὼν· « Ἀπιδὸς γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας.» Καὶ Ῥιανὸς δὲ φησὶ· «κλυτὸς Ἀπιδὸς ὁ Ῥίπιδον ἐφάτιζε καὶ ἀνέρας Ἀπιδανῆας.» Οἱ δὲ φασὶν Ἀπιδὸν καὶ Ἀπιδανεῖς κληθῆναι κατὰ στέρησιν τοῦ πιεῖν καὶ τῶν πιδάκων, ἐπεὶ μὴ εἰ χεν ἢ χώρα πίδακας τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ὡς λέγει Καλλίμαχος, «εμελλεν εὐ ὕδρος καλέεσθαι,» ὡς δύνασθαι διὰ τοῦτο καὶ αὐτὴν πολυδίψιον λέγεσθαι. ὁθεν καὶ Ἀζυγίς ἐκαλεῖτο διὰ τὴν ἀζυγίαν, ὅτι ἐστὶ διὰ τὴν ξηρασίαν, καὶ ἔθνος οἱ Ἀζυγῆες αὐτόθι μέχρι καὶ νῦν οὕτως λεγόμενοι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ Ἀρκάδος ὠνομάσθαι ἢ Ἀρκαδία, υἱοῦ Διὸς καὶ Θεμιστοῦς, καὶ ὅτι καὶ Πελασγία ποτὲ ἐκλήθη καὶ Παρρασία καὶ Λυκαονία καὶ Γιγαντίς καὶ Ἀζανία. Ὅτι δὲ καὶ προσέληνοι λέγονται οἱ Ἀρκάδες διὰ τὴν πάνυ τοῦ ἔθνους ἀρχαιότητα, ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ. 416

Ὅτι ἐν δυσὶ στίχοις μετέλαβε γοργῶς καὶ ποικίλως τέσσαρα τοπικὰ ἐπιρρήματα, εἰπὼν, «ἐνθα Μέλας, ὁ Κραῖθις, ἢ να ῥέει ὑγρὸς Ἰάων, ἢ χι καὶ ὠγύγιος μηκύνεται ὑδάσι Λάδων.» Ὁγύγιον δὲ τὸν Λάδωνα λέγει διὰ τὴν περὶ αὐτοῦ ἀρχαιολογίαν. Μῦθος γὰρ βούλεται πρώτην ἀνθρωπὸν ἐξ αὐτοῦ καὶ γῆς γενέσθαι τὴν Δάφνην· ὠγύγιος γὰρ, ἢ τοι παλαιός, ὁ τὴν πρώτην γεννήσας ἀνθρωπὸν. 419

Ὅτι τὸ Ἄργος μὲν εἰς ἀνατολὴν ὄρα τῆς Πελοποννήσου, πρὸς δύσιν δὲ ἢ Λακεδαιμόνων. Ἐκατόμπολις δὲ ἢ Λακωνικὴ τὸ παλαιὸν, καθὰ καὶ ἡ Κρήτη, λέγεται. Διὸ καὶ τὰ Ἐκατόμβαια ἐκεῖ ἐθύετο ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν τοσούτων πόλεων. Μία δὲ τῶν ἑκατὸν αἰῶν Ἀμύκλαι, ἢ αἰακοῦ υἱὸς Λακεδαιμόνος ὁ Ἀμύκλας. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἄργος τοῦτο προεἶχε ποτε τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι χωρᾷ πόλεων, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀνδρίαν τῶν ἐν αὐτῇ. Κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδοτον ἡ Κουσαὶν ποτε καὶ μουσικοὶ εἰς ναι πρῶτοί Ἑλλήνων. Κάκεινο δὲ χρὴ εἶδέναι, ὅτι οὐχ ἐν Ἄργος ἐστὶν, ἀλλὰ διάφορα. τότε κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ὁ περὶ ὁ Σοφοκλῆς καὶ Ἄργος Δωρικὸν λέγει καὶ Ἀπιδὸν γῆν· ἐκλήθη δὲ τὸ αὐτὸ καὶ Φορωνικὸν αἰακοῦ ποτὲ ἀπὸ Φορωνέως, ὠνομάσθη δὲ καὶ Αἰγιάλεια ἐκ τίνος Αἰγιαλέως, καὶ ἰππόβοτον, ναὶ μὴν καὶ Ἰάσον ἀπὸ Ἰάσου τινὸς,

καὶ δίψιον διὰ τὸ μὴ πολυῦδρον εἶναι· ἐλέγετο δὲ, φασί, καὶ Θετταλικὸν Ἀργὸς ἢ νῦν Λάρισσα, καὶ Ἀμφιλοχικὸν δὲ ἄλλο, καὶ ἀπλῶς εἶπεῖν εἰς εὐδεκα τόπους οἱ παλαιοὶ τὸ Ἀργὸς μετροῦσι, λέγοντες καὶ ὅτι πᾶν σχεδὸν πεδίον παραθαλάσσιον Ἀργὸς ἐλέγετο. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι οἱ νεώτεροι καὶ μάλιστα Μακεδόνες καὶ Θετταλοὶ Ἀργὸς τὸ πεδίον φασί. Καὶ ἡ ὀλη δὲ Πελοπόννησος Ἀργὸς ἀπὸ τοῦ πολυοφθάλμου Ἀργου ἐκλήθη ποτέ. Ὁ δὲ Γεωγράφος οὕτω καὶ περὶ τούτου φησὶν· « Ἀχαϊκὸν Ἀργὸς ἐκλήθη ἡ τε ὀλη Πελοπόννησος καὶ ἰδίως ἡ Λακωνική. Τὸ γοῦν παρὰ τῷ Ποιητῇ περὶ τοῦ Μενελάου λεχθέν, «ἡ οὐκ Ἀργεὺς ἢ ἐν Ἀχαϊκοῦ;» ἀντὶ τοῦ οὐκ ἢ ἐν τῇ Λακωνικῇ; Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ Ἐλένη Ἀργεία λέγεται.» Προϊῶν δὲ λέγει κληθῆναί ποτε τὴν Πελοπόννησον Ἀργὸς Ἴασον καὶ Ἀχαϊκὸν καὶ ἰππιονκαὶ ἰππόβοτον. Τὸ δὲ τοῦ Ἀργου ἐθνικὸν οὐ μόνον Ἀργεῖος, ὡς φασὶν οἱ παλαιοὶ, ἀλλὰ καὶ Ἀργόλας, καὶ ἡ χώρα Ἀργολίς. Ἐλέγετο δὲ καὶ τὸ Ἀργὸς ἰδίως οὕτως Ἀργολικόν. 420 Ὅτι τὰς πλευρὰς τοῦ ῥηθέντος ἰσθμοῦ τοῦ Πελοποννησιακοῦ περιβρομέουσαι κλύζουσι πρὸς ζόφον μὲν ἢ τῆς Ἐφύρης θάλασσα, ὅστις ὁ Κορινθιακὸς κόλπος, πρὸς αὐγὰς δὲ ἡ Σαρωνὶς θάλασσα. Ὅτι δὲ Ἐφύρα ἢ Κόρινθος λέγεται, καὶ ὅτι καὶ ἄλλαι εἰσὶ πόλεις ταύτης ὁμώνυμοι, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν γέγραπται. Σαρωνικὸς δὲ κόλπος ἢ ἀπὸ Σάρωνος ποταμοῦ Τροιζῆνος ἐμβάλλοντος εἰς αὐτὸν, ἢ ἐπειδὴ Σάρων τις κυνηγὸς ἐπιδιώκων σὺν ἐκεῖθεν κατενεχθεὶς εἰς τὴν ὑποκειμένην κατέπεσε θάλασσαν καὶ ἀπεπνίγη. Οὕτω καὶ Ἰκαρος τῷ Ἰκαρίῳ ἐναποπνεύσας πελάγει ἐξἑαυτοῦ ὀνομάζεσθαι δέδωκε, καὶ Αἰσαρος δὲ, ὡς προΐστόρηται, ἐλαφὸν ἐπιδιώκων, καὶ συνεισελθὼν αὐτῇ εἰς ποταμὸν περὶ Κρότωνα καὶ ἀποπνιγείς, τῷ ποταμῷ ἐναφῆκε τὸ ὄνομα, Αἰσάρῳ κληθέντι ἀπ' ἐκείνου. Οἱ δὲ ἄλλως τὴν τοῦ Σαρωνικοῦ πελάγους κλῆσιν αἰτιολογοῦντές φασιν, ὅτι Μίνως λαβὼν τὰ Μέγαρα διὰ Σκύλλης τῆς Νίσου θυγατρὸς ἐρασθείσης αὐτοῦ καὶ ἀποτεμύσης τὴν τοῦ πατρὸς κεφαλὴν, ἐνενοήσατο ὅτι ἢ τὸν πατέρα προδοῦσα οὐδενὸς ἀνράδιως φεῖδοιτο, καὶ διὰ τοῦτο προσδήσας πηδαλίῳ νηὸς τὴν προδότιν καὶ πατροφόντιν ἀφῆκε σύρεσθαι διὰ θαλάσσης· καὶ αὐτὴ μὲν εἰς ὄρνεον μετεβλήθη, ὡς φησὶ Παρθένιος ὁ τὰς Μεταμορφώσεις γράφει λεγόμενος, ὁ δὲ κόλπος παραγραμματισθεὶς ἐσχέ τὴν κλῆσιν ἀπὸ τοῦ σύρεσθαι. Ἀπὸ δὲ τῆς τοιαύτης Σκύλλης καὶ Σκύλλαιον ἐτι νῦν καλεῖται τόπος ἐν Ἐρμιόνη τῇ κατὰ Πελοπόννησον, ἐνθα ἡ γυνὴ ἐξεκυμάνθη μετὰ τὸ καταποντισθῆναι. 423 Ὅτι πρὸς αὐγὰς τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἰσθμοῦ τὸ Ἀττικὸν ἐστὶν οὐδας, ἐνθα ποταμὸς φέρεται Ἰλισσὸς, οὐ πολλοῦ ἀξίος λόγου, διὰ δὲ τὰς κλεινὰς Ἀθήνας περιλαλούμενος καὶ θεσπέσιος καλούμενος. Ὄθεν, φησὶν, ἠρπασέ ποτε Βορέας Ὠρείθυιαν τὴν τοῦ Ἐρεχθέως. Βορέας δὲ οὐτος βασιλεὺς ἢ ἐν Θράκης, ἠρπάζει Ἀττικὸν τούτου γυναικίου βασιλικῷ, εἰ καὶ ὁ μῦθος διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἀπαναστήσας τῆς γῆς τὸν ἀνθρώπον ἐξηνέμωσε· καθὰ καὶ Αἰδωνεὺς βασιλεὺς μὲν ἢ, ὡς οἱ ἀκριβέστεροί φασιν. Ἠπείρου τῆς ἐν Μολοττοῖς, πρὸς ὄν καὶ Πειρίθους ἠλθε, καὶ Θησεὺς διὰ Περσεφόνην, ἀλλὰ δὴ καὶ Ὁρακλῆς, διὰ τὸν Κέρβερον κύνα πολλοῦ ἀξίον· ὁ μὲν δὲ καὶ ἐκεῖνος Ὁ Αἰδωνεὺς δι' ὁμοίότητα κλήσεως εἰς τὸν Ἀθην μεταλαμβάνεται, καὶ εἰς τὸν ὑπὸ γῆν τοῖς μυθογράφοις μετατίθεται Πλούτωνα. Ἐρμείας δὲ ὁ Πλατωνικὸς βασιλικὴν παῖδα τὴν Ὠρείθυιαν κατὰ κρηνοῦ ὑπονοεῖ ὠσθῆναι ἀνέμῳ βορρᾷ, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ λεχθῆναι ἠρπασθῆναι αὐτὴν ὑπὸ τοῦ βορρᾷ. Ἀκτική δὲ ἢ κατὰ Ἀθήνας χώρα λέγεται καὶ Ἀθίς· τοῦτο μὲν ἀπὸ Ἀθίδος τῆς θυγατρὸς Κραναοῦ, ἀφ' οὗ καὶ Κραναὴ λέγεται, ἐκεῖνο δὲ ἀπὸ Ἀκταίωνος ἢ ἀπὸ Ἀκταίου αὐτόχθονος, ἀφ' οὗ καὶ παρὰ Λυκόφρονι Ἀκταῖοι οἱ Ἀττικοί, ἢ παρὰ τὴν ἄκτῆν. Τριγώνου γάρ, φασὶν, οὐσης αὐτῆς, πολὺ μέρος καθικνεῖται εἰς θάλασσαν. Διὸ καὶ μία τῶν ἐπὶ Κέκροπος τεσσάρων φυλῶν Παραλία ἐκλήθη, καὶ ἄλλη Ἀκταία. Ἐκλήθη δὲ πάλαι ποτὲ ἢ Ἀκτική καὶ Ἀκτῆναί μὴν καὶ Ποσειδωνία καὶ Ἀθῆναι ἀπὸ ὁμωνύμων προσώπων, καὶ Ἰωνία δὲ ἀπὸ Ἰωνος τοῦ Ξούθου, καὶ Μοσοπία, ἀπὸ

Μόψου α λλου παρὰ τὸν μάντιν τὸν τοῦ Τειρεσίου. Κραναὴ μέντοι ἡ Ἀττικὴ οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ Κραναοῦ, ὡς ἔρρέθη, ἀλλὰ καὶ διότι τραχεῖα, καὶ τὸ πλεῖον αὐτῆς ο ρεσιν ὑποπέπτωκε. Τὴν δὲ ἀνωτέρω γραφεῖσαν Ἀτθίδα πρεσβυτάτῳ τῷ Κραναῷ γενέσθαι φασίν, ἡ ν παρθένον ο υ σαν καὶ ὠραίαν γάμου θανοῦσαν θάψας λαμπρῶς ὁ πατὴρ ἀπ' αὐτῆς τὴν χώραν ὠνόμασε. Τὴν δὲ τῶν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν Κεκροπίαν ποτὲ κληθῆναί φασι, πόλιν ο υ σαν μίαν τῶν ἐπὶ Κέκροπος ἐκτισμένων. Οτι δὲ καὶ Ἴωνες ἡ ν ο τε οἱ Ἀττικοὶ ἐκαλοῦντο, ἱστορεῖ καὶ ὁ Γεωγράφος λέγων ο τι καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ «Βοιωτοὶ καὶ Ἴωνες» Ἴωνας τοὺς Ἀθηναίους φησί· καὶ ο τι οἱ ἐν Ἀσίᾳ Ἴωνες τούτων εἰσὶ καὶ ἀποικοὶ καὶ ὁμώνυμοι· καὶ ο τιπερ ἡ Ἰὰς, ἡ τοι ἡ Ἴωνικὴ διάλεκτος, ἡ αὐτὴ ἐστὶ τῆ παλαιᾶ Ἀτθίδι. Οτι δὲ ἀποικοὶ Ἀθηναίων οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἴωνες, δηλοῖ καὶ ὁ παρὰ τῷ Ἡροδότῳ Θεμιστοκλῆς, πατέρας τῶν Ἰώνων λέγων τοὺς Ἀθηναίους. Ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ο τι Ἀθηναῖοι Κραναοὶ καλούμενοι ο μως ἐπὶ Πελασγῶν ἐχόντων τὴν Ἑλλάδα Πελασγοὶ ὀνομάζοντο, ἐπὶ δὲ Κέκροπος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι, τὴν δὲ ἀρχὴν Ἐρεχθέως ἐκδεξαμένου Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν, Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχου γενομένου, ἐκλήθησαν ἀπ' αὐτοῦ Ἴωνες. 426 Οτι ο υ τω πάνυ ἐπέδραμεν ἐνταῦθα ἐπελευστικώτατα, ἡ γουν συντομώτατα, ὁ Περιηγητὴς, ω στε τεσσάρων μεγάλων ἐθνῶν μνησθεὶς Βοιωτῶν, Λοκρῶν, Θεσσαλῶν, Μακεδόνων, ἠρκέσθη μόνον ἀριθμῆσαι αὐτὰ πρὸς ο νομα, μηδὲν τι πλέον εἰπὼν περὶ αὐτῶν. Φησὶ γάρ «Βοιωτῶν πέδον καὶ Λοκρὶς α ρουρα, Θεσσαλίη τε Μακεδονίης τε πόληες»· ἡ δὲ παρεκβολὴ ἐρεῖ περὶ ἐκάστου τούτων ο σα ἐνδέχεται. Οτι οἱ Βοιωτοὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τινος Βοιωτοῦ καλουμένου, ο ν ἡ μήτηρ Ἀρνη λάθρα τεκοῦσα περὶ βοῶν ε θετο κόπρους, ἐξ ου καὶ τὸ ο νομα ε σχεν, ὡς ῥιφεὶς ἀμφὶ τοὺς βόας· ἡ ἀπὸ τῆς βοῆς ἡ χώρα Βοιωτία τῆς καθηγησαμένης αὐτόθι τῷ Κάδμῳ· οἱ δὲ παρὰ τὸν βοῦν ὠνομάσθησαν ε ι πον τοὺς Βοιωτοὺς, ὡς μὴ ο ντας ταῖς διανοίαις α γαν εὐκινήτους. Συμφωνεῖ δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἡ Βοιωτία υς, ο περ ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοὶ, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Πίνδαρος. Γυμναστικοὶ δὲ οἱ Βοιωτοί· διὸ καὶ λέγεται λόγος τοιοῦτος, ὡς Ἀθηναῖοι μὲν περὶ τὴν ναυτικὴν ἡσχόληνται τέχνην, Θετταλοὶ δὲ περὶ τὴν ἵππικὴν ἐμπειρίαν, Βοιωτοὶ δὲ περὶ τὴν τῆς γυμνασίας ἐπιμέλειαν, Κυρηναῖοι δὲ περὶ τὴν διφρευτικὴν ἐπιστήμην. Οτι ἐγγὺς τῶν Βοιωτῶν οἱ Ἐπικνημίδιοι Λοκροὶ, ἀπὸ Κνημίδος ο ρους τὴν κλήσιν ε χοντες, ὡς ἀπὸ Ζεφυρίου ο ρους ε τεροὶ Λοκροὶ οἱ Ζεφυριοί. Ἱστορεῖ γάρ ὁ Γεωγράφος ο τι ὁ Παρνασὸς πρὸς δύσιν αὐτοῦ διαιρεῖ τοὺς Ἐσπερίους Λοκροὺς τοὺς καὶ Ὀζόλας καλουμένους, ο ι χαράσσουσιν ἐν σφραγίδι τὸν ε σπερον ἀστέρα, ἐπὶ δὲ ε ω τοὺς Ἐπικνημίδιους, ο υ τω καλουμένους ἀπὸ ο ρους Κνημίδος, κειμένου περὶ τὸ ο ρος τὴν Ο ι την. Τῶν δὲ Ἐπικνημιδίων μέρος ἐκεῖνος τοὺς Ὀπουντίους φησίν, ο υ τω λεγομένους ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος τῆς τοῦ Πατρόκλου πατρίδος, ἡ ν σεμνολογεῖ ὁ Πίνδαρος· ω στε συνακτέον τεσσάρων Λοκρῶν ε ι ναι γένος, τρία μὲν ταῦτα τοὺς Ὀπουντίους καὶ τοὺς Ἐπικνημίδιους καὶ τοὺς Ὀζόλας, τέταρτον δὲ τοὺς Ἰταλικούς ἡ τοι τοὺς Ἐπιζεφυρίους. Οἱ δὲ Ὀζόλαι ἀπὸ τῆς σηπεδόνας, φασίν, ἐκλήθησαν τῶν ἐκεῖ ἀναιρεθέντων Κενταύρων· ε υ ρηται γάρ παρ' αὐτοῖς Νέσσου τε μνήμα καὶ α λλων Κενταύρων. 427 Οτι ἀπὸ Θεσσαλοῦ τινος ἡ πρώην καλουμένη Πελασγία Θεσσαλία ἐκλήθη. Ἐν ταύτῃ, ὡς λόγος, οὐκ ἐξῆν πελαργοὺς κτείνειν, ἐπεὶ τὴν χώραν ο φεων ἐξεκάθαιρον. Ἀπὸ ταύτης ὑπόδημά τι ποιὸν ἐλέγετο Θετταλὶς. Καὶ πήδημα δὲ ἀπὸ ταύτης Θεσσαλὸν τὸ παροιμιαζόμενον. Ἀδονται δὲ βασιλεῖς Θεσσαλίας οἱ Ἀλευάδαι, εὐγενὲς δὲ γένος ἐκεῖσε καὶ οἱ Σκοπάδαι, ἀπὸ ἀνδρῶν παλαιῶν γενεαλογούμενοι, ω ν ὁ μὲν Ἀλεύας, ὁ δὲ Σκόπας ἐκαλεῖτο. Οτι Μακεδόνες λέγονται ἀπὸ Μακεδόνας τοῦ Διός. Οἱ δὲ παῖδας Αἰόλου δέκα παραδιδόασιν, ω ν ε ις Μακεδῶν, φασίν, ἐξ ου ἡ Μακεδονία. Ἦν δὲ τις μοῖρα Μακεδονίας Μακέτα λεγομένη, ἐξ ης καὶ ἡ Μακεδονία Μακετία ἐλέγετο. Οτι δὲ Μακεδῶν καὶ Μακεδῶν λέγεται, ἡ δη ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξανδρείας προεῖρηται, ο θεν

καὶ Μακεδονίαν ἐφη τὴν χώραν ὁ Διονύσιος. 428 Ὅτι ὁ Αἰμῶν, ὁ ὅς καὶ οὐδετέρως τὸ Αἰμῶν λέγεται ἀπὸ τινος βασιλέως Σκυθῶν, Θράκιόν ἐστιν ὁ ῥος. Φησὶ γάρ «κορυφαί χιονώδεις Αἰμῶν Θρηϊκίου.» Τούτου πρὸς ζέφυρον Δωδώνη κεῖται, ἡ πειρος ἀπείριτος. Καὶ ὁ ῥα σχῆμα ἔτυμολογίας ἡ παρηχήσεως ἐν τῷ «ἡ πειρος ἀπείριτος.» Τοιοῦτον καὶ τὸ «ἐν ἐκείναις ἡπείροις εἰς πόντος ἀπείριτος.» Ἰστέον δὲ ὅτι Δωδώνη οὐ μόνον ἡ χώρα, ἀλλὰ καὶ πόλις ἡ ἐν Δωδώνη, ἀπὸ Δωδώνης τῆς Διὸς καὶ Εὐρώπης, ἡ ἐκ ποταμοῦ Δώδωνος. Ἐλέγετο δὲ καὶ Δωδὼν δυσλλάβως. Ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ Δωδωναῖον χαλκεῖον ἐπὶ τῶν πολυλόγων. Ἐγένετο δὲ ποτε Θεσπρωτὶς ἡ Δωδώνη, τουτέστιν ὑπὸ τοὺς Θεσπρωτοὺς, περὶ ἡν καὶ τὸ τοῦ Δωδωναίου Διὸς μαντεῖον διὰ τῆς δρυὸς, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα εἰρηται. 431 Ὅτι ἐς νότον Δωδώνης, ὑπὸ σκοπιᾶν Ἀρακύνθου (Αἰτωλικὸν δὲ ὁ ῥος ὁ Ἀράκυνθος) τὸ τῶν Αἰτωλῶν ἐστὶ πεδῖον μέγα, δι' οὗ μέσου ὄλκον ἀγων Ἀχελῷος ἀργυροδίνης σύρεται ἐπὶ τὸν τῆς Θρινακίας πόντον, ἔλισσόμενος διὰ μέσων τῶν Ἐχινάδων, ὡς μία καὶ ἡ Ὀμηρικὴ Τάφος. Ταύτας δὲ, φασὶν, οὐκ ἐστὶν ἀρτι εὐρεῖν· ὁ γὰρ Ἀχελῷος πολλὴν ἰλὺν ἐρευγόμενος προσέχρωσεν αὐτάς. Ἡρόδοτος δὲ οὐ πάσας ἀφανισθῆναί φησιν, ἀλλὰ τινὰς· λέγει γὰρ ὅτι Ἀχελῷος ῥέων δι' Ἀκαρνανίας καὶ ἐξῆς εἰς θάλασσαν τῶν Ἐχινάδων νήσων τὰς ἡμίσεας ἡ πειρον πεποίηκε. Ταύταις δὲ ὁμοιοὶ καὶ αἱ τῶν Κεφαλλήνων πόλεις. Ἰστέον δὲ ὅτι Αἰτωλοὶ μὲν τὸ ἔθνος ἀπὸ Αἰτωλοῦ υἱοῦ Ἐνδυμίωνος, νῆσοι δὲ Ἐχινάδες ἡ ἀπὸ τινος Ἐχίονος ἡ διότι πολλοὶ ἐκεῖ ἐχῖνοι· ὁποῖου δὲ γένους ἐχῖνοι, ζητητέον ἐν ἄλλοις, εἰτε οἱ τῆι χέρσῳ φιληδοῦντες, εἰτε καὶ οἱ θαλάσσιοι. Καὶ ἄλλως δὲ Ἐχινάδες διὰ τὸ τραχὺ τοῦ τόπου καὶ οἰον ἀκανθῶδες κατὰ τοὺς ἐχίνους. Τοὺς δὲ Κεφαλλῆνας καὶ τὴν Κεφαλληνίαν ἐν δυσιλλῆ παλαιὰ χρῆσις ἀπασα εχει. Ἡ δὲ κλῆσις ἀπὸ τινος Κεφάλου, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν γέγραπται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἀχελῷος προσγεγραμμένον εχει τὸ ἰ, τῷ τύπῳ τῶν διὰ τοῦ ὠος προπερισπωμένων κτητικῶν, τοῦ πατρῶος, Μινῶος καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ ἐστὶν οἰον κτητικόν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Διονύσιος ἐκφωνήσας τὸ ἰ πεντασυλλάβως λέγει αὐτὸν Ἀχελῷον. Θρινακίας δὲ πόντον τὸν Σικελικὸν λέγει. Διὰ τί δὲ Θρινακίαν ἢ Σικελία λέγεται, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἐξῆς. Σημειῶσαι δὲ ὅτι ὁ Γεωγράφος τὸν Ἀχελῶον οὐκ εἰς τὸν τῆς Σικελίας κόλπον, ἀλλ' εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἐκβάλλειν φησὶν, ὡς εἰναι τὸν αὐτὸν κόλπον Κορινθιακὸν μὲν κατὰ τὸν Γεωγράφον, Σικελικὸν δὲ κατὰ τὸν Διονύσιον. Ἀχελῷος δὲ οὐτός ἐστιν, ὁ ὅς κλασθεὶς τὸ ἀριστερὸν κέρασ ὑπ' Ἡρακλεῖ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρασ ἀντέδωκε, δι' οὗ πᾶν ἀγαθὸν ἐχορηγεῖτο τῷ χρῆζοντι. Τοῦτο δὲ οἱ τῶν μύθων θεραπευταὶ πρὸς ἀλήθειαν συμβιβάζοντες τοιοῦτόν τι φασὶν αἰνίττεσθαι· Ἡρακλεῖς εὐεργετεῖν εἰδὼς τοὺς ὀποιοτε γῆς, εἰτα δὴ καὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον μαθὼν πλημμελῶς ῥέοντα καὶ ταῖς καμπαῖς πολλὴν τῆς Αἰτωλικῆς παρατεμνόμενον, καὶ οὐτως ἀδικοῦντα, παραχώμασι τισὶ καὶ διώρυξι καὶ διοχετείαις αὐτὸν ἐβιάσατο· καὶ παρατρέψας καὶ ῥέειν σωφρόνως ποιήσας ἀνέψυξε τὴν γῆν, καὶ εἰς ἀγαθοποιὸν εὐχρηστίαν μετήγαγε, καὶ τὸ τοῖς ἐγχωρίοις ἐπαιστερόν κέρασ τοῦ ποταμοῦ, τὴν ἀτακτον καμπὴν δηλαδὴ τὴν ὡς εἶπειν ἀτέραμνον καὶ σκληρὰν τοῖς ἐκεῖ, εἰς μαλακὴν οἰον ἀντιπεριέστησε δεξιότητα. Καὶ ταῦτά εἰσι τὰ κέρατα τοῦ Ἀχελῷου, τὸ τε βίαιον τὸ καταπονηθὲν, καὶ τὸ πλουτοποιὸν τὸ ἀντιδοθὲν, δι' οὗ καὶ Ἡρακλεῖς εὐεργέτης ἐγνωσται· τὰς γὰρ τοῖ τῶν ποταμίων ρεῖθρων καμπαῖς κέρατα ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, καὶ διὰ τοῦτο ταυροκράνους καὶ κερασφόρους ἐτύπουν αὐτούς. Καὶ οὐτω μὲν τινες περὶ τῶν κατὰ τὸν Ἀχελῶον. Ἐτεροι δὲ αὐτὸν μὲν ἀφῆκαν ὀποι βούλοιο ῥέειν, τὸ δὲ τῆς Ἀμαλθείας μόνον κέρασ τὸ εὐδαιμον ἐν λόγῳ ἐθεντο, καὶ τὸ αὐτόθι τοῦ μύθου νοσοῦν ἐκθεραπεύοντες ἱστοροῦσι γραῦν τὴν Ἀμαλθειαν γενέσθαι κερδαλέαν, ἐμπορικὴν, τὸ πολὺ τῆς ἐμπολῆς ἐντιθεῖσαν κέρατι, ὁ δὲ διὰ τοῦτο Ἀμαλθείας κέρασ ἐφημίζετο, πλουτοποιὸν καὶ βιωφελές. Ἐπεὶ δὲ Ἡρακλεῖς ἀφελόμενος αὐτὸ πλήρες τοῦ ἐγκειμένου κέρματος

καὶ χρησάμενος ἐζησε πρὸς τρυφήν, λόγος ἐντεῦθεν διεδόθη ἀστεῖος, ὡς αὐτῶν Ἡρακλεῖ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἐκβλύζει πᾶν ἀγαθόν, οὐ τὸ τῆς μυθικῆς αἰγὸς τῆς θρεψαμένης τὸν Αἰγίοχον Δία, ἀλλὰ τὸ τῆς ῥηθείσης γραός. Ἄλλοι δὲ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, δι' οὐ περ εὐ εἰχει τὰ κατὰ τὸν Ἡρακλέα, τὸ σκληρόν φασι τῆς διαίτης ἐκείνου καὶ τὸν ποτε κατ' ἀρετὴν βίον αἰνίττεσθαι, ὀπηνίκα ἡμίγυμνος περιῖων καὶ ἐκκαθαίρων κακίας τὴν γῆν οὐ μαλθακῶς εἰχεν, ἀλλὰ σκληρότερον τοῖς φαύλοις προσεφέρετο. Καὶ τοῦτο ἦν τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, ἡ ἀμάλθακτος πρὸς πόνους ἀντιτυπία τοῦ ἠρωος. Οτε μέντοι ἐμελέτησεν οἰκουρεῖν, ἀναπεισθεὶς ὑπὸ γυναικός, καὶ σκιατραφούμενος ἱμάτια περιεβάλλετο θάλποντα, καὶ οὐ κέτι πρὸς ψῦχος ἐγυμνάζετο, ἀλλ' ἐθάλφθη πρὸς τρυφήν ἀποκλίνας, κατακαίει ὁ λόγος τὸν ἠρωα, τὴν ἐκ τῆς περιβολῆς θάλψιν εἰς πυρὰν αὐτῶ ὑπάναψας. Ἄλλος δὲ τις λόγος Λιβυκόν τι χωρίον πάμφορον, εἰκοὶς βοὸς κέρατι κατὰ τὸ σχῆμα, ἐκτίθεται, καὶ εἰς κτῆμα γυναικί τινι Ἀμαλθεία δίδωσιν, ὁ περ διὰ τὸ καρποῦ παντὸς εἰς πολλαπλάσιον δοτικὸν εἶναι ὁ μῦθος εἰς βόειον κέρας μεταλαβὼν τὰ θρυλούμενα περὶ αὐτοῦ διαδίδωσιν. Εἰ δέ τι παραπήλαυσεν ἀγαθὸν τοῦ τοιοῦτου κέρατος καὶ ὁ Ἡρακλῆς, ὁ τε εἰς Λιβύην ἀπεδήμησε, λέγοιτο αὐτῶν μετεῖναι τῶν Ἡρακλεῖ τοῦ τοιοῦτου τῆς Ἀμαλθείας κέρατος. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον ἰκανῶς, ἡμᾶς τοῦ κατὰ τὸν Ἀχελῶον ἐπὶ τὰ τοιαῦτα οἰον παρασύραντος ρεύματος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡσπερ Ἀσσοποῖ πολλοὶ, εἰτι δὲ καὶ Κηφισσοὶ, οὐτω καὶ Ἀχελῶοι, ὡν εἰς καὶ ὁ ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὴν Ἀχαϊκὴν Δύμην. 437 Ὅτι ἀνατολικωτέρα τοῦ Ἀχελῶου ἢ ἀπὸ Φώκου καλουμένη χώρα Φωκίς, ἐλκομένη πρὸς βορρᾶν κατὰ τὸ στόμα τῶν Θερμοπυλῶν, Παρνασοῦ νιφόεντος ὑπὸ πτυχί, ἠγουν ὑποκειμένη τῶ Παρνασσῶ. Ταύτης οἱ οἰκῆτορες Φωκεῖς λέγονται δισυλλάβως· Φωκαεῖς μὲντοι τρισυλλάβως οἱ τῆς Φώκης, Ἰωνικῆς πόλεως, ἣ τις καὶ Φώκαια λέγεται, ὡς Νίκη, Νίκαια. Τούτων τῶν Θερμοπυλῶν πλησίον ὁ Σπερχεῖος ποταμὸς ἐκδίδωσιν. Ὁ δὲ Διονύσιος λέγει καὶ ὅτι διὰ μέσης τῆς Φωκίδος ταύτης Κηφισσοῦ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει, ὡς τοῦ Κηφισσοῦ Φωκικοῦ ὀντος ποταμοῦ. Σκόπησον δὲ εἰ τὸ κελαρύζειν κυρίως κείται ἐπὶ μεγάλου ποταμοῦ χεύματος. Ἐπτα δὲ ὁ Γεωγράφος καταριθμεῖται Κηφισσοῦς. Θερμοπύλαι δὲ λέγονται συνθέτως ἀπὸ τε θερμῶν ὑδάτων ἐκεῖ ἀναβαλλομένων καὶ διὰ τὸ εἰς στενότητα πυλῶν ὡσπερ συγκεκλεισθαι τὸν τόπον. Ὅποῖόν τι καὶ περὶ τῶν Κασπίων πυλῶν λέγεται, ας καὶ κλεῖδας τῆς Ἀσιάτιδος γῆς καλέσει ὁ Διονύσιος, ὡς ταῦτὸν ὀν ἐπὶ τοιαύτης στενοχωρίας κλεῖδας ἡ πύλας εἶπεῖν. Φησὶν δὲ καὶ Ἡρόδοτος ὅτι ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν Θερμοπυλῶν θερμὰ λουτρά, α καὶ Χύτρος καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι· καὶ τεῖχος κατὰ τὰς εἰσβολὰς, ὁ Φωκέες ποτὲ εδειμαν· τὸ δὲ παλαιὸν καὶ πύλαι ἐπήσαν. Λέγει δὲ καὶ ὅτι ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι ὁ τόπος ἐλέγετο, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων Πύλαι. 441 Ὅτι τὸν δράκοντα, ὁ Ἄπολλων ἀνείλεν ἐν τῇ Πυθῶνι τῇ περὶ τὸν Παρνασσόν, Δελφύνην ὁ Διονύσιος καλεῖ, οὐ τὸν ὄλκον ἀναδιπλώσας ἐν ἐπαναλήψεως σχήματί φησιν, ὅτι «δράκοντος Δελφύνης παρακέκλιται ὄλκός τῶ Πυθίῳ τρίποδι, ὄλκός ἀπειρεσίαις ἐπιφρίσων φολίδεσσιν,» ὡς τῆς δορᾶς τοῦ δράκοντος ἐκεῖ ἀνακειμένης. Ἐξ οὐ καὶ ἡ Πυθῶν παρωνομάσθαι δοκεῖ, ὡς ῥηθήσεται. Ὀλκὸν δὲ εφη τὴν δορὰν τοῦ δράκοντος, τῶ ὀνόματι τοῦ ὀλου ὀνομάσας τὸ μέρος, ὡς καὶ ἡ βύρσα βοῦς λέγεται, καὶ ἑλέφας τὸ ὄστοῦν τοῦ ἐλέφαντος. Φασὶ δὲ ὅτι ὁ Διονύσιος ἀντὶ ἀρσενικοῦ τοῦ ὀ Δελφύνης θηλυκῶς εἰπεν ἢ Δελφύνη, τρόπῳ ποιητικῶ κατὰ γένους κοινότητα. 443 Ὅρα δὲ ὅτι τὸ φολὶς ἐπὶ ὀφειως εἰπεν, ὡς τῶν λεπίδων ἰχθύσιν ἀπονενεμημένων· καὶ ὅτι τὸ φρίσσειν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπανεστηκτιῶν φολίδων εφη, ἀπὸ θαλάσσης καὶ ἐνταῦθα τὴν λέξιν μεταγαγόν. Ὡσπερ γὰρ τὸ κυμαίνεσθαι θαλασσία λέξις, οὐτω καὶ τὸ φρίσσειν κυρίως, καὶ ἐκεῖθεν μετενήνεγκται εἰς ἄλλα διάφορα. 444 Ὅτι θυόεν πέδον τὸ τῆς Πυθῶνος διὰ τὰς ἐκεῖ πολλὰς θυσίας. Καὶ ἱμερτὸν δὲ ἡ μέγαν λέγει τὸν αὐτόθι ναόν

τοῦ Ἀπόλλωνος, ε νθα φησὶ τὸν Φοῖβον ἀπὸ Μιλήτου ἢ Κλάρου ἐλθόντα χρυσῆς ἀναλύεσθαι α μμα φαρέτρης, ἢ τοι λύειν τὸν τῆς φαρέτρας δεσμὸν, καὶ ἀποθέντα αὐτὴν ἀναπαύεσθαι. Ἱερὰ δὲ ἢ Ἀπόλλωνος καὶ ἢ Μίλητος καὶ ἢ Κλάρος, καθὰ καὶ ἢ Δῆλος καὶ ἢ Πυθῶν, καθ' Ὁμηρον δὲ καὶ ἢ Κίλλα ἢ καὶ Χρῦση καὶ ἢ Τένεδος καὶ ἢ Ἰσμαρος. Ὅτι δὲ ἢ Πυθῶν παρὰ τὸ πύθω, τὸ σήπω, λέγεται, ὡς ἐν αὐτῇ σαπέντος τοῦ ῥηθέντος δράκοντος, ἢ παρὰ τὸ πυθέσθαι, τὸ μαθεῖν, ὡς τῶν χρηστηριαζομένων ἐκεῖθεν μανθανόντων τὰ μέλλοντα, ἰκανῶς τεθρύληται. Ἡ δὲ Μίλητος πόλις ἐστὶν Αἰολικὴ, περὶ ἢ γραφήσεται τὰ δέοντα ἐν τοῖς ἐξῆς. Ἡ δὲ Κλάρος λέγεται νεώριον εἶναι τῆς Κολοφῶνος, κληθῆναι δὲ οὐτως ἀπὸ τοῦ κλήρου, ἢ τοι τοῦ λάχους· πολλῶν γὰρ, φασὶ, θεῶν κληρωσαμένων περὶ αὐτῆς, ε λαχε τῷ Ἀπόλλωνι. Λέγεται δὲ καὶ Διὸς Κλαρίου μαντεῖον εἶναι αὐτόθι. Ὄθεν καὶ παρὰ τῷ Λυκόφρονι ἢ Κασσάνδρα Κλάρου Μιμαλῶν λέγεται, τουτέστι βάκχη καὶ μάντις Κλαρία. 451 Ὅτι νῆσος ἐσπεριωτάτη τὰ ἐσχατόεντα Γάδαιρα, κατὰ μέσον τῶν πρὸς τῇ Ἰβηρίᾳ πυλῶν· διὸ καὶ Ἰβηρικὰ φησὶν ὁ Ἀρριανὸς αὐτά. Ἐστὶ δὲ ἢ νῆσος αὐτὴ κατὰ τὸν Γεωγράφον οὐ πολὺ μείζων ἑκατὸν σταδίων κατὰ τὸ μῆκος, πλάτος δ' ε σθ' ο που καὶ σταδιαῖον. Τὸ δὲ ἔθνικόν αὐτῆς τετραχῶς λέγεται, Γαδειρίτης καὶ Γαδειρεὺς καὶ Γαδειραῖος καὶ Γαδειρανός, ὡς Βοσπορανός. Ἐστὶ δὲ οὐ μόνον οὐδετέρου γένους τὰ Γάδαιρα, ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς ἢ Γάδαιρα. Κεῖται δὲ ἐπὶ τέρμα σιν ὠκεανοῦ τοῖς πρὸς τῇ ἐσπερίᾳ δηλονότι θαλάσῃ, Κοτινοῦσα ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων κληζομένη, ἢ γουν κοτινόεσσα, ὡς πολλοὺς ε χουσα κοτίνους, οἱ ἀγριελαίας εἰδός εἰσι, μετονομασθεῖσα δὲ Γάδαιρα. Ἐνταῦθα Διὸς γόνον Ἡρακλέα τιμᾶσθαι φησὶν, ἢ ὁ Θηβαῖος δὴ οὐτος ἢ Ἡρακλῆς, ἢ ὁ Φοῖνιξ κατὰ τινος, ἢ τοι ὁ Τύριος. Ἐσχε δὲ Φοινίκων ἀνδρῶν ἀποικίαν ἢ νῆσος. Ἐμπορικοὶ γὰρ ο ντες οἱ Φοῖνικες, καὶ πρηκτῆρες καὶ τρώκται κατὰ τὸν Ποιητὴν, καὶ πανταχοῦ πλωτίζομενοι, ὠ κησαν καὶ αὐτόθι, καὶ Γάδαιρα μετωνόμασαν αὐτὴν διὰ τὸ τοῦ τόπου στενὸν, οἶονεὶ γῆς δειράν, ὡς προέγραπται. 453 Ὅτι δὲ καὶ αὐτόθι Φοῖνικες ἀπώκησαν, δηλοῖ καὶ ὁ Γεωγράφος λέγων· «ἀποικία γέγονε Φοῖνιξιν ε ὡς Ἰβηρίας, τῆς τε α λλης καὶ [τῆς] ε ξω στηλῶν.» Ἄρριανὸς δὲ καὶ τὴν Ταρτηρὸν Φοινίκων κτίσμα φησὶν. Αἰλιανὸς δὲ ἐν τοῖς Περὶ προνοίας φησὶν, ὅτι ἐν Γαδεῖροις βωμὸς Ἐνιαυτῶ ι δρυται καὶ Μηνὶ α λλος εἰς τιμὴν χρόνου μακροτέρου τε καὶ βραχυτέρου. Ἐστὶ δὲ καὶ Γήρων, φησὶν, ἱερὸν τοῖς ἐκεῖ, τιμῶσι τὴν ἡλικίαν τὴν μαθοῦσαν πολλά· καὶ Θανάτου α λλο, εἰς γέρας τῇ κοινῇ ἀναπαύλῃ, ἢ γουν τῷ τελευταίῳ ο ρμῶ· καὶ βωμὸς δὲ, φησὶ, παρὰ τοῖς ἐκεῖ Πενίας καὶ Τέχνης, τῆς μὲν ἐξιλεουμένοις, τῆς δὲ παραλαμβάνουσιν εἰς α κος ἐκείνης. Ἄνδρειοι δὲ περὶ ναυτιλίας οἱ Γαδειρίται· διὸ καὶ ἐσχάτη οὐσα ἢ νῆσος ο μως ὀνομαστοτάτη ἐγένετο. Ὅτι δὲ πολλοὶ τόποι ἀπὸ φυτῶν ε σχον τὰς κλήσεις, ὡς καὶ ἢ ῥηθεῖσα αὐτῇ Κοτινοῦσα, δηλον· οὐτω γὰρ καὶ ἢ Ἐρικοῦσα λέγεται διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐρείκας, καὶ ἢ Μίλητος Πιτυοῦσά ποτε διὰ τὰς πίτυς ἐκλήθη· καὶ ἐν Ἀθήναις δὲ πολλοὶ τόποι ἐντεῦθεν ἐκλήθησαν, ὡς ἢ Ραμνοῦς ἀπὸ τῶν ἐκεῖ ῥάμνων, καὶ ἀπὸ τῶν μυρρινῶν οἱ Μυρρινούσιοι· καὶ ἢ Ποντικὴ δὲ Κερασοῦς ἀπὸ τῶν φυτῶν τῶν κεράσων κέκληται. 457 Ὅτι μετὰ τὰ Γάδαιρα αἱ Γυμνήσαι νῆσοι, οὐτω κληθεῖσαι ἢ διὰ τὸ γυμνοὺς καὶ ἀχλαίνους κατὰ τὸν Λυκόφρονα ἐκεῖ ἐξενεχθῆναι διὰ ναυαγίαν τινὰς τῶν Βοιωτῶν, ἢ οτι γυμνοὶ διάγουσιν οἱ ἐκεῖ. Ἐκλήθησαν δὲ ποτε καὶ Βαλιαρίδες αἱ τοιαῦται νῆσοι. Ἀριστοὶ δὲ σφενδονᾶν οἱ ἐν αὐταῖς, ὡς καὶ Λυκόφρων ἴστο ρεῖ, σφενδόνῃσιν ἀνὰ τρεῖς ε χοντες ἐν τῇ κεφαλῇ. Διὸ καὶ Βαλιαρεῖς λέγονται, ὅτι σφενδονῆται, κατὰ τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν. Ἐπτα δὲ εἰπόντων τινῶν εἶναι τὰς Γυμνησίας νῆσους, ὁ Γεωγράφος δύο αὐτὰς ἴστορεῖ, ὡν ἢ μὲν, φησὶ, μείζων, ἢ δὲ ἐλάττων, εὐδαίμονες α μφω· καὶ εὐλίμενοι μὲν, χοιραδῶδεις δὲ, ἢ τοι πετρώδεις καὶ τραχεῖαι, κατὰ τὰ στόματα τῶν λιμένων. Οἱ δὲ ἐν αὐταῖς α νθρωποὶ πρῶτοι πλατυσῆμος χιτώνας ἐφεῦρον. Λέγεται δὲ καὶ ὅτι εἰς τούτους κοιμισθέντες πέραθῆν

ποθεν δύο λαγιδεῖς, α ρρην καὶ θήλεια, ου τως εἰς ἐπιγονὴν πολλὴν ηὔξήθησαν, ω στε καὶ οι κους ἀνατρέπειν ἐξ ὑπονομῆς καὶ δένδρα. Οθεν καὶ ἠναγκάσθησαν οἱ ἐκεῖ πρεσβεῦσαι εἰς Ῥωμαίους διὰ χώρας αἰ τησιν. Εἰσὶ δὲ γεωρύχοι καὶ ῥιζοφάγοι οἱ λαγιδεῖς, ου ς καὶ λεβηρίδας ἐκάλουν τινές. Οτι ἐπὶ ταῖς Γυμνησίαις νήσοις ἡ Βοῦσός ἐστιν, ἡ ἦ Ἡρωδιανός ἐν τῇ καθόλου προσωδία ὀξύνει, Βουσός ἀναγινώσκων. Ταύτης ὁ κύκλος τετρακοσίων σταδίων, ὡς ὁ Γεωγράφος φησίν. 458 Οτι ἐν τῷ Λιγυστικῷ πελάγει μέγισται νῆσοι μετὰ Σικελίαν ἢ Σαρδῶ καὶ ἡ Κύρνος· διὸ καὶ ὁ Διονύσιος εὐρυτάτην καλεῖ τὴν Σαρδῶ. Ἱστοροῦνται δὲ πολυχρονιώτατοι εἰ ναι οἱ Κύρνιοι. Τὴν δὲ Κύρνον καὶ Κορσίδα, φησὶ, καλοῦσιν, ἡ κατὰ τινα τῶν ἀντιγράφων Κορσίκαν. Καὶ ὡς μὲν α λλοι φασὶ, Κορσίς καλεῖται ἀπὸ Κόρσης γυναικός. Λέγεται γὰρ ο τι νῆσος ἐν τῷ Τυρσηνικῷ πελάγει Κορσίς ἀπὸ Κόρσης δούλης βουκόλου. Ὡς δὲ ὁ Διονύσιος βούλεται, Κορσίς λέγεται, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ κόρσας, ο ἐστὶ κορυφὰς τῶν ὀρέων. Εστι γὰρ τῆ ὑ λη, φησίν, ἀμφιλαφῆς, ο ἐστὶ δασεῖα, ου τις τόσον ο σον ἐκείνη. Ἀμφιλαφῆς δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ δασὺ, ου ε στιν ἀμφοτέρωθεν λαβέσθαι, τραπέντος τοῦ β εἰς φ, Μακεδόνων ε θει, οι καὶ τὸν Φίλιππον Βίλιππόν φασι. Τοιοῦτον δὲ τι καὶ τὸ σοφός ἐκ τοῦ σέβω, καὶ τὸ στρεβλός ἀπὸ τοῦ στρέφω. Ἰστέον δὲ ο τι οὐ μόνον ἐπὶ δασύτητος λέγεται τὸ ἀμφιλαφῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ἐπὶ πλήθους ἡ πυκνότητος, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν βροντὰς ἀμφιλαφεῖς καὶ ἐλέφαντας περὶ τινα τόπον ἀμφιλαφεῖς. Καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. Ἡ δὲ Σαρδῶ, καθὼς καὶ ἐν α λλοις προεγράφη, ἐκφέρεται καὶ διὰ τοῦ Σαρδῶν. Φησὶ γοῦν ὁ Γεωγράφος· «διέχει Σαρδόνος ἡ Κύρνος, ἡ καὶ Κορσίκα ὑπὸ Ῥωμαίων λεγομένη, σταδίους ξ'. Τραχεῖα δὲ ἐστὶ, φησὶ, καὶ οἰκεῖται φαύλως. Καὶ οἱ κατέχοντες αὐτὴν θηρίων εἰσὶν ἀγριώτεροι, καὶ ου τω βοσκηματώδεις, ω στε καὶ ἀνδραποδισθέντες ἡ οὐκ ἀνέχονται ζῆν ἡ ζῶντες ἀπαθεία καὶ ἀναισθησία τοὺς ε χοντας ἐπιτρίβουσι, καὶ οἱ αὐτοὺς κτώμενοι δεσπότες εἰ καὶ τὸ τυχὸν τίμημα καταβάλλουσιν ὑπὲρ αὐτῶν, ο μως μεταμέλει αὐτοῖς ὑ στερων.» Ἐκλήθη δὲ Σαρδῶν ἀπὸ Σαρδόνος υἱοῦ Ἡρακλέος· ὠνομάσθη δὲ ποτε καὶ Ἰχνοῦσα, ἐπεὶ ἰ χνει ἀνθρώπου ἐστὶν ὁμοία τὸ σχῆμα. Ὡκίσθη δὲ ποτε καὶ ὑπὸ Ἰβήρων, εἰ τα ὑπὸ Ἡρακλειδῶν, μετοικίσαντος Ἡρακλέος ἐκεῖ τοὺς τε Θεσπιάδας καὶ τινὰς τῶν Καδμείων καὶ τῶν Λοκρῶν. Εἰ τα ὠκίσθη καὶ ὑπὸ Καρχηδονίων. Ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς Σαρδόνος καὶ ὁ παροιμιώδης λέγεται κατὰ τινὰς Σαρδόνιος ἡ Σαρδάνιος γέλως, περὶ ου ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα γέγραπται. 461 Οτι τὸν Αἰ ὀλον, περὶ ου ζητητέον καὶ εἰς τὴν Ὀδύσειαν, φιλόξενον βασιλέα λέγει, καὶ Ἰποτάδην ἀκολούθως Ομήρῳ, καὶ χρησάμενος καὶ εἰς αὐτὸν ἐπαναλήψει, διὰ τὸν περὶ αὐτοῦ θρύλον, λέγει θαυμαστὰ δῶρα λαχεῖν αὐτόν· τὰ δ' ε στιν ἀνέμων κοιρανία, ἡ γουν κυριότης, κλονεόντων τε ἰσταμένων τε. Καὶ ο τι αἰ τοῦ Αἰόλου περιδρομοὶ ἐν ἀλί νῆσοι ἐπτά εἰσιν, ἐπώνυμοι, φησίν, ἀνδράσι Πλωταί, τουτέστι φερωνύμως καλούμεναι Πλωταί· οὐχ ο τι μετακινουῦνται, ὡς ἡ Δῆλός ποτε μυθεύεται, ἀλλὰ διότι ὡς περιδρομοὶ μέσον, φησίν, ε χουσι περίπλοον ἀμφιέλικτον, τουτέστι περιπλέονται, καὶ εἰσι γνώριμοι καὶ οὐκ ἀνώνυμοι, οὐδὲ α πλοοὶ διὰ μοχθηρίαν τινά. Τοῦτο δὲ ἀρετὴ νήσων ἐστίν. Εἰ πε δὲ καὶ Ομηρος τὴν Αἰόλου νῆσον Πλωτήν· καὶ τούτου ζῆτει τὴν αἰτίαν ἐκεῖ. Αἰ δ' αὐταὶ νῆσοι αἰ τοῦ Αἰόλου λέγονται καὶ Λιπαραίων νῆσοι, διέχουσαι τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ στάδια διακόσια, ἐν ἀπόψει κείμεναι τοῖς ἐκ Σικελίας καὶ Ἠπείρου πλέουσιν· ω ν ἐν μιᾷ τῇ καλουμένη Στρογγύλῃ τὸν Αἰ ὀλον οἰκῆσαί φασιν, ἡ τις βία μὲν φλογός λείπεται τῶν α λλων ε ξ νήσων, φέγγει δὲ πλεονάζει. Μεγίστη δ' αὐτῶν ἡ Λιπάρα, ἀπὸ Λιπάρου τινὸς κληθεῖσα υἱοῦ Αὐ σονος, Κνιδίων α ποικος, ἐξ ἡ ς ὡς ἀπὸ μέρους προέχοντος αἰ πᾶσαι Λιπαραίων λέγονται νῆσοι. Ὦνομάσθη δὲ ποτε αὐ τη καὶ Μελιγουνίς. Ἐγγυτάτω δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἡ Σικελία. Σημεῖωσαι δὲ ο τι αἰ τοῦ Αἰόλου νῆσοι Αἰόλαιοι λέγονται, οὐ μὴν καὶ Αἰολίδες· τοῦτο γὰρ αἰ τῶν Αἰολέων νῆσοι εἰς κλήσιν εἰλήχασι· καὶ ο τι περὶ τὸ Τυρσηνικὸν αὐ ται κείσθαι λέγονται πέλαγος· ο θεν

σημειωτέον ο τι καὶ ἡ Σικελία τῷ Τυρσηνικῷ πελάγει παράκειται. 467 Ὅτι τὴν παρ' Ὀμήρῳ Θρινακίαν Τρινακίαν οὐ τὸς φησὶ, τουτέστι τὴν Σικελίαν. Ἡτις ἐκτέταται, φησὶν, ἐπὶ τρισσαῖς πλευραῖς ἐστηκυῖα, οἱ α δηλονότι τρίγωνος οὐ σα. Καὶ ἐστὶν οἰον ἐτυμολογία τοῦτο τῆς Τρινακίας, οἰονεὶ τριακρίας, ο ἐστὶ τρία ἐχούσης α κρα. Διὸ καὶ ὁ Λυκόφρων τρίδειρον νῆσον λέγει αὐτήν, καὶ ὁ Πίνδαρος τριγλώχινα. Καὶ ο ρα τὸ ἐστηκυῖα ἐπὶ τρισσαῖς πλευραῖς. Διὰ τοῦτο γὰρ ἐν τοῖς φθάσαισι κρηπίδας που εἰπεν, ἠτοιβάσεις, τὰς τοῦ τρίγωνου πλευρὰς, ὡς ἵσταμένου ἐπὶ κρηπίδος, ἠτοιβάσεώς τινος. Ἀκρα δὲ οἱ, φησὶν, ἠτοι ἀκρωτήρια καὶ γωνία τοῦ νησιωτικοῦ τούτου τριγώνου, Πάχυνός τε Πελωρίς τε Λιλύβη τε. Καὶ ο ρα ο τι κἀνταῦθα γοργῶς ἐνὶ στίχῳ τὰ τρία τῆς Σικελίας α κρα ἐμπεριέλαβεν, ὡν Λιλύβη μὲν πρὸς ζέφυρόν ἐστιν εἰσανέχουσα, ἠτις καὶ οὐδετέρως Λιλύβαιον λέγεται, ὡς κεφαλὴ κεφάλαιον· Πάχυνος δὲ πρὸς αὐγὰς· ἐπ' ἀρκτον δὲ πρὸς Αὐσονίαν ὄρᾳ ἢ Πελωρίς, ἠς ἐν τῷ κόλπῳ ἢ Μεσσήνη. Καὶ ο ρα τὸ εἰσανέχουσα, ὡς οὐ μάρτην ἐστοίβασται ταῖς προθέσεσιν, ἀλλ' ἢ μὲν εἰς πρόθεσις τὸ ἐπὶ πολὺ τὴν ἀκραν ἐκτείνεσθαι εἰσω θαλάσσης ἐμφαίνει, ἢ δὲ ἀνά τὸ ὑψος τοῦ ἀκρωτηρίου παραδηλοῖ, ὁθεν καὶ ἠνεμόεσαν εφη τὴν Πελωρίδα. Ἰστέον δὲ ο τι ἢ Πελωρίς ἐνταῦθα μὲν Σικελίας α κρα ἐστὶ, κεῖται δὲ ποτε ἢ λέξις καὶ ἐπὶ ὀστρέου. Ἐστὶ γὰρ κατὰ τοὺς παλαιούς πελωρίς ὀστρέου εἰδος χήμης μεγαλώτερον· διὸ καὶ πελωρίς διὰ τὸ μέγεθος λέγεται. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει ο τι ἀπὸ Τρινακρίας Θρινακία προσηγορεύθη, μετονομασθεῖσα εὐφωνότερον. Λέγει δὲ καὶ διάγραμμα εἶναι ἀπὸ Παχύνου τοῦ ἐώου ἀκρου πρὸς τὸ στόμα τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Ἀλφειοῦ στάδια τετρακισχίλια, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐσπερίου Λιλυβαίου ἐπὶ τὴν Λιβύην καὶ Καρχηδόνα τούλάχιστον χίλια πεντακόσια· καὶ τὶς τῶν ὀξυδορκούντων λέγεται ἀπὸ σκοπιᾶς ἀπαγγέλλειν τοῖς ἐν Λιλυβαίῳ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκ Καρχηδόνας ἀναγομένων σκαφῶν. Ἰστέον δὲ ο τι ὁ Διόδωρος οὐ μόνον ἀκρωτήριον Σικελίας οἰδε τὸ Λιλύβαιον, ἀλλὰ καὶ φρέαρ ἐνταῦθά που ἱστορεῖ οὐτω καλούμενον, καὶ πόλιν δὲ τῷ φρέατι τούτῳ ὁμώνυμον. Ὁρα δὲ ο τι καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ «Τρινακίῃ δ' ὑπὲρ πέδον Αὐσόνων» τῇ ὑπὲρ προθέσει συνήθως αὐτῷ ἐπὶ τῶν νοτίων ἐχρήσατο. Νοτιωτέρα γὰρ ἢ Σικελία τῆς τῶν Αὐσόνων ἠπείρου, ἠς καὶ ἐκκέκοπται, ὡς ῥηθήσεται. Ἄλλοι δὲ φασὶν ο τι Θρινακία λέγεται διὰ τὸ εἰοικέναι θρίνακι· ὁ περ ἀπάδει τῇ τῶν παλαιῶν δόξῃ· οὐ γὰρ δοκεῖ τοιοῦτου σχήματος εἶναι ἢ Σικελία. Σιβύλλα δὲ φησὶν ἀπὸ Τρινακίου βουκόλου κληθῆναι, εἰποῦσα· Θρινακίη νῆσος, τὴν ἐκτίσε Τρίνακος ἠρωσ, υἱὸς ποντομέδοιο Ποσειδάωνος ἀνακτος. 473 Ὅτι πρὸς βορέαν τῆς Σικελίας ὀλεθρία τοῖς ναύταις κέλευθος, στενὴ τε σκολιά τε καὶ ἀσχετος· ὁ που ἢ θάλασσα, φησὶ, συρομένη κατὰ πάθος Εὐρίπου μακραῖς περιβρέμεται σπιλάδεσιν, ἠτοι παραθαλασσίαις πέτραις. Ἐκφράζει δὲ τὸν Σικελικὸν ἐν τοῖς ἐπεισι τούτοις πορθμὸν· ἐνθα καὶ τὸ τῆς Χαρυβδέως ὁ Ὀμηρικὸς μῦθος λέγει γίνεσθαι πάθος καὶ τῆς Σκύλλης κακόν. Ἐστὶ δὲ ῥοώδης καὶ οὐτος ὁ πορθμὸς, καὶ αὐτὸς μὲν δις ἐκάστης ἡμέρας μεταβάλλει, ἐπτάκις δὲ τὸ ὄλον νυχθήμερον ὁ περὶ Εὐβοίαν Εὐριπος. Περὶ ὅν φασι διατρίψαντα τὸν Ἀριστοτέλην καταλῦσαι τὸν βίον· ὁ που καὶ ἢ Εὐβοϊκὴ Ἀρέθουσα, ἐτι δὲ καὶ ἢ Χαλκίς, ἀφ' ἠς καὶ ὁ Εὐβοϊκὸς Εὐριπος Χαλκιδικὸς λέγεται. Ταύτης δὲ τῆς Χαλκίδος οἱ πολῖται ἀνδρεῖοι ἰστόρηται, περὶ ὧν χρησμὸς τοιοῦτος ἐξέπεσεν· Ἴππον Θεσσαλικὸν, Λακεδαιμονίαν δὲ γυναῖκα, ἀνδρας δ' οἱ πίνουσιν ὑδωρ ἱερῆς Ἀρεθούσης· τοὺς Χαλκιδέας λέγων ὁ τοιοῦτος χρησμὸς Ἀρεθουσίους κατὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν παλαιῶν· ἐκεῖ γὰρ ἐστὶν ἢ τοῦ τοιοῦτου χρησμοῦ Ἀρέθουσα. Δεῖ γὰρ εἰδέναι ο τι οὐ μία ἢ Σικελικὴ, ἀλλὰ πολλαὶ εἰσὶν Ἀρέθουσαι, ὡσπερ καὶ Χαλκίδες καὶ Εὐβοίαι, ναὶ μὴν καὶ πορθμοὶ ῥοώδεις κατὰ τὸν Σικελικόν. Ὠντινων πορθμῶν ὁ κατὰ τὸ Βυζάντιον ἐκρουνεῖ χειμὸν, οὐ μὴν καὶ ἀνάκαμψιν. Ἰππαρχος δὲ ἱστορεῖ καὶ μόνας ποτε ποιεῖσθαι αὐτὸν, ἠγουν ἰστασθαι. Κάκεινο δὲ ἰστέον, ο τι τῶν δύο

τῆς Σικελίας πορθμῶν ὁ μὲν πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ ὁ βόρειος, περὶ οὐ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔρρεθη, ἑπταστάδιος ἱστορεῖται· τοσοῦτον γὰρ (τῆς γῆς) διέχει τὸ στενότατον, καθὰ καὶ τι μέρος τοῦ Ἑλλησπόντου, ὡς προϊστόρηται· ὁ δὲ πρὸς τῇ Καρχηδόνι ὁ νότιος, ὁ ἀπὸ Λιλυβαίου ἐπὶ Λιβύην, ὡς πρὸ ὀλίγου γέγραπται, σταδίων χιλίων πεντακοσίων, ὁ ν Λιβυκὸν πόρον καλεῖ ὁ Διονύσιος. 476 Ὅτι ἡ Σικελία χερρόνησός ποτε ἡ ν συνεχῆς κατὰ τὸν ἰσθμὸν τῆ τῶν Αὐσόνων γῆ. Σεισμοῦ δέ τινος ὡς εἰκὸς ἐξαισίου συμπεσόντος, καὶ τοῦ ἰσθμοῦ διασχόντος, εἰσπεσεῖν φασὶ τὴν παρίσθμιον θάλασσαν, καὶ μεσολαβήσασαν θέσθαι νῆσον τὴν Σικελίαν, οὐ πολὺ διὰ τοῦτο τῆς χέρσου διέχουσαν. Ὄθεν καὶ μῦθος φέρεται, τὸν Ποσειδῶνα οἱ ἀπίστατοῦντα τοῖς σεισμοῖς ἀποτεμεῖν τὸν ἰσθμὸν Ἀονίῳ πολυγλώχινι σιδήρῳ, καὶ παρειαγαγεῖν τὴν ἑκατέρωθεν ζωννύουσαν αὐτὸν θάλασσαν, καὶ οὕτω νῆσον ποιῆσαι τὴν τέως χερρόνησον, χαριζόμενον Ἰοκάστῳ τῷ τοῦ Αἰόλου παιδί, ὡς ἀνεχοι ταύτην οἰκεῖν ἀσφαλῶς. Ἀπὸ δὲ τῆς ῥηθείσης ῥήξεως, ὡς προείρηται, καὶ τὸ ἐκεῖ λέγεται παρονομασθῆναι Ῥήγιον· καθὰ που καὶ τὸ παρ' ἡμῖν τὸ Θράκιον· καὶ αὐτὸ γὰρ ἐπὶ τοιαῦδε ῥήξει ὀνομασθῆναί τινες οἰοῦνται, δι' ἧς ῥήξεως ἡ λίμνη τῆ ἐγγυὲς θαλάσση ὠμίλησε διεκρεύσασα. Τοιοῦτον δὲ τι παθεῖν καὶ τὸν Ἑλλησπόντον ἱστοροῦσί τινες, ὡς προϊοῦσι ῥηθήσεται. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι πιστεύεται τὴν Λέσβον ἀπερρωγένην τῆς Ἰδης, ὡς καὶ τὴν Σικελίαν τῆς Ῥηγίνης, καὶ τὴν Ὀσσαν τοῦ Μακεδονικοῦ Ολύμπου, ὡς μέσον ἐκτετε διέρρευσε ὁ Πηνειός. Καὶ τὴν Εὐβοίδα δὲ γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων Βοιωτίας ἀκτῆς ἐχώρισε, καθὰ τίς φησι ποιητής. Πολυγλώχινια δὲ σίδηρον τὴν τοῦ Ποσειδῶνος καλεῖ τρίαῖναν κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀντὶ τοῦ τριγλώχινια, τρεῖς ἀκίδας ἔχουσαν· ὡς περ καὶ προϊῶν που ἔρεῖ ὅτι ἐν Ἀσίᾳ πολὺς ὠκεανός, ὁ περ αὐτὸς ἐρμηνεύων φησὶ «τρισσοὺς γὰρ κόλπους ἐρεύγεται ἐνδοθι» ὡς ταῦτον ὁ ν εἰπεῖν πολὺς ὠκεανός καὶ τρισσοὶ ἐξ ὠκεανοῦ κόλποι· εἰ τι γὰρ τρία, φασὶ, τοῦτο καὶ πολλὰ· οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν, εἰ πολλὰ, ἐξ ἀνάγκης καὶ τρία· οὐ γὰρ ἀντιστρέφει ὁ λόγος. Αἰνίττεται δὲ, φασὶν, ἡ τρίαῖνα τὰς τρεῖς τῶν ὑδάτων ποιότητος, τὴν ἄλμυράν, οἱ ἀ ἐστὶν ἡ τῆς θαλάσσης, τὴν γλυκεῖαν, ὁποῖα ἡ τῶν ποταμῶν, καὶ τὴν μέσην, τὴν τῶν λιμνῶν. Τὰ γὰρ πικρὰ καὶ ὀξώδη καὶ εἰ τι που ἄλλο τοιοῦτον, οὐ προσλογιστέον διὰ τὸ σπάνιον. Ἀόνιον δὲ σίδηρον λέγει, ὡς ἀνετις εἰποι Βοιώτιον· Ἀονες γὰρ ἔθνος βάρβαρον οἰκῆσάν ποτε ἐν Βοιωτίᾳ, ἐνθα Ποσειδῶν ἐτιμάτο· καὶ οὐ δήπου κάλλιστός ἐστὶν ὁ Ἀόνιος σίδηρος· τοιοῦτος γὰρ μάλιστα ὁ Χαλυβικὸς μεμαρτύρηται, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς εἰρήσεται. 478 Ὅτι περὶ τὴν ἑσπερίαν Σύρτιν, τὴν μικρὰν δηλαδὴ, δύο νῆσοι, Μῆνιγξ καὶ Κέρκινα. Λωτοφάγων δὲ γῆ καὶ αὐταὶ λέγονται καὶ μάλιστα ἡ Μῆνιγξ, ἐν ἣ καὶ βωμὸς Ὀδυσσέως καὶ λωτὸς πολὺς, περὶ οὗ φησὶν ὁ Γεωγράφος· «δένδρον τὸ καλούμενον λωτὸν, ἔχον ἡ διστον καρπὸν.» Περὶ οὗ ἱστορεῖ πολλὰ καὶ Ἀθήναιος. Γέγραπται δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν. 483 Ὅτι ἡ Διομήδεια νῆσος, ἡ νουτος ἰφθίμου Διομήδους νῆσόν φησι, περιφραστικῶς αὐτὴν ἐτυμολογῶν, περὶ τὴν Ἀδριάδα ἐστὶ θάλασσαν, ἐπ' ἀριστερὰ τῷ εἰσελαύνοντι πρὸς τῇ Ἰαπυγίᾳ· ἐνθα ὤκησε Διομήδης, διωχθεὶς ἐκ τῆς πατρίδος Ἀφροδίτης χόλῳ, οἱ ἀ τρωθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ κατὰ Τροίαν πολέμῳ, καθὰ φησι καὶ Ὀμηρος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ποιητὴς σώφρονά τε οἱ δε τὴν τοῦ Διομήδους γυναῖκα τὴν Αἰγιάλειαν, καὶ οὐδὲ διωχθῆναι τὸν Διομήδην ἱστορεῖ· ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν ὡς ἡ Ἀφροδίτη ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου ἀνέπεισε τὴν Αἰγιάλειαν, ἡ ν καὶ κακόφρονα οὕτως καλεῖ, μιχθῆναι τῷ Σθενέλου υἱῷ Κομήτῃ· ὧν ὡν καὶ ἐξωσθεὶς μετὰ τὸν νόστον ὁ Διομήδης εἰς τριλλίστους ἡ τηλίστους Ἰβηρας ἡλθε πλανήτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν νῆσον ταύτην. Ἔστι δὲ τὸ μὲν τριλλίστους ταῦτον τῷ παρ' Ὀμήρῳ πολυλίστους, ὁ ἐστὶ πολυλιτανεύτους, τοῦ τρία ἀντὶ τοῦ πολὺ ληφθέντος, ἀντιστρόφως τῷ πρὸ μικροῦ ῥηθέντι πολυγλώχινι· ἐκεῖ γὰρ ἄλλο τὸ πολὺ ἀντὶ τοῦ τρία ἔθετο ἀριθμοῦ, ὡς προείρηται. Καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ τριλλίστους·

τὸ δὲ τηλίστους τοὺς ὑπερορίους δηλοῖ, καὶ τῆλε, ὁ ἐστὶ πόρρω, πρὸς τῷ ὠκεανῷ ἀπέχοντας· ἐκεῖ γὰρ ἡ ἑσπερία Ἰβηρία κεῖται. Ἄλλοι δὲ δύο ἱστοροῦσι τὰς τοῦ Διομήδους νήσους, λέγοντες καὶ ὅτι τῆς περὶ τὴν θάλασσαν ταύτην δυναστείας τοῦ Διομήδους καὶ αἱ Διομήδειαι νῆσοι μαρτύρια, καὶ ἡ παρ' Ἐνετοῖς αὐτῷ λευκὸς ἰππος, ὡς ἔρρέθη, θυόμενος. Τῶν δὲ δύο τούτων νήσων τὴν μὲν οἰκεισθῆαι φασιν, ἡς καὶ μεμνησθῆαι δοκεῖ ὁ Διονύσιος, τὴν δὲ ἐρημον εἶναι, ἐν ἣ καὶ τὸν Διομήδην ἀφανισθῆναι λέγουσι, καὶ τοὺς ἐταίρους ἐκεῖ ἀπορνηθῆναι, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν. 488 Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀδριάδος ὁ τῶν Ἀψύρτου νήσων ἀσπετος ὄλκος ἀναφαίνεται, ὁ ἐστὶν αἱ Ἀψύρτιδες νῆσοι, ας οἱ Κόλχοι, φησίν, ἐπέδραμον, τὰ τῆς Μηδείας ἰχνη μαστεύοντες, ἡ τοὶ ζητοῦντες καὶ καταδιώκοντες, ὅτε τῷ Ἰάσονι κατ' ἐρωτὰ ἠκολούθησεν, ἡ ν καὶ μὴ συλλαβεῖν ἐκεῖνοι ἐξισχύσαντες, ἀλλ' εἰς κενὸν μογήσαντες ὤκησαν ὑπ' ἀμηχανίας ἐκεῖ. Οὐ γὰρ ἡ ν αὐτοὺς εἰς Κολχίδα νοστήσαι, εἰ μὴ καὶ τὴν Μήδειαν ἀνακομίσονται· οὐ τω γὰρ ὁ Αἰήτης ἠπειλήσατο. Ὀνομάσθησαν δ' Ἀψύρτιδες αἱ νῆσοι ἀπὸ Ἀψύρτου τοῦ ἀδελφοῦ Μηδείας, ὁ ν συνδιώκοντα ἐλοῦσα διέφθειρεν ἡ. Μήδεια, μελεῖστί τεμοῦσα καὶ τῆ θαλάσση τὰ τῶν σαρκῶν ἐπισπείρασα τμήματα. Ὁρα δὲ ὅτι τὸ ἰχνη Μηδείας ἀστείως εἶπεν, ὡς ἐπὶ διωκομένου καὶ ἰχνηλατουμένου θηρός. Ἔστι δὲ οὐ τω καὶ σεμνὸς ὁ λόγος· λεληθότως γὰρ ὡς θηριώδη σκώπτει αὐτὴν ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ ἀδελφοῦ. Σημεῖωσαι δὲ καὶ τὸ ὄλκος ἐπὶ νήσων λεχθέν· ὅστε οὐ μόνον ἐπὶ ὁ φεων οὐδὲ ἐπὶ ὁ δατος μόνου κεῖται ἡ λέξις. 492 Ὅτι μετὰ τὰ Κεραύνια δρυμὰ πρὸς νότον αἱ τῶν Ἀμβρακιέων φαίνονται νῆσοι καὶ ἡ λιπαρὰ Κέρκυρα, φίλον πέδον Ἀλκινόου τοῦ κατὰ τὰς ἱστορίας ἐκεῖ μεγαλωνύμως βασιλεύσαντος· ἐφ' ἣ, τουτέστι μεθ' ἣ ν Κέρκυραν, τὸ τῆς Ἰθάκης εἶδος ἐστήρικται, ἡ ν καὶ Νηρικίην λέγει, οὐχ ὡς Νήρικον εἰχουσαν ὁ ρος κατὰ τινος· ἐκεῖνο γὰρ ὁ ποιητὴς Νήριτον λέγει διὰ τοῦ τ· ἀλλ' ὡς ἠπειρωτικήν. Τῆς ἠπείρου γὰρ πόλις καὶ τὸ Νήρικον, ἡ λεγομένη Λευκάς, ὡς ἐν τῷ τῆς Ὀδυσσεΐας ὡ τῷ μεγάλῳ εἰρηται, διὰ τοῦ κ γραφόμενον· εἰ καὶ τις Λούπερκος, ἀνὴρ παλαιός, ὡς οἱ Σχολιασταὶ λέγουσι, διὰ τοῦ τ γράφει καὶ τὴν τοιαύτην πόλιν ὁμωνύμως τῷ Ἰθακησίῳ ὀρει. Οἱ Ἀμβρακιεῖς δὲ ἠπειρωτικὸν καὶ αὐτοὶ εἶδος· οὐ τω δὲ λέγονται ἡ ἀπὸ Ἀμβρακίας τῆς Αὐγέου θυγατρὸς ἡ ἀπὸ Ἀμβρακος υἱοῦ Θεσπρωτοῦ, ἀφ' οὗ καὶ κόλπος Ἀμβρακιωτικὸς, καὶ πόλις Ἀμβρακία, ὡς ἀπὸ Θεσπρωτοῦ ἢ Θεσπρωτῆς χώρα. Τὸ δὲ Ἀμβραξ εἰσὶν οἱ ἀρχαιώτερον διὰ τοῦ π γράφουσι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν χώραν Ἀμπρακίαν, ὡς καὶ τὰς νήσους τὰς Βρεττανικὰς Πρεττανικὰς· πλείων δὲ ἢ διὰ τοῦ β γραφῆ. Λιπαρὰν δὲ τὴν Κέρκυραν λέγει διὰ τὸ πολύκαρπὸν τε καὶ εὐκαρπὸν, ὁ περ ἐμφαίνει καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ ὁ Ποιητὴς. Τὰ δὲ παλαιὰ σχόλια καὶ πολλὰ δὲ τῶν ἱστοριῶν ἀντίγραφα ἐμφαίνουσιν ἀμφιβόλως εἶναι παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὴν τῆς νήσου ταύτης γραφήν· λέγεσθαι γὰρ καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ Κόρκυραν. Κορινθίων δὲ ἐστὶ κτίσμα ἢ Κέρκυρα, καὶ ἠδύθη ποτὲ, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ νήσους ὤκισε, καὶ ναυτικὸν εἶδος πολὺ, ὅστε καὶ ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ οἱ Κερκυραῖοι ναῦς ἐξήκοντα ἐπλήρωσαν, ὅταν τὸ ἀμφίβολον τοῦ πολέμου εὐλαβούμενοι οὐ τε τῷ Ξέρξῃ οὐ τε τῇ Ἑλλάδι ἐβοήθησαν, ἀλλὰ τὴν βοήθειαν ἀνεβάλλοντο. Ἡρημώθη δὲ αὐθις, ὡς καὶ εἰς τοιαύτην παροιμίαν πεσεῖν, «ἐλευθέρα Κέρκυρα, χεῖρ' ὅπου θέλεις.» Δύο δὲ Κέρκυραι, ἡ τε Φαιακίς, πρὸς τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ, περὶ ἡς καὶ τῷ Διονυσίῳ νῦν ὁ λόγος, ἢ καὶ Φαιακία καλουμένη καὶ Σχερία καὶ Δρέπανον καὶ Ἀργος· καὶ αὐτὴ μὲν μία· ἕτέρα δὲ Κέρκυρα ἐντὸς τοῦ Ἰονίου, διὰ τοῦ ο μάλιστα λεγομένη Κόρκυρα, ἢ καὶ Μέλαινα καλουμένη. Δύο δὲ λιμένας ἢ Φαιακίς εἶδος, ὡν θάτερος Ἀλκινόου λέγεται. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Κερκυραῖοι παρὰ τισὶ καὶ Κέρκυρες λέγονται, ὡς καὶ Ἰλλυρες οἱ Ἰλλυριοῖ, καὶ οἱ Ἀσσύριοι Ἀσσυρες, καὶ οἱ θεράποντες θέραπες, ὡς ὅτε Αἰλιανὸς λέγει, «λέγουσι δὲ καὶ οἱ προφήται καὶ θέραπες τῶν θεῶν.» Ἐυρηνται δὲ καὶ οἱ πολύποδες λεγόμενοι πώλυτες. 496 Ὅτι Χαλκίς ὁ ρος ἐστὶν Αἰτωλίας, ἀφ' ἡς ὁ Ἀχελῷος εἰσὶν δύναις

ἀργυρέαις. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Χαλκίδες, ὁρῆ δηλοῦσαι ἡ πόλεις, οἰον καὶ ἡ κατὰ
Ευβοίαν, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐρρέθη πλατύτερον, καὶ ἡ Θρακικὴ, ἡ καὶ μέχρι νῦν
σώζει τὸ ὄνομα. 498 Ὅτι βορειότεραι νῆσοι Κρήτης πρὸς ζόφον (οὐ τῷ γὰρ ὁ τῆς
ἱστορίας συντάσσεται νοῦς) Αἰγυλα, Κύθηρα, Καλαύριά τε τραχεῖα· Κάρπαθος δὲ
ἐτέρωθεν, πρὸς ἀνατολὰς δηλαδὴ. Ἐγγὺς δ' αὐτῆς ἡ Κρήτη, ἡ ν ἐγκωμιάζων φησὶ·
«Κρήτη τιμήεσσα, τιθήνη Διὸς, ἡς τὸ μέγεθος περιώσιον, ἡ τοι μέγα, πολλή τε
λιπαρά τε καὶ εὐβοτος.» Ὑπὲρ ἡς ἡ Ἰδη, ὁρος ἐγχώριον, ἀφ' ἡς ἡ Τρωϊκὴ Ἰδη
ὠνόμασται, ὡς τῷ Γεωγράφῳ δοκεῖ· ἡ ν καὶ ἐπαναλαβὼν ὁ Διονύσιος ὡς ἀξίαν
λόγου φησὶν· « Ἰδη καλλικόμοισιν ὑπὸ δρυσὶ τηλεθώσα.» Πολύδενδρον γὰρ τὸ
ὁρος καὶ μεγαλόδενδρον. Κρήτη δὲ λέγεται, ὡς οἱ παλαιοὶ φασιν, ἀπὸ τῶν ἐκεῖ
οἰκησάντων Κουρήτων, οἰονεὶ Κουρήτη, καὶ ἐν συγκοπῇ Κρήτη. Οἱ δὲ ἀπὸ Κρητὸς
τινος αὐτὴν Κρήτην ὠνόμασαν υἱοῦ τοῦ Διὸς. Ἀρριανὸς δὲ φησὶ· «Κρης, οὐ Κρήτη
ἐπώνυμος, ὁ τὸν Δία κρύψας ἐν ὀρει Δικταίῳ, ὁ τε Κρόνος ἐμάστευεν ἐθέλων
ἀφανίσαι αὐτόν.» Ἀρχίας δέ τις, ὡς λέγεται, Κρητὴν αὐτὴν ὠνόμασε, πλεονασμῷ
τοῦ ε. Τῶν δὲ συμνημονευθεισῶν ἐνταῦθα τῇ Κρήτῃ τεσσάρων νήσων, Αἰγυλα μὲν
οὐκ ἠξίωται πολλοῦ λόγου τοῖς παλαιοῖς, τὰ Κύθηρα δὲ νῆσός ἐστι πρὸς τῇ Κρήτῃ,
φυλάττουσα καὶ εἰσέτι τὴν κλῆσιν, δοκοῦσα αἰτία εἶναι τοῦ τὴν Ἀφροδίτην
καλεῖσθαι Κυθέρειαν κατὰ τὸν Ἡσιόδου μῦθον, λέγοντος Κυθέρειαν τὴν Ἀφροδίτην
λέγεσθαι, διότι προσεπέλασε Κυθήροις. Ἐκαλεῖτο δὲ, φασὶ, καὶ Πορφύρουσά ποτε, διὰ
τὸ καλλίστας εχειν πορφύρας. ὠνόμασται δὲ, φασὶν, ἀπὸ Κυθήρου τοῦ Φοίνικος. Τὴν
δὲ Καλαύριαν νῆσον οἱ παλαιοὶ σχολιασταὶ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς τῶν Καλαβρῶν
χώρας, τῆς τῷ κανόνι τῶν χωρῶν παροξυνομένης, προπαροξύνουσι, Καλαύριαν
ἀναγινώσκοντες, τὴν τοῦ ἰῶτα μέντοι καὶ οὐ τῷ φυλάσσοντες γραφὴν. Καὶ οὐδὲ διὰ
τοῦ β γράφουσι ταύτην, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐ διφθόγγου ἐν τῇ προπααραληγοῦσῃ. Λέγουσι
δὲ κύκλον εχειν ταύτην τὴν νῆσον σταδίων λ', πορθμῷ τετρασταδίῳ διεστῶσαν τῆς
ἡπείρου. Εἰ τὰ φασὶ μετ' αὐτὴν εἶναι τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα Σαρωνικὸν
κόλπον, οὐ πρόκειται ἡ Αἰγίνα, τοῦ Μυρτώου ἡδη αὐτὴ πελάγους οὐσα, ὡς καὶ τὰ
Κύθηρα καὶ ἡ Καλαύρια καὶ ἡ Σαλαμῖν. Εχειν δὲ φασὶ καὶ ἱερὸν Ποσειδῶνος αὐλον
τὴν Καλαύριαν ταύτην νῆσον, διὸ καὶ τὸν Δημοσθένην ἐκεῖ φυγόντα σταλεῖς ὁ
Ἀρχίας ὑπ' Ἀντιπάτρου οὐκ ἐβίασατο, ἀλλὰ πείθειν ἐπειράθη· εἰ καὶ μὴ ἐπέισθη
ἐκεῖνος, ἀλλὰ τοῦ ζῆν ἐκὼν ἑαυτὸν παρέλυσεν. Ἠλλάξατο δὲ, φασὶν, ὁ Ποσειδῶν τὴν
Καλαύριαν ταύτην πρὸς τὴν Λητῶν, ἀντιδουὺς τὴν Δῆλον, ὡσπερ καὶ τὴν Πυθῶν
ἀντιδουὺς εσχε τὸ Ταίναρον. Ὄθεν καὶ λόγος παροιμιώδης ἐπὶ τῶν ἰσα
ἀνθαιρουμένων καὶ ἀντικαταλλασσόντων ὡς αὐτοῖς βουλευτόν, Ἰσόν τοι Δῆλόν τε
Καλαύριάν τε νέμεσθαι, Πυθῶν τ' ἡγαθήν καὶ Ταίναρον ἠνεμόεντα. Τῇ δὲ Καρπάθῳ
λυμήνασθαι ποτέ φασὶ τοὺς λαγῶν, κακὸν γενομένους ἐπακτὸν ἐξωθεν, ὡς καὶ ἡ
παροιμία δηλοῖ ἡ λέγουσα, «ὁ Καρπάθιος τὸν λαγῶν.» Κρήτης δὲ πόλεις μέγισται,
καθὰ καὶ προγέγραπται, Γόρτυνα, Κυδωνία καὶ Κνωσσός, βασιλείον Μίνως, ἡ τις
καὶ Καίρατος ἐκαλεῖτο, ὁμωνυμοῦσα ποταμῷ τινι παραρρέοντι. Μίνως δὲ πρῶτος
τὴν νῆσον ἐξημέρωσε νόμοις καὶ πολιτείαις καὶ πόλεων συνοικισμοῖς. Εἰρηκε δὲ
περὶ αὐτῆς καὶ Ὀμηρος ἐν Ὀδυσσεΐα, καὶ γέγραπται ἐκεῖ ὅσα εἰδει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀντὶ
τοῦ εἰπεῖν, βορειότεραι νῆσοι Κρήτης, βορειότεραὶ Ἀμνισοῦ εἰπεν ὁ Περιηγητῆς, ἀπὸ
μέρους δηλώσας τὸ ὄλον. Μέρος γάρ τι Κρήτης ὁ Ἀμνισός, ἐνθα καὶ σπήλαιον
Εἰληθυίας, ὡς ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα ὁ Ποιητῆς ἱστορεῖ. 504 Ὅτι ἀντικρὺ τῆς Αἰγυπτίας
πέζης, ἡ γουν τῆς τοῦ Δέλτα βορείας κρηπίδος ἡ στάσεως ἡ βάσεως, ἡ Ῥόδος κεῖται,
ἡς ὁ κύκλος σταδίων ἐστὶν ἑννεακοσίων εικοσι. Περὶ ἡ ν πόλις Λίνδος, ἡ καὶ μέχρι
νῦν περιαδομένη, ἀφ' ἡς πλοῖα Λινδικὰ, ἐτι δὲ καὶ Ἰηλυσσός, καὶ Κάμιρος διὰ τοῦ ἰ
γραφομένη πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ κυρίου· ὁ γὰρ Κάμιρος τὸ κύριον διὰ διφθόγγου
γράφεται (510, 511). Μεθ' ἡ ν πρὸς ἀνατολὰς ἐν ἀρχῇ τῆς τῶν Παμφυλίων παραλίας,

ε νδον τῆς τῶν Πατάρων μεγάλης α κρας, αἱ Χελιδονίαι τρεῖς νῆσοι κείνται, πάρισοι τὸ μέγεθος, διέχουσαι ἀλλήλων ὁσον πέντε σταδίου, τῆς δὲ γῆς ἀφεστηκυῖαι ὡς ἑξαστάδιον. Ἄφ' ὧν οἰονταί τινες ἀρχεσθαι τὸ ἀδόμενον ὁρος τὸν Ταῦρον, ἀρχόμενον τῆ ἀληθείᾳ ἀπὸ τῆς τῶν Ροδίων περαιᾶς. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προσωδία Χελιδονία ἀναγινώσκει ὄξυτόνως, ὡς πυρκαϊαί. Πάταρα δὲ κτίσμα Πατάρου, πόλις μεγάλη, περὶ ἧς προεγράφη πλατύτερον. Ἡ δὲ Ρόδος ἀλλα τε ε σχε θαυμαστά καὶ τὸν τοῦ Ἥλιου δὲ κολοσσὸν, Χάρητος ε ργον, ἀνδρὸς Λινδίου, πήχεων ἑβδομήκοντα· καὶ ἡ ν καὶ αὐτὸς ε ν τῶν ἑπτὰ θεαμάτων, ὁ ς ε πεσε σεισμῶ κλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων. Πολλὰ δὲ καὶ ἀλλα ει χεν ἢ Ρόδος ἀγάλματα, ὧν τὸ τεχνικὸν καὶ μικροῦ δεῖν ε μψυχον αἰνιττόμενοι οἱ τεχνῖται ἀλύσειν ἐδέσμου ἀυτὰ, μὴ καὶ λάθοιεν τάχα κινήθέντα μεταστῆναί που ἀλλαχοῦ. Εἰ δὲ χρῆ τὴν νῆσον ταύτην οὐ μόνον τῷ μεγίστῳ κολοσσῷ σεμνῦναι, ἀλλὰ καὶ σμικροτάτῳ τινὶ ἐπᾶραι ἀναθήματι· ἐκεῖ γὰρ καὶ ὁ καλὸς πέρδιξ ἡ ν, τὸ τοῦ Πρωτογένους ὑμνούμενον πάρεργον. Διὰ δὲ τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα μέγαν κολοσσὸν καὶ Κολοσσαεῖς ὡς ἐκ μεγάλου παρασήμου ἐκαλοῦντο οἱ Ρόδιοι. Λέγεται δὲ καὶ ναύσταθμα ε χειν ἢ Ρόδος κρυπτὰ καὶ ἀπόρρητα τοῖς πολλοῖς, καὶ τῷ κατοπτεύσαντι αὐτὰ θάνατον ε ι ναι τὴν ζημίαν. Ἐκλήθη δέ ποτε, φασίν, Ὀφίουσα· ε ι τα Τελχινίς, διὰ τοὺς ἐκ Κρήτης Τελχίνας οἰκίσαντας ἐκεῖ, ἀ νδρας γόητας καὶ βασκάνους. Καίτοι τινὲς μάτην δυσφημηθῆναι τούτους φασί· βασκανθῆναι γὰρ μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀντιτέχνων αὐτοὺς, ἀρίστους ὑπάρξαντας ἐργάτας χαλκοῦ καὶ σιδήρου, οἱ καὶ τὴν ἀρπην τῷ Κρόνῳ ἐδημιούργησαν. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι πλεύσαντες οἱ Ρόδιοι μέχρις Ἰβηρίας ε κτισαν ἐκεῖ πόλιν Ρόδον. 508,509 Ὅτι ἢ Κύπρος οὐδεμιᾶς νήσου λειπομένη τῇ ἀρετῇ τῷ Παμφυλίῳ καὶ τῷ Ἰσικῷ κλύζεται κόλπῳ, ἧ ς οὐδεμία ε τι ἀνατολικωτέρα νήσός ἐστι. Λέγει δὲ αὐτὴν Ἀφροδίτης α στὺ ἐπήρατον, ὡς καὶ τὴν Σαμοθράκην Κορυβάντιον α στὺ, μικροπρεπῶς μὲν, οὐ γὰρ μεγαλόφωνον τὸ τὴν τοσαύτην νῆσον εἰπεῖν α στὺ, ἀκολούθως δ' οὐ ν τῷ μύθῳ, διὰ τὴν ἐκεῖ τῆς Ἀφροδίτης μάλιστα διατριβήν. Ἀθυρμα γὰρ ἡ ν ἢ νῆσος τῇ δαίμονι, ἀφ' ἧ ς καὶ Κύπρις παρωνόμασται· τοῦτο δὲ διὰ τὴν τῶν ἐκεῖ μαχλοσύνην καὶ τὸ ἐπαφρόδιτον. Τινὲς δὲ φασὶ Κύπρον κληθῆναι αὐτὴν ἀπὸ Κύπρου υἱοῦ Κινύρου, ἢ ἀπὸ ἀ νθους ἐκεῖ πολλοῦ φυομένου, κύπρου καλουμένου. Οἱ δὲ Κρύπτον ποτὲ κληθῆναι αὐτὴν λέγουσι, διὰ τὸ κεκρύφθαι ὑπὸ θαλάσσης· ὁ περ καὶ περὶ Δήλου μυθεύεται, καὶ περὶ Ρόδου δὲ κατὰ Πίνδαρον. Ὅτι δὲ καὶ Σφήκεια ἐκλήθη ποτὲ καὶ Κεραστία, ὁ Λυκόφρων δηλοῖ. Ὀλβιώτατοι δὲ νησιωτῶν οἱ Κύπριοι. Λέγονται δὲ ποτε θαλαττοκρατῆσαι καιρὸν τινα καὶ αὐτοί. Κύκλος δὲ ταύτης τῆς νήσου στάδια γυκ' τοῖς κατακολπίζουσι. Πολλαχοῦ δὲ καὶ ἰσθμοὺς ποιεῖ, διὰ τὸ τοῦ σχήματος ἑτερόμηκες. 506,507 Ὅτι πρόσθεν Σουριάδος κορυφῆς, ἐφύπερθεν ἢ ὑπένερθεν τῶν Ἀβάντων, φαίνονται Σαλαμίς τε καὶ Αἰ γίνα. Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ταῦτ' ἑνταῦθα δηλοῖ καὶ τὸ ἐφύπερθεν Ἀβάντων καὶ τὸ ὑπένερθεν, ἢ να λέγη δι' ἀμφοῖν τὸ νοτιώτερον· ὁ περ εἰ καὶ ὑπένερθεν ἐστίν, διὰ τὸ καθ' ἡμᾶς βόρειον υ ψος, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ Περιγητοῦ συνήθειαν υ περθέν ἐστίν, ὡς τιθέντος ἐπὶ τῶν νοτίων τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν. Ἀκρωτήριον δὲ ἀδόμενον Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας τὸ Σούνιον. Περὶ ἡ ν Εὐ βοιάν εἰσιν οἱ Ἀβαντες, περὶ ὧ ν ἐροῦμεν μετ' ὀλίγα. Ἡ δὲ Σαλαμίς πρώτη ἐν τῷ Σαρωνικῷ πελάγει, πρὸς ἀνατολὰς Κορίνθου. Καὶ μετ' αὐτὴν ἢ Αἰ γίνα, ἡ ν ἐν πολλοῖς καὶ ὁ Πίνδαρος ἐξυμνεῖ. Περὶ ἧ ς καὶ τοιαῦτα γράφεται· «Νῆσος πρὸ τῆς Ἐπιδαυρίας ἢ Αἰ γίνα ἐνδοξοτάτη, κύκλον σταδίων ρπ', κλυζομένη τῷ τε Κρητικῷ πελάγει καὶ τῷ Μυρτώῳ, τῷ μεταξὺ Κρήτης καὶ Ἀργείας καὶ Ἀττικῆς, ἐν βάθει μὲν γεώδης, ἐπιπολῆς δὲ πετρώδης, διὸ καὶ ψιλή ἐστίν, κριθοφόρος δὲ ἰκανῶς, Οἰνώνη ποτὲ ὀνομαζομένη. Ἐξ αὐτῆς ὁ Αἰακός. Οἱ δὲ ἐν αὐτῇ πρῶτοι Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν, οὐχ ὅτι κατὰ τὸν μῦθον λοιμοῦ τῇ νήσῳ συμπεσόντος καὶ τῶν ἐκεῖ ἐκτριβέντων τῇ νόσῳ, οἱ μύρμηκες ἀ νθρωποι ἐγένοντο,

Αἰακοῦ εὐξαμένου, ἀλλ' οτι μυρμῆκων δίκην τὴν ἀγαθὴν γῆν κάτω οὐσαν ὑπορύττοντες ἐπέφερον ταῖς πέτραις, ἵνα τὴν μὲν ἐχῶσι γεωργεῖν, ἐν δὲ τοῖς ὀρύγμασι κατοικεῖν, φειδόμενοι τοῦ πλινθοποιεῖν, ἵνα ἐχῶσι γῆν.» Δωριεῖς δὲ ἀνέκαθεν οἱ Αἰγινήται ἀπὸ Ἐπιδαύρου κατὰ τὸν Ἡρόδοτον. Ἐκ ταύτης τῆς νήσου καὶ ὁ ἀδόκιμος Κριός, ἀνὴρ γενναῖος ἀθλητῆς· ὅφ' οὐ ἀπελαυνόμενος τῆς νήσου ὁ τῶν Λακώνων βασιλεὺς Κλεομένης καὶ θέλων ἐκφοβῆσαι αὐτὸν ἐφη ἄστείως τὸ ὑμνούμενον, «ἠδη νῦν καταχαλοῦ, ὦ κριεῖ, τὰ κέρατα, ὡς μεγάλῳ κακῷ συνοισόμενος.» Λέγεται δὲ καὶ Σώστρατος τις Αἰγινήτης ἐμπορος μεγάλα ἐκφορτίων κερδῆσαι. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Αἰγίνης. Ἡ δὲ Σαλαμίς ἐβδομήκοντα σταδίων ἐχει περίμετρον ἠ ὀγδοήκοντα. Ἐκαλεῖτο δὲ ποτε Κυχρεία, ἀπὸ τινος Κυχρέως, οὐ καὶ Λυκόφρων καὶ Ἀρριανὸς μέμνηται, ὁ σ ο φ ι ς μὲν ἐπεκλήθη διὰ τραχύτητα τρόπου, ἀπῆλάθη δὲ τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρυλόχου. Ὀνόμασται δὲ ἡ νῆσος αὐτὴ καὶ Σκιρὰς ἀπὸ τινος ἠρωος· ἄφ' οὐ καὶ Σκιρὰς Ἀθηναῖα παρ' Ἀθηναίους, καὶ ὁ μὴν ὁ Σκιροφοριῶν, καὶ Σκίρα τόπος ἐν Ἀττικῇ. Εἰχε δὲ καὶ ποταμὸν Βώκαρον λεγόμενον, ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ὡς α ν ε ι ποι τις Βουκέφαλον· καθὰ καὶ πηγὴ τις παρὰ Θεοκρίτῳ Βούρινα Ἰταλική, βοδὸς ῥινὶ παρονομαζομένη. Οτι δὲ περὶ Σαλαμίνα κατεναυμαχῆθη ὁ Ξέρξης, καὶ οτι ναυτικὸν ἀξιόλογον ἐσχε ἡ νῆσός ποτε, οὐδεὶς τῶν περὶ λόγους ἠγγόνηκε. Τὸν δὲ περὶ Σαλαμίνα πορθμὸν διστάδιον εἰναί φασιν, ο ν ἐπειράτο μὲν ὁ Ξέρξης καταχῶσαι καὶ οὐ τως ἀποχερῶσαι, ἀπεναντίας τι ποιῶν τοῖς περὶ τὸν Ἀθῶν νεανιεύμασιν, οὐ τὸν ἀυχένα διορύξας ἀπεθαλάσσωσεν, ἐκωλύθη δὲ φυγῶν. 512 Οτι περὶ Φοινίκην νῆσος ἡ Αραδος. Λέγονται δὲ γενέσθαι ποτὲ ε νδοξοὶ οἱ Ἀράδιοι, ο τε στασιαζόντων τῶν ἀδελφῶν Σελύκου τοῦ Καλλινίκου καὶ Ἀντιόχου τοῦ Ἰέρακος, αὐτοῖ τῷ Καλλινίκῳ προσθέμενοι ἐλαβον ἐξουσίαν δέχεσθαι τοὺς καταφεύγοντας ἐκ τοῦ βασιλέως παρ' αὐτούς, καὶ μὴ ἐκδιδόναι α κοντας· μὴ μέντοι μηδὲ ἐκπλέειν ἐξ αὐτῶν τοὺς πρόσφυγας α νευ τοῦ ἐπιτρέψαι τὸν βασιλέα. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερα νῆσος Αραδος, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω. 513 Οτι τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἀπειρεσίας ἐχειν λέγει νήσους, καὶ οτι θηητὸν βαθὺν πόρον τὸν τοῦ Αἰγαίου καλεῖ. Καὶ οτι τὸν Ἑλλήσποντον παραφράζων ἡ ἔτυμολογῶν στενωπὸν ὑδωρ Ἀθαμαντίδος Ἑλλης λέγει αὐτὸν, ὡς ἐκεῖ καταπεσοῦσης τῆς Ἑλλης τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀθάμαντος, καὶ λιπούσης τῷ τόπῳ τὸ ο νομα, ἠς καὶ τάφον Ἡρόδοτος ἱστορεῖ περὶ τὴν Θρακικὴν Χερρόνησον. Ὁ δὲ Διονύσιος λέγει καὶ οτι Σηστός ἐκεῖ καὶ Ἀβυδος ἐναντίον ο ρμον ἐθεντο· Σηστός μὲν, Λεσβίων α ποικος, καθὰ καὶ ἡ Μάδυτος, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶ, Χερρονησία πόλις, Ἀβύδου διέχουσα σταδίους λ' ἐκ λιμένος εἰς λιμένα. Ἐνθα καὶ ἡ λεγομένη Ἀποβάθρα, ὁπου ἡ Ξερξικὴ σχεδία ἐπήγγυτο. Περὶ Εὐρώπην δὲ ἔστιν ἡ ῥηθεῖσα πόλις, λεγομένη Ἀττικῶς μὲν ἡ Σηστός, παρὰ δ' Ἐφόρῳ ὁ Σηστός. Ἔσχε δὲ ποτε τεῖχος ἰσχυρὸν, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Ἀβυδος δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἀντιπαρήκουσα τῇ Σηστῷ, κτίσμα Μιλησίων, ἵσον διέχουσα Λαμφάκου καὶ Ἰλίου, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶν· ἐνθα τὸ ἑπταστάδιον τοῦ πορθμοῦ, ὁπερ ὁ Ξέρξης ἐζευξεν. Ἐνεπρήσθη δὲ ἡ Ἀβυδος αὐτὴ ὑπὸ Δαρείου τοῦ πατρὸς Ξέρξου. Εἰναὶ δὲ λέγεται ποτε καὶ Λιβυκὴ Ἀβυδος Αἰγυπτία, ἐχουσα Μεμνόνειον βασίλειον, δευτερεύουσα μετὰ τὰς ἑκατομύλους Θήβας. Καὶ Ἰταλικὴ δὲ ἱστόρηται Ἀβυδος. Οτι δὲ περὶ Ἑλλησπόντου ἀμφεβλήθη τοῖς παλαιοῖς ἀλλα τε καὶ πόθεν α ν α ρχοιτο, ἠδη προγέγραπται. Ἰστρον δὲ τινὰ φασιν ἱστορεῖν, τέσσαρας γενέσθαι μεγάλους κατακλισμούς, ὡν ἑφ' ἐνὶ διαρραγέντα τὸν Ἑλλήσποντον ἀφορίσαι τῆς Ἀσίας τὴν Εὐρώπην Ἰστέον δὲ οτι κατὰ τὸν γράψαντα τὰ Ἐθνικὰ ἡ Ἰταλικὴ πόλις λέγεται οὐδετέρως τὸ Ἀβυδον, καὶ οτι ἐπὶ συκοφαντῖα καὶ μαλακία διεβάλλοντο οἱ Μιλήσιοι Ἀβυδηνοὶ οὐτοι. Ὄθεν καὶ παροιμία, «μηδ' εἰκὴ τὴν Ἀβυδον πατεῖν», ἠγουν μὴ θαρρούντως αὐτῆς ἐπιβαίνειν. Ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ ἕτερα παροιμία ἐπὶ τῶν ἀηδῶν, «τὸ Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα.» Τὸ δὲ ἐναντίον ο ρμον ἐθεντο ἀντὶ τοῦ

κατεναντία κείνται ἀλλήλαις καὶ ἀντίπορθμοί εἰσιν. 517 Ὅτι τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ νήσων ὅσαι ὑπὸ νεύματι χειρὸς λαϊᾶς κείνται τοῖς εἰσιούσι τὸν Ἑλλάσποντον, τῆς Εὐρώπης εἰσίν· ὧν ἔστι καὶ ἡ Μάκρις καὶ ἡ Σκύρος καὶ ἡ Πεπάρηθος καὶ ἡ Λῆμος, ἡ τις Ἡφαιστον ἑτίμα, καὶ Ἰμβρος καὶ Σάμος Θρακία, ἡ τις Καβείρων εἰ χεν ἱερά, οἱ καὶ Κορύβαντες ἔλεγοντο, καὶ Θάσος, ἡ τις καὶ χρυσία εἰ χέ ποτε, καὶ τὸ Δάτον συνώκισε, πόλιν ἐνδοξον περὶ τὴν τοῦ Στρυμόνος παραλίαν. Ἀφ' οὗ παροιμίαν οἱ παλαιοὶ φασὶ «Δάτος ἀγαθῶν», ὡς τὸ «ἀγαθῶν ἀγαθίδες». Καὶ σκόπει ἐνταῦθα τὴν παροιμίαν, τὸ ἀγαθῶν ἀγαθίδες. Εἰ γὰρ καὶ ἄλλως αὐτὴν οἱ παλαιοὶ ἐκλαμβάνονται, ἀλλ' εἰσὶ τοπικόν τι εἶναι ἢ ἀγαθὸς, διὸ καὶ εἰς ὁμοιότητα παρετέθη τοῦ Δάτος ἀγαθῶν, ἵνα ὡς περ λέγεται Δάτος ἀγαθῶν οἰον τόπος καὶ πόλις, οὕτω λέγεται καὶ ἀγαθίδες ἀγαθῶν. Εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, ποία λοιπὸν ἄλλη ὁμοιότης τῶν δύο τούτων παροιμιῶν; Ἰστέον δὲ ὅτι Παρίων κτίσμα ἢ Θάσος· τὸ Πάριον δὲ πόλις ἐν τῇ Προποντίδι. Ὁ δὲ Ἀρριανὸς ἄλλως φησὶ «Πάριος υἱὸς Ἰασίωνος, ὧ ἐπώνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ Πάριον ὡς οἰκιστῆ.» Καὶ οὐ διαφωνεῖ Ἀρριανὸς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον, ἀλλὰ τάχα ταυτότητα παραδηλοῖ, ὡς ἐν πολυωνυμῖα, Προποντίδος τε καὶ Ἑλλησπόντου· ὁ καὶ ἑτέροις ἐδοξεν, ὡς ἡδη προέγραπται. Καὶ οὕτω μὲν Πάριοι κτίσαι τὴν Θάσον λέγονται. Τινὲς δὲ ἀνάπαλιν τὸ Πάριον ἀπὸ τῆς Θάσου εἰπον ἀποικισθῆναι. Ἀρριανὸς δὲ φησὶ καὶ ὅτι Θάσος ἀπὸ Θάσου καλεῖται, Ποσειδῶνος υἱοῦ· καὶ ὅτι ἐκαλεῖτο ποτε καὶ Χρυσῆ νῆσος διὰ τὰ χρυσᾶ μέταλλα, ὧν καὶ Ἡρόδοτος μέμνηται, λέγων ὅτι προσόδους εἰχον μεγάλας οἱ Θάσιοι, καὶ μέταλλα χρυσᾶ Σκαπτῆς ὑλης. Ἀνεῦρον δὲ αὐτὰ Φοίνικες οἱ κτίσαντες τὴν νῆσον μετὰ Θάσου τοῦ Φοίνικος, ἐξ οὗ εἰ καὶ τοῦ νομα. Εἰ χε δὲ ἱερὸν Ἡρακλέους ἢ Θάσος, ὑπὸ τῶν αὐτῶν Φοινίκων ἰδρυθῆναι, οἱ πλεύσαντες κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης τὴν Θάσον ἐκτίσαν. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Θάσου. 520 Ὅρα δὲ ὅτι φιλοτιμότερον ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ἀγλαϊζόμενος ἐφ' ἑκάστη τῶν νήσων ἐπιθέτω χρήται, καὶ τὴν μὲν Μάκριν, ὅ ἐστι τὴν Εὐβοίαν, Ἀβαντιάδα λέγει, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐθνους τῶν Ἀβάντων, Θρακίου ἐθνους, ὡς φησὶν Ἀρριανὸς, κληθέντος οὕτως ἀπὸ τινος Ἀργείου υἱοῦ Ποσειδῶνος Ἀβαντος. Τούτους ὁ Ὀμηροσκομᾶν τε τὰ ὀπισθὲν φησὶ τῷ Θρακίῳ νόμῳ καὶ μεγαθύμους ὀνομάζει. Τὴν δὲ Σκίρον ὁ Διονύσιος ἠνεμόεσσαν καλεῖ, τὴν Πεπάρηθον αἰπεινήν, τὴν Λῆμμον κραναὸν πέδον Ἡφαιστοῦ, ἀκολουθῶς Ὀμήρῳ, διὰ τοὺς ἐκεῖ ποτε τοῦ πυρὸς κρατῆρας. Διὸ καὶ πόλεων περὶ αὐτὴν δύο οὐσῶν, ἢ μία Ἡφαιστία ἔλεγετο. Λέγονται δὲ καὶ ταύτην Πελασγοὶ ποτε οἰκῆσαι, οἱ ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελαθέντες ὡς ἀδικοὶ καὶ ἀρπαγες. Τὴν δὲ Θάσον ὠγουγίνην λέγει καὶ Δῆμητρος δὲ ἄκτῆν διὰ τὸ εὐδαιμον τῆς νήσου καὶ εὐκαρπον· ὅπου καὶ εἰς παροιμίαν ἐπεσε τὸ Θάσος ἀγαθῶν, ὡς εἰ τις εἰποι δάσος. Καίτοι τινὲς Δάτος ἀγαθῶν τὴν τοιαύτην παροιμίαν γράφουσι, περὶ ἧς πρὸ ὀλίγου γέγραπται. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα καὶ ὅπως τῶν ἄλλων ποιητῶν τὸ Δῆμητρος ἄκτῆ λαμβανόντων ἀντὶ τοῦ δωρεά, οὕτως ἀντὶ τοῦ τόπος καὶ τέμενος ἐλαβεν. Ἐτι δὲ κάκεῖνα περὶ τῶν εἰρημένων νήσων ἰστέον· ὅτι Εὐβοία νῆσος μία τῶν ὑμνουμένων ἑπτὰ, ἢ καὶ Μάκρις ὀνομασθεῖσα διὰ τὸ τῆς θέσεως ἐπίμηκες· οὕτω γὰρ πως παραμήκης ἐκτέταται. Διὸ καὶ δέδωκε τῷ Κωμικῷ λαβὴν σκώμματος ἐν τῷ «ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους» ὡς τῶν Ἀθηναίων ἐπιτεινάντων ποτὲ τοὺς φόρους αὐτῆ. Κλίνεται δὲ ἡ Μάκρις αὐτῆ διὰ καθαροῦ τοῦ ο. Διὸ καὶ ὁ νησιώτης αὐτῆς Μακρυεύς. Ἦν δὲ καὶ αἰγιαλὸς οὕτω καλούμενος, κλινόμενος δὲ διὰ τοῦ δ· ἔλεγετο δὲ Μάκρις καὶ τῶν Κυκλάδων μία, ἢ Ἰκαρος, ἀφ' ἧς νομίζουσι τινες εἰρησθαι καὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος. 521 Ἡ δὲ Σκύρος τὴν κλῆσιν ταύτην εἰ χε, διὰ τὸ τῆς νήσου ταύτης σκληρὸν καὶ οἰον σκυρῶδες, ἢ τοι λιθῶδες. Σκύρος γὰρ ἢ λατύπη, ἢ γουν τὰ ἐκπαλλόμενα λιθίδια ἐν τοῖς λαξεύμασι. Πρόκειται δὲ τῆς τῶν Μαγνήτων γῆς ἢ Σκύρος αὐτῆ, ὡς περ καὶ ἡ Πεπάρηθος. Θαυμασταὶ δὲ αἰγες αἱ Σκύρια, καὶ μέταλλα δὲ εἰσι

ποικίλης λίθου Σκυρίας λεγομένης, καθὰ καὶ Καρυστίας. 524 Ἡ δὲ Ἰμβρος Θρακικὴ μὲν ἔστι νῆσος, ἱερὰ Καβείρων καὶ αὐτῆ· ο νομα δὲ δαιμόνων οἱ Κάβειροι. Ἐτιμᾶτο δὲ αὐτόθι καὶ Ἑρμῆς, ο ν Ἰμβραμον λέγουσιν οἱ Κάρες, ὡς ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς ἀναγράφεται· ο θεν καὶ τάχα καὶ Ἰμβρος ἢ νῆσος παρονομάζεται. Ἡ δὲ Θρακία Σάμος λέγεται μὲν καὶ Σαμοθράκη συνθέτως, καλεῖται δὲ οὐ τως πρὸς διαστολὴν τῆς ἑτέρας Σάμου τῆς Ἴωνικῆς. Μέννηται δὲ ταύτης καὶ Ὀμηρος. Ἐλέγετο δὲ ποτε Δαρδανία διὰ τὸν Δάρδανον, ος ἐν τῷ κατακλυσμῷ διεπορθμεύθη ἐκεῖθεν εἰς τοὺς Τρωικοὺς τόπους. Ῥηθήσεται δὲ περὶ τῆς Σάμου ταύτης καὶ κατωτέρω. Καὶ τοιαῦτα μὲν, ὡς εἰρηται, τὰ τῶν τοιούτων νήσων ἐπίθετα. Τὴν δὲ Σάμον τὴν Θρακικὴν Κυρβάντιον ἢ τοι Κορυβάντιον α στυ λέγει, διὰ τὰ ἐκεῖ Κορυβάντων ἢ τοι Κυρβάντων μυστήρια, ω ν καὶ Λυκόφρων μέννηται· ἄφ' ω ν καὶ κορυβαντιᾶν τὸ μετὰ ἐκστάσεως ἐνθουσιᾶν. Ταῦτα ἐπιτροχάδην περὶ τῶν ἐν Αἰγαίῳ νήσων τῶν ἐξ ἀριστερῶν κειμένων τοῖς εἰσιούσι τὸν Ἑλλήσποντον, αὐ καὶ τῇ Εὐρώπῃ προσνέμονται, ω ν μία σὺν πολλαῖς ἀλλαις καὶ ἢ πρὸς τῇ Ἀττικῇ νήσῳ, Ἐλένη καλουμένη, ε νθα ἢ Ἐλένη ἀπέβη μετὰ τὴν Ἰλίου ἀλωσιν, ἢ καὶ πρὸ τούτου ο τε ἠρπάγη. 525 Ὅτι αἱ περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος δεξιά νῆσοι τοῖς εἰσπλέουσι τὸν Ἑλλήσποντον τῇ Ἀσίᾳ προσκεχωρήκασιν, ω ν πρῶτην ἐπέχουσι μοῖραν τῷ ἀπὸ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν διαβαίνοντι αἱ νῆσοι αὐ τὴν Δῆλον ἐκυκλώσαντο, καὶ δι' αὐτὸ οὐ νομα Κυκλάδες εἰσί. Καὶ ε στι τοῦτο ἔτυμολογία τοῦ ὀνόματος τῶν Κυκλάδων. Ἀδεται δὲ πάνυ ἐν ταῖς ἱστορίαις ἢ Δῆλος, ὡς Ἀπόλλωνος ἱερὰ, οὐ καὶ μαντεῖον ἢ ἐκεῖ περιφανές. Ἐκαλεῖτο δὲ ποτε καὶ Ὀρτυγία, ὡς ὁ Γεωγράφος φησί. Καὶ ἢ μυθικὴ αἰτία κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. Οὐκ ἐξῆν δὲ, φασὶν, οὐ τε θάπτειν αὐτόθι νεκρὸν, οὐ τε καίειν, οὐ τε κύνα τρέφειν. Ἀρριανὸς δὲ περὶ ταύτης φησὶν, ο τι Δῆλος ἢ πάλαι πλωτὴ οὐ σα ε στη, ο τε ἢ Λητῷ ἐπέβη αὐτῆς διδύμους ε χουσα παῖδας. Καὶ ἀλλοι δὲ συντεραπευόμενοι αὐτῷ φασὶ Δῆλον αὐτὴν κληθῆναι, διότι φερομένη ποτὲ ὑπὸ θάλασσαν ἀνέσχευεν ὑστερον κάτωθεν, ὡς καὶ ἀλλαι τινές, καὶ ἐξ ἀδήλου βάσεως ἐρριζώθη στηριχθεῖσα. Ταῦτα δὲ οὐ τως ἐπλάσθη διὰ τὸ συχνά ποτε κατὰ τινος τὴν νῆσον ταύτην σειεσθαι. Διὸ καὶ χωρίον ἢ ν τι περὶ αὐτὴν ὁ Τρέμων καλούμενος. Ὁ μέντοι θρυλούμενος χρησμὸς ἐναντιοῦται τούτοις τοῖς λόγοις, ὁ λέγων ο τι Κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἔοῦσαν. Λέγεται γὰρ ο τι ὀπηνίκα ὁ τοῦ Δαρείου στρατηγὸς Δάτις τριακόσια τάλαντα λιβανωτοῦ ἔθυμιασεν ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος καὶ ἀνέπλευσε, τότε ἢ Δῆλος ἐκινήθη πρῶτα καὶ ὑστατα, τὸ πρὶν οὐ σα ἀκίνητος. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς Κυκλάδας πλείους εἰ ναι τῶν ἰβ', ω ν εἰσιν ἢ Κύθνος, ἄφ' ἢς ὁ Κύθνιος λέγεται τυρὸς, ἐξ ἢς καὶ ζωγράφος ο νομα ε χων ὁ Κυδίας. Ἡ Πάρος, ἐξ ἢς παροιμία τὸ ἀνεπαρίασαν, ἢ γουν μετεμελήθησαν. Ἐψεύσαντο γὰρ ποτε ἐκ μεταμέλου οἱ Πάριοι τὰς εἰρηνικὰς ὁμολογίας, ας ε θεντο πρὸς τὸν Μιλτιάδην, ὡς ἐλπίσαντές ποθεν συμμαχίαν ἐν κενοῖς. Ἡ Ἀμοργὸς, ἐξ ἢς Σιμωνίδης ὁ ἰαμβοποιὸς, Ἀμοργῖνος ἐντεῦθεν λεγόμενος προπερισπωμένως, τύπῳ ἔθνικῷ· τὸ δὲ Ἀμοργῖνος προπαροξυτόνως χιτῶνος ἐπίθετον ἀπὸ χρώματος ἰσως ἐλαιοχρόου τινός· ἀμόργη γὰρ ἢ τοῦ ἐλαίου ὑποστάθμη, ο εστιν ὁ τρυγίας. Πausanίας δὲ, οὐ τὸ Ἀττικὸν λεξικόν, ἀλλο τι ἐμφαίνει, λέγων· «ἀμοργὸς ο μοιον βύσσω» καὶ ο τι ἀμοργὸς κυρίως ἢ λινοκαλάμη, ἐξ ἢς ἐνδύματα Ἀμόργινα λεγόμενα, ὡς ὁ Κωμικὸς ἐν Λυσιστράτῃ δηλοῖ. Ἡ Δῆλος, οὐ τω λεγομένη ἢ διὰ τὴν θρυλουμένην μυθώδη αἰτίαν, ο τι ὑπὸ θάλασσαν, ὡς ἐρρέθη, οὐ σα πρῶην, ὑστερον φανεῖσα ἐδηλώθη, ἢ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ μαντείας, ἐξ ω ν ἐδηλοῦτο τὰ δυσεῦρετα. Ἡ Τήνος ἀπὸ τινος οὐ τω κληθεῖσα Τήνου ἀνδρός· ἢ ν δὲ σκοροδοφόρος γῆ αὐ τη, ὡς καὶ ἢ Κωμωδία δηλοῖ, Τηνίων μεμνημένη σκορόδων· ὑδασι κατάρρυτος, διὸ καὶ Ὑδρουσα ἐκλήθη, κρήνην ε χουσα, ἢς τὸ ὑδωρ οἰ νω οὐ μίσγεται. Καὶ φιάλιον δὲ λέγεται ποτε ἐν αὐτῇ ἀνακεῖσθαι, σύγκραμα ε χον, ἐξ οὐ πάνυ ραδίως πῦρ ἀνήπτετο. Ἡ Ἴος ἢ κατὰ χρησμὸν Ὀμήρου μητρὶς, ἢ γουν ο θεν ἢ ν ἢ Ὀμήρου μήτηρ· καὶ ο ρα τὸ

μητρὶς, ἐξ ὁμοιότητος τοῦ πατρὸς. Ἡ Σέριφος, ἡ τις οὐ τῶ πετρώδης ἐστίν, ὡς κωμωδεῖται ὑπὸ τῆς Γοργόνος τοῦτο παθεῖν, ὡς τοῦ Περσέως αὐτόθι τραφέντος, καὶ τὴν τῆς Γοργόνος δῆθεν ἐκεῖ κομίσαντος κεφαλὴν, δι' ἧς τοὺς ἐκεῖ ἀπελίθωσεν. Ἴωνες δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων οἱ Σερίφιοι, καθὰ καὶ οἱ Σίφνιοι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Ἡ Μύκονος, ἐν ἣ λέγονται κεῖσθαι οἱ τῶν Γιγάντων ὑγιεινότετοι, ἀναιρεθέντες ὑφ' Ἡρακλέους. ὁθεν ἐπὶ τῶν οὐκ εὖ παθόντων μιᾷ ψήφῳ, ἡ γουν ἐπὶ τῶν μιᾷ δίκῃ καταδικασθέντων λέγεται τὸ «πάνθ' ὑπὸ μίαν Μύκονον», ἡ γουν πάντα ὁμοῦ ὑπὸ μίαν βλάβην ἢ καταδίκην. Ἐπιχωριάζει δὲ τοῖς Μυκονίοις φαλάκρωσις, διὸ καὶ οἱ φαλακροὶ Μυκόνιοι λέγονται. Ἡ Νίσυρος, ἡς καὶ Ὀμηρος μέμνηται, οὐ τῶ καλουμένη ἀπὸ τοῦ νέω καὶ τοῦ σύρω, διότι ἀποκοπεῖσα τῆς νήσου τῆς Κῶ τῆ τοῦ Ποσειδῶνος τριαίνῃ ἐπεσύρη τῶ γίγαντι Πολυβῶτῃ νέοντι, ὁ ἐστὶν νηχομένω. Αὐτὴ δὲ τῶν Σποράδων νήσων οὐσα κατὰ τινὰς, πετρώδης ἐστὶ λίθου μυλίου. Γίνεται δὲ καὶ οἰκιστὸς ὁ Νισύριος. Ἡ Σῦρος, ἡ ν ὁ Ποιητὴς Συρίην καλεῖ ἐν Ὀδυσσεΐα, ἡ τις μῆκνυει κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἡ γουν ἐκτείνει τὴν πρώτην συλλαβὴν, τουτέστι τὴν ἀρχουσαν. Ἡ Σίφνος περὶ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ἀφ' ἧς ὁ Σίφνιος ἀστράγαλος δι' εὐτέλειαν. Λέγονται δὲ ποτε ἀκμάζειν τοῖς πράγμασιν οἱ Σίφνιοι, καὶ πλουτεῖν μάλιστα, διὰ τὸ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἐν τῇ νήσῳ εἶναι μέταλλα. Κυκλάς δὲ καὶ ἡ Ἄνδρος, ἀπὸ Ἄνδρου τινὸς οὐ τῶ κληθεῖσα. Ἀλλὰ καὶ ἡ Νάξος, λεγομένη οὐ τῶς ἀπὸ Νάξου Καρῶν ἡγεμόνος· ἡ παρὰ τὸ νάξαι, ὁ ἐστὶ θῦσαι, διὰ θυσίας ἰσως ἐξαιρέτους τινὰς ἐκεῖ γινομένας. Ἡρόδοτος δὲ καὶ περὶ Σικελίαν Ναξίους τινὰς ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι ἡ Κυκλάς αὐτῆς Νάξος μεγέθει μὲν οὐ μεγάλη ἐστίν, ἀλλῶς δὲ καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ, ἀγχοῦ τῆς Ἰωνίας, χρήματα εἰσέχουσα πολλά. Ἐγένετο δὲ ποτε αὐτοῖς καὶ ὀκτακισχίλια ἀσπίς καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά. 527 Ὅτι αἱ Κυκλάδες εἰσὶν ἄλλοτε γλυκεροῦ νέον ἰσταμένου ἢ ἀρχομένου, ὅτε ἐν ὁρεσὶν ἀνθρώπων ἀπάνευθε κύει λιγύφθογγος ἀηδῶν, χοροὺς ἀνάγουσι τῶ Ἀπόλλωνι, οὐς καὶ ῥύσια λέγει, ὡς ῥύσεως χάριν καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ γινομένους. Καίτοι κυρίως ῥύσια, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι φαίνεται, τὰ ἐξ ἐπιδρομῆς ὀπλιτικῆς καὶ ἐλκυσμοῦ λαμβανόμενα εἰς ἐνέχυρον, ἀπὸ τοῦ ῥύω τὸ ἐλκύω ἐτυμολογούμενα· καταχρηστικῶς δὲ ποτε καὶ ἐπὶ ἀπλῶς ἐνεχύρου ἢ λέξις λαμβάνεται. Ὁ μέντοι Διονύσιος κατὰ δριμύτητα ῥητορικὴν συνήθη αὐτῶ ἐπὶ δώρων σωτηρίων τὴν λέξιν εἰληφεν, ἀπερ μᾶλλον σωστρα λεχθήσονται, καθάπερ λύτρα τὰ ὑπὲρ αἰχμαλώτων διδόμενα. 530 Ὅτι ὡς περ αἱ Κυκλάδες, οὐ τῶ καὶ αἱ Σποράδες ἐν τῶ Αἰγαίῳ εἰσὶ πελάγει, ας ἡ τῆς περιγησίσεως πινακογραφία οὐκ εἰσὶ. Ἐστὶ δὲ τῶν Σποράδων ἡ Νικασία, πλησίον τῆς Νάξου· ἡ Θήρα, ἐξ ἧς ἀποικία Λακώνων εἰς Κυρήνην ἐστάλη, καθὰ καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ· ἐν ταύτῃ οὐ τε τοὺς ἐτῶν ν' ἠθήσκοντας ἐθρηνοῦν, οὐ τε τοὺς ἑπταετείς, εἰ θάνοιεν· ἡ Μήλος περὶ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ἀπὸ τινος ἀνδρὸς Μήλου κληθεῖσα κατὰ τὴν τοῦ Ἀρριανοῦ ἱστορίαν· εἰς ταύτην Ἀθηναῖοι ποτε πέμψαντες [στρατείαν] ἠβηδὸν τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπέσφαξαν. Ἄλλοι δὲ Κυκλάδα τὴν Μήλόν φασιν ὁμώνυμον εἰσέχουσαν πόλιν, ὁθεν ἡ ν Διαγόρας ὁ Μήλιος ὁ ἐπ' ἀσεβείᾳ κωμωδούμενος. Τῶν Σποράδων ἐστὶ καὶ ἡ Πάτμος περὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος, καὶ ἡ περὶ τὸ Καρπάθιον Ἀστυπάλαια, ναὶ μὴν καὶ ἡ Κίμωλος περὶ Κρήτην, ἐξ ἧς ἡ Κιμωλία γῆς, ἐπιτηδεῖα εἰς νίτρου κατασκευὴν, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς λέγει. Καὶ ἡ Λέρος δὲ μία τῶν Σποράδων ἐστὶ περὶ τὴν Καρίαν, ἡς οἱ εἰσὶ ποικιοὶ κακοήθεις, ὡς δηλοῖ Φωκυλίδης, λέγων· Λέριοι κακοὶ, οὐχ ὁ μὲν, ὁ δ' οὐ· πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος. Σποράς δὲ καὶ ἡ πρὸς τῇ Ρόδῳ Δονουσία, ἡ τις παραφθορὰν, φασίν, εἰσέχουσα· οἶονεὶ γὰρ Διονουσία τις ἐστίν, ἐπεὶ Διόνυσος τὴν Ἀριάδνην εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς Νάξου ἡγαγεν, Μίνως τοῦ πατρὸς διώκοντος αὐτήν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Σποράδες, ας, ὡς ἔρρεθη, ὁ τῆς κοσμογραφίας πίναξ οὐκ εἰσὶ, ὡς τινες καὶ τὴν Τήν φασίν, ἡ τις ἀνωτέρω Κυκλάς ἐλέγετο. Ἐοῖκασιν δὲ ἀργιλώδεις αἱ Σποράδες εἰσὶν, ἡ γουν λευκόγειοι. Διὸ καὶ φησι Διονύσιος

ο τι παμφαίνουσιν, οι ον ο τε άνεφέλου άέρος ο ντος τὰ α στρα φαίνεται, ύγρα νέφη βιασαμένου άρκτώου βορέου. Τοϋτο δέ μάλιστα ει πε δια τὸ άργιλῶδες καί λευκὸν τῆς αϋτόθι γῆς, ὡς ει ρηται. Σποράδες δέ λέγονται τάχα μὲν καί δι' α λλας αίτίας, μάλιστα δέ πρὸς άντιδιαστολήν τῶν Κυκλάδων· οὐ γάρ κατ' αϋτάς ὠρισμένον ε χουσι τόπον, άλλ' οι ον διεσπαρμέναι εἰσὶ πολλαχοῦ, ο που γε Σποράδα τινές καί τήν ε νδον τοῦ Ἑλλησπόντου ει πον Προκόνησον· κατὰ δέ τινας δια τὸ πολυπληθές καί πυκνὸν Σποράδες νῆσοι καλοῦνται· ει ποις γάρ α ν, φασί, κατεσπάρθαι οι ον αϋτάς. Εἰσὶ δέ τῶν Σποράδων καί αἱ παρὰ τῷ Λυκόφρονι Καλύδναι, ω ν μία ἰδίως Καλύδνα καλεῖται, άφ' ης καί αἱ λοιπαὶ παρακείμεναι τήν αϋτήν κλήσιν ε λαχον. Εχει δέ αυ τη μέλι τὸ Καλύδνιον άστεῖον καί τῷ Ἀττικῷ έναμιλλον. Ὁ δέ τὰ Ἐθνικὰ γράψας καί τὸ μέλι Καλύμνιον λέγει, καί τὰς νήσους ταύτας Καλύμνας, δια τοῦ μ. Τὸ δέ ύγρα νέφη βιασαμένου βορέου ἐξήγησις οι ὄν ἐστι τοῦ παρ' Ὀμήρω αἰθρηγενέτου βορέαο. Ὁ γάρ τὰ νέφη βιαζόμενος αἰθρίαν ποιεῖ, καί δια τοῦτο αἰθρηγενέτης ἐστί. Σημεῖωσαι δέ ο τι καί ἐν' Ἀραβία κόλπος τις ει ναι λέγεται, νήσους ε χων Σποράδας. 533 Οτι μετὰ τὰς Σποράδας νήσους αἱ Ἰωνίδες εἰσὶ, τουτέστιν αἱ ὑπὸ τοὺς Ἴωνας, οι ον ἡ Καῦνος, η ν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προσωδία ὀξύνει. Ετι δέ καί ἡ Σάμος, η ν ἱμερόεσσάν τε ὁ Διονύσιος λέγει καί Πελασγίδα δέ, ὡς ἀπὸ τινων Πελασγῶν, άφ' ω ν καί Ηρα ἐκεῖ Πελασγία τιμᾶται. Ἰστέον δέ ο τι καί πόλις ἐστὶ Καρίας λεγομένη Καῦνος, ἀπὸ τινος Καύνου άνδρὸς, ου ἐρασθεῖσα ἡ ἀδελφὴ Βυβλὶς ἀπήγγξατο· ο θεν καί ὁ παρὰ τῇ παροιμίᾳ 20Καύνιος ε ρως, 20 ἐπὶ τῶν ἀθέσμως ἐρώντων η καί ἐπὶ τῶν βλαβέντων ἐφ' οις ἀθέσμως ἠράσθησαν. Εστι δέ νοσώδης ἡ τοιαύτη, δια τὸ τοῦ άέρος οὐκ ἀγαθὸν, ε ν τε θέρει καί μετοπώρω δια τὰ καύματα καί τήν τῶν ὠραίων καρπῶν άφθονίαν. Ενθα τοὺς οἰκοῦντας χλωροὺς ἰδὼν Στρατόνικος ὁ ὑμνούμενος άστεῖος κιθαρωδὸς ε φη, οι ηπερ φύλλων γενεῆ, τοιήδε καί άνδρῶν. Αἰτιαθεὶς δέ διότι σκώπτει τήν πόλιν δια τὰς νόσους, ε τι πλέον άστεΐσάμενος ε φη, «Καί πῶς α ν ἐγὼ νοσερὸν ει ποιμι τόπον, ε νθα καί οἱ νεκροὶ περιπατοῦσιν;» Ἡ δέ Σάμος αυ τη ἡ Ἰωνικὴ πάνυ εὐτύχησέ ποτε, ὡς καί παροιμιασθῆναι, γάλα ὀρνίθων φέρειν αϋτήν. Τυραννηθεῖσα δέ ἐπειράθη δυστυχίας α κρας, λειπανδρήσασα δια Συλοσῶντα τὸν τύραννον, α ρξαντα πικρῶς. Ὄθεν καί παροιμία, «ε κητι Συλοσῶντος εὐρυχωρία.» Ὁ μέντοι τοῦ Συλοσῶντος ἀδελφὸς Πολυκράτης οὐ φαύλως ἐτυράννησε· γενόμενος δέ εὐτυχέστατος, υ στερων ἐκρεμάσθη ὑπὸ Περσῶν. Ουτος η ν ὁ τὸν δακτύλιον ρίψας εἰς θάλασσαν, ο ν αυ θις δια τοῦ καταπιόντος ἰχθύος ἀπέλαβε. Περὶ δέ οι νους, ὡς λέγεται, οὐ πάνυ εὐτυχῆς η ν, ὠνομάσθη δέ ποτε καί Μελάμφυλλος καί Ἀνθεμὶς καί Παρθενία δέ ἀπὸ ποταμοῦ Παρθενίου. Εν ταύτῃ τῇ Σάμῳ καί ο ρος ὑψηλὸν λέγεται εἰς πεντήκοντα καί ἑκατὸν ὄργυιᾶς, ου κάτωθεν ο ρυγμα, ω ς φησιν Ἡρόδοτος, πολυστάδιον, δι' οὐ υ δωρ ὀχετευόμενον δια σωλήνων παρεγένετο εἰς τήν πόλιν ἀπὸ μεγάλων πηγῶν, ου ἀρχιτέκτων Εὐπαλῖνος ὁ Μεγαρεύς. Ην δέ, φησιν, αϋτόθι καί ναὸς μέγιστος, ου ἀρχιτέκτων Ῥοῖκος, άνήρ ἐπιχώριος. Ταύτης ὁ πολίτης Σάμιος· ὁ μέντοι τῆς ἐν Κεφαλληνία Σάμου πολίτης Σαμαῖος, διότι ἐκείνη καί Σάμη λέγεται, καθὰ καί παρ' Ὀμήρω ευ ρηται. Ἰστέονδὲ ο τί Ἰωνικὴν τήν ρηθεῖσαν Σάμον φαμὲν, ὡς α ν άντιδιαστέλλοιτο τῇ τε Ὀμηρικῇ Κεφαλληνικῇ Σάμῳ καί τῇ προειρημένη δέ Θρακία Σάμῳ, τῇ ου τω κληθείσῃ δια τὸ υ ψος· σάμοι γάρ, φασι, τὰ υ ψη. Οτι δέ εἰς πολὺ ἐξήρητο υ ψος, δῆλον ἐκ τοῦ καί τὸν Ποιητὴν εἰπεῖν, ἐξ αϋτῆς τήν τε Ἰδην φαίνεσθαι πᾶσαν καί τὰ κατὰ τήν Τροίαν. Οἱ δέ φασιν ο τι Σάμος λέγεται ἡ Θρακία, οἶονεὶ Σάος τις, καί κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ Σάμος, ἀπὸ Σαΐων, ε θνους παλαιοῦ οἰκήσαντος αϋτήν, ου μέμνηται καί Ἀρχίλοχος, ὁμολογῶν α χραντον τήν αϋτοῦ ἀσπίδα ἐν φυγῇ πολέμου ρίψαι παρ' αϋτοῖς. Καί ἡ Χίος δέ τῶν Ἰώνων ἐστὶ νῆσος, ε χουσα πόλιν εὐλίμενον, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶ, καί ναύσταθμον π' ναυσὶ, καί α λσος φοινίκων· ης ὁ περίπλους σταδίων ἐννεακοσίων. Ταύτης οἰκιστὰι Πελασγοί.

Ἐνταῦθα ο ῥος τὸ Πελινναῖον. Ἱστορεῖται δὲ ἐν Χίῳ πρῶτον μέλανα οἰνον γενέσθαι, καὶ πρῶτους τοὺς ἐκεῖ θεράπουσι χρήσασθαι, οὐ τῶ καλουμένοις κατὰ ἰδίαν τινὰ κλῆσιν δουλευτικὴν ἢ δουλικήν· ὡς καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐχρήσαντό ποτε Εἰλωσι, καὶ Μακεδόνες Πενέσταις, καὶ Ἀργεῖοι Γυμνησίοις, καὶ Σικυώνιοι Κορυνηφόροις, καὶ Κρήτες Μνωῖταις, καὶ Ἰταλιῶται Πελασγοῖς. Ὡστε κατὰ τὴν ἱστορίαν ταύτην δουλικά παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὀνόματα εἶναι τοὺς Εἰλωτας, τοὺς Πενέστας, τοὺς Γυμνησίους, τοὺς Κορυνηφόρους, τοὺς Μνωῖτας, τοὺς Πελασγοὺς, τοὺς θεράποντας. Ἄλλοι δὲ Κρητικὴν λέξιν τῶν θεραπόντων εἰπον εἶναι, ὡς τῶν Κρητῶν τὸν ὄπλοφόρον δοῦλον λεγόντων θεράποντα. 536 Ὅτι ἐκεῖθεν, ἠτοὶ μετὰ τὰς Ἴωνικὰς νήσους, ἀναφαίνονται νῆσοι Αἰολίδες, Λέσβος τε εὐρύχορος καὶ Τένεδος ἱμερτή. Μητρόπολις δὲ τῶν Αἰολικῶν πόλεων ἢ Λέσβος, περίμετρον εἰχουσα χιλίων ἑκατὸν σταδίων, μεταποιομένη τῆς τοῦ Ὀρφέως κεφαλῆς. Ἐκεῖ γάρ φασι μετὰ θάνατον αὐτὴν λαλοῦσαν προσενεχθῆναι. Τοῦτο δὲ ἐμυθεύθη διὰ τὸ ἀρίστους ἐκεῖ καὶ μετὰ Ὀρφέα γενέσθαι ἀνδρας λογίους, ὧν ἦν καὶ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος καὶ Πιπτακὸς καὶ ὁ ποιητὴς Ἀλκαῖος καὶ ἡ Σαπφῶ, θαυμαστόν τί, φασι, γυναικὸς χρῆμα, πρὸς ἠν οὐδεμία γυνὴ ἐνάμιλλος εἰς ποίησιν. Ἦν δὲ πεντάπολις ἢ Λέσβος, μίαν εἰχουσα τῶν πέντε τὴν Λέσβον, ἀφ' ἧς ἢ ὅλη νῆσος Λέσβος ἐλέγετο, ἐκ τοῦ μέρους λαχοῦσα τοῦ νομα· ὡσπερ καὶ νῦν Μυτιλήνη λέγεται ἢ αὐτὴ ἀπὸ πόλεως ὁμωνύμου μιᾶς ἐκείνων τῶν πέντε. Τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ καὶ Λυκόφρων αὐτὴν ἴσσαν ἐκάλεσε· μία γὰρ καὶ ἡ ἴσσα τῆς αὐτῆς πενταπόλεως. Ἡ δὲ Τένεδος περίμετρον μὲν εἰχουσα σταδίων ὀγδοήκοντα, τῆς ἡπείρου δὲ ἀπέχει οὐ πλείους τῶν τεσσαράκοντα· εἰχε δὲ καὶ πόλιν Αἰολίδα καὶ λιμένας δύο καὶ Σμινθέως ἱερὸν Ἀπόλλωνος. Παράκεινται δὲ αὐτῇ αἰρήθεισαι ἀνωτέρω Καλύδναι δύο νῆσοι. Ἐκαλεῖτο δέ ποτε, φασί, καὶ αὐτὴ Καλύδνα. Ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Λεύκοφρος. Διὰ δὲ τὸν Τένην, οὐ γέγονεν εἰδος ὡς βασιλεύσαντος ἐν αὐτῇ, ἐπεκράτησε Τένεδον καλεῖσθαι αὐτὴν. [Ὀντινα Τένην διαβολὴ μὲν μητριᾶς Φιλονόμης ἢ Πολυβοῖας συγκατέρριψε διὰ τοῦ πατρὸς Κύκνου εἰς θάλασσαν τῇ ἀδελφῇ Λευκοθέᾳ, ἐγκλείσασα λάρνακι. Ἡ δὲ δίκη περιωσαμένη τῆς νήσου βασιλέα κατέστησεν. Ἦν δὲ ἡ τῆς μητριᾶς διαβολὴ πρὸς τὸν Κύκνον ἐρωτικὴ, ὅτι δηλαδὴ ὁ Τένης ἐβιάζετο αὐτὴν· καίτοι αὐτὴ οὐ τως εἰς τὸν Τένην ἐποίησεν.] Ἀπὸ ταύτης ἐπὶ τῶν αὐστηρὰ ψηφιζομένων ἀδεται παροιμία, 20 Τενέδιος ἀνήρ. 20 Λέγεται γάρ ποτε τοῖς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ αὐτόθι δικαζομένοις πελεκηφόρον ἐφεστάναι ἀνδρα, ὃν εἶδε τῷ ἐαλωκότι τοῦ ἐγκλήματος πληγὴν εὐθύς ἐπιθεῖναι θανάσιμον. 538 Ὅτι ἐκεῖ που περὶ τὴν Τένεδον ὁ Μέλας κόλπος ἐφ' Ἑλλήσποντον ἴησιν, ἀφρὸν ἐρευγόμενος· τὴν κλῆσιν εἰχων ἀπὸ ποταμοῦ Μέλανος, τοῦ καὶ ἀνω ῥηθέντος, ἐκδιδόντος εἰς αὐτόν· ἢ καὶ διὰ τὸ τοῦ βάθους πολὺ. Συνάπτει γάρ τῷ Αἰγαίῳ, ὃν βαθὺν πόρον φθάσας εἴφη ὁ Διονύσιος. Κόλπος δὲ Μέλας ἐστίν, ὡς οἱ ἀκριβέστεροι λέγουσιν, οἷς φαίνεται καὶ ὁ Διονύσιος ἐπακολουθῶν, περὶ ὃν καὶ ἡ Αἰνὸς κεῖται, πόλις Αἰολικὴ. Φασί γάρ ὅτι ἐν τῷ Μέλανι κόλπῳ ἢ Αἰνὸς πρὸς τῇ ἐκβολῇ τοῦ Ἐβρου. Οἱ δὲ περὶ Κύζικον καὶ Προκόνησον τὸν Μέλανα κόλπον τιθέμενοι δοκοῦσιν ἀμάρτυρα λαλεῖν, εἰ μὴ ἀρα εἰς τινος χωρίου βοηθοῦνται, κειμένου ἐν τοῖς τοῦ Ὀππιανοῦ Ἀλιευτικοῖς, ὃ που περὶ τῆς τῶν πηλαμύδων ἀγρας ἐκεῖνός φησι. Καὶ Ἡρόδοτος δέ φησι· «Μέλας ποταμὸς, ἐξ οὗ ὁ κόλπος ὁ πρὸς τῇ Αἰνῳ.» Λέγεται δὲ οὐ τὸς μὴ ἐξαρκέσαι τῷ Περσικῷ στρατῷ, ὅτε ὁ Ξέρξης εἰς τὴν Εὐρώπην διέβη, ἀλλὰ ἐκλιπεῖν πινόμενος. Οὐ τῶ δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος οὐκ ἀντέσχε τὸ ὑδωρ· καὶ ὁ Λίσσος δὲ ποταμὸς Θρακικὸς οὐκ ἀπέχρησεν, ἀλλὰ προέδωκε τὸ ῥεῖθρον, ὡς φησιν ὁ γλυκὺς Ἡρόδοτος. 541 Ὅτι ἀντικρὺ τοῦ βορείου ποταμοῦ Βορυσθένους τοῦ περὶ τὰ σκαῖα τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐκβάλλοντος πελαγία ἐστὶ νῆσος ἠρώων πολυώνυμος, Ἀχιλλέως ἱερά, ὃ που ἀντιπέραν καὶ ὁ προρρηθεὶς αὐτοῦ παρώνυμος Δρόμος Ἀχιλλεῖος. Τὴν δὲ νῆσον

ταύτην φησὶ Λευκὴν καλεῖσθαι κατὰ ἔπωνυμίαν, ὁ ἐστὶ φερωνύμως, ἐπειδὴ τὰ ἐν αὐτῇ κινώπετα, ἡ γουν θηρία ὀρνέων, τουτέστιν ὁ ρνεα, λευκά εἰσι· τυχὸν μὲν λάροι, κατὰ δὲ τινὰς πελαργοί. Κινώπετα δὲ ἐστὶν, ὡς ἢ κίνησις ἐν τῷ πέτεσθαι. Ἀσυνήθης δὲ ἡ λέξις. Ἐκεῖ δὲ, φησὶ, φήμη ἐστὶν Ἀχιλλέως τε καὶ ἡρώων ἐλίσεσθαι ψυχὰς ἔρημαίας ἀνά βήσας· ὡς τε νῆσος ἡρώων λέγεται ἡ Λευκὴ αὐτῆ νῆσος, ὡς περ νῆσοι μακάρων αἱ ἐν τῷ ἔσπερίῳ ὑμνούμεναι ὠκεανῶ. Καὶ τοῦτο, φησὶ, δῶρον τοῖς ἀριστεῦσιν ἀντὶ ἀρετῆς, ἡ γουν τοῦτο ἐλαχον οἱ ἠρωες γέρας ἀντὶ ἀρετῆς, τὸ ἀθύρειν μετὰ ῥαστώνης ἐν τῇ ῥηθείῳ νήσῳ. Εἰ τα ἐπιπλέκει γνωμικὸν προτρεπτικὸν εἰς ἀρετὴν, καὶ φησιν· «ἀρετὴ γὰρ ἀκήρατον ἐλαχε τιμὴν», τουτέστιν ἀθάνατόν ἐστι καλὸν ἢ ἀρετὴ καὶ οὐ συναπολήγει τῷ σώματι. Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι σπανιώτατόν ἐστι τὸ τῆς γνώμης καλὸν παρὰ τῷ Διονυσίῳ. Τούτου δὲ αἰτιον, ὅτι μὴ δίδωσιν αὐτῷ ἢ τῆς πραγματείας ὑλη συχνὰ γνωματεύεσθαι. 549 Ὅτι ἐντὸς τῆς Μαιώτιδος νῆσος ἀπειρεσίη ἐστήρικται, ἡν καλοῦσι Ταυρικὴν, ἐν ἡ Φαιναγόρα καὶ Ἐρμώνασσα, Ἰώνων ἀποικοὶ πόλεις, ὡς ἠγήσατο Φαιναγόρας τις καὶ Ἐρμων, ἀφ' ὧν οἱ τόποι καλοῦνται. Ἀρριανὸς δὲ οὕτω φησὶ· «Φαιναγόρεια, ἡν ἐκτίσε Φαιναγόρας ὁ Τήιος, φεύγων τὴν τῶν Περσῶν ὑβριν. Εἰ δὲ Ἐρμώνασσα ἐπὶ Ἐρμωνάσσει τῇ γυναικὶ Σημάνδρου Μυτιληναίου τινός, οὐ τινὰς τῶν Αἰολέων εἰς ἀποικίαν μεταστήσαντος καὶ θανόντος ἐν τῷ τῆς πόλεως οἰκισμῶ, ἡ γυνὴ τῆς τε πόλεως ἐγκρατὴς ἐγένετο, καὶ τὸ ἑαυτῆς ὀνομα τῇ πόλει ἐπέθετο.» Τὸ δὲ στόμα τῆς Μαιώτιδος Κιμμερικὸς λέγεται Βόσπορος, περὶ οὗ προεγράφη, ἐνθα τὸ τοῦ πορθμοῦ στενότατον στάδια κ'. Πολεμισταὶ δὲ εἰσιν οἱ περὶ τὴν Μαιώτιν, καὶ γεωργοί, καὶ μετὰ γε τὸ Σκυθῶν ἔθνος πάντων ἀλκιμώτατοι· καὶ ἀπ' αὐτῶν ἡ κλησίς ἐστι τῇ Μαιώτιδι, καθά τινες λέγουσι. Φασὶ δὲ καὶ πάντας τοὺς ἐφεξῆς αὐτοῖς Σκύθας πάλαι ποτὲ σιτοφάγους εἶναι καὶ ἀροτῆρας, μεταβαλόντας δὲ γενέσθαι νομάδας, ἀλλοκότους τε καὶ ἀπόλιδας, διὰ τὴν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθησομένην αἰτίαν. 554 Ὅτι λέγων κατὰ σχῆμα συμπληρώσεως ὁ Διονύσιος, αἰδε μὲν ἀνθρώποις εὐκλεεῖς νῆσοι, ὁμολογεῖ πάλιν τὴν παχυμερῆ περιήγησιν. Καὶ καινὸν οὐδὲν, ὅπου καὶ ὁ πλατύτατος Γεωγράφος ἐκὼν φησὶ παραλείπειν πολλὰ· τὸ γὰρ πάντα λεπτοτομεῖν χωρογραφίας ἐστὶν ἰδιον, ὡς καὶ ἐν προοιμίῳ εἰπομεν. Ἐρεῖ δὲ ὅτι καὶ τῶν νήσων αἱ περὶ τὸν ὠκεανὸν ἐστεφάνωνται τὰς περισημούς περιηγήσεται. Ἀρξεται δὲ καὶ ἐπὶ τούτων ἀπὸ Λιβύης, ἀρχὴν κἀνταῦθα ταύτην ποιούμενος, καὶ οὕτω πρεσβεῖον οἰον τιμῆς τῷ ἑαυτοῦ ἔθνει περιποιούμενος. 557 Ὅτι κατὰ μεταφορὰν τολμηροτέραν καὶ ποιητῆ πρέπουσαν σφυρὸν, ἡ γουν πόδα, ἀνέμου λέγει τὴν βᾶσιν, ὁ ἐστὶ τὸν τόπον καὶ τὴν θέσιν ὅθεν πνέει. Τὸ δὲ κυρίως σφυρὸν διερμηνεύων Ἀριστοτέλης φησὶ· «τῆς κνήμης διοστέου οὐσης τὸ μὲν πρόσθιον ἀντικνήμιον λέγεται, τὸ δὲ ὀπίσθιον γαστροκνημία, τὸ δὲ ἐσχατον ἀντικνημίον σφυρὸν.» Λέγει δὲ καὶ ὅτι τῶν σφυρῶν ἑκάτερον ἐκ πλαγίων τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν κάμπτεται. 558 Ὅτι Ἐρύθεια ἢ τοῦ Γηρυόνου νῆσος περὶ τὸ χεῦμά ἐστι τοῦ Ἀτλαντος, ἡ τοι περὶ τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος. Καὶ ὅρα ὅτι τὸ πέλαγος Ἀτλαντα εἰπεν, ὁμωνύμως τῷ ἠρωί, ἐξ οὗ αὐτὸ παρωνόμασται. Ταύτην τὴν νῆσον βουτρόφον ἔπωνόμασε διὰ τὴν περιουσίαν τῶν βοῶν αἰησαν τῷ Γηρυόνη, ἐν ἡ Αἰθίοπες Μακροβίων υἱοὶ, περὶ ὧν προεῖρηται, οἱ μετὰ τὸν Γηρυόνον, φησὶ, θάνατον ὤκησαν τῇ νήσῳ. Αὐτοῦ γὰρ ζῶντος ἀοίκητος ἡν τοῖς ἀλλοῖς διὰ τὸ ἐκείνου κακόξενον. Ἀδεταὶ δὲ Ἡρακλῆς εἰς αὐτὴν πλεύσας χαλκῶ λέβητι, ὅτε καὶ τὰς Γηρυονεῖους ἀπήλασε βοῦς. χαλκεῖη ἀκάτω βουπληθέος ἐξ Ἐρυθείης, ὡς ὁ Εὐφορίων λέγεται ἰστορεῖν. Ὁμοίως καὶ ὁ Ἐφέσιος Ἀλέξανδρος, εἰπὼν· χαλκεῖω δὲ λέβητι μέγαν διενήξατο πόντον. Τάχα δὲ ὁ μὲν ῥηθεὶς λέβητος πλοῖου εἰδος ἡν, ὡς καὶ ὁ ληστρικὸς λέμβος εἰς παρηγεῖσθαι κατὰ παρωνομασίαν τινά. Τὸ δὲ τούτου χάλκεον συγκρότησιν τινὰ χαλκοῦ δηλοῖ ἐπ' αὐτῷ, ὡς εἰγε τυχὸν χαλκέμβολον ἡν, ἡ παράσημά τινά ὡς εἰκὸς ἐκ τοιαύτης εἰχεν ὑλης περὶ τὰ

κατὰ πρύμναν ἢ κατὰ πρῶραν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ἀρριανὸς δοξάζων τὸν Τύριον Ἑρακλέα τοῖς περὶ τὰ Γάδειρα τόποις ἐπιφοιτῆσαι, λέγει ὅτι κατὰ τὸν λογοποιὸν Ἑκαταῖον ὁ Γηρυόνης, ἔφ' ὅτι ὁ Ἀργεῖος Ἑρακλῆς ἐστάλη, οὐδὲν τι προσήκει τῇ γῆ τῶν Ἰβήρων, ἢ γουν οὐκ ἢ ἐξ Ἰβηρίας, ἀλλὰ τῆς ἠπείρου τῆς περὶ Ἀμπρακίαν βασιλεὺς ἐγένετο, καὶ ἐκ τῆς ἠπείρου ταύτης ἀπήλασεν ὁ Ἑρακλῆς τὰς βόας, οὐδὲ τοῦτο φαῦλον ἀθλον τιθέμενος. «Οἱ δα δὲ, φησὶν, ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο εἰ τὴν ἠπειρον ταύτην εὐβοτον, καὶ βοῦς τρέφουσιν καλλίστας.» Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. Τοὺς δὲ ἐν Ἐρυθραίᾳ Αἰθίοπας μακροβίους μὲν ὁ Διονύσιος λέγει, πρὸς ἀντιδιαστολήν τῶν ἀκριδοφάγων Αἰθιόπων, οἱ βραχύβιοί εἰσι, σπανίως ὑπερτιθέντες εἰς τὴν μὲν κατὰ τὸν Γεωγράφον, ὡς ἀποθηριουμένης αὐτῶν τῆς σαρκός· θεοῦ δὲ ἐπονομάζει καὶ ἀμύμονας διὰ δικαιοσύνην, ὡς τῶν ἀλλων ἐσπερίων ἀδίκων ὀντων. Ἰστέον δὲ ὅτι μακροβίους καὶ τινὰς τῶν ὑπερβορείων ἱστοροῦσι τινες. Ἄλλοι δὲ νῆσον Ἐρυθραίαν εἰπον αὐτὰ τὰ Γάδειρα, τῷ Διονυσίῳ οὐ συντρέχοντες· οἱ δὲ νῆσον τινὰ Ἐρυθραίαν εἰπον παραβεβλημένην τοῖς Γαδείροις, πορθμῶ σταδιαίῳ διειργασμένην. Ἐνόμισαν δὲ τοῦτο οἱ αὐτοὶ εὐβοτον ὀρῶντες τῆς τοιαύτης νήσου, ἐνθα τῶν προβάτων γάλα ὀρρὸν οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ τυροποιοῦσι πολλῶν ὕδατι μίξαντες διὰ τὴν πύοτητα. Καὶ ἐν τριάκοντα δὲ φασὶν ἡμέραις αὐτόθι πνίγεται τὸ ζῶον, εἰ μὴ τις ἀποσχάσει τι τοῦ αἵματος. Πλούσιος δὲ ὁ Γηρυόνης ὡσπερ κατὰ τὰς βόας, οὕτω καὶ κατὰ τὸ νομα· λέγεται γάρ καὶ Γηρυὼν καὶ Γηρυόνης καὶ Γηρυονεύς. 561 Ὅτι κατὰ τὴν ἱερὰν ἀκραν τὴν κατὰ τοὺς ἀφνειοὺς Ἰβηρας, ὅστις κατὰ τὸ οὕτω λεγόμενον ἱερὸν ἀκρωτήριον, ὁ καὶ κάραν Ἐρυθρῆς ἀλλοι φασὶν, αἱ Κασσιτερίδες εἰσὶ δέκα νῆσοι ἐγγὺς ἀλλήλων, πρὸς ἀρκτον κείμεναι, αἱ δὲ Διονύσιος ἐσπερίδας καλεῖ διὰ τὸν τόπον τῆς θέσεως· δυτικά γάρ εἰσιν· ὁθεν, φησὶ, κασσιτέριοι γενέθλη, διὸ καὶ Κασσιτερίδες λέγονται. Οὐκ ἐπιπολῆς δὲ, φασὶν, ὁ κασσίτερος, ἀλλ' ὀρυττόμενος εὐρίσκεται. Τούτων τῶν δέκα νήσων μία ἐρημος, τὰς δ' ἄλλας οἰκοῦσι μελάγχλαινοι ἀνθρωποὶ ποδήρεις ἐνδεδυκότες χιτῶνας, ἐζωσμένοι τὰ στέρνα, μετὰ ῥάβδων περιπατοῦντες, ὁμοίαις τραγικαῖς Ποιναῖς, ὡς φασὶν οἱ παλαιοί. Ἡρόδοτος δὲ φησὶν ὅτι «οὐκ οἱ δα νήσους Κασσιτερίδας, ἐξ ὧν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ.» 566 Ὅτι πρὸς βορρᾶν, ἐνθα ῥῆνος ὑστατίαν εἰς ὠκεανὸν ἀπερεύεται δίνην, αἱ Βρετανίδες εἰσὶ δύο νῆσοι, Ἰουερνία καὶ Ἀλουῖων, ἢ τοῖς Ἰβερνία καὶ Ἀβίων, Βρετανίδες δι' ἑνὸς τὸ παρα τούτῳ τῷ ποιητῇ γραφόμεναι· ὧν μέγεθος περιώσιον, ὁπερ καὶ ἐπὶ τῆς Κρήτης εἰπεν, οὐδέ τις ἀλλή νήσοις ἐν πάσαις ἰσοφαρίζει, ὅστις ἐξισοῦται αὐταῖς καὶ τὸ ἴσον φέρεται· αἱ καὶ συγκρίνων τὰς ἐκεῖ νήσους τῶν Ἀμνιτῶν νησίδας ἐν ὑποκορισμῷ καλεῖ. Ἐνθα, φησὶν, αἱ γυναῖκες τῶν ἀγαυῶν Ἀμνιτῶν ἀντιπέραθεν ἐρχόμεναι τελοῦσιν ἱερὰ τῷ Βάκχῳ κατὰ νόμον ἐννύχια, στεψάμεναι κισσοῦ μελαμύλλου κορύμβοις· παταγῆς δὲ λιγύθροος ὀρνυται ἡχή. Λέγει δὲ κισσὸν μελάμυλλον τὸν δασύν, ὡς μελανίαν τοῖς φύλλοις παρέχοντα. Οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ «μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσας» παρ' Ὀμήρῳ δρυὸς μέλαν τινὲς εἰπον τὴν τῶν φύλλων περιττότητα καὶ τὴν πύκνωσιν, ἄφ' ἧς τὸ τῆς σκιάς μέλαν γίνεται, ὡς καὶ πρὸ τούτων γέγραπται. Κόρυμβοι δὲ νῦν οἱ βοτρῳώδεις λέγονται καρποὶ τοῦ κισσοῦ. Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς ἢ λέξις κεῖται, δῆλον. Φησὶ γὰρ Ἡρόδοτος «οἱ μὲν εὐφυγον ἐπὶ τοῦ ὀρους τὸν κόρυμβον.» Τὸ δὲ παταγή κοινότερον μὲν ὀξύνεται, ὡς τὸ ἀλαλαγή, ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς βαρύνει αὐτὸ, λέγων ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ πατάσσω γίνεται, ὡξύνετο γὰρ ἀνὸς τὸ ἀλαλαγή, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πάταγος, οὕτω τὸ θηλυκὸν φησὶν ἢ πατάγη. Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Φασὶ δὲ νῆσον ὠκεανίαν εἶναι μικράν, οὐ πάνυ πελαγίαν, ἢ οἰκοῦσι γυναῖκες Ἀμνιτῶν Διονύσῳ κατεχόμεναι. Οὐκ ἐπιβαίνει δὲ ἀνὴρ τῆς νήσου, ἀλλ' αὐταὶ πλέουσι πρὸς ἀνδρας, καὶ κοινωνοῦσαι αὐτοῖς ἐπανέρχονται. Εἰτα συγκρίνων ῥητορικῶς ταῦτα τὰ ἱερὰ πρὸς ἀλλὰ ὁμοιά φησὶν, οὐχ οὕτως οἱ Ἀψίνθιοι Θραῖκες, οὐδ' οὕτως οἱ Ἰνδοὶ μελανδίνην ἀνὰ ποταμὸν Γάγγην κῶμον,

η γουν κωμαστικὴν ἑορτὴν α γουσι τῷ Διονύσῳ, ὡς αἱ νησιώτιδες αὐται γυναῖκες ἀνευάζουσι, τουτέστιν ὕμνοῦσι τὸν Εὐιον Διόνυσον, εὐοῖ εὐᾶν ἀνακράζουσαι, ταῦτα δὴ τὰ ἐπὶ Διονύσῳ ἐνθουσιαστικὰ ἐπιφωνήματα. Λόγος γὰρ τὰς τῶν Ἀμνιτῶν γυναῖκας δι' ὀλης νυκτὸς ἐξαλλομένας χορεύειν, ὡστε ἐν τούτῳ καὶ τοὺς Θρακὰς εἰκειν αὐταῖς καὶ τοὺς Ἰνδοὺς, καίτοι καὶ αὐτοὺς κατόχους ὄντας τῷ Διονύσῳ, καὶ πάνυ ὀργιάζοντας αὐτῷ. Ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ ἱερὸν εἰναὶ λέγει ταῖς γυναῖξιν τῶν Ἀμνιτῶν, ὁ περ κατ' ἐνιαυτὸν ἀποστεγάζουσαι αὐθημερὸν πάλιν πρὸ δύσεως ἡλίου στεγάζουσιν, ἐκάστης φορτίον ἐπιφερούσης, ὁ περ ἂν ἐκπέση, διασπῶσι μανιωδῶς τὴν φέρουσαν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐννύχια τῷ Διονύσῳ ἐτελοῦντο τὰ μυστήρια, πρὸς αἰνιγμα τοῦ δεῖν τοὺς πίνοντας ἐπικρύπτειν τὸν οἶνον, καὶ μὴ ἐξ προύπτον ἀσχημονεῖν κωμάζοντας· ἡ καὶ διὰ τὴν σπουδὴν τοῦ ταμιεύεσθαι τὸν οἶνον καὶ κρύπτεσθαι ὡς εἰς παλαίωσιν. Διὸ καὶ Οἰκουρὸς Διόνυσος ἐλέγετο. Τὸ δὲ ἔθνος οἱ Ἀψίνθιοι ἀπὸ ποταμοῦ ἐοίκασι κεκληθῆσθαι Ἀψίνθου. Φησὶ γὰρ ὁ Διονύσιος, «Θρήικος ἐπ' ἡῶσιν Ἀψίνθου.» Διχῆ δὲ γράφεται, καὶ διὰ τοῦ υ καὶ διὰ τοῦ ι ὡς καὶ τὸ ἀψίνθιον τὸ φυτὸν, καθὰ φασιν οἱ παλαιοί. Τὸ δὲ εὐοῖ εὐᾶν ἀναφωνήσεις ἡσαν, ὡς εἰρηται, εἰς τὸν Διόνυσον ὕμνητήριοι, περὶ ὧν μετ' ὀλίγα ἐν τῷ περὶ Καμαριτῶν λόγῳ ρηθήσεται. Ὁ δὲ Διόνυσος Εἰραφιώτης μὲν καλεῖται ἡ παρὰ τὸ ἐρράφθαι ἐν τῷ μηρῷ τοῦ Διὸς, ἡ παρὰ τὸ ἐριν φαίνειν· πατήρ γὰρ ἐριδος οἶνος ὑπὲρ μέτρον πινόμενος. Ἐριβρομος δὲ καὶ ἐριβρεμέτης ἡ διὰ τὰς τῶν μεθυόντων κραυγὰς (διὸ καὶ Βάκχος ὡς ἀπὸ τοῦ βάζειν λέγεται, προσληφθέντος τοῦ κ στοιχείου διὰ πλείονα τραχύτητα φωνῆς), ἡ διὰ τὸν βρόμον, ὁ ν ὁ γλευκάζων οἶνος ποιεῖ πνευματούμενος καὶ ζέων. Καὶ οὕτω μὲν καὶ ταῦτα. Τὴν δὲ μεγίστην Βρεττανικὴν νῆσον οἱ παλαιοὶ τρίγωνον ἱστοροῦσιν εἰναὶ τῷ σχήματι, εἰς ἡν διαίρων, ἡ γουν ἀποπλέων, Καῖσαρ ὁ ἐπιλεγόμενος θεὸς νύκτωρ ἀνήχθη, καὶ τῇ ὑστεραία κατῆρε περὶ τετάρτην ὡραν, τριακοσίους σταδίους διάπλου τελέσας. Δις δὲ, φασὶ, διαβάς ἐκεῖ ἐπανήλθε διαταχέων, οὐδὲν μέγα διαπραξάμενος, οὐδὲ προελθὼν ἐπὶ πολὺ τῆς νήσου, ἀλλὰ δύο μὲν ἡ τρεῖς νίκας νικήσας, ἀπολέσας δὲ πλοῖα πολλὰ διὰ τὴν αὐξησιν τῶν ἐν τῷ ὠκεανῷ πλημμυρίδων καὶ τῶν ἀμπώτων. 568 Ὅτι τὸ μέγεθος τῶν Βρεττανίδων νήσων, ας αλλοι, ὡς προερρέθη, διὰ τοῦ π Πρεττανίδας καλοῦσιν, οὐ μόνον ὁ Διονύσιος ἐνέφηεν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἀλλὰ δηλοῖ καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ γεωγραφικῇ ὑφηγήσει, λέγων ὅτι τῶν νήσων πρωτεύει ἡ Ἰνδικὴ Ταπροβάνη μεγέθει καὶ δόξῃ, μεθ' ἡν ἡ Βρεττανικὴ, τρίτη ἡ Χρυσῆ χερρόνησος, τετάρτη ἑτέρα Βρεττανῶν ἡ Ἰουερνία, πέμπτη Πελοπόννησος, Σικελία μετ' αὐτὴν ἑκτη, ἑβδόμη Σαρδῶ, ὀγδόη Κύρνος, Κρήτη ἐννάτη· ἐπὶ δὲ ταύταις ἡ Κύπρος οὐσα δεκάτη γίνεται τοῦ καταλόγου κορωνίς. Καὶ Πτολεμαῖος μὲν οὕτως εἰς δεκάδα κορυφοῖ τὰς μεγίστας νήσους, συναριθμῶν αὐταῖς καὶ δύο χερρονήσους, ὡς α ν, οἶμαι, τὴν δεκάδα σεμνύνη. Ἄλλοι δὲ, ὡς καὶ α νω που ἐλαλήθη, εἰς ἑπτὰ συνάγουσιν αὐτάς καὶ μόνας, γράφοντες οὕτως ἐμμέτρως· Τῶν ἑπτὰ νήσων, ας ε δεῖξεν ἡ φύσις θνητοῖς μεγίστας, Σικελία μὲν, ὡς λόγος, πρώτη μεγίστη, δευτέρα Σαρδῶ, τρίτη Κύρνος, τετάρτη δ' ἡ Διὸς Κρήτη τροφός, Εὐβοία πέμπτη στενοφυῆς, ἑκτη Κύπρος, Λέσβος δὲ τάξιν ἐσχάτην λαχοῦσ' ε χει. 581 Ὅτι μετὰ τὰς Βρεττανίδας πολὺ πρὸς τὰ βόρεια ἡ Θούλη νῆσος, ἡς πολὺς ὁ ἐκτοπισμός· ἀρκτικωτάτη γὰρ τῶν ὀνομαζομένων τίθεται. Ἐνθα, φησὶν, ἡ ματα ὁμοῦ καὶ νύκτας ἀειφανὲς ἐκκέχεται πῦρ, ὀπηνίκα ἡ λῖος βεβήκοι ἐς πόλον αρκτων, ἐν καρκίνῳ γενόμενος. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑπερβολικὸν τὸ ἀδιάδοχον ἐν τῷ τοιούτῳ καιρῷ εἰναὶ τὴν ἡμέραν ἐκεῖ. Ἐκεῖνο δὲ καὶ ἐπὶ πλέον ἐκπίπτει ὑπερβολῆς, ὁ δὴ τινες ἱστόρησαν, τὸ τὸν μὲν θερινὸν ὀλον ὑπὲρ γῆς εἰναὶ αὐτόθι, τὸν δὲ χειμερινὸν ὑπὸ γῆν, ὡς ἐντεῦθεν τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἐκεῖ κλίματι μερίζεσθαι εἰς ἡμερονύκτιον ε ν, ἡ γουν εἰς μίαν ἡμέραν καὶ εἰς μίαν νύκτα· καθὰ καὶ Ἡρόδοτος περὶ τῶν Κιμμερίων λέγων φησὶ μὴ ἐνδέχεσθαι

άνθρώπους ει ναι, οι τήν ἐξάμηνον νύκτα καθεύδουσιν. Φασὶ δὲ αλλοι ἐπὶ τὰς αρκτους ἔλθόντα τὸν ἡλιον ποιεῖν παρατείνειν τὴν ἡμέραν ἐκεῖ καὶ εἰς κ' θερινὰς ὤρας καὶ εἰς πλεῖόν τι, ὀλιγίστων ὥρων ποιῶντα τὴν νύκτα, χειμῶνος δὲ τὸ ἀνάπαλιν. Αἰτίαν δὲ λέγει ὁ Διονύσιος τοῦ ἐκεῖ ἀειφανοῦς φωτὸς τὸ λοξότερα τηνικαῦτα τὸν ἡλιον ἐπιστρέφεσθαι στροφάλιγγι, τουτέστι τὸ λοξότερον ἀναφέρεσθαι τὸν ἡλιον, καὶ δι' αὐτὸ ἐμβραδύνειν τοῖς α νω. Τὸ δὲ ἐξῆς ἐπαγόμενον τὸ ἀκτίνων ἰθεῖαν ἐπὶ κλίσιν ἐρχομένων, ἀντὶ τοῦ κατευθῆ τῆς νήσου φερομένου τοῦ ἡλίου, καὶ εἰς αὐτὴν οἰον ἀφορῶντος. Καὶ εστι τὸ σχῆμα ῥητορικὸν ἀντίθετον, ἀντιτεθέντος τοῦ λοξοῦ τῆ εὐθύτητι, ὡς ἐὰν εἰπη ο τι λοξότερου μὲν αλλως φύσει τοῦ ἡλίου στρεφομένου, κατ' εὐθῆ δὲ ο μως τηνικαῦτα ο ντος τῆ νήσω. Ποιεῖ δὲ, φησὶ, τοῦτο ὁ ἡλιος, εως ἐπὶ κυανέους α νδρας νοτίαν ὁδὸν αυθις ἐλάση, τουτέστιν ἐπιμήκης ἡ ἡμέρα γίνεται τοῖς περὶ τὸν βόρειον πόλον, εως εἰς τὸ ἀντικείμενον νότιον ἡμικύκλιον ἡ ἡμισφαίριον τραπῆ ὁ ἡλιος. Τούτους γὰρ λέγεσθαί φασι κυανέους, δηλονότι τοὺς πρὸς τῷ νοτίῳ μέρει Αἰθίοπας, εἰς ους καὶ ὁ Ζεὺς ἡλιος ἀποδημεῖν ποτε παρὰ τῷ Ποιητῇ πλάττεται. Τὸ δὲ ἐξ πόλον αρκτων ἀντὶ τοῦ περὶ τὸν ἀρκτῶον πόλον, ἡ γουν κύκλον τοῦ οὐρανοῦ, περὶ ο ν αἰ δύο αρκτοι εἰλοῦνται. 589 Οτι πρὸς τοῖς ἐξοῖς τοῦ ὠκεανοῦ ἐστὶν ἡ Χρυσῆ νῆσος, λεγομένη ου τως ἡ διὰ τὸ χρυσὸν φέρειν κατὰ τινας, ἡ κατὰ τὸν Διονύσιον διότι αὐτόθι ἀνατολαὶ καθαροῦ φαεῖνονται ἡλίοιο, καὶ ου τω διὰ τὸ καθαρὸν τῆς φαύσεως χρυσοῦς ει ναί πως δοκεῖ ὁ ἡλιος, οὐ μὴν σκυθρωπὸς, καθὰ παρὰ Σκύθαις διὰ τὴν τοῦ Κρονίου πόντου συννέφειαν. Καὶ διὰ τοῦτο Χρυσῆ λέγεται καὶ ἡ ὑπ' αὐτῷ λαμπομένη αυτη νῆσος. 591 Οτι ἡ Ταπροβάνη ποτὲ Σαλικὴ ὀνομασθεῖσα νῆσός ἐστι πελαγία, οὐκ ἐλάττων τῆς Βρεττανικῆς, κατὰ τὴν ἱστορίαν, τετράπλευρος, θηρονόμος, πεπληθυῖα εὐρίνων ἐλεφάντων, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Λύχνος ἐπιλεγόμενος· ταύτην τὴν νῆσον ὁ Διονύσιος μητέρα φησὶν ἐλεφάντων Ἀσιηγενέων. Λέγει δὲ αὐτὴν καὶ Κωλιάδος νῆσον μεγάλην, ο εστιν Ἀφροδίτης, ὁποία καὶ ἡ Κύπρος, διὰ τὸ καὶ τοὺς ἐν τῇ Ταπροβάνη ἀνθρώπους γυναικείῳ κόσμῳ φαιδρύνεσθαι, αλλως τε τὰ εἰς Ἀφροδίτην θρυπτομένους, ετι δὲ καὶ ἐμπλεκομένους τὰς τρίχας. Ἱστορεῖ δὲ καὶ τὸν καρκίνον τὸ θερινὸν ζώδιον ὑπὲρ αὐτῆς δινεῖσθαι τῆς νήσου, οὐρανίαις ἀειρόμενον στροφάδεσσι, ὡς τοῦ ἐκεῖ κλίματος ὑπὸ τὸν καρκίνον κειμένου. Πτολεμαῖος μέντοι τὸν κριὸν τὸ ζώδιον ὑπὲρ αὐτῆς εἰλεῖσθαι φησι. Σημείωσαι δὲ ο τι κατὰ λόγον δριμύτητος, ἡ τοι γλυκύτητος, στροφάδας ου τος νῦν ειπε τὰς τοῦ ἀστέρος τοῦ καρκίνου κατ' οὐρανὸν στροφάλιγγας καὶ κινήσεις. Ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις ο νομα νήσων εχει τὰς Στροφάδας περὶ τὸ Σικελικὸν κειμένων πέλαγος. Κωλιάς δὲ ἡ Ἀφροδίτη ἡ ἀπὸ τόπου Ἀττικοῦ, ο που τὰ Περσικὰ συνέπεσον ναυάγια, περὶ ω ν χρησμός τοιοῦτος ἐξέπεσε· «Κωλιάδες δὲ γυναικὲς ἐρετμοῖς φρίζουσιν.» Ὁ δὲ τοιοῦτος Ἀττικὸς τόπος ο μοιός ἐστι, φασὶν, ἀνθρώπου κώλω. δηλαδὴ τῷ κατὰ τοὺς πόδας, ἐκκείμενος εἰς θάλασσαν, εχων Ἀφροδίτης ἱερὸν, Κωλιάδος καλουμένης ἐκ τῆς τοῦ τόπου ὁμοιότητος. Ἐτεροι δὲ Κωλιάδα φασὶ κληθῆναι ἀπὸ τόπου εἰς ο ν ζῶου κωλῆν ἀπέθετο ο ρνις εκ τινος θυσίας ἀρπάσας. Μέρος δὲ ποδὸς ἐμπροσθίου ἡ κωλῆ, καὶ περισπᾶται ἀπὸ συναιρέσεως, ω σπερ γαλέα γαλῆ, ου τω καὶ κωλέα κωλῆ. Οἱ δὲ φασιν ο τί Ἀθηναίους ἐληΐσαντό ποτε οἱ Τυρρηνοὶ, μεγάλα συνιστῶντες πειρατήρια. Γυνη δὲ Τυρρηνὶς διατεθεῖσα φιλίως περὶ τινὰ τῶν Ἀττικῶν αἰχμαλώτων ἀφήκε λύσασα. Ὁ δὲ ἰδρυσε φυγῶν Κωλιάδος Ἀφροδίτης ἱερὸν, ὡς δι' αὐτὴν τὰ κῶλα λυθεῖς. Αιθωνα δὲ τὸν καρκίνον προσεῖπεν ἀντὶ τοῦ καυσοποιῶν, διὰ τὴν θερμότητα ἡ ν ὁ ἀήρ πάσχει, ο ντος τοῦ ἡλίου ἐν τῷ τοιοῦτῳ θερινῷ ζωδίῳ. 592 Οτι κεῖται καὶ ἐνταῦθα παρήχησις καινότροπος, ὁποῖα πολλὰ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν ει ρηνται. Εστι δὲ τοιαύτη, στρεφθεῖς νοτίης προπάροιθε κολώνης, αι ψά κε Κωλιάδα ἐπὶ νῆσον ι κοιο. Παρηχοῦνται γὰρ πως ἡ κολώνη καὶ ἡ Κωλιάς. Τάχα δὲ οὐδὲ τοῦτο

παρήχησις, ἀλλ' ου τω παρατυχόν συνέπεσεν, οὐ περιεργασαμένου τοῦ ποιητοῦ. 596 Οτι εὐρυτάτη τὸ μέγεθος ἡ Ταπροβάνη. Φησὶν ου ν καὶ ὁ Γεωγράφος· «Ταπροβάνη πελαγία νῆσος μεγάλη, πολὺ τῆς ἠπείρου διέχουσα. Ἐχει δὲ κατὰ τὸν Διονύσιον καὶ κήτη πολλὰ ὁ ρεσιν ἠλιβάτοις ἐοικότα, οἱ σ ὑπὲρ α κρων νώτων τέτρηχεν, ὁ ε στι τετράχυνται, μήκιστος ὄλκος ἀκάνθης· ὦ ν καὶ τὰ στόματα λυγρὰ λέγει, καὶ χάσμα ου τω μέγα φησὶν αὐτοῖς εἶ ναι, ὡς πολλάκις καὶ νῆα σὺν αὐτοῖς ἀνδράσιν ὕφ' ε ν καταβρῶξαι, ὁ ε στι καταβροχθίσαι, καταπιεῖν. Ὀνοματοπεποιήται δὲ τὸ καταβρῶξαι, ὡς ἀπὸ τοῦ βρόχῳ ῥήματος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ε στι καὶ ὁ βρόχθος καὶ τὸ καταβροχθίζω ῥήμα. Λέγει δὲ τὰ τοιαῦτα κήτη καὶ τέρατα καὶ βοτὰ πόντου Ἐρυθραίου, ἐν ῶ καὶ ἡ νῆσος κεῖται. Μεγεθύνας δὲ αὐτὰ τῷ λόγῳ, ἐπάγει πάνυ ἐνδιαθέτως, ὡς οἱ α φόβον παθῶν, ὁ τι δυσμενέων παῖδες ἐκείνοις ἀντιάσειαν, ὁ ε στιν ἐχθροὶ α νδρες πλανώμενοι περὶ θάλασσαν ἐντύχοιεν αὐτοῖς. Τούτου δὲ τοῦ σχήματος τῷ ἀνάπαλιν χρήσεται, ὁ τε περὶ τῶν Μασσαγετῶν εἰ πη, ὁ τι «μήτ' αὐτὸς ἐγὼ, μήθ' ὁ σις ἐταῖρος αὐτοῖς ἐμπελάσοι· μάλα γὰρ κακόξενοι.» Ἐμπαλιν γὰρ ἐσχημάτισται τοῦτο πρὸς ἐκεῖνο. Εἰ γὰρ καὶ α μφω ἐνδιαθέτως ε χουσιν, ἀλλ' ὁ μως διαφέρουσι, καθὰ ἐνταῦθα μὲν ἐχθροῖς ἐπαρασάμενος ἀπώλειαν καταντᾶ σιωπηρῶς εἰς τὸ ὑπὲρ φίλων ἀπεύχεσθαι· φησὶ γάρ. δυσμενεῖς ἐμπελάσειαν αὐτοῖς, φίλοι δὲ δηλαδὴ ου· ἐν δὲ τῷ περὶ Μασσαγετῶν ἀνάπαλιν τὰ ὑπὲρ φίλων ἀπευξάμενος εἰς ἐχθροῦ ἀφορᾶ κατευχὴν· λέγει γάρ· μήτ' ἐγὼ, μήτε τις τῶν ἐμῶν ἐμπελάσοι τοῖς Μασσαγέταις, ἀλλ' ἐχθρὸς δηλονότι ἐμπελάσοι αὐτοῖς. 599 Σημείωσαι δὲ ὁ τι ου τος μὲν τὸ τέτρηχεν ἀντὶ τοῦ τετράχυνται εἰ πε, παρ' Ὀμήρῳ δὲ ἡ λέξις ἐπὶ τοῦ τεταράχθαι κεῖται ἐν τῷ «τετρήχει δ' ἀγορή.» Ορα δὲ ὁ τι ὄλκον ἀκάνθης εἰ πεν, ὡ στε πολυσήμαντον ὁ ὄλκος, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἐφάνη. Ακανθαν δὲ λέγει οὐ τὸ τοῦ κήτους ὅστοῦν τὸ ἀναλογοῦν ῥάχει, ὁ κυριολεκτεῖται καὶ ἐπὶ ἰχθύων καὶ ὁ φεων· ἀλλὰ νῦν α κανθαν ε στι νοῆσαι τὰ ἐπιφανόμενα ε ξω περὶ τὴν ῥάχιν κέντρα, καὶ ἐπανεστηκότα ὡς ἐν φραγμῷ αἵμασιᾶς. 604 Τοῖς γὰρ ἀλιτροῖς ἐν ἀλί καὶ γαίῃ κακὰ μυρία θήκατο θεὸς, ἡ γουν πανταχοῦ κακὰ τοῖς κακοῖς. Εἰ πομεν δὲ καὶ ἀνωτέρω ὁ τι πένεται γνωμῶν ου τος ὁ ποιητῆς κατὰ τι κοινὸν ε θος· ὀλίγον γὰρ αὐτῶν μέλει τοῖς τοπογράφους. 606 Οτι ἐν τῇ Καρμανίδι α κρη νῆσος ἡ Ὠγυρις, καὶ ὁ τι περὶ αὐτὴν τύμβος Ἐρυθραίου βασιλέως, ὁ ν α λλοῖ Ἐρύθραν φασὶ, γράφοντες Ἀγχιβαθῆς δ' α ρα νῆσος ἀλὸς κατὰ βένθος Ἐρυθρῆς Ὠγυρις, ε νθα δὲ τύμβος ἀλὸς μεδέοντος Ἐρύθρα κέκληται. Ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ θάλασσα κληθῆναι δοκεῖ, ὡς προεγράφη. Οἱ δὲ κατὰ ἐπίθετον ἐθνικὸν Ἐρυθραῖον βασιλέα τὸν Δηριάδην νοοῦσιν αὐτόθι τεθαμμένον, ου καὶ πρὸ τούτων ἐμνήσθημεν, ὁ ζ Ἐρυθραῖος μὲν ἡ ν τῷ γένει, χρόνῳ δὲ ὕ στερων εἰς Ἰνδοῦς ἐλθὼν ἀντέστη λαμπρῶς τῷ τοῦ Διὸς Διονύσω στρατευσαμένῳ κατὰ τῶν Ἰνδῶν. Ἡ δὲ Καρμανὶς Περσῶν ἐστὶν ἐμπόριον. 609 Οτι περὶ τὴν Περσίδα θάλασσαν βορεία νῆσος ἡ Ἰκαρος, ὁμώνυμος τῇ περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἡ ν καὶ ἐπαναλαμβάνει διὰ τὸ ε νδοξον. Τιμᾶται δὲ ἐν αὐτῇ πολυτελῶς Ταυροπόλος Ἀπόλλων ἡ Ἀρτεμις. Ἄλλοι δὲ φασιν ὁ τι ὁ Περσικὸς κόλπος μικρὸν τι ἐλάττων Εὐξείνου ἐστὶν, ἐν ῶ Ἰκαρὸς τε νῆσος καὶ Τύρος καὶ Ἀραδος, ὁμώνυμοι ταῖς Φοινικικαῖς. Ἰστέον δὲ ὁ τι τὴν περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ὁ Γεωγράφος τετρασυλλάβως Ἰκαρίαν λέγει, δοξάζων ἀπὸ τοῦ τοιούτου νησίου καὶ τὸ Ἰκάριον καλεῖσθαι πέλαγος· λέγων ὁ τι καὶ ε ρημόν ἐστὶν αὐτὴ νησίον, νομὰς ε χον αἰ σ χρῶνται οἱ Σάμιοι. 612 Οτι καὶ τὰς περὶ τὸν ὠκεανὸν νήσους, ὡ σπερ καὶ τὰς α λλας, καθὰ προεῖρηται, παχυμερῶς ἐπιτρέχει, τὰς ἐπιφανεστέρας μόνας λόγῳ διδούς. Φησὶ γοῦν· τόσσαι μὲν εὐρύτεραι, α λλαι δὲ ἀπειρέσιαι· αἱ μὲν ὦ δε, αἱ δὲ ἐκεῖ, καὶ α λλαι α λλοθι· αἱ μὲν ὑπ' ἀνδρῶν οἰκούμεναι καὶ ἀγαθὸν ὁ ρμον ε χουσαι, αἱ δὲ βαθύκρημνοι καὶ οὐ ναύταις ἐτοῖμαι· ὦ ν οὐδὲ ῥάδιόν φησιν αὐτῷ εἶπεῖν ὁ νομα πασῶν. 620 Οτι Ἀσία ἡ χώρα ὠνόμασται ἀπὸ Ἀσίου τοῦ Ἄτυος, ὡς καὶ ἐν τῷ περὶ

Εὐρώπης λόγω ειρηται, η ἀπὸ Ἀσίας μητρὸς Προμηθέως, ὡς καὶ Λυκόφρων βούλεται· ἡ δὲ πολλὰ ἐξ ὑδάτων τέλματα εχει, καὶ διὰ τοῦτο ἰλυώδης τυγχάνει. Ἀσις γὰρ ἡ ἰλὺς, ὡς καὶ παρ' Ὀμήρω. Τινὲς δὲ καὶ τὴν Ἀττικὴν ἱστοροῦσιν Ἀσίδα κληθῆναί ποτε. Οἱ δὲ φασιν ὅτι Ἀσιος φιλόσοφος τελεστής δέδωκε τῷ Τρωϊ πρὸς φυλακὴν τῆς Τροίας Παλλάδιον ἀπὸ ξύλου τετελεσμένον, ἡ τοι καταγεγοητευμένον. Ὁ δὲ εἰς τιμὴν ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς τὴν ὑπ' αὐτῷ χώραν, Ἠπειρον καλουμένην τὸ πρὶν, Ἀσίαν μετωνόμασεν. Ἐξ αὐτῆς δὲ, ὡς ἀξιολόγου μέρους, καὶ ἡ λοιπὴ χώρα μετέσχε τῆς αὐτῆς κλήσεως. Ἐχουσι δὲ αἱ ἱστορίαι, ὡς περ Λιβύην κόμμα τι τῆς Λιβύης χώρας, καθὰ προγέγραπται, οὐ τῶ καὶ μέρος τι τῆς ὀλης Ἀσίας οὐ τῶς ἰδίως Ἀσίαν καλούμενον, ὁμωνύμως τῆ ὀλη ἠπειρῶ. Καλεῖται γὰρ, φασίν, Ἀσία ἢ ἐντὸς τοῦ Ταύρου περιέχουσα Λυδοῦς, Κᾶρας, Λυκάονας, Παφλαγόνας, Ἰωνας, Αἰολεῖς καὶ ἄλλους. Οἱ δὲ φασιν ὅτι ἐστὶν ἰσθμὸς ὁ ἐπὶ Ἀμισὸν καὶ Θεμισκυραν, καὶ ἢ ἐντὸς τῆς γραμμῆς ταύτης χώρα ἰδίως Ἀσία λέγεται. Οἱ δὲ φασιν, ὅτι Ἀσία πόλις Λυδίας παρὰ Τμῶλῳ τῷ ὀρει, ἐν ἡ τρίχορδος κιθάρα εὐρέθη, καὶ ἀπὸ ταύτης ἡ χώρα καλεῖται· ἡ ἀπὸ Ἀσίου τινὸς Λυδοῦ, ἐξ οὗ ὁ Ἀσίας λειμῶν, ὡς τὸ κοχλίας, ὡς καὶ Ὀμηρος « Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι » οὐ κατὰ δοτικὴν τῷ Ἀσιανῶ, ἀλλὰ κατὰ γενικὴν Ἀσίου κοινῶς, ὡς κοχλίου, καὶ Ἰωνικῶς Ἀσίῳ, ὡς καὶ παρὰ Ἡροδότῳ εὐρηται, καὶ συγκοπῆ Ἀσίῳ, ὡς Ἑρμείῳ Ἑρμείῳ, καὶ ἔϋμελίῳ Πριάμου. Ὅτι ὁ τῆς Λιβύης καὶ Εὐρώπης ὁμοῦ τῶν δύο ῥυσμὸς, ὁ εστὶν ἔλκυσμός καὶ ἐκτασις, ὁ καὶ εἰς κῶνον, ὡς προείρηται, συντελούμενος, σχῆμά ἐστι τῆς Ἀσίας, κῶνου δηλαδὴ καταμόνας οὐσης καὶ αὐτῆς ἐτέρωθεν, οὐ τὸ πλατὺ προσήνεται τῷ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λιβύης ἰχνει· ὡς τὴν μὲν βάσιν ἐκείνου τε καὶ τούτου τοῦ κῶνου κοινὴν εἶναι, τὸ δὲ ὄξυ τούτου τελευτᾶν ἐπ' ἀνατολῆς μυχὸν πάσης, ὁ ἐστὶ πρὸς τὸν ἕωρον ὠκεανὸν καὶ τὰς ἐκεῖ τοῦ Διονύσου στήλας, ὡς περ τὸ τοῦ ἑτέρου κῶνου ὁμοίως ἀποξυνόμενον τερματοῦται πρὸς τὰ κατὰ δύσιν Γάδειρα καὶ τὰς τοῦ Ἡρακλέος στήλας. Διὸ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐρρέθη σφενδόνῃ ἑοικέναι τὴν γῆν, ἡς τὸ ὄξυ ἀμφοτέρωσε πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου κελεύθους. Διαφορὰν δὲ τοῖς τοιούτοις δυσὶ κῶνοις ἐρεῖ, κατὰ τε τὸ ἐν μεγέθει ποσὸν (μείζων γὰρ κατὰ πολὺ ὁ τῆς Ἀσίας κῶνος), καὶ κατὰ τὸ εἶδος, ἐπειδὴ ἐκεῖ μὲν εἰς πόντος ἀπείριτος τῆ Εὐρώπῃ καὶ τῆ Λιβύῃ μεσολαβεῖται ὁ ἐκ τοῦ ἑσπερίου ὠκεανοῦ, ὁ καὶ τῆς Ἀσίας ἐφ' ἱκανὸν προσάπτεται· ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ πολὺς φησὶν ὠκεανὸς, καὶ οὐ μόνος εἰς πόντος. Τρεῖς γὰρ, φησι, κόλπους κυμαίνοντας ἐρεύγεται ἐνδοθὶ βάλλων, Περσικὸν, Ὑρκάνιον τε καὶ Ἀράβιον βαθυδίνην. Ἐν δὲ τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ ἐπαναλήψει χρᾶται, κατὰ τὸ σχῆμα τὸ λεγόμενον ἐπαναστροφῆ, λέγων οὐ τῶς « τοὺς δύο νοτίους, τὸν δ' εἰς βορρῆν ὀρόωντα, ἐς βορρῆν ὀρόωντα καὶ ἐς Λίβα. » Λέγει δὲ τὸν Ὑρκάνιον, ὁ καὶ ὡς βόρειον γείτονα τοῦ Εὐξείνου πόντου φησίν. Ἐστὶ δὲ τὸ ῥηθὲν σχῆμα τῆς ἀναστροφῆς ὁμοίον τῷ Ὀμηρικῷ τῷ· Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἰμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας εἰσκειν, εἰ πυρὶ χεῖρας εἰσκει, μένος δ' αἰθωνὶ σιδήρῳ. 623 Ὅτι καὶ ἄλλο τί ἐστὶ κοινὸν ἀμφοτέροις τοῖς ῥηθεῖσι κῶνοις. Ὅσπερ γὰρ ἐν Γαδείροις περὶ τὸ ἑσπέριον ὄξυ τοῦ κῶνου Ἡράκλειαι ἐστάσι στήλαι, οὐ τῶ καὶ ἐν Ἰνδία πύματον περὶ ῥόον ὠκεανοῦ Ἰνδῶν ὑστατίους ἐν οὐρεσι στήλαι Θηβαίου Διονύσου, ἐλθόντος μέχρι καὶ ἐκεῖ, ὅτε καὶ ὑφ' ἑαυτῷ τὴν χώραν ἐποίησεν, ὡς καὶ ἐν τῷ τέλει λεχθήσεται τῆς περιηγήσεως. Καὶ ὁρα ὅπως ἐξ Ἑλλάδος ἦσαν κατὰ τινὰς οἱ τὴν γῆν περιεληλυθότες εὐς τερμόνων, ὁ Ἡρακλῆς τε δηλονότι καὶ ὁ Διόνυσος. Καὶ ἐστὶ τοῦτο οὐ μόνον Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ Θηβῶν μάλιστα ἐγκώμιον. Ἐκεῖθεν γὰρ ὁ τοιοῦτος Διόνυσός τε καὶ Ἡρακλῆς. Καίτοι τινὲς ἄλλους τινὰς βούλονται τοῦτο ποιῆσαι, καὶ οὐ τοὺς Ἑλλαδικοὺς Ἡρακλῆ τε καὶ Διόνυσον. 625 Ὅτι ἐν οἷς λέγει ὡς ὁ Γάγγης ὁ Ἰνδικὸς ποταμὸς λευκὸν ὑδωρ Νυσσαῖον ἐπὶ πλαταμῶνα κυλίει, οὐ κυρίως εἰσκει χρῆσθαι τῇ λέξει, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπὶ γῆς πλατύς λέγει τὸν πλαταμῶνα. Κυρίως δὲ ὁ πλαταμῶν ἐπὶ θαλάσσης λέγεσθαι εἰσκειν, ἐχούσης καὶ πέτρας ὑποκειμένας. Τάχα

δὲ τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ τόπος, δι' οὐ ῥέει ὁ Γάγγης. Νύσσαι δὲ, φασί, διάφοροι, Αἰθιοπική, Ἀραβική, Εὐβοϊκή, περὶ ἣν λέγεται καὶ τὸ τῆς ἀμπέλου τεράστιον, βότρυν ἐκφερούσης καθημέριον. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Νύσσαι, ὡς οἱ τὰ Ἐθνικὰ γράψαντες λέγουσι. Φασὶ δὲ τοὺς περὶ τὴν Νυσσαίαν Ἰνδικὴν ταύτην ὁδὸν ὀνομαζομένους καὶ τοὺς περὶ τὸ Νυσσαῖον ὄρος τοῦτο οἰκοῦντας ἀνθρωποφάγους εἶναι. Περὶ δὲ ταύτης τῆς Νύσσης καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. 636 Ὅτι τὸν ἠδη ῥηθέντα μέσον τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τοῦ Ὑρκανίου πλατύτατον ἰσθμὸν, ἠτοι τὸν περὶ τὴν Ἰβηρίαν τὴν ἑώραν, ἀσπετόν τε λέγει καὶ μακροῖς ὠδε τιαινόμενον πεδίοις. Καὶ σημειῶσαι καὶ ἐνταῦθα ὅτι ὁ ἰσθμὸς ἀπλῶς μὲν οὐ τω ῥηθείς γῆν δηλοῖ στενοχωρουμένην μεταξὺ δύο θαλασσῶν, εἰ δὲ πρόσκειται τὸ μακρὸς ἢ πλατὺς ἢ ἀθέσφατος ἢ τι τῶν τοιούτων ὅποια πολλὰ ἐπινοεῖται ὁ Διονύσιος, τότε διὰ τὰς τοιαύτας προσθήκας ἰσθμὸς νοηθήσεται καὶ ὁ μὴ στενός. Τὸ δ' αὐτὸ νοητέον καὶ ἐπὶ πορθμοῦ, εἰ γὰρ παρὰ τοῖς πολλοῖς πορθμὸς λέγεται ὁ περὶ Σικελίαν, οὐ μόνον ὁ βόρειος ὁ ἑπταστάδιος, ἀλλὰ καὶ ὁ νότιος, ὁ χιλίοις καὶ πεντακοσίοις σταδίοις μετρούμενος, καὶ εἰς χάσμα τοσοῦτον ἀνοιγόμενος. 638 Ὅτι ὁ Ταῦρος τὸ ὄρος ἀρξάμενος ἐκ τῆς Παμφυλίας, ὡς οὐτος δοξάζει, ἀρχὴ καὶ Ἰνδῶν παρήκει, διὰ πάσης ἡκων Ἀσίας· ἀλλοτε μὲν, φησί, λοξὸς καὶ ἀγκύλος, καὶ, ὡς ἔρεϊ κατωτέρω, πολλὰς ἐχων στροφάλιγγας, ἀλλοτε δὲ ὀρθότερος ἵχνεσιν. Εἰ τα αἰτιολογῶν τὴν κλήσιν τοῦ ὄρους φησί· Ταῦρον δὲ αὐτὸν κικλήσκουσιν, οὐνεκα λοφούμενος ταυροφανῆς καὶ ὄξυκάρηνος ὀδεύει, οὐρεσιν ἑκταδίοις, ὅ ἐστι μακροῖς, πολυχιδῆς ἐνθα καὶ ἐνθα. Τὸ δὲ ὄξυκάρηνος γράφεται καὶ ὀρθόκραιρος, καὶ ἐστὶ προσφυῆς τῇ κλήσει τοῦ ταύρου. Ἐπίθετον γὰρ τοῦ ταύρου καὶ ἀπλῶς βοὸς τὸ ὀρθόκραιρος, ὡς δηλοῖ τὸ «βοῶν ὀρθοκραιράων.» Λέγει δὲ ὅτι ὁ Ταῦρος οὐτος οὐ μίαν ἐπωνυμίαν ἐλαχεν, ἀλλ' ἐν ἑκάστη στροφάλιγγι ἐχει ὀνομα. Εἰ τα δεικνύων πάλιν τὸ παχυμερὲς τῆς περιηγήσεως λέγει· τὰ δὲ τοιαῦτα ἐκείνοις ἀνέμελλοιτο οἱ κατὰ χώραν οἰκοῦσιν. Ὁμοίον δὲ φασὶ τὸ σχῆμα τοῦτο τῷ τοῦ Ἡσιόδου, τῷ οἱ δὲ ἐκασταῖσιν οἱ ὄσοι περιναϊετάωσιν. Καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Ταύρου δὲ καναχηδὰ ῥέοντας ποταμοὺς ἀπειρεσίους εἰπὼν ἐπάγει, τίς ἀνὰ πάντα ὀνόματα εἰποι; καὶ ἐθη δὲ διίξεσθαι λέγει οὐ πάντα, ἀλλ' ὅσα εἰσὶν ἀρίδηλα, εὐχόμενος τὰς Μούσας ἰθύντατον ἵχνος ἀγειν καὶ μὴ σκολιὸν, εἰ καὶ πολλὰ τοῖς περιηγουμένοις τόποις εἰσὶν αἱ στροφάλιγγες. 647 Ὅρα δὲ ὅτι κατὰ μίμησιν τοῦ «Σαμία μία ναῦς», εἰπε καὶ οὐτος τὸ ἐπωνυμίαν μίαν ἐλαχεν. Ἐξ Ὀμήρου δὲ ἀμφω εἰληπται, εἰπόντος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ Σαμία μία. Ὁ δὲ Γεωγράφος οὐτω περὶ τοῦ Ταύρου φησί· «διέζωκεν ὁ Ταῦρος μέσην τὴν Ἀσίαν, ἀπὸ ἑσπέρας ἐπὶ τὴν ἐὼ τετραμμένος, οὐτελευταῖον τὸ Ἰμάιον τῆ Ἰνδικῆ θαλάσση συνάπτον». Ὅτι δὲ μέρος τι τοῦ ὄρους τοῦ Ταύρου καὶ Κράγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Διονύσιος ἔρεϊ ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἐνθα καὶ ἄλλαι τῆς τοῦ τοιούτου Ταύρου κλήσεως αἰτίαι παρατεθήσονται, ἀρέσκουσαι τοῖς παλαιοῖς. Ἄρριανὸς δὲ φησιν οὕτως, «ὁ Ταῦρος τὸ ὄρος ἀπείργει τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενος ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικρὺ Σάμου τῆς νήσου ὀρους, ἀποτεμνόμενος δὲ τὴν Παμφυλίαν καὶ Κιλικίαν γῆν, ἐνθεν μὲν ὡς εἰς Ἀρμενίους παρήκει, ἀπὸ δὲ Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μήδους.» Ὅτι τὰ τέσσαρα κέντρα τοῦ κόσμου ἐνταῦθα περιλαμβάνων συντομώτατα κατὰ ἰδέαν γοργότητός φησιν, ὡς «οἱ ἐκ τοῦ Ταύρου ποταμοὶ ῥέουσιν οἱ μὲν πρὸς βορέην, οἱ δ' ἐπὶ νότον, οἱ δ' ἐπὶ ῥιπὴν εὐρου καὶ ζεφύρου.» 652 Ὅτι περὶ τὴν προϊστορηθεῖσαν Μαιώτιν αὐτοῖς τέ εἰσιν οἱ Μαιῶται, οἱ τῆς Μαιώτιδος δηλονότι παρώνυμοι, ἢ καὶ τυχὸν ἐξ ὠν ἢ Μαιώτις λίμνη κέκληται· καὶ οἱ Σαυρομάται δὲ πρὸς αὐτῇ κεῖνται, ὑλὴν ναίοντες ἀπειρίτων, δι' ἧς μέσης ὁ Τάναϊς συρόμενος ἐς μέσα πίπτει τῆς Μαιώτιδος· ὁ δὲ Εὐρώπην Ἀσίας ἀποτεμνεται, εἰς δύοσιν μὲν Εὐρώπην, εἰς δ' αὐγάς τὴν Ἀσίαν. Περὶ δὲ τούτων εἰρηται ὅσα εἰδὲ ἐν τοῖς φθάσασιν. 653 Ὅτι τοὺς Σαυρομάτας (φῦλον δὲ εἰσὶ Σκυθικόν) ἐνναλίου Ἀρεος ἐσθλὸν γένος λέγει, ἢ διὰ τὸ πολεμικοὺς εἶναι, ἢ διότι ἐξ Ἀμαζόνων γενεαλογοῦνται, αὐταὶ δὲ ἐξ Ἀρεος.

Φησὶ γὰρ ὁ τι ἐκ φιλότητος ἰφθίμων Ἀμαζονίδων ἐγένοντο, ἠν ἐκεῖναί ποτε τοῖς Σαυρομάταις ἐμίγησαν, πλανηθεῖσαι πάτρηθεν ἐκ Θερμώδοντος ἐς Σκυθίαν· διὸ καὶ παῖδες μεγαλήτορες αὐτῶν ἐξεγένοντο. Ἐπλανήθησαν δὲ, φασὶν, αἱ Ἀμαζόνες, ἠοτε κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐστράτευσαν περιοδεύσασαι τὰ βόρεια καὶ διὰ τοῦ Ἰστροῦ περαιωσάμεναι, ἀφ' ὧν ὡς ἐξ Ἀρεος καταγομένων καὶ ὁ Ἀρειος πάγος ἐν Ἀθήναις ὠνόμασται, οἱ αὖ μέχρι καὶ ἐκεῖ ἐλθουσῶν· ἠοτε Ἡρακλῆς αὐτὰς ἐκ τῆς Ἀσίας ἐφυγάδευσεν ἐπιστρατευσάμενος διὰ τὸν τῆς Ἱππολύτης ζωστήρα. Ἡρόδοτος δὲ περὶ τούτων τοιαῦτά φησιν· « Ἕλληνες νικήσαντες Ἀμαζόννας ἐπὶ Θερμώδοντι, καὶ ζωγρήσαντες ὁσας ἠδύναντο, ἀπέπλεον διὰ τοῦ Εὐξείνου· αἱ δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιθέμεναι κατέκοψαν τοὺς ἀνδρας. Εἰτα φερόμεναι κατὰ κύμα καὶ ἀνεμον ἀφικνοῦνται εἰς τὴν Μαιῶτιν, καὶ ἐξελθοῦσαι καὶ ληϊζόμεναι τὴν Σκυθικὴν τὴν μὲν ἀρχὴν ἐδόκουν ἀνδρες εἶναι, γνωσθεῖσαι δὲ ποτε κατειργάσθησαν εἰρηνικῶς, καὶ ζευχθεῖσαι τοῖς ἐγχωρίοις νεανίαις διέβησαν τὸν Τάναϊν, καὶ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ὀδεύσασαι πρὸς ἠλιον ἀνίσχοντα κατέμειναν ἐν τῇ νῦν χώρα τῶν Σαυροματῶν.» Τὸ δὲ Ἀμαζονίδες οὐχ ὑποκοριστικόν, ἵνα μὴ τὰς ἰφθίμους τῷ ὑποκορισμῷ ταπεινοῖ, ἀλλὰ κατὰ παραγωγὴν. Τοιοῦτον δὲ ἐφάνη καὶ πρὸ τούτων καὶ τὸ Ἀσίδα γῆν, καὶ τὸ Σικελικὴν πορθμίδα, καὶ εἰ τι ἄλλο τοιοῦτον· τὸν δὲ Παφλαγονικὸν ποταμὸν Θερμώδοντα πάτραν τῶν Ἀμαζόνων εἶπε, διότι πάλαι ποτὲ περὶ τοὺς Παφλαγονικοὺς αὐταὶ κατῴκουν τόπους, ὡς αἱ ἱστορίαι φασὶν. 663 Ὅτι αἱ τοῦ ῥηθέντος Τανάϊδος πηγαὶ ἐν τοῖς Καυκασίοις μορμύρουσιν ὁρεσιν, αὐτὸς δὲ πλατὺς ἐπιτρέχει εὐθα καὶ εὐθα τοῖς Σκυθικοῖς πεδίοις. Νοητέον δὲ νῦν, φασὶ, Καύκασον τμημά τι τοῦ προειρημένου Ταύρου βορειότατον, περὶ τὴν Κρονίαν ἀνήκον θάλασσαν, οὐ μέρη καὶ τὰ πρὸ τούτων γραφέντα Ῥιπαῖα ὀρη. Τὸν δὲ τοιοῦτον Καύκασον, περὶ ὃν καὶ ὁ τοῦ Προμηθέως πλάττεται ἀνασκολοπισμὸς, οἱ παλαιοὶ μὴ ἐγκεῖσθαί φασιν τῷ τῆς περιηγήσεως πίνακι· ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν αὐτὸν διήκειν μέχρι τῶν Τιβαρηνῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ μὲν Διονύσιος λέγει τοῦ τοιοῦτου Καυκάσου ἐκπίπτειν τὸν Τάναϊν, ὁ Γεωγράφος δὲ ἀδήλους λέγει καὶ τοῦ Τανάϊδος τὰς ἀρχὰς, καθὰ καὶ τὰς τοῦ Νείλου, λέγων καὶ πόλιν παρ' αὐτῷ εἶναι ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ. Ἄλλοι δὲ φασὶν αὐτὸν ἐκ λίμνης τινὸς ὡς ἐξ ἀρχῆς εἰς λίμνην τὴν Μαιῶτιν ῥέοντα δυσὶ στόμασιν εἰσβάλλειν εἰς αὐτήν. 666 Ὅτι περὶ τοὺς τόπους τοὺς κατὰ τὸν Τάναϊν καὶ τὸν ἐκεῖ βόρειον Καύκασον, βορέου χειμαίνοντος, παγετὸν ἀνιδοῖς ἀπὸ κρυμοῦ παγέντα. Εἰτα ἐνδιαθέτως ὁ Διονύσιος οἰον οἰκτιζόμενος τοὺς ἐν τῷ τοιοῦτῷ τόπῳ διὰ τὸν ἀπείριτον παγετὸν, εἰτι δὲ καὶ αὐξητικῶς τὸν χειμῶνα ἐκφράζων φησὶ, «σχέτλιοι ἐκεῖνοι φῶτες· αἰεὶ γὰρ αὐτοῖς ψυχρά τε χιῶν καὶ κρυμὸς δυσασῆς. Καὶ δὴ ὁταν ἐξ ἀνέμων πλεῖον κρύος εἴθῃ, καὶ ἵππους ἀντισθνήσκοντας ὀφθαλμοῖς ἰδοῖτο καὶ ἡμιόνους, τὸ δὲ ὑπερβολικόν, καὶ ὅς ἀγραύλους,» ὧν καθ' Ἡσίοδον οὐδὲ τὸ κατὰ Ληναίων ἀψύχος καθικνεῖται διὰ τὸ δασὺ τῶν τριχῶν. «Οὐδὲ μὴν οὐδ' αὐτοῖ, φησιν, οἱ αὐτόθι ἀνδρες ὑπὸ ψύχους ἀπήμαντοι μένουσιν· ἀλλὰ γὰρ ὑποζεύξαντες ἀπήνας, ἀμαξόβιοι γὰρ οἱ ἐκεῖ, πλανῶνται εἰς ἑτέραν χώραν, λείπουσι δὲ γαῖαν ἀήταις χειμερίοις.» Τοῦτο δὲ καὶ εἰς παροιμίαν ἐπὶ ἐρημωθείσης οἰκουμένης κεῖται, ὡς τὸ «τὴν δεῖνα πόλιν ἐρήμην οἱ ἀνεμοὶ καταπνέουσι.» Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὴν χιόνα ἐριῶδες ὑδωρ ἀστείως οἱ παλαιοὶ φασὶν, τοῦ σοφοῦ βασιλέως Δαβίδ ἀφορμὴν ἐνδόντος αὐτοῖς, ὅτε εἰπὴ «διδόντος χιόνα αὐτοῦ ὡσεὶ εἰριον». Ὅρα δὲ καὶ ὅτι φανερῶς ἐνταῦθα τὸ σχέτλιοι οὐκ εἰς ὑβριν ἀλλ' ἐπιὸ κτω εἰρηται. 669 Ὅτι δὲ ἡ τῶν πλανήτων τούτων νομάδων χώρα δυσχείμερός ἐστιν ὠμολόγηται. Διόπερ οὐδὲ ὁ νοὺς τρέφει· δύσριγον γὰρ τὸ ζῶον. Ῥήγνυνται δὲ κατὰ τὴν ἱστορίαν καὶ χαλκαῖ ὑδρίαὶ χειμῶνος ἐκεῖ, καὶ διάπλοι τινὲς ἀμαξεύονται, καὶ τὰ καύματα δὲ σφοδρὰ θέρους ἐκεῖ φασὶν τινες γίνεσθαι. Ὁ μὲντοι Διονύσιος εἰκοι μὴ οὐτω δοξάζειν, ἀλλὰ διηνεκῶς τὴν χώραν ἐκείνην ψύχεσθαι. Φησὶ γάρ· «αἰεὶ σφι ψυχρὴ τε

χιών κρυμός τε δυσαιής.» Ου τω δὲ καὶ Ἡρόδοτος δυσχείμερον εἰπὼν τὴν Σκυθικὴν ἐπάγει, «ο τι τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας ἐκεῖ ἀφόρητος οἰος γίνεται κρυμός, ο τε υ δωρ μὲν ἐκχέας πηλὸν οὐ ποιήσεις, πῦρ δὲ ἀνακαίων ποιήσεις πηλόν· ἡ δὲ θάλασσα πηγνυται καὶ ὁ Βόσπορος ὁ Κιμμέριος. Τοὺς δὲ λοιποὺς, φησὶ, τέσσαρας μῆνας ψύχρα αὐτόθι ἐστὶ.» Τάχα οὐ ν ἡ μὲν ἐνδοτέρα Σκυθικὴ ἢ πρὸς βορέαν τοιαύτη ἐστίν, οἱ αν φησὶν ὃ Ἡρόδοτος, ἡ δὲ λοιπὴ πάσχει ὡς εἰκὸς καὶ καύματα. Σκυθῶν δὲ ἡ τοιαύτη πᾶσα γῆ, περὶ ὧν ἱστορεῖ Ἀρριανὸς, ο τι «σιτοφάγοι ποτὲ καὶ ἀρωτῆρες ο ντες καὶ οἰκίας οἰκοῦντες καὶ πόλεις ε χοντες, ἐπειδὴ ὑπὸ Θρακῶν ἐπλήγησαν, μετέβαλον τὰ πρότερον ἠθη, καὶ ἀρὰς ἐπηράσαντο μεγάλας, μήποτε οἰκίαν ε τι δεῖμασθαι, μήτε ἀρότρῳ γῆν ἀναρρήξαι, μήτε πόλεις δομήσασθαι, μήτε κτῆμα κειμήλιον ἐπικτήσασθαι, ἀλλ' οἱ κους μὲν ποιήσασθαι ἀμάξας, τροφὴν δὲ κρέα θήρεια, πόμα δὲ ταῦτὸ καὶ τροφὴν τὸ γάλα, θρέμματα δὲ κεκτῆσθαι μόνα, ἀπερ α γεσθαι αὐτοῖς ε μελλεν α λλην γῆν ἐξ α λλης ἀμείβουσι· καὶ ἀπὸ τοῦδε ἀντὶ γεωπόνων γενέσθαι νομάδας.» Ἐλλόγιμον δὲ ἀνδρα ἢ τῶν Σκυθῶν ἠνεγκε γῆ τὸν Ἀνάχαρσιν, οὐ μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος, λέγων ο τι ὁ Εὐξείνιος παρέχεται ε θνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, παρὲξ τοῦ Σκυθικοῦ, ο θεν ὁ Ἀνάχαρσις. Λέγονται δὲ οἱ νομάδες οὐ τοι Σκύθαι καὶ μέχρι τῆς Θρακικῆς χερρονήσου ἐλάσαι ποτὲ, κατατρέχοντες τὴν Εὐρώπην, ο τε ὁ Δαρείος ἐκεῖ στρατεύσας ἠρέθισεν αὐτούς. 680 Οτι Σαυρομάτας ἐπέχουσι Σινδοὶ, οἱ καὶ Ζικχοὶ κατὰ τινας. Λέγει δὲ τὸ ἐπέχουσιν ἀντὶ τοῦ διαδέχονται, καὶ μετ' αὐτούς τὴν γῆν ε χουσιν. Ομηρος δὲ ἐπέχειν λέγει τὸ κατὰ τινας ε χεῖν καὶ ἐπικεῖσθαι, καὶ δοτικῆ συντάσσει, οἱ ον· «δαιμονίη, τί μοι ἐπέχεις;» Ομοίως μετὰ Σαυρομάτας εἰσὶ καὶ οἱ ἐν Ὀδυσσεΐα πλατύτερον ἱστορηθέντες Κιμμέριοι, καὶ οἱ Ὀρέται δίχα τοῦ σ· οἱ γὰρ μετὰ τοῦ σ Ὀρέσται ε θνος εἰσὶν Εὐρωπαϊόν, Μολοσσικόν, ἀπὸ τοῦ Ἀγαμεμνονίδου Ὀρέστου καλούμενοι. Ἐκεῖ δὲ, φησὶ, καὶ οἱ Κερκέτιοι, ὧν ἡ χώρα Κερκετὸς λέγεται, παρακειμένη τῷ προειρημένῳ Καυκάσῳ. Ἐκεῖ δὲ καὶ οἱ ἀλκήντες Ἀχαιοὶ, οὐς ἐκ Τροίας, φησὶ, νότου καὶ ζεφύρου πνοαὶ νοσφισάμεναι, ἠγουν νόσφι καὶ χωρὶς καὶ μακρὰν ἀπαγαγοῦσαι καὶ ἀφορίσασαι ἠγαγον ἐκεῖ, ἐπομένους Ἀρητιάδῃ βασιλεῖ, ἠγουν τῷ Πελοπίδῃ Ἀγαμέμνονι, ο ν Ἀρητιάδην λέγει, τουτέστιν ἐξ Ἀρεὸς καταγόμενον, διὰ τὴν τοῦ Ἀρεὸς Ἴπποδάμειαν, ἠν ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρόγονος Πέλοψ εἰς γυναῖκα ἠγάγετο. Οἱ δὲ ε πεσθαι τοὺς τοιοῦτους φασὶν Ἀχαιοὺς Ἀρητιάδῃ βασιλεῖ ἠτοι τῷ πολεμικῷ Ἀχιλλεῖ, συλληστεύοντας αὐτῷ πολεμαρχοῦντι, ἠ μᾶλλον Ἰαλμένῳ φασὶν αὐτοὺς ἀκολουθῆσαι τῷ υἱῷ Ἀρεὸς, Ἀσπληδονίων βασιλεῖ ἠσαν δὲ Ὀρχομένιοι. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ο τι ἀπὸ τῆς Ἰάσονος στρατείας τῆς εἰς Κόλχους οἱ μὲν Φθιώται Ἀχαιοὶ τὴν ἐν Ἀσίᾳ Φθίανω κησαν, Λάκωνες δὲ τὴν Ἠνιοχίαν χώραν, ὧν ἠρχέ Ρέκας τε καὶ Ἀμφίστρατος, ἠνίοχοι Διοσκούρων, ἀφ' ὧν τὸ ἐκεῖ ε θνος οἱ Ἠνίοχοι, καὶ ἡ χώρα ἡ Ἠνιοχία. Οἱ δὲ τὸν Πομπήϊον Ἀρητιάδην βασιλέα ἐνόησαν, ος ε χων Σκύθας συμμάχους, μεθ' ὧν ἠσαν καὶ οἱ τοιοῦτοι Ἀχαιοὶ, ἐπολέμησε Καίσαρι κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. Τὸ δὲ Ἀρητιάδης ἀπὸ τοῦ Ἀρης Ἀρητος ἰαμβικοῦ γίνεται. Πάσχει γὰρ καὶ τοιαύτην ἰαμβικὴν κλίσιν ὁ Ἀρης. Τὸ δὲ νοσφισάμενοι λέξις ἐστὶν Ὀμηρικὴ. Οἱ δὲ υ στερον ἐπὶ τοῦ ἰδιοποιεῖσθαι καὶ ἀποκερδαίνειν τιθέασι τὸ νοσφίζεσθαι. 687 Οτι μετὰ τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ προρρηθέντες Ἠνίοχοι καὶ οἱ Ζύγιοι, ε θνος ἀγριώτατον, ὡς ἡ ἱστορία φησὶν, Πελασγῶν ε κγονοι. Ἱστορεῖ δὲ Χάραξ τοὺς Ἀργοναύτας οὐ μιᾶ νηϊ, κατὰ τὸν πολὺν περὶ τῆς Ἀργοῦς λόγον, ἀλλὰ πολλοῖς πλοίοις εἰσπλευσάσαι τὸν Εὐξείνιον· καὶ τινας αὐτῶν ἀποπλανηθῆναι, καὶ ἐν μιᾶ τῶν νηῶν εἰ ναι τοὺς τῶν Τυνδαριδῶν ἠνίοχους, ἠτοι τοὺς τῶν Διοσκούρων, ἀφ' ὧν κληθῆναι τὰ ε θνη τοὺς Ἠνίοχους, καὶ τοὺς Τυνδαρίδας, ναὶ μὴν καὶ τὴν Διοσκουρίδα χώραν, τὸν τοῦ Εὐξείνου μυχόν, ἠγουν τὸν ε σχατον πρὸς τῇ Κολχικῇ Τραπεζοῦντι πλοῦν. Ὄθεν καὶ ἡ παροιμία «ἐς Φᾶσιν,

ε νθα ναυσιν ε σχατος δρόμος», τουτέστιν εις αὐτήν τὴν Κολχίδα γῆν, ἀπὸ μέρους, ε νθα τὸ ε σχατον τοῖς ἐκεῖ πλέουσιν· ἐπείτοιγε α λλως πολλὰ στάδια, φασὶ, καὶ πολὺς πλοῦς ἐκ τοῦ Φάσιδος εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Εὐξείνου καὶ εἰς τὴν Διοσκουρίδα, ἡ συνεχῆς ἐστὶν ἢ Τραπεζοῦς, κτίσμα Σινωπέων, μέγα ἐμπόριον, περὶ ἡ ν ἢ Τραπεζουσία χώρα. Καὶ ἡ Τυνδαριδῶν δὲ χώρα πρὸς αὐτῷ ἐστὶ τῷ τοῦ Πόντου μυχῷ, ἡ τοι τοῦ Εὐξείνου. Περὶ ω ν καὶ διὰ τί Τυνδαρίδαι λέγονται, ἀνωτέρω ει ρηται. 689 Οτι ἀκολούθως τῷ Ἡροδότῳ γνωματεύει καὶ ου τος, μετήλυδας ει ναι τῆς Αἰγύπτου τοὺς Κόλχους, ο ε στιν ἀποίκους ἡ μετοίκους. Πίστις δὲ τοῦ λόγου τούτου, ο τι τε οὐλόκρανοι, τουτέστιν οὐλότριχες εἰσι κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ μέλανες. Ετι δὲ καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς Αἰγύπτια ε θη, ω ν ε ν καὶ τὸ περιτέμνεσθαι, καὶ τὸ λινᾶς ἐσθῆτας ἀμπέχεσθαι· καὶ ἡ ζωὴ δὲ, φασὶ, καὶ ἡ γλῶσσα ἐμφορῆς ἡ ν τοῖς Κόλχοις καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ, «Κόλχοι μετὰ Ἠνιόχους, ὑπὸ τοῖς Καυκασίοις καὶ Μοσχικοῖς ο ρεσι.» Καλοῦνται δὲ Κόλχοι ἀπὸ Κόλχου υἱοῦ Φάσιδος. Τούτων δὲ ὑπερκεῖσθαι λέγονται οἱ Θεῶνες, α νδρες οὐδὲν μὲν βελτίους τῶν προσοίκων Φθειροφάγων τῷ πίνῳ, πλουτοῦντες δὲ τῷ χρυσῷ. Χρυσὸν γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ χεῖμαρροι καταφέρουσιν, ο ν ὑποδέχονται οἱ ἐκεῖ μαλλωταῖς, ἀφ' ω ν τὸ χρυσόμαλλον ἐμυθεύθη δέρας, ου χάριν καὶ ὁ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐγένετο πλοῦς. Καίτοι ὁ Χάραξ τὸ χρυσοῦν δέρμα μέθοδον ει ναι λέγει χρυσογραφίας μεμβράναις ἐμπεριειλημμένην, δι' ἡ ν ὡς λόγου ἀξίαν τὸν τῆς Ἀργοῦς καταρτισθῆναι στόλον φησὶ. Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Ὁ δὲ Διονύσιος τοὺς Κόλχους τοπογραφῶν κατοικεῖν φησιν αὐτοὺς περὶ τὸν ῥηθέντα μυχὸν τοῦ Εὐξείνου πόντου, μετὰ τοὺς εἰρημένους Τυνδαρίδας, ἐγγὺς τοῦ προειρημένου Καυκάσου, ο ρς περὶ τὸν Ὑρκάνιον κόλπον ου ρεσιν ἡλιβάτοις αυ ζεται· ε νθα, φησὶ, καὶ ὁ Φᾶσις «Κιρκαίου κατὰ νῶτον ἐλισσόμενος πεδίοιο Εὐξείνου ποτὶ χεῦμα θοῆν ἀπερεύγεται α χνην.» Εἰς γὰρ τὸν Εὐ ξεινον πόντον ἐκβάλλει καὶ ὁ Φᾶσις ποταμὸς, ο ρς ἐκτείνει μὲν τὴν παραλήγουσαν, καλεῖται δὲ ου τως ἀπὸ Φάσιδος, ου υἱὸς Κόλχος ἰστόρηται. Καταρρέει δὲ εἰς τὴν Κολχίδα τραχὺς καὶ βίαιος, περατὸς ἑκατὸν γεφύραις κατὰ τὸν Γεωγράφον διὰ σκολιότητα. Ἐμβάλλουσι δὲ εἰς αὐτὸν ποταμοὶ Γλαῦκος καὶ Ἴππος. Ἐπίκειται δὲ καὶ πόλις ὁμώνυμος. Οἱ δὲ περὶ αὐτὸν τόποι Φασιανὴ λέγεται χώρα ὑπὸ τε Διοδώρου καὶ α λλων. Καὶ οἱ Φασιανοὶ δὲ τὸ ο ρνεον ἐκεῖθεν παρονομασθῆναι δοκοῦσιν, ὡς αὐτόθι πλεονάσαντες. Ὁ δὲ Καύκασος καὶ Κάσπιος ὑπὸ τῶν ἐκεῖ καλεῖται, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶν· ο ρς λέγει καὶ ο τι τὰ πρὸς θάλασσαν αὐτοῦ Κεραῦνια ο ρη καλοῦνται ὁμώνυμως δηλονότι τοῖς Ἰλλυρικοῖς· καὶ ο τι ὑπέρκειται ὁ Καύκασος ου τος τοῦ Κασπίου πελάγους, διατειχίζων τὸν αὐτόθι ἰσθμὸν, καὶ ἀφορίζων πρὸς μὲν νότον Ἀλβανούς καὶ Ἰβηρας, πρὸς δὲ α ρκτον Σαρμάτας. 692 Τὸ δὲ Κιρκαῖον πεδῖον διὰ τὴν τοῦ Κολχικοῦ βασιλέως Αἰήτου ἀδελφὴν Κίρκην ου τω καλεῖται, τὰς βοτάνας ἐκεῖθεν συλλέγουσαν. Περὶ τούτου πεδίου καὶ ὁ Γεωγράφος φησὶν, ο τι περὶ που τὴν Ἀλβανῶν γῆν Κίρκης ἱερὸν, ε νθα καὶ φιάλη τις Ὀδυσσεῶς δείκνυται, καὶ Κιρκαῖον ο ρος πολύρριζον, νησίζον θαλάσση καὶ ε λεσιν. Ἰστέον δὲ ο τι κατὰ τὸν Λυκόφρονα ε στι Κιρκαῖον τι ο ρος καὶ περὶ που τὰ τῆς Ῥώμης ο ρια. 694 Οτι τὸ Ἀρμένιον ο ρος, ἀφ' ου ῥέειν ὁ Φᾶσις α ρχεται, ὁ μὲν τὰ Ἐθνικὰ γράψας περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ὑρκανίας ει ναι ο ιεται, α λλοι δὲ τοῦ Ταύρου φασὶν ἀπόσπασμα ει ναι τὸ Ἀρμένιον, παρατεῖνον ε ως καὶ εἰς Ἀρμενίαν, τὴν ου τω κληθεῖσαν ἡ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος Ἀρμενίου ο ρους, ἡ ἀπὸ τινος Ἀρμένου Ῥοδίου ἀνδρός. Κατὰ δὲ α λλους Ἀρμενία ἢ χώρα λέγεται ἐπωνύμως Ἀρμένου ἠρωος ἐξ Ἀρμενίου πόλεως Θετταλικῆς, συστρατεύσαντος ἐκεῖ τῷ Ἰάσονι. ο τι δὲ καὶ εἰς τοὺς τοιοῦτους τόπους ἡ λθεν ὁ Ἰάσων, ο τε εἰς τὸ χρυσόμαλλον ἐπέπλευσε δέρμα, πολλὰ τεκμήρια παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Τὸ δὲ Ἀρμένιον ο ρος λέγεται καὶ πληθυντικῶς τὰ Ἀρμένια. Ἰστέον δὲ ο τι Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμένιους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ο τι πολυπρόβατοί εἰσι.

Καὶ Εὐδοξὸς δὲ ἐν Γῆς Περιόδῳ φησὶν· « Ἀρμένιοι τὸ γένος ἐκ Φρυγίας, καὶ τῆ φωνῆ πολλὰ φρυγίζουσι. Παρέχονται δὲ καὶ λίθον τὴν γλύφουσαν καὶ τρυπῶσαν τὰς σφραγίδας.» Κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι τὴν Ἀρμενίαν χώραν εἰς τέσσαρα διελεῖν λέγεται Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς, καὶ πρώτην μὲν, φησὶν, εἶθε τὴν ἐνδοξοτάτην Ἑπτάπολιν, ἡς μητρόπολις Βαζανίς, ἢ πρὶν Λεοντόπολις· ταύτης δὲ ἐστὶ καὶ ἡ Θεοδοσίου πόλις, καὶ ἡ Κολώνεια καὶ ἡ Τραπεζοῦς δὲ καὶ ἡ Κερασοῦς ἐκ τοῦ Πολεμωνιακοῦ κόλπου. Δευτέραν δὲ ὁ αὐτὸς εἰταξεν Ἀρμενίαν ἐν πέντε πόλεσιν, ὧν καὶ ἡ Σεβάστεια. Τρίτην δὲ Ἀρμενίαν κατέστησεν Ἐξάπολιν, τὴν ποτε καλουμένην δευτέραν Ἀρμενίαν, ἡς ἡγεῖται ἡ Μελιτηνή. Περὶ ταύτην τὴν Ἀρμενίαν καὶ ἡ Κόμανα ἢ καὶ Χρυσὴ ὀνομαζομένη, καὶ ἡ Κουκουσσός. Ἐπέστησε δὲ καὶ τετάρτην Ἀρμενίαν ὑπὸ σατράπαις οὖσαν, συγκεκλιμένην ἐκ διαφόρων, καὶ λεγομένην Τζοφανὴν καὶ Βαλβιτηνὴν καὶ τοιαῦτά τινα βάρβαρα ὀνόματα. 695 Ὅτι πρὸς ἀνατολὴν καὶ βορρᾶν τοῦ Ἀρμενίου ὁ ἰσθμὸς ἐστὶν ὁ μεταξὺ Κασπίας καὶ Εὐξείνου θαλάσσης, περὶ ὃν οἱ ἔθνη εἰσὶν Ἰβήρες, Ὑρκανίοις ὡς εἶκός πολέμιοι, ἐκ τῶν κατὰ Πυρήνην μετοικισθέντες ἔσπεριων Ἰβήρων· ἡ δὲ Πυρήνην καὶ Πυρηναῖον οὐδαμῶς λέγεσθαι. Ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ τὸν τοιοῦτον ἰσθμὸν διὰ τὸ πολὺ τοῦ χάσματος καὶ ἀξιόλογον. Οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἰσθμὸς ὁ ἰσθμὸς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης ἐνόμισάν τινες, ὡς προέγραπται. Τοὺς δὲ Ἰβήρας τούτους Ἀρμενιστὶ καὶ Μηδιστὶ ὁ Γεωγράφος ἐσκευάσθαι φησὶ. Λέγει δὲ καὶ ὅτι τούτων οἱ ὄρεινοὶ μαχιμώτεροι. 696 Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ τοῦ ἰσθμοῦ ἐνταῦθα ἐπανάληψις ὁμοῦ καὶ ἐπανάληψις ἐστὶ καὶ ἐπαναστροφή. Φησὶ γάρ· «ἐπικέκλιται ἰσθμὸς, ἰσθμὸς Κασπίης τε καὶ Εὐξείνιοιο.» Τοῦτο μὲν γάρ, καθὸ μὲν τοῦ πρώτου

νοήματος λήγοντος εἰς τὸ ἰσθμὸς ὁ δεύτερος στίχος ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχεται λέξεως, ἐπαναστροφήν ποιεῖ, σχῆμα ῥητορικόν· διότι δὲ χάριν σαφηνείας ἀναγκαιῶς ὁ ἰσθμὸς ἐδισσεύθη, ἐπανάληψις γέγονεν. 700 Ὅτι περὶ τὸν ῥηθέντα ἰσθμὸν κεῖται καὶ τὸ μέγα φύλον τῶν Καμαριτῶν, οἳ οὕτω λέγονται ἀπὸ πλοίων στρογγύλων ληστρικῶν, οἳ ἐχρῶντο, ἀέκαλοῦντο καμάραι παρ' Ἑλλήσιν. Ἦσαν δὲ ἀκάτια λεπτά, στενά καὶ κοῦφα, ἀνθρώπους εἰς κ' δεχόμενα, σπάνια δὲ καὶ εἰς λ'. Οὐ τοιοῦτοι Καμαρίται τὸν Βάκχον Ἰνδῶν ἐκ πολέμου, φησὶ, δεξάμενοι ἐξένισαν, καὶ ταῖς Λήναις, ὅσοι ταῖς Βάκχαις, συνεχόρευσαν, τὰ ἐκείνων φορήματα, ζώματα δηλαδὴ καὶ νεβρίδας, ἐπὶ στήθεσι βαλόντες, εὐοῖ Βάκχε λέγοντες. Ὑμνητικὸν δὲ ἡν τοῦτο τὸ λόγιον τῷ Διονύσῳ ἐπιφωνούμενον, ὡσπερ καὶ τὸ εὐάν· ὅθεν καὶ τὸ εὐόζειν παράγεται, καὶ ὁ Διόνυσος Εὐῖος λέγεται. Ταῦτα δὲ οἱ μὲν ἐδάσυνον, ὡς ἐνθουσιαστικὰ πρωτόθετα ἐπιρρήματα, οἳ δὲ ἐψίλουν, ἀντὶ τοῦ εὐοῖ, τουτέστιν αὐτῷ, ἐκλαμβανόμενοι τὴν τοῦ Περιγητοῦ ταύτην φωνήν, καὶ ἐξ αὐτῆς τὸ εὐάν προάγοντες, τάχα μὲν ἐν μιᾷ λέξει, τάχα δὲ καὶ ὡς ἐκ δύο σύνθετον, τοῦ εὐοῖ καὶ τοῦ αν'. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ Βάκχαι αἱ τοῦ Διονύσου ὄπαδοι εἰς ἀμπέλους ἀλληγοροῦνται· τροφοὶ γὰρ αὐταὶ τοῦ εἰσοῖνον ἐκλαμβανομένου Διονύσου. Αἱ δὲ Διονυσιακαὶ νεβρίδες τὴν τῶν σταφυλῶν ἐν χρόᾳ αἰνίττονται πολυεΐδειαν· πολύχροοι γὰρ καὶ αἱ νεβρίδες καὶ ποικίλαι τοῖς στίγμασιν· ἡ καὶ τῶν μεθύνοντων ὑπεμφαίνουσιν ἀγενές· δειλὸν γὰρ ὁ νεβρὸς, τὸ τῆς φυζακινῆς ἐλάφου νεογνὸν, οὐδὲν ἢ νεβρίς· ἡ καὶ διότι ποικίλοι τὰ εἰσοῖνοι διὰ τὸ εὐμετάβολον οἱ μεθύοντες, ποικίλον δὲ καὶ ἡ νεβρίς διὰ τὸ πολύστικτον. 707 Ὅτι ὡσπερ Ἡσίοδος ἐν τοῖς περὶ τοῦ πλέειν λέγει, ὅτι «λέξω οὐτε τι ναυτιλίας σεσοφισμένος, οὐτε τι νηῶν· οὐ γὰρ ποτε νηὶ ἐπλευσα,» καὶ τὰ ἐξῆς, διδοὺς νοεῖν ὅτι ὡς Μουσῶν ὑποφήτης οἱ δε πάντα· οὐτω καὶ οὐτός φησιν, ὅτι «ῥᾶόν σοι καταγράψομαι καὶ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, οὐτε ἰδὼν αὐτήν, οὐτε νηὶ περάσας. Εἰ τα πλατύνων θεατρικῶς τὸ νόημά φησιν, «οὐ γάρ μοι βίος ἐστὶ μελαινάων ἐπὶ νηῶν, οὐδέ μοι ἡ ἐμπορία πατρώιος, οὐδ' ἐπὶ Γάγγην ἐρχομαι, οὐδέ τὰ καὶ τὰ ποιῶ, οἱ ἄπερ ἄλλοι ψυχῆς, φησὶν, οὐκ ἀλέγοντες, ἰνα

πολὺν ὀλβον ἐλῶνται.» Τοῦτο δὲ γνωμικῶς καὶ παροιμιακῶς ἐπὶ τῶν τοῦ πλοῦ ἀφειδούντων λέγεται. « Ἄλλά με, φησὶ, Μουσῶν φέρει νόος», τουτέστιν αἱ ἐκ τῶν μαθήσεων γνώσεις, αἱ δύνανται δίχα πλάνης πολλὴν ἀλαμετρήσασθαι, οὐ ρεῖα τε ἡ πειρὸν τε καὶ αἰθερίαν ὁδὸν ἀστέρων. Καὶ σημειῶσαι ὅτι ὁ Διονύσιος τοιοῦτον βουλόμενος ἐσεσθαι καὶ τὸν αὐτοῦ ἀκροατὴν τὴν παροῦσαν πραγματείαν ἐνεστήσατο, ὅφ' ἡς καὶ ἐκεῖνος ὡς οἱ ἀπὸ Μουσῶν φερόμενος τῷ Διονυσίῳ τούτῳ ἐσταί ὁμοιος. Ὁρα δὲ καὶ ὅτι τὸ περιηγήσασθαι ἐνταῦθα καταγράψασθαι εἶπε καὶ μετρήσασθαι, εἰπὼν «καταγράψομαι θάλασσαν» καὶ «πολλὴν ἀλαμετρήσασθαι». Τούτῳ δὲ πάντως ὁμοιον καὶ τὸ γῆν μετρήσασθαι,» ἐξ οὗ τὸ γεωμετρεῖν συντέθειται. Ὀμηρικὴ δὲ ἡ λέξις, ληφθεῖσα ἐκ τοῦ «ὄφρα τὴν ὅλοην ἀναμετρήσοιμι Χάρυβδιν.» 714 Ὅτι εἰσὶ καὶ Ἐρυθραῖός τις εἰναὶ Καύκασος, εἰγε φησὶν ὁ Διονύσιος, Καυκασίας κνημίδας Ἐρυθραίων Ἀριηνῶν» κάλλιον δὲ γράφειν Καυκασίας κνημίδας Ἐρυθραίων τ' Ἀριηνῶν, ἵνα λέγη, ὅτι οὐκ ἐρευνῶ τὸν βόρειον Καύκασον καὶ τὴν Ἀριανὴν χώραν, περὶ ἡς ἐν τοῖς ἐξῆς λεχθήσεται. Καὶ ὁρα ὅπως τοὺς τῶν ὁρέων κνημοὺς, ἡ τοὶ πόδας, κνημίδας εἰπὲν ὑποκοριστικῶς ἡ μᾶλλον παρωνύμως, κατὰ ἰδίαν δριμύτητα, ὡς που καὶ τὸν πορθμὸν πορθμίδα εἶπε, καὶ τὴν Κασπίαν δὲ θάλασσαν Κασπίδα ὁμοίως ἐρεῖ. 718 Ὅτι ὁ Διονύσιος μὲν περίδρομον ἡ περίτροχον ἀμφιέλικτον τὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης σχῆμά φησιν, ὡς οἱ ἀκυκλοτερές, καὶ τῷ ὠκεανῷ αὐτὴν συμμιγνύειν. Φησὶ γάρ· «ὄξ' ὅδ' ἐπ' ἀρκτους ἐλκομένη ἐπιμίγεται τῷ ὠκεανῷ.» Καὶ οὕτω μὲν ὁ Διονύσιος, ὅς γε καὶ στόμα εἰσὶ παραδιδόναι, καθ' ὃ δηλαδὴ εἰς αὐτὴν ὁ ὠκεανὸς ἀπερεύγεται, ὡς καὶ ἐν ἀρχαῖς τοῦ βιβλίου φαίνεται. Πτολεμαῖος δὲ οὕτω στόμα αὐτῆς τοιοῦτον οἰδεν, ὅς γε καὶ περιοδεύεσθαι φησὶ κύκλῳ αὐτὴν τοῖς πεζεύουσι, καὶ οὐδὲ κυκλοτερῆ αὐτὴν ἴστορεῖ, ἀλλὰ σφενδόνη εἰσὶ ὑποτίθεται, ὅποιον ὁ Διονύσιος τὸ τῆς οἰκουμένης εθετο σχῆμα. Διχῆ τοίνυν οὕτω διαφορομένων τῶν σοφῶν, τὰ μὲν περὶ τοῦ σχήματος τῆς θαλάσσης ταύτης μεμενέκασιν ἵσως αὐτοῖς ἀκατάλλακτα, ἡ δὲ λοιπὴ διαφορὰ, ὡς ἐν ἀρχαῖς ἐρρέθη, συμβεβίβασται παρὰ τῶν παλαιῶν διαιτηθεῖσα καλῶς. Εἰ γὰρ ἐξ ἀδήλων πηγῶν ὁ ὠκεανὸς τὸ Κάσπιον ἀναδίδωσι πέλαγος, σώζοιτο ἂν καὶ ὁ τοῦ Πτολεμαίου καὶ ὁ τοῦ Διονυσίου λόγος, ὡς ἐν τοῖς φθάσαι γέγραπται. Καθὸ μὲν γὰρ ἐξ ὠκεανοῦ τὸ Κάσπιον ὑδωρ, ἀληθεύει ὁ Διονύσιος, ἐρεύγεσθαι εἰπὼν αὐτόθι τὸν ὠκεανόν· εἰ δὲ ἀδηλοὶ αἱ πηγαὶ καὶ οὐ φαίνεται τὸ στόμα, ἀληθεύει καὶ ὁ Πτολεμαῖος. 721 Ὅτι τὴν Κασπίαν θάλασσαν ὁ Διονύσιος πόρον ἀμείλιχον λέγει, εἰτι δὲ καὶ μεγάλην θάλασσαν. Διὰ τί δὲ μεγάλην; ὅτι οὐκ ἂν, φησὶν, ἐκείνην νηΐ περάσειας τριτάτης ἐπὶ κύκλῳ σελήνης, ὅστις ἐπὶ μῆνας τρεῖς, δηλονότι κατὰ τὴν κύκλῳ περίοδον. Ἄλλως γὰρ εὐπέρατός ἐστι, μῆκος μὲν πλόον εχουσα τοῖς ἐρέσσουσι ἑξ ἡμερῶν, εὐρος δὲ ὀκτώ ἡμερῶν, ὅπου ἐστὶν εὐρυτάτη ἑαυτῆς, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον. Ἐντεῦθεν δὲ σημειῶσαι καὶ ὅτι οὐκ ἀκριβῶς ἐστὶ κυκλοτερῆς ἡ Κασπία θάλασσα, ὡς τάχα ὁ Περιηγητὴς ὑποτίθεται, ἀλλὰ ἑτερομήκης, ὡς καὶ ὁ Πτολεμαῖός φησιν. 723 Ὅτι πολλὰ καὶ ἄλλα θαύματα ἡ Κασπία ἐν ἀνδράσιν αὐξοί, φύει δὲ καὶ κρυστάλλους λίθους, καὶ ἰασπιν ἠερόεσσαν, ὅστις ἀερῶδη, σκοτεινὴν, ἐχθρὰν ἐμπούσαις καὶ ἄλλοις εἰδώλοις. Δοκεῖ γὰρ ἀλεξίκακος εἶναι ἡ λίθος αὐτῆς καὶ ἀποτροπιαστικὴ φασμάτων, ὡς ἐστὶ καὶ ἡ Ἐμπουσα, δαιμόνιον τι περὶ τὴν Ἐκάτην, ἐνὶ ποδὶ δοκοῦν διοικεῖσθαι· ὅθεν καὶ παρονομάζεται, ὡς εἰ τις εἰποι, μονόπους ποδὶ ζῶου, ὡς τοῦ ἑτέρου ποδὸς χαλκοῦ ὀντος κατὰ τὸν μῦθον. Ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς ἐρεῖ καὶ ἑτέραν ἰασπιν ὑδατόεσσαν. Ὅτι δὲ τινὰ δαιμόνια ὑλας πτοοῦνται τινὰς, πολλοῖς δοκεῖ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα εἰρηται. 728 Ὅτι Σκύθαι Κρονίας ἀλὸς ἀγχι εἰσὶ. Περὶ ὧν οἱ οἱ τὸν βίον εἰσὶν, ἡδη προέγραπται. Καλεῖσθαι δὲ λέγονται Σκύθαι ἡ παρὰ τὰ σκύτῃ ἀπεριβέβληνται, ἡ παρὰ τὸ σκύζεσθαι ἡ τοὶ ὀργίζεσθαι· ὀργίλοι γὰρ εἰσὶν ἡ ἀπὸ Σκύθου υἱοῦ Ἡρακλέος, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ γέγραπται. Ἦσαν

δὲ Σκύθαι καὶ Θράκιον ἔθνος, οἱ καὶ Νομαῖοι ἐλέγοντο. 730 Οἱ Οὐννοὶ, ἡ Θουῖνοι μετὰ τοῦ θ' στοιχείου, Κάσπιον ἔθνος εἰσὶ Σκυθικόν. Μάλιστα δὲ προσθετέον τοῖς γράφουσιν Οὐννοὶ δίχα τοῦ θ'. Φέρεται γοῦν καὶ ἐν τῇ τοῦ Σιμοκάτου οἰκουμένη ἱστορία Οὐννοὺς τοὺς πρὸς τῷ βορρᾷ τῆς ἐπιπέδου τοῦ Τούρκου Πέρσαι καλοῦσιν, οὐτω ποτὲ πολυχρύσους γενέσθαι, ὡς καὶ κλίνην χρυσοῦν σφυρηλατεῖν καὶ τραπέζας καὶ θρόνους καὶ βήματα, εἰσπραττομένους ἐκ τῶν Μήδων ἡρεμίας προφάσει τεσσαράκοντα χιλιάδας χρυσῶν· ὑστερον μὲν τοῖς φορολογηθῆναι τοὺς τοιοῦτους Οὐννοὺς ὑπὸ Βαβυλωνίων ἱστοροῦσιν. Οὐ μόνον δὲ ὁ Σιμόκατος, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ πίστεως ἄξιοι τοὺς Οὐννοὺς ἔθνος ἱστοροῦσι Σκυθικὸν ἀξιόλογον. Οἱ ὠσπερ οἱ ῥηθέντες Οὐννοὶ Σκύθαι εἰσὶν, οὐτω καὶ οἱ Κάσπιοι μετ' αὐτοῦ ἔθνος λόγου ἄξιον· ἀφ' ὧν καὶ ἡ θάλασσα Κασπία καλεῖται, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν Ὑρκανίων Ὑρκανία· παρ' οἱ καὶ τῶν φύλλων ἀπορρέειν μέλι ἡ ἱστορία φησὶ, καὶ ἡ ἀμπελος πολυφορεῖ, καὶ ἡ συκὴ δὲ οὐτω λέγεται πλουτεῖν τῷ καρπῷ, ὡς ἑνίας καὶ εἰς μεδίμνους ἑξήκοντα πληθύνειν τὸν καρπόν. Ἐκεῖ δὲ καὶ τὸ ἔθνος οἱ Ἀλβανοὶ, ποιμενικοὶ καὶ μετρίως πολεμικοὶ, μεταξὺ Ἰβήρων καὶ Κασπίας· ὧν Κυκλώπειος, φασὶν, ὁ βίος, τούτεστιν εὐδαίμων καὶ ἀπὸνος, οἱ δὲ γῆ πολλαχοῦ ἀπαξ σπαρεῖσα τοῦ λοιποῦ δις καὶ τρις ἀσπαρτον φέρει καρπόν. Ἀπλοῖ δὲ εἰσὶ καὶ οὐκ οἰδασι νόμους, οὐδὲ ἀριθμοὺς οἰδασι πλείω τῶν ἑκατόν. Γλῶσσαι δὲ αὐτῶν κατὰ τὸν Γεωγράφον ἐξ εἰκοσίν. Ἐκεῖ δὲ καὶ οἱ Καδοῦσιοι κατὰ τὸν Διονύσιον, ὧν τραχεῖα ἡ γῆ, ἀνδρες δεινοὶ πετροβατεῖν, καὶ ἀκοντισταὶ ἀριστοὶ, ὡς ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ, καὶ οἱ ἐν τοῖς τραχέσι πεζοὶ ἀντὶ ἵππέων διαμάχεσθαι. Τούτοις δὲ ἀγχι γείτονες Μάρδοι καὶ Ὑρκάνιοι καὶ Ἀπυροὶ, οὗς Ταπύρους φησὶν ὁ Γεωγράφος, ἀρχομένους ἀπὸ τοῦ τ, οἱ ἐκ γυναικὸς δύο ἢ τρία ἀνελόμενοι τέκνα ἐκδιδόασιν τοῦ λοιποῦ τὰς γυναῖκας ἑτέροις. 734 Οἱ Μάρδοι ὁ ποταμὸς Δερκεβίων τε καὶ ἀφνειῶν Βάκτρων ἐστὶ πόμα, εἰς Ὑρκανίαν μὲν βάλλων θάλασσαν, μέσος δὲ ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἐθνῶν ἐλισσόμενος. 737 Οἱ Παρνησοῦ τινος ὀρους Βακτρίου ἐνταῦθα ὁ Διονύσιος μέμνηται· καὶ ζητητέον εἰτε οὐτω γραπτέον αὐτὸ, ὁμωνύμως τῷ Εὐρωπαϊῷ Παρνασῶ, εἰτε καὶ Παρπαμισὸν ὀνομαστέον αὐτό· οὐτω γὰρ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ἐχουσι. Μεμνήσεται δὲ πού καὶ ὁ Περιηγητὴς ὀρους Παρπαμισοῦ. 739 Οἱ πέραν Ἀράξου πρὸς ἀνατολὰς οἱ Μασσαγέται τοξικώτατοι καὶ κακοξινότατοι, ἔθνος μέγα καὶ ἀλκιμον, παρ' οἱ Κῦρος ἐτελεύτησε, βασιλευούσης Τομύριδος· ὧν ὑπογράφων τὴν ἀγριότητά φησιν, ὅτι αὐτοῖς οὐ σίτου ἐστὶ μελίφρονος ἔδωδῆ, οὐ μὴν οὐδὲ οἶνος μεταδήμιος, ἡ τοι ἐνδήμιος, ἀλλ' ἵππων αἰματι μίσγοντες λευκὸν γάλα ζῶσι. Διὸ καὶ εὐχεταὶ ὁ Διονύσιος ἐνδιαθέτως, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη σαφέστερον, ὅτι μήτ' αὐτὸς ἐγὼ, μήθ' ὁστις ἐμοὶ ἑταῖρος ἐμπελάσαι αὐτοῖς. Μάλα γὰρ τε κακοξινότεροι ἄλλων. Καὶ ὅρα ὅτι τῶν ἄλλων μελίφρονα οἶνον λεγόντων, οὐτος σίτον ἐφη μελίφρονα. Σημειῶσαι δὲ ὅτι καὶ οὐτος τοῦ κακοξινότερος τὴν προπαραλήγουσαν ἀντὶ μακρᾶς ἐδέξατο· καθὰ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν Ὀδυσσεΐα, ἐνθα καὶ ἐρρέθη τὰ εἰκότα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡδύνατο μὲν ἐκφυγεῖν τὴν κακομετρίαν ὁ Διονύσιος, σχηματίσας ὠσπερ καὶ πρὸ τούτου ἐκ τοῦ αἰδοῖος τὸ αἰδιοῦστερος Ἰωνικῶς, οὐτω καὶ ὠδε ἐκ τοῦ κακόξινος τὸ κακοξινότερος· ἀλλ' εὐοικε θελήσαι μᾶλλον συγχωλᾶναι τῷ Ὀμηρικῷ μέτρῳ, ἡ περ ἄλλως ὀρθὸν προαγαγεῖν τὸ ἐπος καὶ ἀσφαλτον. Φασὶ δὲ ἀριστον εἶναι παρὰ τοῖς Μασσαγέταις θάνατον, ὅταν γηράσαντες συγκατακοπῶσι κρέασι προβάτων καὶ βρωθῶσιν. Ἀμπεχόνται δὲ φωκῶν δέρματα, καὶ ἡ λῖον δεσπότην ἐπιγράφονται, καὶ ἵππων αὐτῷ θύουσιν, ὡς ταχίστω, φασὶ, τὸ πάντων τῶν θνητῶν τάχιστον. Χρυσὸς δὲ αὐτοῖς καὶ χαλκὸς ἀπλετος. Σιδήρω δὲ χρῶνται οὐδὲν, ὅτι μηδὲ ἐχουσιν. Ἀράξης δὲ καλεῖται ὁ ῥηθεὶς ποταμὸς, ὡς ἀπαράξας τὴν συνέχειαν τῶν ἐκεῖ ὄρων καὶ διεκδύς, καθάπερ καὶ ὁ Πηνειὸς ὁ νῦν Σαλαμβρίας καλούμενος τὴν Ὀσσαν τοῦ Ὀλύμπου ἀπέρρηξε· διὸ καὶ

κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Γεωγράφου Ἀράξης ἐκλήθη ποτὲ καὶ ὁ Πηνειὸς, ὡς καὶ αὐτὸς ἀπαράξας τῆς Ὀσσης τὸν Ὀλυμπον, ο τε σεισμῶ τὰ Τέμπη τὰ Θετταλικά ραγέντα διέστησαν. Τοῦ δὲ Μασσαγετικοῦ τούτου Ἀράξου μέμνηται καὶ Αἰσχύλος, καὶ ἀρέσκεται καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ἀράσσειν καλεῖσθαι αὐτόν. Ἡρόδοτος δὲ φησι μείζονα μὲν αὐτόν εἶναι τοῦ Ἰστροῦ, ῥέοντα ἐκ Ματιανῶν, καὶ νήσους εχειν μεγάλας συχνάς, στόμασι δὲ τεσσαράκοντα ἐκδιδόναι εἰς ελη καὶ τενάγη, ἐνὶ δὲ προρρέειν εἰς τὴν Κασπίαν. 747 Ὅτι Ὡξος ὁ ποταμὸς, ο ν καὶ ἱερὸν ου τοσ καλεῖ, ἐκ τοῦ Ἡμωδοῦ ο ρους διὰ τῆς Σουγδιάδος γῆς ἐλισσόμενος εἰς τὴν Κασπίδα βάλλει. Καὶ ο ρα τὸ Κασπίδα παρωνύμως καὶ αὐτὸ λεχθὲν κατὰ τὴν τοῦ Διονυσίου συνήθειαν. Ὀρος δὲ τὸ Ἡμωδὸν Ἰνδικὸν πρὸς ταῖστοῦ Διονύσου στήλαις, ο περ τινὲς προπαροξυτόνως Ἡμωδον λέγουσι, καθὰ καὶ τὸ Ἰμάϊον, ο περ ἐστὶ τμήμα τοῦ Ταύρου. Προῖων δὲ ὁ Διονύσιος πληθυντικῶς Ἡμωδὰ ο ρη ἐρεῖ τὸ αὐτό. Ἡ δὲ Σουγδιάς γῆ καὶ Σουγδιανὴ λέγεται, ο που ἱστοροῦσι τὴν ἀνάλωτον εἶναι πέτραν, η ν Ἀλέξανδρος εἰ λε πολλῇ σπουδῇ τῶν Μακεδόνων, ου ρ πτηνοῖς στρατιώταις εἰ καζον οἱ βάρβαροι σὺν γέλωτι, ὀπηνίκα τὴν ἀρχὴν τῇ ἀλώσει ἐπέβαλλον. Ἰστέον δὲ ο τι ἐνταῦθά που περὶ τὸν Ὡξον, ὡς ἡ ἱστορία φησὶ, στρατεύοντος Ἀλεξάνδρου, οὐ μακρὰν τῆς αὐτοῦ σκηνῆς πηγὴ υδατος ευ ρηται, καὶ α λλη ἐλαίου πλησίον αὐτῆς· καὶ ὁ μάντις Ἀρίστανδρος ε φη, ο τι πόνων τέ ἐστὶ σημεῖον τοῦ ἐλαίου ἡ πηγῆ· ἀθλούντων γὰρ α λειμμα τὸ ε λαιον, ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις σημαίνει. 749 Ὅτι μετὰ τὸν Ὡξον ὁ Ἰαζάρτης ποταμὸς, ο που οἱ Σάκαι τόξα ε χοντες, α οὐκ α ν τις α λλος ἐλέγχοι τοξευτῆς· οὐ γάρ σφι θέμις ἀνεμῶλια βάλλειν. Τοῦτο δὲ παρωδία ἐστὶ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ ἀνεμῶλια βάζειν. Καὶ τὸ ἐλέγχοι δὲ ἐξ Ὀμήρου ὁ Διονύσιος εἰληφεν, εἰπόντος «μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξης» ἀντὶ τοῦ ἀργὸν καὶ ἀπρακτον ποιήσης. Τοῦτο δὲ τὸ ε θνος τοὺς Σάκας καὶ σακέων φασὶ τινες εὔρετάς, παρωνυμουμένων αὐτοῖς. Ἡ δὲ ἱστορία φησὶ καὶ μεγάλα ἰσχυσαί ποτε τοὺς Σάκας, καὶ μέχρι Εὐξείνου κατακτήσασθαι γῆν ἀρίστην, καὶ τινα γῆν Ἀρμενίαν ἀπ' αὐτῶν κληθῆναι Σακασηνήν· ἀπολέσθαι δὲ φασιν α ρδην αὐτοὺς ὑπὸ Περσῶν πανηγυρίζοντας ἀπὸ λαφύρων. Τινὲς δὲ τοῦτο ου τως ἰστόρησαν, ο τι τὸν Κῦρον οἱ Σάκαι ἠττήσαντες, εἰ τα ἐξ ὑποστροφῆς ἐκείνου ἠττηθέντες διὰ μέθην ἀπώλοντο, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεδείχθη πανήγυρις ἱερὰ Περσικὴ τὰ Σάκαια. Καὶ Κῦρος δὲ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐκείνους κατέκοψεν, ἀνιερώσας πατρίῳ θεῷ Σακαίαν ἀνηγόρευσεν. Ἡρόδοτος δὲ λέγει ο τι Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλοῦσι Σάκας. 752 Ὅτι Φροῦροι Σκυθικὸν ε θνος βαρυτόνως, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ φρουροῖ, ο περ ὀξυνόμενον δηλοῖ τοὺς φύλακας. Τινὲς δὲ Φρῦνοι γράφουσιν ὁμωνύμως τῷ ζῶφ. Φρῦνοι γὰρ, καθὰ καὶ ὁ Φίλων γράφει, οἱ βάτραχοι. Τὸ δὲ Τόχαροι (ε θνος δὲ ο μοιον καὶ αὐτό) τινὲς ὀξύνουσι, τριγενὲς εἶναι λέγοντες. Ὅτι Σῆρες ε θνος βάρβαρον Σκυθικὸν, ἐξ ω ν τὰ Σηρικὰ ὑφάσματα λέγονται. Ου τοι βόας μὲν, φησὶν, ἀναίνονται καὶ ι φια μῆλα, αἰόλα δὲ ξαίνοντες ἐρήμης α νθεα γῆς εἰ ματα τεύχουσι πολυδαίδαλα τιμήντα, ἐοικότα κατὰ χροιάν λειμωνίδος α νθεσι πόας· ου τω λεπτά, ω στε οὐκ α ν ἐκείνοις ἐρίσειεν ε ργον ἀραχνάων. Φασὶ δὲ καὶ τὴν βύσσον ἀπὸ βοτάνης συναγεσθαι. Σημεῖωσαι δὲ ου ν ο τι ἐξ ἀνθῶν οἱ Σῆρες ποιοῦσι τὰ υ φη· διὸ οὐδὲ τοὺς λειμῶνας ἔωσι καταβόσκεσθαι. Ὅτι δὲ ἀπροσμιγεῖς ἀνθρώποις εἰσὶ καὶ ἀνομίλητοι οἱ Σῆρες, δῆλον ἐκείθεν· τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν· εἰ τα ἐλθόντες οἱ εμποροὶ καὶ θέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν, ἐφ' οἱ ρ ε ρχονται οἱ Σῆρες, καὶ εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν, εἰ δὲ μὴ (γε), τὰ ι δια. Φασὶ δὲ μακροβιωτάτους εἶναι τοὺς Σῆρας, παρατείνοντας πέρα καὶ διακοσίων ἐτῶν. Σημεῖωσαι δὲ ο τι ο μοια τῇ ἱστορίᾳ τῶν Σηρῶν γίνεται καὶ ε ζω τῶν Ἡρακλείων στηλῶν. Εμποροὶ γὰρ ἐκεῖ ἀπὸ Καρχηδόνας ἐρχόμενοι καὶ τὰ φορτία ἐξελόντες, ω ρ φησὶν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνόν· καὶ αὐτοὶ μὲν ἀνάγονται τοῦ αἰγιαλοῦ, οἱ δὲ ἐπιχώριοι ἐγγίσαντες σκέπτονται τὸν φόρτον καὶ τίθενται χρυσὸν καὶ

ἀναχωροῦσιν. Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ἐκβάντες τῶν νηῶν λογίζονται τὴν ἀξίαν, καὶ καταλλάσσουσιν ἀπροσαύδητοι, καὶ ἐξισώσαντες τὸ συναλλάσσόμενον ἀπαλλάσσονται. Δικαίους οὖν συναλλάσσειν αἱ ἱστορίαι καὶ τούτους καὶ τοὺς Σήρας παραδιδόασιν. 759 Ὅτι ἐν Σκύθαις δυσήνεμος ἐκτέταται χθῶν, χειμερίοις ἀνέμοις λελειμμένη καὶ χαλάζαις, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπται. Παρέφρασε δὲ ὦδε τὸ ἀνωτέρω ῥηθὲν, τὸ «λείπουσι δὲ γαῖαν ἀήταις χειμερίοις», ἐν τῷ εἰπεῖν «χθῶν χειμερίοις ἀνέμοις λελειμμένη». 762 Ὅτι δυτικώτεροι Κόλχων καὶ Φάσιδος Εὐξείνου περὶ χεῖλος ἰλαδὸν οἱ Βύζηρες, ἀφ' ὧν καὶ λιμὴν Βυζηρικὸς, καὶ οἱ Βέχειρες, Ποντικὸν ἔθνος καὶ Σκυθικὸν, ἐτι δὲ καὶ οἱ Μάκρωνες καὶ οἱ Μοσύνοικοι καὶ οἱ Τιβαρηνοὶ καὶ οἱ Χάλυβες, περὶ ὧν κάτω λελέξεται. 764 Ὅτι ἡ Χαλκίς αἰσχροῦ κατὰ τὸ Θράκιον τοῦ Πόντου κεῖται στόμα, ἡ γουν ἢ γῆ τῶν Χαλκηδονίων. Ἡς Χαλκίδος τὸ ἔθνικόν οἱ Χαλκιδεῖς. Ἐρεῖ οὖν αὐτὸς ἐν τοῖς ἐξῆς, «Χαλκιδέες παρὰ στόμα γαῖαν εἰσέχουσιν, οὐδ' ἀντιπέραν Βυζάντιον εἰσορόωντες.» Τούτους τυφλοὺς ὁ χρησμὸς ἐκάλεσε, διότι οἱ τὴν Χαλκίδα κτίσαντες Μεγαρεῖς ἐνταῦθα πρῶτα πλεύσαντες, καὶ ἀφέντες κατασχεῖν τὴν περὶ τὸ Βυζάντιον γῆν, εἰλοντο τὴν λυπροτέραν περαιάν. Καὶ Μεγάβυζος δὲ μαθὼν ὅτι ἑπτακαίδεκα ἔτεσιν, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, πρότεροι Βυζαντίων οἱ Καρχηδόνιοι τὴν χώραν ἐκτίσαν, τυφλοὺς αὐτοὺς εἰπε τοῦτον τὸν χρόνον εἶναι. Οὐ γὰρ αὖ ἐβλεπον, τοῦ καλλίονος τόπου παρόντος, ἀνθείλοντο τὸν αἰσχίονα. Ἔστι δὲ καὶ περὶ Εὐβοίαν, ὡς προερρέθη, Χαλκίς, ἢ πρότερον Εὐβοία καλουμένη· ὅθεν καὶ Χαλκιδικὰ ποτήρια παρὰ τῷ Κωμικῷ. Καὶ οἱ ἐν τῇ Σικελικῇ δὲ Κύμῃ Χαλκιδεῖς τούτων ἀποικοὶ τῶν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ Χαλκιδέων. Ἰστορεῖται δὲ καὶ σιδήρου καὶ χαλκοῦ μέταλλα εἶναι κατὰ τὴν Εὐβοϊκὴν Χαλκίδα, καὶ ὅτι ἀριστοὶ ἐκεῖ σιδηουργοὶ· καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐκεῖ πρῶτον ὠφθη χαλκεῖα, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι χαλκὸν ἐκεῖ ἐνεδύσαντο Κούρητες μετὰ Διός. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι, ὡς προεγράφη, Χαλκίδες· ὡς μία καὶ ἡ Αἰτωλική, ἀφ' ἧς τὸν Ἀχελῶν ῥέειν εἰς τὸ Διονύσιος. 765 Ὅτι καὶ οἱ Μάκρωνες ἔθνος Ποντικὸν, Βεχείρων νοτιώτερον. Τούτους νῦν Σάννους φημὲν, ἰδιωτικώτερον δὲ Τζάνους, ὡς καὶ τὴν Κελσηνὴν Κετζηνὴν· καὶ τὴν χώραν δὲ τῶν Σάννων Τζανικὴν λέγουσιν οἱ τὴν φράσιν ἰδιωτεύοντες. Ὅτι τοὺς Μοσυνοίκοις περιφράζων ἡ ἔτυμολογῶν ὁ Διονύσιος λέγει μόσυνας εἰς χεῖν δουρατέους, ἡ γουν ξυλίνοισι. Οὐ τοι δὲ ἀπὸ θηρείων ζῶσι σαρκῶν καὶ ἀκροδρύων. Λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος ἀπὸ μοσύνων, ὅτι ἐστι πύργων, αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι. Ξενοφῶν δὲ στέατι δελφίνων χρᾶσθαι τοὺς Μοσυνοίκοις ἱστορεῖ, ὡς οἱ Ἕλληνες τῷ ἐλαίῳ, καὶ κάρυα πολλὰ εἰς χεῖν τὰ πλατέα οὐκ εἰσέχοντα διαφυγῆν, ἡ τοι σχισμῆν, οὐδεμίαν. Καὶ παῖδας αὐτοῖς εἶναι φησὶ σιτευτοὺς, τεθραμμένους καρύοις ἐφθοῖς, ἀπαλοὺς καὶ λευκοὺς σφόδρα, καὶ οὐ πολλοῦ δέοντος ἰσους τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος εἶναι· καὶ οἱ οὖν παρ' αὐτοῖς λέγει εὐρίσκεσθαι, ὅς αἰσχροῦ μὲν ὄξυς ἡν ὑπὸ ἀσπηρότητος, κερασθεῖς δὲ εὐώδης τε καὶ ἡδύς. Λευκοὶ δὲ πάντες, φησὶν, οἱ ἀνδρες καὶ αἱ γυναῖκες. Βαρβαρώτατοι δὲ οἱ ἐκεῖ, ἐν ὧν μὲν ποιοῦντες ἀπερᾶν τινες ἐν ἐρημίᾳ ποιήσειαν, ἐν δὲ τῷ ἰέναι μόνον πράττοντες ἀπερᾶν μετ' ἀλλήλων ἰόντες· καὶ γὰρ, φησὶ, καὶ ἐγέλων καὶ ἑαυτοῖς διελέγοντο καὶ ὠρχοῦντο ἐφιστάμενοι ὁππότε τύχοιεν. 767 Ὅτι οἱ Τιβαρηνοὶ, οὗς ἡμεῖς Τιβρανοὺς φημεν, πολύρρηγες εἰσιν, ὅτι ἐστι πολυπρόβατοι, πολυθρέμμοι. Οἰκοῦσι δὲ, καθὰ καὶ οἱ Χαλδαῖοι, μέχρι τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, καθὰ καὶ ὁ Γεωγράφος φησὶν. Ἐφ' οἷς οἱ Χάλυβες εἰσιν, στυφελὴν καὶ ἀπηνέα γῆν οἰκοῦντες, μογεροῦ δεδαηκότες ἐργασίδηρου, οἱ βαρυγδοῦποις, φησὶν, ἐπ' ἀκμοσίν ἐστῶτες οὐποτε παύονται καμάτου. Τούτους τοὺς Χάλυβας ἄλλοι Χαλύβους ἐκάλεσαν· ἔθνος δὲ εἰς Ποντικὸν παρὰ τῷ Θερμῶνδοντι· ἀφ' ὧν σίδηρος, φησὶν, ἐξάγεται ὁ πρὸς τὰ στόματα ἐπαινούμενος, ἡ γουν πρὸς τὰ στομῶματα. Ὅθεν καὶ Χαλυβικὸς κνώδων, καὶ πλεονασμῶ τοῦ δ' Χαλυβδικὸς παρὰ τῷ Λυκόφρονι, ὁ ἐξ ἀρίστου σιδήρου. Ἀρριανὸς δὲ οὕτω φησὶν· «Χάλυβες πρῶτοι

ἀνθρώπων αἰτίαν εχουσι χαλκεύσασθαι σίδηρον.» Ἐξαίρει δὲ καὶ Αἰσχύλος τὸν τοιοῦτον σίδηρον. Ξενοφῶν δὲ ὀλίγους τε αὐτοὺς εἶναι λέγει, καὶ τῶν Μοσυνοίκων ὑπηκόους, καὶ τὸν βίον αὐτῶν τοῖς πλείστοις ἀπὸ σιδηρείας εἶναι. Οἱ δὲ φασιν οἱ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ παρὰ τῷ Ποιητῇ Ἀλίζωνοι ἢ Ἀλιζῶνες, ὡς ἡ ῥησὶς Ὀδίου καὶ Ἐπίστροφος, ὡς ἢ παραλία μέταλλα εχει πολλά, ὡς καὶ Ὀμήρῳ δοκεῖ, ἐνθα ὑπεμφαίνει καὶ Ἀλυβας εἶναι αὐτοὺς, λέγων «τηλόθεν ἔξ Ἀλύβης» ἢ, «τηλόθεν ἔξ Ἀλύβων, ὁθεν ἀργύρου ἔστι γενέθλη» ὡς ἡ μετατεθείσης τῆς γραφῆς ὑστερον (ἔφ' Ὀμήρου) ἀπὸ τῆς ποτὲ Χαλύβης εἰς Ἀλύβην, ἡ ἀνάπαλιν τῶν πρότερον μὲν ἐπὶ Ὀμήρου Ἀλύβων λεγομένων, μεταπεσόντων δὲ εἰς Χάλυβας ὑστερον, ὡς περ ἀνάπαλιν οἱ τοιοῦτοι Χάλυβες ἐκ τῆς κλήσεως, φασὶ, ταύτης εἰς Χαλδαίους μετέπεσον, κατὰ τινὰ λέξεως παραφθορὰν ἢ παραποίησιν· ἄφ' ὡς καὶ τόπος Χαλδία ἐλέγετο. Χώρα δ' Ἀρμενίας ἢ Χαλδία, ἡς μέχρις ἢ Ποντικῆ βασιλεία. Τοὺς δὲ ἐκεῖσε Χάλδους λέγεσθαι ἐπικρατεῖ ἢ συνήθεια δισυλλάβως, οὐ Χαλδαίους. Χαλδαῖοι γὰρ τρισυλλάβως οἱ ποτὲ μὲν Κηφῆνες, ἀπὸ δὲ Περσέως Πέρσαι· Χαλδαῖοι κληθέντες ἀπὸ τινος Χαλδαίου, ὁ ν φασὶ τέταρτον ἐπὶ δέκα, ἡ γουν τεσσαρεσκαίδέκατον, βασιλέα μετὰ Νῖνον γενόμενον τὴν Βαβυλῶνα οἰκίσαι, καὶ τοὺς συναχθέντας καλέσαι ἄφ' ἑαυτοῦ Χαλδαίους. Λέγονται μέντοι παρὰ τινων καὶ οἱ περὶ τὴν Κολχίδα Χάλδοι Χαλδαῖοι τρισυλλάβως κατὰ Δικαίαρχον. Ἰστέον δὲ οἱ οἱ ἔξ Ἀλύβης ἢ ἔξ Ἀλύβων μετατεθῆναι τὴν γραφὴν εἰς Χάλυβας λέγοντες, ἡ ἀνάπαλιν μεταποιεθῆναι ἀπὸ Χαλύβης εἰς Ἀλύβην, παρατιθέασιν καὶ ἄλλα ὀνόματα ἀλλαγέντα κατὰ μεταγωγὴν κλήσεως, οἱ οἱ παρ' Ὀμήρῳ, φασὶ, Σίντιες Θραῖκες Σίντοι ἐκλήθησαν ὑστερον, εἶτα παρὰ Ἀρχιλόχῳ Σαῖοι καὶ πάλιν Σάπαι. Ὡς περ δὲ τὰ τοιαῦτα ἔθνη ὀνόματα διαφόρως παρεποιήθησαν, οὕτω καὶ τῶν Φρυγῶν· Βρύγοι γὰρ καὶ Βρίγες καὶ Φρύγες οἱ αὐτοί. 772 Ὅτι μετὰ τοὺς Χάλυβας ἢ τῆς Ἀσσυρίας χθονὸς πρόχυσιν ἐκτέταται· ἐνθα καὶ ὁ Θερμῶδων, Σκυθικὸς κατὰ τινὰς ποταμὸς, ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ῥέων ὁ ρους, ταῖς Ἀμαζόσι λευκὸν ὑδρῶν προΐησι. Δι' ας καὶ ἐνυάλιος ὁ Θερμῶδων λέγεται, οὐχ ὅτι αὐτὸς τοιοῦτος, ἀλλ' ὅτι μάχιμοι αἱ τούτου πίνουσαι Ἀμαζόνες, περὶ ὧν εἰρηται μὲν καὶ ἀνωτέρω, καὶ μετὰ ταῦτα δὲ ῥηθήσεται. Λέγει δὲ καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς Θερμῶδων καὶ τὴν Ἀσωπίδα Σινώπην πλανωμένην ἐδέξατο, ἡ γουν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀσωποῦ τὴν Διὸς ἐρωμένην· πλανηθεῖσα γὰρ Διὸς βουλῇ, οὐχ ἔκουσα παρῶκησεν ἐκεῖ. Ἐξ ἧς καὶ πόλις διαφανεστάτη ὁμώνυμος αὐτῇ ἢ Σινώπη, ἢ λεγομένη καὶ Σινωπικὴ χερρόνησος, κτίσμα κατὰ τινὰς Κριτίου ἀνδρὸς Κῶου, ἡς κατὰ Διόδωρον ἀποικὸς ἢ Τραπεζοῦς, πόλις Ἑλληνίς, πρὸς τῇ τῶν Κόλχων χώρα κειμένη. Ὁ δ' αὐτὸς Διόδωρος καὶ Μιλησίων ἀποικὸν τὴν Σινώπην λέγει, μέγιστον ἀξίωμα εχουσαν, ἐν ἣ καὶ τὰ Μιθριδάτου βασιλεία τοῦ πρὸς Ῥωμαίους διαπολεμήσαντος. Ξενοφῶν δὲ ἱστορήσας καὶ αὐτὸς τοὺς Σινωπεῖς οἰκεῖν μὲν ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, Μιλησίων δὲ ἀποίκους εἶναι, φησὶ καὶ ὅτι Κοτυωρῖται καὶ Κερασούντιοι καὶ Τραπεζούντιοι δασμὸν εφερον τοῖς Σινωπεῦσι· λέγων καὶ ὅτι Κερασοῦς πόλις Ἑλληνίς ἐπὶ θαλάσῃ, Σινωπέων ἀποικὸς ἐν τῇ Κολχίδι χώρα. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ, ὅτι Κιμμέριοι φεύγοντες εἰς Ἀσίαν τοὺς Σκύθας τὴν χερρόνησον ἐκτίσαν, ὅπου νῦν Σινώπη πόλις Ἑλλάς οἰκεῖται. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι ἢ Σινωπίτις χώρα καὶ σφένδαμνον εχει, καὶ ὄροκάρυον φύει, ἔξ ὧν αἱ τράπεζαι τέμνονται. Περὶ δὲ τῆς τοῦ Ἀσωποῦ θυγατρὸς τῆς ῥηθείσης Σινώπης φασὶν, ὅτι αὐτὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἠπάτησε, τὴν παρθενίαν αἰτήσασα κατ' ἐπαγγελίαν μισθοῦ συνουσίας, καὶ οὕτω κατασοφισαμένη τοὺς ἐραστὰς δεξιότατα. Οἱ γὰρ ὑποσχόμενοι παρθενίαν τῇ ἐρωμένη πάντως ἑαυτοὺς τοῦ γάμου ἀπέκλεισαν· δόντες μὲν γὰρ οὐ συνελεύονται, συνελθόντες δὲ ψεύονται. Ἡ καὶ ἐτέρως· οὐτε δόντες τὴν παρθενίαν συνελεύονται αὐτῇ· πῶς γὰρ ετι, ἐὰν δεῖ παρθένον εἶναι; οὐτε αὐτὴ τὴν παρθενίαν αὐτῆς ἀφαιρούμενοι συνέλθοιεν αὐτῇ· οὐ γὰρ διδῶσι τὸν

μισθόν. Ἰστέον δὲ ο τι παρὰ τῷ Διονυσίῳ Συρία μὲν λέγεται ἢ περὶ τὸν Λίβανον καὶ τὸ Κάσιον ὁ ρος καὶ τὰ ἐκείνων ἀνώτερα εως τῶν περὶ Σινώπην, Ἀσσυρία δὲ διὰ τοῦ α αὐτὴ λοιπὸν ἢ περὶ Σινώπην γῆ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς φανήσεται. Ἡρόδοτος δὲ οἱ δε μὲν καὶ αὐτὸς Συρίαν τὴν παρὰ τῷ Διονυσίῳ, λέγει δὲ καὶ Ἀράβων τὰ περὶ θάλασσαν Συρίους νέμεσθαι. Ἱστορεῖ δὲ καὶ Παλαιστίνους τινὰς Σύρους, καὶ Συρίαν Παλαιστίνην καὶ ἐθνη δὲ τινα παρακείμενα τῷ Εὐξείνῳ οὐ τως ὀνομάζει, λέγων ο τι Σύριοι οἱ περὶ Θερμώδοντα ποταμὸν καὶ Παρθένιον, καὶ Μάκρωνες οἱ τούτοις ἀστυγεῖτονες. Ὁ Γεωγράφος δὲ Ἀσσυρίους μὲν οἱ δε τοὺς περὶ τὴν Βαβυλωνίαν καὶ τὴν κύκλω, ἐνθα καὶ Νίνος πόλις καὶ Νίσιβις, ο που καὶ ἢ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μεσοποταμίας λεγομένη Ἀδιαβηνὴ χώρα, οὐ τω καλουμένη διὰ τὸ δυσδιάβατον τῶν ἐκεῖσε ὑδάτων. Σύρους δὲ ἰδίως δίχα τοῦ α τοὺς περὶ Κιλικίαν καὶ Αἰ γυπτον καὶ Φοινίκην καὶ τοὺς περὶ Εὐ ξεινον, ὠ ν μέρος οἱ δαμην καὶ τοὺς Σινωπεῖς. Διετείνετο γάρ, φησὶ, τὸ τῶν Σύρων ὀνομα τὸ παλαιὸν ἀπὸ Βαβυλωνίας μέχρι τοῦ Ἰσικου κόλπου, κάκειθεν εως τοῦ Εὐξείνου. Οἱ γοῦν Καππαδοκες ἀμφότεροι, οἱ τε πρὸς τῷ Ταύρῳ καὶ οἱ πρὸς τῷ Πόντῳ, Λευκόσυροι, φησὶ, λέγονται, ὡς τινῶν καὶ ἐπικεκαυμένων τὴν χροάν. Καὶ Ἡρόδοτος δὲ οὐ τω βούλεται, λέγων, οἱ Σύριοι ὑπὸ Περσῶν καλοῦνται Καππαδόκαι, καὶ πάλιν Καππαδόκαι, οὐς ἡμεῖς Συρίους καλοῦμεν. Ἀρριανὸς δὲ τοὺς περὶ Μεσοποταμίαν Ἀσσυρίους λέγει, ἐν οἱς φησὶ τοὺς πρὸς Εὐφράτη ποταμῷ Ἀσσυρίους, ἐστε ἐπὶ Νῖνον καὶ Βαβυλῶνα, καθ' ὧ ν Ἀμαζόνες ἐστράτευσαν, Εὐρυπύλης ἡγουμένης αὐτῶν. Καὶ τοὺς Καππαδόκας δὲ οὐ τω ποτὲ ἱστορεῖ λέγεσθαι, ἐν οἱς φησὶ Καππαδόκα παῖδα Νινύου, ἐφ' ὅ τῳ Ἀσσύριοι μεταβαλόντες τὸ ὀνομα Καππαδόκαι ὠνομάσθησαν. Ὀπιανὸς δὲ καὶ τοὺς περὶ Τίγριν Ἀσσυρίους καλεῖ, οὐς καὶ πολυγύναικας ἱστορεῖ. 775 Ὅτι δὲ α λλοι παρὰ τοὺς Σύρους οἱ Ἀσσύριοι, δηλοῖ καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. Ἡρόδοτος δὲ δοκεῖ α γειν αὐτοὺς εἰς ταῦτον, ἐν οἱς φησιν, ο τί Ἀσσύριοι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλοῦντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. ὡς εἰ ναι τὸ μὲν Σύρος καὶ τὸ Σύριος λέξεις Ἑλληνικὰς, βάρβαρον δὲ τὸ Ἀσ σύριος. Τοιοῦτον δὲ τι βούλεται καὶ ὁ τὴν Σιδωνίαν θάλασσαν, ἡ γουν τὴν ἐν τῇ Φοινικικῇ Συρίᾳ, ὀνομάσας Ἀσσυρίων θάλασσαν. Πλούταρχος δὲ καὶ αὐτὸς ὁμοίως τῷ Γεωγράφῳ ἐν παραλλήλῳ τινί, ἐν ὧ τὰ περὶ Μιθριδάτου κεῖται, ἐμφαίνει τοὺς περὶ Σινώπην δύνασθαι Σύρους λέγεσθαι. φησὶ γάρ ο τι τὴν Σινώπην Σύροι κατεῖχον, ἀπὸ Σύρου γεγονότος τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς λέγεται, καὶ Σινώπης τῆς Ἀσωπίδος. Ἰστέον δὲ ο τι κατὰ τοὺς παλαιοὺς παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει Ἀσσυρες οἱ Ἀσσύριοι λέγονται, ὡς καὶ πρὸ τούτου ἐρρέθη, ἀπὸ εὐθείας τῆς ὀ Ἀσσυρ. Καὶ ο τι πρόχυσιν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ κυρίως τὴν καὶ πρόχωσιν λεγομένην, ἐνθα δηλαδὴ ποταμὸς ἐπαγόμενος ἰλὺν ἀποτίθεται, ὡς καὶ ὁ Νεῖλος περὶ τὴν Αἰ γυπτον. Οἱ δ' αὐτοὶ λέγουσι καὶ τὸν τόπον τὸν περὶ τὴν Σινωπαίαν Ἀσσυρίαν τοιαύτην πρόχυσιν εἰ ναι τοῦ Ἀλυος, καὶ δῶρον αὐτοῦ τὴν ἐκεῖ γῆν, ὡς καὶ τοῦ Νεῖλου τὴν Αἰ γυπτον. Οὐ τω δὲ καὶ α λλα πολλὰ πεδία κατὰ τὸν Ἀρριανὸν ποταμῶν εἰσι ποιήματα, οἱ ον τὸ Ἐρμου πεδίον καὶ Καῦστρου τὸ Λύδιον καὶ Μαιάνδρου τὸ Καρικόν. Καὶ ὁ Γάγγης δὲ πεδίον τι ἐν Ἰνδίᾳ προσέχωσεν. Ὡστε κυριολεκτεῖ ὁ Διονύσιος, λέγων ο τι ἐκτετάνυσται μετὰ Χάλυβας Ἀσσυρίης χθονὸς πρόχυσις, τουτέστιν, ἢ τῆς ἐκεῖ γῆς ἐκ τοῦ Ἀλυος πρόχωσις. 780 Ὅτι περὶ τὰς τοῦ Θερμώδοντος κρυμώδεας ὀ χθας τέμοις α ν κρυστάλλου λίθον καθαρὸν, οἱ α πάχνην χειμερινὰν εὐρήσεις δὲ καὶ ὑδατόεσσαν ἰ ασπιν, ἐτέραν οὐ σαν τάχα παρὰ τὴν πρὸ μικροῦ ἱστορηθεῖσαν ἡρόεσσαν. Καὶ ο ρα ο τι λίθου εἰδος ὁ μεταλλευτὸς κρύσταλλος, καθὰ καὶ ὁ μάρμαρος. Κρυμώδεις δὲ τὰς τοῦ Θερμώδοντος ὀ χθας καλεῖ, διότι ὡς οἱ παλαιοὶ φασὶ καὶ θέρους πῆσεται, τῆς τοποθεσίας τὴν τοιαύτην ἰδέαν διεξαγωγῆς. Διὸ, φασὶ, καὶ Κρύσταλλός ποτε ὁ Θερμώδων οὐ τος ἐκλήθη. 783 Ὅτι ἐφεξῆς τῷ Θερμώδοντι ὁ Ἰρις ποταμὸς καθαρὸν ῥόον εἰς α λα βάλλει. Περὶ τούτου ὁ Ἀρριανὸς ταῦτά φησιν. «Αἰμος βασιλεύς

Σκυθῶν, ου υἱὸς Ἐρίδιος, ἀφ' ου ὁ Ποντικός ποταμὸς κληθεῖς Ἐρίδιος υστερον εἰς τὸ δεξιώτερον μετωνομάσθη Ἴρις.» Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν οτι ὁ Θερμῶδων ἐκ πολλῶν πληροῦται ποταμῶν, ὡ πάρισος ἐκ Φαναροίας ῥέει Ἴρις. ῥέει δὲ, φησὶ, καὶ δι' Ἀμασειᾶς ὁ Ἴρις, παραλαβὼν τὸν τε Σκύλακα καὶ ἄλλους ποταμοὺς καὶ τὸν ἐξ Ἀρμενίας ῥέοντα Λύκον. 784 Οτι τῷ Ἴριδι ἐπιμορμύρουσι ῥοαὶ Ἄλυος ποταμοῦ, ἐλκόμεναι πρὸς βορρᾶν, ἀπὸ τῶν Ἀρμενίων ὄρων, ἐγγὺς τῆς Καραμβίδος, ἀκρας Παφλαγονικῆς, περὶ ἧς εἰπε καὶ ἄλλαχοῦ. Νομίζεται δὲ κληθῆναι Ἄλυς ἀπὸ τόπου τοῦ κατὰ τὴν Ξιμηνήν, ἐνθα ὄρυκτοι ἄλεις εὐρίσκονται· καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, σκοπητέον μὴ ποτε δασύνεσθαι ὁ Ἄλυς ὀφείλει, ὡς ἀπὸ τῶν τοιούτων ἁλῶν. Οἱ μὲντοι ψιλοῦντες τὴν λέξιν παρὰ τὴν ἁλῆν, ο εστι τὴν πλάνην, ἐτυμολογοῦσιν αὐτὸν, ὡς περὶ πολλὴν γῆν ἁλώμενον. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ ῥέειν αὐτὸν μεταξὺ Παφλαγόνων καὶ Σύρων, ἠτοι Καππαδόκων. Ἡρόδοτος δὲ φησὶν οτι ὁ Ἄλυς ὠριζε μὲν ποτε τὴν Μηδικὴν ἀρχὴν καὶ τὴν Λυδικὴν, ῥέει δὲ ἐξ Ἀρμενίου ορους διὰ τῆς γῆς τῶν Κιλικίων· παραμειβόμενος δὲ Ματιανούς μὲν ἐν δεξιᾷ, ἐτέρωθεν δὲ Φρύγας, ῥέει πρὸς βορρᾶν, ἐνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀφείξ, ἐξ εὐωνύμων δὲ Παφλαγόνας. Λέγει δὲ καὶ οτι Θαλῆς ὁ Μιλήσιος εσχισέ ποτε τὸν Ἄλυν τῷ Κροίσῳ διὰ βαθείας διώρυχος εἰς εὐδιάβατον. 787 Οτι ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσι ποταμοῖς οἱ Παφλαγόνες τε παράλιοι νέμονται, ἀπὸ Παφλαγόνος ουτω κληθέντες υἱοῦ Φινέως· καὶ οἱ Μαριανδυνοὶ, οπου καὶ ἡ κατὰ τὸν Πόντον Ἡράκλεια, ἐπώνυμος μὲν Ἡρακλέος, Μιλησίων δὲ κτίσμα κατὰ τὸν Γεωγράφον. Ξενοφῶν μὲντοι φησὶν οτι ἡ ἐν τῷ Πόντῳ Ἡράκλεια Μεγαρέων ἀποικος. Ἐνταῦθα διὰ τοῦ πεδίου ῥέει ποταμὸς, Λύκος ὀνομα, ευρος ὡς δύο πλέθρων. Οἱ δὲ Μαριανδυνοὶ ουτω καλοῦνται ἀπὸ τινος Αἰολέως Μαριανδύνου ουτω καλουμένου. Καὶ τὸ ἐθνικὸν δὲ Μαριάνδυνος μὲν λέγεται προπαροξυτόνως κατὰ τοὺς Αἰολεῖς, ὡς φησὶν ὁ γράψας τὰ ἔθνη, ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις ὀξύνει αὐτὸ, κατὰ τὸν τύπον τῶν εἰς νος ἐθνικῶν. Οὐ παραλήγεται δὲ τῷ ἡ, ὡς τὰ ὁμοια ἔθνη, διὰ τὸ ἀκολουθῆσαι τῇ γραφῇ τοῦ ὁμωνύμου κυρίου ὀνόματος. Περὶ δὲ τὴν τῶν Μαριανδυνῶν γῆν βοτάνη φύεται δηλητηριώδης τὸ ἀκόνιτον, περὶ ου μῦθος φησὶν, οτι ὁ Κέρβερος ὁ χαλκεόφωνος Ἄϊδου κύων ἀνελκόμενος ἐξ ἄιδου ὑπὸ μεγαλόφρονος Ἡρακλέος, καὶ λυττήσας δεινὸν ἐκεῖ ἀπὸ στόματος εβαλε σιαλώδη χυμὸν ἡ χυλὸν, ὁ ν δεξαμένη ἡ γῆ αὐτόθι πῆμα ἐφύτευσε τὸ ἀκόνιτον. Ὄνομα δὲ φαρμάκου τοῦτο ἐστι, πρὸς ο οὐκ εστι κονίσασθαι καὶ οἰον παλαῖσαι καὶ ἀντιπαλαμήσασθαι· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἀκόνιτον λέγεται, οἶονεὶ ἀκαταπάλαιστον. 791 Σημεῖωσαι δὲ διὰ τοῦ σιαλώδεος, οτι οὐ μόνον σίελος λέγεται διὰ τοῦ ε, ἀλλὰ καὶ σίαλος διὰ τοῦ α, ὡς καὶ υ ελος καὶ υ αλος. Διόδωρος δὲ ουτω περὶ τούτου φησὶν, «Ἡράκλεια Μεγαρέων ἀποικος, περὶ ἧς Ἀχερουσία χερρόνησος, οπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ἄιδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν.» Ἀρριανὸς δὲ ουτω γράφει περὶ τῶν τοιούτων· «ἐπέκεινα Σαγαγαρίου ομοροι Παφλαγόνων Μαριανδυνοὶ, ἐνθα πόλις Ἡράκλεια πεπόλισται, οπου Κιμμέριοι πόαν φαγόντες ἀκόνιτον ἐδυστύχησαν· ἡ ν γὰρ αὐτοῖς πάτριον τὸ ποηφαγεῖν.» Τὸ δ' ἀκόνιτον πάλαι μὲν, φασὶν, ἀσινές ἡ ν, υστερον δὲ κακὸν τι γέγονε φάρμακον διὰ τὸν ἰόν, ος τῶν ἐχιδνῶν ἀποστάξας, αὐτῆς τοῦ Κερβέρου κεφαλῆς ἐκπεφύκασιν, ἐβλαψε τὴν πόαν. Καὶ τάχα τις ἀστεῖζόμενος πρὸς τὸν μῦθον καὶ τὸν Ἡρακλείον τοῦτον ἀθλον κάτω βάλλων ἐρεῖ μηδὲν ἀγαθὸν τὸν Ἡρακλῆ ἐνταῦθα καταπράξασθαι. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀνθρώποις εἶναι πῆμα τὸν Κέρβερον κάτω μένοντα, ὅσον ἀνω γενόμενον. Τότε μὲν γὰρ νεκροῖς ἐνεκάθητο, ος οὐκ εστι δις θανεῖν, ἀνω δὲ φανείς καὶ τὸ ἀκόνιτον ἐκφήνας κακὸν μέγα τοῖς ζῶσιν ἐγένετο. Ὑποκάθηται δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ σκῶμμα κατὰ τῶν Ποντικῶν Ἡρακλεωτῶν. Εἰ γὰρ ἐπαινετέα ἡ σιλφιοφόρος Κυρήνη διὰ τὴν ευχρηστον βοτάνην τὸ σίλφιον, μωμητέοι ἐκ τοῦ ἀνάπαλιν ἀνθρώποι, παρ' οἰς τὸ θανάσιμον φύεται, εἰ γε καὶ ὁ θυμὸς μηδὲν βλάπτων ὁ μως ψεκτέαν τὴν θυμοφόρον

ποιεῖ γῆν. Χαλκεόφωνον δὲ τὸν Κέρβερρον παρατετηρημένως καλεῖ, ὡς τῆς τῶν κυνῶν ὀξειάς φωνῆς ἀπηχῆσει παρειοικίας χαλκοῦ. Ἰστέον δὲ ὁ τι ἐπεχωρίαζον τοῖς Μαριανδυνοῖς θρήνων ἀύληται, ὡς καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ, Μαριανδυνοῦ μεμνημένη θρηνητήρος. Θρηνητικοὶ δὲ καὶ οἱ Κᾶρες, ἀφ' ὧν καὶ Καρικὰ θρηνώδη ἀυλήματα. Τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ Φρύγες, ἐτι δὲ καὶ οἱ Μυσοί. Διὸ καὶ Αἰσχύλος φησὶ, βόα τὸ Μύσιον, ἡ γουν θρήνει. Μυθεύεται δὲ παῖς Τιτίου ὁ Μαριανδυνός, ὁ σ τὴν ὄδυρτικὴν ἀυλωδίαν ηυξήσε, καὶ ἐδίδαξε τὸν Μαρσίου τοῦ ἀυλητοῦ πατέρα, ἐξ οὗ καὶ Μαριανδυνοὶ ἀυλοὶ ἐπιτήδειοι τοῖς θρηνοῦσιν. Οὐτος κυνηγετῶν, φασὶν, ἀπώλετο, καὶ οἱ Μαριανδυνοὶ ἐν ἀκμῇ θέρους ἐθρήνουν αὐτόν. 793 Οτι μετὰ τοὺς Μαριανδυνούς ἢ τῶν Βιθυνῶν λιπαρὰ γῆ, ὅπου καὶ ὁ Ῥήβας ἐρατεινὸν προΐησι ῤέεθρον, ὀδεύων παρὰ τοῖς τοῦ Πόντου στόμασιν, ἡτοι ἐγγὺς τοῦ Ποντικοῦ στόματος· οὐτω καὶ ἀνωτέρω τὸ στόμα τοῦ Κερβέρου πληθυντικῶς στόματα εἰ πεν· οὐ περ ποταμοῦ κάλλιστον, φησὶν, ἐπὶ χθονὶ σύρεται ὑδωρ. Οὐ καὶ ἐπαναλαμβάνει, ὡς εἰ περ καὶ αὐτὸς ἀξιος ἡν λόγου πολλοῦ. ῤέειν δὲ φασὶ καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου, καθὰ καὶ τὸν Σαγγάριον, ὁ σ δὴ Σαγγάριος καὶ ναυσίπορος ἐστὶ καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίᾳ ποταμῶν, εἰσβάλλον εἰς τὸν Ευξεινον. Τοὺς δὲ Βιθυνούς καὶ ναυτικωτάτους ἰστοροῦσι γενέσθαι ποτὲ, καὶ τὴν αὐτῶν γῆν πάμφορον τε καὶ εὐδενδρον εἰναί φασὶ, καὶ λιθοτομίας εχουσαν πολλαχοῦ, καὶ κρυστάλλους ἐν ὀρεσι φύουσαν, καὶ ἀλλα πολλὰ εχουσαν ἀγαθὰ. Ἡρόδοτος δὲ λέγει Θρακὰς διαβάντας εἰς Ἀσίαν κληθῆναι Βιθυνούς, καὶ εἰναί παρ' αὐτοῖς χρηστήριον Ἀρεος. Λέγεται δὲ καὶ ὁ τι τὴν ἀπὸ Βοσπόρου γῆν εως ἐπὶ Ῥήβαντα Βιθυνοὶ ποτε κατέσχον. Τὴν δὲ αὐτοῦ ἐπέκεινα ἐπὶ Πόντον ὀρεινὴν οἱ Θυνοὶ εσχον ἀχρι ποταμοῦ Κάλητος· ὡς εἰναὶ ὀμόρους τοὺς τε Θυνοὺς καὶ τοὺς Βιθυνούς, οὐτω καλουμένους ἀπὸ τινων ἀδελφῶν ἐπιφανῶν Θυνοῦ καὶ Βιθυνοῦ, παίδων Φινέως κατὰ ποίησιν, ἡτοι ποιητῶν καὶ θετῶν, καθὰ φησὶν Ἀρριανός, ὁ σ καὶ γνήσιον παῖδα Φινέως ἰστορεῖ Παφλαγόνα, ἐξ οὗ χώρα Παφλαγονία. Καὶ γῆν λέγει Ῥηβαντίαν τὴν πρὸς τῷ Ψιλλίῳ ποταμῷ, καὶ δημιουργόν τινα ἰστορεῖ παρὰ Βιθυνοῖς Δαίδαλον καλούμενον, οὐ εργον ἐν Νικομηδεῖα γενέσθαι θαυμαστὸν ἀγαλμα Στρατίου Διός. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς Ἀρριανός καὶ ὁ τι ἀλλοὶ Ὀδρύσου παῖδὰς φασὶ τὸν Θυνὸν καὶ τὸν Βιθυνὸν, ὧν ἡ χώρα ὀμώνυμος. Σημεῖωσαι δὲ ὁ τι τὸ μὲν γῆν Ῥηβαντίαν παρὰ τῷ Ἀρριανῷ ἀφορμὴν δίδωσι τοῦ φανερώς νοεῖν ὁ τι περιττοσυλλάβως ὁ Ῥήβας κλίνεται, ὀμοίως τῷ Αἰαντι· τὸ δὲ Ῥηβαῖος ἔθνικὸν κλίσειν ὑπεμφαίνει τινὰ ἰσοσύλλαβον, παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ αὐτὸ εὑρισκόμενον. 803 Οτι οἱ Χαλκιδέες, ὁ εστιν οἱ περὶ Χαλκηδόνα, ὡς προερρήθη, οἱ καὶ Δωριεῖς ἰστορούμενοι εἰναὶ ἀνέκαθεν, περὶ τὸ στόμα οἰκοῦσιν, ἡ γουν περὶ τὴν Προποντίδα, ἡ τις μετὰ προσθήκης μάλιστα Πόντου στόμα λέγεται. Καὶ ὁ ρα ὁ τι οἱ Χαλκιδεῖς οὐτοι παρώνυμοί εἰσι τῆς ἐνταῦθά που Χαλκίδος, ἀφ' ἧς ἀρουραν ἀνωτέρω Χαλκίδα εἰπετὰ περὶ Χαλκηδόνα. Κατὰ δὲ τὴν Ἀρριανοῦ ἰστορίαν ἐπώνυμός ἐστὶν ἢ τῶν Χαλκηδονίων πόλις τῷ Κρόνου υἱῷ Χαλκηδόνι, ἀφ' οὗ πρῶτα μὲν ὁ ἐκεῖ που ῤέων ποταμὸς ἐκλήθη Χαλκηδῶν, επειτα ἢ πόλις, Δωριέων ἀποικησάντων ὑστέροις χρόνοις, ὀμώνυμος γίνεται τῷ ποταμῷ. Ἰστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὁ τι τοῖς Χαλκηδονίοις ἀποφρὰς νομίζεται παντὸς μηνὸς φθίνοντος ἐνάτη, ἡ γουν, ὡς τοῖς Ἀττικοῖς ἀρέσκει, αἱ εἰκοσταὶ πρῶται τῶν ὀλων μηνῶν, ἀπαῖσιοι αὐτοῖς κρίνονται, διότι ἐν τοιαύταις ἡμέραις ἀλλας τε δυστυχίας αὐτοὶ επαθον, καὶ Φαρνάβαζος δὲ ὁ Πέρσης τοὺς αὐτῶν παῖδας ἐκτεμῶν εἰς τὸν Δαρεῖον ἀνέπεμψε. Κατασκήψαι δὲ φησὶν αὐτοῖς καὶ νόσον ἐκ θεομηνίας, τὸ αὐτοὺς τὰ σφῶν ἀποτέμνειν αἰδοῖα, διότι θυσιῶν τινων κατημέλησαν. Ἰστορεῖται δὲ καὶ τὴν ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Εὐξείνου Πόντου Μεσημβρίαν Χαλκηδονίων εἰναὶ κτίσμα καὶ Βυζαντίων, ἡττηθέντων ἐν τινὶ μάχῃ καὶ φυγόντων ἐκεῖ. Οἰκοῦσι δὲ οἱ Χαλκιδέες οὐτοι, καθὰ καὶ προεγράφη, ἐς ἀντιπέραν Βυζαντίου, κληθέντος οὐτω ἀπὸ

Βύζαντος υιού Κεροέσης, η τις η ν θυγάτηρ' Ιούς, η διότι Βύζης ήγειτο του τών Μεγαρέων στόλου, οι και ε κτισαν τὸ Βυζάντιον κατὰ χρησμόν τοιοῦτον· Ολβιοι οι κείνην πόλιν άνέρες οικήσουσιν, άκτῆς Θρηκικής στενυγρόν παρ' ακρον στόμα Πόντου, ε νθ' ίχθυς ε λαφός τε νομόν βόσκουσι τόν αυτόν. Τόν δὲ Βύζαντα, ου έπώνυμον τὸ Βυζάντιον αστυ, δικαιοτάτὸν φασιν άνθρώπων γενέσθαι, και έπάρξαι τῆς παραλίας άπάσης Θράκης εως και είς Αιμον τὸ ορος. Είσι δὲ και Λίβυες Βύζαντες, και πόλις εκεί Βυζάντιον. Τινές δὲ Γύζαντας εκείνους καλοῦσιν.' Εν δὲ τῷ Θρακικῷ Βυζαντίῳ ιστορεΐται φυλάσσεσθαι ποτε τόν πλοῦτον τοῖς' Αθηναίοις, δια τήν όχυρότητα του πολιχνίου.' Ονομασθῆναι δὲ ποτε αυτό και' Αντωνινίαν, εως περιῆν Σεβῆρος και ό εκείνου παῖς' Αντωνίνος. Παρά δὲ του μεγάλου Κωνσταντίνου κληθῆναι αυτό Ανθουσαν. Κωμωδοῦνται δὲ είς μέθην οι παλαιοι Βυζάντιοι. Πολέμου γοῦν έπικειμένου ποτε, ουκ αλλως εσχεν ό στρατηγός ρῶον έπί τοῖς τείχεσιν ε χειν αυτούς, εί μη τὰ καπηλεΐα έγγύς τών τειχέων η γαγεν.' Ιστέον δὲ οτι τὸ Βυζάντιον αστυ και δια ει διφθόγγου ω φειλεν ε χειν, ως τινές φασι, τήν παραλήγουσαν, τῷ λόγω τών κτητικῶν' άλλ' ό Διονύσιος αποβαλών τὸ ε ψιλόν δια μόνου διχρόνου εκφέρει αυτό, τῷ λόγω τών τοπικῶν' ως και πρὸ τούτου τὸ Κυρβάντιον αστυ έπί Σαμοθράκης. Πολλά δὲ και αλλα όνόματα τὸ τοιοῦτον ε παθον πάθος, ω σπερ και τὸ τραπέζιον σχῆμα, καθά προγεγραπται, και τὸ Ποσιδήϊον, και τὸ ' Ικόνιον, και τὸ άλγινόεις παρὰ τῷ Οππιανῷ, και αλλα παρ' αλλοις. Και γάρ και τὸ τραπέζιον, ως έρρέθη, δια διφθόγγου ω φειλεν ε χειν τήν παραλήγουσαν, και τὸ Ποσιδήϊον δὲ και τὸ άλγινόεις ουκ ω φειλον δια διχρόνου μόνου ε χειν τήν δευτέραν μετα τήν α ρχουσαν συλλαβήν, και τὸ ' Ικόνιον ως από εικόνοσ άπαιτεΐ δια διφθόγγου τήν α ρχουσαν γράφεσθαι.' Ιστέον δὲ οτι ω σπερ τὸ Βυζάντιον δόκει παραλόγως δια του ι γράφεσθαι, ου τω και παρὰ' Απολλωνίῳ τὸ ' Υάντιος' Ογχηστός, ή του ' Υαντος πόλις. Ου τω δὲ και τὸ Αβας Αβαντος' Αβάντιον, έξ ου και τὸ Αβαντιά Μάκρις.' Αλλά ταῦτα μὲν ε χει άπολογίαν τὸ τοπικόν, άληθῶς δὲ παράλογα τὸ Αιπύτιον παρὰ τύμβον, και τὸ Ποιάντιον άγλαόν υίόν' ταῦτα γάρ κτητικὰ ο ντα κυρίων όνομάτων, του Αιπύτου και του Ποιαντος, και όφείλοντα δίφθογγον ε χειν τήν παραλήγουσαν, ο μως δια μέτρον άνάγκην μονοφθόγγω παραλήγεται. Κάκεϊνο δὲ ιστέον, οτι λέγονται μεγάλως ισχῦσαι και οι Βυζάντιοι' πτοηθῆναι δὲ ποτε τους Φοίνικας έπιπλέοντας, και άπολιπεΐν τήν σφετέραν, φυγόντες είς τόν Ευ ξεινον, και μετα τών Χαλκηδονίων οικίσαι τήν Μεσημβρίαν πόλιν, ως και άνωτέρω ει ρηται. 805 Οτι μετα τους Χαλκηδονίους Χαλκιδέας οι Βέβρυκες κείνται, οι ου τως καλοῦνται από Βέβρυκός τινος ήρωϊκοῦ άνδρός, η από Βεβρύκης γυναικός. Τούτους τους Βέβρυκας ιστορεΐται μείζω δοκεΐν ε χειν τὰ σώματα η καθ' ήλικίαν άνθρώπου, παρ' οις και ό Βέβρυξ εκείνος' Αράντας, ω τὸ μὲν μήκος είς όκτώ λέγεται πήχεις, ευ ρος δὲ, ως ' Αρριανός φησιν, ο σον τοςῶδε μήκει ές κουφότητα ζύμμετρον, η γουν ο σον η ν ζύμμετρον πρὸς τους όκτώ πήχεις του μήκους, είς τὸ κούφως βαινειν τόν ανθρωπον. Κατὰ δὲ του τοςούτου άνδρός νικηφόρος γέγονεν είς μονομαχίαν συστάς νεανίας έτῶν έπτακαΐδεκα. Τήν δὲ ρηθεΐσαν Βεβρύκην του Αιγύπτου μὲν άδελφόπαιδά φασι, μίαν δὲ τών θυγατέρων του Δαναοῦ, άδελφήν τῆς ' Υπερμνήστρας. Φείσασθαι δὲ λέγουσι και αύτην ' Ιπολύτου του άτανεψιου νυμφίου, ως και τήν ' Υπερμνήστραν του Λυγκέως, και φυγεΐν συν εκείνω, και πολλά δυνηθῆναι δια τὸ διδάσκειν τους βαρβάρους τήν Αιγυπτίαν σοφίαν. Διὸ και Βεβρύκην η Βεβρυκίαν άπ' αύτῆς κληθῆναι τήν χώραν είς η ν ε φυγε. Πίνδαρος ου ν δια τούτο όκτώ και τεσσαράκοντα ιστορεΐ τὰς Δαναΐδας, ως τὰς δύο μη συναριθμεΐν ταΐς λοιπαΐς θέλων, οι ον μη πεισθεισας τῷ πατρι, και δια τούτο άπαλιφείσας τῆς εκείνου πατρότητος.' Ιστέον γάρ οτι κατὰ τήν παλαιάν ιστορίαν πενήτηκοντα παιδων τών του Αιγύπτου πενήτηκοντα νεανίσιν άτανεψιαΐς συνευνασθέντων, θυγατράσι

Δαναοῦ, ἡ Βεβρῦκη μὲν καὶ ἡ Ὑπερμνήστρα μόναι τῶν συνεύνων ἐφείσαντο, αἱ δὲ λοιπαὶ τοὺς λοιποὺς διεχρήσαντο. Ὅτι μετὰ τοὺς Βέβρυκας ἡ Μυσιά καὶ τὰ τῆς Μυσίδος γῆς ὁ Ῥη, ἐνθα Μύσιος ποταμὸς ὁ Κίος προΐεις ἡμερόεντα ῥέεθρα, καὶ πόλις ὁμώνυμος ἡ Κίος. Περὶ δὲ τὸν Κίον ποταμὸν ἡ θρυλουμένη ἀρπαγὴ τοῦ Ὑλαν συνέπεσεν. Ἐταῖρος δὲ Ἡρακλῆος ὁ Ὑλας. Νύμφη γάρ, φησὶν, ἐκεῖ ὑδρευόμενον τὸν Ὑλαν καθήρπασεν, ὃν καὶ ἀνακαλούμενος ὁ πελώριος Ἡρακλῆς οὐδὲν ἠνυσεν, ἀλλὰ μακρὰ καὶ κενὰ βοήσας ἀπηλλάγη, ὡς καὶ Θεόκριτος ἱστορεῖ. Ὄθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀνακαλουμένων τοὺς μὴ ἀκούοντας, « Ὑλαν καλεῖς.» Φασὶ δὲ καὶ τὴν Προυσιάδα πρότερον Κίον καλεῖσθαι, ἢ νυστερον Δημήτριος κατέσκαψεν. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει ὅτι ὑπὲρ τὴν Προυσιάδα Κίος πόλις, ἢ νεκτίσε Κίος Ἡρακλῆος ἑταῖρος καὶ σύμπλους ἐπανελθὼν ἐκ Κολχίδος, ἐνθα τὰ κατὰ τὸν Ὑλαν γενέσθαι φασί. Περὶ δὲ Μυσῶν καὶ προεῖρηται μὲν ἡδη, καὶ εὐθύς δὲ κατωτέρω πάλιν εἰρήσεται. 809 Ὅτι μετὰ τὴν Μυσίαν ὁ τῆς μικρᾶς Φρυγίας ἀσπετος ἀγκῶν, ἡ γουν ἀγκάλη, ἐπιτρέχων εἰς Ἑλλάσποντον πρὸς ἑσπέραν, ὑπὸ τοὺς τῆς Ἰδης πόδας, ἐνδότερον δὲ ἐπ' ἀνατολὰς ἡ εὐρυτέρα Φρυγία, ὅστις ἡ μεγάλη, ἡς Μίδας ἐβασίλευσε, παρὰ τῷ προεῖρημένῳ Σαγγαρίῳ ποταμῷ, οὐ περ αἰπηγαὶ περί τινα λέγονται εἶναι κώμην Σαγγίαν καλουμένην. Ταύτην δὲ τὴν μεγάλην Φρυγίαν καὶ ἰππόβοτον λέγει καὶ λιπαράν. Ὀλβιωτάτους δὲ τοὺς Φρύγας καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι «λέγονται Φρύγες παλαιότατοι ἀνθρώπων γενέσθαι, καὶ ὅτι μαίνονται τῇ Ῥέα, καὶ πρὸς Κορυβάντων κατέχονται, ἡ γουν κορυβαντιῶσι δαιμονῶντες. Ὅταν δὲ κατάσχη αὐτοὺς τὸ θεῖον, ἐλαυνόμενοι καὶ μέγα βοῶντες καὶ ὄρχούμενοι προθεσπίζουσι τὰ μέλλοντα, θεοφορούμενοι καὶ μαινόμενοι.» Ἔστι δὲ, φασί, Φρυγία καὶ τις τόπος Εὐρωπαϊος περὶ τὴν Οἰτην τὸ τῆς Τραχίνος ὄρος, οὐτω κληθεῖσα παρὰ τὸ ἐκεῖ πεφρῦχθαι τὸν Ἡρακλέα καυθέντα. Τὸ δὲ πόδας Ἰδης ἐξ Ὀμήρου ληφθὲν Πινδάρῳ μὲν δέδωκεν ἀφορμὴν σφυρὰ ὀρους εἰπεῖν, τῷ δὲ Λυκόφρονι πτέρναν πύργου, καὶ ἀλλοῖς κνημοὺς ὀρους. Ἰστέον δὲ ὅτι Διονύσιος μὲν Ἀσιανῶν ἐνταῦθα Φρυγῶν μέμνηται, ἀλλοὶ δὲ φασὶ καὶ ἑτέρους Εὐρωπαίους εἶναι ποτε Φρύγας, ἐξ ὧν περαιωθέντων οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐγένοντο· ὡς περ καὶ Μυσοὶ οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι, οἱ γε καὶ πέραν Ἰστρου ἦσαν, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοὶ, ὧν μέρος καὶ οἱ Ὀλυμπηνοὶ Μυσοὶ, λεγόμενοι οὐτως, ὡς που προεῖρηται παρὰ τὸν μυσὸν, ὅστις ἐστὶν ἡ ὀξύα κατὰ τὴν τῶν Μυσῶν ἡ Λυδῶν γλῶσσαν· πολὺ γὰρ τὸ τοιοῦτον φυτὸν παρὰ τοῖς Μυσοῖς. Οὐτω δὲ φασὶ δύσεργον εἶναι διορίσαι Μυσοὺς καὶ Φρύγας διὰ τὸ ἀδιάφορον τῆς οἰκίσεως, ὡς τε τάχα καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθεν διεκπεσεῖν τὴν λέγουσαν, «πόρρω τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὀρίσματα.» Ὡσαύτως δὲ συγκέχυνται οἱ Λυδοὶ καὶ Μαίονες, οἱ καὶ Μήονες παρὰ τῷ Ποιητῇ. Ἀρριανὸς δὲ φησὶν ὅτι «Θυνὸς καὶ Μυσὸς υἱοὶ ἦσαν Ἀργανθώνης, ἡ τις καλὸν τι χρῆμα νύμφης ἦν, ἀφ' ὧν Θυνὸς μὲν Θυνίαν οἰκίσας ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε, Μυσοὶ δὲ ἐπὶ τῷ Μυσῷ ὠνομάσθησαν.» Ἡρόδοτος δὲ φησὶ καὶ αὐτὸς πρῶτους ἀνθρώπων τοὺς Φρύγας εἶναι, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς ἐμφαίνει, ἐνθα τὸν ἀρχαῖον βεκκεσέληνον λέγει, ἀπὸ τε τῶν Ἀρκάδων τῶν πρὸ τῆς σελήνης μυθευομένων εἶναι καὶ ἀπὸ τοῦ βέκου. Βέκος δὲ ὁ ἀρτος Φρυγιστί. 815 Ὅτι ὑπὸ ταῖς πλευραῖς τῆς μικρᾶς Φρυγίας ἡ Ἰλιος, μεταξὺ τῆς Ἰδης καὶ τῆς θαλάσσης. Ταύτην τὴν πόλιν ἀγλαὸν ἀστὺ παλαιγενέων ἡρώων λέγει, καὶ ἔργον μὲν φησὶ γενέσθαι Ποσειδῶνος καὶ Απόλλωνος κτισάντων, ὑπὸ Ἀθηνᾶς δὲ καὶ Ἡρας ἀπολέσθαι, ὅστις ὑπὸ τε φρονήσεως καὶ ὑπὸ ἡραίας ἡ γουν βασιλικῆς ἀνδρῶδους δυνάμεως· ἡ καὶ ἀλλως ἀστείως, ὅτι ἀνδρες μὲν τὴν πόλιν ἰδρυσαν, γυναῖκες δὲ κατέρριψαν. Ὅτι δὲ ἐξήλειπται ἀφανισθεῖσα ἡ παλαιὰ Ἰλιος, ὡς μηδὲ θεμελίους ὑπολειφθῆναι αὐτῆς, ἀριδῆλως ἡ παλαιὰ ἱστορία φησὶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπαναλαμβάνει καὶ τὴν Ἰλιον κατὰ συνήθειαν ποιητικὴν, οὐ μόνον διὰ τὸ σεμνὸν ἀλλως τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ θρήνων ἀξιαπαθεῖν αὐτήν. Διὸ καὶ ὁ Λιβανίος

που Αιγαίου μὲν πελάγους καὶ ἄλλων τινῶν τόπων πρὸς ὀνομα ψιλὸν καὶ μόνον ἀπλῶς οὕτως μέμνηται, τῆς Τροίας δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τὴν τὰ δεινότατα παθοῦσαν Πριάμου πόλιν φησὶν, οἰκτισάμενος ὡς ἐκ παρόδου αὐτήν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τρεῖς ἀναγράφονται Φρυγίαί παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Μία μὲν ἡ μεγάλη, ἣς ὁ Μίδας ἄρξαι λέγεται, περὶ ἣν καὶ ἡ Πισιδία καὶ τὸ Ἀμόριον καὶ τὰ Σύνναδα καὶ ἡ Λαοδίκεια. Ταύτης δὲ τῆς μεγάλης ἐστὶ καὶ ἡ παρῶρειος Φρυγία, περὶ ἣν τὸ Φιλομήλιον· καὶ αὐτὴ μὲν μία Φρυγία. Δευτέρα δὲ καὶ ἕτερα Φρυγία ἡ μικρὰ ἢ ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ περὶ Ὀλυμπον. Καὶ τρίτη ἡ λεγομένη Ἐπίκτητος, ἐν ἣ τὸ Κοτυάειον καὶ τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ, τὸ καὶ Δορυλάειον, κατὰ δὲ τὴν ὀρθογραφικὴν τέχνην καὶ Δορύλλειον, διὰ διφθόγγου, ὡς περ καὶ Δοκίμειον, πόλις καὶ αὐτὸ Φρυγίας· οὕτω δὲ καὶ Σύλλειον, ἐν δυοῖν ἄλλῃ καὶ δι' ἑνός. Ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα πόλις Φρυγίας, ἣ κατὰ τινας, ὡς φησι, Παμφυλίας. Δῆλον δὲ ὅτι καὶ Σύλλαιον τὸ τοιοῦτον γράφεται. 820 Ὅτι μετὰ τὴν μικρὰν Φρυγίαν καὶ τὴν Ἰλιον ἢ τῶν Αἰολέων παραπέπταται γῆ, Αἰγαίου περὶ χεῖλος, ὑπὲρ τὸν μέγαν ἠτοῖ πλατὺν Ἑλλησπόντον, ὅστις νοτιώτερον τοῦ Ἑλλησπόντου. Καὶ ἐνταῦθα γὰρ τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν ἐπὶ τῶν νοτιωτέρων τέθεικεν, ὡς αὐτῷ σύνηθες. Ἄλλως γὰρ ὑπὲρ τὴν Φρυγίαν πρὸς τὰ βόρεια οὐ κεῖνται Αἰολεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὴν παλαιὰν ἀναγραφὴν Φρυγῶν ἐχόνται Καππαδόκαι πρὸς βορρᾶν δηλαδὴ. Τούτοις δὲ πρόσουροι Κίλικες καθήκοντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν, περὶ ἣν καὶ ἡ Κύπρος. Τούτων δὲ ἐχόνται Ἀρμένιοι, αὐτῶν δὲ Ματιανοὶ, τούτων δὲ οἱ Κισσιανοὶ. Λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅτι μετὰ τοὺς Αἰολεῖς, ὡς ἐστὶ καὶ ἡ Σμύρνα, ἢ τῶν Ἰώνων γῆ κεῖται, ἀγχίαλος καὶ αὐτή. Ταύτης ἀρχὴ κατὰ τὸν Γεωγράφον ἡ Φώκαια πέρας οὐσα τῆς Αἰολίδος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς περ τὴν Ἰάδα ἐν τοῖς φθάσαις ἐγνωμένον τὴν αὐτὴν οὐσαν τῇ παλαιᾷ Ἀτθίδι, ὡς Ἰώνων καλουμένων πάλαι ποτὲ τῶν Ἀττικῶν ἀπὸ Ἰωνος καὶ τῆς χώρας Ἰάδος λεγομένης, οὕτω καὶ ἡ Δωρὶς ἢ αὐτὴ τῇ Αἰολίδι ἐστίν. Ἐκαλοῦντο γὰρ ποτε κατὰ τὸν Γεωγράφον Αἰολεῖς κατ' ἐπικράτειαν ἐθνους πάντες οἱ ἐκτὸς τοῦ κατὰ Πελοπόννησον ἰσθμοῦ, πλην Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων καὶ Δωριέων τῶν περὶ Παρνασσόν. Διὸ καὶ Πίνδαρος πολλαχοῦ, καίτοι Δωριστὶ γράφων, Αἰολίδα τὴν ἑαυτοῦ λέγει μολπὴν. Αἰολεῖς δὲ ἐκεῖνοι ἐλέγοντο ἀπὸ τῶν τοῦ Αἰόλου παίδων, ὡς περ καὶ Δωριεῖς ἀπὸ τῶν τοῦ Δώρου, καὶ Ἰωνες ἀπὸ Ἰωνος τοῦ Ζούθου ἀνδρὸς Ἀττικοῦ, ὃν καὶ Εὐριπίδης κτίστορα ἱστορεῖ Ἀσιάδος χθονός. Οἱ δὲ περὶ τὴν Ἀσίαν Αἰολεῖς οὕτως ἐκλήθησαν, οὐ μόνον ὡς ὀνομα τῶν ῥηθέντων Εὐρωπαϊῶν Αἰολέων ἀποικοὶ, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπὸ αἰόλων, ὅστις ἐκ ποικίλων τινῶν καὶ μιγάδων ἀνθρώπων, ἢ αὐτόθι ἀποικία ἐκείνοις συνεκροτήθη. 823 Ὅτι διὰ μέσης τῶν Ἰώνων γῆς ὁ Μαϊάνδρος λιπαραῖς δίναις εἰς ἅλα κατέρχεται, μετὰ τῆς Πριήνης καὶ τῆς Μιλήτου, Ἰωνικῆς πόλεως, ἀποίκου Ἀθηναίων κατὰ Ἡρόδοτον· ὡς ἢ μὲν Πριήνη καὶ Κάδμη ποτὲ ἐκλήθη, ἣν Αἰπυτος ὁ Νηλέως ἐκτίσεν, ἄφ' ἣς εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ὁ Βίας· ἢ δὲ Μίλητος κτίσμα Νηλέως ἀνδρὸς Πυλίου αὐτόθι μετοικήσαντος, κατὰ δὲ Ἡρόδοτον Νηλεὺς ὁ Κόδρου ἐκτίσεν αὐτήν. Φησὶ γάρ· «Νηλέω τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτιστύν.» Ἐρῖα δὲ ὁ τόπος οὗτος φέρει ἀγαθὰ, ὅθεν καὶ εἰς παροιμίαν κεῖται τὰ Μιλήσια στρώματα. Καὶ Θεόκριτος δὲ τάπητας μαλακωτέρους ὑπνοῦ εἰπὼν ἐπάγει· «φαίη ἂν ἢ Μίλητος καὶ ὁ τὴν Σαμίαν καταβόσκων» ὡς τῆς Σάμου καὶ τῆς Μιλήτου ἀγαθῶν οὐσῶν εἰς ἐρίων φορὰν. Περὶ δὲ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοιαῦτα γέγραπται· «Μίλητος πόλις Ἰώνων ἐπιφανής. Ἐκλήθη δὲ ποτε καὶ Λελεγίς διὰ ἐποίκους Λέλεγας, καὶ Πιτύουσα δὲ ἀπὸ τῶν ἐκεῖ πιτύων, καὶ διότι ἐκεῖ πρῶτον πίτυς ἐφυ.» Ἐκεῖθεν ἢ ἡ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, καὶ ῥήτωρ Αἰσχίνης, ὃν ἢ παρρησία ἐβλάψε, καὶ Φωκυλίδης, καὶ Τιμόθεος ὁ κιθαρωδός, εἰς ὃν ἐπίγραμμα φέρεται τόδε· Πάτρα Μίλητος τίκει Μούσαισι ποθεινὸν Τιμόθεον, κιθάρας δεξιὸν ἠνίοχον. Ἦν δὲ ποτε καὶ Κρητικὴ Μίλητος. Λέγεται δὲ καὶ τὴν τῆς

Καλυψοῦς νῆσον Μίλητον κληθῆναι ποτε. Φέρεται δὲ λόγος, καὶ μέγιστον κατασκευασθῆναι ναὸν ἐν Μιλήτῳ; χωρὶς ὀροφῆς μείναντα διὰ τὸ μέγεθος. Ταύτης δὲ ἰστοροῦνται πολλαὶ ἀποικίαι, ὁ ποιεῖ καὶ περὶ τὰ Νειλῶα στόματα τεῖχος ἢ ν Μιλησίων λεγόμενον, ὁ περ αὐτοῖ ἐτείχισαν ναυσὶ τριάκοντα πλεύσαντες· καὶ ὁ που δὲ τελευτᾷ ὁ Ἴστρος περὶ τὸν Εὐ ξεινον, Ἴστριανοὶ κατοικοῦσι Μιλησίων ἀποικοί, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος. Τούτων δὲ βορειότερα ἢ Εφεσος, ἢ καὶ Τραχεῖα ποτε κληθεῖσα καὶ Ὀρτυγία καὶ Πτελέα· πόλις δὲ Ἰώνων καὶ ἢ Εφεσος, κατὰ δὲ Ἡρόδοτον Λυδίας, ἢ ν καὶ παραλίαν ὁ Διονύσιος λέγει, καὶ μεγάλην πόλιν Ἀρτέμιδος, καὶ ναὸν ἐκεῖ φησὶν εἶναι, ὁ ν Ἀμαζόνες ἐποίησαν ἐν πρέμνω, ὁ εστὶν ἐν κορμῷ πτελέας, περιώσιον ἀνδράσι θαῦμα. Λέγει δὲ ἰσως τὸν περίπυστον ἐκείνον, τὸν ὑστερον καυθέντα πρὸς τινος θελήσαντος οὐτως ἑαυτῷ περιποιήσασθαι τὸ ἐπ' ὀνόματι ἀοίδιμον, καὶ ν οὐκ εσχε τυχεῖν ἐκείνος οὐ ἢ θελεν· ἀραὶ γὰρ ἐτέθησαν, μηδένα τῶν ἀπάντων τὸ ἐκείνου περιφέρειν ὁ νομα, ὡς α ν ἐπιλησθεῖη παντάπασι καὶ μὴ εχοι ὁ βούλεται. Λέγεται δὲ καὶ ὁ τι Κροῖσος τῇ Ἐφέσῳ ἐπιθέμενος ἐπολιόρκει, ἀμηχανοῦντες δὲ οἱ πολῖται ἀνέθεσαν τὴν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος σχοινίον εἰς τὸ τεῖχος. 828 Ὅτι δὲ αἱ Ἀμαζόνες πολλοὺς ἐν Ἀσίᾳ κατέσχοντόπους ποτε, δηλοῦσι καὶ κρῆναί τινες Ἀμαζόνων ὁμώνυμοι, ναὶ μὴν καὶ πόλεις, οἰον ἢ Εφεσος αὐτη, ἢ Ἀναία, ἢ Μύρινα, ἢ Αἰολικὴ Κύμη. Ἔστι δὲ καὶ Ἐλαία τόπος πρὸς τῇ Νικομηδεῖα κατὰ τὸν Ἀρριανὸν ἀπὸ Ἐλαίας Ἀμαζόνος. Καὶ πρὸς τῷ Πόντῳ δὲ Θίβα, τόπος διὰ τοῦ ἰεχων τὴν παραλήγουσαν, ἀπὸ μιᾶς τῶν ὑφ' Ἡρακλέος ἀναιρεθειῶν Ἀμαζόνων σχοῦσα τὴν κλῆσιν, ὡν αἱ διάφοροι, τουτέστιν αἱ ὑπερέχουσαι καὶ ἀξιολογώτεραι, κατὰ τὴν τοῦ Ἀρριανοῦ ἱστορίαν, εἰσὶν αὐται πρὸς ὁ νομα, Τράλλα, Ἰσοκράτεια, Θίβα, Πάλλα καὶ ἄλλαι. Καὶ ἢ Σμύρνα δὲ Ἀμαζώνου σα καὶ αὐτὴ κατασχεῖν τὴν Εφεσον λέγεται, ἀφ' ἢς καὶ Σμύρνα τόπος Ἐφέσου. Καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Εφεσον Σμύρναν κληθῆναι ποτε λέγουσι. Φασὶ δὲ τὴν τῆς Ἐφέσου πόλιν ἐν κοίλῳ τόπῳ οἰκισθεῖσαν τὴν ἀρχὴν καὶ χειμῶνι κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ Λυσιμάχου μετατεθῆναι ε νθα νῦν ἐστι, καὶ Ἀρσινόην κληθῆναι ἀπὸ Ἀρσινόης τῆς ἐκείνου γυναικός. Φέρεται δὲ καὶ Δουρίδος καλὸν ἐπίγραμμα εἰς τὸν τοιοῦτον κατακλυσμὸν, ἐν ῶ καὶ ἀοιδοτάτην τῶν Ἰάδων πόλεων τὴν Εφεσον ἐκείνος λέγει· ἀρχὴ δὲ τοῦ ἐπιγράμματος αὐτη Ἡέραι νεφέλαι, πόθεν ὑδατα πικρὰ πιοῦσαι νυκτὶ σὺν ἀστεμφεῖ πάντα κατεκλύσατε; καὶ τὰ ἐξῆς. Τὴν δὲ Εφεσον τὸ κύριον ὁ νομα, γυνὴ γὰρ ἢ Εφεσος, ἀφ' ἢς ἢ πόλις ὀνομάζεται, πρόσπολον Ἀρτέμιδος φασὶ, καὶ θυγατέρα αὐτῆς τὴν Ἀμαζῶ ἰστοροῦσιν, ἀφ' ἢς αἱ Ἀμαζόνες. Οἱ δὲ φασὶ τὰς Ἀμαζόννας ὑπὸ Ἡρακλέος διωκομένας, ὁ τε κελεύοντος Εὐρυσθέως ἐπὶ τὸν τῆς Ἰππολύτης ἐστάλη ζωστήρα, καταφυγεῖν ἐπὶ τινὰ βωμὸν Ἀρτέμιδος, κάκεῖ τυχεῖν ἀφέσεως, καὶ τὸν τόπον ἐκεῖθεν Εφεσον κληθῆναι κατὰ παραγραμματισμὸν, ἀντὶ τοῦ Αφεσον. Ἔθνος δὲ γυναικεῖον αἱ Ἀμαζόνες πρὸς τῷ Θερμῶδοντι, διὸ καὶ ἀπὸ μητέρων ἐγενεαλογοῦντο, καθάπερ Ἀρριανὸς ἰστορεῖ. Ἐκαλοῦντο δὲ ποτε καὶ Σαυρομάτιδες, διὰ τὸ ἐν τῇ Σαυροματικῇ ποτε Σκυθία οἰκῆσαι, καθὰ προέγραπται ἐν τοῖς περὶ Σαυροματῶν· ἢ οἶονεῖ σαυροπάτιδες, διὰ τὸ σαύρας πάσασθαι, ὁ ἐστὶ γεύσασθαι· τοιοῦτων γὰρ ἢ σθιον κρεῶν. Διὸ καὶ Ἀμαζόνες ἐκαλοῦντο κατὰ τινὰς, οὐ μόνον ὡς μονόμαζοι· ἐπεκαίοντο γὰρ βρέφοθεν τὸν δεξιὸν μαζόν, ὡς α ν μὴ ἐπικωλύη τὴν τοξείαν, ἀλλὰ καὶ οἱ α μὴ μάζαις ἀλλὰ κρέασι θηρίων ἐπιτρεφόμεναι. Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Τὸν δὲ ῥηθέντα Μαϊάνδρον σκολιὸν φασὶ ῥέειν, ἀφ' οὐ καὶ τὰς τῶν ποταμῶν σκολιότητος πάσας Μαϊάνδρους καλεῖσθαι. Ἰστορεῖται δὲ ὁ τι τὴν ἀνωτέρω εἰρημένην Πριήνην πρὸς τῇ θαλάσῃ. οὐσαν τὰς ἀρχὰς μεσόγεων πεποίηκεν ὁ Μαϊάνδρος μακρῷ προσχώματι· φησὶ γὰρ ὁ Γεωγράφος· «οὐτω γὰρ ὁ Μαϊάνδρος πολὺν χοῦν κατάγων καὶ ὁ πη τύχη τοῦ αἰγιαλοῦ προστιθεὶς πεποίηκε τὴν Πριήνην μεσόγεων τεσσαράκοντα σταδίων προσχώματι, ἐπὶ θαλάττῃ πρότερον

ου σαν.» 830 Οτι μετά τούς Ιωνας οί Μήνες, ω ν και Ομηρος μέμνηται, η γουν οί Λυδοί, ἐπ' ἀνατολὰς, ε θνος χώραν ἀγαθὴν οἰκοῦν καὶ πολυαργυρωτάτην, ω ς φασιν οί παλαιοί, ε νθα ὁ ἡνεμόεις Τμῶλος τὸ ο ρος, ο θεν ὁ Πακτωλὸς ῥέων χρυσὸν ὁμοῦ δίνησιν ἐφελκόμενος κελαρύζει. Χρυσορροὰς γὰρ ἱστορεῖται ὁ Πακτωλὸς ποταμὸς, η ὡς αὐτὸ τοῦτο χρυσοῦ κατασύρων ψήγματα, η ὡς λιπαίνων τὴν ἐγχώριον γῆν, καὶ πλουτοποιὸς τοῖς ἐκεῖ γινόμενος. Καὶ ο ρα καὶ ἐνταῦθα τὸ κελαρύζειν, οὐ πάνυ προσφυὲς ο ν μεγαλειότητι ποταμίου ῥεύματος, ὡς οὐδὲ ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἐπὶ τοῦ Κηφισοῦ. Ὁ δὲ Πακτωλὸς καταφέρεσθαι λέγεται εἰς τὸν Ερμον, καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, λέγων «Πακτωλὸς ψήγμα χρυσοῦ καταφέρων ἐκ τοῦ Τμῶλου εἰς τὸν Ερμον ποταμὸν ἐκδίδοι.» Ὁ δὲ Ερμος ῥέων διὰ τῆς Σαρδιανῆς ἐκδίδωσιν εἰς τὴν τῆς Φωκαίας θάλασσαν. Λίαν δὲ καὶ τὴν τῶν Λυδῶν ἐξυμνεῖ ὁ Διονύσιος ὡς εὐδαίμονα, θεῖόν τε ε δαφος αὐτὴν ἀποκαλῶν καὶ λέγων κύκνων λιγυράν ο πα ε αρος ω ρα ἀκούεσθαι ἐν ταῖς τοῦ Πακτωλοῦ πλευραῖς, οἱ καθ' ἡ ν λην ε νθα καὶ ε νθα νέμονται ἀξιομένης ἐπὶ πόας, καὶ ο τι πολλοὶ μὲν λειμῶνες ἐν Ἀσίᾳ θάλλουσι, ε ξοχα δὲ κατὰ τὸ Μαιάνδριον πεδῖον. Διό τινες καὶ τὸ παρ' Ομήρῳ « Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι » ἐντεῦθεν νοοῦσιν, ὡς τάχα τῆς Μηονίας Ἀσίας λεγομένης. Μεθ' ἡ ν καὶ ε θνος τι οί Μυσοὶ κατὰ τὸν Γεωγράφον, α λλο παρὰ τούς Ὀλυμπηνοὺς. Φησὶ γὰρ ἐκεῖνος· «Μυσοὶ μετὰ Λυδοῦς, καὶ πόλις Φιλαδέλφεια.» Λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ τὸν Κάϋστρον η συχα καχλάζοντα η παφλάζοντα ἐπιρρέειν υ δατι ἀγλαῶ εἰς τὸν Μαίανδρον. 837 Κάϋστρος δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ παρακεῖσθαι τῇ κατακεκαυμένη χώρᾳ, ἐξ ἡ ς κατὰ τὸν Γεωγράφον οἱ νος ἐλλόγιμος ἀρετῇ ὁ κατακεκαυμένητης. Τὴν δὲ χώραν ταύτην οί μὲν Μυσίαν καλοῦσι διὰ τούς ἐκεῖ ῥηθέντας Μυσοὺς, οί δὲ Μηονίαν διὰ τούς Μήονας· η τις τεφρώδης λέγεται εἶναι τὴν ἐπιφάνειαν καὶ α δενδρος, πλὴν ἀμπέλου. Ἀπὸ δὲ τοῦ Καῦστρου καλεῖται καὶ πεδῖον Καῦστριον τὸ καὶ Καῦστριανόν, ω συνεχὲς τὸ Κιλβιανόν. Λέγονται δὲ οί Λυδοὶ καὶ Μαίονες καὶ Μήνες, ὡς δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, λέγων ο τι ὁ δῆμος Λύδιος ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ Ατυος, πρότερον Μήων καλούμενος· παρ' οἱ ς καὶ αἱ Σάρδεις τὸ τῶν Λυδῶν βασίλειον, α ς φασιν Ὑδην λέγεσθαι παρὰ τῷ Ποιητῇ. Ταύτας ἐλεῖν οί Κιμμέριοι λέγονται δίχα τῆς ἀκροπόλεως, ο τε τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας κατέδραμον. 839 Οτι ἀποσεμνύνων τὴν γῆν τῶν Λυδῶν ὁ Διονύσιος ὡς καὶ καλλιγύναικά φησιν ο τι «οὐ μὴν οὐδὲ τὰς Λυδὰς μέμψαιτό τις γυναικας, αἱ χρυσοῦν α μμα κατὰ ὄσφύος βαλοῦσαι, η γουν ζώνη χρυση ζωσάμεναι, κύκλον χοροῦ θηητὸν ἐλίσσουσι, χοροστασίας τελοῦσαι τῷ Διονύσω.» Εἰτα ἐνθουσιῶν οἱ ον ὁ ποιητὴς πανηγυρικώτερον ἐπὶ τῇ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ καὶ ἀφελείᾳ λόγου γοητεύων τὸν ἀκροατὴν, η καὶ ὡς εἶπεῖν τοῖς ε πεσι χορεύων καὶ ἐπορχούμενος ἐπάγει, «σὺν καὶ παρθενικαὶ νεοθηλέες οἱ ἄ τε νεβροὶ σκαίρουσιν, τῆσι δὲ, η γουν ταύταις, περισμαραγεῦντες ἄηται ἡμερτοὺς δονέουσι περὶ στήθεσσι χιτῶνας.» Τὸ δὲ νεοθηλέες τοῖς νεβροῖς συντακτέον, παρθένους γὰρ τοιαύταις οὐ πάνυ προσφυὲς τὸ ο νομα. Χαιρόντων δὲ τὸ σκαίρειν· τὸ μέντοι σπαίρειν κινδυνώδης λέξις ἐστίν, ω σπερ καὶ τὸ ἀσπαίρειν. Τὸ δὲ σμαραγεῖν ἰδοῦ καὶ ἐπὶ ἀνέμων ὀνοματοπεποιήται· ο θεν καὶ Ζεὺς ἐρισμάραγος, η τοι ἄηρ πολύηχος. Ἐνταῦθα δὲ οὐ μόνον ὡς δεξιὰς χοροποιοὺς ὁ Διονύσιος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀγαθὰς ὑφαίνειν τὰς Λυδὰς ἐπαινεῖ. Οτι δὲ καὶ πλούσιοι πάλαι ποτὲ οί Λυδοὶ δῆλον, παρ' οἱ ς πρώτοις καὶ νομίσματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἐκόπη· καὶ τρυφὴν δὲ πολλὴν εἶχον, ο θεν καὶ παίγνια πολλὰ ἐξεῦρον αὐτοί. Λέγονται δὲ καὶ ἀνδρεῖοί ποτε γενέσθαι καὶ ἀλκιμώτατοι, καὶ ἀγαθοὶ εἶναι ἱπεύειν. Διὸ καὶ παρὰ Λύδιον α ρμα θέειν λέγονται παροιμιακῶς οί ἐν ἡνιοχεῖα ἡττώμενοι. 846 Οτι ω σπερ Πάμφυλος καὶ Παμφύλιος τὸ ἐθνικόν, καὶ Σύρος καὶ Σύριος, ου τω καὶ Λυδὸς καὶ Λύδιος. Διαβάλλονται δὲ οί Λυδοὶ ἐπὶ πονηρία, ο θεν καὶ ἡ παροιμία «Λυδοὶ πονηροὶ, δεῦτεροι δ' Αἰγύπτιοι, καὶ τρίτοι Κᾶρες.» Αἱ δὲ Λυδαὶ πορνεύεσθαι πᾶσαι λέγονται, καὶ δῶρα πλείω δίδοναι η

λαμβάνειν. Ου τω δέ φασι καὶ παρ' Ἀρμενίοις παρθένους ἐπιφανεῖς ἀνιερωθείσας θεᾶ τινι λεγομένη Ἀναίτιδι καταπορνεύεσθαι, εἰ τα πρὸς γάμον ἐκδίδοσθαι, μηδενὸς ἀπαξιοῦντος ταῖς τοιαύταις συνοικεῖν. 847 Ὅτι Λύκιοι τὸ εὖρος κατὰ τινὰς καλεῖται ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίου διαβάντος εἰς τὴν Ἀσίαν. Κεῖνται δὲ, φησὶν, οἱ Λύκιοι πρὸς θάλασσαν· ἐνθα καὶ ὁ Ξάνθος ποταμὸς ἐστίν, ἄλλος παρὰ τὸν Τρωικὸν, τὸν καὶ Σκάμανδρον, καὶ πόλις ὁμώνυμος. Περὶ ὧν ἐρρέθη τι καὶ ἐν τῇ τῶν Πατάρων ἱστορίᾳ. Περὶ δὲ Λυκίαν καὶ τὰ τοῦ βαθυκρήνου Ταύρου οὐρα φαίνεται μέχρι Παμφύλων ἢ τοῦ Παμφυλίων· διχῶς γὰρ ἢ τοῦ εθνους φέρεται γραφή, ὡς προεῖρηται· οὐ Ταύρου τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν, ὡς οἱ παλαιοὶ φασι, προτομῇ ταύρου εἰκάζονται, διὸ καὶ ταῦρον τὸ ὄρος κληθῆναι λέγουσιν. Οἱ δὲ καὶ διὰ τὸ μέγεθος Ταῦρόν φασιν αὐτὸν λέγεσθαι· ταῦροι γὰρ καὶ βόες παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὰ μεγάλα καὶ βίαια, ὁθεν καὶ τὸ βου ἐπιτατικὸν μόριον κατὰ τινὰς εἰληπται ὡς ἐκ τοῦ βοός. Τὸν δὲ ἐνταῦθα Ταῦρον τὸ ὄρος καὶ Κράγον φησὶ φημιζέσθαι, ἀπὸ Κράγου τινὸς ἐπιφανοῦς ἀνδρὸς, ὃς αὐτόθι θανὼν τιμᾶται. Ἐν τούτῳ δὲ φασιν οἱ παλαιοὶ τῷ Κράγῳ θεῶν ἀγρίων ἀντρα εἶναι. Ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ τοῦ Κράγου καὶ ταῦτά φησιν· «ὁ Κράγος ὄρος ἐστὶν ἔχον ἀκρας ὀκτὼ καὶ πόλιν ὁμώνυμον, ἐνθα μυθεύεται τὰ περὶ Χιμαίρας, καὶ φάραγξ ἐκεῖ Χίμαιρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνατείνουσα. Πρὸ δὲ αὐτοῦ κεῖται ὁ Ἀντίκραγος.» Ἱστορεῖται δὲ καὶ ὁ ὄρος εἶναι περὶ Λυκίαν, τίκτον πῦρ αὐτόματον· τοῦτο δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φαίνεται. 852 Ὅτι ἐν Ἀσπένδῳ τῇ Παμφυλικῇ πόλει, ἐνθα ποταμὸς Εὐρυμέδων ῥέει, συῶν θυσίαις ἰλάσκειται Ἄφροδίτη, ὃ ἐστὶ θεραπεύεται, Μόψου τινὸς προκατάρξαντος τοῦ εθνους, ὃς εὐξάμενος θύσειν ὁ ἀν παραπέση τῇ θήρᾳ σὺν ἐλῶν εθυσσε, κάκειθεν τὸ εἶδος ἐκράτησεν. Ἀργείων δὲ κτίσμα ἢ Ἀσπενδος, εὐάνδρουσά ποτε κατὰ πολὺ· εἶχε δὲ καὶ ἐλαιῶνα. Φησὶ γὰρ ὁ Γεωγράφος· «Ἀσπενδος ἐλαιόφυτος, καὶ Σίδη, Παμφυλικαὶ πόλεις, κατέχουσαι χωρία γεώλοφα.» Ὁ δὲ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ κακωθῆναι τοὺς Ἀσπενδίους ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, διότι δοῦναι τῇ στρατιᾷ ὑποσχόμενοι πεντήκοντα τάλαντα εἰς μισθὸν, καὶ τοὺς πεντήκοντα ἰππους, οὓς ετρεφον τῷ βασιλεῖ, οὐκ ἔδωκαν. Ἀλλὰ τε οὐν αὐτοὺς ἐλύπησεν ὁ βασιλεὺς καὶ τάλαντα ἑκατὸν ἔλαβεν ἀντὶ τῶν πεντήκοντα. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἀσπενδος μὲν διὰ τοῦ ἐπόλεως ὀνομα, διὰ δὲ τοῦ ὀασπονδος ὁ μὴ σπενδόμενος· ἵνα μὴ συννεπέσωσιν ἢ πόλις καὶ τὸ ἐπίθετον. 854 Ὅτι ἢ Παμφυλία ἢ χώρα ἢ ἀπὸ γυναικὸς Παμφύλης ἢ ἀπὸ Παμφύλου τινὸς, οὐ καὶ Λυκόφρων μέμνηται. Ἡρόδοτος δὲ φησὶν ὅτι Παμφύλιοι εἰσι τῶν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόγου καὶ Κάλχαντος. 855 Ὅτι Παμφυλίδες πόλεις Κώρυκος, Πέργη καὶ Φάσηλις προπαροξυτόνως, ἢ ποτε Φάρσαλος, ἀφ' ἧς Θεοδέκτης κάλλιε διαφέρων καὶ ποιήσας τέχνην ῥητορικὴν καὶ λόγους ἀγαθοὺς γράψας καὶ τραγωδίας ν'. Περὶ τούτων ὁ Γεωγράφος φησὶ· «Κώρυκος καὶ Φάσηλις Παμφύλων τόποι.» Ἀλλαχοῦ δὲ φησὶ· «Κώρυκος αἰγιαλὸς περὶ Λυκίαν. Εἰ τα Φάσηλις λίμνη καὶ πόλις ἀξιόλογος ἔχουσα τρεῖς λιμένας. Ταύτης ὑπέρεκειται τὰ Σόλυμα· καὶ Τερμησσὸς πόλις Πισιδικὴ ἐπικειμένη τοῖς στενοῖς τοῖς περὶ τὴν Φασηλίδα θάλασσαν, ἀπερ' Ἀλέξανδρος ἀνοίξας διήγαγε τὴν στρατιάν. Ἐνθα καὶ Κλίμαξ ὄρος, φησὶν, ἐπικείμενον τῷ Παμφυλίῳ πελάγει. Ἐνταῦθα νηνεμίας μὲν γυμνοῦται τοῖς παροδεύουσιν ὁ αἰγιαλὸς, πλημμύροντος δὲ τοῦ πελάγους ὑπὸ τῶν κυμάτων καλύπτεται τὸ πολὺ. Μέσον δὲ Φασηλίδος καὶ Ἀτταλείας Θήβη πόλις καὶ Λυρνησσὸς, ὁμώνυμοι ταῖς Τρωικαῖς.» Τὴν δὲ Ἀττάλειαν ὁμώνυμον ὁ Γεωγράφος εἶναι λέγει τοῦ κτίσαντος, ὃς καὶ Κώρυκον πολίχνην ὠκισεν. Ἐν ἄλλοις δὲ φησὶν ὁ αὐτὸς, ὅτι Κώρυκος ἀκρὰ Κιλικίας, μετὰ τὴν ἀκρὰν τὸ Ἀνεμούριον, ὑπὲρ ἧς ἀντρον τὸ Κωρύκιον, ἐν ᾧ ἀρίστη κρόκος φύεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἢ παροιμία ἢ λέγουσα «τοῦ δ' ἀρ' ὁ Κωρυκαῖος ἠκροάζετο», οὐκ ἀπὸ ταύτης τῆς Κωρύκου εἰρηται, ἀλλ' ἀπὸ νησίου τινὸς καὶ λιμένος ὀνομασθέντος πλησίον τῆς Τέω (νήσου) καὶ τῶν Ἐρυθρῶν, ἐνθα

ληστήριον η ν τῶν ἐκεῖ Κωρυκαίων ὠτακουστούτων περιέργως τὰ κατὰ τοὺς ἐμπόρους καὶ οὐτως ἐπιβουλεύοντων αὐτοῖς. Ὄθεν καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν περιεργαζομένων καὶ μανθανόντων τὰ ἀπόρητα. 857 Ὅτι τοὺς Λυκίους πρὸς θάλασσαν εἶπεν εἶναι, διαστέλλων πρὸς τοὺς Λυκάονας, οὐς Λυκάονας πρὸς ἀνατολήν λέγει ὡς ἡπειρώτας μέσην χθόνα οἰκεῖν, καὶ ἀγκυλοτόξους ἐπονομάζει, καὶ ἰδρίας ἐν πολέμῳ καλεῖ. Τούτων τῶν Λυκαόνων ἐστὶ καὶ τὸ Ἰκόνιον τῆς εἰκόνι τῆς Γοργόνης παρονομαζόμενον, η ν αὐτόθι ἀναστηλώσαι λέγεται ὁ Περσεύς. Λέγονται δὲ Λυκάονες ἀπὸ Λυκάονος τινὸς Ἀρκάδος, πόλιν αὐτόθι κτίσαντος, κατὰ χρησμὸν, ἐπὶ ἐμφανείᾳ λύκου ἀκάμαντος φέροντος ἐνὶ γναθμοῖς «ἀνδρομένην παλάμην, τό ῥα οἱ τέκμηρεν Ἀπόλλων.» Ἰστέον δὲ ὅτι διττοὶ εἰσὶν οἱ Λύκιοι, ὡς καὶ Ὀμήρῳ δοκεῖ, οἱ μὲν Τρωικοὶ, καθὰ καὶ ὁ Γεωγράφος φησὶν, οἱ δὲ πρὸς τῆς Καρίας. Ἀδηλον δὲ πότεροι τοὺς ἑτέρους ἀπόκισαν. Οὐ τῷ δὲ φησὶν ὁ Γεωγράφος καὶ ἐπὶ τῶν Κιλικίων. Περὶ τούτων μέντοι ἀλλαχοῦ φησὶν ὁ αὐτὸς Γεωγράφος, ὅτι Κίλικες οἱ ἐν Τροίᾳ μεταστάντες εἰς Συρίαν ἀπετέμοντο παρὰ τῶν Σύρων τὴν νῦν Κιλικίαν. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς πρὸς τῆς Καρίας Λυκίους ἐκ Κρήτης γενέσθαι ἰστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι Τερμίλαι ἐκαλοῦντο, ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ Πανδίου ἀνδρὸς Ἀθηναίου ἐκλήθησαν Λύκιοι. Εἰχον δὲ ποτε τόξα κρανείνα, καὶ ὀϊστοὺς καλαμίνας ἀπτέρους, καὶ αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ὠμούς, καὶ περὶ ταῖς κεφαλαῖς πῖλους ἐστεφανωμένους πτεροῖς. 858 Ὅτι τὸ τῶν Πισιδέων πεδίον, οὐς καὶ Σολύμους τινὲς φασὶ, λιπαρὸν λέγει, ὡς πόλις καὶ ἡ Σέλγη, η ν καὶ κτίσμα λέγει λαοῦ Ἀμυκλαίων καὶ μεγαλώνυμον καλεῖ. Φασὶ γὰρ δισμυριάνδρον τὴν πόλιν ταύτην γενέσθαι ποτέ. Ἀπὸ Πισίδου δὲ τινος ὀνομασθῆναι λέγονται οἱ Πισίδαι, δι' ἑνὸς σ' ἐκφερόμενοι, καὶ ποτὲ μὲν ἐν συστολῇ, ποτὲ δὲ ἐν ἐκτάσει τὴν ἀρχουσαν εἰχοντες. Λέγεται δὲ ὑπὸ Κάλχαντος πρότερον ἢ Σέλγη κτισθῆναι, εἰτα ὑπὸ Λακεδαιμονίων. Ἀξιολογώτατοι δὲ Πισιδέων οἱ Σελγεῖς, καὶ δι' ἐρμυνότητα τῆς πόλεως οὐδέποτε ὑπ' ἄλλοις γενόμενοι, Ἀλεξάνδρῳ δὲ πρεσβευσάμενοι, καὶ κατὰ φιλίαν εἰπόντες δέχεσθαι τὰ προστάγματα. Ἰστορεῖται δὲ καὶ πάνυ ποτὲ τὴν πόλιν ταύτην εὐνομηθῆναι, Λακόνων, ὡς εἰρηται, μετοικησάντων εἰς αὐτήν. Ὄθεν καὶ ἀσελγεῖς φασὶ κατὰ στέρησιν καλεῖσθαι τοὺς αἰσχροὺς καὶ οὐ ζῶντας εὐνόμως μηδὲ ἑοικότας τοῖς Σελγεῦσι κατὰ ἠθους χρηστότητα. Καίτοι ἄλλοι τὸ ἀνάπαλιν φαυλοτάτους τοὺς ἐκεῖ ἰστοροῦσιν, Ὄθεν κατ' ἐπίτασιν λέγεσθαι τὴν ἀσελγειαν ἐπὶ τῶν οὐ καθαρῶς ζώντων, ἀλλὰ τοῖς Σελγεῦσιν ἑοικόντων. Κρείττων δὲ ἡ πρώτη ἐπιβολὴ τῆς ἐτυμότητος· τάχα γὰρ οὐκ ἂν ὁ Διονύσιος μεγαλώνυμον εἶπε τὴν Σέλγην, εἰ φαύλους τοὺς πολίτας εἴτρεφεν. 859 Ὅτι πόλεις Πισιδέων καὶ ἡ Λύρβη καὶ ἡ Τερμησοῦς ὑπερκειμένη τῆς Κιβύρης, μεγίστης διοικήσεως· ἐνθα ἰδίον φησὶν ὁ Γεωγράφος τὸν σίδηρον ῥαδίως τορεύεσθαι. Ταύτην τινὲς διὰ τοῦ λ γράφουσι Τελμησοῦν, καὶ λέγουσιν ὅτι Τελμησοῦς ἢ πόλις πλεονασμὸν εἶπαθεν ἐπεντεθέντος τοῦ λ· ἐκλήθη γὰρ ἀπὸ Τερμησοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς φησὶν Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ Περὶ παθῶν. Σημειῶσαι δὲ ὅτι κρείττων ἢ διὰ τοῦ ρ προεκτεθεῖσα γραφή. Φέρεται γὰρ ἐν τοῖς ἔθνοις, τὴν μὲν διὰ τοῦ λ Τελμησοῦν πόλιν εἶναι τῆς Καρίας ἢ Λυκίας, τὴν δὲ Τερμησοῦν τῆς Πισιδίας. Λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος· «Τελμησοῦς πολίχνη Λυκίων, καὶ Τελμησοῦς ἁκρά. Εἰτα ὁ Ἀντίκρατος.» Αὐτὴ δὲ ἡ Τερμησοῦς καὶ μείζων λέγεται, πρὸς ἀντιδιαστολήν ἑτέρας ἀποίκου αὐτῆς, καλουμένης μικρᾶς Τερμησοῦς. 861 Ὅτι μετὰ τὰς Πισιδέων πόλεις πρὸς αὐγὰς ἢ τοῦ Ἰσικοῦ ἠτοι τοῦ Παμφυλίου πελάγους ἐστὶ καμπὴ σκολιουμένη, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προεῖρηται, καὶ οἱ ὄντες ἐπὶ πολὺ ἐσωβαίνουσα, οὐκ ἀρνούμενη δὲ οὐδὲ τὸν Εὐξείνου, ὡς οἱ παλαιοὶ γράφουσι, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ κάμπτεσθαι νεύουσα· διὸ καὶ ὠσπερ ὁ Ὑρκάνιος, οὐ τῷ καὶ αὐτὸς ὁ Παμφύλιος γείτων τοῦ Εὐξείνου λέγεται, καίτοι ἄλλως ἐπὶ μακρὸν ἀφεστηκώς. Ἰστέον δὲ ὅτι μακρὸς ἐπὶ ἀνατολήν περισυρόμενος τὴν τῶν Κιλικίων γῆν ὁ Ἰσικὸς

ουτος κόλπος, καὶ προκείμενον εχων εγγιστα τὸν Ταῦρον τὸ ορος ἀποτελεῖ τὰ κατὰ τὸν Διονύσιον λεγόμενα τῆς Ἀσίας στενά. Ταῦτα δὲ λέγεται ἀνοίξει Ἀλέξανδρος εἰς εὐρυχωρίαν τῷ στρατῷ παράγων ἐκεῖ, κάλλιόν τι καινοτομήσας αὐτὸς καὶ τῆς περὶ τὸν Ἀθω Ξερξικῆς ἀλαζονείας πάνυ τι χρησιμώτερον. Ἀρριανὸς δὲ λέγει καὶ εὐτυχῆσαι τηρικαῦτα τὸν Ἀλέξανδρον· αλλως γὰρ μή ου σης ὁδοῦ ἐν τῇ κατὰ Φασήλιδα θαλάσση, οτι μὴ τῶν ἀπ' αρκτου ἀνέμων πνεόντων· εἰ γὰρ νότοι κατέχοιεν, ἀπορὸν ἐστὶ διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ διελθεῖν. Ἀλεξάνδρῳ σκληροὶ βορέαι ἐπιπνεύσαντες οὐκ ἀνευ τοῦ θεοῦ εὐμαρῆ τὴν ὁδὸν παρέσχον. Λέγεται δὲ καὶ κατὰ τὴν Περσίδα πολλὰ εἰναι στενά, ἀβία μὲν διήλθε δ' ομως ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τε σπεύδων καὶ τὰ γαζοφυλάκια δὲ κατασχεῖν, ἀπολλοῖς χρόνοις ἐξεπεπλήρωτο. Περὶ δὲ τῶν τῆς Ἀσίας στενῶν εἰρηγαί τι καὶ ἐν τοῖς πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσι περὶ Φασήλιδος. 867 Οτι ὁ Παμφύλιος, ὁ καὶ Ἰσοικὸς, κόλπος τὴν Κιλικῶν γῆν, ὡς εἰρηται, περισύρεται, καὶ οτι εἰς αὐτὸν ὁ Πύραμος τε ποταμὸς εἰσβάλλει καὶ ὁ Πίναρος καὶ Κύδνος ὁ ἀπὸ τοῦ Ταύρου ορους τοῦ ὑπερκειμένου τῆς Ταρσοῦ ῥέων σκολιὸς καὶ μέσην τὴν Ταρσὸν διῶν· περὶ ου καὶ κατωτέρω ῥηθήσεται. Ψυχρὸν δὲ φασὶ καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμα τοῦ Κύδνου, καὶ ἐπικουρεῖ παχυνευροῦσι κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις. Εἰς τοῦτον, ὡς καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, ἐρριψεν ἑαυτὸν ἰδρῶν Ἀλέξανδρος καὶ καύματι ἐχόμενος, ἐπιθυμήσας τοῦ ὑδατος, ὀπηνίκα καὶ σπασμῶ ἐσχέθη καὶ θέρμας ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνία συνεχεῖ· οτε καὶ ἐκάθηρεν αὐτὸν Φίλιππος ὁ Ἀκαρνὰν ἰατρὸς, τῶν ἀλλων ἰατρῶν οὐκ οἰομένων εἰναι βιώσιμα. Ὁ δὲ Πύραμος σκολιὸς τε ῥέει, ὡς εἰρηται, καὶ καταπίπτων εἰς βαθεῖαν φάραγγα ψόφον προβάλλει βροντῇ παραπλήσιον, καὶ χοῦν δὲ πάνυ πολὺν, ὡς ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ, κατάγει ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Διὸ καὶ χρησμός ἐξέπεσεν ἐν ὑπερβολῇ τοιοῦτος· Ἔσεται ἔσσομένοις, οτε Πύραμος εὐρυδίνης ἡῖονα προχέων ἱερὴν ἐς Κύπρον ἱκηται. Ἡ δὲ Ταρσὸς ἐν πεδίῳ μὲν ἰδρυται, Ἀργείων δὲ ἐστὶ κτίσμα, πλανηθέντων ἐκεῖ κατὰ ζήτησιν Ἰοῦς τῆς τοῦ Ἰνάχου θυγατρὸς. Ἰστορεῖται δὲ ἐπιπολάσαι ποτὲ τῇ πόλει ταύτῃ πολλὴν εὐχέρειαν τοῦ ἀποσχεδιάζειν τοὺς ῥήτορας πρὸς τὴν δεδομένην ὑπόθεσιν, εὐπορῆσαι δὲ καὶ πολλῶν ἀνδρῶν ἐλλογίμων, καὶ ἀλλὰ πολλὰ σχεῖν ἀγαθὰ. Ὁ δὲ Διονύσιος ἐπαναλήψει καὶ ἐνταῦθα διὰ τὸ τοῦ τόπου ἐνδοξον χρησάμενος λέγει καὶ αἰτίαν δι' ἣν ἡ τῶν Κιλικῶν αὐτῆ πόλις οὕτω καλεῖται, οτι δηλονότι ὁμώνυμός ἐστὶ τῷ τοῦ Πηγάσου ταρσῶ, ἐκεῖ καταρρυέντος ἀνωθεν καὶ τὸν ἀναβάτην Βελλεροφόντην συγκατενεγκόντος, μελαγχολήσαντα πρὸς τῷ γήρα, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, καὶ πλανώμενον ἐκεῖ περὶ τὸ Ἀλήϊον πεδῖον. Οτε γὰρ ἐς Διὸς ὁ Βελλεροφόντης ἀφικνεῖτο, ἐποχούμενος τῷ πτερῶ τῷ Πηγάσου, τότε καὶ ὁ Πήγασος κάτω ἠνέχθη χόλω Διὸς, καὶ ὁ ἵππεὺς συγκατηνέχθη· καὶ ὁ ἵππος αὐτοῦ ἐνταῦθα τὸν τοῦ ποδὸς ταρσὸν ἐπαφεί, ἐκεῖ γὰρ ὤκλασε, τῷ τόπῳ ἐλίπε τὸ νομα. Ἄλλοι μέντοι τὸ νομα τῆς πόλεως ὑπόμνημα τῆς τοῦ Βελλεροφόντου χωλείας εἰναί φασιν, ὡς τὸν τοῦ ποδὸς ταρσὸν ἐκεῖ χωλανθέντος, οτε τοῦ Πηγάσου κατέπεσεν. Οἱ δὲ Ταρσὸν κληθῆναί φασὶ τὴν πόλιν, διὰ τὸ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἡ μετὰ τὴν πρώτην τῶν ὑδάτων σύστασιν, προχωρούντων τῶν ῥευμάτων εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ ἐκεῖ ἀναξηρανθῆναι πρῶτον Ταυρικὰ ορη· διὸ καὶ τὴν πόλιν Τερσίαν τότε κληθῆναι, ὡς ἀπὸ τοῦ τέρσω τὸ ξηραίνω, ὑστερον δὲ Ταρσόν. Ἐρατοσθένους δὲ φησὶ τὴν κλῆσιν τῇ πόλει εἰναι ἀπὸ Διὸς Τερσίου τοῖς ἐκεῖ καλουμένου. Οἱ δὲ φασὶ Τερσὸν ταπρῶτα διὰ τοῦ εστοιχείου ὀνομασθῆναι τὴν πόλιν, διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ πρώτους συναγαγόντας καρπὸν χλωρὸν τερσῆναι, οεστι ξηρᾶναι, καὶ εἰς χειμῶνος ἀποθέσθαι τροφήν. Ἐκεῖ δὲ πού φασιν εἰναι καὶ τὸ Ἀλήϊον πεδῖον, ου καὶ Ὀμηρος μέμνηται, ἐν ὧ μετὰ τὴν κατάπτωσιν, ὡς ἐρρέθη, ἐπλανᾶτο Βελλεροφόντης, τοῦ τε Πηγάσου καταπεσῶν καὶ τῶν φρενῶν ἐκπεσῶν, οθεν καὶ μονώτην εἰλετο βίον, ἀνθρώπων ἀπάνευθε περὶ τὸ πεδῖον ἀλώμενος, ἡ γουν πλανώμενος, οπερ ἐκ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ἀληθ, οεστι

πλάνης, έτυμολογηθέν, ως και Όμηρω φαίνεται δοκεΐν, έκκληθή' Αλήιον· η από τινος πόλεως καλουμένης Αλης, ως τινες λέγουσιν, η παρά τὸ στερεΐσθαι λήϊων. Εστι δέ, φασί, τὸ πεδίον τοῦτο μεταξύ Κύδνου ποταμοῦ και Πινάρου. Τὸν δέ μνημονευθέντα Πίναρον πλωτόν τέ φασιν ει ναι εκ μέσου πεδίου ανιόντα και ου τω βιαίως τοῦ βυθοῦ εξανατέλλειν, ω στε τῶ καθιέντι ακόντιον εις τὸ τῆς γῆς βάθος αντιπράττειν τὸ υ δωρ, και μόλις τὸ καθιέμενον βαπτίζεσθαι. Διττή δέ η γραφή τοῦ Ταρσοῦ, διά τε τοῦ ε, ως προερρέθη, από τοῦ τέρσω και διά τοῦ α από τοῦ ε ταρσον δευτέρου αορίστου. Λέγεται δέ ταρσός και ἐπὶ πτέρυγος ὀρνέων, και ἐπὶ εΐρεσίας τριήρων. Και ὁ τῶν τυροποιούντων δέ καλαθίσκος ταρσός καλεΐται και ἀπ' αὐτοῦ ταρρός ως πυρρός πυρσός. Αποικος δ' Ἀργείων η Ταρσός, κτίσμα Σαρδαναπάλου, ο ν και ἐν αὐτῇ τεθάφθαι φασί τινες. 872 Οτι ἐὰν και νῶτα γῆς, ω σπερ και θαλάσσης, οί ρήτορες λέγουσι, δηλοῦντες τὴν αὐτῆς ἐπιφάνειαν, ἀλλ' αυ θίς ποτε και ὑπίαν αὐτὴν κείσθαι φασιν, ο τε περι πεδιάδων λέγουσι. Δῆλον δέ ο τι και λαγόνας γῆς και κενεῶνάς φασιν, ο τε μὴ τὸ φαινόμενον αὐτῆς ἀλλὰ και τὸ ἐν βάθει δηλῶσαι βούλονται. 874 Οτι Κίλικες τὸ εθνος, καθά φησιν Ἀρριανός, από Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ο ς εκ Φοινίκης κατά ζήτησιν Εὐρώπης σταλεΐς και πολλὴν γῆν πλανηθεΐς οὐδενὶ μὲν ι χνει τῆς παιδός ἐνέτυχε, τὴν δέ πολλὴν τῆς Κιλικῶν γῆς κατασχῶν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐπωνυμίαν τῇ χώρᾳ δέδωκεν. Ἡρόδοτος δέ λέγει ο τι πρὸ τούτου Ὑπαχαιοὶ ἐκαλοῦντο οί Κίλικες. Πειρατικοὶ δέ οί Κίλικες, οи και τῶ κατά Σαμοθράκην ἱερῶ ποτε προσπεσόντες τάλαντα πλείω χιλίων ἀπήνεγκαν. Ὁ δέ Γεωγράφος φησιν, ο τι Κιλικία η μὲν τραχεΐα, η η παραλία στενή μέχρι και περι Ἰσαυρίαν και Πισιδίαν, και οί αὐτὴν οἰκοῦντες Τραχειῶται λέγονται, η δέ πεδιάς από τε Σόλων και Ταρσοῦ μέχρι και Ἰσοῦ. 875 Οτι πολλαὶ πόλεις Κιλικῶν, αὶ μὲν ἐν ἠπειρῶ, αὶ δέ ἀγχίαλοι· ω ν μία και η Ἀγχιάλη, Ἀγχιάλης κτίσμα τῆς Ἰαπετοῦ θυγατρὸς, ο που και ποταμὸς Ἀγχιαλεύς. Ταύτης τῆς Ἀγχιάλης υἱὸς Κύδνος, ἀφ' ου Κύδνος ὁ ἐν Ταρσῶ ποταμὸς, ου αὶ ἐκβολαὶ μετὰ τὴν Ἀγχιάλην πόλιν. Τινές δέ Σαρδαναπάλου κτίσμα και αὐτὴν τὴν Ἀγχιάλην φασιν, ἐπιγράφοντες ο τι Σαρδανάπαλος Ἀγχιάλην και Ταρσὸν ε δειμεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ. Ὁ δέ Διονύσιος Ἀγχιάλειαν ταύτην λέγει, ως και ὁ Γεωγράφος τὴν Θεσσαλονίκην Θεσσαλονίκηϊαν. Εστι δέ και Θρακικὴ Ἀγχιάλη κατά τὸν Γεωγράφον. Οτι Κιλικῶν ἐστὶ πόλις και η Λυρνησός, αλλη παρά τὴν Τρωϊκὴν, και η Μαλλός, ἐφ' υ ψους μὲν κειμένη, κληθεΐσα δέ ου τως από τινος Μάλλου κτίσαντος αὐτὴν, η από μαλλῶν, η γουν στεμμάτων, α κόρακος ἀρπάσαντός ποθεν και καταθέντος ἐνταῦθα, ἐκτίσθη η πόλις κατά χρησμόν ὑπὸ Μόψου και Ἀμφιλόχου τῶν ὑμνουμένων μάντεων, οи και Μαλλὸν ἐκάλεσαν τὴν πόλιν εκ τῶν τοιούτων μαλλῶν. Ἰστέον δέ ο τι ε στι και εθνος μαχιμώτατον Ἰνδικὸν οί Μαλλοὶ πληθυντικῶς, ε νθα παρά βραχὺ ἐκινδύνευσε ν α ν εις ζωὴν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Οτι πόλις Κιλικίας και οί Σόλοι, η νῦν Πομπηίου πολις. Λέγονται δέ Σόλοι κατά τινας από Σόλωνος. Οί δ' Ἀχαιῶν και Ῥοδίῶν κτίσμα τὴν πόλιν φασί. Τούτων οί πολῖται οὐ Σόλιοι, ἀλλὰ Σολεΐς. Φασί δέ και τὸν σολοικισμόν ἐντεῦθεν λαβεῖν τὴν ἀρχὴν, ως ἀνδρῶν ποτε Ἀττικῶν οἰκησάντων ἐκεῖ, και τὴν εὐγενῆ παρακοπέντων Ἀττικὴν γλῶτταν, και ἐξαγροικισθέντων διὰ τὸν ἐν Σόλοις οἰκισμόν· οθεν και πάντας τοὺς τοιούτους σολοϊκους λέγεσθαι, ο ε στι βαρβάρους, κατά τοὺς ἐν Σόλοις οἰκήσαντας. Εἰσὶ δέ Σόλοι και περι Κύπρον, ω ν οί πολῖται Σόλιοι λέγονται. 877 Οτι μετὰ τὴν Κιλικίαν η Κομμαγηνὴ Καππαδοκία ἐστὶ, ναι μὴν και η περι τὴν στρεπτικὴν θῖνα τοῦ Ἰσικοῦ κόλπου Συρία, τουτέστιν η Φοινίκη, η διήκουσα α χρι και τοῦ Κασίου ο ρους, ο περ ο ρος και ἀγχιάλὸν φησι και βαθύκρημον, περι ο η τοῦ Ἰσικοῦ κόλπου περιφέρεια εις δύσιν ἐστραμμένη παύεται τοῖς εκ τῶν βορείων δηλαδὴ ε ως ἐπὶ τὰ ἐκεῖσε η κουσιν. Ἰστέον δέ ο τι τὴν Κομμαγηνήν Κομμαγεηνὴν λέγει κατά πλεονασμόν τοῦ

ε, διὰ μέτρου ὀρθότητα. Σημεῖωσαι δὲ ο τι περὶ τὴν Κομμαγενηνὴν Καππαδοκίαν καὶ ἡ Μελιτηνὴν κείται, καὶ τὸ λεγόμενον Ἀμανὸν ὁ ρος. Τοῦ Ταύρου δὲ κόμμα καὶ αὐτό. Κάκεῖνο δὲ σημεῖωσαι, ο τι ἀξιόλογος ἡ Κομμαγενηνὴ χώρα, ο πουγέ τινες εἰς πέντε διαιροῦντες τὴν ὀλην Συρίαν μέρη αὐτῆς ἐτίθεντο τὴν Κομμαγενηνὴν καὶ τὴν Σελευκίδα καὶ τὴν κοίλην Συρίαν, καὶ τελευταῖον τὴν παραλίαν Φοινίκην, καὶ τὴν Ἰουδαίαν ἐν μεσογαίῳ. 882 Οτι τὰς χώρας γαίας λέγει ἐν τῷ γαῖων Ἀσίης· καὶ παρακατιῶν φησι γαῖαν ἐκάστην, ἡ τοι χώ ραν. Ου τω δὲ ποιεῖ καὶ Ὀμηρος ἐν τῷ «οὐδέ τις [α λλη] ἐφαίνετο γαῖων.» Αὐτὴ μέντοι ἡ γῆ τὸ στοιχεῖον οὐ πληθύνεται διὰ τὸ μοναδικόν. Οτι ἐπιστρέφων τὸν ἀκροατὴν εἰς προσοχὴν λέγει· ὁ δὲ λόγος ε στω σοι ἐν φρεσὶ, μηδ' ἀνέμοις φορέοιτο, καὶ οιοι ἀνεμῶλιος εἰ η, καὶ ὑπὸ ἀρπυΐαις γένοιτο ἡ τῶν πονηθέντων ε ργων χάρις. Εἰ τα ἐπάγει καὶ ὦ δε τὸ χρήσιμον τοῦ προσέχειν τῇ περιηγήσει, τὸ ε χειν δηλαδὴ τὸν ἀκροατὴν ἐπιστημόνως καὶ αλλοις ἀγορεύειν ποταμοὺς πολίων τε θέσιν καὶ γαῖαν ἐκάστην· ἐφ' οἱς ἑαυτὸν συνιστῶν κατὰ ἰδέαν λαμπρότητος ὡς εϋ περιηγούμενόν φησιν, ο τι οὐκ α ν τις ε μοιγε ὡς ψευδομένῳ ἐπιωμήσεται. 889 Οτι τὸ ἐν ἀρχῇ λόγου καὶ πρὸ ὀλίγου ἐν πρώτοις λέγει· φησὶ γοῦν «οἱ σθα ἔμοῦ ἐν πρώτοις ἀκούσας.» 894 Οτι πλευρὰν εἰπὼν θηλυκῶς καὶ πλευρὸν οὐδετέρως, λέγει καὶ πέζαν τὴν αὐτὴν πλευρὰν, ἀπορῶν ἑτέρου καιρίου ὀνόματος· τὴν δ' αὐτὴν καὶ κρηπίδα ε φη ἐν τοῖς πρὸ τούτου. Εστί δὲ πλευρὰ γραμμὴ ἐν σχήματι ἀγώνιος. 899 Οτι τὴν Κοίλην Συρίαν ἐπώνυμον ου τω καλεῖσθαί φησι, τουτέστι Κοίλην φερωνύμως λέγεσθαι, διότι αὐτὴν μέσην καὶ χθαμαλὴν κειμένην ε χουσιν ὀρη μεγάλα δύο, τό τε ἐσπέριον Κάσιον πρὸς τῇ Θαλάσσει κείμενον καὶ ὁ ἥϊος Λίβανος, ὕφ' ὦ ν περιέχεται. Ου τω καὶ Ὀμηρος τὴν Λακεδαίμονα κοίλην λέγει διὰ τὸ περιειληφθαι κυκλόθεν ὀρεσιν. Ὁ μέντοι Γεωγράφος ου τω φησὶ· «Λίβανος καὶ Ἀντιλίβανος ὀρη δύο ὡς α ν παράλληλα, ποιοῦντα τὴν Κοίλην καλουμένην Συρίαν, τελευτῶντα ἐγγὺς τῶν Ἀραβικῶν ὀρῶν τῶν ὑπὲρ τῆς Δαμασκηνῆς χώρας εἰς α λλα ὀρη γεώλοφα καὶ καλλίκαρπα, μικρὸν ὑ περθεν τῆς θαλάσσης ἀρχόμενα, Λίβανος μὲν τῆς κατὰ Τρίπολιν, Ἀντιλίβανος δὲ τῆς κατὰ Σιδῶνα.» Καὶ ὁ μὲν Γεωγράφος ταῦτα. Ὁ δὲ Διονύσιος τὴν Κοίλην Συρίαν καὶ πολῦπολιν λέγει καὶ πολλοὺς καὶ ὀλβίους α νδρας ε χουσιν. Καὶ χρᾶται ἐπαναλήψει καὶ ἐπ' αὐτῆς εἰπὼν «ἐς νότον ε ρπει, ἐς νότον ἀντολίην τε.» Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ ο τι πᾶσα ἡ ὑπὲρ Σελευκίδα ἐπὶ Αἰγυπτῶν καὶ Ἀραβίαν ἀνίσχουσα χώρα Κοίλη Συρία λέγεται, ἰδίως δὲ ἡ τῷ Λιβάνῳ καὶ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. Συρία δὲ ἀπὸ Σύρου κέκληται· φασὶ γὰρ ο τι Λιβύης υἱὸς ὁ Ἀγῆνωρ, ου καὶ Τυροῦς Φοῖνιξ καὶ Σύρος καὶ Κίλιξ, ἀφ' ὦ ν αἱ χῶραι, καὶ Κάδμος, ου περ ἡ Καδμεία ἐπώνυμος. 905 Οτι τῆς Κοίλης Συρίας οἱ μὲν ἐπ' ἡπείρῳ, ἡ γουν οἱ ἡπειρωτικοί, αὐτὸ τοῦτο Σύριοι, τουτέστι Σύροι καλοῦνται, οἱ δὲ περὶ θάλασσαν, Σύροι ὀντες καὶ αὐτοί, ὁ μως καὶ Φοινικὲς εἰσι τὴν ἐπωνυμίαν, γένος Ἐρυθραῖοι. Λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος τούτους ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς καλουμένης θαλάσσης ὑπερβάντας οἰκεῖν τῆς Συρίας τὰ περὶ θάλασσαν, καὶ τοῦτο τὸ χωρίον μέχρι Αἰγύπτου Παλαιστίνην καλεῖσθαι· ὀθεν δοκοῦσιν, ὡς καὶ ὁ Διονύσιος παραδηλοῖ, ἐπωνύμως ἡ τοι φερωνύμως ου τω λέγεσθαι, ὡς ταῦτὸν ὀ ν Φοινικὰς τε καὶ Ἐρυθραῖους εἰπεῖν, ὡσπερ καὶ φοινικοῦν χρῶμα καὶ ἐρυθρόν. Καὶ μὴν α λλοι Φοινικὰς αὐτοὺς καλεῖσθαί φασιν ἀπὸ Φοῖνικος τοῦ Ἀγῆνορος, ὡς εἰ ρηται ἡ δη. Λέγεται δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς Φοινίκη πᾶσα ἡ ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Πηλουσίου παραλία στενὴ καὶ ἀλιτενής. Ἰστέον δὲ ο τι ἡ Κοίλη Συρία πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρας λέγεται· διὸ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Διονύσιος ἐρεῖ, ο τι τὴν Κοίλην Συρίαν διαδέχεται ἡ ἑτέρα Συρία ἔλκομένη μέχρι Σινώπης, ὀ που, ὡς προγέγραπται, τοὺς Ἀσσυρίους εἰ ναί φασιν. Ορα δὲ ο τι ὡσπερ τοὺς τῆς Φρυγίας κατοίκους οὐ μόνον Φρύγας, ἀλλὰ καὶ Φρυγίους α νδρας φαμέν, ὀθεν καὶ α στου Φρύγιον, καὶ τοὺς ἐν Λυδία Λυδοὺς καὶ Λυδίους, καὶ

τούς ἐν Ἀραβίᾳ Ἀραβας καὶ Ἀραβίους, οὐ τῶ καὶ τοῦστῆς Συρίας Σύρους τε καὶ Συρίους λέγομεν. Τοῦ δὲ Σύρος ἐστὶ καὶ θηλυκὸν εἰς ρα· λέγεται γὰρ καὶ ἡ Σύρα γλῶσσα. 907 Ὅτι Φοίνικες πρῶτοι νηυσὶν ἐπειρήσαντο θαλάσσης, καθὰ δηλοῖ καὶ Ὀμηρος ναυτικῶτάτους αὐτοῦς ἱστορῶν, πρῶτοι δὲ τῆς κατὰ θάλασσαν ἐμπορίας ἐμνήσαντο, καὶ βαθὺν οὐρανίων ἀστέρων πόρον ἐφράσαντο· οὐχ ὅτι αὐτοὶ τὸν οὐρανὸν πόλοις, ὅ ἐστι κύκλοις ετεμον, τοῦτο γὰρ Αἰγυπτίων εὐρεμα, ὡς προείρηται, δι' ἀστρονομίαν, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἡστροθετημένοις ἡδη καὶ παρ' Αἰγυπτίων ἡστρολογημένοις προσέσχον δι' ἐμπορίαν οἱ Φοίνικες. Ναυτικώτατοι δὲ Φοινίκων Σιδῶνιοι. Ὁ δὲ Γεωγράφος οὐ τῶ περὶ τούτων φησὶν. « Ὡσπερ Αἰγυπτίων εὐρεμα ἡ γεωμετρία ἐκ τῆς χωρομετρίας, ἡ ν ὁ Νεῖλος ἐργάζεται συγγέων τοὺς τῆς γῆς ὀρους ἐν ταῖς ἀναβάσεσιν, οὐ τῶς ἐκ Φοινίκων εἰς Ἑλληνας ἡ ἀστρονομία ἡ κειν πεπίστευται καὶ ἡ ἀριθμητικὴ· φιλόσοφοι γὰρ περὶ ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικὴν οἱ Σιδῶνιοι ὡς ἐμπορικοὶ καὶ ναύκληροι, ἀπὸ λογιστικῆς καὶ νυκτιπλοίας ἀρξάμενοι», τουτέστιν ὡς λογαριάζοντες μὲν τοὺς φόρτους, ἀστροὶς δὲ σημαινόμενοι τὸν ἐν νυκτὶ πλοῦν ἀρχὴν ἐντεῦθεν εσχον εἰς ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικὴν. Ἀρριανὸς δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου φησὶν ὅτι Φοίνικες μὲν πρὸς τὴν ὀλίγην ἀρκτον μελετῶσι τὰς πορείας, οἱ δὲ ἄλλοι ἀνθρώποι πρὸς τὴν μεῖζω. Λέγει δὲ ἐκεῖνος ὀλίγην μὲν τὴν Κυνόσουραν, μεγάλην δὲ τὴν Ἑλίκη, ἀφ' ἧς καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἐλίκωπε, ὡς τινες οἰοῦνται. Ἡρόδοτος δὲ στοχάζεται καὶ τὰ γράμματα μὴ ὄντα πρὸς τοῖς Ἑλλησιν ἐκεῖθεν παραδοθῆναι ὑπὸ τῶν μετὰ Κάδμου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθόντων Φοινίκων, ὅθεν καὶ Φοινίκια καλεῖσθαι. 910 Ὅτι πόλις Φοινίκης Ἰόπη, κληθεῖσα οὐ τῶς ἡ ἀπὸ τῆς Ἰοῦς ἡ ἀπὸ Ἰόπης, θυγατρὸς μὲν Αἰόλου, γυναικὸς δὲ Κηφέως, ἀφ' οὗ καὶ Κηφῆνες οἱ Αἰθίοπες. Ὅτι Γάζα πάλαι μὲν Φοινίκης, νῦν δὲ Παλαιστίνης. Ἐκλήθη δὲ ποτε καὶ Ἀζα, ἡ ἀπὸ Ἀζωνος υἱοῦ Ἡρακλέος, ἡ ὅτι Ζεὺς κτίσας αὐτὴν ἀπέλιπεν αὐτόθι τὴν ἑαυτοῦ γάζαν· καλοῦσι δὲ οὐ τῶς οἱ Πέρσαι τὰ χρήματα. Ὅτι Ἐλαῖς πόλις Φοινίκης οὐ τῶ λέγεται διὰ τὸ ἐλαιοφόρος εἶναι. 911 Ὅτι νῆσός ποτε ἡ ν ἡ Τύρος, ὡς καὶ Ἀρριανὸς λέγει· «Τύρος ἡ τότε εἰς νῆσος.» Ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Τύρου τοῦ Φοίνικος, ἡ ἀπὸ γυναικὸς Τυροῦς, ἧς καὶ Ἀγήνορος ἡ Εὐρώπη, ἧς ἡ χώρα ἐπώνυμος. Συνῆπται δὲ ἡ Τύρος χώματι πρὸς τὴν ἡπειρον, ὁ κατεσκεύασε πολιορκῶν Ἀλέξανδρος, ὅτε κατὰ ἐνύπνιον Σάτυρος ὄραθεις ἐχρηστηρίασε τῷ βασιλεῖ κατὰ ὄνειρου λοξότητα, ὅτι σὰ Τύρος, τουτέστι σὴ Δωρικῶς, καὶ ὑπὸ τὴν σὴν ἔξουσίαν εἰσται ἡ Τύρος. Τιμῶσι δὲ τὸν Ἡρακλέα ὑπερβαλλόντως οἱ Τύριοι, καὶ εἰσι πολύτεχνοι καὶ κατὰ τοὺς Σιδωνίους καλλιτέχνοι. Ἔστι δὲ, φασὶ, καὶ πορφύρα καλλίστη ἡ Τυρία. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι μεγίστη ἐστὶ μετὰ Σιδῶνα ἡ Τύρος, καὶ ὅτι ἀρχαιοτάτη, καὶ δύο λιμένας εχει, τὸν μὲν κλειστὸν, τὸν δὲ ἀνεμῆνον, καὶ ὅτι πολυστέγους οἰκίας εχει, καὶ ὅτι σεισμοὶ ποτε γενόμενοι μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ ἀρκτοῦ αὐτὴν ἀφανίσαι, καὶ ὅτι ἀτυχήσασα ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου πολιορκίᾳ ὁμως ὑστερον ἑαυτὴν ἀνέλαβε διὰ τῆς ναυτιλίας, καθ' ἣν ὑπερεροῦσι πάντων οἱ Φοίνικες. Ἔστι δὲ καὶ περὶ τὸν Περσικὸν κόλπον νῆσος, ὡσπερ καὶ Ἀραδος. Λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἱερὸν Ἡρακλέος ἐν τῇ Τύρῳ ἡ ν πλουσίως ἐσκευασμένον, καὶ στήλαι δύο κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, ἡ μὲν χρυσοῦ ἀπέφθου, ἡ δὲ σμαράγδου λίθου λάμποντος τὰς νύκτας. 912 Ὅτι τὰς περὶ Φοινίκην πόλεις μετ' ἐπιθέτων ἐκφράζει, οἱ α εὐπόρως εχων τοῦ ὀνομάζειν· λέγει γὰρ Τύρον ὠγγυῖνην, Βηρυτὸν ἐρατεινὴν, Βύβλον ἀγχίαλον, Σιδῶνα ἀνθεμόεσσαν, Τρίπολιν λιπαράν. Περὶ μὲν οὐ ν τῆς Τύρου εἰρηται τὸ ἀρκοῦν. Ἡ δὲ Σιδῶν, περὶ ἣν χαρίεντα λέγει ποταμὸν ῥέειν τὸν Βοστρηνὸν, πολυτέχνους εχει πολίτας καὶ καλλιτέχνους. Ὅτι δὲ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ Σιδῶνιοι, δηλοῦσι καὶ οἱ παρὰ τῷ Ποιητῇ παμποῖκιλοι πέπλοι, Σιδωνίων ἐργα γυναικῶν, καὶ ὁ τοῦ Εὐνεῶ κρατῆρ, ὁ ς κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἰαν. Τούτους δὲ τοὺς Σιδωνίους ἀποίκους εἰναί τινές φασὶ Σιδωνίων τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ, οἱ δὲ παλαιοὶ

έναντιολογίας ιστοριῶν αἰτιῶνται ἔνταῦθα. Οἱ μὲν γὰρ τοὺς καθ' ἡμᾶς Φοινίκας τε καὶ Σιδωνίους ἀποίκους φασὶ τῶν πρὸς τῶν ὠκεανῶ Σιδωνίων τε καὶ Φοινίκων, προστιθέντες καὶ διὰ τί Φοινίκες λέγονται· διότι, φασὶ, καὶ ἡ θάλασσα ἐρυθρὰ, ὡς ταῦτόν ο ν Φοινίκας εἶπεν καὶ ἐρυθρούς. Οἱ δὲ ἀνάπαλιν ἀποίκους ἐκείνους τούτων τῶν καθ' ἡμᾶς ἰστόρησαν. Περὶ δὲ τῆς Σιδῶνος ταύτης τῆς περὶ τὴν Συριακὴν Φοινίκην φέρεται ἱστορία, ο τι θυγάτηρ Ἰούς ἢ Λιβύη, ταύτης δὲ καὶ Ποσειδῶνος Ἀγίηνωρ καὶ Βῆλος καὶ Ἐνυάλιος, Βήλου δὲ Σίδη καὶ Αἰγυπτος καὶ Δαναός, ω ν τῆς Σίδης μὲν παρώνυμος ἢ Σιδῶν, τοῦ Αἰγύπτου δὲ ὁμώνυμος ἢ χώρα, ἐκ Δαναοῦ δὲ οἱ Ἕλληνες Δαναοί. Προεῖρηται δὲ που καὶ ο τι ὁ Διονύσιος Ὀμήρω ἀκολουθῶν τῆς Σιδῶνος τὴν μὲν ἀρχουσαν ἐκτείνει, τὸ δὲ ο τῶν πλαγίων συστέλλει, κα ν οἱ υ στερον αὐτὸ διαφοροῦντες ἐκτείνωσιν. Οτι δὲ καὶ σοφοὶ τὰ εἰς ἀστρονομίαν καὶ ἀριθμητικὴν οἱ Σιδῶνιοι ὡς ἐμπορικοὶ καὶ ναυκληρικοὶ, ἀνωτέρω εἰρηται· λέγεται δὲ καὶ ψάμμος ὑαλίτις εἰ ναι τοῖς Σιδωνίοις ἐπιτηδεῖα εἰς χύσιν. Ἡ δὲ Βηρυτὸς κτίσμα ἐστὶ Κρόνου, ἐκ μικρᾶς μεγάλης γενομένη καὶ ἰσχυρά· διὸ καὶ οὐτως ἐκλήθη· Βηρουτί γὰρ τὴν ἰσχὺν οἱ Φοινίκες λέγουσιν. Οἱ δὲ φασὶ διὰ τὸ εὐ ὕδρον οὐτω κληθῆναι αὐτὴν, βῆρ γὰρ παρὰ τοῖς ἐκεῖ τὸ φρέαρ καλεῖται· φασὶ δὲ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ τυράννου Τρύφωνος κατασπασθεῖσαν ἀναληφθῆναι ὑπὸ Ῥωμαίων, ἠτοι ἀναστῆναι καὶ καινισθῆναι. Ὀξύνεται δὲ τὸ Βηρυτὸς ὡς τρισύλλαβον, καθὰ καὶ τὸ κωκυτός καὶ γωρυτός, καὶ μακρὸν ε χει τὸ υ παρὰ Διονυσίω. Ἡ δὲ Βύβλος κτίσμα καὶ αὐτὴ Κρόνου, Ἀδώνιδος ἱερά, Κινύρου βασιλείον ἀρχαιότατον, ἀπὸ Βύβλου τινὸς στρατηγοῦ ἢ ἀπὸ Βύβλης γυναικὸς οὐτω κληθεῖσα, ἢ διὰ τὸ πάσης ἀρχαίας βίβλου κατὰ τοὺς παλαιούς τὴν φυλακὴν ἀσινέα ἐν αὐτῇ γενέσθαι, ἢ καὶ διότι Ἰσις τὸν Ὀσirin κλαίουσα ἐκεῖ τὸ τῆς κεφαλῆς ἀπέθετο διάδημα ἐκ βύβλου ο ν Αἰγυπτίας. Φυτὸν δὲ ἢ βύβλος κατὰ τοὺς παλαιούς φυόμενον ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ελεσι, ῥάβδος ψιλῆ, ω ς φασιν ἐκεῖνοι, ἐπ' α κρω χαίτην εχουσα, φουμένη πολλή καὶ ἐν τοῖς κάτω μέρεσι τοῦ Δέλτα, ἢ ς κρείττων, φασίν, ἢ λεγομένη ἱερατική. Τῆς δὲ βύβλου τὸ κάτω ο σον ἐπὶ πῆχυν τρώγεται, ω ς φησιν Ἡρόδοτος, πνιγὲν μάλιστα ἐν κλιβάνω διαφανεῖ. Ζητητέον δὲ μή ποτε ἀπὸ τῆς τοιαύτης βύβλου, ὡς πεφυκυίας ὑφαίνεσθαι ἢ πλέκεσθαι ἢ αλλως πως συντίθεσθαι, καὶ αἱ τῶν γραμμάτων φύλακες πτύχες βύβλοι ἐλέγοντο, διὰ τὸ τυχὸν ἐκ τοῦ τοιούτου φυτοῦ τὰς τοιαύτας τότε κατασκευάζεσθαι, καὶ ἢ κλῆσις παρέμεινε καὶ εἰς ἡμᾶς, ἐναλλαγέντος τοῦ υ εἰς τὸ συγγενὲς δίχρονον. Ἐγίνετο δὲ καὶ πέδιλα ἐκ τοῦ φυτοῦ τῆς βύβλου· οἱ γοῦν Αἰγύπτιοι ἱερεῖς βύβλινα λέγονται ποτε φορεῖν ὑποδήματα, καὶ πλοίων δὲ ναυπηγουμένων αἱ ἀρμοναὶ βύβλω παρεβύοντο, καὶ ἰστία δὲ πλοίοις ἐγίνοντο βύβλινα, καὶ τὴν ἐν Ἀβύδω δὲ τοῦ Ξέρξου γέφυραν, ὡς Ἡρόδοτος φησιν, Φοινίκες μὲν λευκολίνω ἐγεφύρουν, Αἰγύπτιοι δὲ βύβλω. Αἰλιος δὲ Διονύσιος ἐν τοῖς περὶ Ἀττικῶν λέξεων ὑπογράφει σαφέστερον τὴν τοῦ φυτοῦ φύσιν τῆς βύβλου, ε νθα περὶ φιλύρας φησιν, ο τι φυτὸν ἢ φιλύρα φλοιὸν εχον βύβλου, παπύρω ομοιον, ἐξ ου τοὺς στεφάνους πλέκουσι. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Βύβλου. 914 Ἡ δὲ Τρίπολις, ἢ τινι συνεχὲς κείσθαι ἰστόρηται τὸ τοῦ Θεοῦ λεγόμενον πρόσωπον, οὐτω καλεῖται διὰ τὸ εχειν ἀποικίαν ἐκ τριῶν πόλεων, Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ Ἀράδου, περὶ ἢ ς ἐν τοῖς περὶ νήσων εἰρηται. Εἰσὶ δὲ καὶ αλλαι Τριπόλεις διάφοροι. Οτι πόλεις Φοινίκων καὶ ἢ Ὀρθωσίς καὶ ἢ Μάραθος. Ἰστέον δὲ ο τι τὴν Ὀρθωσίδα Ὀρθωσίαν οὐτως αλλοι φασὶ, καὶ ἰσως χαίρων τῷ τοιούτῳ τύπῳ ὁ Διονύσιος ω σπερ τὸν πορθμὸν εἰπε πορθμίδα, καὶ τὰς Ἀμαζόννας Ἀμαζονίδας, καὶ τὴν Ἀσίαν Ἀσίδα, καὶ τοὺς τῶν ὀρῶν κνημοὺς κνημίδας, καὶ τὴν Κασπίαν Κασπίδα, οὐτω καὶ τὴν Ὀρθωσίαν Ὀρθωσίδα φησί. Μάραθος δὲ οὐ μόνον ἢ περὶ Φοινίκην αὐτὴ πόλις, περὶ ἢ ν καὶ ποταμὸς ῥέει Μαραθίας λεγόμενος, ἀλλὰ καὶ Εὐρωπαϊα ἑτέρα ἐν τῇ τῶν Ἀκαρνάνων γῆ, ἐξ ἢ ς ὁ μουσικὸς Διόδωρος. 915 Οτι Λαοδίκεια ἢ τῆς Φοινίκης ἀπὸ Λαοδίκης

ώνομασται, ἀδελφῆς Ἀντιόχου, ὡς μικρὸν κατωτέρω ρηθήσεται· οἱ δὲ ἀπὸ Λαοδίκης φασὶ, μητρὸς ἢ θυγατρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερα Λαοδίκεια Λυδίας, ἢ Ἀντίοχος ἐκτίσθη, παῖς Ἀντιόχου τοῦ τῆς Στρατονίκης, χρησιμοῦ δοθέντος ἐν ὄνειροις τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ποιῆσαι τοῦτο. Τὴν δὲ ἐν Φοινίκη Λαοδίκειαν Λευκὴν ἀκτὴν φασὶ ποτε κληθῆναι καὶ Ῥάμανθαν, διότι ποιμὴν τις βληθεὶς κεραυνῷ ἀνεβόα ῤαμάνθας, τουτέστιν ἀφ' ἡ ψους ὁ θεός· ῤαμάν γὰρ ἐγχωρίοις τὸ ἡ ψος, ἀθάν δὲ ὁ θεός. Διάφοροι δὲ Λαοδίκεια, ὡς εὐνοιοτάτη αὐτῆ ἢ Συριακὴ. Διφορεῖται δὲ ἢ πόλις αὐτῆ· καὶ γὰρ τετρασυλλάβως Λαοδίκη λέγεται, καὶ κατὰ παραγωγὴν Λαοδίκεια, ὡς Ἀπάμη Ἀπάμεια, Εὐρώπη Εὐρώπεια, καὶ ὁσα τοιαῦτα. 916 Ὅτι ὡς περὶ παρὰ τῷ Ὀμήρῳ ἐν Ὀδυσσεΐα τὸ ἐν τοῖς Φαίαξι Ποσιδῆϊον διὰ τοῦ ἰεραίου τὴν τετάρτην ἀπὸ τοῦ τέλους, ἡ γούνη τὴν συλλαβὴν, οὐ τῶ καὶ ἐνταῦθα παρὰ τῷ Διονυσίῳ λέγοντι περιφραστικῶς ὅτι Ποσιδῆϊα ἐργα, ἡ γούνη Ποσιδῆϊον, ἐστὶ περὶ τὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἱερὰ τέμπεα, ὅ ἐστι περὶ τὰ τῆς Δάφνης ἀλσώδη δάση καὶ κοιλώματα, περὶ ἧς μετ' ὀλίγον εἰρήσεται. Ποσιδῆϊον δὲ λέγεται τετρασυλλάβως κατὰ τὸ ἐντελὲς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος τέμενος, τὴν μὲν παραλήγουσαν ἐχον διὰ διφθόγγου, τῷ λόγῳ τῆς περιοχῆς, τὴν δὲ προπαραλήγουσαν διὰ τοῦ ἰ, τῇ ἀπελεύσει τοῦ τῆς διφθόγγου ἐνὸς στοιχείου, ὡς λόγῳ καὶ Ὀππιανὸς τοῦ ἀλγινόεις ἀπισχνάνας τὴν δίφθογγον εἰς μονόφθογγον διὰ τοῦ ἰ γράφει, ὡς προερρήθη, τὴν προπαραλήγουσαν. Διαλυθὲν δὲ ἐκ τετρασυλλάβου τὸ τοιοῦτον ἐντελὲς Ποσιδῆϊον εἰς πεντασυλλαβίαν γέγονε Ποσιδῆϊον. Ἡ δὲ ῤηθεῖσα τῆς διφθόγγου συστολή, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρήθη, καὶ ἐν ἄλλοις γέγονεν, ἐν οἷς καὶ ὁ λιμὸς ἀπὸ τοῦ λέλειμμαι, καὶ ἡ ἰδέα ἐκ τοῦ εἰδους, καὶ αἱ χιράδες αἱ τῶν χειρῶν ῤαγάδες, καὶ τὰ χίμετρα τὰ ἐν τῷ χειμῶνι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενα ἀποκαύματα. Ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν ὑπέρεκεται τῆς Ἀντιοχείας μ' σταδίου ἢ ἄδομένη Δάφνη, κατοικία μὲν μετρία, ἄλσος δὲ μέγα ἐχουσα συνηρεφές, οὐ κύκλος π' σταδίων, διαρρεόμενον πηγαίοις ὑδασιν, ἐνθα ἐπανηγύριζον οἱ ἐγχώριοι· ὁ ποῦ καὶ τέμενος ἄσυλον. Ἀρριανὸς δὲ περὶ τούτων οὐ τῶ γράφει· «Ἐν Δάφνῃ τῇ πρὸς Ἀντιοχείαν ἄλσος τι ἱερὸν Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτὴ ἐκείνη ἡ δάφνη δείκνυται, ἢ ἡ τινες γῆθεν ἀνασχεῖν λέγουσιν ἐπὶ τῇ Δάφνῃ τοῦ Λάδωνος, ἢ φεύγουσα τὸν ἐραστὴν Ἀπόλλωνα ἠυξάτο τὸν ὑπὸ γῆν ἀφανισμόν, καὶ ἐτυχε τῶν εὐχῶν.» Ἄλλοι δὲ περὶ αὐτῆς οὐ τῶ φασὶ· «Δάφνη ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἢ ποτε πόλις Ἡρακλείας, εἰς ἢ πολλὰς κυπαρίττους ἐφύτευσε Σέλευκος ὁ Νικάτωρ, ἢ ἐγγὺς τὸ τοῦ Ἐπιφανοῦς Ἀντιόχου βουλευτήριον. Ταύτην οὐ τῶ σεισμὸς ἐκάκωσεν ἐπὶ Τραϊανοῦ, ὡς περὶ τοῦ Ἀντιοχεῆος κτίσαντας ἐπιγράψαι· «οἱ ζήσαντες ἀνέστησαν θεῷ σωτήρι.» Σημεῖωσαι δὲ ὅτι αὐτῆ μὲν ἢ Δάφνη ἐνικῶς λέγεται, πρὸς δὲ τῷ Πηλουσιακῷ τοῦ Νείλου στόματι χωρίον τι πληθυντικῶς Δάφναι λέγονται παρὰ τῷ Ἡροδότῳ. Ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας προάστειον ἐπισημότατον τῆς ἐώας Ἀντιοχείας τὴν Δάφνην ταύτην εἰπὼν λέγει καὶ ἄλλην εἶναι Δάφνην, χωρίον Λυκίας, καὶ λιμένα Δάφνην ἐν τῷ στόματι τοῦ Πόντου, ἐν δεξιᾷ ἀναπλέοντι, καὶ προάστειον δὲ αὐτόθι ποῦ ἐν ἀριστερᾷ ἐπὶ τὸν Ἀνάπλου ἀνιούσιν. 918 Ὅτι ἐν μέσαις ταῖς περὶ Φοινικὴν πόλεσιν ἐστὶ καὶ ἢ Ἀπάμεια, ποτὲ μὲν κώμη οὐσα καὶ Φαρνάκη καλουμένη, πόλις δὲ ὑστερον γενομένη, ἐν μεσογαίῳ κειμένη, πρὸς νότον Ἀντιοχεῦσιν, ἢ τις καὶ Χερρόνησός ποτε ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῶν ἐκεῖ ὑδάτων ἐκλήθη. Καὶ Πέλλα δὲ ὠνομάσθη παρὰ τῶν αὐτόθι Μακεδόνων διὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ Πέλλαν, τὴν τοῦ Φιλίππου πατρίδα. Ἐν ταύτῃ δὲ ἐλέφαντας πεντακοσίους ὁ Σέλευκος ἐτρεφε καὶ τὸ πλεον τῆς στρατιᾶς. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Μήδοις Λαοδίκειαν εἶναι καὶ Ἀπάμειαν καὶ ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις. Ὡς περὶ δὲ ἢ Ἀπάμεια, ἢ ἢ ἐπιφανῆς Νικομήδης ἐκτίσθη, ὠνομάσθη ἀπὸ τινος γυναικὸς Ἀπάμας, οὐ τῶ καὶ ἢ παρὰ τῷ Διονυσίῳ αὐτῆ Ἀπάμεια. Ἰστοροῦσι γὰρ τοιαῦτα οἱ παλαιοί· «Ἀντιοχία ἢ ἐπὶ Δάφνῃ καὶ Ἀπάμειαν ἢ ἐν Συρίᾳ πρὸς νότον Ἀντιοχείας ἐν μεσογαίῳ κειμένη, ἐτι δὲ Λαοδίκεια καὶ Σελεύκεια, κτίσματα

Σελεύκου εἰσὶ τοῦ Νικάτορος, αἱ τινες καὶ ἀδελφαὶ διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλας ὁμόνοιαν ἐκαλοῦντο. Καὶ ἡ μὲν μεγίστη, φασὶ, τῷ τοῦ Σελεύκου πατρὶ τῷ Ἀντιόχῳ ἐπωνομάζετο, ἡ δὲ ἐρυμνοτάτη αὐτοῦ ἐπώνυμος ἡ ν, Ἀπάμεια δὲ τὸ τῆς γυναικὸς ε φερὲν ὁ νομα, Λαοδίκεια δὲ τὸ τῆς μητρὸς.» Περὶ δὲ Ἀντιοχείας α λλοι καὶ οὐ τω φασίν· «Ἀντιόχῳ τῷ Σελεύκου τρεῖς ἐπεφάνησαν κατ' ὁ ναρ γυναικες, κτίσαι πόλιν ἐκάστη λέγουσα. Ὁ δὲ ὑπολαβὼν αὐτὰς τὴν γυναικα εἰ ναι καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν, κτίζει ἀπὸ μὲν τῆς ἀδελφῆς Λαοδίκης Λαοδίκειαν, ἀπὸ δὲ τῆς γυναικὸς Νύσσης Νύσσαν, ἀπὸ δὲ τῆς μητρὸς Ἀντιοχίδος Ἀντιόχειαν.» Ἐτι δὲ περὶ Ἀντιοχείας καὶ ταῦτα λέγεται, ὅτι καὶ Θεοῦπολις ἡ ρξατο καλεῖσθαι ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, ἀνεψιοῦ Ἰουστίνου τοῦ Θρακός· καὶ ὅτι περὶ τὸ Σίλπιον ὁ ρος κεῖται, ὁ που καὶ τόπος ἐστὶν ἡ Ἰώπολις, ἀπὸ Ἰοῦς τελευτησάσης ἐκεῖ, ἡ τις καὶ Ἰσις ὑ στερὸν ἐκλήθη, ὡς καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς Ἐπαφος Ἀπιδ· καὶ ὅτι τετραπόλεως αὐτῆς οὐ σης καὶ τετειχισμένης τείχει κοινῶ τε καὶ ἰδίῳ κατὰ ε καστον κτίσμα· τὸ μὲν πρῶτον Σέλευκος ὁ ἐπικαλούμενος Νικάτωρ συνώκισεν, εἰς ὁ ν τότε τὸ τῆς Ἀσίας περιελήλυθε κράτος, τὸ δεῦτερον δὲ οἱ οἰκίητορες ε κτισαν, τὸ δὲ τρίτον Σέλευκος ὁ Καλλίνικος, καὶ τὸ τέταρτον ὁ Ἐπιφανῆς Ἀντίοχος. Εἰσὶ δὲ Ἀντιόχειαι περὶ πούτας ἰδ', ὡς οἱ ἱστοροῦντες ἐκτίθενται· ἐξ ὧ ν αυ τη ἡ τῆς Κοίλης Συρίας προκαθημένη οὐ πολὺ κατὰ τὸν Γεωγράφον ἐλείπετο δυνάμει καὶ μεγέθει Σελευκείας τῆς ἐπὶ τῷ Τίγρει καὶ Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ. 919 Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀπαμείας κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης, α σπετος, ὁ ς ἐκ Κοίλης Συρίας ε χων τὰς ἀρχὰς, καὶ ὑπὸ γῆν ἐνεχθεὶς, εἰ τα τὸ ρεῦμα ἀναδοὺς καὶ διὰ τῆς Ἀπαμείων γῆς προελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν καὶ πλησιάσας τῇ πόλει μέσσην ὀρίζει τὴν Ἀντιοχέων γῆν, οὐχ ὅτι μέσσην τέμνει τὴν πόλιν, ὡς τὴν Ταρσὸν ὁ Κύδνος, ἀλλ' ὅτι τὰ ἐκεῖ παραρρέει. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν ὅτι Ὀρόντης ἐν Συρίᾳ καταδύς εἰς τὸ μεταξὺ Ἀπαμείας καὶ Ἀντιοχείας χάσμα, ὁ καλοῦσι Χάρυβδιν, ἀνατέλλει πάλιν ἐν τεσσαράκοντα σταδίοις, καὶ καταφέρεται πρὸς θάλασσαν τὴν κατὰ Σελευκείαν, Τυφῶν μὲν καλούμενος πρότερον διὰ τὸν ἐπὶ τῷ Τυφῶνι μῦθον, ὁ ς ἐν Ἰλιάδι γέγραπται, μεταβαλὼν δὲ καὶ τὸ τοῦ γεφυρώσαντος αὐτὸν μεταλαβὼν ὁ νομα, ὁ ς Ὀρόντης ἐκαλεῖτο, οὐ τάχα πρὸς ἀντιδιαστολὴν ὑγρὸν Ὀρόντην ὁ Διονύσιος τὸν ποταμὸν ἐπωνόμασεν, ἡ καὶ ἀλλῶς ἀπλούστερον, ὡς καὶ τὸν ἐν Πελοποννήσῳ ποταμὸν Ἰάονα ὑγρὸν εἰ πεν. Ἄλλοι δὲ φασὶν ὅτι ὁ Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ Δράκοντος αὐτὸν Ὀρόντην μετωνόμασεν, ὁ σημαίνει Ῥωμαῖστὶ τὸν ἀνατολικόν. 921 Ὅτι πᾶσα ἡ περὶ Ἀντιόχειαν χώρα λιπαρά τε καὶ εὐβοτος, καὶ ἀγαθὴ μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αυ ξειν· μητρόπολις δὲ ἡ ν αυ τη Συρίας, καὶ ἐν αὐτῇ τὸ βασιλεῖον ἡ ν τοῖς α ρχουσιν. Ἦν δὲ καὶ αὐτὴ τῆς Σελευκίδος μοίρας· Ἰστέον δὲ ὅτι μερίς ἐστὶ Συρίας ἀρίστη ἡ λεγομένη Σελευκίς καὶ καλουμένη Τετράπολις, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐξεχούσας τέσσα ρας πόλεις, αἱ ἡ σαν Ἀπάμεια καὶ Λαοδίκεια, περὶ ὧ ν ἀνωτέρω εἰ ρηται, καὶ Ἀντιόχεια αυ τη καὶ Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερία ὁ ρει, ὁ προσεχὲς τῷ Ἀμανῶ ἐστὶν· ἡ ν Σελεύκεια ἡ ἱστορία ε ρυμά φησιν εἰ ναι ἀξιόλογον καὶ βίας κρεῖττον. Ὅτι δὲ πολλαὶ Ἀντιόχειαι καὶ εἰ τι α λλο ε δει ρῆθῆναι ὡς ἐν συνόψει προγέγραπται. 924 Ὅτι νοτιώτερον τῆς Συρίας ἡ Ἀραβία, καὶ ὅτι ὁ Ἀράβιος κόλπος μέσος εἰλεῖται Συρίας καὶ Ἀραβίας, τυτθὸν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν τετραμμένος, ἡ τοι παρεκκλίνων καὶ παρεκνεύων α χρι Σελάνων· οὐ ς τινες ὀξύνουσιν ὁμοίως τῷ Ἀλανοῖ Γερμανοῖ καὶ τοῖς τοιοῦτοις ἐθνικοῖς· ε θνος γὰρ καὶ οἱ Σελανοῖ Ἀράβιον. Καὶ ὁ ρα ε ως ποῦ παρατείνειν βούλεται τὴν Συρίαν, ἡ ν καὶ φθάσας ε φη ἐς νότον ε ρπειν. Διὸ καὶ τοὺς Ἀραβας Σύρους ἐκάλουν τινὲς διὰ τὴν ἐκ τοῦ ὁμορεῖν ἐπιμιξίαν αὐτῶν· συναφὲς γὰρ τῇ Ἀραβίᾳ τὸ νότιον πέρας τῆς Συρίας. 927 Ὅτι περὶ Ἀραβίαν, ἡ ν καὶ ἐρατεινὴν καλεῖ, οἱ ὀλβιστοὶ Ἀραβες, τουτέστιν οἱ εὐδαίμονες· ὁ λβος γὰρ ἡ εὐδαιμονία. Ἡ τοιαύτη δὲ χώρα καὶ εὐδαίμων Ἀραβία λέγεται. Τούτων δὲ ἡ γῆ διοσῆ, φησι, θαλάσση ε ζωσαι, Περσίδι τε Ἀραβίῃ τε, ὧ ν μέση κεῖται ἡ τῶν Ἀράβων γῆ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἐζωστὰ καὶ ἐν ἀλλοῖς φθάσας εἰ πέν ἐπὶ ὁμοίας σημασίας· καὶ ὅτι ἐν τῷ ὀλβίστῳ Ἀράβων φανερώς δι' ἑνὸς ρ ἢ τοῦ Ἀραψ ἐστὶ γραφή, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀβροβίῳ Ἀράβων· εἰ καὶ ἐν ἀλλοῖς τόποις πολλὰ τῶν ἀντιγράφων πολὺν τὸν ροῖζον ἐκ τῆς τοῦ ἀμεταβόλου ἐξηχοῦσι διπλώσεως. Εἰ ποὶ δ' ἂν τις τάχα διὰ τὸ μέτρον ἐκπεσεῖν ἀρτι τὸ ἐν ἀμετάβολον, ὅθεν καὶ συσταλῆναι τὴν ἀρχουσαν. Βούλονται γὰρ πολλοὶ ἀναδιπλοῦν τὸ ρ, ὡς ἀπὸ τῆς ἀστερήσεως καὶ τοῦ ῥάπτω ῥάψω, κἀντεῦθεν τὴν τῶν Ἀράβων κλήσιν οἰον συρράπτουσιν, ὡς μὴ ῥαπτομένων ἱμάτια, περιτυλισσομένων δὲ ὑφάσματα· καὶ διὰ τοῦτο κατ' ἀνάγκην φασὶν ἐν τῷ Ἀραψ κείσθαι τὸν τοῦ ρ διπλασιασμόν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀρρηκτος καὶ ἀρρητος καὶ ἀρραγής καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Ἡσίοδος μέντοι ἐν τῷ κούρην Ἀράβοιο, ἕξ ου καὶ ἡ Ἀραβία κεκληθῆσθαι δοκεῖ, δι' ἑνὸς ἀμεταβόλου καὶ συστολῆς τῆς ἀρχούσης καὶ αὐτὸς ἐμφαίνει δεῖν γράφειν τοὺς Ἀραβας. Καὶ ὁ τὰ Ἐθνικὰ δὲ γράψας ἐν ἐνὶ ἀμεταβόλω γράφει αὐτούς. Τυχὸν δὲ ἀντιγράφων αὐθάδεια τὴν τοῦ ρ διπλόην ἐξ αὐτονομίας παρεισηνεκεν, ὁ ποὺ καὶ τὴν ἀρχουσαν τῆς παρά προθέσεως παρά τούτῳ τῷ ποιητῇ πολλὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων διὰ δύο ἀμεταβόλων προήγαγον, ὡς καὶ ἐν τῷ παραλίην Ἐφεσον· ὡς εἰ περ μὴ εἰχε καὶ χωρὶς τῆς τοῦ ἀμεταβόλου διπλῆς ἐκτείνεσθαι ἢ τῆς παρά προθέσεως παραλήγουσα, καθάπερ καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἐν τῷ «ἰσιμα παρεϊπών». 929 Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐκάστη ἀντὶ τοῦ ἐκατέρα τέθεικεν, εἰπὼν περὶ τῆς Περσίδος καὶ Ἀραβίας θαλάσσης «ἀνεμον δὲ ἐλαχεν ἐκάστη, Ἀραβία ζέφυρον, Περσίς εὐρον.» Τὸ δὲ ὀρθὸν ἢ ἐκατέρα εἰπεῖν, εἰ μὴ τὸ μέτρον ἐκώλυσεν. 933 Ὅτι πολὺ καταχέει τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἐγκώμιον, ἐνδιατρίβων αὐτῇ, καὶ τοὺς τε Ἀραβας ἀβροβίους καλεῖ, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ὀλβίστους, καὶ αὐτὴν μεγίστην λέγει, καὶ ἀγλαά φησι καὶ πολυόλβα φύλα νέμεσθαι αὐτήν. Ἄλλο δὲ, φησὶ, μέγα θαῦμα ἐξοχὸν ἐλαχεν. Ποῖον ἐκεῖνο; αἰεὶ ὑπὸ θύοις λαρὸν ὁ δῶδεν ἢ σμύρνης ἢ εὐώδους καλάμου ἢ θεσπεσίου πεπαινομένου λιβάνου ἢ κασίας ἢ θύου, ὁ περ ἐστὶ, φασὶν, εἰδος δένδρου εὐώδους. Καὶ μὴν ἄλλως θύον γενικῶς ἀπαν ἀρωμα λέγεται. Διὸ καὶ αὐτὸς φθάσας ἐφη, κηώεσσα θύοις ὑπο, τουτέστι τοῖς ἀποτελοῦσιν εὐωδίαν θυμιάμασιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τοῦ λιβάνου δένδρου καρπὸς λιβανωτὸς λέγεται παρά τοῖς παλαιοῖς, καὶ ὅτι οὕτω πολὺς αὐτόθι λιβανωτὸς, ὥστε χίλια τάλαντα λιβανωτοῦ οἱ Ἀράβιοι ἠγον τῷ βασιλεῖ ἐκόντες· οὐ γὰρ κατήκουσαν τοῖς Πέρσαις, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, ἐπὶ δουλοσύνη, ἀλλὰ ξένοι ἐγένοντο. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἐν μόνῃ τῇ Ἀραβίᾳ φύεσθαι λιβανωτὸν καὶ σμύρνην καὶ κασίαν καὶ κιννάμωμον καὶ λήδανον, ὁ περ, φησὶν, Ἀράβιοι καλοῦσι λάδανον. 936 Ὅρα δὲ ὅπως γενικῆ συντάσσει τὸ ὄζει, εἰπὼν ὁ δῶδε θύου ἢ σμύρνης καὶ τὰ ἐξῆς. Σκοπητέον δὲ εἶτε ὁ ἐνταῦθα εὐώδης κάλαμος ὁ αὐτὸς ἐστὶ ταῖς παρά τῷ Γεωγράφῳ Ἰνδικαῖς καλάμοις, ἢ μελιτοποιεῖν ἐκεῖνός φησιν, εἶτε καὶ διαφέρει μάλιστα ἐκείνων οὐτος ὡς εὐώδης μὴ τοιούτων. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν, Ἀλέξανδρος διενοεῖτο μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδῶν ἐπάνοδον βασιλεῖον ἑαυτοῦ τὴν Ἀραβίαν ποιῆσαι, καὶ ὅτι εἰσὶ καὶ Σκηνῖται Ἀραβες περὶ τὰ πέραν Εὐφράτου ἕως Κοίλης Συρίας. 939 Ὅτι ὁ Διονύσιος ἐπιτόμῳ ἐγκωμίῳ τὴν Ἀραβίαν σεμνύνας κατὰ τὸ προσεχὲς ἐπάγει μῦθον, ὅτι οὕτως ἐκεῖ Ζεὺς τὸν Διόνυσον ἐλύσατο παρά μηροῦ εὐραφέος· ἄφ' οὗ καὶ Εἰραφιώτης, ὡς προερρέθη, ἐκλήθη κατὰ τινος. Τοῦτο δὲ Ἀρριανὸς ἐπὶ Σαγγαρίῳ μυθοπλαστεῖ, λέγων ὅτι πρὸς ταῖς ὀχθὰς τοῦ Σαγγαρίου ἐρρηξε τοὺς δεσμούς τοῦ Διὸς ὁ Διόνυσος ἢ τὸν τροφίμω ὡν. Ὁ δὲ Διονύσιος οἷς εἰ πέν ἀκολουθῶς ἐπάγει γενεθλιακὴν διασκευὴν, λέγων, ὡς ἐν ἐκφράσει, οἱ αἰκὸς ἢ τότε τῷ τοιούτῳ τόκῳ ἐπισυμβῆναι. Πάντα γὰρ, φησὶν, ἢ σαν εὐώδη τήνικαῦτα, μῆλα δὲ λασίοις ἐβαρύνετο μαλλοῖς, αὐτομάτῳ δὲ κατέρρεον ὑδατι λίμναι, ὀρνιθες δὲ ἀοικήτων ἀπὸ νήσων, τῶν περὶ τὸ Ἐρυθραῖον τάχα πέλαγος, ἢ λθον φύλλα φέρουσαι ἀκηρασίων κινναμῶμων· καὶ πολὺς ὀλβος ἐπεχέθη τοῖς ἐκεῖ· διόπερ εἰσέτι νῦν λιβάνῳ μὲν

κομῶσιν αἰ α ρουραι, τὰ δὲ ο ρη χρυσῶ, οἱ δὲ ποταμοὶ θυηλαῖς, οἱ δὲ ἐνοικοῦντες μάλα πίονα δήμον ε χουσι, χρυσεῖς πέπλοις ἀγαλλόμενοι μαλακοῖς. Λέγει δὲ καὶ ο πως νεβριδὰ τε ἐτανύσατο κατωμαδίην ἢ ἐπωμαδίην ὁ Διόνυσος, καὶ κισσῶ ἐστέφατο, ἀκροχάλιξ δὲ οἰ νω μειδιῶν, οἱ α φιλομειδῆς, καὶ αὐτὸς πλεκτοῦς ἀνεσεῖσατο θύρσους, ο ε στι κλάδους τινὰς, οἱ καὶ αὐτοὶ Διονύσου φόρημα ἦσαν. Σημεῖωσαι δὲ ο τι εἰπὼν ὁ Περιγηγητῆς ἀπὸ ἀοικῆτων νήσων α γεσθαι ὑπὸ ὀρνίθων τὸ κινάμωμον ἐμφαίνει καὶ αὐτὸς μὴ γινώσκεσθαι τὴν γῆν τὴν φέρουσαν τὸ κινάμωμον, ω σπερ φησὶ καὶ Ἡρόδοτος. Ἐκεῖνος δὲ ἀφηγεῖται καὶ ο πως οἱ μὲν ο ρνιθες τὰ κάρφη τοῦ κινάμωμου φέρουσιν εἰς τὰς οἰκείας νεοσσίας, καὶ πηλῶ προσπλάττουσιν ἐν ἀβάτοις κρημνοῖς· οἱ δὲ Ἀραβες κρέα μεγάλα προρρίπτουσι, καὶ οἱ ο ρνεις ἀνάγουσιν αὐτὰ, καὶ αἱ νεοσσιαὶ βαρύνονται, καὶ κάτω φέρονται, καὶ τὸ κινάμωμον συλλέγεται. Παρὰ δὲ Ἀριστοτέλει φαίνεται ὁμωνύμως τοῖς φερομένοις κάρφεσι λέγεσθαι κινάμωμα καὶ τὰ ο ρνεα τὰ φέροντα τὰ τοιαῦτα κάρφη, ἐξ ω ν καὶ τὰς νεοττίας αὐτὰ ποιοῦνται ἐν τόποις ἀβάτοις, α ς οἱ ἐγχώριοι καταβάλλουσι μόλυβδον ὄϊστοις προσαρτῶντες καὶ τοξεύοντες, καὶ ου τω συνάγουσιν ἐκ τοῦ φορυτοῦ, φησὶ, τὸ κινάμωμον. Τὸ δὲ ἐτάνυσε νεβριδὰ οὐκ ἀντὶ τοῦ ἐνεδύσατο νοητέον, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐφόρησεν, ἐξεκρέμασεν, ἢ τοι ἐνήψατο. Ἐνάπτεσθαι δὲ καὶ καθάπτεσθαι λέγομεν τὰ μὴ ζώνη διαλαμβανόμενα, μὴδὲ τὸ σῶμα ο λον ἐνδύοντα, ἀλλὰ μέρος τι σκέποντα καὶ α φετα ἐξαρτῶμενα, οἱ ο ν πήραν λεοντήν ἢ παρδαλέην· Ἀρριανὸς δὲ καὶ διφθέρας καθάπτεσθαι λέγει. Ου τω γοῦν καὶ νεβριδὰ, ο ε στι δέρμα νεβροῦ, ἢ τοι νεογνοῦ ἐλάφου πολύστικτον, ὁ Διονύσιος ἐνάπτεται τοῖς ω μοις. Ποιεῖ δὲ τοῦτο ἢ διὰ τὸ τῶν μεθύντων πολύτροπον, ὡς φθάσαντες εἰ πομεν, ου σύμβολον τὸ πολύστικτον, ἢ διὰ τὸ τῶν σταφυλῶν πολύχροον, ἢ καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς μέθης ἀσθένειαν. Καὶ γὰρ καὶ ὁ νεβρὸς ἀπόλεμον καὶ εἰς φυγὴν ἐτοιμότατον. Τὸ δὲ ἀπὸ κισσοῦ στεφάνωμα τὸ τοῦ οἴνου συμβολικῶς κισσητὸν ἢ τοι ἐπιθυμητὸν αἰνιττεται, εἰ γε τὸ κισσῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιθυμῆν τίθεται. Οἱ δὲ θύρσοι τὸ τῶν μεθύντων ε τοιμον εἰς πληγὰς ὑπεμφαίνουσι, πλεκτοὶ λεγόμενοι παρωνύμως τῆ τῶν διαμαχομένων συμπλοκῆ. Ἀκροχάλιξ δὲ οἰ νω ὁ α κρωσ κεχαλασμένος, ἢ ὁ τῶ ἀκράτῳ χαλασθεῖς τοῦ φρονεῖν, ὁποῖόν τι καὶ ὁ χαλίφρων παρὰ τῶ Ποιητῆ, ἢ ὁ ὀρθοῦσθαι μὴ ε χων, ἀλλὰ κάτω χαλῶμενος, ὁποῖοι οἱ ε ξοῖνοι. Τοῦ δὲ κινάμωμου τὴν βλάστην (φρύγανον δὲ, ω ς φησιν ὁ Πορφύριος, ἐστὶν Ἀραβικόν) ὁμοίαν φασὶν εἰ ναι ἀμπέλω, ου περ ὁ ὄσφραϊνόμενος κλαυθυμρίζεται ὑφ' ἡδονῆς· φιλοῦσι δὲ αὐτὸ αἰ κατὰ χώραν αἰ γεσ. Διὸ καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν λίαν φιλίως πρὸς τι διακειμένων, «ἢ αἰ ξ τὸ κινάμωμον.» Ἰστέον δὲ ο τι ἀπὸ τοῦ τῶν Ἀράβων ε θνους, μὴ πάνυ ὡς ε οικεν εὐδοκιμούντων τὰ εἰς ὠδὴν, πεπαροιμιάσται τὸ « Ἀράβιος αὐλητής», ο ς κατὰ τὴν παροιμίαν δραχμῆς μὲν ἠυ λει, τεττάρων δ' ἐπαύετο. Λέγεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀπαύστως διαλεγόμενων καὶ ἀδολεσχούντων, καὶ μόλις παυομένων τοῦ πολυλογεῖν, ἢ ἐπὶ τῶν ἀμούσων καὶ βαρβάρων ἐν τῶ αὐλεῖν. 954 Οτι Ἀράβων πρῶτοι ὑπὲρ κλιτῶν Λιβάνου, τουτέστι πρὸς νότον τοῦ Λιβάνου, ἀφνειοὶ Ναβαταῖοι, ἀπὸ τινος Ναβάτου καλούμενοι. Ναβάτης δὲ, φασὶν, Ἀραβιστὶ ὁ ἐκ μοιχείας γενόμενος. Μετὰ δὲ Ναβαταῖους Χαβλάσιοι καὶ Ἀγρέες, ου ς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας Ἀγραῖους λέγει. Μεθ' ου ς ἢ Χάτραμις γῆ, κατὰ δὲ α λλους Χατραμίτις, κατέναντι Περσίδος γῆς. Καμηλοκόμοι δὲ καὶ ου τοι, καὶ οἱ περὶ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης κείμενοι Σάβαι, ο που καὶ οἱ Μινναῖοι, ε θνος καὶ αὐτὸ παράλιον. Τοὺς δὲ Σάβας καὶ Σαβαίους α λλοι φασὶ λέγοντες ο τι Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖοι τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν νέμονται, καὶ ο τι εὐδαίμονεστάτη ἐστὶν ἢ τῶν Σαβαίων γῆ ε θνους μεγίστου, παρ' οἱ ς καὶ σμύρνα καὶ λίβανος καὶ κινάμωμον καὶ βάλσαμον. Καὶ ο τι τεσσάρων ἐθνῶν μεγίστων κατοικούντων τὴν Ἀραβίαν ε ν ἐκεῖσέ ἐστι καὶ τὸ τῶν Μινναίων πρὸς Ἐρυθρὰν, ω ν πόλις μεγίστη Κάρνα· ἐχόμενοι δὲ Σαβαῖοι. Ἡ δὲ

Ναβαταία χώρα πολύανδρος, φασι, καὶ εὐβοτος. Μητρόπολις δὲ Ναβαταίων ἡ Πέτρα. Λέγονται δὲ καὶ σώφρονες οἱ Ναβαταῖοι καὶ κτητικοὶ, ὥστε ὁ μὲν τὴν οὐσίαν μειώσας δημοσίᾳ ζημιούται, τῷ δὲ αὐξήσαντι κεῖνται τιμαί. Εἰσὶ δὲ καὶ ὀλιγόδουλοι, καὶ διακονοῦνται τὸ πλεόν ὑπὸ συγγενῶν, καὶ εἰσιν αὐτοδιάκονοι καὶ ἀντιδιάκονοι. Ὁ δὲ τῶν Ἐθνικῶν ἀναγραφεὺς λέγει ὅτι καὶ Δαχαρηνοὶ τὸ τοιοῦτον ἔθνος ἐκλήθη, ὁ ἐστὶν ἄρσενικοί. 963 Ὅτι ἀντιπέραν τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας πρὸς ζέφυρον λυπρὸν οὐδας Ἐρεμβῶν, ἡ τοι τῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου ῥηθέντων Τρωγλοδυτῶν οἱ, φησὶν, οὐχ ὡς οἱ ἀντιπαρακεείμενοι ἀβρόβιοι Ἀραβες ζῶσιν, ἀλλὰ τὸν βίον ὑπὸ πέτραις κατωρυχέσει, μᾶλλον δὲ καταρρωγέσει, τίθενται, γυμνοὶ καὶ κτεάνων ἐπιδεεῖς καὶ ἀυαλέοι τὸν χρῶτα, διὰ τὸ καύματι θάλπεσθαι, οἱ αὖθις ἀλώμενοι, ἀλγεα ἐχοντες. Καὶ ἐπάγει γνωμικόν «οὐ γὰρ ἐν ὀλβῷ ἴσην μοῖραν ἐν ἀνδράσι θήκατο θεός.» ὁ περ ὁμοῖόν ἐστι τῷ «οὐ πᾶσι πάντα δέδωκε θεός.» 970 Ὅτι πρὸς αὐγὰς τοῦ Λιβάνου ὡς πρὸς Μεσοποταμίαν ἢ ἑτέρα Συρία μῆκνεται, ἡ γουν ἢ παρὰ τὴν Κοίλην Συρίαν ἐλκομένη καὶ μέχρι Σινώπης, ἡ ν ἀλίκλυστον λέγει διὰ τὸ χερρόνησον εἶναι. ἐφ' ἧς ἑτέρας ταύτης Συρίας οἱ Καππαδόκαι μεσήπειροι, οὐς προπαροξυτόνως Καππάδοκας ὁ Γεωγράφος λέγει, ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς ὀ Καππάδοξοι, ὡς προϊστόρηται, καὶ Λευκόσυροι λέγονται πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἑτέρων μελαγχρόνων Σύρων. Ὁ δὲ Διονύσιος τοὺς Καππαδόκας καὶ ἐπιστήμονας ἵπποσύνης φησὶν, ὁς καὶ τοὺς ἀλὸς ἀγχι τῆς τοῦ Εὐξείνου παρὰ τὸν Θερμῶδοντα οὐ Σύρους, ἀλλὰ Ἀσσυρίους φησὶν, ὡς καὶ ἐν τοῖς περὶ Σινώπης προγέγραπται. Καὶ ὁ ῥα ὅτι ἐνταῦθα σαφέστατα ὁ Διονύσιος ἐφάνη δύο δοξάζων Συρίας, ὡν τρίτην ἑτερώνυμον εἶναι τὴν Ἀσσυρίαν, ἡ ν, ὡς ἐκ τῶν προλαβόντων ἐδηλώθη καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀρτιλεχθέντων φαίνεται, μετὰ τοὺς Χάλυβας εἶναι ἰστορεῖ, καὶ ἐμπεριγράφει αὐτὴν περὶ τὴν θάλασσαν τοῦ Εὐξείνου πόντου παρὰ τὸ στόμα τοῦ Θερμῶδοντος. Ὡς εἶναι κατ' αὐτὸν μίαν μὲν Συρίαν τὴν Κοίλην, ὑπερεκκίπτουσιν πρὸς νότον καὶ ἑως Ἀραβίας, ὡς καὶ αὐτὸς ἰστόρησεν, ἡς μέρος καὶ ἡ παραλία Φοινίκη κατὰ τὸν αὐτὸν Διονύσιον, εἰπόντα ὅτι τῶν Σύρων οἱ μὲν ἐν ἡπείρῳ, οἱ δὲ ἀλὸς ἐγγὺς, ἐπωνυμίην Φοινίκης, ἑτέραν δὲ δευτέραν Συρίαν, τὴν ὑπὲρ Λίβανον ἑως Σινώπης, περὶ ἡ ν μέσην οἱ Καππαδόκαι τρίτους δ' ἐκεῖθεν περὶ τὴν τοῦ Εὐξείνου θάλασσαν κεῖσθαι τοὺς Ἀσσυρίους. Φησὶ γὰρ «Ἀσσύριοι ἀλὸς ἀγχι παρὰ στόμα Θερμῶδοντος.» Εἰ μὴ ἄρα τις καὶ τούτους Σύρους βούλεται λέγειν, ἀδιάφορον ἡγούμενος τὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ Σύρων ὀνομα κατὰ τινος. Ὅτι δὲ περὶ Ἀσσυρίων ἀλλοῖς ἀλλὰ ἰστόρηται, ἱκανῶς ἀλλαχοῦ προείρηται καὶ ὅτι δὲ ὑπὸ τινων εἰς πλείους μοίρας ἢ Συρία διηρεῖτο, προεγράφη καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς περὶ τῆς Κομμαγηνῆς χώρας. Ἄλλοι δὲ εἰς τρία διήρουν αὐτὴν, Κοιλοσύρους καὶ Σύρους καὶ Φοινίκας. Καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. Ἐν δὲ Καππαδοκίᾳ ἰστορεῖται μάγους εἶναι, οἱ Πύραιθοι ὀνομάζοντο, ὡς πῦραιθοντες καὶ δι' αὐτοῦ μαντευόμενοι. Ὅτι δὲ ἀπὸ τινος Καππάδοκος οἱ Καππαδόκαι οὐ τοι καλοῦνται, προείρηται καὶ αὐτό. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι τὴν Καππαδοκίαν Πέρσαι μὲν εἰς δύο σατραπείας διεῖλον, Μακεδόνες δὲ ὑστερον εἰς δύο βασιλείας, ὡν τὴν μὲν ἰδίως Καππαδοκίαν ὀνόμασαν καὶ μεγάλην Καππαδοκίαν καὶ πρὸς τῷ Ταύρῳ Καππαδοκίαν, τὴν δὲ ἑτέραν πρὸς τῷ Πόντῳ Καππαδοκίαν ἐκάλεσαν. 976 Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Καππαδοκίας ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπειρέσιος ἀπὸ τοῦ Ἀρμενίου ῥέει ὀρους μακρὸς, ἐπὶ νότον τὰ πρῶτα, εἰτα ἐλίξας ἀγκῶνας πρὸς ἀνατολὰς καὶ μέσην τὴν Βαβυλῶνα περάσας εἰς τὴν Περσίδα θάλασσαν ἀπερεύεται, παρὰ τὴν Τερηδόνα, πόλιν Περσικὴν, ῥέων διὰ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἑως τῆς μικρᾶς. Μετὰ δὲ γε τὸν Εὐφράτην εἰς αὐγὰς ὁ Τίγρις ῥοοῖ ἑλαύνων, ἡ γουν ἐπ' εὐθείας, κατὰ δὲ ἀλλους καὶ αὐτὸς ὀμοίως ἀγκωνιζόμενος, καὶ οὐτω μετ' οὐ πολὺ διάστημα εἰς ἴσον τῷ Εὐφράτῃ γινόμενος, κοινοῦται τὸ ῥεῦμα καὶ συγκαταβαίνει εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ δὲ μέσον τούτων διάστημα Μέσην, φησὶ, καλοῦσι ποταμῶν, ὁ ἐστὶ Μεσοποταμίαν.

ὡς καὶ τὴν ἀκρόπολιν διαλελυμένως ἢ ποιήσεις ἀκρὴν πόλιν φησὶ, καὶ τὴν Λευκόπετραν Λευκὴν πέτραν, καὶ τὴν Νεάπολιν Νεάν πόλιν. Διίστανται δὲ ἀλλήλων οἱ ποταμοὶ οὐ τοι οὐ σὸν ἀν, φησὶν, εἰς ἐβδομον ἡμαρ ἰφθίμος καὶ κραιπνός, οὐ σὶ ταχὺς, ἀνήρ ὀδίτης ἀνύσειεν. Ἐπτὰ γὰρ, φησὶν, ἡμερῶν ἢ μέση τῶν ποταμῶν ὁδός ἐστιν εὐζώνῳ ἀνδρὶ, τουτέστιν ἀπερίττω καὶ ἐλαφρῷ εἰς ὁδόν. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὴν συναγωγὴν τῆς Μεσοποταμίας ἐπὶ συχνὸν προπίπτουσαν μῆκος πλοίῳ πως εἰκόνα. Τὰς δὲ τῶν δύο τούτων ποταμῶν πηγὰς διέχειν ἀλλήλων φασὶ περὶ ἀφ' στάδια. Ὡκιστος δὲ, φησὶ, ποταμῶν ὁ Τίγρις, καὶ οὐκ ἀν ἐκείνου ἐν πᾶσι ποταμοῖς θωότερον, οὐ σὶν ὀξύτερον, ἰδοῖς. Διὸ, φασὶ, καὶ Τίγρις καλεῖται, ἡ γουν ταχὺς ὡς βέλος. Μῆδοι γὰρ τίγριν καλοῦσι τὸ τόξευμα. Οὐ τῷ δὲ καὶ Ἀκίς ποταμὸς Σικελικὸς παρὰ Θεοκρίτῳ, διότι, φασὶν, ἀκίδι τὸ τάχος τοῦ ῥεύματος ἐκείνου εἰσκει. Κατὰ δὲ τινὰς παρὰ τὸν τίγριν τὸ ζῶον ἢ κλῆσις ἐστὶ τούτῳ τῷ ποταμῷ, οὐ ἡ γενικὴ τίγρις παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει. Μυθεύεται γὰρ ὁ τι Σύλαξ ποτὲ καλούμενος ὁ ποταμὸς οὐτος, οὐ σὶν κατωφερῆς, ὑστερον ἐκλήθη Τίγρις δι' αἰτίαν τοιαύτην· μαίνεται Διόνυσος Ἡρας προνοία, καὶ φοιτῶν ὁ πη τύχοι γίνεται καὶ πρὸς τῷδε τῷ ποταμῷ, καὶ θέλων εἰς τὸ πέραν διαβῆναι ἀπόρως εἰσχει. Οἰκτιζέται δὲ αὐτὸν ὁ πατήρ Ζεὺς, καὶ πέμπει ζῶον τίγριν, ὁ σὶν τῷ πόρου τῷ Διονύσῳ καθηγησάμενος αὐτῷ μὲν ποιεῖ τὸ θυμῆρες, τῷ δὲ ποταμῷ ἀφ' ἑαυτοῦ καλεῖσθαι ἀφήσει. Καὶ ἄλλως δὲ δίχα τῆς μυθικῆς ταύτης ἐπιβολῆς τὴν πρὸς τὸ ζῶον ὁμωνυμίαν ὁ ποταμὸς εἰσχει διὰ τὸ τοῦ ῥεύματος ὀξύ. Θηρίον γὰρ ὁ τίγρις οὐ μόνον ἐλέφαντος πολὺ ἀλκιμώτερος, ἀλλὰ καὶ τὴν ὠκύτητα οὐ ῥάων εἰκασθῆναι. Διὸ καὶ ὁ τῷ Ἰουλιανῷ δοθεὶς ἀπατηλὸς χρησμός παρὰ θηρὶ ποταμῷ ὑπέσχετο ποιήσειν τὰ θρυλούμενα, ἡ γουν παρὰ τῷ θηριωνύμῳ Τίγρει. Οτι δὲ διὰ τοῦ ἰεῖσθαι τὴν γραφὴν ἢ λήγουσα, ἢ κλίσις δηλοῖ· Τίγρις γὰρ ἐστὶ καὶ παρὰ τῷ Διονυσίῳ ἢ γενικῇ, ὡς τοῦ ὀφιος, ὡς δοκεῖν ἐντεῦθεν εἰναί τὴν Ἀττικὴν γενικὴν Τίγρεως, ὡς Θύμβρεως. Ὁ μέντοι Ἀρριανὸς διὰ τοῦ δ κλίνει Τίγριδος, καθὰ καὶ ὁ γράψας τὸ δράμα τῆς Σωσάννης, οἱ μαι ὁ Δαμασκηνός, ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς φαίνεται. Οὐ τῷ δὲ καὶ τὸ Ἀπὶς τὸ κύριον ἐν τοῖς περὶ Ἀρκάδων λόγοις οἱ μὲν διὰ τοῦ δ εκλιναν Ἀπιδος, ὡς Πάριδος, οἱ δὲ κατὰ τὴν τοῦ ὀφειως κλίσειν αὐτὸ μετεχειρίσαντο, κλίνοντες Ἀπεως. Τινὲς δὲ διὰ τοῦ η κλίνουσι, Τίγρης Τίγρητος, τῷ λόγῳ τῶν εἰσῆς ἰαμβικῶν. Ἄλλοι δὲ καὶ τὴν ἀρχουσαν μετὰ τοῦ π προφέρουσι, καὶ εὐρηται τοιαύτη γραφὴ παρὰ τῷ Ἰουλιανῷ καὶ παρὰ τῷ Ἀρριανῷ δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου. Πολλὰ γὰρ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων εἰσῆσιν οὐ τῷ· «Τῶν ποταμῶν τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Πίγρητος, οἱ τὴν μέσην σφῶν Ἀσσυρίαν ἀπείργουσι, ὁθεν καὶ Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληῖται, ὁ Πίγρης πολὺ τι ταπεινότερός ἐστὶν Εὐφράτου.» Ἐστὶ δὲ Τίγρις καὶ Παφλαγονικὸς ποταμὸς, περὶ οὐ φησὶ Ξενοφῶν, «πρῶτον μὲν Θερωδόντα, εὐρος τριῶν πλέθρων, δεύτερον δὲ Τίγριν τρίπλεθρον ὡσαύτως, τρίτον δὲ Ἀλυν.» Κλίνει δὲ καὶ αὐτὸς τοῦτον διὰ καθαροῦ τοῦ ο. Καὶ Ἡρόδοτος δὲ φησὶν ὁ τι οὐχ εἰς μόνος Τίγρις, ἀλλὰ καὶ δεύτερος καὶ τρίτος, οὐχ ὁ αὐτὸς μὲν, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων, ὁ αὐτὸς δὲ ὀνομαζόμενος. 988 Οτι ἡ Θωνίτις λίμνη ἐστὶ νιτρῶδης κατὰ μέσον τοῦ Τίγριος, εἰς ἡν αὐτὸς μετὰ πολλοῦ φερόμενος τοῦ ψόφου, καὶ κατὰ μυχὸν τῆς λίμνης, ὡς οἱ παλαιοὶ φασὶν, εἰς βέρεθρον ἐμπεσῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐνεχθεὶς ὑπόγεως, καὶ αὐθις ἀνίσχων, καὶ διασώσας τὸ ῥεῖθρον ἀμιγῆς διὰ τὴν ἀγαν ὀξύτητα, παραρρέει τὸ σῆμα τῆς Σεμιράμιδος, καὶ ἐν δεξιᾷ εἰσῆσιν τὴν Μεσοποταμίαν ἐξίησιν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶ καὶ Ἀρσηνὴν καλεῖσθαι τὴν νιτρῖτιν ταύτην Θωνίτιν, καὶ πολλοὺς εἰσῆσιν ἰχθύας, ῥήττειν δὲ τὰς ἐσθῆτας καὶ διαξέειν, καὶ ἀποτον εἰσῆσιν τὸ ὑδωρ. Λέγει δὲ καὶ οὐ τῷ σφοδρῶς διαβάλλειν αὐτόθι τὸν Τίγριν, ὡστε τὴν λίμνην, ἀλμυρὰν οὐσαν καὶ ἀνιχθὺν, γλυκεῖαν ἐν τούτῳ τῷ μέρει γίνεσθαι καὶ ἰχθύων πλήρη. Οτι δευτερεύουσι μετὰ τοὺς Ἰνδικοὺς ποταμοὺς Εὐφράτης καὶ Τίγρις, καὶ ὁ τι

μείζων Εὐφράτης Τίγριος ῥέοντος ἀπὸ Νιφάτα ο ρους, καὶ πλείω διέξεισι χώραν. Ἐνεχθεὶς δὲ ἐπὶ Σελεύκειαν τὸ τῶν βασιλέων χειμᾶδιον, ἐν Ἐκβατάνοις γὰρ θερίζει ἐκεῖνοι λέγονται, συνάπτει τῷ Εὐφράτῃ πλησίον, καὶ ποιεῖ τὴν ῥηθεῖσαν Μεσοποταμίαν πρὸς αὐτόν. Μετὰ δὲ τὸν ῥηθέντα Νιφάταν Ἀβος ο ρος, ἐξ ου ὁ Εὐφράτης τε ῥέει καὶ ὁ προειρημένος Ἀράξης. Ῥεῖν δέ φησιν ὁ αὐτὸς Γεωγράφος τὸν Εὐφράτην διὰ μέσης τῆς Βαβυλῶνος, ἐν ἣ καὶ ὁ θαυμαστὸς κρεμαστὸς κῆπος, περὶ ου ῥηθήσεται. Καὶ Ἡρόδοτος δέ φησιν ο τι τὸ μέσον τῆς Βαβυλῶνος ὁ Εὐφράτης διείργει, ο ρ ῥέει μὲν ἐξ Ἀρμενίων μέγας ω ν καὶ βαθὺς καὶ ταχύς, ἐξίησι δὲ εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ναυσὶ περατὸν τὸν Εὐφράτην ἵστορεῖ, καὶ ο ρον αὐτὸν εἰ ναι Κιλικίας καὶ Ἀρμενίας φησί. Τὴν δὲ εἰρημένην Βαβυλῶνα μεγάλην ποτὲ γενομένην υ στερον ἐρημωθῆναί φασι. Φασὶ δὲ καὶ τὴν παρὰ τῷ Τίγρει Νῖνον, πολὺ μείζω τῆς Βαβυλῶνος ου σαν, ἀφανισθῆναι καὶ αὐτήν, καταλυθέντων τῶν Περσῶν, ἡ ρ τοῦ μεγέθους σημεῖον τὸ τῆς κτίσεως ἐργῶδες. Λέγεται γὰρ Νῖνος οἰκοδομησαὶ αὐτήν ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς, μυριάδων δεκατεσσάρων συνεχῶς αὐτήν ἐργαζομένων ἐπὶ ε τη ὀκτώ. Σοφοὶ δὲ οἱ Βαβυλώνιοι, καὶ, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, παρ' αὐτῶν οἱ Ἕλληνες ε μαθον πόλον καὶ γνώμονα καὶ τὰ δώδεκα μέρη τῆς ἡμέρας. 992 Ὅτι καινὸν σχῆμα τὸ «ο ση δὲ Εὐφράτου καὶ 992 Τίγριος ἐντὸς, ταύτην μέσην φασὶ ποταμῶν.» Ἦν γὰρ τὸ ἀκόλουθον ου τως εἶπεῖν, ο ση δὲ ἐστὶν Εὐφράτου καὶ Τίγριος ἐντὸς, αυ τη λέγεται μέση ποταμῶν. Ση μείωσαι δὲ ο τι ὁ Γεωγράφος ἵστορεῖ καὶ Εὐρωπαϊάν Μεσοποταμίαν εἰ ναι, ἡ ν Κελτοὶ νέμονται καὶ Λυσιτανοὶ. 994 Ὅτι ἐπαινῶν τὴν Μεσοποταμίαν γῆν φησιν ὡς «ου τε τοὺς νομοὺς ἐκείνης ἀνὴρ βουκόλος μέμψεται, ἡ μήλοισ ἀγραύλοισ ἐφεπόμενος.» Ἄλλαι δὲ πάντως νομαὶ βουσίεν ἀγαθαί, καὶ α λλαι μήλοισ, ὡς καὶ ἡ τῶν Λαιστρυγόνων γῆ δηλοῖ παρὰ τῷ Ποιητῇ· λέγει δὲ καὶ ο τι οὐδὲ μὴν υ λην παντοίην φυτοεργὸς ἀνὴρ ἀθερίσατο καρπῶν. Ἀροσίς τε γὰρ, φησίν, ἐκεῖ ἀγαθὴ, καὶ πόαν αυ ξει πολλήν, καὶ οἱ νομοὶ εὐάνθεις, καὶ ἡ τῶν ἀνδρῶν φύτλη καλλίστη καὶ ἀθανάτοις ὁμοία (ταύτῳ δὲ εἶπεῖν θεοειδῆς, διὰ τὸ ἀξιοθέατον καὶ ευ δαιμον). Καὶ τὴν τῶν Ἀρμενίων δὲ καὶ Ματιανῶν χθόνα πρὸς βορέαν τῆς Μεσοποταμίας ου σαν καὶ ο ρεσι περιειλημμένην λιπαρὰν καλεῖ, καὶ τοὺς ἐκεῖ α νδρας ἀφνειοὺς τε λέγει καὶ α ρεος ευ δεδαῶτας καὶ πίονας, ὡς καὶ τὸν Ἀραβικὸν δῆμον πίονα εἰ πεν. Ἐξ Ομηροῦ δὲ ἡ τοιαύτη ἀφορμὴ, λιπαροὺς πόδας τοὺς τῶν ἡρώων λέγοντος. Τὸ δὲ ἀθερίσατο Ὀμηρικὴ λέξις ἐστὶ, καὶ ἐρρήθη ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὀμηρον. Δηλοῖ δὲ τὸ ἀποδοκιμάσαι καὶ ἀπορρῖψαι. 995 Ὅτι τὸν ποιμένα περιφράζων ου τω φησίν· «ο ρ σύριγγι κερώνυχα Πᾶνα γεραίρων μήλοισ ἀγραύλοισιν ἐφέσπεται.» Κερώνυχα δὲ τὸν ὀξύκερὸν φασιν οἱ παλαιοὶ, ὡς τοῦ ο νυχος ἐνταῦθα τὴν ὀξύτητα δηλοῦντος, καθὰ καὶ ο τε ἀκρωνυχίαν ο ρους φαμέν. Οὐ φιλοῦσι δὲ ἐκεῖνοι τὴν ἐπίθετον ταύτην λέξιν ὡς καὶ σκληρὰν καὶ οὐδὲν ἀστεῖον ε χουσαν. 1005 Ὅτι πρὸς νότον τῆς Μεσοποταμίας ἡ Περσικὴ μητρόπολις Βαβυλῶν, ἱερὰ πόλις, τεῖχος περιβεβλημένη χαλκοῦν κατὰ τινὰς, καὶ ποταμῷ περιρρομένη. Ταύτην, φησὶ, πᾶσαν τεῖχεσιν ἀρραγέεσσι Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν, ο πουγέ τινες, ὡς εἰ ρηται, καὶ χαλκοῦν αὐτῇ τεῖχος ἱστόρησαν, καὶ α λλα πολλὰ θαυμάσια δίχα τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένων περὶ αὐτῆς ἐξέθεντο. Καὶ ἐπὶ τῇ ἀκροπόλει δὲ, φησὶ, βωμὸν τῷ Βῆλῳ ἢ Σεμίραμις ἰ δρυσε, χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ ἀσκήσασα. Βῆλος δὲ ἡ ν βασιλεὺς Βαβυλῶνος, υἱὸς Διὸς, ἀφ' οὐ καὶ πύλαι Βαβυλῶνος Βηλίδες, ἡ καὶ ὁ Ζεὺς αὐτὸς κατὰ τινὰς. Διὸ καὶ Ἡρόδοτος ἱερὸν εἰ ναι αὐτόθι λέγει Βῆλου Διός. Ὁ αὐτὸς δὲ τῇ Βαβυλωνία χῶρα τοσαύτην προσμαρτυρεῖ δύναμιν, ω στε αὐτὴ μὲν, φησὶ, τέσ σαρὰς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ τρέφει τὸν μέγαν βασιλέα, ἡ δὲ λοιπὴ πᾶσα Ἀσία τοὺς λοιποὺς ὀκτῶ μῆνας. Θεόκριτος δὲ ἀσφάλτῳ δείμασθαι τὴν Σεμίραμιν τὸ τῆς Βαβυλῶνος τεῖχός φησιν. Ἐτεροὶ δὲ Σελεύκειαν ποτε καλεῖσθαι τὴν τοιαύτην Βαβυλωνία φασι, καὶ κτίσμα εἰ ναι Βαβυλωνός τινος ἀνδρὸς σοφωτάτου, παιδὸς

Μήδου, καὶ ἀρχαιότεραν τὴν πόλιν ταύτην τῆς Σεμιράμιδος λέγουσιν ἑτασι χιλίοις ὀκτακοσίοις. Ἰστέον δὲ ὅτι συνετὴν μὲν γυναῖκα καὶ τὴν Σεμίραμιν ἡ ἱστορία ἔχει, συνεωτέραν δὲ αὐτῆς τὴν Νίτωκριν, Βαβυλῶνος καὶ αὐτὴν βασιλεύσασαν. Τοὺς δὲ Πέρσας, ὡς μητρόπολις ἡ Βαβυλῶν, Κηφηνάς ποτε καλεῖσθαι φησὶν ὁ Ἀρριανός. Ἄλλοι δὲ καὶ τοιαῦτά τινα ἱστοροῦσιν, ὅτι Νίνου τοῦ Σύρων βασιλέως τὴν Νινευτὶ κτίσαντος, ἡ τούτου γυνὴ τὸν ἀνδρα ὑπερβαλλομένη Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ κτίζει ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου καὶ λίθων λαξευτῶν τριπήχεων μὲν τὸ πλάτος, ἑξαπήχεων δὲ τὸ μῆκος, καὶ περίμετρον αὐτῇ διεγράψατο στάδια πεντήκοντα. Τὸ δὲ τεῖχος εἰς ὑψος ἀνέτεινε πέντηκοντα πῆχεων, οὗ τὸ πάχος εἰς τριάκοντα πῆχεις διέστησεν, ὡς καὶ τέθριππα ἐπ' αὐτοῦ ἐναντιοδρομεῖν ἀλλήλοις· καὶ πύργους ταῖς πύλαις ἐπέστησεν ὑψηλοὺς, χαλκᾶς τε τὰς πύλας ποιήσασα εἰς ὑψος τε ἀνατεινομένης πολὺ καὶ εἰς πλάτος ἀξιόλογον. Ἐκτίσθη δὲ καὶ δεξαμενὴ μεγάλην, ἡ κῆπον ἐπήγειρε θαυμαστὸν ἐπιλεγόμενον κρεμαστὸν, ὃς τετράπλευρος μὲν ἦν, ἐκάστην δὲ πλευρὰν εἰχε τετράπλευρον. Καὶ ἦν ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοσμικῶν θεαμάτων. Ἔστι δὲ καὶ ἀλλή Βαβυλῶν Λιβυκή· Ἡρόδοτος δὲ περὶ τῆς Περσικῆς Βαβυλῶνος καὶ ταῦτά φησιν, ὅτι τῆς Ἀσσυρίας ὀνομαστότατον πόλισμα καὶ ἰσχυρότατον ἡ Βαβυλῶν, ἐνθα καὶ τὰ βασίλεια, οὐσα δὲ τετράγωνος κεῖται ἐν μεγάλῳ πεδίῳ, καὶ μέτωπον ἑκαστὸν αὐτῆς εἰκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίων· ὡς τε εἰς αὐτὸν τὴν περίοδον τῆς πόλεως στάδια τετρακόσια ὀγδοήκοντα. Πύλαι δὲ περίξ τοῦ τείχους ἑκατὸν, χάλκεαι πᾶσαι, ὡς περ καὶ οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ ὑπέρθυρα. Καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ μόνον ἑκατόμυλοι Θῆβαι, ἀλλ' ἰδοὺ τοιαύτη καὶ ἡ Βαβυλῶν. 1010 Ὅτι Βαβυλῶν ἡ Περσικὴ πολλοὺς ἀκροκόμους ἐπηρεφέας φέρει φοίνικας· ἰδιότης δὲ ἐστὶ τοῦτο τοῦ φυτοῦ. Καὶ λέγονται ἐπηρεφεῖς μὲν, οἱ ἀπὸ ἐπικλίνοντες τοὺς κλάδους εἰς ὀροφον, ἀκρόκομοι δὲ ὡς οὐ κἀνωθεν ἀλλ' ἐκ ἀνω κομῶντες· τοιοῦτον γὰρ τὸ δένδρον. Καὶ ὁ Ἡρόδοτος τῶν Καρῶν ἀκροκόμων λεχθέντων παρὰ τῷ Ποιητῇ, οὗτος ἐπὶ φοίνικος τοῦ φυτοῦ τὴν λέξιν ἔθετο, παραξέσας αὐτὴν κατὰ λόγον δριμύτητος. Φέρει δὲ, φησὶν, ἡ Βαβυλῶν καὶ χρυσοῦ τι χαριέστερον ἄλλο. Ποῖον ἐκεῖνο; ὑγρᾶς βηρύλλου γλαυκὴν λίθον, φουομένην ἐκεῖ ἐν προβολαῖς ὀφίτηδος ἐνδοθι πέτρης. Τόπος γὰρ τις ἐκεῖ ὀφίτην ἐκβάλλον μάρμαρον λίθον, ὃ ἡ βήρυλλος ἐνθαλαμεύεται. Τὸ δὲ ὀφίτης πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ἡ, καὶ ἐστὶν ὁμοῖον τῷ πολιήτης. 1012 Σημείωσαι δὲ ὅπως τὴν γλαυκὴν βήρυλλον ὑγρὰν ἔφη, ὡς τῶν γλαυκῶν σωμάτων ὑγρῶν εἶναι δοκούντων διὰ τὸ διαφανές, ὃ ποιεῖ καὶ θαλάσσης ἐπίθετον τὸ γλαυκόν. 1016 Ὅτι ἐν τῷ «ἀλλ' ὅπου Ἄρμενίων ὀρέων προπάροιθεν ὀδεύσης,» νοοῦμεν ἐκ τῆς συναλοιοφῆς, ἡ γουν ἐκ τοῦ κουφισμοῦ, ψιλοῦσθαι τῆς Ἀρμενίας τὴν ἀρχοῦσαν· εἰ καὶ τινες ἐφίενται δασύνειν αὐτήν. 1017 Ὅτι μετὰ τοὺς Ἀρμενίους εἰς αὐγὰς τὰ Μηδικὰ εἰσι τέμπεα, ὅσα ἐστὶν ἀπὸ μέρους ἡ τῶν Μήδων χώρα, οὗτω κληθεῖσα κατὰ τὸν Γεωγράφον ἡ ἀπὸ Μήδου υἱοῦ Μηδείας, ἡ τις λειπόπατρις δι' ἑρωτα γέγονεν, ἡ ἀπὸ αὐτῆς δὴ τῆς φυγάδος Μηδείας τῆς Αἰήτου θυγατρὸς, ἡ τινι ὁ Διονύσιος ὁμώνυμον τὴν γῆν ταύτην φησὶ· δεῖ δὲ μᾶλλον εἰπεῖν παρώνυμον. Ἀφεῖσα γὰρ τὴν Ἀττικὴν ἢ Μήδεια ἐκεῖ παρὰ τοῖς Μήδοις ἐμεινεν, οὐχ ἑκάς Κόλχων, ἀλλὰ δηλαδὴ ἐγγὺς κατὰ τὴν γειτνίασιν τὴν τοῦ ἀντικρῦ ὠλόγω καὶ ὁ Ἰσικὸς, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ὑρκάνιος γείτονες τοῦ Εὐξείνου πόντου λέγονται. Κόλχων γε μὴν, φησὶν, εἰς γῆν οὐκ ἦν αὐτὴν ἔλθειν διὰ τὴν τοῦ πατρὸς μῆνιν, ὅτε καὶ τῇ χώρᾳ δέδωκε τὸ ἀπ' αὐτῆς κληθῆναι· αἰδοῖ, φησὶ, λιποῦσα τὸν Πανδιονίδην Αἰγέα καὶ τὰς Ἀθήνας, ὅτε λυγρὰ φάρμακα τῷ τοῦ Αἰγέως υἱῷ τῷ Θησεῖ ἐβουλεύσατο. Διὸ, φησὶν, ἀπ' ἐκείνης τῆς Μηδείας, οἱ ἀσοφῆς φαρμακοῦργοῦ, ἐτι οἱ Μῆδοι πολυφάρμακοί εἰσι. Τὸ δὲ αἰδοῖ σεμνῶς εἰπεν, οὐ θέλων ἐξυβρίσαι εἰς τὴν ἡρώϊδα. Τῷ ὅντι γὰρ οὐχ ἔκοῦσα ἐκείνη οὐδὲ δι' αἰδῶ, ἀλλὰ πρὸς βίαν ἐλίπε τὰς Ἀθήνας, διωχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αἰγέως, διότι τῷ Αἰγείδῃ Θησεῖ ἐπεβούλευσε κερασαμένη θανάσιμα φάρμακα, ὀπηνίκα

ἐκεῖνος ἐκ Τροιζῆνος χρόνιος ἐλθὼν μετὰ τοῦ ξίφους καὶ τῶν πεδίλων τῶν πατρικῶν, α καὶ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ἐνεφανίσθη μὲν ἀγνοοῦντι τῷ πατρὶ Αἰγεῖ παῖς καλὸς καὶ πρέπων εἰς βασιλείαν, μικροῦ δὲ α ν λαθὼν ὑπὸ τῆς Μηδείας ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ πατήρ γνωρίσας τὸν ἐκ πολλοῦ ἐπὶ διαδοχῇ τῆς βασιλείας ποθούμενον παῖδα περιεσώσατο, καὶ τὸν διαδεξόμενον εὐρηκῶς ἀπώσατο τὴν Μήδειαν, η ν δι' ερωτα παιδοποιίας ἐπεισηγάγετο. Φασὶ δὲ αὐτὴν δυναστεύσασαν ἐν Μήδοις, καὶ ἐπικρυπτομένην τὴν ο ψιν, ὀπηνίκα προέρχοιτο, καταδείξει τὸ θηλυστολεῖν τε τοὺς ἐκεῖ καὶ ἐν ταῖς προόδοις κατηρεφεῖς εἶναι τοῖς σκεπάσμασιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁπὸς τις ἀπὸ σιλφίου ὀνομαστὸς παρὰ τοῖς Μήδοις λέγεται γίνεσθαι καλούμενος Μηδικός· καὶ ὅτι οἱ Μῆδοι καὶ Μήδειοι λέγονται προπαροξυτόνως, καθάπερ οἱ παρ' Ομήρῳ Κήτειοι, καὶ ὅτι δεινοὶ περὶ τοξείαν εἰσὶ, διὸ καὶ τοξοφόρους αὐτοὺς ἔρει ὁ Διονύσιος· καὶ ὅτι καὶ βοτάνη τις ἡ μάλιστα τοὺς ἰππους τρέφουσα Μηδική καὶ εἰσέτι καλεῖται, ὡς ἐν Μηδία τάχα πλεονάζουσα. Ὅτι δὲ κατὰ κυριολεξίαν ἀνωτέρω εἰρηται τὸ Μηδικὰ τέμπεα, δηλοῖ ὁ Διονύσιος κατωτέρω εἰπὼν λασιάς "εἰαμενὰς τὰς ἐν Μήδοις. Πάντως γὰρ ε νθα λάσιος εἰαμενή"5 τεμπώδης ὁ τοιοῦτος τόπος, η τοι ἐλώδης ἐστίν. Εἰαμενή γὰρ ἐστὶν οἰονεῖ τις ρεῖαμενή, τόπος δηλονότι κατάρρυτος, η καὶ εἰς βοτανῶν ἀνάδοσιν ἐπιτήδειος, παρὰ τὸ ε ω, ὑφ' ου δηλοῦται τὸ ἀναδίδωμι. Φασὶ δὲ Μήδοις εθνος εἶναι, βασιλέα αἰρεῖσθαι τὸν ἀνδρειότατον, καὶ γυναικας ε καστον ε χειν οὐκ ἐλάττους τῶν πέντε. Καὶ γυνὴ δὲ, φασὶν, α νδρας ἐλάττονας τῶν πέντε τρέφουσα συμφορὰν ἡγεῖται τὸ πρᾶγμα, ἐν καλῷ τιθεμένη πλείστους νέμειν α νδρας. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ ἀδόκονον Νισαῖον πεδῖον ἐκεῖ που περὶ τὴν Μηδικὴν χώραν η ν, φέρον ἰππους μεγάλους τοὺς λεγομένους Νισαῖους. 1019 Ὅτι βορειότεροι Μήδων οἱ Γηλοὶ καὶ οἱ Μάρδοι, εθνος Ὑρκάνιον, λησται καὶ τοξόται α νδρες. Ετι δὲ καὶ οἱ Ἀτροπατηνοὶ, ἀπὸ ἡγεμόνος τινὸς Ἀτροπάτου καλούμενοι, ω ν Ἀτροπατία ἡ χώρα, δευτέρα μερὶς τῆς Μηδείας λεγομένη· πρώτη δὲ Μηδική μερὶς, καθ' η ν τὰ Ἐκβάτανα. 1027 Ὅτι τὸ «ἰκετο ἡ Μηδεία οὐχ ἑκάς Κόλχων· Κόλχων γε μὴν αἰαν ἰκέσθαι οὐκ εἰχε,» σχῆμά ἐστιν ἐπαναστροφῆς. Εστι δὲ ἐπαναστροφή, οταν ἡ τελευταία λέξις τῆς πρώτης ἐννοίας ἀρχὴ γένηται τῆς δευτέρας, ὡς καὶ ἐνταῦθα τῆς μιᾶς ἐννοίας ληξάσης εἰς τὸ Κόλχων, ἀπὸ τούτου ἡ δευτέρα η ρξατο. Ἐκαλλωπίσατο δὲ καὶ ἀλλαχοῦ τῷ τοιούτῳ σχήματι ὁ Διονύσιος. 1031 Ὅτι πέτραι τινὲς Μηδικαὶ τὸν ναρκισσίτην φύουσι λίθον, ο ν καὶ ἀφεγγέα καλεῖ, ὡς ναρκίσσω τῷ φυτῷ ἐοικότα τὴν χροῖαν, καὶ μὴ διαυγάζοντα. Λέγει δὲ καὶ τὰ ποιμνία καλὰ εἶναι τοῖς Μήδοις, α δην βεβριθότα μαλλοῖς. Καὶ ὅρα ὅτι τὸ α δην δι' ἐνὸς δ καὶ ουτος ὁμοίως Ομήρῳ ἐξήνεγκεν, ο καὶ δασύνουσιν οἱ Ἀττικοί, ταῦτόν ο ν τῷ α λισ. Διὸ καὶ τις ε φη, «ἀλλὰ τούτων μὲν α δην,» ἀντὶ τοῦ α λισ. 1034 Ὅτι οἱ Μῆδοι ἐπ' ἀνατολὴν τετραμμένοι α χρι τῶν Κασπιάδων διήκουσι πυλῶν, αἱ τινες μέρος ουσαι τῆς Μηδείας χώρας κλειδες καλοῦνται τῆς Ἀσίας διὰ τὴν α γαν στενότητα, ὑπὸ πέτρας ουσαι βαθυνομένας. Ὁρη δὲ εἰσὶν αἱ Κάσπιαι πύλαι, μᾶλλον δὲ πέτραι ἀπερρωγυῖαι καὶ κοῖλαι ὡς ἐν τάξει πυλῶν, ἀπὸ τῶν Κασπίων ἀνδρῶν η τῆς Κασπίας θαλάσσης ουτω καλούμεναι. Πύλαι γὰρ οἱ ὄν εἰσι τοῖς εἰς βορρᾶν δηλαδὴ πρὸς Ὑρκανίου καὶ Κασπίους ἐκ νότου ὀδεύουσι, καὶ τοῖς ἐκεῖθεν αυθις εἰς νότον πρὸς Πέρσας. Ουτω δὲ καὶ ὁ τόπος ἐστένωται, ὡς καὶ πύλας ἐπιστῆσαι τῷ τόπῳ, κωλυούσας τὴν τῶν βορείων ἐθνῶν ἐπὶ τὰ ἐξ ἐναντίας διάβασιν. Ὅτι δὲ καὶ αλλως αἱ πύλαι στενότατον τόπον δηλοῦσι, καὶ ἐν τῷ περὶ Θερμοπυλῶν λόγῳ διείληπται. Τῷ δὲ πύλας εἰπόντι τὴν τοιαύτην στενοχωρίαν ἀκόλουθον τὰς αὐτὰς καὶ κλειδας εἰπεῖν. Τὸ δὲ Κασπιάδων πυλάων παρωνύμως καὶ αὐτὸ εἰρηται, οὐχ ὑποκοριστικῶς, ὅποια πολλὰ ὁ Διονύσιος ἐποίησεν. 1039 Ὅτι ὑπὸ τὸν πόδα τῶν Κασπίων πυλῶν οἱ Πάρθοι ναίουσιν, α νδρες ἀρήϊοι καὶ ἀγκυλότοξοι, καὶ παντοίου πολέμου δαήμονες, ο εστι τεχνῖται. Ειτα ἐμμένων τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ καὶ

ἐμπλατυνόμενος φησιν· «οὐ γὰρ ἀρότρῳ ἰθύνουσιν αὐλακα διασχίζοντες αρουραν, οὐδὲ μὴν ἔρετροις αὐλα τέμνουσιν, οὐδὲ νέμουσι βόας· ἐκ δὲ γενέθλης αὐτῆς ετινηπίαχοι τόξοις καὶ ἵπποσύναις μέλονται, ἀεὶ δὲ παρ' αὐτοῖς δοῦπος ὀπλων, καὶ δρόμος ἵππων ἀελλοπόδων. Οὐ γὰρ θέμις αὐτοῖς δόρποιο γεύσασθαι, πρὶν ἐνιδρώσαι μόχθοις πολέμου. Ἐχουσι δὲ ἕξ αγρας βίον δορίκτητον.» Οὐτω δὲ ὁ Διονύσιος αὐξήσας τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιπλέκει σύντομον ἐγκώμιον βασιλικόν, λέγων· «ἀλλὰ καίπερ τοιοῦτους ἐόντας Αὔσονίου βασιλῆος ἐπεπράυνεν ἀκωκῆ.» Φασὶ γὰρ τὸν Αὐγουστον κακῶς αὐτοὺς διαθέσθαι, τὴν τοῦ Κράσσου ἡτταν ἀναπαλαίσαντα, ὁ στρατηγὸν ὄντα Ῥωμαίων οἱ Πάρθοι ἀνεῖλον ἠττήσαντες. Οὐτω δὲ φασὶ ταπεινωθῆναι αὐτοὺς τότε, ὥστε προστάξαι τὸν Αὐγουστον μὴ ἄλλως αὐτοὺς βασιλέας ἑαυτοῖς ἐφιστᾶν, ἀλλ' ἡ γνώμη τῆς συγκλήτου τῶν Ῥωμαίων βουλῆς. Τοὺς δὲ Πάρθους καὶ Παρθυαίους καλοῦσιν τινες, καὶ φύλον εἰναὶ φασὶ Σκυθικόν, μετοικῆσαν ἐπὶ Μήδους ἐκ φυγῆς, διὸ καὶ οὐτω κληθῆναι. Πάρθους γὰρ Σκύθαι τοὺς φυγάδας φασίν. Ἰστορεῖται δὲ καὶ ὅτι οἱ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖς πρὸς τῷ ἰδίῳ ὀνόματι καὶ Ἀρσάκαι ἐκαλοῦντο, ἐπὶ τιμῇ ἀρχαίου τινὸς βασιλέως γενναιοτάτου Ἀρσάκου, ὡς αὐτὸν ἐκεῖνός τε εἰ ἢ ἐν αὐτοῖς ἀοίδιμος καὶ αὐτοὶ τῇ ἐκείνου κλήσει ἐνωραῖζοιτο. Σημεῖωσαι δὲ ὅτι νόμου γεωγραφικοῦ ὄντος καὶ ἱστορίαις ἀρτύειν τὴν γεωγραφίαν εἰς χειραγωγίαν τῆς ἀληθείας, ὡς καὶ ἐν προοιμίῳ εἰρηται, διόλου μὲν ἐφύλαξε τοῦτο καὶ ὁ Διονύσιος, συχνὰ παραπλέκων τῇ περιηγήσει τὰ ἕξ ἱστοριῶν, πλὴν ἐν ἐπιτομῇ καὶ ἐπιτροχάδην, διὰ τὸ καὶ τὴν ὀλην αὐτοῦ περιήγησιν συνοπτικὴν εἰναὶ καὶ, ὡς οἱ λόγοι φασιν, ἐπελευστικὴν, τὰ πάνυ πολλὰ εἰς κομιδῇ βραχὺ συναλείφουσαν καὶ ἐχειρίδιον οἰονοσαν περιηγήσεως. Καὶ οὐτω μὲν τὰ πρὸ τούτου. Ἀφ' οὐ μέντοι εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, καὶ τετράπλευρόν τι χωρίον περιέγραψε πλευραῖς τῷ τε Ταύρῳ καὶ τῷ Νεῖλῳ καὶ τῷ Ἰνδικῷ ὠκεανῷ καὶ τῷ νοτίῳ, τότε δὴ πλατύτερον τοῖς ἱστορουμένοις ἐπεξέρχεται, ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰς Ἀραβίαν λεχθέντων καὶ τῶν περὶ Μηδείας ἱστορηθέντων καὶ τῶν νῦν δὲ ἐκτεθέντων. Ἐνηγλαῖσθη μὲντοι πρὸ τούτου καὶ τοῖς περὶ Λυδῶν λόγοις καθ' ὁμοίαν διατριβήν. Ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ καὶ ἡ Ἰνδία ἱκανὴν αὐτῷ παρέξει λόγου τριβήν. Αἰτιον δὲ τούτου οὐ μόνον τὸ προσπαθῶς δοκεῖν αὐτὸν εχειν πρὸς τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ κίνδυνον εἰναὶ, εἰ μὴ οὐτω μεθώδευσε, βραχύστιχον αὐτῷ παντελῶς γενέσθαι τὴν ποίησιν καὶ εἰς μικροτεχνίαν ἐκκλῖναι διὰ τὸ τῆς περιηγήσεως λίαν πάνυ στενὸν καὶ ἐπιτροχον. 1055 Ὅτι εἰρηται ὡδε τὸ ἀένανος δι' ἐνὸς ν μετὰ ἐκτάσεως τῆς ἀρχούσης. Φησὶ γὰρ «καὶ πόρον ἀενάων ποταμῶν.» Οὐτω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς «ἀενάοις ποταμοῖσι κατάρρυτος, καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ δὲ εἰρηται τοιαύτη γραφή, εἰναὶ λέγει «εὐρον δ' ἀένανον κρήνην» εἰ μὴ τις τὴν τῶν ἀντιγράφων αἰτιώμενος φαυλότητα φυλάσσει μὲν τὴν διὰ τῶν δύο νν γραφήν, θεραπεύει δὲ τὸ πάθος τοῦ μέτρου διὰ συνιζήσεως, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν Ἀλιευτικῶν Ὀππιανοῦ. 1059 Ὅτι μόνον οἱ Πέρσαι ἐθνὸς εχουσιν Ἀσίας βασιλεύτατον, καὶ μέγας διὰ τοῦτο ἔλεγετο βασιλεὺς ὁ τῶν Περσῶν, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ. Βασιλικώτατον γὰρ ἦν τὸ τῶν Περσῶν γένος, καλούμενον οὐτως ἀπὸ Πέρσου υἱοῦ τοῦ Μήδου, κατὰ δὲ ἄλλους ἀπὸ Περσέως ἢ ἀπὸ Πέρσου υἱοῦ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, λέγων ὅτι Περσεὺς ὁ Δανάης καὶ Διὸς ἀφίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου, καὶ εἰναὶ αὐτοῦ θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ γεννᾷ Πέρσην, ἕξ οὐ τὴν ἐπωνυμίαν εἰναὶ οἱ Πέρσαι, πάλαι ποτὲ Κηφῆνες ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου Κηφέως καλούμενοι. Λέγει δὲ ὁ Διονύσιος καὶ ὅτι ἀπείριτον ὀλβον οἱ Πέρσαι περιεβάλλοντο, θέμενοι ἐν μεγάροισιν, ὅτε Μήονας καὶ Σαρδιανούς ἐπόρθησαν, καθελόντες τὸν Κροῖσον. Καὶ δεῖγμά φησι τοῦ πλοῦτου, ὅτι χρύσεια μὲν τοῖς ἀνδράσι τὰ ὀπλα, χρύσεια δὲ τοῖς ἵπποις τὰ χαλινὰ, χρυσοῖς δὲ πεδίλοις τοὺς πόδας ἐκοσμήσαντο. Ταῦτα δὲ πολλῷ πρότερον τοὺς Μήονας, ἢ τοὺς Λυδοὺς, πλουσιωτάτους δείκνυσιν, οὗς οἱ Πέρσαι ληϊσάμενοι παμπλοῦσοι

γεγόνασιν, αλλως μὴ πλουτοῦντες· οπουγε καὶ αἱ παρονομαζόμεναι αὐτοῖς Περσικαὶ ἐμβάδες, ὡς τινές φασιν, ὑπόδημα εὐτελές η ν. Ἀσκεῖν δὲ λέγονται καὶ μεγαλοφωνίαν οἱ Πέρσαι, καὶ καῦμα καὶ ψύχος φέρειν καὶ ο μβρους καὶ χειμάρρων διαβάσεις, ὡστε α βροχα φυλάσσειν τὰ τε ο πλα καὶ τὴν ἐσθήτα. Τιμῶσι δὲ τὸ πῦρ, καὶ δι' αὐτὸ καὶ τὸν χρυσὸν οἱ α πυροειδῆ ο ντα. Λέγεται δὲ Περσικὴ τις εἰ ναι ὠδῆ, ἥς τὰς ὠφελείας ξ' διαριθμοῦνται. Τίμιοι δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις οἱ μάγοι, οἱ ου τε οὔρουσιν εἰς ποταμὸν, ου τε νίπτονται, ου τε λούονται. Ἡρόδοτος δὲ φησι καὶ ο τι Πέρσαι παιδεύουσι τοὺς ἑαυτῶν παῖδας ἀπὸ πενταετοῦς εως ἐτῶν κ' ἵππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι. Ἱστορεῖ δὲ καὶ νομάδας τινὰς Πέρσας, καὶ συχνὰ εἰ ναι γένη λέγει Περσῶν. Λέγεται δὲ καὶ σύμβολον εἰ ναι ἀσπασμοῦ παρὰ Πέρσαις τὸ ἀφελέσθαι τὴν τιάραν τῆς κεφαλῆς. Μεγάλους δὲ ο ρεσι περιδρομὸς ἐστίν ἡ Περσίς, νοτιωτέρα τῶν Κασπίων ου σα πυλῶν, ἔλκομένη μέχρι τοῦ ὁμωνύμου Περσικοῦ κόλπου. Τὸ δὲ ἀρκτῶν αὐτῆς τοῖς τῶν Μήδων ο ρεσιν ὑποπέπτωκεν, α περ τέμπεα ὁ Διονύσιος ἀνωτέρω ε φη Μηδικά. 1069 Οτι Σάβαι η σαν μὲν καὶ Ἀραβικοὶ, ὡς προεγράφη, ευ ρηνται δὲ καὶ ὡ δε Περσικοί. Μεθ' ου ς οἱ Πασαργάδαι, περὶ ω ν κατωτέρω ῥηθήσεται. Ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς καὶ Ἰνδικὸν ε θνος οἱ Σάβαι εὐρίσκονται. Ησαν δὲ καὶ ε θνος Θρακικὸν Σάβαιοι, ο περ τοὺς Βάκχους δηλοῖ Φρυγία διαλέκτω· ἐξ ου καὶ ὁ Διόνυσος ε οικε Σαβάζιος λέγεσθαι, διότι καὶ Βάκχος ὁ αὐτός. Οτι τὸ Τασκοὶ ε θνοὺς Περσικοῦ ο νομα βαρυτόνως παρὰ πολλοῖς ἀναγινώσκειται· οἱς ἀγχιτέρμονες οἱ Πασαργάδαι, α ριστοὶ Περσῶν κατὰ Ἡρόδοτον, παρ' οἱς Κύρου τάφος πολυτελής, πύργος οὐ μέγας ἐν παραδείσῳ, δάσει δένδρων ἀποκεκρυμμένος, κλίνην τε χρυσὴν ε χων ποτὲ καὶ τράπεζαν καὶ πύελον υ λης ὁμοίας καὶ κόσμον λιθοκόλλητον. Προσεκοσμήθη δὲ καὶ ὑπὸ Ἀριστοβούλου, κελεύσει Ἀλεξάνδρου, ἐσυλήθη δὲ οὐ πολλῶ υ στερον. Ει χε δὲ, φασί, καὶ ἐπίγραμμα Ἑλληνικὸν Περσικοῖς γράμμασιν, Ἐνθάδ' ἐγὼ κείμει, Κῦρος βασιλεὺς βασιλῆων. Ην δὲ καὶ ε τερον τοιοῦτον, «ὡ α νθρωπε, ἐγὼ Κῦρος εἰμι, ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις κτησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας· μὴ ου ν φθονήσης μοι τοῦ μνήματος.» Καὶ τοῦτο μὲν ἀπλοῦν καὶ γοργόν. Κάλλιον δὲ τὸ ἐπὶ Δαρείῳ, «φίλος η ν τοῖς φίλοις, ἵππεὺς καὶ τοξότης α ριστος ἐγενόμην, κυνηγῶν ἐκράτουν, πάντα ποιεῖν ἡδυνάμην.» Ἰστέον δὲ ο τι τὸ μὲν ἐθνικὸν οἱ Πασαργάδαι, ἡ δὲ πόλις θηλυκῶς, ὡς δηλοῖ τὸ «τὰς δὲ Πασαργάδας ε κτισεν ὁ Κῦρος.» Διερμηνεύεται δὲ ἡ πόλις κατὰ γλῶσσαν Ἑλληνίδα Περσῶν στρατόπεδον. 1073 Οτι Κύρος ποταμὸς Περσικὸς, ε τι δὲ καὶ Χοάσπης Ἰνδὸν μὲν υ δωρ ε λκων, ὡς ἐκ τοῦ Ἰνδοῦ σχιζόμενος ποταμοῦ, παραρρέων δὲ τὰ Σοῦσα, ἐξ ου καὶ μόνου ε πινεν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς· καὶ η ν βασιλικὸν υ δωρ τὸ Χοάσπειον. Περὶ ου φησι καὶ Ἡρόδοτος, ο τι τοῦ υ δατος τοῦ Χοασπείου ἀφειψημένου πολλὰ α μαζαὶ ἡμίονοι τετράκυκλοι ε πονται κομίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοις. Εστι δὲ κατὰ τὸν Γεωγράφον καὶ ε τερος ποταμὸς μέγας, ἀπὸ Ἀρμενίας ε χων τὴν ἀρχὴν, Κόρος ποτὲ λεγόμενος, υ στερον δὲ Κῦρος μετονομασθεῖς. Τὰ δὲ Σοῦσα ου τω καλοῦνται διὰ τὸ τόπου ἀνθηρόν· σοῦσα γὰρ ἐγχωρίως τὰ κρίνα. Τῆς δὲ Περσικῆς ταύτης τῶν Σούσων χώρας οἱ ἐγχώριοι οὐ μόνον Σούσιοι, ἀλλὰ καὶ Κίσσιοι λέγονται. Πάνυ δὲ, φασί, καυματηρὸς ὁ ἀῆρ τῆ Σουσίδι καὶ ου τως ε κπυρος, ὡστε οὐ φθάνουσιν αἱ σαῦραι καὶ οἱ ο φεις ἐν τῷ διαβαίνειν τὰς ὁδοὺς, ἀλλὰ καταφλέγονται. Καὶ λουτρὰ δὲ, η γουν υ दाτα τὰ εἰς τὸ λούσασθαι προτεθέντα ψυχρὰ, ἐκθερμαίνεται παραχρῆμα. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Μεμνόνειον α στυ τὰ Σοῦσα, διὰ τὸ ἐκεῖ ὡς εἰκὸς τιμᾶσθαι τὸν Μέμνονα. Λέγεται δὲ καὶ τοὺς τοῦ βασιλέως Περσῶν θησαυροὺς αὐτόθι κεῖσθαι. Καὶ ὁ τὴν πόλιν ταύτην ἐλὼν ε δοξεν α ν κατὰ τὸν τοῦ Ἡροδότου λόγον ἐρίσαι τῷ Διὶ περὶ πλοῦτου. 1075 Οτι τὸν Ἀχάτην ποταμὸν ἐπὶ πλευραῖς τε εἰ ναι τοῦ Χοάσπου φησὶ, καὶ εὐωπὸν αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὸ τάχα διειδὲς τοῦ υ δατος καὶ ευ θετον. Φησὶ γὰρ ο τι οἱ α κύλινδρος ἐπὶ χθονὸς κεῖται, τουτέστιν ὡς σχῆμα

κιοειδές· τοιοῦτον γὰρ ὁ κύλινδρος. Εοικε γὰρ ὁ Ἀχάτης μὴ εἰχειν ἔξοχὰς τινὰς καὶ καμπὰς, μὴδὲ εἰς ἀγκῶνας καὶ κλῶνας ἐλίσεσθαί τε καὶ σχίζεσθαι· φαίνεται δὲ καὶ μὴδὲ πολὺς εἶναι κατὰ τὸ ἀένναον· χειμάρρου γὰρ, φησὶν, αὐτὸν ποταμοῦ κατασύρουσι χαράδραι. Λέγει δὲ καὶ τοὺς ἐκεῖσε καρποὺς θάλλειν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις, λιανοῦ γεγηθότας ἐξ ἀνέμου. Καὶ ἐστὶν ἐνταῦθα γλυκεῖα λέξις τὸ γεγηθότας, μετενεχθεῖσα ἐπὶ τὰ ἀναίσθητα· ὡς καὶ ὁ τε ὁ Ποιητὴς ἐπὶ ὀπλων τὸ γανοῦσθαι λέγει, καὶ τὴν χθόνα γελᾶν. Καὶ ἐστὶ τοῦτο μεταγωγὴ πράγματος ἀπὸ τῶν ὀρώντων ἐπὶ τὰ ὀρώμενα. Γεγήθασι γὰρ πάντως καὶ γανόωσι καὶ γελῶσιν οὐ τὰ ὀπλα οὐδὲ ἡ γῆ οὐδὲ οἱ καρποὶ ἀλλ' οἱ βλέποντες αὐτά. 1082 Ὅτι περὶ τὴν Περσικὴν θάλασσαν μέγα ἔθνος οἱ Καρμανοὶ, ἐνθα ποταμὸς ψήγματα καταφέρων χρυσοῦ· καὶ μέταλλα δὲ εἰσὶν αὐτόθι ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ μίλτου· καὶ ὀρη δύο κατὰ τὸν Γεωγράφον, τὸ μὲν ἀρσενικοῦ, ὁ περ ἀρσενίκιον ἢ κοινὴ γλῶσσά φησι, τὸ δὲ ἄλός. Γίνεται δὲ, φασὶν, αὐτόθι καὶ βότρυς πολλακίς δίπηχυς, πυκνόρρωγός τε καὶ μεγαλόρρωγος. Εἰς θερμότητα δὲ κατὰ γλῶσσαν ἐγχωρίαν ἢ Καρμανία ἐρμηνεύεται. 1086 Ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῶν Καρμανῶν ἢ τῶν Γεδρωσῶν ἐλκεται γῆ, γείτων ὠκεανοῦ μεγακίτεος. Τούτων ἢ χώρα Γεδρωσία, ὡστε αὐτοὺς ἀναλογώτερον καλεῖσθαι Γεδρωσιανούς κατὰ τὸν Γεωγράφον. Λέγονται δὲ καὶ Γεδρωσηνοί. Ἀκαρπία δὲ ἢ Γεδρωσία κατέχεσθαι λέγεται πολλακίς, καὶ διὰ τοῦτο τοῖς αὐτόθι τὸν καρπὸν εἰς ἐτη πλείω ταμιεύεσθαι. Ἀρωματοφόρος δὲ ἢ Γεδρωσία, καὶ μάλιστα νάρδου καὶ σμόρνης. Καὶ ὁ στρατὸς τοίνυν Ἀλεξάνδρου ὀδεύων ἐκεῖ τοῦτοις ἐχρήτο ἀντὶ ὀρόφου τε καὶ στρωμνῆς. Λέγει δὲ καὶ Ἀρριανὸς ὅτι ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῶν Γεδρωσῶν πολλὰ δένδρα εἰσὶ σμόρνης. Ἐχει δὲ καὶ νάρδου ῥίζαν πολλὴν καὶ εὐὸδμον. 1088 Ὅτι πρὸς αὐγὰς τῆς Γεδρωσίας ὁ Ἰνδὸς μέγιστος ποταμὸς, ὁ ν Σκύθαι νότιοι παροικοῦσιν, οἱ καὶ Ἰνδοσκύθαι συνθέτως λεγόμενοι. Καὶ σημειῶσαι ὅτι οὐ μόνον βόρειοι Σκύθαι, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ οὐ τοὶ Σκύθαι νότιοι. Ῥέειν δὲ φασὶ τὸν Ἰνδὸν, καθὰ καὶ τὸν Γάγγην, ἀρξάμενον ἀπὸ τινος Καυκάσου ὀρους ἀρκτικοῦ ἀνατολικοῦ, λαβρότατον ῥόον ὀξὺν ἐπὶ νότον ὀρθὸν ἐλαύνοντα, κατεναντίον τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἡ γουν τοῦ Ἐρυθραίου καὶ Αἰθιοπικοῦ ὠκεανοῦ, περὶ τὰ ἔωα τοῦ Περσικοῦ κόλπου, καὶ σχιζόμενον εἰς δύο στόματα διέχοντα ἀλλήλων στάδια α καὶ ὦ, ὡς καὶ Ἀρριανὸς ἰστορεῖ, α δὴ στόματα ποιοῦσι τὴν Παταληνὴν ὀια νῆσον ἀπολαμβανομένην, ἡ ν καὶ ἐπαναλαμβάνει ὡς λόγου ἀξίαν, λέγων «μέσην ἐπιδέδρομε νῆσον, νῆσον ἡ ν καλοῦσι Παταληνὴν». Παραπλησία δὲ, φασὶν, ἐστὶν ἢ νῆσος αὐτῆ τῶ κατ' Αἰγυπτὸν Δέλτα. Καὶ δὴ καὶ Δέλτα τινὲς κατ' ὀμοιότητα σχήματος ἐκάλεσαν καὶ αὐτήν. Φησὶ γοῦν Ἀρριανὸς· «δίστομός ἐστὶν ὁ Ἰνδὸς, καὶ Δέλτα ποιεῖ καὶ οὐ τοσ ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν γῆ, τῶ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον. Πόλις δὲ ἐν αὐτῇ ἀξιόλογος τὰ Πάταλα, ἀφ' ὀν ἢ νῆσος Παταληνὴ ὀξυτόνως, ὡς οἱ ἀκριβεῖς λέγουσι· τινὲς δὲ καὶ βαρυτόνως Παταλήνην, ὡς Πριήνην, ἀναγινώσκουσιν. Τοῦ δὲ μεγέθους καὶ τῆς ὀξύτητος τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ δεῖγμα καὶ τοῦτό φασιν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἐκλιπὼν τὸ ὀικεῖον ῥεῖθρόν ποτε καὶ εἰς πεδία τινὰ κοῖλα ἐκτραπόμενος καὶ ὀιον καταρράξας ἢρήμωσε χώραν πλειόνων ἡ χιλίων πόλεων σὺν ταῖς κώμαις. 1095 Ὅτι πρὸς δύσιν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ Ὀρίται, διὰ διχρόνου γραφόμενοι, πρὸς ἀντιδιαστολήν τῶν ἐν τῶ Ὀρεῶ τῆς Εὐβοίας Ὀρειτῶν. Ἐκεῖνοι γὰρ διὰ διφθόγγου γράφονται, διὰ συναίρεσιν. Αὐτόθι δὲ εἰσὶ καὶ Ἀριβες, ὀμοίως τῶ ἰ καὶ αὐτοὶ διχρόνω παραληγόμενοι, οὐς τινες ἐν τρισὶν α Ἀραβας γράφουσι, τάχα σκηνήτας τινὰς ὀντας, ὀποῖοι καὶ ἐν τῇ βαθυτέρᾳ Ἀραβίᾳ εἰσὶν. Σκοπητέον δὲ μὴ ποτε καὶ Ἀριβες ὀφείλουσι γράφεσθαι οἱ Ἀριβες οὐ τοι. Μέννηται γὰρ τοιοῦτου ἔθνους Ἰνδικοῦ ὀ Γεωγράφος, λέγων· Ἀριβες ὀμώνυμοι ποταμῶ Ἀρβει, ὀρίζοντι αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Ὀριτῶν. Ὀ δ' αὐτὸς καὶ τοὺς Ὀρίτας ἔθνος λέγει αὐτόνομον. 1096 Ὅτι τοὺς Ἀραχῶτας λινοχλαίνους λέγει, διὰ ἰδιοτροπιάν ἰσως ἰματισμοῦ, ὀπερ καὶ οἱ

Μελάγχλαινοι επαθον, ἐξ ἱματίων κληθέντες καὶ αὐτοί. Τοὺς δὲ Ἀραχώτας τινὲς Ἀραχωτοὺς φασιν ὀξυτόνως, λέγοντες ὅτι μετὰ τὸν Ἰνδὸν οἱ Παροπαμισάδαί, εἰ τα πρὸς νότον Ἀραχωτοί· πρὸς ἐσπέραν δὲ τοῖς Παροπαμισάδαί παρακείνται Ἀριοι. 1097 Ὅτι βούλονται τινες Παρπάνισον προπαροξυτόνως λέγεσθαι ὁ ρος Ἰνδικὸν, οὐ μὴν Παρνησὸν, ὡς πολλὰ τῶν ἀντιγράφων εἰχουσι. Πολλοὶ δὲ καὶ ὀξύνουσι, καὶ διὰ τοῦ μ γράφουσι Παρπαμισόν. Ὁ δὲ Γεωγράφος Παροπαμισόν γράφει πεντασυλλάβως, καὶ τοὺς ἐκεῖ Παροπαμισάδας καλεῖ. Τοὺς δὲ ὑπὸ τὰς πτύχας τοῦ τοιούτου ὁ ρους ὁ Διονύσιος λέγει πάντας ξυνη ἔπωνυμίαν εἰ ναὶ Ἀριηνοὺς. Καὶ ἡ χώρα αὐτῶν Ἀριανὴ κατὰ τὸν Γεωγράφον, λέγοντα ὅτι μετὰ τὴν Ἰνδικὴν ἢ Ἀριανὴ μερίς, εἰνα καὶ οἱ Ἀρβιες, εἰ τα Ὠρίται, οἱ ς ἐφεξῆς Ἰχθυοφάγοι. Ἐοίκασι δὲ οὐ τω λέγεσθαι ἀπὸ Ἀρίου ποταμοῦ, ὡς παρεμφαίνει Ἀρριανὸς ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου. Ἡρόδοτος δὲ φησιν ὅτι καὶ οἱ Μῆδοί ποτε ἐκαλοῦντο Ἀριοι· ἀφικομένης δὲ τῆς Μηδείας εἰς αὐτοὺς μετέβαλον τὸ ὄνομα. Οἱ δὲ καὶ τούτους τοὺς ἰδίως λεγομένους Ἀρίους, οὐ ς καὶ λέγει τόξοις ἐσκευάσθαι Μηδικοῖς. Ὁ δὲ Διονύσιος φησι καὶ ὅτι οἱ Ἀριανοὶ φαύλην χθόνα οἰκοῦσιν ὑπὸ λεπτῇ ψάμμω πλήθουσιν καὶ ῥώπεσι δασεῖαν, τουτέστι φυτοῖς χθαμαλοῖς καὶ θαμνώδεσιν, ἀπερ ὁ μὲν Ποιητὴς ῥωπήϊα λέγει, ὁ δὲ πολὺς ὁ χλος ῥωπάκια. Ἀλλὰ καὶ τοιαύτης οὐσης τῆς ἐκεῖ γῆς, ὁ μως εἰσὶ, φησὶν, αὐτοῖς ἀλλαι κέλευθοι ἐπαρκεῖς εἰς ζωὴν. Κομίζει γὰρ αὐτοῖς ἡ γῆ ἀλλον ὀλβον ἀκήρατον· πάντη γὰρ λίθος ἐστὶν ἐρυθροῦ κουραλίου, πάντη δὲ ὑπὸ πέτραις αἱ φλέβες ὠδίνουσι χρυσῆς κυανῆς τε καλὴν πλάκα σαπφείρου. Κάντεῦθεν οἱ ἐγχώριοι ἀποτεμνόμενοι βιοτήσιον ὀνον εἰχουσιν, ἡ γουν ἐξωνοῦνται δι' αὐτῶν τὰ εἰς βίον. Ἐστι δὲ τὸ βιοτήσιον ὀμοιον τῷ φιλοτήσιον καὶ νεοτήσιον. Ἰστέον δὲ ὅτι χρυσῆν ὀμοῦ καὶ κυανῆν τὴν σάπφειρον εἰ πεν, ἐπειδὴ τοιαύτας πέμπει χροῶς. Τὸ δὲ κουράλιον τοῦ τῆς Γοργόνοσ αιματος ἀποστάξει μυθεύεται, ἀφ' ἡ ς οἱ ἀκόρης οὐσης ἢ κλήσις τῷ λίθῳ ἐνεκάθισεν. 1107 Ὅτι ἡ τῶν Ἰνδῶν γῆ, ἐθνους μεγίστου πάντων καὶ εὐδαιμονεστάτου, πασῶν ἐσχάτη παρὰ τοῖς τοῦ ὠκεανοῦ κεῖται χεῖλεσιν, ἡ ν ὁ ἡλιος πρῶταις ἐπιφλέγει ἀκτῖσιν, ἐπὶ τὴν γῆν ἀνερχόμενος, τουτέστιν ἀνίσχων, ἀνατέλλων· διὸ καὶ θερμότατος παρ' αὐτοῖς ὁ ἡλιος τὸ ἐωθινὸν, ὡς φασιν οἱ παλαιοὶ, καὶ πολλῷ μᾶλλον ἢ ἐν μεσημβρίᾳ κατὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ χροῶμα φέρουσι παραπλήσιον Αἰθίοψι. Καὶ τοῦτο μὲν οὐ τως. Ὁ δὲ Διονύσιος πολὺν εἰπαινον κατατείνων τῆς Ἰνδικῆς φησι, διὸ τὸν τε χροῶ οἱ ἐκεῖ κυανέουσι θεσπέσιον λιπῶντες, τρίχας τε πιωτάτας φοροῦσιν ὑακίνθῳ ὀμοίαις, ὀπερ ὁ Ποιητὴς πού φησιν, ὑακινθίνῳ ἀνθει ὀμοίαις, ἡ τοι μελαίνας. Μέλαν γὰρ καὶ τὸ ἀνθος ὁ ὑακίνθος. Μελανότριχες δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν μάλιστα οἱ μεσημβρινοὶ, καὶ τὴν χροῶν ὀμοιοι τοῖς Αἰθίοψι, διὰ τὸ ἐπιλείπειν τὴν ἐπιπολῆς ἰκμάδα, ἐπικαίοντος τοῦ ἡλίου, ὀθεν οὐδὲ οὐλοτριχοῦσιν. Εἰσὶ δὲ καὶ μακροὶ βιοι. Καὶ οἱ μὲν, φησὶ, χρυσοῦ μεταλλεύουσι γενέθλην, τὴν χρυσίτιν ψάμμον μακέλλαις λαχαίνοντες, ὀ εστιν ἀνοίγοντες, σκάπτοντες· ἐξ οὐ καὶ τὸ λάχανον· οἱ δὲ ἰστοὺς ὑφαίνουσι λινεργέας, οἱ δὲ ἐλεφάντων λευκοὺς πρισθέντας ἀποξύουσιν ὀδόντας, οὐ ς ετεροὶ ἐλεφάντων κέρατά φασιν, ἀλλοὶ δὲ, φησὶ, τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ ταῖς τῶν χειμάρρων προβολαῖς ἡ προμολαῖς, ἡ γουν ἐκρύσεισιν, ἡ βηρύλλου γλαυκὴν λίθον ἰχνεύουσιν ἡ ἀδάμαντα μαρμαίροντα ἡ χλωρὰ διαυγάζουσιν ἰασπιν ἡ γλαυκὴν λίθον καθαροῦ τοπάζου καὶ γλυκερὰν ἀμέθυσον ὑπὲρμα πορφύρουσαν. Καὶ ὀρα ὀπως εκαστον λίθον μετ' ἐπιθέτου προσφουεστάτου ἐξήνεγκε, γλυκέως γράφων καὶ φράζων καλῶς τὰ καλά. Λίθος δὲ τὸ τόπαζον διαφανῆς, ὀ ς καὶ τοπάζιον τετρασυλλάβως λέγεται, χρυσοειδὲς ἀπολάμπων φέγγος, ὀ μεθ' ἡμέραν οὐ ῥᾶον ἰδεῖν· ὑπεραυγεῖται γὰρ, φασὶ· νύκτωρ δὲ ὀρῶσιν οἱ συλλέγοντες, καὶ περικαθάψαντες σημεῖα τῷ ὀρύγματι μεθ' ἡμέραν ἀνορύττουσιν. Οὐ τω τιμίοις λίθοις καταστρώσας τὴν Ἰνδικὴν ὁ Διονύσιος ἐπάγει ἐπιφωνηματικῶς κατὰ συντομίαν, ὀτι παντοῖον ὀλβον αὐξεῖ, ποταμοῖς οὐ σα

κατάρρυτος ενθα καὶ ενθα. Ναὶ μὴν, φησὶ, καὶ οἱ λειμῶνες ἐκεῖ ἀεὶ κομῶσι πετάλοις· αλλοθι μὲν γὰρ κέγχρος αυ ζεται, αλλοθι δὲ υλαι θάλλουσιν Ἐρυθραίου καλάμου, τοῦ ἀρωματικοῦ δηλαδὴ, Ἐρυθραίου λεγομένου διὰ τὸ τὴν Ἰνδὴν εως καὶ εἰς τὸν Ἐρυθραῖον παρήκειν ὠκεανόν· οπερ δὴλόν ἐστι καὶ ἐκ τοῦ τὴν Γαγγίτιν χώραν κατὰ τὸν Διονύσιον περὶ τὰ τέρματα ελκεσθαι τῆς Κωλιάδος γῆς, ἡ τοι τῆς Ταπροβάνης, οπου τὰ μέγιστα κήτη, απερ αὐτὸς Ἐρυθραίου πόντου εἰπεβοτά. Καὶ ουτω μὲν ὁ Διονύσιος. Ἐτεροι δὲ καὶ πολυφάρμακον τὴν Ἰνδικὴν ἱστοροῦσι καὶ πολύρριζον καὶ πολυχρώματον καὶ δίκαρπον καὶ διφόρον, καὶ τοὺς ἐκεῖσε ανδρας εὐμεγέθεις καὶ πενταπήχεις τοὺς πολλοὺς ἡ ὀλίγον ἀποδέοντας· ων καὶ ὁ βασιλεὺς Πῶρος ὑπὲρ πεντάπηχυν ἱστόρηται. Καὶ φιλωδοὶ δὲ οἱ Ἰνδοὶ λέγονται, καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου. Ἐλεύθεροι δὲ πάντες Ἰνδῶν, καὶ ουτις δοῦλος Ἰνδός. Εἰσὶ δὲ καὶ μελάντεροι τῶν αλλων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθίοπων, καὶ τὰ ἐξ πόλεμον γενναιότατοι. Φασὶ δὲ καὶ Σηρικὰ παρ' Ἰνδοῖς γίνεσθαι εκτινων φλοιῶν ζαινομένης βύσσου. Ἐπανθεῖν δὲ καὶ δένδροις ἀγρίοις ὡς εριον καλλονῆ καὶ ἀρετῆ προφέρον τοῦ ἐκ τῶν προβάτων, ἐξου, φασὶ, καὶ εὐήτριοι σινδόνες ὑφαίνονται, τουτέστιν ευμιτοι, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι γέγραπται, οπου ἐπήτριμοι ἐλέγοντο οἱ συχνοί. Λέγεται δὲ καὶ οτι ἰχθυοφαγοῦσι πολλοὶ τῶν Ἰνδῶν ὠμοὺς ἰχθύας σιτούμενοι, καὶ οτι τὰ ἔῶα τῆς Ἰνδίας ἐρημία ἐστὶ διὰ τὴν ψάμμον, καὶ οτι οἱ ἰχθυοφάγοι πλοῖα ποιοῦνται καλάμινα, καὶ οτι εν γόνυ καλάμου πλοῖον ἀπαρτίζει, ως φησὶν Ἡρόδοτος. Περὶ δὲ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος καλάμου φασὶ τοιαῦτα οἱ παλαιοὶ· ῥίζαι καλάμων μεγάλων γλυκεῖαι καὶ τῆ φύσει καὶ τῆ ἐψήσει. Καὶ πάλιν· κάλαμοι ποιοῦσαι μέλι, μελισσῶν μὴ οὐσῶν· τοὺς δὲ φαγόντας ὠμοῦ τούτου μεθύειν. Καὶ αλλως δὲ κάλαμοι ἀπλῶς ετεροι παράσημοι ἐν Ἰνδία, ὡς ἐρρέθη, καθὰ καὶ παρὰ τοῖς ἐσπερίοις Αἰθίοψιν, ων καλάμων εκαστον γόνυ χωρεῖν λέγεται χοίνικας τρεῖς. Λέγεται δὲ νόμον αριστον εἶναι παρ' Ἰνδοῖς, τὸν εὐρόντα τι ὀλέθριον ἀνάγκην εχειν ἐξευρίσκειν καὶ εκος τοῦ κακοῦ. 1118 Οτι τοὺς χειμάρρους καὶ ουτος ἀναύρους λέγει, διὰ τὸ μὴ ὁμοίως τοῖς ἀεννάοις αυρας ἀποτελεῖν. 1134 Οτι τὸ σχῆμα τῆς Ἰνδικῆς, ὡς καὶ ὁ Γεωγράφος φησὶ, τέσσαρσιν ἡρμοσται πλευραῖς λοξαῖς πάσαις, ῥόμβον ἀποτελούσαις. Ὦν ἐσπερία μὲν ἢ πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ, νοτία δὲ ἢ πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν νεύουσα, ὁ δὲ Γάγγης ἔῶα, εἰς δὲ πόλον αρκτων ὁ Καύκασος, ἡ γουν κατὰ τὸν Γεωγράφον τὰ τοῦ Ταύρου εσχάτα. Καὶ σημειῶσαι οτι κατὰ τὸν Διονύσιον καὶ Ἰνδικός ἐστι Καύκασος, ὡς καὶ ἀνόπιν ειρηται. Τὸ δὲ πόλον αρκτων τὸν ἀρκτῶν δηλοῖ τόπον τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἡδη προέγραπται. Οτι δὲ ὁ Γάγγης καὶ ὁ Ἰνδὸς μέγιστοι ποταμῶν, καὶ αὐτὸ προεῖρηται. Σημειῶσαι δὲ οτι ἐνταῦθα μὲν γεωμετρικὸν τετράγωνον σχῆμα ὁ ῥόμβος τὰς διαμέτρους οὐ κατὰ χιασμὸν ἀγομένας εχων, ἀλλὰ κατὰ ὀρθόν πως ἀλλήλας διχαζούσας. Μάλιστα δὲ, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶ, ῥόμβος ἐστὶ τετράγωνον σεσαλευμένον, οὐκ ὀρθογώνιον, ἀλλὰ τὰς μὲν δύο εχον ὀξείας, τὰς δὲ λοιπὰς ἀμβλείας τὰς ἀπεναντίας ἀλλήλαις, ὡς ἐν τοιαύτῃ καταγραφῇ. Καύκασος. Γάγγης. Ἰνδός. Ἐρυθρά. Τοιούτου δὲ φασὶ σχήματος ἡν καὶ τὸ γέρρον, ἀσπίς δηλονότι τετράγωνος, οὐκ ὀρθογώνιος. Καὶ ξύλινον δὲ ζωγρεῖον ορنيθος, ἡ γουν κλωβίον, παρασαλευθὲν τῆς κατὰ φύσιν παραλλήλου θέσεως τῶν πλευρῶν, ῥόμβου σχῆμα ἀποτελεῖ. Καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ ῥόμβος τὸ σχῆμα. Ευρηται δὲ καὶ ἰχθύς λεγόμενος ῥόμβος, ὡς καὶ Ἀθήναιος ἱστορεῖ, καὶ ἡ τῶν Θετταλῶν γλῶσσα παραλαλεῖ. Εστι δὲ ῥόμβος καὶ τις τροχός, ον στρέφοντες ἐν ἱμάντι καὶ τύπτοντες ἐκτύπουν, ῥόμβος κατὰ ὀνοματοποιίαν καλούμενος. Ἀπολλώνιος ουν ἐν Ἀργοναυτικοῖς λέγει ῥόμβω καὶ τυμπάνω ὑπὸ Φρυγῶν τὴν Ῥεάν ἰλάσκεσθαι. Εστι δὲ καὶ φαρμακίδων τροχός ὁ ῥόμβος παρὰ Θεοκρίτῳ, καταγοητευόμενος ἐν τῷ στρέφεσθαι. Τινὲς δὲ ῥύμβον γράφουσι διὰ τοῦ υ, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πειρίθῳ αἰθέριον ῥύμβον φησίν, οεστι τροχοειδῆ κίνησιν. Ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὰς κινήσεις ῥυμβόνας ὁ Ἀπολλώνιος λέγει·

καὶ τάχα καὶ ἡ παρὰ τῷ Αἰλιανῷ κειμένη α πορος λέξις, τὸ ἐρυμβόνα, ἐκ τοιούτου τινὸς ε σχε τὴν ἀρχὴν, ἐν οἷς λέγει ο τι ἐσπάθα τὰ χρήσιμα καὶ εἰς ἄσωτιαν ἐρυμβόνα τὰ τιμιώτατα. 1138 Οτι οἱ Δαρδανεῖς Ἰνδικὸν εθνος· οἱ μέντοι Δάρδανοι Τρωϊκόν. 1139 Οτι ὁ Ὑδάσπης (ποταμὸς δὲ καὶ οὗτος Ἰνδικός) πλωτός ἐστι ναυσίν, εἰς ο ν Ἀκεσίνης ἐμβάλλει, λοξὸς ἀπὸ σκοπέλων φερόμενος· περὶ οὗ ὁ Γεωγράφος φησίν, ο τῖ Ἀκεσίνης ἐν τροπαῖς θεριναῖς ἀναβαίνει πῆχεις μ', ω ν οἱ μὲν κ' πληροῦσι μέχρι χεῖλους τὸ ρεῖθρον, οἱ δὲ κ' ὑπερχέονται εἰς τὸ πεδίον, διὸ καὶ νησίζουσιν οἱ ον αἰ πόλεις, ὡς καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, ἰδρυνται γὰρ ἐπὶ χωμάτων. Ἀρριανὸς δὲ οὗτω φησίν· ὁ Ὑδάσπης εἰς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβαλὼν τὸ πᾶν ὑδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον. Λέγει δὲ καὶ ο τι αἱ τριακόντοροι τοῦ Ἀλεξάνδρου τριχῆ τμηθεῖσαι καὶ ἐπὶ ζευγῶν διακομισθεῖσαι συνεπήχθησαν ἐν τῷ Ὑδάσπῃ καὶ ὠφθησαν ναυτικά. 1140 Οτι καὶ ὁ Κώφης Ἰνδικός ἐστι ποταμὸς, ο ν Ἡρωδιανὸς μὲν καὶ αὐτὸν ἐν τῇ καθόλου βαρυτόνως ἐκφέρει καὶ μετὰ τοῦ σ, ὡς τὸ Χρύσης, Ἀριστοτέλης δὲ ὡς φασιν ἐν πέμπτῳ περὶ Ἀλεξάνδρου τὸν Κωφῆνά φησιν, ὡς τὸν σωλήνα. Ὁ Γεωγράφος δὲ ὁμοίως τῷ Διονυσίῳ ἐκφέρει, λέγων «Χοάσπης εἰς τὸν Κώφην ἐμβάλλει» καὶ πάλιν «μετὰ τὸν Κώφην ὁ Ἰνδός, εἰ τα ὁ Ὑδάσπης, εἰ τα ὁ Ἀκεσίνης, καὶ ὑστατος ὁ Ὑπανις.» Τὸν δὲ Ὑδάσπην πλωτὸν νήεσσιν ὁ Διονύσιος λέγει. Οἱ δὲ παλαιοὶ μεταξὺ τοῦ τε Ὑπάνιος καὶ τοῦ Ὑδάσπου εθνη μὲν κείσθαι λέγουσιν ἑννέα, πόλεις δὲ ὠκῆσθαι εἰς πεντακισχιλίαις. 1141 Οτι εἰ καὶ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων Τοξίλους γράφουσι τὸ Ἰνδικὸν εθνος, ἀλλ' ὁ Γεωγράφος Ταξίλους γράφει διὰ τοῦ α, καὶ Τάξιλα τὴν κατ' αὐτοὺς πόλιν, μεγάλην αὐτὴν λέγων καὶ εὐδαίμονα καὶ εὐνομωτάτην, καὶ τινὰ α νδρα Ταξίλην ἱστορῶν αὐτῆς καὶ βασιλέα, καὶ λέγων ο τι φιλανθρώπως αὐτὸς καὶ οἱ ἐκεῖ δεξάμενοι τὸν Ἀλέξανδρον ετυχον πλειόνων ἡ εδωκαν. Διὸ καὶ φθονοῦντες οἱ Μακεδόνες ελεγον ὡς οὐκ εἰ χεν Ἀλέξανδρος οὗς εὐεργετήσῃ, πρὶν διαβῆναι τὸν Ἰνδόν. 1143 Οτι εθνος Ἰνδικὸν οἱ Πευκαλεῖς, α γρια φῦλα. Τινὲς δὲ διὰ τοῦ ν γράφουσι Πευκανεῖς. Ἰνδοὶ δὲ καὶ οἱ Γαργαρίδαι, οὗς Διονύσου καλεῖ θεράποντας, ο που, φησὶ, χρυσὸν καταφέρουσιν ὁ Ὑπανίς τε ποταμὸς ὁ καὶ ἀνωτέρω ῥηθεῖς, καὶ ὁ Μάγαρσος, λαβρότατοι ποταμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἡμωδοῦ ορους προρρέοντες ἐπὶ τὴν Γαγγήτιδα χώραν, πρὸς νότον εἰς τὴν προγραφεῖσαν Κωλιάδα νῆσον τετρασυλλάβως, ἡ Κωλίδα τρισυλλάβως κατὰ συγκοπὴν, ἡ ν καὶ προνευκέναι εἰς τὸν ὠκεανόν φησιν, ὡς ὑπ' αὐτοῦ νησιζομένην, καὶ δυσέμβατον οἴωνοις εἰ ναι λέγει, διὸ καὶ καλεῖσθαι Αορνιν. Τοῦτο δὲ ἡ διὰ τὸ ὑψος ἡλίβατος γὰρ ἐστίν· ἡ διότι αὐτὴ πρώτη ἐστὶν ἡλίω βατή. Διὸ καὶ οὐ φέρουσι τὰ πτηνὰ τὴν τοῦ ἡλίου θερμὴν ἐκεῖ πρῶτον ἀνατέλλοντος. Ἰστέον δὲ ο τι Αορνις ὁ τόπος οὗτος λέγεται διὰ τοῦ ἰ· ἡ ν δὲ δυνατὸν καὶ διὰ τοῦ ο λέγεσθαι αὐτὴν, εἰ γε ὁ Λυκόφρων αορνόν τινὰ λέγει λίμνην. Καὶ περὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν δὲ χώραν τὴν ῥηθεῖσαν πρὸ τούτων στόμιον ἱστορεῖται τι ὀνομαζόμενον Αορνον, ὡς ὀρνέοις αβατον, ἐξ οὗ πνεῦμα φθοροποιὸν ἀναδιδόμενον, μικρὸν τι κουφισθὲν, κατακλᾶται κάτω, ὑφ' οὗ φθείρεται, εἰ τι παρατυχὸν ὀσφρήσεται· κα ν ἐσκεδάννυτο, φασί, τὸ τοιοῦτον πνεῦμα εξω, οὐκ α ν ὠκίσθη ὁ τόπος. Ὁμοιον δέ τι καὶ ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας πνεῦμα ἱστορεῖται, ὁ πάντα τὰ ὀσφραινόμενα φθείρει, πλὴν τῶν εὐνούχων. Λέγεται δὲ καὶ πέτρα τις Αορνος περὶ τὴν Ἰνδίαν, ἡ περὶ ὁ Ἡρακλῆς μὲν προσβαλὼν εἰς τρεῖς ἀπεκρούσθη, Ἀλέξανδρος δὲ κατὰ μίαν εἰλε προσβολὴν. Ταύτης δὲ τῆς Ἀόρνου τὰς ρίζας ὁ Ἰνδός ποταμὸς ὑπόρειν λέγεται. Τοὺς δὲ ῥηθέντας δύο χρυσοφόρους ποταμοὺς, τὸν Ὑπανιν καὶ τὸν Μάγαρσον, φασὶν ἐξιώντας τῶν Ἡμωδῶν ὀρέων, α περ ἀνωτέρω Ἡμωδὸν εφη ορος ὁ Διονύσιος, ἀφανίζεσθαι, καὶ κρυβέντας ἐφ' ἱκανὸν ἀναβλύζειν ἐκδιδομένους. Πολὺς δὲ ἐν ταῖς ἱστορίαις ὁ Ἰνδικὸς Ὑπανις, Ἀρίστη τε γὰρ, φασὶν, ἡ πέραν αὐτοῦ καὶ οἱ χρυσωρύχοι μύρμηκες αὐτοῦ που λέγονται εἰ ναι, καὶ αλλα δὲ πολλὰ τῷ τόπῳ προστερατεύονται. Φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον μέχρις αὐτοῦ ἐλθόντα περαιτέρω

κωλυθῆναι προελθεῖν, μαντείοις τε προσέχοντα καὶ διὰ τὸ ἀπαγορευῆσαι τὴν στρατιάν. Οἱ δὲ καὶ περαιτέρω τοῦ Ὑπάνιδος ἐκεῖνόν φασι προελθεῖν μέχρι καὶ εἰς Γάγγην, ὅτινα Γάγγην μέγιστον τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμῶν ἱστοροῦσιν, ἐκ τῶν Ἡμωδῶν ὁρέων καταφερόμενον. Μεθ' ὃν δεύτερον εἰναὶ λέγουσι τὸν Ἰνδόν, καὶ τρίτον καὶ τέταρτον Ἰστρον καὶ Νεῖλον. Φασὶ δὲ καὶ ἰε' ποταμοὺς τοὺς ἀξιολογωτάτους εἰσβάλλειν εἰς τὸν Ἰνδόν, ὡν ὑστερον εἰναὶ τὸν Ὑπανίνουσαν πάντας ὃ Ἰνδὸς παραλαβὼν, ὡς φησὶν Ἀρριανὸς, καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας ἐκδιδοῖ εἰς θάλασσαν. Τὸ δ' αὐτὸ πάσχειν λέγουσι καὶ τὸν Τίγγριν ὑπὸ ἄλλων πολλῶν ποταμῶν, διὸ καὶ ἐν τῇ ἐκβολῇ Πασιτίγγριν καλεῖσθαι, οἱ αὖ μὴ ἀπλοῦν, ἀλλ' ὡς εἶπεῖν παντοῖον Τίγγριν. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν Ἡρόδοτον καὶ Σκυθικὸς ποταμὸς τίς ἐστὶ λεγόμενος Ὑπανίς, ἀνατέλλων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἣ τις λέγεται μήτηρ Ὑπάνιος, καθὰ δηλαδὴ καὶ ἡ Μαιῶτις μήτηρ τοῦ Εὐξείνου. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι περίξ τοῦ Σκυθικοῦ τούτου ποταμοῦ νέμονται ἰπποκρίοι λευκοί· καὶ ὅτι κρήνη ἐκδίδωσιν εἰς αὐτὸν οὐτω πικρὰ, ὡστε κερνᾶ τὸν Ὑπανίνουσαν, καὶ ταῦτα οὐκ ὀλίγον ὄντα ποταμόν. Τὸν δ' Ἰνδὸν ποταμὸν εὐρύνεσθαι πού φασι καὶ ὑπὲρ πενήκοντα σταδίου, ὅτε πληρωθεῖη, τὸ δὲ ἐλάχιστον εἰς ἑπτὰ. Τοῦτον λέγεται ζεῦξαι πλοίοις Ἀλέξανδρος, Ἡφαιστίωνος γεφυρώσαντος. Ἀρριανὸς δὲ φησὶν ὅτι ἰνα μὲν στενότατος ὃ Ἰνδὸς, μ' σταδίους διέχουσι αὐτῷ αἰόχθαι, ἰνα δὲ πλατύτατος καὶ ἑκατόν. Τὸ δ' Ἡμωδὸν ὁρος, ὃ καὶ πληθυντικῶς λέγεται τὰ Ἡμωδὰ, καὶ πρὸς αὐτῷ ἐστὶ τῷ ὠκεανῷ, τινὲς τῶν παλαιῶν προπαροξύνουσι, ὡς προεῖρηται. Πολλὴ δὲ ἐλάτη καὶ πεύκη καὶ κέδρος παρὰ τὰ Ἡμωδὰ, καὶ στελέχη ναυπηγήσιμα. 1153 Ὅτι ὁ Θηβαῖος Διόνυσος τοὺς κελαινοὺς Ἰνδοὺς ὀλέσας ἀντιστάντας αὐτῷ δύο στήλας ἐστησε περὶ τὰ τῆς γῆς τέρματα, καὶ αὐθις καγαλῶν, ὅσπερ χαίρων, εἰς Θήβας ἐπανῆλθε. Καὶ ὅρα ὅτι ὡσπερ κυανέους ἀλλαχοῦ εἰπε τοὺς Αἰθίοπας, οὕτως ἐνταῦθα κελαινοὺς εἰπε τοὺς Ἰνδοὺς. Δύνανται δὲ πάντως καὶ οὐτοι κυανέοι λέγεσθαι, εἰπερ, ὡς ὁ Διονύσιος φθάσας εφη, [τὸν] χροῶ κυανέουσι. Εἰτα διηγείται καὶ ὅπως θαυμάιοντος αὐτοῦ, ἠγουν θυμουμένου, αἰ μὲν νεβρίδες ταῖς βάρκχαις εἰς ἀσπίδας ἠλλάσσοντο, εἰς δὲ σίδηρον οἱ προρρηθέντες θύρσοι, οἱ ζωστήρες δὲ καὶ οἱ τῆς ἐλίνου ἠτοι τῆς ἀμπέλου ἐλικες εἰς δρακόντων σπειρήματα, ὅσπερ σπείρας, ὀλοκοῦς· ὅθεν καὶ σπειροῦν λέγεται τὸ σπαργανοῦν, καὶ σπείρον ὀνομάζεται τὸ εἰς τοῦτο χρησιμεῖον ὑφασμα. Τὸν δὲ χῶρον ὃν ὁ Διονύσιος θαυμάιον ἐπάτησε θηητὸν καὶ τιμήντα καλεῖ καὶ ἱερὸν, λέγων καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος τόπος Νυσσαία ὁδὸς ἐκλήθη, ἠτις περὶ τὸν Γάγγην ἐστὶν, ἀπὸ τῆς Ἀραβικῆς Νύσσης κληθεῖσα, ἀφ' ἧς καὶ αὐτὸς ὁ Διόνυσος κληθῆναι δοκεῖ. Νύσσα δὲ κατὰ τὸν Γεωγράφον πόλις ἐν Ἰνδία, κτίσμα Διονύσου, καὶ ὁρος αὐτόθι Μηρὸς, ὅθεν παρὰ τοῖς μύθοις μηροτραφῆς ἐνομήσθη Διόνυσος. Ἡρόδοτος δὲ περὶ πού τὴν Αἰγυπτὸν τὸν μῦθον τοῦτον τελεσφορεῖ, λέγων ὅτι ὁ Ζεὺς τὸν Διόνυσον εἰς τὸν μηρὸν ἐνεργάσατο, καὶ ἠνεγκεν εἰς Νύσσαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτου οὐσαν. Ἀμπελος δὲ, ὡς φησὶν ὁ Γεωγράφος, αὐτόθι οὐ τελεσίκαρπος. Ἀπορρέει γὰρ ὁ βότρυς πρὶν ἠπερκάσει, διὰ τοὺς ἀρδην ὀμβρους. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Νύσσαι, ὡν μία καὶ περὶ Θράκην, ἠτις μνημονεύει Ὀμηρὸς ἐν τοῖς περὶ Λυκούργου τοῦ Ἡδωνοῦ. Καὶ περὶ τὰς Τράλλεις δὲ Νύσσα τίς ἐστὶ, καὶ κώμη αὐτόθι Νυσσαίων, καὶ ἄντρον Χαρώνειον, οὐ πλησίον οἱ ἱερεῖς ἐγκοιμώμενοι διατάττουσιν ἐξ ὀνειρῶν τοῖς νοσοῦσι τὰς θεραπείας. Τοῖς δ' ἄλλοις ἀδύνατος ὁ τόπος ἐστὶ καὶ ὀλέθριος. Ἀρριανὸς δὲ λέγει καὶ ὅτι κισσοὶς ἄλλη τῆς Ἰνδικῆς γῆς μὴ φυόμενος παρὰ Νυσσαίοις φέεται, καὶ ὅτι εἰς τὸ Νυσσαῖον ὁρος τὸν Μηρὸν ἐλθόντες οἱ Μακεδόνες ἠδέως τὸν κισσὸν εἰδον, καὶ στεφάνους σπουδῇ ἀπ' αὐτοῦ ἐποιοῦντο, καὶ ὅτι Νυσσαίων πρέσβεις τὸν Ἀλέξανδρον ἐν ὀπλοῖς ἰδόντες κεκοιμημένον ἐκ τῆς ὀδοῦ ἐθάμβησάν τε τὴν ὀψιν καὶ πεσόντες εἰς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν εἰχον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐλίνος ἠαμπελος κέεται μὲν καὶ παρ' ἄλλοις, δοκεῖ δὲ

γίνεσθαι παρὰ τὸ ἐλινύειν, ο εστιν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν, ου περ ὁ οινος Διόνυσος αἰτιος. Εἰδέναι δὲ χρὴ καὶ οτι τινὲς ταῦτα τὰ περὶ Διονύσου, καθὰ καὶ τὰ περὶ Ἡρακλέος, α πιστὰ φασὶ καὶ μυθώδη καὶ κολακείας ἀναπλάσματα. Πάντων γὰρ, φασί, τὰ κατὰ τὸν δεσμὸν τοῦ Προμηθέως ὑποθεμένων ἐν τῷ ἀρκτώω γενέσθαι Καυκάσω, οἱ Μακεδόνες κολακεία τῇ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον μετέθηκαν τῷ λόγῳ τὸν Καύκασον εἰς τὴν ἑώραν θάλασσαν, καλέσαντες Καύκασον ὀρη τινὰ ἐκεῖ Ἰνδικά. Οἱ δ' αὐτοὶ κόλακες καὶ τι σπήλαιον ἱερὸν ἐν Παροπαμισάδαις τῷ Ἀλεξάνδρῳ δεικνύοντες Προμηθέως δεσμοτήριον αὐτὸ ἀπέφαινον, καὶ τὸν Ἡρακλέα ἐλθεῖν ἐκεῖ ελεγον εἰς λύσιν τοῦ Προμηθέως, ἐναγόμενοι πρὸς τὸν λόγον καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδεῖν αὐτόθι βοῦς ἐγκεκαυμένης ῥόπαλον, τὸ τοῦ Ἡρακλέος παράσημον· ὥστε τούτῳ τῷ λόγῳ ἐφ' ἑκατέρους τέρμονας γῆς ἐλθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ εἶναι καὶ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τοῦτο κατὰ τοὺς κόλακας οὐκ ἀπεικικότα ου τε τοῦ Ἡρακλέος, ἀλλ' οὐδὲ μὴν οὐδὲ τοῦ Διονύσου, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν ὁμοίως ἐκείνοις ἀποδημῆσαι. Καὶ οἱ μὲν παλαιοὶ ταῦτα. Εἰ δέ τι χρὴ προσπαῖξαι τοῖς κόλαξιν, εὐφυέστερον ἢ ν εἰς κολακίαν τὸ μῆ τοιαῦτα πλάττειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποστενοῦν τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τῷ Διονύσῳ τὰς ἐκδημίας, ὡς α ν δοκοίη ὁ κολακευόμενος Ἀλέξανδρος εἰς τοιοῦτους ἀφικέσθαι τόπους, εἰς ου ς οὐδὲ Ἡρακλῆς οὐδὲ Διόνυσος, οἱ τοῦ Διός. Οἱ δ' αὐτοὶ κόλακες κατὰ τοὺς παλαιούς Καύκασον ὠνόμασαν ὁμοῦ τὸν τε Παροπαμισὸν καὶ τὸ Ἡμωδὸν καὶ τὸ Ἰμάϊον, τὰ Ἰνδικὰ ὀρη. Ορα δὲ κόμπον Ἑλληνικόνως καὶ φθάσαντες εἰ πομεν, ἐὰν ἔξ Ἑλλάδος ἡσαν Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος, οἱ τοὺς τῆς γῆς ἀνδραγαθίαις περιελθόντες τέρμονας. Ἀρριανὸς δὲ τάδε γράφει περὶ τῆς εἰς Ἰνδοῦς τοῦ Διονύσου στρατείας· «Διόνυσον πολεμῆσαι Ἰνδοῖς λόγος, οστις δὴ ουτος ὁ ἐπὶ Ἰνδοῦς στρατεύσας Διόνυσος. Οὐ γὰρ δὴ ῥᾶον εὐρεῖν δοκεῖ ου τε τὸν Θηβαῖον τὸν τῆς Σεμέλης τῆς Κάδμου, ου τε ο ν Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς τελεταῖς Διὸς καὶ Κόρης παῖδα σέβουσιν, οὐ μὴν οὐδ' αλλον οὐδαμοῦ Διόνυσον ἀρήϊα οπλα ἐνδεδυκότα.» 1166 Οτι καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς ἱστορίας ὁμολογῶν συνοπτικὸν τοὺς ὑπερτάτους κατὰ γῆν α νδρας μόνους λέγει περιηγήσασθαι· τοὺς γὰρ αλλους, οἱ ε νθα καὶ ε νθα κατὰ ἡπεύρους πλανῶνται μυριοί, τίς α ν, φησὶν, ἀριφραδέως ἀγορεύσοι, θνητὸς ω ν; θεὸς δὲ μόνος ρεῖα πάντα δύναται. Εἰ τα μαθηματικὴν φυσιολογίαν καὶ θεολογίαν τινὰ ἐκτιθεῖς προσφόρως τῷ καιρῷ, καὶ εἰς ε νοιαν πρώτην σεμνότητος καταπαύων τὴν περιήγησιν, φησὶ θεὸν καὶ τὰ τῆς γῆς πρῶτα θεμέλια τορνῶσασθαι, καὶ βαθὺν οἶμον δεῖξαι ἀμετρήτου θαλάσσης, καὶ τῷ βίῳ εμπεδα πάντα διατεκμήρασθαι α στρα διακρίναντα, κληρῶσασθαι τε ἐκάστῳ τῶν ἀστέρων μοῖραν γῆς καὶ θαλάττης· ο θεν καὶ κατὰ τοὺς ἀστέρας τοὺς διαλαχόντας τὴν γῆν α λλην ἀλλαχοῦ φύσιν γῆ ἐκάστη ε λαχε, φησί. Ἡ μὲν γὰρ λευκὴ καὶ ἀργινόεσσα τὴν μορφήν, ἡ δὲ μελαντέρα, ἡ δὲ μέση ἀμφοτέρων, α λλη δὲ μιλτώδης, καὶ α λλη ἀλλοία. Ου τω γὰρ, φησὶν, ὁ Ζεὺς ἐφράσατο. Ἐφ' οἱ ς γνωματεύομενος λέγει, «ου τως ἀνθρώποις ἕτεροῖα πάντα τέτυκται.» Καὶ εστι τοῦτο τέταρτον ἢ πέμπτον τῷ Διονυσίῳ γνωμικόν. Ορα δὲ οτι ἐν τῷ εμπεδα πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον τεκμήραντο α στρα διακρίναντες, α στροις τὴν τῶν ἐγκοσμίων αἰτίαν ὁ Διόνυσιος ἀνατίθησι· τὸ δὲ τορνῶσασθαι ἔξ Ὀμήρου εἰληπται, καὶ δηλοῖ τὸ περιγράψασθαι· τὸ δὲ ἀργινόεσσαν γράφεται καὶ ἀργὴ λόεσαν διὰ τοῦ λάμβδα, κατὰ στοιχείων συγγένειαν. Ου τω γὰρ καὶ τὸ νίτρον λίτρον, καὶ τὸν πνεύμονα πλεύμονά φασιν οἱ Ἀττικοί. Τάχα δὲ καὶ αἱ ἀργίλαι τὰ ὑπόγαια οἰκήματα ἐκ τῆς τοιαύτης παρωνομάσθησαν λέξεως, ὡς τῆς τοιαύτης γῆς μάλιστα εὐθέτως ἐχούσης διὰ τὴν στεγανότητα πρὸς κατεργασίαν τοιαύτης οἰκήσεως. Τὴν δὲ μίλτον περιφράζων α νθος λέγει Ἀσσυρίας γῆς ἀντὶ τοῦ Σινωπικῆς. Ἀσσυρία γὰρ κατὰ τὸν Διόνυσιον ἢ περὶ Σινώπην γῆ κατὰ Εὐξείνου, ὡς προεῖρηται. Αὐτὸ δὲ τοῦτο Σινωπικὴ ἢ μίλτος λέγεται κατὰ τοὺς παλαιούς οὐ διὰ τὸ αὐτόθι γίνεσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκεῖ πρὸς τῶν ἐμπόρων κατάγεσθαι. Διὰ τοῦτο δὲ τάχα καὶ σιναπίδιον παραφθείροντες οἱ τεχνῖται

τὸ τοιοῦτον χρῶμά φασιν. Τῇ δὲ Σινωπικῇ μίλτῳ ἐνάμιλλον εἶναι καὶ τὴν Ἰβηρικὴν λέγουσιν. 1181 Ὅτι γλυκεῖα ἢ καταστροφή τοῦ ποιήματος· ὡς γὰρ προαίρεσιν εἰχουσι τοῖς ἀψύχοις ὁμιλῶν ὁ Διονύσιος κατὰ λόγον γλυκύτητος, χαίρετε, φησὶν, ὦ ἠπειροὶ καὶ ὦ νῆσοι καὶ ὦ τὰ καὶ τὰ, καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰς εὐχὴν καταστρέφων τὸν λόγον ἐπέυχεται ἐκ τοῦ κρείττονος, ἠ γουν θεόθεν, ἐπάξιον αὐτῷ γενέσθαι τὴν τῶν ὑμνων ἀμοιβὴν, ὡς μέγα τι ἀνύσαντι. Ὑμνους δὲ ἐνταῦθα ἠ τὴν ῥηθεῖσαν προσεχῶς θεολογίαν καλεῖ, ἠ ἀπλῶς οὐ τῷ τὰ ἑαυτοῦ ἐπη. Ἔστι γὰρ ὁ τε ὁ ὑμνος καὶ ἄλλως λέγεται, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ θεοῦ ἐπαίνου. Πίνδαρος οὐ ν τὸς ἑαυτοῦ ἐπινικίους ὑμνους καλεῖ, καὶ Αἰσχύλος δὲ ἐξ ἀντιφράσεως τὸ κακολογεῖν ὑμνεῖν ἐφη ἐν τῷ «ὑμνεῖται ὑπ' ἀστῶν φροϊμίσις πολυρρόθοις· καὶ τὸ ἀπλῶς δὲ θρυλεῖσθαί τι ὑμνεῖσθαι λέγεται.» καὶ Ἡσίοδος δὲ τὸν περὶ ναυτιλίας ἐμμετρον λόγον ὑμνον ἐφη ἐν τῷ «Μοῦσαι γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὑμνον ἀείδειν.» Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας νοεῖν τὸν ὑμνον δίδωσιν, ἐνθα τὸ ὑμνωδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν τίθησιν. Φησὶ γοῦν ἐν Ἰωνί· ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνωδεῖ βροτοῖς. Τοῦτο δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐμμέτρως ἀδειν νοεῖσθαι δύναται.